تذکراین کتاب توسط مؤسسه فرهنگی - اسلامی شبکة الامامین الحسنین علیهماالسلام بصورت الکترونیکی برای مخاطبین گرامی منتشر شده است.

لازم به ذکر است تصحیح اشتباهات تایپی احتمالی، روی این کتاب انجام گردیده است.

بانک احادیث اهل بیت علیهم‌السلام

جلد سوم

(اعتقادی)

نویسنده:واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان.

.

دین

حدیث - 1

قال الامام علی علیه‌السلام : اَلإخْلاصُ غايَةُ الدِّينِ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: اخلاص، نهایت و هدف دین است.

«غررالحکم، ح 1340»

حدیث - 2

قال الإمام علی علیه‌السلام : أن الشيطان يُسَنِى لكم طُرُقَه ، ويريد أن يَحُلَ دينَكم عقدة عقدة، ويعطيكم بالجماعة الفرقة.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند و می خواهد گره های دین شما را یکی پس از دیگری سست گرداند و به جای اتحاد، تفرقه به شما دهد.

«نهج البلاغه، خطبه 121»

حدیث - 3

قال الامام الصادق علیه‌السلام : اَلیَأسُ مِمّا فی أیدِی النَّاسِ عِزٌّ لِلمُؤمِنِ فی دِینِهِ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: قطع امید کردن از آنچه مـردم دارنـد، مایـه عـزت مؤمن در دینش است.

«وسائل الشیعه، ج 6، ص 314»

حدیث - 4

قال الامام علی علیه‌السلام : التَّیَقُظُ فی الدِّینِ نِعْمَةٌ عَلَی مَنْ رُزِقَهُ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: بیداری در دین، نعمتی است که روزی افراد می شود.

«غررالحکم، ح 2058»

حدیث - 5

قال الامام علی علیه‌السلام : آفَةُ الدِّینِ سُوءُ الظَّنِّ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: آفت دین بدگمانی است.

«غرر الحکم، 3924»

حدیث - 6

قال رسول الله ﷺ : ألا إن فی التباغض الحالقة لا أعنی حالقة الشعر و لکن حالقة الدین.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: آگاه باشید که در دشمنی ها، ستردن و تراشیدن نهفته است، اما نه تراشیدن مو، بلکه ستردن دین.

«الکافی، ج 2، ص 346»

حدیث - 7

قال الله عزّوجلّ:

ای احمد! پرهیزکاری، زینت مؤمن و ستون برپایی دین است.

(ارشادالقلوب203/1)

حدیث - 8

قال الله عزّوجلّ:

وای بر کسانی که با فریب، دین را به دنیا می‌فروشند.

(کافی299/2)

حدیث - 9

قال الامام الصادق علیه السلام : هل الدینُ الاّ الحبُّ؟ انّ اللهَ عزّوجلّ یقول: قُل ان کُنتم تُحبّونَ اللهَ فاتّبعونی یُحببکُم الله.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: آیا دین چیزی غیر از حب و دوستی است؟ همانا خداوند عزوجل می فرماید: ای پیامبر به مردم بگو اگر مرا دوست می دارید پس مرا اطاعت کنید، پس آنگاه خدا شما را دوست خواهد داشت.

«الخصال، ص 21»

حدیث - 10

قالَ رَسُولُ اللهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : عَلِیُّ بْنُ أَبِی طالِبٍ أَقْدَمُ أُمَّتِی سِلْماً وَ أَکثَرُهُمْ عِلْماً وَ أَصَحُّهُمْ دِیناً وَ أَفْضَلُهُمْ یَقِیناً و أَحْلَمُهُمْ حِلْماً وَ أَسْمَحُهُمْ کفّاً وَ هُوَ الْاِمامُ وَ الْخَلِیفَةُ بَعْدِی.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن به اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است.

«أمالی صدوق، ص 8»

حدیث - 11

قال الامام الصادق علیه‌السلام : اَساسُ الدّینِ التوحیدُ ... امّا التَوحیدُ فَأنْ لا تَجوَزّ علی ربِّکَ ما جاز علیْکَ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: اساس دین، توحید است و توحید آن است که سزاوار نشماری پروردگارت را به آنچه خود شایسته آن هستی (صفات مخلوقات را به او نسبت ندهی).

«بحار الانوار، ج 5، ص 17»

حدیث - 12

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله :

حُبُّ الإطراءِ والثّناءِ یُعمی ویُصِمُّ عَنِ الدِّینِ ، ویَدَعُ الدِّیارَ بَلاقِعَ .

دوست داشتن مدح و ثنای مبالغه‌آمیز (ممدوح را) از دین کور و کر می‌سازد و خانه‌ها را (از اهلش) خالی می‌کند .

تنبیه الخواطر : 2 / 122 منتخب میزان الحکمة : 506

حدیث - 13

امام باقر علیه‌السلام :

الکَسَلُ یُضِرُّ بالدِّینِ والدنیا .

تنبلی به دین و دنیا زیان می‌زند .

بحار الأنوار : 78 / 180 / 64 منتخب میزان الحکمة : 492

حدیث - 14

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

صِنفانِ لا تَنالُهُما شَفاعَتی : سُلطانٌ غَشومٌ عَسُوفٌ ، وغالٍ فی الدِّینِ مارِقٌ مِنهُ غیرُ تائبٍ ولانازعٍ .

دو دسته‌اند که شفاعت من به آنها نمی‌رسد : فرمانروای سرکش و ستمگر و کسی که در دین غلوّ ورزد و از دین بیرون رود و از این عمل خود توبه نکند و دست نکشد .

قرب الإسناد : 64 / 204 منتخب میزان الحکمة : 432

حدیث - 15

لِلمُنافِقینَ عَلاماتٌ یُعرَفونَ بِها : تَحِیَّتُهُم لَعنَةٌ ، وطَعامُهُم نُهمَةٌ ، وغَنیمَتُهُم غُلولٌ ، لا یَقرَبونَ المَساجِدَ إلاّ هُجرا ، ولا یَأتونَ الصَّلاةَ إلاّ دُبُرا ، مُستَکبِرینَ لا یَألَفونَ ولا یُؤلَفونَ ، خُشُبٌ باللَّیلِ سُخُبٌ بالنَّهارِ .

منافقان‌را نشانه‌هایی است که با آنها شناخته می‌شوند : درودشان لعنت است ، پرخور و شکم باره‌اند ، به غنایم دستبرد می‌زنند، به‌مساجد نزدیک نمی‌شوند، مگر با اکراه و ریاکاری ، نماز را آخر وقت می‌خوانند،خود را بزرگ‌می‌شمرند،به طوری که با کسی انس و الفت نمی‌گیرند و کسی هم با آنان‌الفت نمی‌گیرد، شب مانند چوب خشک می‌افتند (شب زنده‌داری ندارند) و روز صدای خود را به جرّ و بحث بلند می‌کنند .

کنز العمّال : 862 منتخب میزان الحکمة : 566

حديث - 16

امير المؤمنين علىٌّ عليه السلام

لَمّا سُئلَ عن أشَدِّالمَصائبِ: المُصيبَةُ بِالدِّينِ ؛

امام على عليه السلام

در پاسخ به پرسش از سخت‌ترين مصيبتها: مصيبت (و ضايعه) در دين .

أمالى الصدوق : 323 / 4 منتخب ميزان الحكمة : 334

حديث - 17

امام على عليه السلام :

مَن جَعَلَ مُلكَهُ خادِما لدِينِهِ انقادَ لَهُ كلُّ سُلطانٍ ، مَن جَعَلَ دِينَهُ خادِما لمُلكِهِ طَمِعَ فيهِ كلُّ إنسانٍ ؛

هركس حكومت خود را در خدمت دينش قرار دهد ، هر سلطانى مطيع او شود ؛ هر كس دينش را در خدمت حكومتش در آورد ، هر انسانى در او طمع كند .

غرر الحكم : (9016_9017) منتخب ميزان الحكمة : 514

حدیث - 18

امام صادق علیه‌السلام :

لا یَزالُ الدّینُ قائِمًا ما قامَتِ الکَعبَةُ؛

تا زمانی که کعبه بر پاست، دین بر پاست.

الکافی: ج 4، ص 271، ح 4

حدیث - 19

امام صادق علیه‌السلام :

اِتّقُوا اللّهَ وصُونوا دِینَکُم بِالوَرَعِ؛

از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید.

الکافی: ج 2، ص 76، ح 2

حدیث - 20

امام علی علیه‌السلام :

اِعلَمُوا أنّ کَمالَ الدِّینِ طَلَبُ الْعِلمِ وَالْعَمَلُ بِهِ؛

بدانید که کمال دین در طلب دانش و به کار بستن آن است.

الکافی، ج 1، ص 30

حدیث - 21

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

دعا اسلحه مومن است برای دفع دشمنان و ستون دین است کـه بـا آن دیـن مومن برپاست و نور آسمان و زمین است.

عین الحیوه صفحه 404

حدیث - 22

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

لَوکانَ الدِّینُ مُعَلّقاً بِالثُّرَیّا لَتَناوَلَهُ اُناسٌ مِن أبناء فارِسَ؛

اگر دین به ستاره ثریّا آویزان باشد، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید.

کنزالعمّال ، ح 34130 .

حدیث - 23

امام صادق علیه السلام :

آدم دین‌دار چون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم اسـت. چـون خضـوع می‌کند متواضع است. چون قناعت می‌کند، بـی‌نیـاز اسـت. بـه آنچـه داده شـده خشنود است. چون تنهایی را برگزیده از دوستان بی‌نیاز است. چون هوا و هوس را رها کرده آزاد است. چون دنیا را فرو گذارده از بـدی‌هـا و گزنـدهای آن در امـان اسـت. چـون حسـادت را دور افکنـده محبـتش آشـکار اسـت.مـردم را نمی‌ترساند پس از آنان نمی‌هراسد و به آنان تجاوز نمی‌کند پس از گزندشان در امان است. به هیچ چیز دل نمی‌بندد پس به رسـتگاری و کمـال فضـیلت دسـت می‌یابد و عافیت را به دیده بصیرت می‌نگرد پس کارش به پشیمانی نمی‌کِشد.

امالی مفید، ص 52، ح 14

حدیث - 24

امام صادق علیه‌السلام :

آفَةُ الدِّینِ الحَسَدُ وَ العُجبُ وَ الفَخرُ؛

آفت دینداری حسد و خودبینی و فخر فروشی است.

جهاد النفس، ح 545

حدیث - 25

امام رضا علیه‌السلام :

لَیسَ مِنّا مَن تَرَکَ دُنیاهُ لِدِینِه وَ دینَهُ لِدُنیاه؛

از ما نیست آن که دنیای خود را برای دینش و دین خـود را بـرای دنیـایش ترک گوید.

بحارالانوار، ج78، ص346

حدیث - 26

امام محمد باقر علیه‌السلام :

اتّقوا اللّهَ و صُونوا دینَکُم بِالوَرَع ؛

تقوای خدا پیشه کنید و دینتان را با ورع و تقوا حفظ کنید.

جهاد النفس،ح 188

حدیث - 27

امام سجاد علیه‌السلام :

قُلْتُ لِعَلِیّ بْنِ الْحُسَینِ علیه‌السلام اَخْبِرنی بِجَمیعِ شَرایِعِ الّدینِ، قالَ علیه‌السلام : قَوْلُ الْحَقِّ وَ الْحُکْمُ بِالْعَدْلِ وَ الْوَفاءُ بِالْعَهْدِ؛

به امام سجّاد علیه‌السلام عرض کردم: مرا از تمام دستورهای دین آگاه کنید، امام علیه‌السلام فرمودند: حقگویی، قضاوت عادلانه و وفای به عهد.

خصال، ص 113، ح 90

حدیث - 28

امام علی علیه‌السلام :

حُسْنُ الظّنِّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛

خوش‌گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است.

غررالحکم، ح 4816

حدیث - 29

پیامبر اکرم ﷺ :

اِنّما یُدْرَکُ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لا دینَ لِمَنْ لا عَقْلَ لَهُ؛

همه خوبی‌ها با عقل شناخته می‌شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد.

تحف العقول، ص 54

حدیث - 30

امام علی علیه‌السلام :

اِجْعَلِ الدِّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛

دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی.

غررالحکم، ج2، ص 221، ح 2433

حدیث - 31

امام صادق علیه‌السلام :

اَلْمُؤْمِنُ لایُخْلَقُ عَلَی الْکِذْبِ وَلا عَلَی الْخیانَةِ وَ خِصْلَتانِ لا یَجْتَمِعانِ فِی الْمُنافِقِ، سَمْتٌ حَسَنٌ وَ فِقْهٌ فِی السُّنَّةِ؛

مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی.

تحف العقول، ص367

حدیث - 32

امام علی علیه‌السلام :

لِكُلِّ شَيءٍ وَجهٌ وَ وَجهُ دينِكم الصَّلاةُ؛

هر چیز دارای سیماست ، سیمای دین شما نماز است.

بحار الانوار، ج82، ص227

حدیث - 33

امام حسین علیه‌السلام :

لاتَرفع حاجَتَک إلاّ إلی أحَدٍ ثَلاثة: إلی ذِی دینٍ، اَو مُرُوّة اَو حَسَب؛

جز به یکی از سه نفر حاجت مبر: به دیندار، یا صاحب مروت، یا کسی که اصالت خانوادگی داشته باشد.

تحف العقول، ص251

حدیث - 34

امام رضا علیه‌السلام :

لا یستَکمِلُ عَبدٌ حقیقةَ الایمانِ حَتّی تَکونَ فیهِ خِصالُ ثَلاثٍ: اَلتَّفقُّهُ فِی الـدّینِ وَحُسنُ التّقدیرِ فِی المَعیشَةِ، وَالصَّبرُ عَلَی الرَّزایا؛

هیچ بنده ای حقیقت ایمانش را کامل نمی کند مگر این که در او سه خصـلت باشد: دین شناسی، تدبر نیکو در زندگی، و شکیبایی در مصیبت‌ها و بلاها.

بحار الانوار، ج 78، ص 339، ح1

حدیث - 35

امام علی علیه‌السلام :

مَن أتی غَنیّا فَتَواضَعَ لَهُ لِغِناهُ ذَهَبَ ثُلُثا دینِهِ؛

هر کس در مقابل ثروتمند به خاطر ثروتش تواضع کند دو سوم دینش از بین برود.

نهج البلاغه، حکمت 228

حدیث - 36

رسول اکرم ﷺ :

إذا أرادَ اللّه بأهلِ بَيتٍ خَيرا فَقّهَهُم فِی الدّينِ وَوَقّرَ صَغيرُهُم كَبيرَهُم وَرَزَقَهُمُ الرِّفقَ فی مَعيشَتِهِم وَالقَصدَ فی نَفَقاتِهِم وَبَصّرَهُم عُيُوبَهُم فَيَتُوبُوا مِنها؛

هرگاه خداوند برای خانواده ای خیر بخواهد آنان را در دین دانا می کند، کوچک ترها بزرگ ترهایشان را احترام می نمایند، مدارا در زندگی و میانه روی در خرج روزیشان می نماید و به عیوبشان آگاهشان می سازد تا آنها را برطرف کنند.

نهج الفصاحه، ح 147

حدیث - 37

امام علی علیه‌السلام :

إنّ اللّهَ فَرَضَ الجِهادَ وَعَظّمَهُ وَجَعَلَهُ نَصرَهُ وَناصِرَهُ. وَاللّهِ ما صَلُحَت دُنيا وَلادينٌ إلاّ بِهِ؛

در حقیقت خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی‌شود.

وسائل الشیعه، ج11، ص9، ح15

حدیث - 38

رسول اکرم ﷺ :

یا عَلیُّ مَن أکَلَ الحَلالَ صَفادینُهُ، وَرَقّ قَلبُهُ، وَدَمِعَت عَیناهُ مِن خَشیَةِ اللّهِ تَعالی وَلَم یَکُن لِدَعوَتِهِ حِجابٌ؛

ای علی هر کس حلال بخورد، دینش صفا می‌یابد، رقّت قلب پیدا می‌کند، چشمانش از ترس خداوند متعال پر اشک می‌شود و برای (استجابت) دعایش مانعی نمی‌باشد.

میراث حدیث، ج2، ص18، ح2

حدیث - 39

رسول اکرم ﷺ :

اَلغیبَةُ اَسرَعُ فی دینِ الرَّجُلِ المُسلِمِ مِنَ الکِلَةِ فی جَوفِهِ؛

غیبت کردن در (نابودی) دین مسلمان مؤثرتر از خوره در درون اوست.

کافی، ج2، ص357، ح1

حدیث - 40

رسول اکرم ﷺ :

ما مِن شابٍ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِ سِنِّهِ اِلاّ عَجَّ شَیطانُهُ : یا وَیلَهُ ، یـا وَیلَـهُ! عَصَـمَ مِنّی ثُلُـثَی دینِهِ ، فَلیَتَّقِ اللّهَ العَبدُ فِی الثُّـلُثِ الباقی ؛

هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریـاد بـر مـی‌آورد کـه : وای برمن ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشـت . پـس بنده باید برای حفظ یک سومِ باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد .

نوادر راوندی، ص 112

حدیث - 41

امام صادق علیه‌السلام :

اَبصَرَ رسول اللّه ﷺ رَجُلاً شَعثا شَعرُ رَأسِهِ وَ سَخَةً ثیابُهُ، سَیِّئَةً حالُـهُ فَقـال رسول اللّه ﷺ : مِن الدّینِ المُتعَةُ وَ اِظهارُ النِّعمَةِ؛

پیامبر خدا ﷺ مردی را دیدند که موهای ژولیده و جامه‌ای چرکین و سر و وضع نامرتّبی داشت، فرمودند: بهره بردن از نعمت‌های خـدا و آشـکار سـاختن نعمت جزء دین است.

کافی، ج 6، ص 439، ح 5

حدیث - 42

امام علی علیه‌السلام :

یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالدَبِ وَ دینَـکُم بِالعِلمِ؛

ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید.

تاریخ یعقوبی، ج 2، ص 210

حدیث - 43

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

مَن خانَ أمانَةً فِی الدُّنیا وَلَم یَرُدِّها إلی أهلِها ثُمَّ أدرَکَهُ المَوتُ ماتَ عَلی غَیـرِ مِلّتی وَیَلقَی اللّهَ وَ هُوَ عَلَیهِ غَضبانٌ؛

کسی که در دنیا به امانتی خیانت کند و آن را به صاحبش برنگرداند و آنگـاه بمیرد بر دین من نمرده است و با خدا دیدار می‌کند در حالی که بر او خشـمگین است.

امالی صدوق، ص516

حدیث - 44

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لا دِینَ لِمُسَوِّفٍ بِتَوبَتِهِ ؛

دین ندارد آن که در توبه کردن ، امروز و فردا می‌کند .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث10660

حدیث - 45

لا تَثِقَنّ بِعَهدِ مَن لا دينَ لَهُ ؛

به پیمان کسی که دین ندارد ، اعتماد نکن .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث10163

حدیث - 46

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

هُدِیَ مَن تَجَلبَبَ جِلبابَ الدّینِ ؛

هدایت یافت آن که جامه دینداری بر تن کرد .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث10012

حدیث - 47

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

نِظامُ الدّینِ خَصلَتانِ : إنصافُکَ مِن نَفسِکَ ، وَ مُواساةُ إخوانِکَ ؛

رشته پیوند دین دو ویژگی است : انصاف داشتن با خود ، و با جان و مال به یاری برادران شتافتن .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث9983

حدیث - 48

امام علی(علیه‌السلام) فرمودند:

صُن دینَکَ بِدُنیاکَ تَربَحهُما وَ لا تَصُن دُنیاکَ بِدِینِکَ فَتَخسَرَهُما ؛

دین خود را با دنیایت حفظ کن تا هر دو را ببری ، و دینت را وسیله حفظ دنیایت قرار مده ، که هر دو را می‌بازی .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث5861

حدیث - 49

امام علی(علیه‌السلام) فرمودند:

حُسنُ الظّنِّ راحَةُ القَلبِ وَ سَلامَةُ الدِّینِ ؛

خوش‌گمانی ، مایه آسایش دل و سلامت دین است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث4816

حدیث - 50

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ ؛

شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث3454

حدیث - 51

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلتَّیَقُّظُ فِی الدِّینِ نِعمَةٌ عَلی مَن رُزِقَهُ ؛

بیداری و آگاهی در دین، نعمتی است بر آنکه روزی‌اش شده .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث2058

حدیث - 52

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلجُنُودُ عِزُّ الدِّینِ وَ حُصُونُ الوُلاةِ ؛

لشکریان، مایه عزّت دین و دژهای حاکمان‌اند .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث1953

حدیث - 53

امام علی علیه‌السلام :

شِدَّةُ الحِرصِ مِن قُوَّةِ الشَّرَةِ وضَعْفِ الدِّینِ؛

آزمندی زیاد ناشی از نیروی سیری ناپذیری و سستی دین است .

غرر الحکم : 5772

حدیث - 54

امام علی عليه‌السلام :

حُبُّ المالِ يُوهِنُ الدِّينَ ، ويُفسِدُ اليَقينَ ؛

مال دوستی، دین را سست و یقین را تباه می‌کند.

غرر الحکم : 4876

حدیث - 55

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

الصلاة عماد الدين ، فمن ترک صلاته متعمدا فقد هدم دينه و من ترک اوقاتها يدخل الويل ، و الويل واد فی جهنم کما قال الله تعالی : ((ويل للمصلين ، الذينهم عن صلاتهم ساهون)) ؛

نماز ستون دین است ، پس کسی که نمازش را عمدا ترک کند دینش را منهدم کرده است ، و کسی که اوقات نماز را ترک کند داخل در (ویل) می شود و ویل وادی است در جهنم چنان که خدا فرمود: ویل جای نمازگزاران است آن نمازگزارانی که در نماز خود سهو کننده و غافلند.

(بحارالانوار، ج 82، ص 202)

حدیث - 56

قال رسول الله ﷺ:

اما الصلاة فلا خیر فی دین لا صلاة فیه ؛

دینی که در او نماز نباشد، فایده و خیری ندارد (خیری در آن نیست).

(سیره ابن هشام ، ج 3 - 4، ص 504)

حدیث - 57

قال رسول الله ﷺ

من ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه ؛

کسی که عملا نمازش را ترک کند، به تحقیق که دینش را منهدم کرده است .

(بحارالانوار، ج 82، ص 202، میزان الحکمه ، ج 5، ص 402)

حدیث - 58

قال الباقر - علیه السلام -:

الصلاة عمود الدین ، مثلها کمثل عمود الفسطاط اذا ثبت العمود ثبتت الاوتاد الاطناب و اذا مال العمود و انکسر لم یثبت وتد و لاطنب ؛

نماز ستون دین است ، مثل نماز همانند عمود و ستون خیمه است که هرگاه ستون ثابت باشد طنابها و میخها و پرده آن ثابت است .هنگامی که ستون آن کج و شکسته شود هیچ کدام از آنها استوار نمی ماند.

(بحارالانوار، ج 82، ص 218،میزان الحکمه ، ج 5، ص 369)

حدیث - 59

قال علی عليه السلام

لایخرج فی سفر یخاف فیه علی دینه و صلاته ؛

در سفری که می ترسید بر دینتان و نمازتان خارج نشوید.

(بحارالانوار، ج 10، ص 108،میزان الحکمه ، ج 4، ص 475)

حدیث - 60

الصلوة وجه دینکم ؛

نماز سیمای مکتب (دین) شماست .

(فروع کافی ، ج 1، ص 270)

حدیث - 61

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

الصلوة راءس الدین ؛

نماز (به منزله) سر دین است .

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 184)

حدیث - 62

قال علی - عليه السلام -:

و اقام الصلاة فانها الملة ؛

برپا داشتن نماز، نشانه اصلی دین است .

(نهج البلاغه ، خطبه 110)

حدیث - 63

قال الصادق عليه السلام

قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامة یعرف بها و یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة ؛

حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : 1 - علم 2 - ایمان ، 3 - عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : 1 - نماز 2 - روزه ، 3 - زکات .

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 183)

حدیث - 64

قال رسول الله ﷺ

الصلاة من شرایع الدین ، و فیها مرضاة الرب - عزوجل - فهی منهاج الانبیاء

نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است

. (جامع احادیث الشیعه ، ج 4، ص 22، بحارالانوار، ج 82، ص 231)

حدیث - 65

قال علی علیه السلام

الله ، الله فی الصلوة ، فانها عمود دینکم ؛

خدا را، خدا را درباره نماز ؛ چرا که ستون دین شماست .

(نهج البلاغه ، نامه ها، ص 47)

حدیث - 66

امام علی علیه السلام فرمودند:

ایها الناس اعلموا ان کمال الدین طلب العلم و العمل بـه، الا وان طلـب العلـم اوجب علیکم من طلب المال؛

ای مردم! بدانید که کمال دین در آموختن علم و عمل کردن به آن است. آگاه باشید که دانش آموزی بر شما واجب تر است از کسب مال.

اصول کافی، ج 1، ص 30.

حدیث - 67

پیامبراکرم ﷺ فرمودند:

اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛

نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است.

(خصال، ص 522، ح 11)

حدیث - 68

امام محمد باقر (علیه‌السلام)فرمودند:

نهایت کمال ، فهم در دین و صبر بر مصیبت ، و اندازه گیری در خرج زندگانی‌است .

بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج 75 ، ص 172

حدیث - 69

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

نادانان و کم‌خردان شیعه و کسانی که پر و بال پشه، از دین‌داری آن‌ها برتر و محکم‌تر است، ما را آزار می‌دهند.

(بحارالانوار/267/25)

حدیث - 70

امام مهدی(علیه السلام) فرمودند:

کسب معارف دینی جز از طریق ما خانـدان پیـامبر صلی الله علیه و آله مسـاوی بـا انکـار ماست.

(صحیفه مهدی /334)

حدیث - 71

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند:

یأتی علی النّاس زمان الصّابر منهم علی دینه کالقابض علی الجمر؛

روزگاری بر مردم بیاید که هر که خواهد دین خود نگهدارد چنان باشـد کـه آتش به دست گرفته باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 72

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند:

من لم تنتفع بدینه و لا دنیاه فلا خیر لک فی مجالسته و من لم یوجب لک فلا توجب له و لا کرامه؛

هر که از دین یا دنیای او سودی نبری در مجالست او خیری نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 73

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من رزقه اللّه امرأه صالحه فقد أعانه علی شطر دینه فلیتّق اللّه فی الشّطر الباقی؛

هر که را خدا زنی پارسا داده وی را بر نصف دین خویش یاری کرده و باید در باره نصف دیگر آن از خدا بترسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 74

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من استطاع منکم أن یقی دینه و عرضه بماله فلیفعل؛

هر که از شما تواند دین و آبرو را به مال خود حفظ کند، حفظ کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 75

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من یرد اللّه به خیرا یفقّهه فی الدّین؛

هر که خدا برای او نیکی خواهد، وی را در کار دین دانا کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 76

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ملاک الدّین الورع؛

اعتبار دین به تقوی است.

نهج الفصاحه

حدیث - 77

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما عبد اللّه بشی ء أفضل من فقه فی الدّین؛

هیچ عبادتی بهتر از دانا شدن در کار دین نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 78

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا دین لمن لا عهد له؛

هر که پیمان نگاه ندارد، دین ندارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 79

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا دین إلّا بمروّه؛

دین جز به جوانمردی قوام نمی گیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 80

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیغشینّ أمّتی من بعدی فتن کقطع اللّیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛

پس از من امتم را فتنه ها خواهد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دینشان را به مال ناچیز دنیا فروشند.

نهج الفصاحه

حدیث - 81

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لن یبرح هذا الدّین قائما یقاتل علیه عصابه من المسلمین حتّی تقوم السّاعه؛

این دین پیوسته استوار است و گروهی از مسلمانان بر آن پیکار کنند تا قیامت در آید.

نهج الفصاحه

حدیث - 82

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لکلّ شی ء عماد و عماد هذا الدّین الفقه؛

هر چیزی را ستونی هست و ستون این دین دانائی است.

نهج الفصاحه

حدیث - 83

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کرم المرء دینه و مروّته عقله و حسبه خلقه؛

کرامت مرد به دین اوست و مروت وی به عقل اوست و شرف وی به اخـلاق اوست.

نهج الفصاحه

حدیث - 84

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قوام المرء عقله و لا دین لمن لا عقل له؛

اعتبار مرد به عقل اوست و هر که عقل ندارد، دین ندارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 85

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

العلم أفضل من العباده و ملاک الدّین الورع؛

علم از عبادت بهتر است و اساس دین ترس خداست.

نهج الفصاحه

حدیث - 86

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

العقل فی أمر الدّنیا مضرّه و العقل فی أمر الدّین مسرّه؛

عقل در کار دنیا مایه ضرر است و در کار دین مایه سرور.

نهج الفصاحه

حدیث - 87

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

علیک بحسن الخلق، فإنّ أحسن النّاس خلقا أحسنهم دینا؛

نیک خویی کن که از مردم هر که نکوخوی تر دینش نکوتر.

نهج الفصاحه

حدیث - 88

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

رأس الدّین النّصیحه للّـه و لدینـه و لرسـوله و لکتابـه و لأئمّـه المسـلمین و للمسلمین عامّه؛

اساس دین، خیرخواهی برای خدا و دین خدا و پیامبر خدا و کتـاب خـدا و پیشوایان مسلمانان و همه مسلمانان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 89

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

رأس الدّین الورع؛

اساس دین، پرهیزکاری است.

نهج الفصاحه

حدیث - 90

الدّین النّصیحه؛

کمال دین خیر خواهی است.

نهج الفصاحه

حدیث - 91

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خیرکم إسلاما أحاسنکم أخلاقا إذا فقهوا؛

از میان شما اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است اگـر در کـار دین دانا باشند.

نهج الفصاحه

حدیث - 92

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خیر دینکم الورع؛

بهترین صفات دین شما پرهیزکاری است.

نهج الفصاحه

حدیث - 93

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خیر النّاس أقرؤهم و أفقههم فی دین اللّه و أتقاهم للّه و آمـرهم بـالمعروف و أنهاهم عن المنکر و أوصلهم للرّحم؛

بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر خوانند و در کار دین داناتر باشند و از خدا بیشتر ترسند و به نیکی بیشتر امر کنند و از بدی بیشتر جلوگیری کننـد و با خویشاوندان بیشتر نزدیک شوند.

نهج الفصاحه

حدیث - 94

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خصلتان لا یجتمعان فی منافق حسن سمت و لا فقه فی الدّین؛

دو خصلت است که در منافق جمع نشود نیکنامی و دانائی در امور دین.

نهج الفصاحه

حدیث - 95

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحیاء هو الدّین کلّه؛

حیا تمام دین است.

نهج الفصاحه

حدیث - 96

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

حسن الخلق نصف الدّین؛

نیک خوئی یک نیمه دین است.

نهج الفصاحه

حدیث - 97

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لـدینها فـاظفر بـذات الـدّین تربّت یداک؛

زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تـو زن دیـن دار بجوی.

نهج الفصاحه

حدیث - 98

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

بعثت بالحنیفیّه السّمحه و من خالف سنّتی فلیس منّی؛

من دینی ساده و آسان آورده ام و هر که با روش مـن مخالفـت کنـد از مـن نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 99

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الاقتصاد نصف العیش و حسن الخلق نصف الدّین؛

میانه روی یک نیمه معیشت است و خوش خلقی یک نیمه دین است.

نهج الفصاحه

حدیث - 100

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّما شابّ تزوّج فی حداثه سنّه عجّ شیطانه یا ویله عصم منّی دینه؛

هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بـر او دیـن خود را از دستبرد من محفوظ داشت.

نهج الفصاحه

حدیث - 101

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أوّل ما تفقدون من دینکم الأمانه و آخر ما تفقدون الصّلوه؛

نخستین چیزی که از دین خود از دست می دهیـد، امانـت اسـت و آخـرین چیزی که از دست می دهید، نماز است.

نهج الفصاحه

حدیث - 102

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّما یدرک الخیر کلّه بالعقل و لا دین لمن لا عقل له؛

همه خوبیها را به عقل می توان دریافت و هر که عقل ندارد، دین ندارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 103

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّما أنا بشر إذا أمرتکم بشی ء من دینکم فخذوا به و إذا أمرتکم بشی ء من رأیی فإنّما أنا بشر؛

من انسانی مانند شما هستم وقتی شما را بچیزی در کار دین دستور دادم بدان رفتار کنید و وقتی از پیش خود شما را به چیزی فرمان دادم من انسان هستم.

نهج الفصاحه

حدیث - 104

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ لکلّ شی ء دعامه و دعامه هذا الدّین الفقه و لفقیه واحد أشدّ علی الشّیطان من ألف عابد؛

هر چیزی اساسی دارد و اساس این دین دانش است و یک دانشمند برای شیطان از هزار عابد بدتر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 105

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ لكلّ دين خلقا و إنّ خلق هذا الدّين الحياء؛

هر دینی خوی خاص دارد و خوی دین ما حیاست.

نهج الفصاحه

حدیث - 106

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إن اللّه تعالى ليؤيّد الإسلام برجال ما هم من أهله.

خداوند اسلام را به مردانی که مسلمان نیستند، یاری می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 107

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الهوا و العبوا فإنّی أكره أن يرى فی دينكم غلظه؛

تفریح کنید و بازی کنید زیرا دوست ندارم که در دین شما خشونتی دیده شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 108

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

اعلم أنّ النّصر مع الصّبر و أنّ الفرج مع الکرب و أنّ مع العسر یسرا؛

بدان که ظفر قرین صبر است و گشایش قرین رنج و بدنبال سختی سستی ای هست.

نهج الفصاحه

حدیث - 109

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إذا أتاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوّجوه إن لا تفعلوا تکن فتنه فـی الأرض و فساد عریض؛

وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید بـه وی زن بدهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد.

نهج الفصاحه

حدیث - 110

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

آفَهُ الدِّینِ ثَلاثَهٌ: فَقیهٌ فاجِرٌ و إمامٌ جائرٌ و مُجتَهِدٌ جاهِلٌ؛

آفت دین سه چیز است: دانای بد کار و پیشوای ستم کار و مجتهد نادان.

نهج الفصاحه

حدیث - 111

امام حسن مجتبی علیه‌السلام فرمودند:

هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبّر، حرص، حسد. تکبّر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبّر شیطان با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیّت انسان است، همان طوری که حضرت آدم علیه‌السلام به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند.

اعیان الشّیعة، ج 1، ص 577

حدیث - 112

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء علیهاالسلام :

جَعَلَ اللّهُ الاْیمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشِّرْکِ، وَ الصَّلاةَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِنَ الْکِبْرِ، وَ الزَّکاةَ تَزْکِیَةً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلاْخْلاصِ، وَ الْحَجَّ تَشْییداً لِلدّینِ ؛

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام فرمودند:

خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین

نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را بـرای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود.

ریاحین الشّریعة، ج 1، ص 312

حدیث - 113

قال رَسُولُ اللّهِ ﷺ :

إنَّ اللّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَيُبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الضَّعيفِ الَّذى لادينَ لَهُ، فَقيـلَ: وَ مـا الْمُـؤْمِنُ الضَّعيفُ الَّذى لا دينَ لَهُ؟ قالَ: اَلذّى لا يَنْهى عَنِ الْمُنْكَرِ؛

رسول خدا ﷺ فرمودند:

همانا خداوند دشمن دارد آن مؤمنی را که ضعیف و بی دین است، سؤال شد: مؤمن ضعیف و بی دین کیست؟ پاسخ داد: کسی که نهی از منکر و جلـوگیری از کارهای زشت نمی کند.

وسائل الشّیعة، ج 16، ص 122، ح 21139

حدیث - 114

قال رَسُولُ اللّهِ ﷺ :

يَأتى عَلى النّاسِ زَمانٌ، الصّابِرُ مِنْهُمْ عَلى دينِهِ كَالْقابِضِ عَلى الْجَمَرِ؛

رسول خدا ﷺ فرمودند:

زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر نمودن در برابر مسـائل دیـن و عمـل بـه دستورات آن همانند در دست گرفتن آتش گداخته است.

بحارالأنوار، ج 28، ص 47، ح 9

حدیث - 115

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند :

الصلاة من شرایع الدین ، و فیها مرضاة الـرب - عـز و جـل - فهـی منهـاج الانبیاء؛

نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است .

بحار الانوار، ج ,82 ص 231

حدیث - 116

قال امیرالمؤمنین علیه السلام :

اوصیکم بالصلاة و حفظها، فانها خیر العمل و هی عمود دینکم.

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود:

شما را به نماز و مراقبت از آن سفارش می‌کنم چونکه نماز برتـرین عمـل و ستون دین شماست .

بحار، ج 82، ص 209

حدیث - 117

قال رسول الله ﷺ :

الصلاة من شرایع الدین، و فیها مرضاة الرب عز و جل، فهی منهاج الانبیاء.

پیامبر گرامی ﷺ فرمود:

نماز از آداب (اولیه) دیـن اسـت، و آن مایـه خشـنودی خـدا، و راه و روش پیامبران الهی است .

بحار، ج 82، 231

حدیث - 118

امام جعفر صادق (علیه السلام) :

اذا أراد الله بعبد خیرا فقهه فی الدین؛

چون خدا خیر بنده ای خواهد، او را در دین دانشمند کند .

اصول کافی ، ج 1 ، ص 39

حدیث - 119

حضرت رسوا اکرم ﷺ می فرمایند:

یأتی عَلیَ النّاسِ زَمانٌ، الصّابِرُ مِنْهُمْ عَلی دینِهِ کَالْقابِضِ عَلیَ الْجَمَرِ؛

زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر کردن در برابـر مسـائل دیـن و عمـل بـه دستورات آن همانند در دست گرفتن آتش گداخته است.

بحارالأنوار: ج 28، ص 47، ح 9

حدیث - 120

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

مردم هر شهری به سه چیز نیازمندند که در امور دنیا و آخرت خود بـه آنهـا رجوع کنند و اگر آن سه را نداشته باشند گرفتار سرگردانی می‌شوند: دین‌شناسِ داناىِ پرهیزکار، حاکم نیکوکاری که مردم از او اطاعـت کننـد و پزشـک دانـای مورد اعتماد.

تحف العقول، ص 321.

حدیث - 121

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند :

اِنَّما یُدْرَکُ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لا دینَ لِمَنْ لا عَقْلَ لَهُ؛

همه خوبی‌ها با عقل شناخته می‌شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد.

تحف العقول، ص 54

حدیث - 122

امام علی علیه‌السلام :

اِجْعَلِ الدِّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛

دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی.

غررالحکم، ج2، ص 221، ح 2433.

حدیث - 123

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (المُتَقین) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرْصا فی عِلْمٍ وَعِلْما فی حِلْمٍ؛

از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند.

نهج البلاغه، خطبه 193.

حدیث - 124

امام علی(علیه‌السلام) می فرمایند:

دین ندارد آن کس که توبه را به تأخیر اندازد.

(غررالحکم ، باب توبه)

حدیث - 125

امام علی(علیه‌السلام) می فرمایند:

آن که نهان خود را اصلاح نماید، خدا آشکار او را نیکو گرداند، و آن که به کار دینش همّت گمارد، خداوند کار دنیای او را سامان دهد، و آن که رابطه خود و خدا را نیکو گرداند، خداوند رابطه او و مردمان را نیکو دارد.

نهج البلاغه

حدیث - 126

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

آنان (ائمه علیهم‌السلام) دارندگان راز پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و پشتیبان امر وی و ظرف علم و مرجع قوانین و در بردارنده کتب رسالت و کوه های پابرجای دین او هستند.

(نهج البلاغه، خ 2)

حدیث - 127

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

... و (رسول خداصلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) پرچم حق را در میان ما بر جای نهاد، کسی که از آن پیش افتد از دین بیرون است ، و آن که پس بمانَد تباه و سرنگون و آن که همراهی کند رستگار خواهد شد.

(نهج البلاغه ، خ 99)

حدیث - 128

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند :

هر چیزی آفتی دارد که مایه فساد آن می شود و آفت این دین زمامداران بدند.

(نهج الفصاحه ، ح 2255)

حدیث - 129

رسول خدا ﷺ می فرمایند :

آفت دین سه چیز است : دانای بدکار، پیشوای ستم کار و مجتهد نادان.

(نهج الفصاحه ، ح 4)

حدیث - 130

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

برترین (مرتبه) دین کوتاه کردن آرزو است، و برترین عبادت اخلاص عمل.

غررالحکم ، باب آرزو

حدیث - 131

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 132

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

آخرت را با ترک دنیا به چنگ آورید و دنیا را با ترک دین به دست نیاورید.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 133

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند :

دین را خوب بفهمید زیرا هر که دین را خوب نفهمد مانند صحراگرد است. خداوند در کتابش می فرماید (124 سوره 9) تا در امر دین دانش اندوزند و چون بازگشتند قوم خود را بیم دهند شاید آنها بترسند.

اصول کافی جلد 1 صفحه 36

حدیث - 134

امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند :

ای مردم بدانید کمال دین طلب علم و عمل بدانست ، بدانید که طلب علم بر شما از طلب مال لازم تر است زیرا مال برای شما قسمت و تضمین شده. عادلی (که خداست) آن را بین شما قسمت کرده و تضمین نموده و به شما می رساند ولی علم نزد اهلش نگهداشته شده و شما مأمورید که آن را از اهلش طلب کنید ، پس آنرا بخواهید.

کتاب کافی جلد 1 ص 35

حدیث - 135

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بهترین جامه ها و پوشش های دین ، شرم و حیاست.

غررالحکم ، باب حیا

حدیث - 136

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که درباره ذات خدای تعالی تفکر کند، الحاد ورزیده از دین بیرون رود.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 137

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

جهاد، ستون دین و راه روشن نیکبختان است.

غررالحکم ، باب جهاد

حدیث - 138

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مَنْ رُزِقَ الدِّینَ فَقَدْ رُزِقَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛

هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است.

غررالحکم، ح 8523 .

حدیث - 139

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

حُسْنُ الظَّنِّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛

خوش‌گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است.

غررالحکم، ح 4816

حدیث - 140

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

عَلَی الْعاقِلِ اَنْ یُحْصی عَلی نَفْسِهِ مَساویَها فِی الدّینِ وَ الرَّأیِ وَ الأخْلاقِ وَ الأدَبِ ، فَیَجْمَعُ ذلِکَ فی صَدْرِهِ اَوْ فی کِتابٍ وَ یَعْمَلُ فی اِزالَتِها ؛

بر عاقل است که بدی‌هایش را در دین، اندیشه، اخلاق و ادب یادداشت کند و به‌خاطرش بسپارد و برای از بین بردن آنها بکوشد.

تحف العقول، ص 376.

حدیث - 141

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

ما مِنْ شابٍ تَزَوَّجَ فی حَداثَةِ سِنِّهِ اِلاّ عَجَّ شَیْطانُهُ : یا وَیْلَهُ ، یـا وَیْلَـهُ! عَصَـمَ مِنّی ثُلُـثَی دینِهِ ، فَلْیَتَّقِ اللّهَ الْعَبدُ فِی الثُّـلُثِ الْباقی ؛

هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریـاد بـر مـی‌آورد کـه : وای برمن ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشـت . پـس بنده باید برای حفظ یک سومِ باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد .

نوادر راوندی ، ص 112 .

حدیث - 142

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

اِتَّقُوا اللّهَ وصُونوا دِینَکُم بِالوَرَعِ؛

از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید.

الکافی: ج 2 ، ص 76 ، ح 2

حدیث - 143

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

صُن دینَکَ بِدُنیاکَ تَربَحهُما وَ لا تَصُن دُنیاکَ بِدِینِکَ فَتَخسَرَهُما؛

دین خود را با دنیایت حفظ کن تا هر دو را ببری ، و دینت را وسـیله حفـظ دنیایت قرار مده ، که هر دو را می‌بازی.

غررالحکم و دررالکلم ، ح 5861

حدیث - 144

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالأدَبِ وَ دینَـکُم بِالعِلمِ

ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید.

تاریخ یعقوبی ، ج 2، ص 210

حدیث - 145

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند

لا یَزالُ الدّینُ قائِمًا ما قامَتِ الکَعبَةُ

تا زمانی که کعبه بر پاست، دین بر پاست.

الکافی : ج 4 ، ص 271 ، ح 4

حدیث - 146

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

ثَلاثَةٌ تُورِثُ المَحَبَّةَ : الدّینُ وَالتَّواضُعُ وَالبَذل؛

سه چیز است که محبّت می آورد : دین ، فروتنی و بخشش.

تحف العقول، ص 316

حدیث - 147

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مَن رُزِقَ الدِّینَ فَقَد رُزِقَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ؛

هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است.

(غررالحکم، ح 8523)

حدیث - 148

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

مَن کَانَ عَاقِلاً کَانَ لَهُ دِین وَ مَن کَانَ لَهُ دِین دَخَلَ الجَنَّةَ

کسی که عاقل باشد دین دارد و کسی که دین دارد وارد بهشت خواهد شد.

(جهاد با نفس، ح 83)

حدیث - 149

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مِن عَلامَةِ اَحَدِهِم (المُتَقین) اَنَّک تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرصا فی عِلمٍ وَعِلما فی حِلمٍ

از نشانه های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند ... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند.

(نهج البلاغه، خطبه 193)

حدیث - 150

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

لیس منّا مَن ترک دنیاه لدینه و دینه لدنیاه

از ما نیست آن که دنیای خود را برای دینش و دین خـود را بـرای دنیـایش ترک گوید.

(بحارالانوار،ج??،ص???)

حدیث - 151

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لکل شی ء وجه و وجه دینکم الصلاة

هر چیز دارای سیماست ، سیمای دین شما نماز است .

(بحار الانوار،ج82،ص227)

حدیث - 152

حضرت امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بالاترین خوشبختی، استواری در دین است.

غررالحکم، ح 2869.

حدیث - 153

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

اف برمسلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روزجمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد.

خصال شیخ صدوق، ص 393.

حدیث - 154

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :

حسن الخلق نصف الدین؛

خوی نیکو، نصف دین است.

الحضال، ج30، ص 106.

حدیث - 155

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند:

بالاترین خوشبختی، استواری در دین است.

غررالحکم، ح 2869.

حدیث - 156

امام جواد علیه‌السلام می فرمایند:

لن یستکمل العبد حقیقة الإیمان حتی یؤثر دینه علی شهوته؛

بنده هرگز حقیقت ایمان را به کمال نرساند مگر آنگاه که دینش را بـر هـوس خود ترجیح دهد.

میزان الحکمه، ج1، ص 372.

حدیث - 157

امام باقر (علیه‌السلام)می فرمایند:

الکمال و کل الکمال التفقه فی الدین و الصبر علی انائبة و تقدیر المعیشه؛

کمال و بلکه همه ی کمال انسانی در سه چیـز اسـت: دانـا بـودن در دیـن و احکام آن، شکیبا بودن در ناراحتی هـا و مصـائب و برنامـه ریـزی درسـت در اقتصاد زندگی .

اصول کافی، ج1، ص 32.

حدیث - 158

حضرت رسول اکرم ﷺ فرمودند:

به راستی خداوند عزوجل دشمن می دارد مؤمن ناتوانی که دین ندارد. بـه آن حضرت عرض کردند: مؤمن ناتوانی که دین ندارد، کیست؟ فرمودند: کسـی کـه نهی از منکر نکند.

وسایل الشیعه، ج11، ص397.

حدیث - 159

امام هادی(علیه السلام) می فرمایند:

اگر بعد از غیبت قائم ما نبود وجود علمایی که به سوی او (مردم را فرا) مـی خوانند و به وجود او رهنمون می شوند و با حجتهای الهی از دین او دفـاع مـی کنند و بندگان ناتوان خدا را از دام ابلیس و پیروان او می رهانند، بی گمان همـه ی مردم از دین خدا بر می گشتند.

بحارالانوار/ج2/ص6.

حدیث - 160

قال الامام علی علیه‌السلام : زَینُ الدّین الصّبرُ و الرضا.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: زینت و زیبائی دین، صبر و رضا (به قضای پروردگار) است.

«تصنیف غررالحکم، ص 281، ح 6243»

کفر

حدیث - 1

پیامبر خدا ﷺ :

دنَی الکُفرِ أن یَسمَعَ الرجلُ عن أخیهِ الکَلِمَةَ فَیَحفَظَها علَیهِ یُریدُ أن یَفضَحَهُ بها ، اُولئکَ لا خَلاقَ لَهُم .

کمترین درجه کفر ، این است که آدمی از برادر خود سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا (روزی) به وسیله آن رسوایش گرداند ؛ اینان از خیر و خوبی بی‌نصیبند .

بحار الأنوار : 112/276/78

حدیث - 2

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اصولُ الکُفرِ ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛

ریشه های کفر سه چیز است: حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن.

(جهاد النفس، ح 550)

حدیث - 3

امام صادق علیه‌السلام :

اصولُ الکُفرِ ثَلاثَهٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛

ریشه های کفر سه چیز است:حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن.

جهاد النفس، ح 550

حدیث - 4

امام حسن عسکری علیه‌السلام :

المُومِنُ بَرَکَهٌ عَلی المُومِنِ وَ حُجَّهٌ عَلی الکافر؛

مومن برای مومن برکت و برای کافر، اتمام حجت است.

تحف العقول، ص489

حدیث - 5

امام صادق علیه‌السلام :

اِیّاکُم اَن یَحسُدَ بَعضُکُم بَعضاً فَاِنّ الکُفرَ اَصلُه الحَسَد؛

از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است.

تحف العقول، ص 315

حدیث - 6

پیامبر اکرم ﷺ :

أدنى الكُفر أن يَسمَعَ الرّجُلُ مِن أخيهِ الكَلِمَةَ فَيَحفَظَها عَلَيهِ يُريدُ أن يَفضَحَهُ بِها.

کمترین کفر این است که انسان از برادرش سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا او را با آن سخن رسوا کند.

وسایل الشیعه، ج17، ص211

حدیث - 7

پیامبر خدا ﷺ :

اللّهُمّ إنّی أعوذُ بکَ مِن الكُفرِ والفَقرِ ، فقالَ رجُلٌ : أيَعدِلانِ ؟ قالَ : نَعَم؛

بار خدایا ! من از کفر و فقر به تو پناه می‌برم. مردی عرض کرد: آیا این دو با هم برابرند ؟ فرمودند: آری .

کنز العمّال : 16687

حدیث - 8

پیامبر خدا ﷺ :

لولا رَحمَهُ ربّی علَی فُقَراءِاُمّتِی کادَ الفَقرُ یَکونُ کُفرا؛

اگر رحمت پروردگار من به فقرای امّت من نبود ، نزدیک بود که فقر به کفـر بینجامد.

جامع الأخبار : 300 / 817

حدیث - 9

قال رسول الله ﷺ

بین الایمان و الکفر ترک الصلاة ؛

فاصله میان ایمان و کفر، نماز نخواندن است .

(میزان الحکمه ، ج 5، ص 402. کنزالعمال ، حدیث 18869)

حدیث - 10

قال الصادق - عليه السلام -:

ان تارک الصلوة کافر ؛

همانا ترک کننده نماز واجب ، کافر است .

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 28)

حدیث - 11

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

من ترک الصلوة متعمدا فقد کفر؛

هرکس عمدا نمازش را ترک کند، کفر ورزیده است .

(لئالی الاخبار، ص 394)

حدیث - 12

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

ما بین المسلم و بین ان یکفر الا ان یترک الصلاة الفریضة متعمدا او یتهاون بها فلا یصلیها؛

فاصله بین مسلمان و بین کفرش چیزی جز ترک نماز واجب نیست که یا عمدا ترک نماید و اصلا قبول نداشته باشد و یا از بی اعتنایی نماز نخواند.

(بحارالانوار، ج 82، ص 216. میزان الحکمه ، ج 5، ص 402)

حدیث - 13

قال رسول الله ﷺ

تارک الصلاة ملعون فی التوراة ملعون فی الانجیل ملعون فی الزبور ملعون فی القران ملعون فی لسان جبرئیل ملعون فی لسان میکائیل ملعون فی لسان اسرافیل ملعون فی لسان محمد ؛

ترک کننده نماز در تورات و انجیل و زبور و قرآن مورد لعنت قـرار گرفتـه و به زبان جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و محمد ﷺملعون است .

(انوار الهدایة ، ص 197، الحکم الزاهره ، ص 294)

حدیث - 14

امام علی علیه السلام :

إنّ فیهِ شِفاءً مِن أکبَرِ الداءِ ، وهُو الکُفرُ والنِّفاقُ ، والغَیُّ والضّلالُ ؛

در قرآن، درمان بزرگترین دردهاست : درد کفر و نفاق و تباهی و گمراهی .

نهج البلاغة : الخطبة 176 منتخب میزان الحکمة : 458

حدیث - 15

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِیّـاکُـم اَن یَحسُـدَ بَعضُکُـم بَعضـاً فَـاِنّ الکُفـرَ اَصلُه الحَسَـد؛

از حسـد ورزی به یکـدیگـر بپـرهیزیـد، زیـرا ریشه کفـر، حسـد است.

(تحف العقول، ص 315)

حدیث - 16

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند:

أدنی الکُفر أن یَسمَعَ الرّجُلُ مِن أخیهِ الکَلِمَةَ فَیَحفَظَها عَلَیـهِ یُریـدُ أن یَفضَـحَهُ بِها؛

کمترین کفر این است که انسان از برادرش سخنی بشنود و آن را نگه دارد تـا او را با آن سخن رسوا کند.

(وسایل الشیعه، ج17، ص211)

حدیث - 17

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند:

من رمی مؤمنا بکفر فهو کقتله؛

هر که مؤمنی را به کفر نسبت دهد چنان است که او را کشته باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 18

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کاد الفقر أن یکون کفرا؛

بیم آن است که فقر به کفر انجامد.

نهج الفصاحه

حدیث - 19

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قتال المسلم کفر و سبابه فسوق و لا تحلّ لمسلم أن یهجر أخاه فوق ثلاثه أیّام؛

جنگ با مسلمان کفر است و ناسزا گفتنش گناه است و روا نیست که مسلمانی بیش از سه روز با برادر خود قهر کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 20

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجفاء کلّ الجفاء و الکفر من سمع منادی اللّه تعالی ینادی بالصّلاه و یدعوه إلی الفلاح فلا یجیبه؛

نشان خشونت و کفر نفاق آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند.

نهج الفصاحه

حدیث - 21

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجدال فی القرآن کفر؛

مجادله در باره قرآن کفر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 22

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛

گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است.

نهج الفصاحه

حدیث - 23

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

بین العبد و بین الکفر ترک الصّلوه؛

میان بنده و کفر ترک نماز فاصله است.

نهج الفصاحه

حدیث - 24

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند :

الجفاء کل الجفاء و الکفر من سمع منادی الله تعالی ینـادی بالصـلاة و یـدعوه الی الفلاح فلا یجیبه؛

نشانه ستمکاری و کفر آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نماز نـدا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند.

(نهج الفصاحه ، ص 279)

حدیث - 25

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

سرانجام کافر ، دوزخ است.

غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث - 26

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

أرکانُ الکُفر أربَعَةٌ الرّغبَةُ وَ الرّهبَةُ وَ السّخَطُ وَ الغَضَبُی

پایه های کفر چهار چیز است : میل و خواهش، ترس و بیم ، ناخشنودی و خشم.

(جهاد با نفس، ح 475)

حدیث - 27

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اُصُولُ الکُفر ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُی

ریشه های کفر سه چیز است: حرص و خود بزرگ بینی و حسد ورزیدن.

(جهاد با نفس، ح 474)

حدیث - 28

امام صادق علیه السلام فرمودند:

ایاکم ان یحسد بعضکم بعضا فان الکفر اصله الحسد.

از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است.

(تحف العقول ، ص 315)

حدیث - 29

قال الامام علی عليه السلام : قَلبُ الكَافِرِ أقسَى مِنَ الحَجَرِ.

امام علی عليه السلام فرمودند: دل کافر، سخت تر از سنگ است.

«جامع الأخبار، ص 383، ح 1071»

ایمان

حدیث - 1

قال الامام علی علیه‌السلام : الصّبرُ ثمرةُ الایمان.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: صبر، ثمره و نتیجه ایمان است.

«تصنیف غررالحکم، ص 280، ح 6217»

حدیث - 2

قال الامام الصادق علیه‌السلام : إذَا اِتَّهَمَ المُؤمِنُ أخَاهُ اِنمَاثَ الإیمَانُ مِن قَلبِهِ کَمَا یَنمَاثُ المِلحُ فی المَاءِ.

امام صادق علیه‌السلام فرمود : هرگاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود.

«الکافی، ج 2، ص 361»

حدیث - 3

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله : لا یَبلُغُ العَبدُ صَرِیحَ الإیمَانِ حَتَّی یَدَعَ المِزَاحَ وَالکذبَ وَیَدَعَ المِرَاءَ وَإن کانَ مُحِقّاً.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن گاه که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادله را رها کند، هر چند بر حق باشد.

«الکافی، ج 3، ص 594»

حدیث - 4

قال الإمام علی علیه‌السلام : مجالسة أهل الهوی منساة للإیمان و محضرة للشیطان.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: همنشینی با هوسرانان باعث از یاد رفتن ایمان و حاضر شدن شیطان است.

«نهج البلاغه، خطبه 86»

حدیث - 5

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

الوُضوءُ شَطرُ الإیمانِ ، والسِّواکُ شَطرُ الوُضوءِ .

وضو ، بخشی از ایمان است و مسواک زدن بخشی از وضو .

کنزالعمّال : 26200

حدیث - 6

رسولُ اللّه صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

مَن أمسی وأصبحَ وعِندَهُ ثَلاثٌ فقد تَمَّت علَیهِ‌النِّعمَةُ فی الدُّنیا : مَن‌أصبَحَ وأمسی مُعافیً فی بَدَنِهِ ، آمِنا فی سَرْبِهِ ، عِندَهُ قُوتُ یَومِهِ ، فإن کانَت عِندَهُ الرّابِعَةُ فَقد تَمَّت علَیهِ النِّعمَةُ فی الدُّنیا والآخِرَةِ ؛ وهُو الإیمانُ .

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

هر که شب و روز خود را سپری کند و از سه چیز برخوردار باشد نعمت دنیا بر او تمام شده است :کسی که صبح و شامش را در تندرستی و آسایش خاطر

گذراند و خوراک روز خود را داشته باشد و اگر چهارمین نعمت را هم داشته باشد ، نعمت دنیا و آخرت را کامل دارد و آن(چهارمین) نعمت ایمان است .

تحف العقول : 36

حدیث - 7

قال رسول الله ﷺ : علیٌّ اَوّلُ مَنْ آمَنَ بی وَ اَوّلُ مَنْ یُصافِحُنی یوم القیامة.

رسول خدا ﷺ فرمودند: علی علیه‌السلام نخستین کسی بود که به من ایمان آورد و اولین کسی است که در قیامت با من مصافحه می‌کند.

«بحار الانوار، ج 35، ص 55»

حدیث - 8

قال الله عزّوجلّ:

چنان‌که هیچ درختی بدون میوه کامل نیست، ایمان نیز بدون کنارگذاشتن کارهای حرام کامل نمی‌شود.

(علل‌الشرایع 250/1)

حدیث - 9

قال الامام الصادق علیه السلام :

لا یُمَحِّضُ رجلٌ الایمانَ باللهِ حتّی یکونَ اللهُ احبُّ الیهِ من نفسِهِ و ابیهِ و امّهِ و ولدِهِ و اهلِهِ وَ مالِهِ و من الناسِ کُلُّهِم.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

ایمان انسان پاک و خالص نمی گردد مگر اینکه خداوند در نزد او محبوبتر و دوست داشتنی تر از جان، مال، پدر، مادر، فرزند و خـانواده اش و همـه مـردم باشد.

«بحارالانوار، ج 7، ص 25»

حدیث - 10

. قال الامام الرضا علیه السلام : مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقد عَرَفَ التوحیدَ.

امام رضا علیه السلام فرمودند: کسی که قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است.

«الکافی، ج 1، ص 124»

حدیث - 11

قال الامام الصادق عليه السلام :

إنَّ الرَّجعَةَ لَيسَ بِعَامَّةٍ، وَهِيَ خَاصَّةٌ لا يَرجِعُ إلا مَن مَحَّضَ الإيمَانَ مَحضاً أو مَحَّضَ الشِّرک مَحضاً.

امام صادق عليه السلام فرمودند:

رجعت برای همه نیست بلکه اختصاص به عده خاصی دارد. رجعت نمی کند مگر کسی که ایمان خالص داشته باشد یا شرک خالص.

«بحار الأنوار، ج 53، ص 39»

حدیث - 12

امام صادق عليه السلام :

إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإيمانُ مِن قلبِهِ كما يَنْماثُ المِلحُ فی الماءِ .

هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود .

الكافی : 2 / 361 / 1

حدیث - 13

امام علی عليه‌السلام :

لا يَجِدُ عَبدٌ طَعمَ الإيمانِ حتّى يَترُکَ الكذبَ هَزلَهُ وجِدَّهُ .

هیچ بنده‌ای طعم ایمان را نچشد ، مگر آن گاه که دروغ ، شوخی یا جدّی آن را ترک گوید .

بحار الأنوار : 72 / 249 / 14

حدیث - 14

امام باقر عليه‌السلام :

إنّ الكذبَ هُو خَرابُ الإيمانِ .

براستی که دروغ ویران کننده ایمان است .

بحار الأنوار : 72 / 247 / 8

حدیث - 15

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

كُلَّما ازدادَ العَبدُ إيمانا ازدادَ حُبّا للنِّساءِ ؛

هر چه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می‌شود .

النوادر للراوندیّ : 12 منتخب میزان الحکمة : 510

حدیث - 16

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

إنّ مِن تَمامِ إیمانِ الْعَبدِ أن یَستَثنِیَ فی کُلِّ شَیءٍ؛

نشانه کامل بودن ایمان بنده این است که در هر کاری «ان شاء اللّه» بگوید.

میزان الحکمة، ح 9910

حدیث - 17

امام صادق علیه السلام :

الصَّبرُ رَأسُ الإیمانِ؛

شکیبایی، سرِ ایمان است.

میزان الحکمة: ح 10221

حدیث - 18

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم :

خَصلَتانِ لیسَ فَوقَهُما مِنَ البِرِّ شَیءٌ الإیمانُ بِاللّه و النّفعُ لِعبادِ اللّه؛

دو خصلت است که هیچ کار خوبی بالاتر از آن دو نیست : ایمان بـه خـدا و سود رساندن به بندگان خدا

میزان الحکمة، ج 5 ، ص 502

حدیث - 19

امام علی علیه‌السلام :

الْإِيثارُ أحسَنُ الإحسانِ، وأعلى مَراتِبِ الإيمانِ؛

ایثار، بهترین احسان و بالاترین مرتبه ایمان است.

میزان الحکمه، ح 15

حدیث - 20

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

خداوند چهارچیز را در چهار چیز قرار داده است :

1 - .برکت علم را در احترام به استاد

2 - .بقای ایمان را در تعظیم خدا به وسیله انجام بی چون چرای دستوراتش

3 - .لذت و برکت زندگی را در نیکی به پدر و مادر

4 - .و آزادی از جهنم را در آزار ندادن مردم.

نصایح، صفحه 230

حدیث - 21

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند:

رجلٌ مِن قم یدعو الناس الی الحقِّ، یجتمع معه قومٌ کُزبُرالحدید لا تزلهم‌الریاحُ العواصف و لا یملّون مِنَ‌الحرب و لا یجبُنون و علی الله یتوکلون والعاقبه للمُتّقینَ؛

مردی از قم، مردم را به سوی حق دعوت می‌کند. جماعتی همانند پاره‌های آهن گرد او جمع می‌شوند که طوفان‌های سهمگین آنان را به لرزه درنمی‌آورد، از جنگ نمی‌هراسند و ترسی به دل راه نمی‌دهند، بر خدا توکل دارند و سرانجام، پیروزی با پارسایان است.

بحارالانوار؛ ج60، ص216.

حدیث - 22

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

من اسبع وضوءه و احسن صلوته و ادی الزکوة ماله و خزن لسانه و کف غضبه و استغفر لذنبه و ادی النصیحة لاهل بیت رسوله فقد الستکمل حقائق الایمان و ابواب الجنة مفتحة له؛

هر که خوب وضو سازد و نمازش را درست بخواند و زکات مالش را بپردازد و زبانش را نگاه دارد و خشمش را فرو برد و برای گناهانش طلب آمرزش کند و حقوق دوستی خاندان پیغمبر را ادا کند، حقیقت ایمان را کامل کرده و درهای بهشت برایش باز است .

(ثواب الاعمال ، ص 64).

حدیث - 23

قال الامام الباقر علیه السلام :

اِنّ الکذِبَ هُوَ خرابُ الایمانِ؛

دروغگوئی، مایه ویرانی ایمان است.

«اصول کافی، ج 2، ص 339»

حدیث - 24

قال الامام الباقر علیه السلام :

ما أخلَصَ العبدُ الایمانَ باللهِ عزّ و جلّ اربعینَ یوماً، اِلّا زهّدَهُ اللهُ عزّ و جلّ فی الدّنیا و بصّره داءَها و دواءَها ... ؛

هیچ بنده ای، چهل روز ایمانش را به خدا خالص نکرد، مگر اینکه خداوند او را نسبت به دنیا بی رغبت گرداند و درد دنیا و داروی آن را به او بنمایاند و سپس حکمت را در دلش قرار دهد و زبانش را به سخنان حکیمانه گویا سازد.

«اصول کافی، ج 2، ص 16»

حدیث - 25

قال الامام الکاظم علیه السلام :

المؤمِنُ مثلُ کَفّتَیِ المیزانُ کُلّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بلائِهِ؛

انسان مؤمن همانندِ دو کفّه ترازو است که هر چه بـر ایمـانش افـزوده شـود، بلاها و امتحاناتش بیشتر می گردد.

«تحف العقول، ص 408»

حدیث - 26

قال الامام الصّادق علیه السلام :

من زَنی خَرَجَ من الایمانِ و مَنْ شرِبَ الخَمرَ خرَج من الایمانِ ... ؛

کسی که زنا کند و کسی که شراب بنوشد و کسـی کـه در روز مـاه رمضـان، عمداً روزه خود را افطار کند، اینها از حوزه ایمان خارج شده اند.

«بحارالانوار، ج 66، ص 197»

حدیث - 27

قال الامام الصّادق علیه السلام :

مَنْ خَلَع جماعَةَ المسلمین قدرَ شبرٍ، خَلَعَ ربقَةَ الایمانِ مِنْ عُنُقِهِ؛

کسی که از اجتماع مسلمین به اندازه یک وجب دوری گزیند، ریسمان ایمـان را از گردن خود برداشته (ایمان خود را از دست داده).

«وسائل الشیعه، ج 5، ص 377»

حدیث - 28

سُئِلَ عن الامام الصّادق علیه السلام :

ما الّذی یُثبِتُ الایمانَ فی العَبدِ؟ قال: الّذی یُثبتُه فیه الوَرعُ و الّذی یُخرِجُهُ منه الطّمع؛

از امام صادق علیه السلام پرسیدند: چه چیزی ایمان انسان را پا برجا و ثابت می کند؟ حضرت فرمودند:

پرهیزگاری و تقوا، ایمان را در انسان تثبیت می کند و طمع، ایمان را از دل آدمی خارج می سازد.

«بحارالانوار، ج 67، ص 304»

حدیث - 29

قال الامام الصّادق علیه السلام :

انّ الایمانَ عَشرُ درجاتٍ بمنزلةِ السُّلّم یُصعَدُ منه مِرقاةً بعدَ مرقاةٍ ... ؛

همانا ایمان ده درجه دارد، همانند پلّکانی که پلّه پله از آن بالا می روند مقداد در درجه هشتم، ابوذر در درجه نهم و سلمان در دهمین درجه قرار داشت.

«بحارالانوار، ج 66، ص 166»

حدیث - 30

مَنْ أحبَّ لِلّهِ و أبغَضَ لِلّهِ و أعطَی لِلّهِ فهُوَ ممَّنْ کَمُلَ ایمانُهُ؛

کسی که دوستی و دشمنی او فقط برای خدا باشد و به خاطر رضای خدا عطا و بخشش نماید، از کسانی است که ایمانشان به درجه کمال رسیده است.

«وسائل الشیعه، ج 11، ص 431»

حدیث - 31

قال الامام الصّادق علیه‌السلام :

لا یَکمُلُ ایمانُ العبدِ حتّی تکونَ فیهِ اربَعُ خصالٍ، یُحسِنَ خُلقَهُ وَ تسخو نفسُهُ ... ؛

ایمان انسان کامل نمی گردد مگر آنکه چهار خصلت در او وجود داشته باشد: 1. اخلاقش نیکو باشد. 2. نفس او نرم و پذیرا باشد. 3. کنترل سخن داشته باشد و بیهوده سخن نگوید. 4. اضافی ثروتش را در راه خدا بدهد.

«امالی شیخ طوسی، ص 125»

حدیث - 32

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

لا ایمانَ لِمَن لا أمانَةَ لَه؛

انسانی که امانتدار نیست، ایمان ندارد.

«بحار الانوار، ج 69، ص 198»

حدیث - 33

قال النبیّ ﷺ :

لا یجتمع الشحُّ و الایمانُ فی قلبِ عبدٍ أبداً؛

هرگز بخل و ایمان در قلب بنده ای، با هم جمع نمی شوند.

«بحار الانوار، ج 70، ص 302»

حدیث - 34

قال النبی ﷺ :

ما آمَنَ بی مَن باتَ شبْعانَ و جارُهُ طاویاً، ما آمَنَ بی مَنْ باتَ کاسیاً و جارُه عاریاً؛

کسی که سیر بخوابد در حالی که همسایه اش گرسنه باشد و نیز کسی که پوشیده بخوابد در حالی که همسایه اش برهنه باشد، به من ایمان نیاورده است.

«المستدرک الوسائل، ج 8، ص 429»

حدیث - 35

قال رسول الله ﷺ :

الغَضَبُ یُفسِدُ الایمانَ، کما یفسِدُ الخلّ العَسَل؛

خشم و غضب ایمان را فاسد می کند، چنانچه سرکه عسل را تباه می سازد.

«اصول کافی، ج 2، ص 302»

حدیث - 36

قال النبیّ ﷺ :

مَن کانَ أکثرُ همهِ نِیلَ الشهواتِ، نزَعَ من قلبهِ حلاوَةُ الایمانِ؛

کسی که بیشترین همتش رسیدن به خواسته های نفسانی باشد، شیرینی ایمان از قلبش بیرون می رود.

«مجموعة ورّام، ص 357»

حدیث - 37

قال النبی ﷺ :

مداراةُ النّاسِ نِصفُ الایمانِ؛

مدارا کردن با مردم نیمی از ایمان است.

«تحف العقول، ص 35»

حدیث - 38

قال رسول الله ﷺ :

خصلَتان لیسَ فوقَهُما من البرِّ شیءٌ: الایمانُ باللهِ و النّفعُ لعبادِ الله؛

دو خصلت است که هیچ عمل خیری بالاتر و برتر از آنها نیست؛ ایمان به خدا و سود رساندن به بندگان او.

«تحف العقول، ص 35»

حدیث - 39

سُئِلَ عن رسولِ الله ﷺ فَما علامَةُ الایمـانِ؟ فقـالَ رسـول الله ﷺ : أمّـا علامَةُ الایمانِ فأربَعةٌ: الاِقرارُ بِتَوحیدِ الله و الایمانُ بِهِ و الایمانُ بِکُتُبِهِ و الایمـانُ بِرُسُلِهِ؛

از رسول خدا ﷺ سؤال شد: نشانه ایمان چیست؟ حضرت ﷺ فرمودند: نشانه ایمان چهار چیز است: 1 - اقرار به یگانگی خداوند متعال، 2 - اعتقاد و ایمان به آن، 3 - ایمان به کتب آسمانی، 4 - و ایمان به پیامبران الهی.

«تحف العقول، ص 19»

حدیث - 40

قال الامام علی علیه السلام :

الایمانُ معرفَةٌ بالقَلبِ و اقرارٌ باللِسانِ و عَمَلٌ بالأرکانِ؛

ایمان عبارت است از شناخت ومعرفت قلبی، اقرار با زبان و عمل با اعضاء و جوارح.

«نهج البلاغه، حکمت 218»

حدیث - 41

قال الامام علی علیه‌السلام :

أصلُ الایمانِ حُسنُ التّسلیم لأمر اللهِ؛

اصل و اساس ایمان، به نیکوئی تسلیم امر خدا شدن است.

«تصنیف غررالحکم، ص 87، ح 1444»

حدیث - 42

قال الامام علی علیه‌السلام :

لا شَرَف اَعلی من الایمان؛

هیچ شرافتی بالاتر از ایمان نیست.

«تصنیف غرر الحکم، ص 87، ح 1465»

حدیث - 43

قال الامام علی علیه‌السلام :

أقربُ النّاس مِنَ اللهِ سبحانَهُ أحْسَنُهم ایماناً؛

نزدیک ترین مردم به خداوند سبحان، کسانی هستند که ایمانِ نیکوتری دارند.

«تصنیف غرر الحکم، ص 87، ح 1458»

حدیث - 44

قال الامام علی علیه‌السلام :

لا نَجاةَ لِمَن لا ایمانَ له؛

کسی که ایمان ندارد نجات نخواهد یافت.

«تصنیف غرر الحکم، ص87، ح 1466»

حدیث - 45

الایمانُ علی أربعة أرکانٍ: اَلتوکّلُ علی الله، و التفویضُ اِلیَ اللهِ، و التسلیمُ لأمـرِ اللهِ و الرّضا بقضاءِ اللهِ؛

ایمان بر چهار رکن استوار است: توکّل بر خدا، واگذاری کارها به پروردگـار، تسلیم امر و فرمان خدا بودن و راضی بودن به قضایِ الهی.

«بحار الانوار، ج 75، ص 63»

حدیث - 46

قال الامام علی علیه‌السلام :

اکمَلُکُم ایماناً أحسَنُکُم خُلقاً؛

کامل ترین شما از نظر ایمان، نیکوترین شما از حیث اخلاق است.

«بحار الانوار، ج 68، ص 387»

حدیث - 47

قال الامام علی علیه السلام :

وَ علیکُم بالصّبر فانّ الصّبرَ من الایمان کالرّأسِ من الجَسَدِ، و لا خیرَ فی جَسَدٍ لا رأسَ مَعَهُ و لا فی ایمانٍ لا صبرَ مَعَهُ؛

بر شما باد به صبر و شکیبائی، زیرا نقش صبر در ایمان همانند سر است برای بدن، و همان طور که بدن بدون سَر فایده ای است، در ایمانِ بدون صبر نیز خیری وجود ندارد.

«نهج البلاغه، حکمت 79»

حدیث - 48

قال الامام علی علیه السلام :

خَفضُ الصّوت و غَضُّ البَصرِ و مشیُ القَصْد من أمارَةِ الایمانِ و حُسنِ التّدین؛

پائین آوردن صدا، فروبستن چشم و اعتدال در راه رفتن از نشانه های ایمان و دینداری نیکو است.

«تصنیف غرر الحکم، ص 89، ح 1499»

حدیث - 49

قال الامام علی علیه السلام :

حیاءُ الرّجلِ من نَفسِهِ ثمرةُ الایمان؛

حیاءِ انسان از خودش ثمره ایمانِ به خداست.

«تصنیف غرر الحکم، ص 89، ح 1498»

حدیث - 50

قال الامام علی علیه‌السلام :

ثمرةُ الایمانِ الفوزُ عند الله؛

ثمره و نتیجه ایمان، رستگاری در نزد خداوند است.

«تصنیف غررالحکم، ص 88، ح 1491»

حدیث - 51

قال الامام علی علیه‌السلام :

الایمانُ شجرةٌ، اصلُهَا الیقینُ و فَرعُهَا التّقی و نورُهَا الحیاءُ و ثَمَرُها السّخاءُ؛

ایمان درختی است که ریشه اش یقین، شاخه اش تقوی، نـور و شـکوفه اش حیاء و میوه آن سخاوت است.

«تصنیف غررالحکم، ص 87، ح 1441»

حدیث - 52

قال الامام علی علیه‌السلام :

المؤمِنُ دائم الذِّکرِ، کَثیرُ الفکرِ عَلیَ النّعماءِ شاکِرٌ وَ فِی البلاءِ صابرٌ؛

انسان با ایمان دائماً مشغول به ذکر خداوند، بیشتر اوقات در حال تفکّر بر نعمت های الهی، شاکر (بر نعمات) و در موقع بلاء و سختی نیز صبور و بردبار است.

«تصنیف غررالحکم، ص 90، ح 1533»

حدیث - 53

قال الامام علی علیه‌السلام :

بالایمانِ یُرتَقی الی ذِروَةِ السعادَةِ و نِهایةِ الحبورِ؛

انسان به واسطه ایمان، به بلندترین قلّه سعادت نائل می گردد و از سرور کامل برخوردار می شود.

«تصنیف غررالحکم، ص 89، ح 1496»

حدیث - 54

قال الامام علی علیه‌السلام :

هُدِیَ مَنْ أخْلصَ ایمانه؛

کسی که ایمان او به پرودگارش خالصانه باشد، اهل هدایت است.

«تصنیف غررالحکم، ص 89، ح 1506»

حدیث - 55

قال الامام علی علیه‌السلام :

ما مِنْ شیءٍ یحصل بِهِ الاَمانُ أبلغُ من ایمانٍ و احسانٍ؛

هیچ چیزی بهتر از ایمان به خدا و نیکوکاری، امنیت در دنیا و آخرت را برای انسان حاصل نمی‌کند.

«تصنیف غررالحکم، ص 88، ح 1488»

حدیث - 56

قال الامام علی علیه‌السلام :

ما آمَنَ باللهِ مَنْ سکنَ الشَکُّ قَلْبَه؛

کسی که در قلب او شک و تردید ساکن است، به پروردگار عالم ایمان ندارد.

«تصنیف غرر الحکم، ص 87، ح 1446»

حدیث - 57

قال الامام علی علیه‌السلام :

«آفةُ الایمانِ الشِّرکُ؛

شرک به خدا، آفت ایمان است.

«تصنیف غرر الحکم، ص 89، ح 1508»

حدیث - 58

امام رضا (علیه السلام) فرمودند:

لا یستَکمِلُ عَبدٌ حقیقةَ الایمانِ حَتّی تَکونَ فیهِ خِصالُ ثَلاثٍ: اَلتّفقُّهُ فِی الـدّینِ وَحُسنُ التّقدیرِ فِی المَعیشَةِ، وَالصَّبرُ عَلَی الرّزایا؛

هیچ بنده ای حقیقت ایمانش را کامل نمی کند مگر این که در او سه خصـلت باشد: دین شناسی، تدبر نیکو در زندگی و شکیبایی در مصیبت ها و بلاها.

(بحار الانوار، ج 78، ص 339، ح1)

حدیث - 59

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند:

اِنّ لِکُلِّ شَیءٍ قُفلاً وَ قُفلُ الایمانِ الرِّفقُ؛

هر چیزی قفلی دارد و قفل ایمان، مدارا کردن و نرمی است.

(جهاد النفس، ح271)

حدیث - 60

امام علی علیه السلام فرمودند:

لایَکمُلُ إیمانُ امرئٍ حَتّی یُحِبَّ مَن أحَبَّ الله وَ یُبغِضُ مَن أبغَضَ اللهُ؛

ایمان هیچ کس کامل نمی شود مگر هر که را خدا دوست دارد، دوست داشته باشد و آن که را خدا دشمن دارد دشمن داشته باشد.

(شرح نهج البلاغه، ج18، ص51)

حدیث - 61

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

من افطر یوما من شهر رمضان خرج روح الایمان منه؛

هر کس یک روز ماه رمضان را (بدون عذر)، بخورد، روح ایمان از او جدا می‌شود.

(من لا یحضره الفقیه ج 2 ص 73، ح 9)

حدیث - 62

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام فرمودند:

فَفَرَضَ اللّهُ الاْیمانَ تَطْهیرا مِنَ الشِّرْکِ... وَ الْعَدْلَ تَسْکینا لِلْقُلوبِ؛

خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود.

(من لایحضره الفقیه، ج 3، ص 568)

حدیث - 63

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

(علامة) اَلایمانُ أن تُؤثِرَ الصِّدقَ حَیثُ یَضُرُّکَ عَلَی الکَذِبِ حَیثُ یَنفَعُکَ؛

(نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی.

(نهج البلاغه، حکمت458)

حدیث - 64

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند :

خَصلَتانِ لَیسَ فَوقَهُما شَیءٌ: اَلْإیمانُ بِاللّهِ ونَفعُ الإخوانِ؛

دو خصلت است که بالاتر از آنها چیزی نیست: ایمان به خدا و سود رساندن به برادران.

(بحارالأنوار، ج 78، ص 374)

حدیث - 65

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ الایمانَ اَفضلُ مِن الاسلامِ بِدَرجَةٍ, وَ التّقوی اَفضلُ مِن الایمانِ بِدَرَجَةٍ وَ لَم یَعطِ بَنو آدَمَ اَفضلُ مِنَ الیَقینِ؛

ایمان یک درجه بالاتر از اسلام است, و تقوا یک درجه بالاتر از ایمان است و به فرزند آدم چیزی بالاتر از یقین داده نشده است.

(تحف العقول، ص445)

حدیث - 66

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

أحسَنُ الناسِ إیماناً أحسَنُهم خُلقاً و ألطَفُهم باَهلِه، وَ اَنا اَلطَفُکم بِاَهلی؛

نیکوترین مردم از نظر ایمان، خوش خلق‌ترین و با لطف ترین آنها نسبت به اهل خویش است.

(عیون اخبار الرضا، 38)

حدیث - 67

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند :

اِیاک وَ المِزاحَ فَاِنّهُ یذهَبُ بِنُورِ ایمانِک؛

از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد.

(بحارالانوار، ج78، ص321)

حدیث - 68

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند :

اَلحَیاءُ مِنَ الیمانِ وَالیمانُ فِی الجَنّةِ وَالبَذاءُ مِنَ الجَفاءِ وَالجَفاءُ فِی النّارِ؛

حیا از ایمان و ایمان در بهشت است و بدزبانی از بی مهری و بدرفتاری است و بدرفتاری در جهنم است.

(بحارالأنوار، ج78، ص309، ح1)

حدیث - 69

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِذَا اتّهَمَ المُؤمِنُ اَخاهُ اِنماثَ الایمانُ مِن قَلبِهِ کَما یَنماثُ المِلحُ فِی الماءِ ؛

هرگاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می شود.

(کافی، ج 2، ص 361، ح 1)

حدیث - 70

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ مِن حَقیقَةِ الایمانِ اَن تُؤثِرَ الحَقّ وَ اِن ضَرّکَ عَلَی الباطِلِ وَ اِن نَفَعَکَ وَ اَن لا یَجوزَ مَنطِقُکَ عِلمَکَ؛

از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقدم داری، هر چند حق به ضرر تو و باطل به نفع تو باشد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد.

(محاسن، ج 1، ص 205)

حدیث - 71

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اَلسَّخاءُ مِن أخلاقِ الأنبیاءِ، وهُوَ عِمادُ الإیمانِ، ولا یَکونُ مُؤمِنٌ إلاّ سَخیّا، ولا یَکونُ سَخیّا إلاّ ذو یَقینٍ وهِمَّةٍ عالیَةٍ ؛ لأِنّ السَّخاءَ شُعاعُ نورِ الیَقینِ، ومَن عَرَفَ ما قَصَدَ هانَ عَلَیهِ ما بَذَلَ؛

سخاوت از اخلاق پیامبران و ستون ایمان است . هیچ مؤمنی نیست مگر آن که بخشنده است و تنها آن کس بخشنده است که از یقین و همّت والا برخوردار باشد ؛ زیرا که بخشندگی پرتو نور یقین است . هر کس هدف را بشناسد بخشش بر او آسان شود.

(بحارالأنوار، ج71، ص355، ح17)

حدیث - 72

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

مَن تَعَصَّبَ أو تُعُصِّبَ لَهُ فَقَد خَلَعَ ربقَهَ الإیمانَ مِن عُنُقِهِ؛

کسی که از چیزی طرفداری مصرّانه و نابجا کند یا اینکه از جانب دیگران بـه نفع او طرفداری نابجا شود (و او خشنود باشد) محققاً که ریسـمان ایمـان را از گردن خویش باز کرده است.

(جهاد النفس، ح 558)

حدیث - 73

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

اَفضَلُ الإیمانِ اَن تَعلَمَ اَنّ اللهَ مَعَکَ حَیثُ ما کُنتَ؛

برترین ایمان آن است که معتقد باشی هر کجا هستی خداوند با توست.

(کنزالعمال، ج1، ح66)

حدیث - 74

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

لا یَبلُغُ العَبدُ صَریحَ الایمانِ حَتّی یَدَعَ المِزاحَ وَالکَذِبَ وَیَدَعَ المِـراءَ وَإِن کـانَ مُحِقّا؛

بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادلـه (بگومگو) را رها کند، هر چند حق با او باشد.

(الترغیب والترهیب، ج3، ص594، ح20)

حدیث - 75

مَن کانَ یُؤمِنُ بِاللّه وَالیَومِ الآخِرِ فَلیُکرِم ضَیفَهُ؛

هر کس به خدا و روزقیامت ایمان دارد،باید میهمانش راگرامی دارد.

(کافی، ج6، ص285، ح1)

حدیث - 76

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

ما آمَنَ بی مَن باتَ شَبعانَ وَجارُهُ طاویا، ما آمَنَ بی مَن باتَ کاسیا وَجارُهُ عاریا؛

به من ایمان نیاورده است آن کس که شب سیر بخوابد و همسایه اش گرسنه باشد. به من ایمان نیاورده است آن کس که شب پوشیده بخوابد و همسایه اش برهنه باشد.

(مستدرک الوسائل، ج8، ص429، ح9897)

حدیث - 77

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

ثَلاثُ خِصالٍ مَن کُنّ فیهِ فَقَدِ استَکمَلَ خِصالَ الایمانِ: اَلّذی إذا رَضیَ لَم یُدخِلهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَ اِن غَضِبَ لَم یُخرِجهُ مِنَ الحَقِّ وَ لَو قَدَرَ لَم یَتَعاطَ ما لَیسَ لَهُ؛

سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق بیرون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند.

(الاصول الستة عشر، ص 35)

حدیث - 78

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

لا یُکمِلُ المُؤمِنُ ایمانَهُ حَتّی یَحتَویَ عَلی مِائَةٍ وَ ثَلاثِ خِصالٍ:... لا یَقبَلُ الباطِلَ مِن صَدیقِهِ وَ لا یَرُدُّ الحَقّ مِن عَدُوِّهِ...؛

ایمان مؤمن کامل نمی شود، مگر آن که 103 صفت در او باشد:... باطل را از دوستش نمی پذیرد و در مقابله با دشمن، حق را پایمال نمی کند.

(بحارالأنوار، ج 67، ص 310)

حدیث - 79

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

اَلغَیرَةُ مِنَ الایمانِ وَالمِذاءُ مِنَ النِّفاقِ؛

غیرت از ایمان است و بی بند و باری از نفاق.

(نهج الفصاحه، ح 2045)

حدیث - 80

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

مَن رَأی مِنکُم مُنکَرا فَلیُغَیِّرهُ بِیَدِهِ، فَإن لَم یَستَطِع فَبِلِسانِهِ، فَإن لَم یَستَطِع فَبِقَلبِهِ وَذلِکَ أضعَفُ الإیمانِ؛

هر کس از شما منکری ببیند باید با دست و اگر نتوانست با زبان و اگر نتوانست با قلبش آن را تغییر دهد، که پائین ترین درجه ایمان همین (تغییر قلبی) است.

(نهج الفصاحه، ح 3010)

حدیث - 81

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزّوَجَلّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛

نماز، از آیین های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است.

(خصال، ص 522، ح 11)

حدیث - 82

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مَجالِسُ اللّهوِ تُفسِدُ الإیمانَ ؛

نشست‌های بیهوده ، ایمان را تباه می‌کند .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث9815

حدیث - 83

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مِن شَرائِطِ الإیمانِ حُسنُ مُصاحَبَةِ الإخوانِ ؛

از شرایط ایمان ، نشست و برخاستِ نیک با برادران داشتن است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث9282

حدیث - 84

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

حَیاءُ الرَّجُلِ مِن نَفسِهِ ثَمَرَةُ الایمانِ ؛

شرم مرد از خودش ، نتیجه ایمان است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث4944

حدیث - 85

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

أفضَلُ الإیمانِ الأمانَةُ ؛

برترین ایمان، امانتداری است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث2905

حدیث - 86

قال ابوعبدالله علیه‌السلام :

من لم یأت قبرالحسین علیه‌السلام حتی یموت کان منتقص الایمان منـتقص الـدین، ان ادخل الجنة کان دون المؤمنین فیها؛

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

هر کس به زیارت قبر امام حسین علیه‌السلام نرود تـا بمیـرد، ایمـانش ناتمـام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که بـرود پـایین تـر از مومنـان در آنجـا خواهد بود.

وسائل الشیعه، ج ??، ص ???

حدیث - 87

امام علی علیه‌السلام :

زَینُ الإیمانِ طَهارَةُ السَّرائرِ وحُسنُ العَملِ فی الظّاهِرِ؛

زیور ایمان ، پاکی درون است و نیک رفتاری برون .

غرر الحكم : 5504

حديث - 88

پیامبر خدا ﷺ :

أحسَنُ زِينَةِ الرّجُلِ‌السّكِينَةُ معَ إيمانٍ ؛

نیکوترین زیورِ مرد ، آرامش همراه ایمان است .

بحار الأنوار : 71 /2/337

حديث - 89

قال الصادق عليه السلام

من خلع جماعة المسلمين قدر شبر، خلع ربقة الايمان من عنقه ؛

کسی که به اندازه یک وجب از جماعت مسلمانان (عملا) دوری کند، ریسمان ایمان را از گردنش درآورده و به دور افکنده است .

(بحارالانوار، ج 88، ص 13)

حديث - 90

قال رسول الله ﷺ

الطهور شطر الايمان ؛

طهارت ، جزئی از ایمان است .

(رياض الصالحين ، ص 297)

حدیث - 91

قال رسول الله ﷺ

بین الایمان و الکفر ترک الصلاة ؛

فاصله میان ایمان و کفر، نماز نخواندن است .

(میزان الحکمه ، ج 5، ص 402. کنزالعمال ، حدیث 18869)

حدیث - 92

قال علی علیه السلام

و عن ذلک ما حرس الله عبده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ، و مجاهدة الصیام فی الایام المفروضات ... لما فی ذلک من تعفیر عتاق الوجوه بالتراب تواضعا ؛

خداوند بندگان با ایمانش را از تبهکاری و ستمگری و گردنکشی به وسیله نمازها و زکات ها و سعی در گرفتن روزه ها در روزه هایی که واجب نموده است ، حفظ می کند....؛ زیرا در نماز انسان صورتهای آزاده و نیکو را از روی فروتنی در پیشگاه الهی بر خاک می مالد.

(نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص 798)

حدیث - 93

قال علی - عليه السلام -:

و عن ذلک ما حرس الله عباده المؤ منین بالصلوات و الزکوات ؛

و از اینجاست که خداوند با نمازها و زکاتها و سختکوشی در نماز، از بندگان با ایمانش پاسداری می کند.

(نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص 798)

حدیث - 94

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

علم الایمان الصلاة ، اول ما یحاسب علیه الصلاة ، ان اول ما فرض الله علی عباده الصلاة و اخر ما یبقی عند الموت الصلاة ، و اول ما یحاسب به یوم القیامة الصلاة فمن اجاب فقد سهل علیه ما بعده ، و من لم یجب فقد اشتد ما بعده ؛

نشانه ایمان نماز است ، اول آن چه از آن حساب می شود نماز است ، همانا اول آن چه خداوند بر بندگانش واجب کرده نماز است ، آخر آن چه هنگام مرگ (برای یاری می ماند) نماز است ، اول چیزی که روز قیامت به حساب آن رسیدگی می شود نماز است ، هرکس جواب داد ما بعد آن آسان شده است ، و هرکس نتواند جواب دهد ما بعد آن سخت تر خواهد شد.

(اصول وافی ، ج 2، ص 65)

حدیث - 95

راءی النبی ﷺ رجلا یقول : اللهم اغفرلی و لا اراک تفعل فقال له ﷺ لم یسوء ظنک قال : لانی اذنبت فی الجاهلیة و الاسلام فقال ﷺ اما ما اذنبت فی الجاهلیة فقد محاه الایمان و فقلت فی الاسلام ، الصلوة الی الصلوة کفارة لما بینهما؛

رسول خدا ﷺ مردی را دید که چنین می گوید: خدایا مرا بیامرز و نمی بینم تو را که مرا بیامرزی ، رسول گرامی به او فرمودند: به خدا سوء ظن نداشته باش ، آن مرد گفت : من در جاهلیت (قبل از اسلام) و بعد از اسلام گناه کردم ، حضرت فرمودند: اما گناهانی که در جاهلیت کردی ، ایمان و اسلام ، آنها را محو کرده است و گناهی که در اسلام مرتکب شده ای ، کفاره گناهان بین دو نماز از این نماز تا نماز بعدی است .

(مستدرک الوسائل ، ج 3، ص 16)

حدیث - 96

قال علی علیه السلام

فرض الله الایمان تطهیرا من الشرک و الصلوة تنزیها عن الکبر ؛

خداوند، ایمان را برای پاکسازی انسانها از شرک واجب کرده است ، و نماز را برای پاکسازی از کبر.

(نهج البلاغه ، کلمات قصار 252)

حدیث - 97

قال علی - عليه السلام -:

عباد الله !ان افضل ما توسل به المتوسلون الی الله جل ذکره ، الایمان بالله و برسله و ما جائت به من عند الله ، و اقام الصلاة فانها الملة ؛

ای بندگان خدا! به راستی گرامی ترین چیزی که بندگان صالح به وسیله او به خداوند تقرب می جویند، ایمان به خدا و پیامبران ، و آن چه که از جانب خداوند آورده اندو اقامه نماز می باشد، زیرا که نماز ملت است .

(بحارالانوار، ج 77، ص 290،میزان الحکمة ، ج 5، ص 375)

حدیث - 98

قال علی عليه السلام

معاشر الناس ، ان النساءنواقص الایمان ...فاما نقصان ایمانهن فقعود هن عن الصلوة و الصیام ؛

ای مردم ! زنان نسبت به مردان ایمان کمتری دارند، و دلیل بر کمتر بودن ایمان آنها این است که در ایام عادت از نماز و روزه باز نشسته می شوند.

(نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص 179)

حدیث - 99

قال الصادق عليه السلام

قال لقمان لابنه : لكل شی ء علامة يعرف بها و يشهد عليها و ان للدين ثلاث علامات : العلم و الايمان و العمل به ، (الى ان قال) و للعامل ثلاث علامات الصلوة و الصيام و الزكوة ؛

حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است : 1 - علم 2 - ایمان ، 3 - عمل به ایمان ، تا آن جا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است : 1 - نماز 2 - روزه ، 3 - زکات .

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 183)

حدیث - 100

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

علم الايمان الصلوة ؛

علامت و نشانه ایمان نماز است .

(شهاب الاخبار، ص 59)

حدیث - 101

پیامبر خدا ﷺ :

قالَ اللّهُ جلّ جلالُه : ما آمَنَ بی مَن فَسَّرَ بِرَأیهِ کَلامی؛

خداوند جلّ جلاله فرمود: به من ایمان نیاورده‌است ، کسی که سخن مـرا بـر اساس رأی خودش تفسیر کند .

بحار الأنوار : 92 / 107 / 1 منتخب میزان الحکمة : 460

حدیث - 102

پیامبراکرم ﷺ فرمودند:

اَلمؤمِنُ القَویُّ خَیرٌ وَ اَحَبُّ اِلَی اللّه مِنَ المُؤمِنِ الضّعیفِ ؛

انسان با ایمان نیرومند، نزد خداوند بهتر و محبوب تر است از انسان با ایمـان ناتوان.

صحیح مسلم، ج 8، ص 56

حدیث - 103

حضرت زهرا علیها السلام فرمودند:

فَجَعلَ اللهُ الایمانَ تَطهیراً لَکم مِنَ الشِّرکِ ، وَ الصّلاةَ تَنزیهاً لَکم عَن الکِبرِ؛

خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی.

احتجاج طبرسی، ج1، ص258

حدیث - 104

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

(علامة) اَلایمانُ أن تُؤثِرَ الصِّدقَ حَیثُ یَضُرُّکَ عَلَی الکَذِبِ حَیثُ یَنفَعُکَ؛

(نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی.

نهج البلاغه، حکمت 458

حدیث - 105

اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزّوَجَلّ وَ هِیَ مِنهاجُ النبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛

نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است.

(خصال، ص 522، ح 11)

حدیث - 106

امام محمد باقر (علیه‌السلام)فرمودند:

ایمان ، اقرار با عمل است ، و اسلام ، اقرار بدون عمل است.

تحف‌العقول ، ص 307

حدیث - 107

امام محمد باقر (علیه‌السلام)فرمودند:

ایمان ، دوستی با (دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است.

تحف‌العقول ، ص 304

حدیث - 108

امام حسن عسکری(علیه‌السلام) فرمودند:

دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: 1- ایمان به خـدا، 2- سـود رسانی به برادران دینی.

(تحف‌العقول/520)

حدیث - 109

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

النّظافه من الإیمان؛

پاکیزگی از ایمان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 110

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ مِنْ أَهْلِ الإیمان بِمَنْزِلِهِ الرّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ یألم الْمُـؤْمِنِ لِأَهْـلِ الإیمـان کما یألم الْجَسَدِ لِمَا فی الرّأْسِ ؛

مؤمن نسبت به اهل ایمان چون سر نسبت به تن است مؤمن از رنـج مؤمنـان رنجور شود چنان که تن از رنج سر رنجور گردد.

نهج الفصاحه

حدیث - 111

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من شرب خمرا خرج نور الإیمان من جوفه؛

هر که شراب نوشد نور ایمان از ضمیرش برود.

نهج الفصاحه

حدیث - 112

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من رأی منکم منکرا فلیغیّره بیده فإن لم یستطع فبلسانه فإن لم یستطع فبقلبـه و ذلک أضعف الإیمان؛

هر کس از شما ناشایسته ای بیند به دست خویش مانع آن شود و اگر نتوانـد به زبان و اگر نتواند به دل مانع شود که حد اقل ایمان همین است.

نهج الفصاحه

حدیث - 113

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من زنی أو شرب الخمر نزع اللّه منه الإیمان کما یخلع الإنسان القمیص من رأسه؛

هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچنان که انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 114

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أحبّ للّه و أبغض للّه و أعطی للّه و منع للّه فقد استکمل الإیمان؛

هر که برای خدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطا کند و برای خدا منع کند به کمال ایمان رسیده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 115

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من تزوّج فقد استکمل نصف الإیمان فلیتّق اللّه فی النّصف الباقی؛

هر که زن بگیرد یک نیمه ایمان خویش را کامل کـرده از خـدا در بـاره نـیم دیگر بترسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 116

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من سرّه أن یجد طعم الإیمان فلیحبّ المرء لا یحبّه إلّا للّه تعالی؛

هر که دوست دارد حلاوت ایمان بچشد کسی را فقط برای خدا دوست دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 117

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من کان یؤمن باللّه و الیوم الآخر فلیقل خیرا و لیصمت؛

هر که به خدا و آخرت ایمان دارد یا خبری گوید و یا خاموش ماند.

نهج الفصاحه

حدیث - 118

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من انتهر صاحب بدعه ملأ اللّه قلبه أمنا و إیمانا؛

هر که بدعتگزاری را توبیخ کند خدا قلب وی را از امان و ایمان پر کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 119

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من کظم غیظا و هو قادر علی أن ینفذه ملأه اللّه أمنا و إیمانا؛

هر کس خشمی را که تواند آشکار کند فرو برد خدا وی را از امنیت و ایمان سرشار کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 120

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

مداراه النّاس نصف الإیمان و الرّفق بهم نصف العیش؛

مدارا کردن با مردم یک نیمه ایمان است و ملایمت با آنها یک نیمه خوش زیستن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 121

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما من جرعه أحبّ إلی اللّه تعالی من جرعه غیظ یکظمها عبد، ما کظمها عبد إلّا ملاء اللّه تعالی جوفه إیمانا؛

هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که بنده ای فرو برد محبوب تر نیست. هر بنده ای جرعه خشم فرو برد خدا ضمیر او را از ایمان پر کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 122

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما أخاف علی أمّتی إلّا ضعف الیقین؛

بر امت خویش بیم ندارم مگر از ضعف ایمان.

نهج الفصاحه

حدیث - 123

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما خاب من استخار و لا ندم من استشار و لا آمن بالقرآن من استحلّ محارمه؛

هر که از خدا خیر جوید نا امید نشود و هر که مشورت کند نادم نگردد و هر که محارم قرآن را حلال شمارد به قرآن ایمان ندارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 124

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یقبل إیمان بلا عمل و لا عمل بلا إیمان؛

ایمان بی عمل و عمل بی ایمان پذیرفته نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 125

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یستکمل العبد الإیمان حتّی یکون فیه ثلاث خصال الإنفاق من الإقتار و الإنصاف من نفسه و بذل السّلام؛

تا سه صفت در بنده ای نباشد ایمان وی کامل نشود صدقه دادن در تنگ دستی و انصاف دادن به ضرر خویش و سلام بسیار کردن.

نهج الفصاحه

حدیث - 126

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یستکمل أحدکم حقیقه الإیمان حتّی یخزن لسانه؛

هیچ کس از شما حقیقت ایمان را کامل نکند مگر آن که زبان خویش نگهدارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 127

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یستقیم إیمان عبد حتّی یستقیم قلبه و لا یستقیم قلبه حتّی یستقیم لسانه؛

ایمان بنده به استقامت نیاید تا قلب وی به استقامت گراید و قلب وی به استقامت نگراید تا زبان وی به استقامت آید.

نهج الفصاحه

حدیث - 128

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یبلغ العبد حقیقه الإیمان حتّی یعلم أنّ ما أصابه لم یکن لیخطئه و ما أخطأه لم یکن لیصیبه؛

بنده به حقیقت ایمان نرسد تا بداند که آنچه بدو رسیده نمیشد نرسد و آنچه بدو نرسیده نمیشد برسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 129

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا مظاهره أوثق من المشاوره و لا إیمان کالحیاء؛

تعاونی بهتر از مشورت نیست و ایمانی چون حیا نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 130

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا إیمان لمن لا أمانه له و لا دین لمن لا عهد له؛

هر که امانت ندارد، ایمان ندارد و هر که پیمان نگه ندارد، دین ندارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 131

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس بمؤمن مستکمل الإیمان من لم یعد البلاء نعمه و الرّخاء مصیبه؛

هر که بلا را نعمت و فراوانی را مصیبت نداند، ایمان وی کامل نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 132

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس الإیمان بالتّمنّی لکن هو ما وقر فی القلب و صدّقه العمل؛

ایمان داشتن به آرزو کردن نیست بلکه ایمان آن است که در قلب جـای دارد و عمل آن را تصدیق کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 133

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو کان الإیمان بالثّریّا لتناوله رجال من فارس؛

اگر ایمان در ثریا بود، مردانی از فارس بدان می رسیدند.

نهج الفصاحه

حدیث - 134

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو آمن بی عشره من الیهود لآمن بی الیهود؛

اگر ده تن از یهودیان به من ایمان آورده بودند همه یهودیان به من ایمان مـی آوردند.

نهج الفصاحه

حدیث - 135

کفی بالموت واعظا و کفی بالیقین غنی؛

چه پند آموزیست مرگ و چه غنایی است ایمان.

نهج الفصاحه

حدیث - 136

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قد أفلح من أخلص قلبه للإیمان و جعل قلبه سلیما و لسانه صادقا و نفسه مطمئنّه و خلیقته مستقیمه و أذنه مستمعه و عینه ناظره؛

هر که ایمان قلبش خالص باشد و قلب خویش سالم و زبان خویش راستگو و جان خویش آرام و خوی خویش مستقیم و گوش خویش شنوا و چشم خویش را نگران کند، رستگار شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 137

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الغیره من الإیمان و المذاء من النّفاق؛

غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق.

نهج الفصاحه

حدیث - 138

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

العلم حیاه الإسلام و عماد الإیمان و من علم علما أتم اللّه له أجره و من تعلّم فعمل علّمه اللّه ما لم یعلم؛

علم حیات اسلام و ستون ایمان است و هر که علمی بیاموزد خدا پـاداش او را کامل کند و هر که تعلیم گیرد و عمل کند خدا آنچه نمی داند به او تعلیم دهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 139

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الصّبر من الإیمان بمنزله الرّأس من الجسد؛

صبر نسبت به ایمان چون سر نسبت به تن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 140

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الصّبر نصف الإیمان و الیقین الإیمان کلّه؛

صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست.

نهج الفصاحه

حدیث - 141

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خیر ما ألقی فی القلب الیقین؛

بهترین صفتی که در قلب نهاده اند، ایمان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 142

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خیر الزّاد التّقوی و خیر ما ألقی فی القلب الیقین؛

بهترین توشه های سفر حیات تقوی است و بهترین صفات قلب ایمان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 143

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خمس من الإیمان من لم یکن فیه شی ء منهنّ فلا إیمان له التّسلیم لأمر اللّه و الرّضا بقضاء اللّه و التّفویض إلی اللّه و التّوکّل علی اللّه و الصّبر عند الصّدمه الأولی؛

پنج چیز از لوازم ایمان است و هر که یکی از آنها در او نباشد ایمان ندارد تسلیم به فرمان خدا و رضا به قضای خدا و تفویض کارها به خدا و توکل به خدا و صبر هنگام صدمه نخستین.

نهج الفصاحه

حدیث - 144

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خصلتان لیس فوقهما من البرّ شی ء الإیمان باللّه و النّفع لعباد اللّه؛

دو خصلت است که نیک تر از آن نیست ایمان بـه خـدا و سـودمندی بـرای بندگان خدا.

نهج الفصاحه

حدیث - 145

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحیاء و العیّ شعبتان من الإیمان و البذاء و البیان شعبتان من النّفاق؛

حیا و کم زبانی دو شعبه ایمان است و خشونت و زبان آوری از لـوازم نفـاق است.

نهج الفصاحه

حدیث - 146

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا رفع أحدهما رفع الآخر؛

حیا و ایمان قرین یکدیگرند اگر یکی از میان برخاست دیگری هم برود.

نهج الفصاحه

حدیث - 147

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحیاء من الإیمان و الإیمان فی الجنّه و البذاء من الجفاء و الجفاء فی النّار؛

حیا از لوازم ایمان است و ایمان در بهشت است و بد زبانی از خشونت است و خشونت در جهنم است.

نهج الفصاحه

حدیث - 148

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحیاء شعبه من الإیمان؛

حیا شعبه ای از ایمان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 149

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من کنّ فیه وجد حلاوه الإیمان: أن یکون اللّه و رسوله أحبّ إلیه ممّا سواهما و أن یحبّ المرء لا یحبّه إلّا للّه و أن یکره أن یعود فی الکفر بعد إذ أنقذه اللّه منه کما یکره أن یلقی فی النّار؛

سه چیز است که در هر که هست شیرینی ایمان را چشیده است: آن که خدا و پیامبرش را از همه دوست تر دارد، دیگر آن که کسی را برای خدا دوست

دارد و سوم آن که پس از آن که خدا او را از کفر نجات داد از باز گشت بدان بیزار است چنان که افتادن در آتش را دوست ندارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 150

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من کنّ فیه استوجب الثّواب و استکمل الإیمان: خلق یعیش به فی النّاس و ورع یحجزه عن محارم اللّه تعالی و حلم یردّه عن جهل الجاهل؛

سه چیز است که در هر که باشد سزاوار ثواب است و ایمانش کامل است: اخلاقی که به وسیله آن با مردم زندگی کند و تقوایی که وی را از محرمات خدا دور سازد و حلمی که او را از جهالت با جاهل بر کنار دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 151

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من کنّ فیه استکمل خصال الإیمان الّذی إذا رضی لم یدخله رضاه فی باطل و إذا غضب لم یخرجه الغضب من الحقّ و إذا قدر لم یتعاط ما لیس له؛

سه چیز است که در هر که باشد صفات ایمان در او کامل است آن که وقتی خشنود شد به باطل نگراید و وقتی خشمگین شد از حق تجاوز نکند و وقتی قدرت یافت به مال کسان دست نبرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 152

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافک النّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛

سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز.

نهج الفصاحه

حدیث - 153

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من الإیمان: الإنفاق من الإقتار و بذل السّلام للعالم و الإنصاف من نفسک؛

سه چیز از لوازم ایمان است: بخشش به هنگام تنگدستی و سلام به دانشمند و رعایت انصاف بر ضرر خویش.

نهج الفصاحه

حدیث - 154

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من أخلاق الإیمان: من إذا غضب لم یدخله غضبه فی باطل و من إذا رضی لم یخرجه رضاه من حقّ و من إذا قدر لم یتعاط ما لیس له؛

سه چیز از لوازم ایمان است: آن که وقتی خشمگین شد، خشـمش وی را بـه کار ناحق واندارد و آن که وقتی راضی شد، رضایش او را از حق دور نسـازد و آن که وقتی قدرت داشت، بدان چه حق ندارد دست نبرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 155

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

ثلاثه من کنّ فیه یستکمل إیمانه رجل لا یخاف فی اللّه لومه لائم و لا یرائـی بشی ء من عمله و إذا عرض علیه أمران أحدهما للدّنیا و الآخر للآخـره اختـار أمر الآخره علی الدّنیا؛

سه چیز است که در هر که باشد ایمان او کامل است: مردی که در کار خدا از ملامت گران بیم ندارد و در کار خویش ریا نمی کند و اگر دو کار پیش آید کـه یکی مربوط به دنیا و دیگری مربوط به آخرت اسـت، کـار آخـرت را بـر دنیـا ترجیح دهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 156

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

تخلّلوا فإنّه نظافه و النّظافه تدعوا إلی الإیمان و الإیمان مع صاحبه فی الجنّه؛

دندانها را تمیز کنید زیرا مایه نظافت است و نظافت باعث ایمان است و ایمان با صاحب خود در بهشت است.

نهج الفصاحه

حدیث - 157

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الإیمان و العمل قرینان لا یصلح کلّ واحد منهما إلّا مع صاحبه؛

ایمان و عمل قرین یکدیگرند و هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 158

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الإیمان نصفان نصف فی الصّبر و نصف فی الشّکر؛

ایمان دو نیمه است نیمی صبر و نیمی شکر.

نهج الفصاحه

حدیث - 159

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الإیمان معرفه بالقلب و قول باللّسان و عمل بالأرکان؛

ایمان معرفت قلب است و گفتار زبان و عمل اعضاء.

نهج الفصاحه

حدیث - 160

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الإیمان الصّبر و السّماحه؛

ایمان صبر است و بخشش.

نهج الفصاحه

حدیث - 161

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الإسلام علانیه و الإیمان فی القلب؛

اسلام آشکار است و ایمان در دل نهفته است.

نهج الفصاحه

حدیث - 162

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إیّاکم و الکذب فإنّ الکذب مجانب للإیمان؛

از دروغ بپرهیزید که دروغ با ایمان سازگار نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 163

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ من اليقين أن لا ترضى أحدا بسخط اللّه و لا تحمد أحدا على ما آتاک اللّه و لا تذمّ أحدا على ما لم يؤتک اللّه، فإنّ الرّزق لا يجرّه حرص حريص و لا يصرفه كراهه كاره؛

از لوازم ایمان این است که برای خشنودی کسان خدا را خشمگین نسازی و بر نعمتی که خدا داده کسی را سپاس نگزاری و برای آنچه خدا نداده کسی را مذمت نکنی که روزی به آز حریصان فزونی نگیرد و به تنفر کسان نقصان نپذیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 164

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ من أكمل المؤمنين إيمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛

از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 165

إنّ حسن العهد من الإیمان؛

رعایت پیمان از لوازم ایمان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 166

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا سلب أحدهما تبعه الآخر؛

حیا و ایمان قرین یکدیگرند وقتی یکی را گرفتند دیگری همراه آن می رود.

نهج الفصاحه

حدیث - 167

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ الإیمان لیخلق فی جوف أحدکم کما یخلق الثّوب فاسألوا اللّه تعالی أن یجدّد الإیمان فی قلوبکم؛

ایمان شما چون لباسی که به تن دارید کهنه می شود از خدا بخواهید که ایمان را در دل شما تازه کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 168

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

اللّهمّ إنّی أسألک صحّه فی إیمان و إیمانا فی حسن خلق و نجاحا یتبعه فلاح؛

خدایا من از تو صحتی می خواهم که قرین ایمان باشد و ایمانی که با نیک خوئی همراه باشد و موفقیتی که رستگاری دنبال آن باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 169

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل المؤمنین إیمانا الّذی إذا سئل أعطی و إذا لم یعط استغنی؛

از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 170

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل الإیمان الصّبر و السّماحه؛

بهترین خصال ایمان صبر و گذشت است.

نهج الفصاحه

حدیث - 171

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل الإیمان أن تحبّ للّه و تبغض للّه و تعمل لسانک فی ذکر اللّه و أن تحبّ للنّاس ما تحبّ لنفسک و تکره لهم ما تکره لنفسک و أن تقول خیرا أو تصمت؛

بهترین اقسام ایمان این است که برای خدا دوست بداری و برای خدا دشمن بداری و آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواهی و آنچه برای خود نمی خواهی برای دیگران نخواهی و سخن نیک بگوئی یا خاموش مانی.

نهج الفصاحه

حدیث - 172

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل الإیمان أن تعلم أنّ اللّه معک حیثما کنت؛

بهترین اقسام ایمان آن است که بدانی هر جا هستی خدا با تو است.

نهج الفصاحه

حدیث - 173

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أشرف الإیمان أن یأمنک النّاس و أشرف الإسلام أن یسلم النّاس من لسانک و یدک؛

بهترین ایمان آن است که مردم از تو در امان باشند و بهترین اسلام آن است که مردم از دست و زبان تو به سلامت مانند.

نهج الفصاحه

حدیث - 174

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أخلص دینک یکفک القلیل من العمل؛

ایمان خویش را خالص کن که اندکی عبادت تو را کفایت کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 175

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أخشی ما خشیت علی أمّتی کبر البطن و مداومه النّوم و الکسل و ضعف الیقین؛

بر امت خویش، بیشتر از هر چیز، از شکم پرستی و پر خوابی و بیکارگی و بی ایمانی بیمناکم.

نهج الفصاحه

حدیث - 176

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

أبغَضُ الخَلقِ إلَی اللّهِ مَن آمَنَ ثُمَّ کَفَرَ؛

منفورترین مردم پیش خدا آن کس است که ایمان آورد و سپس کافر شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 177

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند:

دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: 1- ایمان به خـدا، 2- سـود رسانی به برادران دینی

(تحف‌العقول/520)

حدیث - 178

امام محمد باقر (ع) می فرمایند:

ایمان ، دوستی (با دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است .

تحف العقول ، ص 304

حدیث - 179

امام محمد باقر علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان ، اقرار با عمل است ، و اسلام ، اقرار بدون عمل است .

تحف العقول ، ص 307

حدیث - 180

هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبّر، حرص، حسد. تکبّر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبّر شیطان با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیّت انسان است، همان طوری که حضرت آدم علیه‌السلام به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند.

اعیان الشّیعة، ج 1، ص 577

حدیث - 181

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

جَعَلَ اللّهُ الاْیمانَ تَطْهیراً لَکُمْ مِنَ الشِّـرْکِ، وَ الصَّلاةَ تَنْزیهاً لَکُمْ مِـنَ الْکِبْـرِ، وَ الزَّکاةَ تَزْکِیَةً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِی الرِّزقِ، وَ الصِّیامَ تَثْبیتاً لِلاْخْلاصِ، وَ الْحَجَّ تَشْـییداً لِلدّینِ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهـی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پـاکی از هـر نـوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیـین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را بـرای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود.

ریاحین الشّریعة، ج 1، ص 312

حدیث - 182

امام صادق عليه السلام می فرمایند:

من خلع جماعة المسلمین قدر شبر، خلع ربقة الایمان من عنقه؛

کسی که به اندازه یک وجب از جماعت مسلمانان (عملا) دوری کند،ریسمان ایمان را از گردنش در آورده و به دور افکنده است .

(بحار الانوار، ج ,88 ص 13)

حدیث - 183

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند :

کسی که وضوی خود را شاداب وکامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را ازگناهان مربوط به زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آمرزش کند، ونسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در اوکامل شده و درهای بهشت به روی او باز است .

(ثواب الاعمال ، ص 64)

حدیث - 184

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند :

الوضوء نصف الایمان؛

وضو گرفتن نیمی از ایمان است .

(بحار الانوار، ج ,80 ص 238)

حدیث - 185

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

قال لقمان لابنه : لکل شی ء علامة یعرف بهاو یشهد علیها و ان للدین ثلاث علامات : العلم و الایمان و العمل به ، (الی ان قال) وللعامل ثلاث علامات الصلوة و الصیام و الزکوة؛

حضرت لقمان به فرزندانش فرمود:برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود، به درستی که برای دین سه علامت است: 1- علم، 2- ایمان، 3- عمل به ایمان تا آنجا که فرمودند: برای عامل به دین سه علامت است : 1- نماز، 2- روزه ، 3- زکات .
(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 183)

حدیث - 186

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

المؤمن القوی خیر واحب من المؤمن الضعیف؛

شخص با ایمان قوی ونیرومند از شخص با ایمان ضعیف بهتر ودوست داشتنی تر است.

الاسلام والطب : ص 263

حدیث - 187

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

خیر لهو المؤمن السباحة؛

بهترین سرگرمی برای مرد با ایمان، شنا است.

نهج الفصاحه : ح 1527

حدیث - 188

امام جعفر صادق علیه‌السلام:

الصبر رأس الایمان ؛

صبر سر ایمان است .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 140

حدیث - 189

امام جعفر صادق علیه‌السلام:

من أحب لله و أبغض لله و أعطی لله فهو ممن کمل إیمانه ؛

هر که برای خدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطاء کند ، از کسانی است که ایمانش کامل است .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 189

حدیث - 190

حضرت رسوا اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

زمانی بر امّت من خواهد آمد که مردم از علماء گریزان شوند، همان طوری که گوسفند از گرگ گریزان است، خداوند چنین جامعه‌ای را به سه نوع عذاب مبتلا می‌گرداند: 1 ـ برکت و رحمت خود را از اموال ایشان برمی‌دارد. 2 ـ حکمفرمائی ظالم و بی مروّت را بر آن ها مسلّط می‌گرداند. 3 ـ هنگام مرگ و جان دادن، بی‌ایمان از این دنیا خواهند رفت.

مستدرک الوسائل: ج 11، ص 376، ح 13301

حدیث - 191

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی‌های ایمان کامل می‌گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی‌اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند.

الاصول الستة عشر، ص 35

حدیث - 192

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اِنَّ مِنْ حَقیقَةِ الاْیمانِ اَنْ تُؤْثِرَ الْحَقَّ وَ اِنْ ضَرَّکَ عَلَی الْباطِلِ وَ اِنْ نَفَعَکَ وَ اَنْ لا یَجوزَ مَنْطِقُکَ عِلْمَکَ؛

از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقدم داری، هر چند حق به ضرر تو و باطل به نفع تو باشد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد.

محاسن، ج 1، ص 205

حدیث - 193

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

يُبْعَثُ كُلُّ عَبدٍ على ما ماتَ عَلَيهِ، اَ لْمُؤمِنُ عَلى إيمانِهِ وَالْمُنافِقُ عَلى نِفاقِهِ؛

هر بنده‌ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می‌شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش.

کنزالعمّال، ح 38954 .

حدیث - 194

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

مَنْ كَظَمَ غَيْظا وَهُوَ قادِرٌ عَلى اَنْ يُنْفِذَهُ مَلأَهُ اللّهُ أمْنا وَايمانا؛

هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می‌کند.

نهج الفصاحه، ح 2778.

حدیث - 195

[ایمان] روشن ترین راه ها است و، چراغش روشن تر. با ایمان می توان برای اعمال شایسته راه برد. و با اعمال صالح می توان به ایمان دلیل آورد.

نهج البلاغه، خ156

حدیث - 196

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان بنده به یقین نرسد، تا آنکه اعتمادش به آنچه نزد خداوند است ، بیش از آن باشد که به داشته های خودش.

نهج البلاغه

حدیث - 197

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان بر چهار پایه استوار است : شکیبایی ، یقین ، دادگری و جهاد.

نهج البلاغه

حدیث - 198

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

دانش با ایمان آباد گردد.

نهج البلاغه ، خ 155

حدیث - 199

امام علی علیه السلام می فرمایند:

ایمان بنده راست نگردد تا آنکه دلش راست گردد.

(نهج البلاغه ، خ 175)

حدیث - 200

امام علی علیه السلام می فرمایند:

ایمان ، خالی و دور از حسادت است [و یک جا جمع نمی شوند.]

(شرح غررالحکم ، ج 1، ص 160)

حدیث - 201

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

آن کس که ایمان ندارد، رهایی نیابد.

(شرح غررالحکم ، ج 6، ص 402)

حدیث - 202

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

ایمانی همچون آزرم (حیا) و شکیبایی نیست.

نهج البلاغه

حدیث - 203

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

باروری ایمان به تلاوت قرآن است.

(شرح غررالحکم ، ج 5، حدیث 7633)

حدیث - 204

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

نشان ایمان آن است که راستگویی را در آنجا که به تو زیان می رساند، بر دروغ در آنجا که سود دارد مقدم داری.

نهج البلاغه

حدیث - 205

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان معرفت است از روی دل ، اقرار است به زبان و عمل است به ارکان (اعضا و جوارح)

(نهج البلاغه)

حدیث - 206

حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

ایمان بنده به استقامت نیاید تا قلب وی به استقامت گراید و قلب وی به استقامت نگراید تا زبان وی به استقامت آید.

(نهج الفصاحه ، ح 2542)

حدیث - 207

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

دروغ گوید کسی که ادّعای ایمان کند در حالی که به آرزو های فریبنده و بازی های دروغ دنیا دل بسته است.

غررالحکم ، باب آرزو

حدیث - 208

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

شرم بسیار مرد ، نشانه و دلیل ایمان او است.

غررالحکم ، باب حیا

حدیث - 209

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

شرم انسان از خویش میوه ایمان است.

غررالحکم ، باب حیا

حدیث - 210

به راستی که حیا و عفت از خلق و خو های ایمان است و به راستی این هـر دو ، خصلت آزادگان و خوی نیکان است.

غررالحکم ، باب حیا

حدیث - 211

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان و حیا هر دو به یک ریسمان بسته و با یکدیگر هستند و از هم جدا نشوند.

غررالحکم ، باب حیا

حدیث - 212

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچانکه انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند.

نهج الفصاحه ، حدیث 2999

حدیث - 213

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

وقتی بنده ایی زنا کند ایمان از او بیرون رود و چون سایه ایی بر سرش بایستد و هنگامی که از آن دست بردارد بازمی گردد.

نهج الفصاحه ، حدیث 212

حدیث - 214

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که به خدا ایمان داشته باشد به او پناه برد.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 215

امام علی(علیه‌السلام) می فرمایند:

کامل نشود ایمان بنده ای تا این که دوست بدارد هر که را خدای سبحان دوست می دارد، و مبغوض دارد هر که را خدای سبحان مبغوض دارد.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 216

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که در راه خدا عطا کند و در راه خدا جلوگیری کند و در راه خدا دوست بدارد و در راه خدا دشمن بدارد، براستی که ایمان خود را به کمال رسانده است.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 217

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

برترین مؤمنان در ایمان کسی است که گرفتن و دادن، و خشم و رضای او، همه برای خدا باشد.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 218

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

(علامة) اَلإیمانُ أنْ تُؤْثِرَ الصِّدْقَ حَیْثُ یَضُرُّکَ عَلَی الْکَذِبِ حَیْثُ یَنْفَعُکَ؛

(نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی.

نهج البلاغه، حکمت 458.

حدیث - 219

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

ما مِنْ مُؤْمِنٍ اِلاّ وَ قَدْ جَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْ ایمانِهِ اُنْسا یَسْکُنُ اِلَیْه، حَتّی لو کانَ عَلی قُلَّةِ جَبَلٍ لَمْ یَسْتَوحِشْ؛

هیچ مؤمنی نیست مگر آن که خداوند ایمان را همدم و آرامش‌بخش او قرار می‌دهد، چنانچه حتی اگر در قله کوهی هم باشد، احساس تنهایی نمی‌کند.

عدة الداعی، ص 218 .

حدیث - 220

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام می فرمایند :

فَفَرَضَ اللّهُ الاْیمانَ تَطْهیرا مِنَ الشِّرْکِ... وَ الْعَدْلَ تَسْکینا لِلْقُلوبِ؛

خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را بـرای آرامـش دلهـا واجب نمود.

من لایحضره الفقیه، ج 3، ص 568 .

حدیث - 221

امام رضا علیه السلام می فرمایند:

ایمان انجام واجبات و دوری از محرمات است ، ایمان عقیده به دل واقرار به زبان و کردار با اعضاء تن است.

(تحف العقول ، ص 444)

حدیث - 222

امام رضا علیه السلام می فرمایند:

هیچ بنده به حقیقت کمال ایمان نرسد تا سه خصلتش باشد : بینایی در دین ، و اندازه‌داری در معیشت ، و صبر بر بلاها.

(تحف العقول ، ص 471)

حدیث - 223

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

اَلصَّلاةُ مِن شَرائِعِ الدّینِ وَ فیها مَرضاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِیَ مِنهاجُ الأنبیاءِ وَ لِلمُصَلّی حُبُّ المَلائِکَةِ وَ هُدیً و ایمانٌ وَ نورُ المَعرفَةِ وَ بَرَکَةٌ فِی الرِّزقِ؛

نماز، از آیین‌های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است.

خصال، ص 522، ح 11

حدیث - 224

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

علم الایمان الصلوة؛

علامت و نشانه ایمان نمازاست .

شهاب الاخبار، ص 59

حدیث - 225

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

اَلْعِلْمُ حَیاةُ الاْسْلامِ وَ عِمادُ الاْیمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّهُ لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّهُ ما لَمْ یَعْلَمْ ؛

علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند.

نهج الفصاحه، ح 2019

حدیث - 226

پیامبر اکرم ﷺ و سلم می فرمایند:

إنَ اللهَ یُعطِی الدُّنیا مَن یُحِب وَ مَن لایُحِب وَ لایُعطِی الایمان اِلّا مَن یُحِب

همانا خداوند دنیا را به آن کسی که دوست دارد و آن کسی که دوست ندارد عطا می کند، ولی ایمان را جز به آن کسی که دوست دارد عطا نمی کند.

قوت القلوب، همان، ص 83.

حدیث - 227

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم :

نگاه کردن یکی از تیرهای زهرآلود ابلیس است، پس، هر که از ترس خدا چشم خود را (از نامحرم) فرو بندد خداوند به او ایمانی عطا فرماید که حلاوت آن را در دلش بیابد.

(البحار 104/38/34)

حدیث - 228

امام علی علیه السلام فرمودند:

سُوسُوا إِيمَانَكم بِالصَّدَقَةِ وَ حَصِّنُوا أَمـوَالَكم بِالزَّكـاةِ وَ ادفَعُـوا أَمـوَاجَ البَلَـاءِ بِالدُّعَاءِ ؛

ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید.

(نهج البلاغه، حکمت 146)

حدیث - 229

پیامبر اعظم ﷺ فرمودند:

رَاسُ العَقل بَعدَ الایمانِ باللّهِ مُداراةُ النّاس فی غَیر تَرک حَقٍّ؛

کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود.

(تحف العقول، ص 42)

حدیث - 230

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام فرمودند:

فَفَرَضَ اللّهُ الایمانَ تَطهیرا مِنَ الشِّرک... وَ العَدلَ تَسکینا لِلقُلوبِ

خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دلها واجب نمود.

(من لایحضره الفقیه، ج 3، ص 568)

حدیث - 231

رسول خدا ﷺ فرمودند:

الایمانُ مَعرفَهٌ بالقَلبِ وَ قَولٌ باللِّسانِ وَ عَمَلٌ بالاَرکانِی

ایمان عبارت است از شناخت قلبی، گفتار زبانی و کردار با اعضا و جوارح.

(میزان الحکمه، ج 1، ص 301)

حدیث - 232

رسول خدا ﷺ فرمودند:

أفضَلُ الإیمانِ أن تَعلَمَ أنّ اللهَ مَعَک حَیثُ ما کنتَ؛

برترین ایمان آن است که بدانی خداوند همه جا با توست.

(کنزل العمال، 66)

حدیث - 233

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

إنّ مِن حَقِیقَةِ الإیمانِ أن تُؤثِرَ الحَقّ وَ إن ضَرّک عَلَی الباطِلِ و إن نَفَعَک؛

از نشانه‌های ایمان حقیقی آن است که حق را بر باطل ترجیح دهی، هر چند حق به زیان تو و باطل به سود تو باشد.

(بحار الأنوار، ج 70، ص 106)

حدیث - 234

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

قالَ اَمیرَالمُومِنینَ : اَلایمانُ اَربَعَةُ اَرکان اَلرِّضا بِقَضاءِ الله وِ التَّوَکُّل عَلَی الله وَ تَفویضِ الاَمرِ اِلَی الله وَ التّسلیم لِاَمرِاللهی

امیرالمومنین فرمودند: ایمان چهار رکن دارد: خشنودی به قضای الهی و توکل بر خدا و سپردن امر زندگی به خداوند و تسلیم در برابر امر خدای

(جهاد با نفس، ح 63)

حدیث - 235

حضرت رسول اکرم ﷺ فرمودند:

اِنّ أوسَطَ عَرَی الاَیمانُ أن تُحِبَّ فِی اللهِ وَ تَبغُضُ فِی اللهِ.

بالاترین دستاویزهای ایمان این است که کسی را برای خـدا دوسـت داری و کسی را برای خدا دشمن داری.

(مسند احمد، مسند الکوفیین، ح 17793)

حدیث - 236

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

أحسن الناس إیماناً أحسنهم خلقاً و ألطفهم باَهله، و اَنا اَلطفکم باَهلی؛

نیکوترین مردم از نظر ایمان، خوش خلق‌ترین و با لطفترین آنهـا نسـبت بـه اهل خویش است.

(عیون اخبار الرضا2، 38)

حدیث - 237

حضرت زهرا علیهاالسلام فرمودند:

فجعل الله الایمان تطهیرا لکم من الشرک ، و الصلاة تنزیها لکم عن الکبر؛

خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی.

(احتجاج طبرسی،ج1،ص258)

حدیث - 238

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

اَفضَلُ الإیمانِ اَن تَعلَمَ اَنّ اللهَ مَعَکَ حَیثُ ما کُنتَ؛

برترین ایمان آن است که معتقد باشی هر کجا هستی خداوند با توست.

(کنزالعمال،ج1،ح66)

حدیث - 239

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

ان لکل شیءٍ قفلاً و قفل الایمان الرفق

هر چیزی قفلی دارد و قفل ایمان مدارا کردن و نرمی است

(جهاد النفس، ح271)

حدیث - 240

امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمودند:

اِیاکَ وَ المِزاحَ فَاِنّهُ یذهَبُ بِنُورِ ایمانِکَ

از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد.

(بحارالانوار،ج78،ص321)

حدیث - 241

امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمودند:

اَلْمُومِنُ مِثْلُ کَفَّتی الْمیزانِ کُلّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بَلائِهِ.

مومن همانند دو کفه ترازوست. هرگاه به ایمانش افزوده گردد، به بلایش نیـز افزوده می گردد

(تحف العقول ص 408)

حدیث - 242

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

چنان چه سرکه عسل را فاسد می کند، خلق بد ایمان را فاسد می کند.

اصول کافی، ج2، ص 321.

حدیث - 243

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان درختی است که ریشه اش یقین است، شاخه اش پرهیزکاری، شـکوفه اش حیا و میوه اش بخشندگی.

غررالحکم، ح 1786.

حدیث - 244

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان بنده کامل نباشد، مگر چهـار خصـلت در او باشـد: اخلاقـش را نیکـو گرداند، خود را سبک شمارد (متواضع باشد)، از زیاده گـویی خـودداری کنـد و اضافی مال خود را ببخشد.

بحارالانوار، ج69، ص 379.

حدیث - 245

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان پیمان قلبی، تلفظ زبانی و عمل با امضاء جوارح است.

معای الاخبار، ص 186.

حدیث - 246

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگـر سـه خصـلت در او باشـد: انفـاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن .

کنزالعمال، ح 107.

حدیث - 247

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خـانواده خود است.

بحارالانوار، ج71، ص 378.

حدیث - 248

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

ایمان بر دو نـیم اسـت: نیمـی از آن در شـکیبایی اسـت و نیمـی دیگـر در سپاسگذاری.

کنزالعمال، ح 61.

حدیث - 249

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

ایمان بنده کامل نباشد، مگر چهـار خصـلت در او باشـد: اخلاقـش را نیکـو گرداند، خود را سبک شمارد (متواضع باشد)، از زیاده گویی خـود داری کنـد و اضافی مال خود را ببخشد.

بحارالانوار، ج69، ص 379.

حدیث - 250

رسول اکرم ﷺ:

اَ لْعِلْمُ حَیاةُ الاْسْلامِ وَ عِمادُ الاْیمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتـَمَّ اللّهُ لَـهُ اَجْـرَهُ وَ مَـنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّهُ ما لَمْ یَعْلَمْ ؛

علم، حیات اسلام و تکیه‌گاه ایمان است و هر کس علمی بیـاموزد، خداونـد پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند.

نهج الفصاحه، ح 2019.

حدیث - 251

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگـر سـه خصـلت در او باشـد: انفـاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن.

کنزالعمال، ح 107.

حدیث - 252

حضرت علی علیه‌السلام می فرمایند:

الایمان شجرة، اصلها الیقین فرعها التقی و نورها الحیاء و ثمرها السخاء.

ایمان درختی است که ریشه اش یقین است، شاخه اش پرهیزکاری، شـکوفه اش حیا و میوه اش بخشندگی.

غررالحکم، ح 1786.

حدیث - 253

قال الامام علی علیه‌السلام : الصّبرُ أحسَنُ حُلَلِ الایمانِ و أشرَفُ خلائقِ الانسان.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: صبر، بهترین جامه ایمان و برترین خوی انسان است.

«غررالحکم، ص 281، ح 6232»

یقین

حدیث - 1

امام صادق علیه‌السلام :

إنّ اليَقينَ أفضَلُ مِن الإيمانِ، وما مِن شيءٍ أعَزُّ مِن اليَقينِ؛

یقین برتر از ایمان است و هیچ چیز کمیاب‌تر از یقین نیست.

الکافی: ج 2، ص 51، ح 1

حدیث - 2

امام علی علیه‌السلام :

يَنبَغي لِمَن أيقَنَ بِبَقاءِ الآخِرَةِ ودَوامِها أن يَعْمَلَ لَها؛

کسی که به ماندگاری و پایداری آخرت یقین دارد، سزاوار است که بـرای آن کار کند.

عیون الحکم والمواعظ، ح 10229

حدیث - 3

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

لاعبادة الا بيقين؛

عبادت کمال نیابد، مگر این که از روی یقین باشد.

(بحارالانوار، ج 77، ص 169).

حدیث - 4

قال الامام الصادق علیه السلام :

إنّ الإیمانَ أفْضَلُ من الإسلامِ وَ إنّ الیَقینَ أفْضَلُ مِن الإیمانِ و ما من شیءٍ أعَزّ مِنَ الیَقینِ؛

همانا ایمان از اسلام برتر است و یقین از ایمان برتر و چیزی عزیز تر (و کمیاب تر) از یقین وجود ندارد.

«الکافی، ج 2، ص 51»

حدیث - 5

قال الامام الرّضا علیه السلام لَمّا سَأَلَهُ یُونُسُ عن الیَقینِ: التّوکُّلُ علی اللهِ و التّسلیمُ لِلّهِ و الرِّضا ... ؛

امام رضا علیه السلام در پاسخ به سؤال یونس از یقین، فرمودند:

(یقین یعنی) توکّل بر خدا و تسلیم در برابر او و راضی بودن به قضای الهی و واگذاردن کارها به خدا.

«الکافی، ج 2، ص 52»

حدیث - 6

قال الامام الصادق عليه السلام :

الرِّضا بمكروهِ القَضاء مِن أعلى درجاتِ اليَقينِ؛

خرسندی به قضای ناخوشایند، از بالاترین درجات یقین است.

«بحار الانوار، ج 71، ص 152، ح 60»

حدیث - 7

قال الامام الكاظم عليه السلام :

تعاهَدُوا عبادَ اللهِ نِعَمَهُ بِإِصلاحِكُم أنفُسَكُم تَزدادُو يقيناً، ... ؛

ای بندگان خدا، با اصلاح خود، نعمت های خداوند را پاس دارید، تا بر یقین شما افزوده شود و سودی با ارزش و گرانبها به دست آورید.

«الکافی، ج 2، ص 268»

حدیث - 8

قال الامام الصادق عليه السلام :

إنّ العَمَلَ الدّائِمَ القليلَ على يقينٍ أفْضَلُ عند اللهِ مِن العملِ الكثيرِ على غيرِ يَقينٍ؛

عمل پیوسته و اندک که با یقین همراه باشد، نزد خداوند برتر از عمل بسیار است که با یقین توأم نباشد.

«الکافی، ج 2، ص 75»

حدیث - 9

قال الامام الباقر علیه السلام :

الإِیمانُ ثابتٌ فی القلبِ و الیقینُ خَطَراتٌ، فیَمُرُّ الیقینُ بالقلبِ ... ؛

ایمان در دل استوار است و یقین خُطوراتی است. وقتی یقین به دل می گذرد، دل چنان تکه آهنی استوار و تزلزل ناپذیر می شود و چون از دل بیرون می رود، مانند خرقه ای فرسوده می شود.

«بحار الانوار، ج 78 ص 71»

حدیث - 10

قال الامام زین العابدین علیه السلام فی المناجاة:

أَسْأَلُکَ بِکَرَمِکَ أنْ تَمُنّ عَلَیَّ مِنْ عَطائِکَ بما تَقرُّبِهِ عَینی و ... من الیَقینِ بما تُهَوِّنُ بِهِ عَلَیَّ ... ؛

امام زین العابدین علیه السلام در مناجاتی (خطاب به خداوند متعال) فرمود:

به کرم و بزرگواریت از تو می خواهم که از عطای خود آن مقدار به من ارزانی داری که مایه شادمانی و روشنائی دیدگان من باشد ... و از یقین آن مقدار به من عطاء فرمائی که به واسطه آن مصیبتهای دنیا بر من آسان شود و پرده های کوری از دیدة بصیرتم کنار زده شود.

«بحار الانوار، ج 94، ص 145، ح 21»

حدیث - 11

قال الامام الصادق عليه السلام :

حُرِم الحريصُ خِصْلَتَيْنِ و لَزِمَتْهَ خِصْلَتانِ: حَرِمَ القناعة ... و حُرِمَ الرّضا فافتَقَدَ اليَقين؛

شخص آزمند از دو خصلت محروم و دو خصلت پیوسته با اوست: از قناعت محروم است و از این رو آسایش ندارد و از رضا و خرسندی محروم است، پس یقین را از دست داده است.

«بحارالانوار، ج 73، ص 161، ح 6»

حدیث - 12

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم :

اِنّما أَتَخَوّفُ على اُمّتى ضعفُ اليَقين. ؛

همانا من برای امت خود، از سستی یقین می ترسم.

«کنز العمّال، ح 7341»

حدیث - 13

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم :

ألا إنّ النّاسَ لم يُؤتوا فى الدُّنيا شيئاً خيراً من اليقينِ و العافية ... ؛

بدانید که در دنیا چیزی بهتر از یقین و عافیت (سلامتی) به مـردم داده نشـده است، پس این دو نعمت را از خدا بخواهید.

«کنز العمّال، ح 7334»

حدیث - 14

قال الامام علی علیه‌السلام :

هَلَکَ مَنْ باعَ الیَقینَ بالشّکِ وَ الحَقّ بالباطِلِ؛

کسی که یقین خود را به شک و حق را به باطل بفروشد، هلاک خواهد شد.

«غرر الحکم، ص 62، ح 723»

حدیث - 15

یُفْسِدُ الیَقینَ الشّکُ و غَلَبَةُ الهوی؛

یقین را شک و غلبه هوی و هوس، تباه می سازد.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 6، ص 472، ح 11011»

حدیث - 16

قال الامام علی علیه‌السلام :

إنّ المؤمنَ یَری یَقینَهُ فی عَمَلِهِ و إنّ المنافِقَ یَری شَکَّهُ فی عَمَلِهِ؛

مؤمن یقینش در کردارش دیده می شود و منافق، شکش در عملش نمایان است.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 2، ص 544، ح 3551»

حدیث - 17

قال الامام علی علیه‌السلام :

الیقین جلبابُ الأکیاس؛

یقین، پیراهن زیرکان است.

«غرر الحکم، ص 61، ح 711»

حدیث - 18

قال الامام علی علیه‌السلام :

نومٌ علی یقینٍ خیرٌ من صلوةٍ فی شَکٍّ؛

خواب با یقین، بهتر از نمازی است که با شک خوانده شود.

«غرر الحکم، ص 61، ح 709»

حدیث - 19

قال الامام علی علیه‌السلام :

الموقنُ أشدُ النّاس حُزْناً علی نفسِهِ؛

انسان صاحب یقین، محزون ترین و غمناک ترین مردم، نسبت به خود است.

«غرر الحکم، ص 62، ح 744»

حدیث - 20

قال الامام علی علیه السلام :

مَنْ قَوی یقینُهُ لَمْ یَرْتَبْ؛

هر که یقین او قوی باشد، هیچ گاه شک و اضطراب او را فرا نمی گیرد.

«غرر الحکم، ص 62، ح 721»

حدیث - 21

قال الامام علی علیه السلام :

علیکم بِلزوم الیَقینِ و التّقَوی فَإنّهما یُبَلِّغانِکُمْ جَنّةَ المَأوی؛

بر شما باد به ملازمت تقوا و یقین، پس به درستی که این دو شما رابه بهشت (که جایگاه مناسبی است) می رساند.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 4، ص 305، ح 6163»

حدیث - 22

قال الامام علی علیه السلام فی وصیّتِهِ لإبنه الحَسَن علیه السلام :

أحْیِ قلبک بالموعظه و ... و قَوِّهِ بالیقین؛

امام علی علیه السلام در وصیت خود به فرزندشان امام حسن علیه السلام فرمودند:

دلت را با پند و اندرز زنده بدار و با زهد بمیرانش و با یقین نیرویش بخش.

«نهج البلاغه، کتاب 31»

حدیث - 23

قال الامام علی علیه السلام :

لو كُشِفَ الغطاءُ ما ازْدَدْتُ يَقيناً؛

اگر پرده ها هم کنار رود، بر یقین من چیزی اضافه نشود.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 5، ص 108، ح 7569»

حدیث - 24

قال الامام علی علیه السلام :

مَنْ يُؤمِنْ يَزْدد يَقيناً؛

کسی که ایمان داشته باشد، بر یقینش افزوده می شود.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 5، ص 203، ح 7988»

حدیث - 25

قال الامام علی علیه السلام :

بحُسْنِ التّوكُل يُسْتَدَلُّ على حُسْنِ الإيقان؛

نیکوئی توکل، دلیل بر نیکوئی یقین است.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 3، ص 224، ح 4286»

حدیث - 26

قال الامام علی علیه السلام :

الیَقینُ یُثْمِرُ الزُّهْدَ؛

یقین، میوه زهد به بار می نشاند.

«غرر الحکم، ص 62، ح 735»

حدیث - 27

قال الامام علی علیه السلام :

غایَةُ الیَقینِ الإخلاصُ، غایةُ الإخلاصِ الخلاصُ؛

غایت یقین اخلاص است و غایت اخلاص، خلاص و رهائی.

«غرر الحکم، ص 369، ح 6347»

حدیث - 28

قال الامام علی علیه السلام :

سلاحُ المُوقِنِ الصَّبرُ علی البلاءِ و الشُّکرُ فی الرّخاءِ؛

سلاح انسان برخوردار از یقین، شکیبائی در گرفتاری و شکر در روزگار برخورداری است.

«غرر الحکم، ص 129، ح 5560»

حدیث - 29

قال الامام علی علیه السلام :

علیک بالصِّبر فَإنّهُ حِصْنٌ حَصینٌ و عبادةُ المُوقِنین؛

برتو باد به شکیبائی؛ زیرا که آن دژی استوار و عبادت اهل یقین است.

«غرر الحکم، ص 295، ح 6134»

حدیث - 30

قال الامام علی علیه السلام :

مَنْ یَسْتَیْقِن یَعْمَل جاهداً؛

کسی که یقین داشته باشد، در عمل کوشاست.

«غرر الحکم، ص 203، ح 7988»

حدیث - 31

قال الامام علی علیه السلام :

بالیقینِ تَتِمُّ العِبادَةُ؛

با یقین، عبادت به کمال می رسد.

«غرر الحکم، ص 61، ح 707»

حدیث - 32

قال الامام علی علیه السلام :

مَنْ أیْقَنَ أفْلَحَ؛

هر که یقین کرد، رستگار شد.

«غرر الحکم، ص 62، ح 738»

حدیث - 33

قال الامام علی علیه السلام :

الیَقینُ نورٌ؛

یقین، نور است.

«غرر الحکم، ص 62، ح 741»

حدیث - 34

قال الامام علی علیه السلام :

قَوُّوا ایمانَکُم بالیَقینِ؛ فَإنّهُ أفْضَلُ الدّین؛

ایمان خود را با یقین تقویت کنید؛ زیرا که یقین برترین دین است.

«غرر الحکم، ص 62، ح 732»

حدیث - 35

قال الامام علی علیه السلام :

كَذِبَ مَن إدَّعی اليَقينُ بِالباقی و هو مواصِلٌ لِلْفانی؛

دروغ می گوید کسی که ادعای یقین به (جهان) باقی دارد، اما درپی (جهـان) فانی می رود.

«شرح غرر و درر آمدی، ج 4، ص 629، ح 7237»

حدیث - 36

قال الامام علی علیه السلام :

اليَقينُ رأسُ الدّين؛

یقین، ریشه و اساس دین است.

«غرر الحکم، ص 62، ح 724»

حدیث - 37

امام رضا .علیه السلام .فرمودند:

اِنّ الايمانَ اَفضلُ مِن الاسلامِ بِدَرجَةٍ, وَ التّقـوی اَفضـلُ مِن الايمانِ بِدَرَجَـةٍ وَ لَم يَعطِ بَنو آدَمَ اَفضلُ مِنَ اليَقينِ؛

ایمان یک درجه بالاتر از اسلام است, و تقوا یک درجه بالاتر از ایمان است و به فـرزنـد آدم چیزی بـالاتـر از یقیـن داده نشده است.

(تحف العقول، ص445)

حدیث - 38

امام علی علیه‌السلام :

حُبُّ المالِ يُوهِنُ الدِّينَ ، ويُفسِدُ اليَقينَ ؛

مال دوستی، دین را سست و یقین را تباه می‌کند.

غرر الحکم : 4876

حدیث - 39

قال علی .علیه‌السلام

نوم علی یقین خیر من صلاة فی شک ؛

خوابیدن با علم و یقین بهتر از نماز و نیایش خدا با شک و تردید است .

(نهج البلاغه ، فیض الاسلام ، ص 1130)

حدیث - 40

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

الصّبر نصف الإيمان و اليقين الإيمان كلّه؛

صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست.

نهج الفصاحه

حدیث - 41

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه بحکمته و فضله جعل الرّوح و الفرح فی الیقین و الرّضا و جعل الهمّ و الحزن فی الشّک و السّخط؛

خداوند به حکمت و فضل خویش آسایش و شادی را در یقین و رضـا قـرار داده و غم و اندوه را در تردید و غضب ودیعه نهاده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 42

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند:

رضا به قضای ناپسند از بالاترین درجات یقین است.

(بحارالانوار/78/1611)

حدیث - 43

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

طهر قلبک بالتقوی و الیقین عندطهارة جوارحک بالماء؛

در وقت پاکیزه نمودن اعضای خود با آب ، دل خویش را بـه پرهیزگـاری و یقین پاک گردان .

(بحار الانوار، ج ,80 ص 239)

حدیث - 44

قال رسول اللّه ـ ﷺ ـ :

لا عبادة الاّ بیقین؛

هیچ عبادتی جز با یقین ارزش ندارد.

کنز الفوائد: 1 / 55.

حدیث - 45

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

لا یَسْتَیْقِنُ الْقَلْبُ اَنَّ الْحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یَسْتَیقِنُ اَنَّ الْباطِلَ حَقٌّ اَبَدا؛

هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی‌کند.

(تفسیر العیاشی، ج 2، ص 53، ح 39.)

حدیث - 46

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند:

الرضی بمکروه القضاءارفع درجات الیقین؛

راضی بودن به قضای ناخوشایند،از بالاترین مراتب یقین است.

تحف العقول، ص 448.

حدیث - 47

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

(آثار) یقین مؤمن (به خدا و قیامت) در عملش دیده می شود و (آثار) شک منافق در کردارش پدیدار می گردد.

(غررالحکم ، ج 1، ص 234)

حدیث - 48

امام علی علیه السلام می فرمایند:

ایمان بنده به یقین نرسد، تا آنکه اعتمادش به آنچه نزد خداوند است ، بیش از آن باشد که به داشته های خودش.

نهج البلاغه

حدیث - 49

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند :

خداوند به حکمت و فضل خویش آسایش و شادی را در یقین و رضا قرار داده است و غم و اندوه را در تردید و غضب ؛ ودیعه نهاده است.

(نهج الفصاحه ، حدیث 679)

حدیث - 50

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اَلرَّوحُ وَ الرّاحَةُ فِی الرِّضا وَ الیَقینِ وَ الهَمُّ وَ الحَزَنُ فِی الشَکِّ وَ السَّخَطِ؛

خوشی و آسایش، در رضایت و یقین است و غم و اندوه در شکّ و نارضایتی.

مشکاةالأنوار، ص 34

حدیث - 51

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

لا یستَیقِنُ القَلبُ اَنَّ الحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یستَیقِنُ اَنَّ الباطِلَ حَقٌّ اَبَدا

هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی کند.

(تفسیر العیاشی، ج 2، ص 53، ح 39)

حدیث - 52

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

انَّ العَمَلَ القَلیلَ عَلی الیَقینِ افضَلُ عند اللهِ مِنَ العَمَل الکَثیر عَلی غَیر یَقین.

عمل اندک و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است.

(جهاد با نفس، ح 74)

حدیث - 53

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

انَّ العَمَلَ القَلیلَ عَلی الیَقینِ افضَلُ عند اللهِ مِنَ العَمَل الکَثیر عَلی غَیر یَقین؛

عمل اندک و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است.

(جهاد با نفس، ح 74)

حدیث - 54

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

انّ العَملَ القَلیل الدّائم غلی الیقینِ اَفْضَلُ عِنداللهِ منَ العَمَلِ الکثیر علی غَیرِ یقین

عمل اندک و بادوام که بر پایه یقین باشد و در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است.

(جهاد النفس،ص62)

حدیث - 55

حضرت علی علیه‌السلام می فرمایند:

الایمان شجرة، اصلها الیقین فرعها التقی و نورها الحیاء و ثمرها السخاء.

ایمان درختی است که ریشه اش یقین است، شاخه اش پرهیزکاری، شکوفه اش حیا و میوه اش بخشندگی.

غررالحکم، ح 1786.

حديث - 56

قال الامام علی علیه‌السلام : الاخلاصُ ثَمرةُ اليَقينِ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: اخلاص ثمره يقين است.

«غررالحكم، ح 853»

توحید - خداشناسی

حدیث - 1

امام علی علیه‌السلام فرمودند::

أعلم الناس بالله أكثرهم له مسأله؛

خداشناس ترین مردم پر درخواست ترین آنها از خداست.

غرر الحکم 3260/451/2

حدیث - 2

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

... عالم السر من ضمائر المضمرين و نجوى المتخافتين و خواطر رجم الظنون و عقد عزيمات اليقين...؛

خدا داناست به هر رازی که مردم در دل نهان داشته اند، و به نجـوای آهسـته رازگویان و به هر گمان که در خاطری نهفته است و به هر تصمیمی کـه از روی یقین گرفته شود.

نهج البلاغه خطبه 91

حدیث - 3

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

و لا یعزب عنه عدد قطر الماء و لا نجوم السماء و لا سوا فی الریح فی الهواء و لا دبیب النمل علی علی االصفا و لا مقیل الذر فی اللیله الظلماء یعلم مساقط الأوراق و خفی طرف الأحداق؛

شمار قطره های آبها و ستارگان آسمان و ذرات گرد وغبار پراکنده در هوا و حرکت مورچه بر سنگ بزرگ و خوابگاه مورچگان در شب تاریک بر او پوشیده نیست و محل ریزش برگها و بر هم خوردن پلکها را می داند.

نهج البلاغه خطبه 178

حدیث - 4

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

و قد سأله ابن أبی العوجاء: ولم احتجب عنهم و أرسل إلیهم الرسل؟ ویلک و کیف احتجب عنک من أراک قدرته فی نفسک؟ نشأک و لم تکن و کبرک بعد صغرک و قواک بعد صعفک ... و ما زال یعد علی قدرته التی هی فی نفسی التی لا ادفعها حتی ظننت أنه سیظهر فیما بینی و بینه؛

در پاسخ ابن ابی العوجاء که پرسید: چرا خداوند خود را از مردم در پرده داشت و آن گاه پیامبران را سویشان فرستاد؟ فرمود: وای بر تو کسی که قدرتش را در وجود تو نشانت داده چگونه خود را از تو پوشیده داشته است؟ تو را که نبودی پدید آورد، کوچک بودی بزرگت کرد، ناتوان بودی توانایت گردانید...

حضرت پیوسته مظاهر قدرت خـدا را کـه در وجـود مـن اسـت و نمـی تـوانم منکرشان شوم برایم بر شمرد تا جایی که خیال کردم بزودی خداوند میان مـن و او ظاهر خواهد شد.

التوحید ص 127

حدیث - 5

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

إن الله خلق یوم خلق السماوات و الارض مائه رحمه کل رحمه طباق ما بـین السماء و الارض فجعل منها فی الارض رحمه فبها تعطف الوالده علـی ولـدها و الوحش و الطیر بعضها علی بعض و أخر تسعاً و تسعین فـإذا کـان یـوم القیامـه أکملها بهذه الرحمه:

خداوند روزی که آسمانها و زمین را آفرید، صد رحمت بیافرید که هریک از آنها میان زمین و آسمان را پر می کند و یکی را در زمین قرار داد که بوسیله آن مادر به فرزند محبت می کند و حیوانات وحشی و پرندگان به یکدیگر مأنوسـند و نودونه رحمت را نگه داشته و همین که روز قیامت شود این یـک رحمـت را نیز بر آن می افزاید.

نهج الفصاحه ح 871

حدیث - 6

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: :

إنما قلت اللطیف، للخلق اللطیف و لعلمه بالشیء اللطیف ألاتری إلی أثر صنعه فی النبات اللطیف و غیر اللطیف و فی الخلق اللطیف من أجسام الحیوان من الجرجس و البعوض و ما هو أصغر منهما مما لا یکاد تستبینه العیون بل لا یکاد یستبان لصغره الذکر من الانثی و المولود من القدیم فلما رأینا صغر ذلک فی لطفه... علمنا أن خالق هذا الخلق لطیف؛

گفتم لطیف است، چون هم موجودات لطیف آفریده و هم به چیزهای ظریف و ریز آگاهی دارد. آیا نشانه آفرینش او را در گیاهان ظریف و غیر ظریف و در پیکرهای ظریف و ریز جاندارانی چون کک و پشه و کوچک تر از اینها را نمی بینی که تقریباً به چشم دیده نمی شوند و از بس ریزند نر و ماده آنها و نوزاد و کهن زادشان از یکدیگر تشخیص داده نمی شوند. پس چون ریزی و ظرافت این جیزها را دیدیم... پی بردیم که آفریننده این موجودات نیز لطیف است.

التوحید ص 63

حدیث - 7

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

ولو ضربت فی مذاهب فکرک لتبلغ غایاته ما دلتک الدلاله إلا علی أن فـاطر النمله هو فاطر النخله لدقیق تفصیل کل شی ء و غامض اختلاف کل حـی و مـا الجلیل و اللطیف و الثقیل و الخفیف و القوی و الضعیف فی خلقه إلا سواء؛

اگر راههای اندیشه ات را در نوردی تا به پایانه های آن رسی، هیچ دلیلی تو را جز به این رهنمون نشود که آفریننده مورچه همـان آفرینـنـده درخـت خرمـا است و این به سبب دقت و ظرافتی است که جداسازی هر چیزی از چیز دیگـر و پیچیدگی و تنوعی است که در هر وجود زنده ای به کار رفته است موجودات بزرگ و کوچک، سنگین و سبک و نیرومند و ناتوان، همگی در آفـرینش بـرای خداوند یکسانند.

نهج البلاغه خطبه 184

حدیث - 8

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

أفضل الاعمال العلم بالله إن العلم ینفعک معه قلیل العمل و کثیره و إن الجهـل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا کثیر؛

بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمـل، کـم یـا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی(نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تـو را سود می بخشد نه بسیارش.

كنزالعمال 28731/143/10

حديث - 9

الإمام الصادق عليه السلام :

إنَّ اللّهَ - تَبارَکَ وتَعالى - . . . جَعَلَ الأُذُنَينِ مُـرَّتَينِ ؛ ولَـولا ذلِـکَ لَهَجَمَـتِ الدَّوابُّ وأکَلَت دِماغَهُ .

امام صادق عليه السلام :

خداوند تبارک و تعالی گوش‌ها را تلخ قرار داد ؛ و اگر این نبود ، جنبنـدگان بر آن هجوم می‌بردند و مغز وی را می‌خوردند .

بحار الأنوار ، جلد 2 ، صفحه 291 ، حدیث 11 دانش نامه احادیث پزشـکی : 1 / 318

حديث - 10

رسول اللّه صلى الله عليه وآله وسلم :

إنَّ اللّهَ - تَبارَکَ وتَعالى - ... جَعَلَ المَرارَةَ فِی الأُذُنَينِ حِجابـا مِـنَ الـدِّماغِ ، فَلَيسَ مِن دابَّةٍ تَقَعُ فيهِ إلاَّ التَمَسَتِ الخُروجَ ؛ ولَولا ذلِکَ لَوَصَلَت إلَى الدِّماغِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم :

خداوند تبارک و تعالی تلخی را در دو گوش ، مانعی بـرای حفاظـت مغـز ، قرار داد . هیچ جنبده‌ای نیست کـه در آن بیفتـد ، مگـر ایـن کـه راه خـروج را می‌جوید ؛ امّا اگر این نبود ، آن جنبنده به مغز می‌رسید .

بحار الأنوار ، جلد 2 ، صفحه 286 ، حدیث 3 دانش نامه احادیث پزشکی : 316 / 1

حدیث - 11

قال الله عزّوجلّ:

من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود.
(بحارالانوار222/67)

حدیث - 12

قالَ الامامُ زین العابدین علیه‌السلام : اَنْتَ الّذی تَسْعی رَحْمَتُه اَمامَ غَضَبِهِ.

امام سجاد علیه‌السلام فرمودند: خداوندا، تو آن هستی که رحمتت بر غضبت پیشی دارد.

«صحیفه سجادیه، دعای 16»

حدیث - 13

قالَ الامامُ زین العابدین علیه‌السلام : ... و هو بِکُلِّ شَیءٍ مُحیطٌ و هو علی کُلِّ شیءٍ رَقیبٌ.

امام سجاد علیه‌السلام فرمودند: خداوند بر هر چیز احاطه دارد و هر چیز را نگهبان است.

«صحیفه سجادیه، دعای 47»

حدیث - 14

قالَ الامامُ زین العابدین علیه‌السلام : اَلحَمْدُ لِلهِ الّذی اِبْتَدَعَ بِقُدرَتِهِ الْخَلَقَ اِبْتداعاً.

امام سجاد علیه‌السلام فرمودند: حمد و سپاس خدایی را که آفریدگان را بـه قـدرت خود ابداع کرد.

«صحیفه سجادیه، دعای 1»

حدیث - 15

قالَ الامامُ زین العابدین علیه‌السلام : اَلحُمدُ لِلـهِ الـذّی قَصُـرتْ عـن رُؤْیَتِـهِ اَبْصـارُ الناظرین ...

امام سجاد علیه‌السلام فرمودند: حمد و سپاس خدایی را که دیده بینایان از دیدارش قاصر است و اندیشه واصفان از نعمتِ او فرو ماند.

«صحیفه سجادیه، دعای 1»

حدیث - 16

قالَ الامامُ الرّضا علیه‌السلام : لم یَزَلِ اللهُ عالِماً بِالأشیاءِ قَبْلَ اَنْ یَخْلُقَ الأشیاءَ ... .

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: علم خداوند در ازل و پیش از خلقت اشیاء، مثل علم او به اشیاء بعد از خلقت آنها بوده است.

«توحید صدوق، ص 145»

حدیث - 17

قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : اِنَّ اللهَ عِلْمٌ لا جَهَلَ فیه، حیاةٌ لامَوتَ فِیه، نورٌ لا ظُلمةَ فیه.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند (را) علمی است که هیچ جهلی در او نیست، حیاتی است که هیچ موتی در او نیست، نوری است که هیچ جنبه ظلمانی ندارد.

«توحید صدوق، ص 13»

حدیث - 18

قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : فانّه لَیس لِعِلْمِهِ مُنتهی.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: همانا برای علم خداوند پایانی نیست.

«توحید صدوق، ص 134»

حدیث - 19

قالَ امیر المؤمنین علیه‌السلام : اَلحَمْدُ لِلّهِ فَطَر الْخلایِقِ بِقُدْرَتِهِ.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: سپاس خداوندی را که آفریدگان را به قدرتش بیافرید.

«نهج البلاغه، خطبه 1»

حدیث - 20

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : کائنٌ لاعَن حَدَثٍ، موجودٌ لا عَنْ عَدَمٍ ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند، هست اما نه آن گونه که حادث باشد، موجود است، اما از نیستی پدید نیامده، با هر چیزی هست بی آن که با آن مقارن و مجاور باشد، با هر چیز مغایر است بی آن که از آن جدا باشد.

«نهج البلاغه، خطبه 1»

حدیث - 21

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : لا یُثْمَلُ بحدٍّ و لا یُحسبُ بعدٍّ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند را حدی در بر نمی گیرد و با شماره به حساب نیاید.

«نهج البلاغه، خطبه 186»

حدیث - 22

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : فَاعلٌ لا بِاضطرابِ آلةٍ مُقدِّرٌ لا بَجَولِ فکرةٍ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند کارها را بدون استفاده از ابزار انجام می دهد و تقدیر کننده است بدون جولان اندیشه و فکر.

«نهج البلاغه، خطبه 186»

حدیث - 23

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : لَیسَ فِی الأشیاءِ بوالجٍ و لا عنها بخارجٍ یخُبْرُ لا بِلسانٍ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند نه داخل در اشیاء است و نه بیرون از آنها، خبر می دهد (از آنها) ولی نه با زبان.

«نهج البلاغه، خطبه 18»

حدیث - 24

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : لا یُوصَف بِشَیءٍ مِنْ اِلأجزاءِ و لا بِألجَوارِح وَ الاَعضاءِ و لا بعرضٍ مِنْ الاَعراضِ ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند به داشتن اجزاء و اندام و اعضاء و عرض از اعراض و مغایرت با دیگران و داشتن پاره ها و ابعاض موصوف نگردد، نه حدی دارد و نه نهایتی، نه انقطاعی در او حاصل می شود و نه او را انتهایی است.

«نهج البلاغه، خطبه 18»

حدیث - 25

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : لَمْ یُطلِعِ العُقولَ علی تَحدیدِ صِفَتِه و لم یَحجُبها عَنْ واجبِ مَعرِفَتِه ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: عقل ها را به تعریف و شناخت صفتش آگاه نکرده و آنان را از معرفت لازم به خودش محجوب نساخته.

«نهج البلاغه، خطبه 49»

حدیث - 26

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : اَلأوَّلُ لاشَیءٌ قَبْلَه و الأخِرُ لاغایَةَ له ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند اول است و چیزی پیش از او نبوده، آخری است که پایانی ندارد، اندیشه ها به کُنه هیچ صفتی از او نرسد، دل ها کیفیتی برای او تعیین نکند، نه اجزاء دارد و نه جزء پذیر است، دیده ها و دل ها بر او احاطه نیابد.

«نهج البلاغه، خطبه 85»

حدیث - 27

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : تَبارکَ اللهُ الّذی لا یَبْلُغُه بُعدَ الْهِمَمْ و لا یَنالُـه حَـدْسُ ألفِطَنُ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: مبارک و بزرگ است خدایی که همت های بلنـد و اندیشه های ژرف نگر به او نرسد و حدس زیرکـان و صـاحبان ذکـاوت بـه او دست نیابد.

«نهج البلاغه، خطبه 94»

حدیث - 28

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : قریبُ مِنْ الاشیاءِ غیرُ ملابِسٍ، بعیدٌ مِنْها غَیْـرُ مبـاینٍ، مُتَکلِمُ لا بِرویّةٍ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند به اشیاء نزدیک است بی آن کـه بـه آنهـا چسبیده باشد و از اشیاء دور است بی آن که از آنها جدا باشد، گوینده اسـت نـه با اندیشه.

«نهج البلاغه، خطبه 179»

حدیث - 29

قالَ امیرُ المؤمنین علیه‌السلام : لَهُ الأِحاطَةُ بِکلِّ شیء وَ الْغَلَبـةُ لِکُـلِّ شـیءٍ وَ الْقوَةُ علی کُل شیءٍ.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: خداوند بر همه چیز احاطـه دارد و بـر همـه چیـز چیره است و بر همه چیز توانا است.

«نهج البلاغه، خطبه 86»

حدیث - 30

قالَ امیرُ المؤمنین علیه‌السلام : الّذَی لَبسَ العِزَّ و الکِبریاءِ و اختارَهما لِنَفسِهِ ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: خدایی که لباس عزت و بزرگی در بـر کـرده و آن را برای خود برگزید و بر آفریدگانش ممنوع سـاخت و آن را قرقگـاه و حـریم خود ساخت و بر دیگران حرام نمود، ایـن لبـاس را برگزیـد، چـون جلالـت و عظمت از آن اوست.

«نهج البلاغه، خطبه 192»

حدیث - 31

قالَ امیرُ المؤمنین علیه‌السلام : قَد عَلِمَ السّرائرَ و خَبَرَ الظمایرَ له الاحاطةُ بِکُلِ شـیءٍ ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: خداوند رازها را می داند، بر درون ها بینـا اسـت، بر هر چیز احاطه دارد و چیره است و بر همه چیز توانا است.

«نهج البلاغه، خطبه 86»

حدیث - 32

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : اَلْخَالِقُ لا بمعنی حَرَکَةٍ و نَصَبٍ و السَّمیعُ لا بِا اداةٍ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند آفریننده است اما نه بـا حرکـت و رنـج و بدون استفاده از آلت و ابزاری می شنود.

«نهج البلاغه، خطبه 152»

حدیث - 33

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : خَرَقَ عِلْمهُ باطِنَ غَیـبِ السُّـتُرَاتِ وَ اَحـاطَ بِغُمـوضِ عقائِدِ السَّریرَاتِ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: علم او پرده های غیب را شکافته و بر پیچیدگی ها و ظرافت های عقاید پنهان احاطه یافته است.

«نهج البلاغه، خطبه 108»

حدیث - 34

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : ... اَلعَلیِّ عَنْ شَبَهِ المَخلوقِین، اَلْغالِبِ لِمقالِ الواصِـفین ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خدایی که از همانندی با آفریده ها برتر و از گفتار توصیف کنندگان بالاتر است، با شگفتی های تدبیرش برای بینندگان آشکار و با جلال عزتش از اندیشه غوطه وران، در وهم و خیال پنهان است.

«نهج البلاغه، خطبه 213»

حدیث - 35

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : لَمْ یَلِدْ فَیکَونُ مَولوُداً و لم یُولَدْ فَیَصیرُ محدوداً ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خدا فرزندی ندارد تا فرزند دیگـری باشـد و زاده نشده تا محدود گردد و برتر است از آن که فرزند داشته باشد، اندیشه هـا بـه او نمی رسند تا اندازه ای برای خدا تصور کنند و فکرهای تیز بین نمی توانند او را درک کنند تا صورتی از او تصور نمایند.

«نهج البلاغه، خطبه 186»

حدیث - 36

قالَ امیرُ المؤمنین علیه‌السلام : کلُّ عَزیز غَیرُهُ ذلیلٌ و کلُّ قَوِیٍّ غَیْـره ضـعیفٌ و کُـلُّ مالکٍ غَیرُهُ مُملوکٌ ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: هر عزیزی جز او ذلیـل و هـر نیرومنـدی جـز او ضعیف و ناتوان است، هر مالکی جز او بنده است و هر قدرتمندی جز او گـاهی توانا و زمانی ناتوان است.

«نهج البلاغه، خطبه 65»

حدیث - 37

قالَ امیرُ المؤمنین علیه‌السلام : کلُّ عالمٍ غَیْرُه مُتَعَلِمٌ.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: همه عالمان غیر او متعلم اند.

«نهج البلاغه، خطبه 65»

حدیث - 38

قالَ امیرُ المؤمنین علیه‌السلام : خَرَقَ عِلْمُه باطِنُ غَیْبُ السـتراتِ و اَحاطَـه بغُمـوضِ عقاید السّریراتِ.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند: علم خداوند ژرفای پـرده هـای غیـب را شـکافته است و به افکار و عقاید پنهان احاطه دارد.

«نهج البلاغه، خطبه 108»

حدیث - 39

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : وَ لا یَخفَی عَلیه مِنْ عِبادِهِ شُخُوصُ لحظةٍ و لا کـرُوُر لَفْظَةٍ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: بر خداوند پوشیده نیست خیره نگریستن بندگان و تکرار لفظی به زبان آنان.

«نهج البلاغه، خطبه 163»

حدیث - 40

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : سبحان مَنْ لا یَخْفی علیهِ سَوادُ غَسَـقٍ داجٍ و لا لیـلِ ساجِ ...

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: منّزه است خداوندی که پوشیده نیست بر او سیاهی تیره و تار بر روی ناهمواری های زمین و قُله های کوتاه و بلنـد کـوه هـا و نـه غرّش رعد در کرانه آسمان و نه درخشـش بـرق در لابـلای ابرهـا و نـه وزش بادهای تند و طوفان و نه ریزش برگ ها بر اثر بارش باران و نه محـل سـقوط قطرات باران و نه مسیر کشیده شدن دانه ها به وسیله مورچگان و نـه غـذاهای کوچک نادیدنی و نه آنچه که در شکم حیوانات ماده در حال رشداند.

«نهج البلاغه، خطبه 182»

حدیث - 41

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : اَلْحَمْدُ لِلّهِ الّذی لم تَسْبِقْ له حالٌ حالاً ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: ستایش خداوندی را که صفتی بر صفت دیگرش پیشی نگرفته، تا اول باشد، پیش از آن که آخر باشد و ظاهر باشد، پیش از آن که باطن باشد.

«نهج البلاغه، خطبه 65»

حدیث - 42

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : فَتَبارکَ الله ... الاَوَّلُ الّذی لا غایة له فَیَنْتَهی وَ لا آخِرَ لَهُ فَیَنْقَضی.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: مبارک و بزرگ است خدایی که اولی است که نهایتی ندارد تا به پایان رسد، و آخری برای او نیست تا سپری گردد.

«نهج البلاغه، خطبه 94»

حدیث - 43

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : لَیسَ لِاَوَلِّیَتِه اِبتداءٌ و لا لِاَزلیَتِهِ انقضاءٌ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: او خدایی است که نه اول او آغازی دارد و نه دائمی بودنش را پایانی است.

«نهج البلاغه، خطبه 136»

حدیث - 44

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : یَعْلَمُ عَجیجَ الوُحوشِ فیِ الفَلواتِ و معاصیَ العِبادِ فِی الخَلواتِ ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خدا از نعره حیوانات وحشی در کوه ها و بیابان ها و گناه و معصیت بندگان در خلوتگاه و آمد و شد ماهیان در دریاهای ژرف و به هم خوردن آب ها بر اثر وزش باد، کاملاً آگاه است.

«نهج البلاغه، خطبه 198»

حدیث - 45

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : هو واحدٌ لَیْسَ لَهُ فی الاَشْیاءِ شَبَه ... .

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند یکتا است و برای او مثل و مانندی نیست.

«المحجة البیضاء، ج 1، ص 214»

حدیث - 46

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : لا توحید اِلّا بِالاِخلاصِ.

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: اعتقاد به توحید، بدون اخلاص حاصل نمی شود.

«تحف العقول، ص 64»

حدیث - 47

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : لا اله الّا اللهُ لا شریکَ لَهُ لَیْسَ مَعَهُ اِلهٌ غَیْرُهُ.

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: جز خدای یگانه خدایی نباشد و هیچ شریکی برای او نیست (و) جز او معبودی نیست.

«نهج البلاغه، خطبه 35»

حدیث - 48

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : «لَم یُولَد» سُبحانَه فیَکُونَ فی العِزِّ مُشارکاً وَ «لَمْ یَلِدْ» فیَکُونَ مَوْرُوثاً.

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: خداوند از کسی متولد نشده تا در عزت و توانایی دارای شریک باشد و فرزندی ندارد تا وارث او باشد.

«نهج البلاغه، خطبه 182»

حدیث - 49

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : الحَمدُ لِلّهِ الدّالُ علی وجودِهِ بِخَلْقِهِ و بِمُحدَثِ خَلقِهِ عَلی اَزَلِیَّتِهِ ... .

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: ستایش خداوندی را که با آفرینش بندگان به هستی خود راهنمائی فرمود و آفرینش پدیده های نو، به ازلی بودن او گواه است و شاهبت داشتن مخلوقات به یکدیگر دلیل بر بی همتایی اوست.

«نهج البلاغه، خطبه 152»

حدیث - 50

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : ما وَحَّدَهُ مَنْ كَيَّفَهُ وَ لا حَقيقَتَهُ أصاب مَنْ مَثَّلَهُ ... .

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: کسی که کیفیتی برای خدا قائل شود، یگـانگی او را انکار کرده و آن کس که همانندی برای او قرار داد به حقیقت خدا نرسیده اسـت و کسی که خدا را به چیزی تشبیه کرد به مقصد نرسید و آن کس که به او اشـاره کند یا در وَهم آورد خدا را بی نیاز ندانسته است.

«نهج البلاغه، خطبه 186»

حدیث - 51

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : وصيَتی لَكُم لا تُشرِكُوا باللهِ شَيئاً.

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: سفارش من به شما آن است که هرگـز بـرای خـدا شریکی قرار ندهید.

«نهج البلاغه، نامه 23»

حدیث - 52

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : لَو کانَ لربِّکَ شریکَ لَأَتَتْکَ رُسُلُه، ولرأیتَ آثارَ مُلکِـه ... .

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: اگر پروردگارت شریکی می داشت، همانا پیـامبران او نیز به سوی تو می آمدند و آثار قدرتش را می دیدی و کـردار و صـفاتش را می شناختی، اما خداوند، خدایی است یگانه، همان گونه که خود توصیف کـرده است هیچ کس در سلطنت او نزاعی ندارد.

«نهج البلاغه، نامه 31»

حدیث - 53

عنِ النبی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَـی الفِطْـرةِ وَ ابَـواهُ یَهَودانـه و یُنَصِـرانه و یُمَجِسانه.

نبی اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند.

«بحار الانوار، ج 58، ص 187»

حدیث - 54

قال رسول الله ﷺ : ما جزاءُ مَنْ اَنْعَمَ اللهُ عَليهِ بِالتَوحيدِ اِلّا الجنة.

رسول خدا ﷺ فرمودند: پاداش کسی که خداوند بـه سـبب توحیـد بـه او نعمت داده، بهشت است.

«مشکات الانوار، ص 37»

حدیث - 55

قال رسول الله ﷺ : لا اله الّا الله نصفُ الميزانِ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: کلمه لا اله الّا الله، نصف میزان و عمل است.

«امالی شیخ مفید، ص 275»

حدیث - 56

قال رسول الله ﷺ : خيرُ العبادةِ قولُ لا اله الّا الله.

رسول خدا ﷺ فرمودند: بهترین عبادت، گفتن لا اله الّا الله است.

«توحید صدوق، ص 18»

حدیث - 57

قال رسول الله ﷺ : ما من الكلامِ كلمةٌ احبَّ الى الله عزوجل من قولِ لا الهَ الّا اللهُ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: هیچ کلامی نزد خداوند، محبوب تر از گفتن کلمه لا اله الّا الله نیست.

«توحید صدوق، ص 22»

حدیث - 58

قال رسول الله ﷺ : مَنْ قال لا اله الّا الله مُخلِصاً دَخَلَ الْجنةَ ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند: کسی که لا اله الّا الله را با اخلاص بگوید، وارد بهشت می شود و اخلاص آن است که ذکر کلمه توحید، انسان را از هر گونه کار ناپسند و حرام باز دارد.

«توحید صدوق، ص 28»

حدیث - 59

قال رسول الله ﷺ : ما قلتُ و لا قالَ القائِلُونَ قبلی مِثلَ لا اله الّا الله.

رسول خدا ﷺ فرمودند: نه من و نه پیامبران قبل از من، مثل کلمه توحید (لا اله الّا الله) سخنی نگفته ایم.

«توحید صدوق، ص 18»

حدیث - 60

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : لا یَشْغَلَهُ شأنٌ و لا یُغَیّرهُ زمانٌ ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند را هیچ کاری از کار دیگر باز ندارد و زمانی او را دگرگون نسازد، مکان او را در بر نگیرد و زبانی او را توصیف نتواند، نه شمارش قطره های باران از او پوشیده ماند، نه ستارگان آسمان، نه ذرات خاک که باد آن را به هوا می برد، نه حرکت مورچه بر سنگ صاف و نه خوابگاه مورچگان در شب تار، محل افتادن برگ ها و حرکت پنهانی مردمک چشم ها، همه را می داند.

«نهج البلاغه، خطبه 178»

حدیث - 61

قال الامام الصادق علیه السلام : اَساسُ الدّینِ التوحیدُ ... امّا التَوحیدُ فَأنْ لا تَجوَزّ علی ربِّکَ ما جاز علیْکَ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: اساس دین، توحید است و توحید آن است که سزاوار نشماری پروردگارت را به آنچه خود شایسته آن هستی (صفات مخلوقات را به او نسبت ندهی).

«بحار الانوار، ج 5، ص 17»

حدیث - 62

قال الامام حسین علیه السلام : ایُّها النّاسُ اِتَقُوا هولآءِ الذّینَ یُشبهُّونَ اللهَ بِانفُسِهم بل هو الله ... .

امام حسین علیه السلام فرمودند: ای مردم! مبادا مثل کسانی باشید که خداوند را به خودشان تشبیه می کنند و حال آن که خداوند هرگز همتا، ضد و مانند ندارد.

«تحف العقول، ص 248»

حدیث - 63

قال الامام الرضا علیه السلام : الله جل جلاله واحدٌ لا واحدَ غیرُه، لا اختلافَ فیهِ و لا تفاوتَ و لا زیادةَ و لا نُقصانَ.

امام رضا علیه السلام فرمودند: خداوند جل جلاله، یکتا و یگانه ای است که هیچ چیزی غیر از او یگانه نیست و اختلاف و تفاوت و زیاده و نقصان در (ساحت قدسی) او راه ندارد.

«مسند الامام رضا علیه السلام ، ج 1، ص 40»

حدیث - 64

عن الْفَتْحِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ أَبِی الْحَسَنِ علیه‌السلام قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ أَدْنَـی الْمَعْرِفَـةِ، فَقَـال: الْإِقْرَارُ بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ وَ لَا شِبْهَ لَهُ وَ لَا نَظِيرَ ... .

فتح بن یزید از امام کاظم علیه‌السلام سوال کرد کـه: کمتـرین حـد معرفـت (خـدا) چیست؟ حضرت علیه‌السلام فرمودند: آن است که انسان اقرار کند کـه جـز او خـدایی نیست و شبیه و مانند ندارد ... و هیچ چیزی مانند او نیست.

«الکافی، ج 1، ص 86»

حدیث - 65

قال الامام الباقر علیه‌السلام : ... سبحان مَنْ لم یَزَل و لا یَزال فرداً صـمداً لَـم یَتَخِـذ صاحبةً و لا ولداً.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: : منزّه است خدایی که همیشه بوده و همیشـه اسـت و یکتا و بی نیاز است، دارای همسر و فرزند نیست.

«الکافی، ج 1، ص 88»

حدیث - 66

. قال الامام الرضا علیه‌السلام : مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقد عَرَفَ التوحیدَ.

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: کسی که قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است.

«الکافی، ج 1، ص 124»

حدیث - 67

قال الامام الصادق علیه السلام : مَنْ نَظَر فی الله کیفَ هو هَلَک.

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کسی درباره خدا فکر کند که او چگونه است، هلاک می شود.

«الکافی، ج 1، ص 126»

حدیث - 68

قال الامام الباقر علیه السلام : ایّاکُم و التَفَکُر فی اللهِ ولکن اِذا اَرَدْتُمْ اَنْ تَنْظُروا الی عظمتِهِ فانظروا الی عظیمِ خَلقِه.

امام باقر علیه السلام فرمودند: از اندیشیدن و فکر کردن درباره خدا بپرهیزید و اگر خواستید در عظمتش بیندیشید در عظمت خلقش نظر کنید.

«الکافی، ج 1، ص 126»

حدیث - 69

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : الْحَمدُ لِلّهِ الکائِنِ قَبْلَ أَنْ یَکُون کُرسیٌّ او عرشٌ او سماءٌ او ارضٌ ... .

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: حمد و سپاس خداوندی را سزاست که همواره وجود داشته پیش از آن که کرسی یا عرش یا آسمان یا زمین، جن یا انس پدید آیند، خدایی که ذات او را فکرها و عقل های ژرف اندیش نتوانند بشناسند و با نیروی اندیشه اندازه ای برای او نمی توانند تصور کنند.

«نهج البلاغه، خطبه 182»

حدیث - 70

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : الْحَمدُ لِلّهِ العَلِیِّ عَنْ شَبَه الْمَخلُوقِینَ.

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: سپاس خداوندی را سزاست که از شباهت داشتن به مخلوقات برتر است.

«نهج البلاغه، خطبه 213»

حدیث - 71

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : الْحَمدُلِلّهِ الَّذِی اَظْهَرَ مِنْ آثارِ سُلْطانِهِ وَ جَلالِ کِبْرِیَائِهِ ما حَیَّر مُقَلَ الْعُقُولِ.

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمودند: ستایش خداوندی را سزاست که نشانه های قدرت و بزرگی و عظمت خود را چنان آشکار کرد که عقول را از شگفتی به حیرت آورده و اندیشه ها را از شناخت کنه صفاتش بازداشته است.

«نهج البلاغه، خطبه 195»

حدیث - 72

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : فَهُوَ الَّذِی تَشْهَدُ لَهُ أَعْلامُ الْوُجُودِ عَلی اِقـرارِ قَلْـبِ ذی الْجُحُودِ، تَعالی اللهُ عَمّا یَقُولُهُ الْمُشَبِّهُونَ بِهِ ... .

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: پس اوست (خداوندی) که همه نشانه های هستی بر وجود او گواهی می دهند و دل های منکران را به اقـرار بـه وجـودش واداشـته است، خدایی که برتر از گفتار تشبیه کنندگان و پندار منکران است.

«نهج البلاغه، خطبه 49»

حدیث - 73

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : الْحَمدُ لِلّهِ الَّذِی بَطَنَ خَفِیّاتِ الْأُمُور و دَلَّتْ عَلیه اَعْـلامُ الظُّهُورِ وَ امْتَنَعَ عَلَی عَیْنِ الْبَصِیرِ ... .

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: ستایش خداوندی را سزاست از اسـرار نهـان آگـاه است و نشانه های آشکاری در سراسر هستی بر وجود او شـهادت مـی دهنـد، هرگز برابر چشم بینندگان ظاهر نمی شود، نه چشم کسـی کـه او را ندیـده مـی تواند انکارش کند و نه قلبی که او را شناخت می تواند مشـاهده اش نمایـد، در برتری از همه پیشی گرفته، پس برتر از او چیزی نیست.

«نهج البلاغه، خطبه 49»

حدیث - 74

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : الْحَمدُ لِلّهِ الَّذِی لا تُدْرِکُهُ الشَّواهِدُ و لا تَحْوِیهِ الْمَشاهِدُ و لا تَراهُ النَّواظِرُ ... .

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: ستایش خداوندی را سزاست که حواس (پنجگانه) او را درک نکنند و مکان ها او را در برنگیرند، دیدگان او را ننگرند و پوشش ها او را پنهان نتوانند کرد.

«نهج البلاغه، خطبه 185»

حدیث - 75

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : اولُ الدّین معرفتُه و کمالُ معرفتِه التصدیقُ به ... .

امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند:

سرآغاز دین، شناخت خداست و درست شناختن او باور داشتن اوست و درست باور داشتن او یگانه دانستن اوست و درست یگانه دانستن او خالص بودن برای اوست و کمال اخلاص برای او نفی صفات (مخلوقات) از اوست.

«نهج البلاغه، خطبه 1»

حدیث - 76

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

التوحیدُ أنْ لا تَتَوهَّمَهُ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

توحید آن است که خدا را در وهم و خیالت نیاری.

«نهج البلاغه، حکمت 470»

حدیث - 77

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

أفضَلُ العمالِ العِلمُ بِاللّه إنّ العِلمَ یَنفَعُکَ مَعَهُ قَلیلُ العَمَلِ وکَثیرُهُ وَإنّ الجَهلَ لایَنفَعُکَ مَعَهُ قَلیلُ العَمَلِ وَلا کَثیرُهُ؛

بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمل، کم یا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی (نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تو را سود می بخشد نه بسیارش.

کنزالعمال، ج10، ص143، ح28731

حدیث - 78

امام صادق علیه السلام می فرمایند :

افضل العبادة ادمان التفکر فی الله و فی قدرته.

برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره ی خدا و قدرت اوست.

اصول کافی /ج2/ص55.

حدیث - 79

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند:

انما یداق الله العباد فی الحساب یوم القیامة علی قدر ما اتاهم من العقول فی الدنیا؛

خدا در روز قیامت نسبت به حساب بندگانش به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است باریک بینی می کند.

(اصول کافی ج 1 /ص 12)

حدیث - 80

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

ما أعَزّ اللهُ بجَهل قَطٌّ وَ لا أذَلّ بحِلم قَطُّی

هرگز خداوند کسی را به خاطر نادانی اش عزیز نگردانده و کسی را خاطر بردباری اش ذلیل و خوار نکرده است.

(جهاد با نفس، ح 260)

حدیث - 81

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما خلق اللّه من شی ء إلّا و قد خلق له ما یغلبه و خلق رحمته تغلب غضبه؛

خداوند هر چه آفریده چیزی دیگری برای غلبه بر آن آفریده و رحمت خویش را برای غلبه بر غضبش آفریده.

نهج الفصاحه

حدیث - 82

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

خداوند دنیا را به دوست و دشمن خود می‌دهد، اما دینش را فقط به دوست خود می‌بخشد .

بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج 2 ، ص 215

حدیث - 83

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

ما یَسُرُّنی لَومِتُّ طِفلاً وَاُدخِلتُ الجَنّةَ وَلَم أکبَر فَأعرِفَ رَبّی عَزّوَجَلّ؛

دوست ندارم که در کودکی از دنیا می رفتم و وارد بهشت می شدم و بزرگ نمی شدم تا پروردگارم، عزّوجلّ، را بشناسم.

کنزالعمال، ج13، ص151، ح36472

حدیث - 84

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

... عالِمُ السِّرِّ مِن ضَمائِرِ المُضمِرینَ وَنَجوَی المُتَخافِتینَ وَخَواطِرِ رَجمِ الظُّنونِ وَعَقدِ عَزیماتِ الیَقینِ... ؛

خدا داناست به هر رازی که مردم در دل نهان داشته اند، و به نجوای آهسته رازگویان و به هر گمان که در خاطری نهفته است و به هر تصمیمی که از رویِ یقین گرفته شود.

نهج البلاغه، خطبه 91

حدیث - 85

امام جواد علیه‌السلام :

الحَمدُ للّهِ الّذی خَلَقَنا مِن نورِهِ بِیَدِهِ؛

سپاس خدایی را که ما را با دست خود از نور خویش آفرید.

اهل بیت: ج 1 ص 246 ح 345

حدیث - 86

امام صادق عليه السلام :

إنّ اللّه تبارکَ وتعالی یَنقُلُ العَبدَ مِنَ الشّقاءِ إلی السّعادَةِ ، ولا یَنقُلُهُ مِن السّعادةِ إلی الشّقاءِ .

خداوند تبارک و تعالی بنده را از بدبختی به خوشبختی منتقل می‌کند ، ولی از خوشبختی به بدبختی منتقل نمی‌کند .

التوحید : 358 / 6 منتخب میزان الحکمة : 300

حدیث - 87

امام علی عليه السلام :

وَلَو ضَرَبتَ فی مَذاهِبِ فِکرِکَ لِتَبلُغَ غایاتِهِ ما دَلّتکَ الدّلالَةُ إلاّ عَلی أنّ فاطِرَ النّملَةِ هُوَ فاطِرُ النّخلَةِ لِدَقیقِ تَفصیلِ کُلّ شَی ءٍ وَغامِضِ اختِلافِ کُلّ حَیٍّ وَمَا الجَلیلُ وَاللّطیفُ وَالثّقیلُ وَالخَفیفُ وَالقَویُّ وَالضّعیفُ فی خَلقِهِ إلاّ سَواءً؛

اگر راههای اندیشه ات را در نوردی تا به پایانه های آن رسی، هیچ دلیلی تو را جز به این رهنمون نشود که آفریننده مورچه همان آفریننده درخت خرما است و این به سبب دقت و ظرافتی است که جداسازی هر چیزی از چیز دیگر و پیچیدگی و تنوعی است که در هر موجود زنده ای به کار رفته است موجودات بزرگ و کوچک، سنگین و سبک و نیرومند و ناتوان، همگی در آفرینش برای خداوند یکسانند.

نهج البلاغه، خطبه 184

حدیث - 88

امام رضا عليه‌السلام :

إنّما قُلتُ اللّطیفُ، لِلخَلقِ اللّطیفِ وَلِعِلمِهِ بِالشّی ءِ اللّطیفِ أَلاتَری إلی أَثَرِ صُنعِهِ فِی النّباتِ اللّطیفِ وَغَیرِ اللّطیفِ وَفِی الخَلقِ اللّطیفِ مِنَ أَجسامِ الحَیوانِ مِنَ الجِرجِسِ وَالبَعوضِ وَما هُوَ أَصغَرُ مِنهُما مِمّا لایَکادُ تَستَبینُهُ العُیونُ بَل لایَکادُ یُستَبانُ لِصِغَرِهِ الذّکَرُ مِنَ النثی وَالمَولودُ مِنَ القَدیمِ فَلَمّا رَأَینا صِغَرَ ذلِکَ فی لُطفِهِ ... عَلِمنا أَنّ خالِقَ هذَا الخَلقِ لَطیفٌ؛

گفتم لطیف است، چون هم موجودات لطیف آفریده و هم به چیزهای ظریف و ریز آگاهی دارد. آیا نشانه آفرینش او را در گیاهان ظریف و غیر ظریف و در پیکرهای ظریف و ریز جاندارانی چون کک و پشه و کوچک تر از اینها را نمی بینی که تقریبا به چشم دیده نمی شوند و از بس ریزند نر و ماده آنها و نوزاد و کهن زادشان ازیکدیگر تشخیص داده نمی شوند.پس چون ریزی و ظرافت این چیزها را دیدیم... پی بردیم که آفریننده این موجودات نیز لطیف است.

التوحید، ص 63

حدیث - 89

پیامبر خدا(ﷺ):

التّوحیدُ ثَمَنُ الجَنّةِ؛

توحید، بهای بهشت است.

دانش‌نامه عقاید اسلامی: ج 5 ص 12 ح 3886

حدیث - 90

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِسمُ اللّهِ الأَعظَمُ مُقَطّعٌ فی اُمِّ الکِتابِ؛

اسم اعظم خدا در اُمّ الکتاب (سوره حمد) پراکنده است.

بحار الأنوار: ج 92 ص 234 ح 16.

حدیث - 91

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

«الـم» هُوَ حَرفٌ مِن حُروفِ اسمِ اللّهِ الأَعظَمِ المُقَطّعِ فِی القُرآنِ، الّـذی یُؤَلِّفُـهُ النَّبیُّ ﷺ وَالإِمامُ، فَإِذا دَعا بِهِ اُجیبَ؛

«الف ـ لام ـ میم»، حرفی از حروف اسم اعظم خداست که در قرآن، پراکنده است و پیامبر ﷺ و امام، آنها را با هم ترکیب می‌کنند و هـر گـاه بـا آن دعـا کنند، دعایشان اجابت می‌شود.

بحار الأنوار: ج 2 ص 16 ح 38.

حدیث - 92

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

وَالّذی بَعَثَنی بِالحَقِّ بَشیرا لایُعَذِّبُ اللّهُ بِالنّارِ مُوَحِّدا أَبَدا؛

سوگند به آن کس که مرا نوید دهنده برانگیخت، خداوند هرگز یکتا پرست را در آتش عذاب ندهد.

(التوحید، ص29، ح31)

حدیث - 93

قال الامام الباقر علیه السلام :

ایّاکُم و التَفَکُر فی اللهِ ولکن اِذا اَرَدْتُمْ اَنْ تَنْظُروا الی عظمتِهِ فانظروا الی عظیمِ خَلقِه؛

از اندیشیدن و فکر کردن درباره خدا بپرهیزید و اگر خواستید در عظمتش بیندیشید. در عظمت خلقش نظر کنید.

«الکافی، ج 1، ص 126»

حدیث - 94

قال الامام الباقر علیه السلام :

سبحان مَنْ لم یَزَل و لا یَزال فرداً صمداً لَم یَتَخِذ صاحبةً و لا ولداً؛

منزّه است خدایی که همیشه بوده و همیشه است و یکتا و بی نیاز است، دارای همسر و فرزند نیست.

«الکافی، ج 1، ص 88»

حدیث - 95

قال الامام حسین علیه السلام :

ایُّها النّاسُ اِتَقُوا هولآءِ الذّینَ یُشبهُّونَ اللهَ بِانفُسِهم بل هو الله ... ؛

ای مردم! مبادا مثل کسانی باشید که خداوند را به خودشان تشبیه می کنند و حال آن که خداوند هرگز همتا، ضد و مانند ندارد.

«تحف العقول، ص 248»

حدیث - 96

قال الامام الرضا علیه السلام :

مَن قَرَء قل هو الله احد و أمَنَ بها فَقد عَرَفَ التوحیدَ؛

کسی که قل هو الله احد (سوره توحید) را بخواند و به آن ایمان داشته باشد به درستی که توحید را شناخته است.

«الکافی، ج 1، ص 124»

حدیث - 97

قال الامام الرضا علیه السلام :

الله جل جلاله واحدٌ لا واحدَ غیرُه، لا اختلافَ فیهِ و لا تفاوتَ و لا زیادةَ و لا نُقصانَ؛

خداوند جل جلاله، یکتا و یگانه ای است که هیچ چیزی غیر از او یگانه نیست و اختلاف و تفاوت و زیاده و نقصان در (ساحت قدسی) او راه ندارد.

«مسند الامام رضا علیه السلام ، ج 1، ص 40»

حدیث - 98

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :

ما قلتُ و لا قالَ القائِلُونَ قبلی مِثلَ لا اله الّا الله؛

نه من و نه پیامبران قبل از من، مثل کلمه توحید (لا اله الّا الله) سخنی نگفته ایم.

«توحید صدوق، ص 18»

حدیث - 99

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :

مَنْ قال لا اله الّا الله مُخلِصاً دَخَلَ الْجنةَ ... ؛

کسی که لا اله الّا الله را با اخلاص بگوید، وارد بهشت می شود و اخلاص آن است که ذکر کلمه توحید، انسان را از هر گونه کار ناپسند و حرام باز دارد.

«توحید صدوق، ص 28»

حدیث - 100

قال رسول الله ﷺ :

ما من الکلامِ کلمةٌ احبّ الی الله عزوجل من قولِ لا الهَ الّا اللهُ؛

هیچ کلامی نزد خداوند، محبوب تر از گفتن کلمه لا اله الّا الله نیست.

«توحید صدوق، ص 22»

حدیث - 101

قال رسول الله ﷺ :

خیرُ العبادةِ قولُ لا اله الّا الله؛

عبادت، گفتن لا اله الّا الله است.

«توحید صدوق، ص 18»

حدیث - 102

قال رسول الله ﷺ :

لا اله الّا الله نصفُ المیزانِ؛

کلمه لا اله الّا الله، نصف میزان و عمل است.

«امالی شیخ مفید، ص 275»

حدیث - 103

قال رسول الله ﷺ :

ما جزاءُ مَنْ اَنْعَمَ اللهُ عَلیهِ بِالتَوحیدِ اِلّا الجنة؛

پاداش کسی که خداوند به سبب توحید به او نعمت داده، بهشت است.

«مشکات الانوار، ص 37»

حدیث - 104

قال رسول الله ﷺ :

مَن ماتَ وَ لا یُشرکُ بِالله دَخَلَ الجنةَ؛

کسی که بمیرد و حال آن که هیچ گاه شرک به خدا نورزیده باشد، وارد بهشت می شود.

«مشکات الانوار، ص 38»

حدیث - 105

عنِ النبی ﷺ :

کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ اَبَواهُ یَهَودانه و یُنَصِرانه و یُمَجِسانه؛

همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می آورند.

«بحار الانوار، ج 58، ص 187»

حدیث - 106

قال الامام الصادق علیه‌السلام :

مَنْ نَظَر فی الله کیفَ هو هَلَک؛

هر کسی درباره خدا فکر کند که او چگونه است، هلاک می شود.

«الکافی، ج 1، ص 126»

حدیث - 107

قال الامام الصادق علیه‌السلام :

اَساسُ الدّینِ التوحیدُ ... امّا التَوحیدُ فَأنْ لا تَجوَزّ علی ربّکَ ما جاز علیْکَ؛

اساس دین، توحید است و توحید آن است که سزاوار نشماری پروردگارت را به آنچه خود شایسته آن هستی (صفات مخلوقات را به او نسبت ندهی).

«بحار الانوار، ج 5، ص 17»

حدیث - 108

عن الْفَتْحِ بْنِ یَزِیدَ عَنْ أَبِی الْحَسَنِ علیه‌السلام قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ أَدْنَی الْمَعْرِفَةِ، فَقَالَ: الْإِقْرَارُ بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ غَیْرُهُ وَ لَا شِبْهَ لَهُ وَ لَا نَظِیرَ ... ؛

فتح بن یزید از امام کاظم علیه‌السلام سوال کرد که: کمترین حد معرفت (خدا) چیست؟

حضرت علیه‌السلام فرمودند: آن است که انسان اقرار کند که جز او خدایی نیست و شبیه و مانند ندارد ... و هیچ چیزی مانند او نیست.

«الکافی، ج 1، ص 86»

حدیث - 109

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

لَو کانَ لربّکَ شریکَ لَأَتَتْکَ رُسُلُه، ولرأیتَ آثارَ مُلکِه ... ؛

اگر پروردگارت شریکی می داشت، همانا پیامبران او نیز به سوی تو می آمدند و آثار قدرتش را می دیدی و کردار و صفاتش را می شناختی، اما خداوند، خدایی است یگانه، همان گونه که خود توصیف کرده است هیچ کس در سلطنت او نزاعی ندارد.

«نهج البلاغه، نامه 31»

حدیث - 110

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

وصیَتی لَکُم لا تُشرِکُوا باللهِ شَیئاً؛

سفارش من به شما آن است که هرگز برای خدا شریکی قرار ندهید.

«نهج البلاغه، نامه 23»

حدیث - 111

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

ما وَحَّدَهُ مَنْ كَيَّفَهُ وَ لا حَقيقَتَهُ أصاب مَنْ مَثَّلَهُ ... ؛

کسی که کیفیتی برای خدا قائل شود، یگانگی او را انکار کرده و آن کس که همانندی برای او قرار داد به حقیقت خدا نرسیده است و کسی که خدا را به چیزی تشبیه کرد به مقصد نرسید و آن کس که به او اشاره کند یا در وَهم آورد خدا را بی نیاز ندانسته است.

«نهج البلاغه، خطبه 186»

حدیث - 112

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

الحَمدُ لِلّهِ الدّالُ على وجودِهِ بِخَلْقِهِ و بِمُحدَثِ خَلقهِ عَلى اَزَلِيَّتِهِ ... ؛

ستایش خداوندی را که با آفرینش بندگان به هستی خود راهنمائی فرمود و آفرینش پدیده های نو، به ازلی بودن او گواه است و شباهت داشتن مخلوقات به یکدیگر دلیل بر بی همتایی اوست.

«نهج البلاغه، خطبه 152»

حدیث - 113

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

«لَم یُولَد» سُبحانَه فیَکُونَ فی العِزِّ مُشارکاً وَ «لَمْ یَلِدْ» فیَکُونَ مَوْرُوثاً؛

خداوند از کسی متولد نشده تا در عـزت و توانـایی دارای شـریک باشـد و فرزندی ندارد تا وارث او باشد.

«نهج البلاغه، خطبه 182»

حدیث - 114

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

لا اله الّا اللهُ لا شریکَ لَهُ لَیْسَ مَعَهُ اِلهٌ غَیْرُهُ؛

جز خدای یگانه خدایی نباشد و هـیچ شـریکی بـرای او نیسـت (و) جـز او معبودی نیست.

«نهج البلاغه، خطبه 35»

حدیث - 115

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

لا توحید اِلّا بِالاِخلاصِ؛

اعتقاد به توحید، بدون اخلاص حاصل نمی شود.

«تحف العقول، ص 64»

حدیث - 116

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

هو واحدٌ لَیْسَ لَهُ فی الاَشْیاءِ شَبَه ... ؛

خداوند یکتا است و برای او مثل و مانندی نیست.

«المحجة البیضاء، ج 1، ص 214»

حدیث - 117

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

الْحَمدُ لِلّهِ الّذِی لا تُدْرِکُهُ الشّواهِدُ و لا تَحْوِیهِ الْمَشاهِدُ و لا تَراهُ النّواظِرُ ... ؛

امیرمؤمنان علیه‌السلام فرمود: ستایش خداوندی را سزاست که حواس (پنجگانه) او را درک نکنند و مکان ها او را در برنگیرند، دیدگان او را ننگرند و پوشش ها او را پنهان نتوانند کرد.

«نهج البلاغه، خطبه 185»

حدیث - 118

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

فَهُوَ الّذِی تَشْهَدُ لَهُ أعْلامُ الْوُجُودِ عَلی اِقرارِ قَلْبِ ذی الْجُحُودِ، تَعالی اللهُ عَمّا یَقُولُهُ الْمُشَبِّهُونَ بِهِ ... ؛

پس اوست (خداوندی) که همه نشانه های هستی بر وجود او گواهی می دهند و دل های منکران را به اقرار به وجودش واداشته است، خدایی که برتر از گفتار تشبیه کنندگان و پندار منکران است.

«نهج البلاغه، خطبه 49»

حدیث - 119

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

الْحَمدُلِلّهِ الّذِی اَظْهَرَ مِنْ آثارِ سُلْطانِهِ وَ جَلالِ کِبْرِیائِهِ ما حَیَّرَ مُقَلَ الْعُقُولِ؛

ستایش خداوندی را سزاست که نشانه های قدرت و بزرگی و عظمت خود را چنان آشکار کرد که عقول را از شگفتی به حیرت آورده و اندیشه ها را از شناخت کنه صفاتش بازداشته است.

«نهج البلاغه، خطبه 195»

حدیث - 120

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

الْحَمدُ لِلّهِ العَلِیِّ عَنْ شَبَه الْمَخلُوقِینَ؛

سپاس خداوندی را سزاست که از شباهت داشتن به مخلوقات برتر است.

«نهج البلاغه، خطبه 213»

حدیث - 121

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

الْحَمدُ لِلّهِ الکائِنِ قَبْلَ أنْ یَکُون کُرسیٌّ او عرشٌ او سماءٌ او ارضٌ ... ؛

حمد و سپاس خداوندی را سزاست که همواره وجود داشته پیش از آن که کرسی یا عرش یا آسمان یا زمین، جن یا انس پدید آیند، خدایی که ذات او را فکرها و عقل های ژرف اندیش نتوانند بشناسند و با نیروی اندیشه اندازه ای برای او نمی توانند تصور کنند.

«نهج البلاغه، خطبه 182»

حدیث - 122

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام :

التوحیدُ أنْ لا تَتَوهَّمَهُ؛

توحید آن است که خدا را در وهم و خیالت نیاری.

«نهج البلاغه، حکمت 470»

حدیث - 123

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی: و عزّتی و جلالی لا أجمع لعبدی أمنین و لا خوفین ان هو أمننی فی الدّنیا أخفته یوم أجمع عبادی و إن هو خافنی فی الدّنیا أمنته یوم أجمع عبادی؛

خدای والا فرماید: به عزت و جلالم قسم که یک بنده را دو امنیت و دو ترس با هم ندهم اگر در دنیا از من ایمن است در روزی که بندگانم را فراهم کنم او را بترسانم و اگر در دنیا از من بترسد روزی که بندگانم را فراهم کنم ایمنش کنم.

نهج الفصاحه

حدیث - 124

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی أنا أکرم و أعظم عفوا من أن أستر علی عبد مسلم فی الدّنیا ثمّ أفضحه بعد إذ سترته و لا أزال أغفر لعبدی ما استغفرنی؛

خدای والا فرماید: عفو من گرامی تر و بزرگتر از آن است که در دنیا کار بنده مسلمانی را مستور دارم آنگاه از پس مستور داشتنش او را رسوا کنم، و مادام که بنده ام از من آمرزش خواهد او را خواهم آمرزید.

نهج الفصاحه

حدیث - 125

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی أنا عند ظنّ عبدی بی إن ظنّ خیرا فله و إن ظنّ شرّا فله؛

خدای والا فرماید: من با گمان بنده ام که به من دارد قرینم. اگر نیکو گمان کند، نیکی یابد و اگر بد گمان برد بد بیند.

نهج الفصاحه

حدیث - 126

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی: إذا وجّهت إلی عبد من عبیدی مصیبه فی بدنه أو فی ولده أو فی ماله فاستقبله بصبر جمیل استحییت یوم القیامه أن أنصب له میزانا أو أنشر له دیوانا؛

خدای والا فرماید: وقتی مصیبت تن یا فرزند یا مال، متوجه یکی از بندگان خویش کنم و او با صبر نیکو مصیبت را استقبال کند، روز قیامت شرم دارم که میزانی برای او نصب کنم یا دفتری برای او پهن کنم.

نهج الفصاحه

حدیث - 127

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی: أنا أغنی الشّرکاء عن الشّرک و من عمل عملا أشرک فیه معی غیری ترکته و شرکه؛

خدای والا فرماید: من از همه شریکان از شریک بی نیازترم و هر که غیر مرا با من در عبادت خود شریک کند، وی را با شرکش رها کنم.

نهج الفصاحه

حدیث - 128

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی: إذا تقرّب إلیّ العبد شبرا تقرّبت إلیه ذراعا و إذا تقرّب إلیّ ذراعا تقرّبت منه باعا و إذا أتانی مشیا أتیته هروله؛

خدای والا فرماید: وقتی بنده یک وجب به من نزدیک شود، ذراعی بدو نزدیک شوم و چون ذراعی به من نزدیک شود، بیش از دو ذراع به او نزدیک شوم و اگر ملایم به سوی من آید، بشتاب بسوی او شوم.

نهج الفصاحه

حدیث - 129

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

قال اللّه تعالی، یؤذینی ابن آدم یسبّ الدّهر و أنا الدّهر بیدی الأمر أقلّب اللّیل و النّهار؛

خدای والا فرماید: فرزند آدم مرا آزار می کند که به روزگار ناسزا می گوید، روزگار منم و کارها به دست من است و شب و روز را تغییر می دهم.

نهج الفصاحه

حدیث - 130

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

فرغ اللّه لکل عبد من عمله و أجله و مضجعه و رزقه لا یتعدّاهنّ أبدا؛

خدا عمل و اجل و آرامگاه و روزی هر بنـده ای را از پـیش معـین کـرده و هرگز از آن تجاوز نخواهد کرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 131

پیامبراکرم‌صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم می فرمایند:

فرغ اللّه عزّ و جلّ إلی کلّ عبد من أجله و رزقه و مضجعه و شقیّ أو سعید؛

خدای عز و جل مرگ و روزی و آرامگاه و بدبختی و نیکبختی هر بنـده ای را از پیش معین کرده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 132

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

عفو اللّه أکبر من ذنوبک؛

عفو خدا از گناهان تو بزرگتر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 133

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الطّبیب اللّه و لعلّک ترفق بأشیاء تخرق بها غیرک؛

طبیب حقیقی خداست شاید چیزهائی برای تو مناسب است که برای غیر تـو نامناسب است.

نهج الفصاحه

حدیث - 134

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

صدق اللّه فصدقه؛

خدا راستگوست با او راست باش.

نهج الفصاحه

حدیث - 135

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

رأس الحکمه معرفه اللّه؛

اساس حکمت، خداشناسی است.

نهج الفصاحه

حدیث - 136

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خلق اللّه مائه رحمه فوضع رحمه واحده بین خلقه یتراحمون بها و خبأ عنده مائه إلّا واحده؛

خداوند صد جزء رحمت آفرید و یکی را میان خلق نهاد که به وسیله آن بر یکدیگر رحم کنند و نود و نه جزء آن را پیش خود نگهداشت.

نهج الفصاحه

حدیث - 137

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خلق اللّه الخلق فکتب آجالهم و أعمالهم و أرزاقهم؛

خداوند خلق را بیافرید و زندگی و اعمال و ارزاقشان را رقم زد.

نهج الفصاحه

حدیث - 138

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تفکّروا فی کلّ شی ء و لا تفکّروا فی ذات اللّه؛

در همه چیز بیندیشید ولی در ذات خدا میندیشید.

نهج الفصاحه

حدیث - 139

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تفکّروا فی خلق اللّه و لا تفکّروا فی اللّه فتهلکوا؛

در باره خلق تفکر کنید و در باره خدا تفکر مکنید که هلاک خواهید شد.

نهج الفصاحه

حدیث - 140

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تفکّروا فی الخلق و لا تفکّروا فی الخالق فإنّکم لا تقدرون قدره؛

در باره خلق بیندیشید و در باره خـالق میندیشـید کـه بکنـه ذات او نتوانیـد رسید.

نهج الفصاحه

حدیث - 141

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تعرّف إلی اللّه فی الرّخاء یعرفک فی الشّدّه؛

در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 142

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّما یرحم اللّه من عباده الرّحماء؛

خداوند به بندگان رحیم خود رحم می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 143

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه خلق یوم خلق السّموات و الأرض مائه رحمه کلّ رحمه طباق ما بین السّماء و الأرض فجعل منها فی الأرض رحمه فبها تعطف الوالده علی ولدها و الوحش و الطّیر بعضها علی بعض و أخّر تسعا و تسعین فإذا کان یوم القیامه أکملها بهذه الرّحمه؛

خداوند روزی که آسمانها و زمین را آفرید صد رحمت بیافرید که هر یک از آنها میان زمین و آسمان را پر می کند و یکی را در زمین قرار داد که به وسیله آن مادر به فرزند مهربانست و وحش و طیر به یکدیگر مأنوسند و نود و نه رحمت را نگه داشته و همین که روز قیامت شود این یک رحمت را نیز بر آن بیفزاید.

نهج الفصاحه

حدیث - 144

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یغار و إنّ المؤمن یغار و غیره اللّه أن یأتی المؤمن ما حرّم اللّه علیه؛

خداوند غیرت می برد و مؤمن غیرت می برد غیرت خدا این است که مؤمن مرتکب کاری شود که خدا حرام کرده است.

نهج الفصاحه

.

حدیث - 145

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی لمّا خلق الخلق کتب بیده علی نفسه أنّ رحمتی تغلب غضبی.

خداوند وقتی خلق را بیافرید بر خویش مقرر داشت که رحمت من بر خشم من غلبه خواهد یافت.

نهج الفصاحه

حدیث - 146

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی غیور یحبّ الغیور.

خداوند غیرتمند است و مرد غیرتمند را دوست دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 147

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی عفوّ یحبّ العفو.

خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 148

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی رفیق یحبّ الرّفق و یعطی علیه ما لا یعطی علی العنف.

خداوند ملایم است و ملایمت را دوست دارد و به وسیله آن چیزها می دهد که به وسیله خشونت نمی دهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 149

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی حیی کریم یستحیی إذا رفع الرّجل إلیه یدیه أن یردّهما صفرا خائبتین؛

خداوند باحیا و بخشنده است وقتی مردی دست های خود را به سوی او بلند کرد شرم دارد که آن را خالی و نومید باز گرداند.

نهج الفصاحه

حدیث - 150

أفضل الأعمال العلم باللّه إنّ العلم ينفعک معه قليل العمل و كثيره و إنّ الجهل لا ينفعک معه قليل العمل و لا كثيره؛

بهترین کارها خداشناسی است کاری که با دانش قرین است اندک و بسیار آن سودمند است و کاری که با نادانی قرین است نه اندک آن سود می دهد و نه بسیار.

نهج الفصاحه

حدیث - 151

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

إذا أراد اللّه خلق شی ء لم يمنعه شی ء؛

وقتی خدا بخواهد چیزی را بیافریند چیزی مانع او نمی شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 152

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی علیه السلام :

مَنْ عَرَفَ اللّهَ أحَبَّهُ، وَ مَنْ عَرَفَ الدُّنْيا زَهِدَ فيها؛

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند:

هرکس خدا را بشناسد، (در عمل و گفتار) او را دوست دارد و کسی که دنیا را بشناسد آن را رها خواهد کرد.

كلمة الإمام الحسن - عليه السلام -، ص 140

حديث - 153

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام : إنَّ اللّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَميعاً وَلايُبالى ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند: همانا خداوند متعال تمامی گناهان بندگانش را می آمرزد و از کسی باکی نخواهد داشت.

تفسير التّبيان، ج 9، ص 37

حديث - 154

امام صادق عليه السلام می فرمايند :

أفضل العبادة العلم باللّه و التّواضع له؛

برترين عبادت، شناخت خدا و فروتنی برای اوست.

تحف العقول: 364.

حديث - 155

قال الامام علی عليه السلام :

سكّنوا فی أنفسكم معرفة ما تعبدون; حتّی ينفعكم ما تحرّكون من الجوارح بعبادة من تعرفون؛

امام علی عليه السلام : شناخت خدايی را كه می‌پرستيد در جان‌های خود جای دهيد تا خم و راست شدن هايتان برای عبادت كسی كه می‌شناسيدش، شما را سود دهد.

تحف العقول: 223 و 204.

حديث - 156

قال الامام الرّضا عليه السلام :

أوّل عبادة اللّه معرفته؛

امام رضا عليه السلام: آغاز بندگی خدا، شناخت اوست.

التوحيد: 34 / 2.

حديث - 157

امام صادق عليه السلام می فرمايند :

اَلباءُ بَهاءُ اللّهِ وَ السِّينُ سَناءُ اللّهِ وَ الْمِيمُ مَجدُ اللّهِ و اللّهُ إلهُ كُلِّ شَيءٍ الـرَّحمنُ بِجَميعِ خَلقِهِ وَ الرَّحيمُ بِالْمُؤمنينَ خاصَّةً؛

باء (بسم اللّه الرحمن الرحيم) بهاء (روشنی) خدا و سـين آن سـناء (بزرگـی) خدا و ميم آن مجد (عظمت) خدا، و اللّه معبود همه چيز، رحمن مهربان به همـه خلق، رحيم مهربان فقط به مؤمنان است.

كافی، ج 1، ص 114.

حدیث - 158

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند :

بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ اسْمُ اللّهِ الأَکبَرِ أو قالَ الأَعظَمِ؛

بسم اللّه الرحمن الرحیم، بزرگ‌ترین فرمود یا با عظمت‌ترین نام خداوند است.

بحارالأنوار، ج 90، ص 223 .

حدیث - 159

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند :

خداوند مخلوق خود را در تاریکی بیافرید و از نور خود بر آنها انداخت , هر کس در آن روز از آن نور بدو رسید هدایت یافت و هر کس از آن دور ماند گمراه شد.

(نهج الفصاحه ، حدیث 699)

حدیث - 160

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

خدای سبحان چنان نیست که أحدی (از بندگان خود را) گمراه کند، و خداوند نسبت به بندگان خود ستمکار نیست.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 161

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

در شگفتم از کسی که در قدرت خدا تردید کند با این کـه آفریـده او را مـی بیند.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 162

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

هر غالبی جز خداوند مغلوب است.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 163

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

هر پنهانی، نزد خدا آشکار است.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 164

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که خدای سبحان نزد آنچه پنهان کرده هر انسانی در درون خـود، و گفتار هر گوینده و عمل هر عمل کننده حاضر و بدان آگاه است.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 165

علم و دانش خدای سبحان اعماق پرده های غیـب را شـکافته، و بـه عقایـد پیچیده و پنهان احاطه کرده است.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 166

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که خدای سبحان را به یکتایی و یگانگی بشناسـد، هـیچ گـاه او را بـه خلق تشبیه نکند.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 167

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که درباره ذات خدای تعالی تفکر کند، الحاد ورزیده از دین بیرون رود.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 168

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

خدای سبحان را خردها نبیند تا از وی بازگو کند، بلکه خدای تعالی پیش از توصیف هر وصف کننده ای خود آغاز به وصف خود کرده است.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 169

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

خدای سبحان (چنان است که) در خردها نگنجد ، و در مسیر وزش افکار در کیفیّت خاصّی قرار نگیرد، و در وهم ها در نیاید تا بـه تصـرّف آنهـا در آیـد و محدود شود.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 170

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

خداوند جلّ جلاله را چشمها هرگز آشکارا نبیند، اما دلها با نیـروی حقیقـت ایمان، وی را درک کنند.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 171

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

او است خدایی که گواهی دهد برای او نشانه های هستی بر دل انکار کننده.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 172

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

مَن عَرَفَ اللهَ خَافَ اللهَ وَ مَن خَافَ اللهَ سَخَت نَفسُهُ عَن الدُّنیا.

هر که خدا را بشناسد ترس او در دلش می افتد و هر که از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا طلبی باز می ماند.

(جهاد با نفس ، ح 117)

حدیث - 173

امام علی علیه‌السلام فرمودند::

ینبغی لمن عرف الله سبحانه أن لا یخلو قلبه من رجائه و خوفه؛

کسی که خدای سبحان را می شناسد، شایسته است دلش از بیم و امید بـه او خالی نباشد.

غررالحکم 10926/441/6

امامت و ولایت

حدیث - 1

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اثافی الاسلام ثلاثة: الصلوة و الزکوة و الولایة،لا تصح واحدة منهن الا بصاحبتیها.

سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود.

کافی: 2، ص 18.

حدیث - 2

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

یا علی انا مدینة العلم و انت بابها و لن تؤتی المدینة الا من قبل الباب... انت امام امتی و خلیفتی علیها بعدی، سعد من اطاعک و شقی من عصاک، و ربح من تولاک و خسر من عاداک.

ای علی من شهر علمم و تو درب آن هستی، به شهر جز از راه درب آن وارد نشوند. ... تو پیشوای امت من و جانشین من در این شهری، کسی که اطاعت تو کند سعادتمند است، و کسی که تو را نافرمانی کند، بدبخت است، و دوستدار تو سود برده و دشمن تو زیان کرده است.

جامع الاخبار: 52، ح 9.

حدیث - 3

رسول خدا ﷺ فرمودند:

ولاية علی بن ابی طالب ولایـة الله و حبـه عبـادة الله و اتباعـه فریضـة الله و اولیاؤه اولیاء الله و اعداؤه اعداء الله و حربه حرب الله و سلمه سلم الله عز و جل.

ولایت علی بن ابیطالـب علیه السلام ولایـت خداسـت، دوسـت داشـتن او عبـادت خداست، پیروی کردن او واجب الهی است و دوستان او دوستان خدا و دشـمنان او دشمنان خدایند، جنگ با او، جنگ با خدا و صلح با او، صلح با خدای متعال است.

امالی صدوق: 32.

حدیث - 4

امام کاظم علیه السلام فرمودند:

ولاية علی علیه السلام مکتوبة فی صحف جمیع الانبیاء ولن یبعث الله رسولا الا بنبوة محمد ووصیة علی علیه السلام.

ولایت علی علیه السلام در کتابهای همه پیامبران ثبت شـده اسـت و هـیچ پیـامبری مبعوث نشد، مگر با میثاق نبوت محمد ﷺ و امامت علی علیه السلام.

سفینة البحار 2: 691.

حدیث - 5

رسول خدا ﷺ فرمودند:

من یرید ان یحیی حیاتی، و یموت مماتی،ویسکن جنة الخلد التی وعدنی ربی فلیتول علی ابن ابی طالب، علیه السلام فانه لن یخرجکم من هدی،ولن یدخلکم فی ضلالة.

کسی که می خواهد زندگی و مرگش همانند من باشد و در بهشت جاودانه ای که پروردگارم به من وعده کرده، ساکن شود، ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام را انتخاب کند، زیرا او هرگز شما را از راه هدایت بیرون نبرده، به گمراهی نمی کشاند.

الغدیر 10: 278.

حدیث - 6

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

أن الله خلقنی و خلق علیاً و فاطمه و الحسن و الحسین و الأئمه من نور واحد؛

خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان را از یک نور آفریده است.

جامع الاخبار ص 46

حدیث - 7

پیامبر اکرم ﷺ :

مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّهَ ضاحِکا مُستَبشِرا فَلیَتَوَلَّ عَلِیَّ ابنَ مُوسَی الرِّضا علیه السلام ؛

کسی که دوست دارد خندان و با روی گشاده خداوند را دیدار کند ، باید از محبّت و ولایت علی بن موسی الرضّا علیه السلام بهره‌مند باشد .

بحار الأنوار ، ج 36 ، ص 296 .

حدیث - 8

قال الامام الرضا علیه السلام : إن الإمامة زمام الدین و نظام المسلمین و صلاح الدنیا و عز المؤمنین، ان الإمامة أس الإسلام النامی و فرعه السامی

امام رضا علیه السلام فرمودند: امامت، زمام دین و مایه نظام و انسجام مسلمانان و صلاح دنیا و عزت مؤمنان است. امامت، اساس اسلام و شاخه بلند آن است.

«کافی، ج 1، ص 200»

حدیث - 9

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : انَّ خُلَفائی و اوصیائی و حُجَجِ اللهِ علی الخَلقِ بعدی اثنا عشر اوَّلُهم اخی و آخِرُهم وَلَدی ... قال المهدی یملأها قسطاً و عدلاً ... .

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: همانا جانشینان و اوصیاء من و حجت های الهی بر مردم بعد از من دوازده نفرند، اولی آنها برادرم (علی) و آخرینشان فرزندم می باشد ... مهدی که دنیا را از قسط و عدل پر می‌کند ... .

«بحار الانوار، ج 51، ص 71»

حدیث - 10

قال رسول الله ﷺ : الائمه بعدی اثنا عشر، عدد شهور الحول و منا مهدی هذه الامة له هیبةُ موسی و بهاءُ عیسی و حکمُ داودَ و صبرُ ایوب.

پیامبر اکرم ﷺ : فرمودند: ائمه بعد از من 12 نفرند؛ به تعداد ماه های سال و مهدی این امت از ما است، هیبتی موسی گونه دارد و به زیبایی مانند عیسی است و در حکم مانند داود و صبری ایوب وار دارد.

«منتخب الاثر، ص 26»

حدیث - 11

قال امیرالمؤمنین علیه السلام لِابْنِهِ الْحَسَنُ علیه السلام : یَا بُنَیَّ أَمَرَنِی رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ أُوصِیَ إِلَیْکَ وَ أَنْ أَدْفَعَ إِلَیْکَ کُتُبِی وَ سِلَاحِی کَمَا أَوْصَی إِلَیَّ رَسُولُ اللَّه ﷺ ... .

امیرمؤمنان علیه السلام به فرزندش حسن علیه السلام فرمودند: فرزندم! رسول اکرم ﷺ به من امر فرمود که به تو وصیت کنم و کتاب ها و سلاح خودم را به تو بسپارم چنان که پیامبر ﷺ به من وصیت کرد و هم چنین پیامبر اکرم ﷺ به من فرمود که به تو دستور دهم وقتی مرگ فرا رسید، همه این وصایا را به برادرت حسین علیه السلام نمایی و کتابها و سلاح را به او بسپاری.

«اصول کافی، ج 2، ص 64»

حدیث - 12

قال الامام الْحَسَن علیه‌السلام : اِنَّ الْحُسینَ بن علی بَعْدَ وَفاةِ نفسی امام مِنْ بَعـدی ...

.

امام حسن علیه‌السلام فرمودند: حسین بن علی علیه‌السلام بعد از رحلت مـن امـام اسـت، زیرا خداوند بعد از من امامت را به نام او ثبت کـرده اسـت و امامـت از طریـق وراثت پیامبر به او رسیده است.

«اصول کافی، ج 2، ص 72»

حدیث - 13

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله : الْحَسَنُ و الْحُسینُ امامانِ قاما اوقَعَدا.

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: حسن و حسین علیهماالسلام امام اند چـه در حـال قیـام باشند و چه در حال سکوت.

«بحار الانوار، ج 43، ص 291»

حدیث - 14

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله : الْحَسَنُ و الْحُسینُ اَماما اُمَّتی بعد أبیهِما.

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: حسن و حسین علیهماالسلام بعد از پدرشان امام و پیشوای امت من هستند.

«بحار الانوار، ج 36، ص 254»

حدیث - 15

رسول خدا ﷺ فرمودند: یا علی تو امـام و جانشـین بعـد از مـن هسـتی، جنگ با تو جنگ با من است و مسالمت با تو مسالمت با من است.

«بحار الانوار، ج 36، ص 337»

حدیث - 16

قال رسول الله ﷺ : حقُ علیٍّ عَلی هذهِ اِلاُمَةِ کَحَقِ الوالِدِ عَلی الوَلَدِ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: حق علی بر این امت مثل حق پدر بـر فرزنـدش است.

«بحار الانوار، ج 36، ص 5»

حدیث - 17

قال رسول الله ﷺ : مَنْ کنتُ مَولاهُ فَعلیٌ مَولاهُ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: هر کسی من مولای او هستم، علی مولای اوست.

«بحار الانوار، ج 37، ص 108»

حدیث - 18

قال الله عزّوجلّ:

همانا علی امام پرهیزگاران و رهبر روسفیدان پاک و پادشاه مؤمنان است.

(امالی‌الصدوق352)

حدیث - 19

قال الله عزّوجلّ:

ولایت علی بن ابی طالب علیه‌السلام دژ (امان) من است هرکه وارد آن شود، از عذاب من در امان خواهد بود.

(عیون اخبارالرضا(ع)146/1)

حدیث - 20

قال الله عزّوجلّ:

(ای آدم!) اگر این‌ها(اهل بیت علیهم‌السلام) نبودند، نه تو را می‌آفریدم و نه بهشت و جهنم را، و نه آسمان و زمین را.

(معانی‌الاخبار124)

حدیث - 21

قال الله عزّوجلّ:

برادرت علی را بشارت ده، که من دوست‌دار او را عذاب نمی‌کنم و به دشمن او رحم نمی‌کنم.

(امالی صدوق39)

حدیث - 22

قال الله عزّوجلّ:

به راستی درمی‌گذرم از مردمان مسلمانی که ولایت امام عادلی را که از جانب خداوند است پذیرفته‌اند.

(کافی376/1)

حدیث - 23

قال الامام الصادق علیه‌السلام :

و الله ما اَحَبَّ اللهَ مَنْ احبَّ الدّنیا و الی غیرَنا.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

به خدا سوگند، کسی که دنیا را دوست بدارد (برای غیر خدا) و ولایت غیر ما اهل بیت را داشته باشد خدا را دوست ندارد.

«فروع الکافی، ج 8، ص 129»

حدیث - 24

عَنْ أبی عَبْدِ الله عَنْ قَوْلِهِ تَعالی «هُنَالِکَ الْوَلَیَةُ لِلَّهِ الْحَـقِّ» (کهـف/44)، قـالَ: ولایةُ أمیرِ الْمُؤمِنینَ.

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه «در آنجا ثابت شد که ولایت از آن خداوند بـر حق است»، فرمودند: مراد (از ولایت خدا) ولایت امیر المؤمنین است.

«نور الثقلین، ج 3، ص 262»

حدیث - 25

عَنْ أبی عَبْدِ الله علیه السلام قالَ: أُمِرَ النّاسُ بِمَعْرِفَتِنا وَ الرَّدِّ إلَینا وَ التَّسْلیمِ لَنا، ثُمَّ قالَ: وَ إنْ صامُوا وَ صَلُّوا وَ شَهِدُوا أنْ لا إله إلّا اللهُ وَ جَعَلُوا فِـی إنْفُسِـهِمْ أنْ لا یَـرُدُّوا إلَیْنا کانُوا بِذلِک مُشْرِکینَ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: مردم مأمورند تـا مـا را بشناسـند و بـه سـوی مـا بازگردند و تسلیم ما باشند. سپس فرمودند: و در غیر این صورت اگر به سـوی ما باز نگردند و از ما پیروی نکنند، هر چند که روزه بدارند و نماز بخوانند و بـه یگانگی خداوند اقرار نمایند، در شمار مشرکین خواهند بود.

«الکافی، ج 2، ص 398»

حدیث - 26

عَنْ أبی عَبْدِ الله علیه السلام فِی قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ (إِلَیْهِ یَصْعَدُ الْکَلِمُ الطَّیِّبُ وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ یَرْفَعُهُ) (فاطر/10) قالَ: وَلایَتَنا أهْلَ الْبَیْتِ (و أهْوی بِیَدِهِ إلی صَدْرِهِ) فَمَنْ لَمْ یَتَوَلَّنا لَمْ یَرْفَعِ الله لَهُ عَمَلاً.

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه «سخنان پاکیزه به سوی او (خدا) صعود می کند و عمل صالح را بالا می برد» فرمودند: ولایت ما اهل بیت مایه عروج عمل است (و سپس به سینه خود اشاره کرد و) فرمودند: کسی که ولایت ما را ندارد، خداوند هیچ عملی را از او بالا نمی برد.

«نور الثقلین، ج 4، ص 353»

حدیث - 27

عَن الامام الصادق علیه السلام فِی قَوْلِهِ تَعالی (مِّنَ الْمُؤْمِنِینَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَیْهِ فَمِنْهُم مَّن قَضَی ...) (الاحزاب/23) قال: و اللهِ ما عَنی غَیْرَکمْ إذا وَفَّیْتُمْ بِما أخَذَ عَلَیْکمْ مِیثاقَکمْ مِنْ وَلایَتِنا ... .

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه «از میان مؤمنان کسانی هستند که بر سر عهدی که با خدا بستند صادقانه ایستاده اند، بعضی پیمان خود را به آخر بردند و بعضی دیگر در انتظارند و هرگز تبدیل و تغییری در پیمان خود راه ندادند» فرمودند: به خدا سوگند مراد آیه جز شما نیست زیرا شما به میثاق الهی در باب ولایت ما وفا کردید و تغییری در آن پیمان ایجاد ننمودید که اگر میثاق را تغییر می دادید

خداوند شما را سرزنش می کرد، چنان که دیگران را سرزنش کـرد و فرمودنـد: ما، در بسیاری از ایشان عهدی نیافتیم و اکثر ایشان را فاسق یافتیم.

«بحار الأنوار، ج 47، ص 391»

حدیث - 28

عَنْ أَبِی عَبْدِ اللهِ علیه‌السلام قالَ: لَمَّا أرادَ اللهُ عَزَّ وَ جَـلَّ أنْ یَخْلُـقَ الْخَلْـقَ خَلَقَهُـمْ وَ نَشَرَهُمْ بَیْنَ یَدَیْهِ ثُمَّ قالَ لَهُمْ مَنْ رَبُّکمْ؟ فَأوَّلُ مَنْ نَطَقَ رَسُولُ اللهِ و أمِیرُ الْمُـؤمِنِینَ وَالْأئِمَّةُ علیهم‌السلام فَقالُوا أنْتَ ربنا.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: هنگامی که خداوند اراده خلـق مخلوقـات را کـرد، ایشان را خلق کرد و در برابر خود پراکنده ساخت، سپس پرسـید خـدای شـما کیست؟ اولین کسانی که جواب دادند، رسول الله و امیرالمؤمنین و ائمه بودند کـه گفتند: تویی پروردگار ما.

«علل الشرایع، ج 1، ص 118»

حدیث - 29

عَن الامام الصادق علیه‌السلام قالَ: ثَلاثَةٌ هُنَّ فَخْرُ الْمُؤْمِنِ و زینه فِی الدُّنْیا و الْـآخِرَةِ الصَّلاةُ فِی آخِرِ الَّیْلِ وَ یَأسُهُ مِمّا فِی أیْدِی النّاسِ وَ وَلایَةُ الإمـامِ مِـنْ آلِ مُحَمَّـدٍ علیهم‌السلام

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: سه چیز مایه افتخار و برتری انسـان مـؤمن و نیـز زینت دنیا و آخرت او است: نماز شب، مأیوس بودن از آن چه در دستان مـردم است و پذیرفتن ولایت و رهبری آل محمد - صلی‌الله‌علیه‌وآله -.

«أمالی صدوق، ص 544»

حدیث - 30

عن ابی عبدالله علیه السلام قال: إذا أرادَ الاِمام ان یعلم شَیْئاً أعْلَمَهُ اللهُ ذلِک.

امام صادق علیه السلام فرمودند: هنگامی که امام اراده کند تا به چیزی آگاه بشود، خداوند متعال وی را نسبت به آن چیز آگاه می سازد.

«الکافی، ج 1، ص 258»

حدیث - 31

عَنْ أبِی عَبْدِ اللهِ علیه السلام فی قَولِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: إنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَی السَّمَوَ تِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَیْنَ أن ...» (احزاب/72) قال: هِیَ وَلایَةُ أمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ علیه السلام

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه «ما امانت را بر آسمان ها و زمین و کوه ها عرضه داشتیم، آنها از حمل آن سر برتافتند و از آن هراسیدند؛ اما انسان آن را بر دوش کشید؛ او بسیار ظالم و جاهل بود» فرمودند: امانت، ولایت امیر المؤمنین علیه السلام است.

«نور الثقلین، ج 4، ص 312»

حدیث - 32

عَنْ أَبِی عَبْدِ اللهِ علیه‌السلام فِی قَوْلِهِ «إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ یَهْدِی لِلَّتِی هِیَ أَقْوَمُ» (الاسراء/9)، قالَ: یَهْدِی إلی الإمامِ.

امام صادق علیه‌السلام در تفسیر آیه «این قرآن به راهی که استوارترین راههاست هدایت می کند» فرمودند: انسان را به سوی امام هدایت می کند.

«نور الثقلین، ج 3، ص 140»

حدیث - 33

عَنْ أَبِی عَبْدِ اللهِ علیه‌السلام قالَ: لَوْ بَقِیَتْ الْاَرْضُ بِغَیْرِ إمامٍ ساعَةً لَساخَتْ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: اگر زمین لحظه ای بدون حجت الهی باشد، نابود می گردد.

«نور الثقلین، ج 4، ص 369»

حدیث - 34

قالَ الامام العسکری علیه‌السلام : قال الله تعالی یا آدَمُ إنَّما اَمَرْتُ الْمَلائِکَةَ بِتَعْظیمِک بِالسُّجُودِ لَک إذْ کُنْتَ وِعاءً لِهذِهِ الْأَنْوارِ.

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند: خداوند متعال به آدم گفت: ای آدم به این دلیل به ملائکه امر کردم تا به عنوان عظمت تو در برابرت سجده کنند که وجود تو ظرف این انوار (نور اهل بیت) است.

«تفسیر الامام العسکری، ص 225»

حدیث - 35

عَن الامام الباقر علیه السلام قالَ: یا سدیْرُ إنَّما اُمِرَ النَّاسُ أنْ یَأتُوا هذا الأحْجارَ فَیَطُوفُوا بِها ثُمَّ یأتُوا فَیُعْلَمُونا وِلایَتَهُمْ لَنا ... .

امام باقر علیه السلام فرمودند: ای سدیر! همانا مردم مأموریت یافته اند به دیدار این بیت سنگی بشتابند و بر گرد آن طواف کنند، سپس به نزد ما بیایند و ولایت خود را نسبت به ما اعلام کنند و این همان گفتار خداوند است که فرمودند: کسی که توبه کند و به عمل صالح بپردازد را می بخشم و او هدایت یافته است، سپس حضرت با دست به سینه خود اشاره کرد و فرمودند: به سوی ولایت ما (هدایت یافته است).

«بحار الأنوار، ج 47، ص 364»

حدیث - 36

عَنْ جابِرٍ قالَ: سَمِعْتُ أبا جَعْفَرٍ علیه السلام یَقُولُ: إنّما یَعْرِفُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ یَعْبُدُهُ مَنْ عَرَفَ إمامَهُ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ وَ مَنْ لا یَعْرِفُ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ (لا) یَعْرِفُ الإمامَ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ فَإنَّما یَعْرِفُ وَ یَعْبُدُ غَیْرَ اللهِ هکذا واللهِ ضلالاً.

جابر می گوید: از امام باقر علیه السلام شنیدم که می فرمودند: البته کسی خدا را شناخت و عبادت کرد که خدا و امام خود را که از ما أهل بیت است شناخته باشد و کسی که امام خود از خاندان ما أهل بیت را نشناخته باشد، کسی غیر از خدا را شناخته و عبادت کرده است و قسم به خدا چنین فردی گمراه است.

«الکافی، ج 1، ص 181»

حدیث - 37

قال الامام ابو جعفر علیه السلام : إنَّما یُحِبُّنا مِنَ العَرَبِ وَ الْعَجَمِ أهلُ الْبُیُوتـاتِ وَ ذُوُو الشَّرَفِ وَ کلُّ مَوْلُودٍ صَحیحٍ وَ إنمّا یُبْغِضُنا مِنْ هؤُلاءِ کلُّ مَدَنّسٍ مُطَّرَدٍ.

امام باقر علیه السلام فرمودند: از میان عرب و عجم فقـط انسـان هـای اصـیل و بـا شرافت و هر کسی که به گونه ای صحیح متولد گردد ما را دوست می دارند و از میان آنان فقط کسانی که آلوده و مطرود باشند بغض ما را دارند.

«بحار الأنوار، ج 27، ص 149»

حدیث - 38

عَنْ أبِی حَمْزَةَ الْثُّمالِی قالَ: قالَ لَنا عَلِیُّ بْنُ الْحُسَـیْنِ زَیْـنُ الْعابـدِینَ علیه السلام : أیُّ الْبقاعِ أفْضَلُ؟ فَقُلْتُ ... یصوم نهاراً و یقوم لیلاً فی ذلک المقام ثم لقی الله عزوجل بغیر ولایتنا لم ینتفع بذلک شیئاً.

ابوحمزه ثمالی می گویـد: امـام سـجاد علیه السلام از مـن پرسـید: برتـرین مکـان کجاست؟ گفتم خدا و رسول او داناترند، امام علیه السلام فرمودند: برترین مکان مـابین رکن و مقام (ابراهیم علیه السلام) است و اگر کسی به درازی عمر نـوح زنـدگی کنـد و تمام روزها را روزه دار و شب ها را در آن مکان، در نماز باشـد ولـی بـه غیـر ولایت ما از دنیا برود، اعمال او هیچ سودی برایش نخواهد داشت.

«ثواب الاعمال، ص 45»

حدیث - 39

عَنِ الْإمامِ السَّجادِ علیه‌السلام قالَ: الإمامُ مِنّا لا یَکونُ إلّا مَعْصُوماً.

امام سجّاد علیه‌السلام فرمودند: امام از ماست و امام نمی باشد مگر معصوم.

«معانی الاخبار، ج 1، ص 132»

حدیث - 40

عَنْ أبی حَمْزَةَ الثُّمالِیِّ عَنَ الْإمامِ الْباقِرِ علیه‌السلام قالَ: إنَّما یَعْبُدُ اللهَ مَنْ یَعْرِفُ اللهَ ... قلت جُعِلتُ فِداک فَما مَعْرِفَةُ اللهِ؟ قالَ: تَصْدِیقُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ تَصْدِیقُ رَسُولِ اللهِ وَ مُوالاة عَلِیٍّ وَ الأیْتِمام بِهِ ... .

ابو حمزه ثمالی می گوید: امام باقر علیه‌السلام فرمودند: کسی می تواند خدا پرست باشد که خدا را شناخته باشد و کسی که خدا را نشناخت در گمراهی به عبادت پرداخته است، به امام عرضه داشتم که فدایت شوم، شناخت خدا چگونه است؟ امام فرمودند: تصدیق خدا و رسول خدا و التزام به ولایت علی و پیروی از او و سایر ائمه هدی و همچنین بیزاری از دشمنان آنان به سوی خدای عز و جل و خدا این گونه شناخته می شود.

«الکافی، ج 1، ص 180»

حدیث - 41

عَنْ جابِرِ بْنِ یَزِیدٍ الْجُعْفِیِّ قالَ: قُلْتُ لِأَبی جَعْفَرٍ، مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ الْباقِرِ علیه‌السلام : لأیِّ شَیْءٍ یُحْتاجُ إلی النَّبیِّ وَ الْإمامِ؟ فَقالَ: لِبَقاءِ الْعالَمِ عَلی صَلاحِهِ وَ ذلِک إنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ یَرْفَعُ الْعَذابَ عَنْ أهْلِ الْأرْضِ ... .

جابر بن یزید جعفی می گوید: از امام باقر علیه‌السلام پرسیدم چرا به پیامبر و امام نیاز داریم؟ حضرت فرمودند: برای آن که عالم به حالت صلاح خود باقی بماند و تا وقتی پیامبر یا امام در بین مردم باشند خداوند عز و جل اهل زمین را عذاب نمی کند ... .

«علل الشّرایع، ج 1، ص 123»

حدیث - 42

قالَ الامام أبو جَعْفَر علیه‌السلام : إنّما یَعْرِفُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ یَعْبُدُهُ مَنْ عَرَفَ إمامَهُ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ وَ مَنْ لا یَعْرِفُ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ (لا) یَعْرِفُ الإمامَ مِنّا أهْلَ الْبَیْتِ فَإنَّما یَعْرِفُ وَ یَعْبُدُ غَیْرَ اللهِ هکذا واللهِ ضلالاً.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: البته کسی خدا را شناخت و عبادت کرد که خدا و امام خود را که از ما أهل بیت است شناخته باشد و کسی که امام خود از خاندان ما أهل بیت را نشناخته باشد، کسی غیر از خدا را شناخته و عبادت کرده است و قسم به خدا چنین فردی گمراه است.

«الکافی، ج 1، ص 181»

حدیث - 43

قالَ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ علیه‌السلام : وَ إنِّی النَّباءُ الْعَظِیمُ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: و مقصود از نبأ عظیم (در سوره نباء) من هستم.

«نور الثقلین، ج 5، ص 491»

حدیث - 44

قالَ أمیرِ الْمُؤمِنِینَ علیه‌السلام : وَ ما هَلَک مِنَ الاُمَّةِ إلّا النّاصِبِینَ وَ الْکافِرِینَ وَ الْجاحِدِینَ وَ الْمعانِدِینَ قالَ: فَأمّا مَنْ تَمَسَّک بِالتُّوحیدِ وَ الْاِقْرارِ بِمُحَمَّدٍ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ الْاِسْلامِ ... .

أمیر المؤمنین علیه‌السلام فرمودند: از میان مردم مسلمان، کسی به هلاکت نمی رسد مگر اینکه از ناصبیان و کافران و انکار کنندگان و معاندان باشند. و افزود: و امّا کسی که به توحید، تمسّک جوید و به پیامبر اسلام و حقانیت دین اسلام اعتراف داشته باشد و همچنان در این عقیده باقی بوده و خارج نگردد و ظالمین به ما اهل بیت را پشتیبانی نکند و برابر ما کینه و عداوت نورزد، اگر در تشخیص آن که خلیفه رسول الله کیست، در تردید قرار گیرد و «ولایت ما أهل بیت» را در نیابد و البته با ما اظهار دشمنی نداشته باشد، این انسان مسلمان مستضعف خواهد بود که امید رحمت و مغفرت برای او هست و او فقط باید نگران گناهانش باشد.

«مستدرک سفینة البحار، ج 6، ص 468»

حدیث - 45

عَن الامام علی علیه‌السلام قالَ: إنَّ الأئِمَّةَ مِنْ قُرَیْشٍ غُرِسُوا فِی هذا البَطْنِ مِنْ هاشِمٍ لا تَصْلَحُ عَلی سِواهُمْ وَ لا تَصْلَحُ الْوُلاةُ مِنْ غَیْرِهِمْ.

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمودند: همانا امامان (بعد از پیامبر) از قریش اند و درخت وجودشان در سرزمین این تیره از بنی هاشم غرس شده، این مقام در خور دیگران نیست و رهبران دیگر شایستگی این مقام را ندارند.

«نهج البلاغه، خطبه 144»

حدیث - 46

عَنْ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ علیه‌السلام قالَ: وَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لِلْعِلْمِ أهْلاً وَ فَرَضَ عَلی الْعِبادِ طاعَتَهُمْ بِقَوْلِهِ: «و آتُوا الْبُیُوتَ مِنْ أبْوابِها» وَ الْبُیُوتُ هِی بُیُوت العلْمِ الَّذی إسْتَوْدَعَتْهُ الأنبیاءُ وَ أبْوابِها أوْصیاؤُهُمْ.

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمودند: خداوند برای «علم» جایگاهی مناسب مقرر داشته است و بر بندگانش اطاعت از آن را واجب گردانده و فرموده: از درب خانه داخل شوید و منظور از بیوت خانه های علم است که به انبیاء داده شده و أبواب آن اوصیاء آن ها هستند.

«نور الثقلین، ج 1، ص 177»

حدیث - 47

عَن الامام علی علیه‌السلام فِی بَیانِ قَوْلِهِ تَعالی «وَ مَن یُؤْتَ الْحِکْمَةَ فَقَدْ أُوتِی خَیْـراً کَثِیراً» (بقره/269) قالَ: هِیَ طاعةُ اللهِ وَ مَعْرِفَةِ الْاِمامِ.

أمیر المؤمنین علیه‌السلام در تفسیر آیه «به هر کس حکمت داده شود، خیر فراوانـی داده شده است» فرمودند: مراد از حکمت، بندگی خدا و شناختن امام است.

«الکافی، ج 1، ص 185»

حدیث - 48

قالَ أبا عَبْدِ اللهِ علیه‌السلام : إنَّ وِلایَتَنا وَلایَةُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ الَّتِی لَمْ یُبْعَثْ نَبِیٌّ قَطُّ إلّـا بِها.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: همانا ولایت ما ولایت خدا است، ولایتی کـه هـیچ پیامبری جز با آن مبعوث نگشته است.

«امالی مفید، ص 142»

حدیث - 49

عَنِ النَّبِیِّ صلی‌الله‌علیه‌وآله قالَ: یا عَلِیُّ لِکلِّ شَیءٍ أساسٌ و أسـاسُ الاِسْـلامِ حُبُّنـا أهْـلَ الْبَیْتِ.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: یا علی برای هر چیز پایه و اساسی است و اساس اسلام حب و دوستی نسبت به ما اهل بیت (عصمت و طهارت) است.

«الکافی، ج 2، ص 46»

حدیث - 50

قالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : مَنْ اَنْکرَ إمامَةَ عَلِیٍّ بَعْدِی کمَنْ أنْکرَ نُبُوَّتِی فِی حَیوتِی وَ مَنْ أنْکرَ نُبُوَّتِی کانَ کمَنْ أنْکرَ رُبُوبِیَّةَ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: کسی که امامت علی را بعد از من انکار کند، نبوت مرا انکار کرده است و کسی که نبوت مرا انکار کند، ربوبیت پروردگار را انکار کرده است.

«أمالی صدوق، ص 656»

حدیث - 51

قالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : عَلِیُّ بْنُ أبِی طالِبٍ أقْدَمُ اُمَّتِی سِلْماً وَ أکثَرُهُمْ عِلْماً وَ أصَحُّهُمْ دِیناً وَ أفْضَلُهُمْ یَقِیناً و أحْلَمُهُمْ حِلْماً وَ أسْمَحُهُمْ کفّاً وَ هُوَ الْاِمامُ وَ الْخَلِیفَةُ بَعْدِی.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن به اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است.

«أمالی صدوق، ص 8»

حدیث - 52

قالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : أَلْزِمُوا مَوَدَّتَنا أَهْلَ الْبَيْتِ فَإِنَّهُ مَنْ لَقِى اللهَ وَ هُوَ يُحِبُّنا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفاعَتِنا وَ الَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ لا يَنْفَعُ عَبْدٌ بِعَمَلِهِ إِلّا بِمَعْرِفَتِهِ بِحَقِّنا.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: به محبت و عشق به ما اهل بیت روی بیاورید زیرا کسی که خدا را با چنین خصلتی ملاقات کند داخل بهشت گردد و از شفاعت ما برخوردار شود، قسم به خدایی که جانم در دست او است جز با معرفت به حق ما، هیچ کس از عمل خود بهر ه ای نخواهد برد.

«امالی مفید، ص 43»

حدیث - 53

عَنِ النَّبِىِّ ﷺ قالَ: مَنْ ماتَ عَلى حُبِّ آلِ مُحِمَّدٍ ماتَ مَغْفُوراً لَهُ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: کسی که با حب و دوستی به آل محمد بمیرد، مورد آمرزش و غفران الهی قرار می گیرد.

«مستدرک سفینة البحار، ج 2، ص 161»

حدیث - 54

عَنِ النَّبِىِّ ﷺ قالَ: لِكلِّ شَىْءٍ جَوازٌ وَ جَوازُ الصِّراطِ حُبُّ عَلِىِّ بْنِ أَبِى طالِبٍ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: برای (عبور از) هر چیزی، جوازی لازم است و جواز گذشتن از «صراط»، محبت و عشق به علی بن أبی طالب است.

«بحار الأنوار، ج 39، ص 202»

حدیث - 55

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قالَ: قالَ لی رَسُول الله ﷺ : لَمّا اُسْرِیَ بی إلی السّماءِ إذاً مَلِک قَدْ أتانِی فَقالَ لِی یا مُحَمَّدُ! سَلْ مَنْ أرْسَلنا قَبْلَک قُلْتُ یا مَعاشِرَ النّاسِ وَ النَّبیینَ عَلی ما بَعَثَکمْ اللهُ قَبلی؟ قالوُا: عَلی ولایتِک یا محمدُ و ولایةِ علیِّ بن ابی طالب.

ابن مسعود گفت: پیامبر به من فرمودند: هنگامی که در آسمان سیر کردم (در معراج) یکی از فرشتگان به پیش من آمد و گفت یا رسول الله پرسش خویش را با آن ها که قبل از شما مبعوث گشته اند در میان گذار! و من گفتم ای گروه مردم و پیامبران (سلف) بر چه چیزی خداوند متعال شما را مبعوث ساخته است؟ پاسخ دادند: بر ولایت تو ای محمد و ولایت علی ابن ابی طالب.

«بشارة المصطفی، ص 201»

حدیث - 56

قالَ رَسُولُ الله ﷺ : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقِیامَة حَتّی یُسْأَلُ عَنْ أربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِیما أفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فِیما أبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أیْنَ اِکتَسَبَهُ وَ فِیما أنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أهْلَ الْبَیْتِ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قدم بر نمی دارد جز آن که از چهار چیز سؤال می شود: از عمر او سؤال می شود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده است، از جوانی او می پرسند که در چه راهی آن

را به فرسودگی رسانده است، از ثروت او که از چه راهی بـه دسـت آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود.

«بحار الأنوار، ج 7، ص 258»

حدیث - 57

عَنِ النَّبِیِّ ﷺ قالَ: لا یُحِبُّک إلّـا طـاهِرُ الْـوِلادَةِ وَ لا یُبْغِضُـک إلّـا خَبِیـثُ الْوِلادَةِ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: ... (یا علی) دوست نمی دارد تو را مگـر شـخص حلال زاده و دشمن نمی دارد تو را مگر کسی که ولادتش ناپاک باشد.

«بحار الأنوار، ج 28، ص 100»

حدیث - 58

قالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إنَّ أئِمَّتکمْ وَفْدُکمْ إلـی اللهِ فَـانْظُرُوا مَـنْ تُوفِـدُونَ فِـی دِینِکمْ وَ صَلاتِکمْ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: امامان شما، پیشـوا و راهنمایـان شـما بـه سـوی خدایند، پس دقت کنید که چه کسی را در امر دین و نمازتان به عنوان راهنمـا و رهبر انتخاب می کنید.

«بحار الأنوار، ج 85، ص 86»

حدیث - 59

عَنِ النَّبیِّ ﷺ قالَ: مَنْ ماتَ وَ لَمْ یَعْرِفْ إمامَ زَمانِهِ ماتَ مَیْتَةً جاهِلِیَّةً.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: کسی که بمیرد و امام زمان خویش را نشناخته باشد، در واقع به مرگ جاهلیّت مرده است.

«وسائل الشیعه، ج 16، ص 246»

حدیث - 60

لا یَزالُ الإسْلامُ عَزیزاً إلی إثْنَیْ عَشَرِ خَلِیفَةً.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند:

همیشه، عزت و سربلندی اسلام و (مسلمین) به دوازده جانشین من بستگی دارد.

«صحیح مسلم، ج 6، ص 2»

حدیث - 61

امام علی علیه السلام :

حَقٌّ علی الإمامِ أنْ یَحْکُمَ بما أنْزَلَ اللّهُ وأنْ یُؤدّیَ الأمانةَ ، فإذا فَعَلَ فَحَقٌّ علی النّاسِ أنْ یَسْمَعوا لَهُ وأنْ یُطیعوا وأنْ یُجیبوا إذا دُعوا .

امام وظیفه دارد بر اساس کتاب خدا حکومت کند و امانت را ادا نماید . چون چنین کند مردم وظیفه دارند سخنش بشنوند ، فرمانش ببرند و هرگاه آنان را فرا خواند ، اجابت کنند .

كنز العمّال : 14313 منتخب ميزان الحكمة : 32

حديث - 62

امام علی عليه‌السلام :

إنَّهُ لَيسَ على الإمامِ إلاّ ما حُمِّلَ مِنْ أمرِ رَبِّهِ : الإبلاغُ فى المَوعِظةِ ، والاجتهادُ فى النَّصيحةِ ، والإحْياءُ للسُّنّةِ ، وإقامةُ الحُدودِ على مَسْتَحِقِّيها ، وإصدارُ السُّـهْمانِ على أهْلِها ؛

به يقين‌چيزى بر امام‌واجب‌نيست جز وظيفه‌اى كه پروردگار بر عهده‌اش نهاده :كوتاهى نكردن در موعظه و اندرز ، كوشش در خير خواهى ، زنده كردن سنّت ، اجراى حدود الهى بر آنان كه سزاوار آنند و رسـاندن سـهام (بيـت المـال) بـه كسانى كه سهم مى‌برند .

نهج البلاغة : الخطبة 105 منتخب ميزان الحكمة : 32

حديث - 63

امام صادق عليه‌السلام :

للأحوَلِ: أتَيتَالبَصرةَ ؟ قالَ : نَعَم ، قالَ :كيفَ رَأيتَ مُسارَعَةَ الناسِ فـى هـذا الأمرِ ودُخُولَهُم فيهِ ؟ فقالَ : واللّه إنّهُم لَقليلٌ ، وقد فَعَلُوا وإنّ ذلک لَقليلٌ ، فقـالَ : علَيکَ بِالأحداثِ ؛ فإنّهُم أسرَعُ إلى كُلِّ خَيرٍ؛

خطاب به اَحْوَل: به بصره رفتى ؟ عرض كرد : آرى . فرمودند: شوق مردم بـه اين امر(ولايت و امامت ما) و پذيرش آنها را چگونه ديدى ؟ عـرض كـرد : بـه خدا قسم اندكند ، كارهايى كرده‌اند ، امّا كم است . حضرت فرمودند:بر تو باد بـه

نوجوانان ؛ زیرا این گروه در پذیرش هـر نـوع خـوبی شـتاب بیشـتری نشـان می‌دهند .

لإسناد : 128 / 450 منتخب میزان الحکمة :

حدیث - 64

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

یَومُ غَدیرِ خُمٍّ أفضَلُ أعیادِ اُمَّتی وهُوَ الیَومُ الّذی أمَرَنِی اللّه ُ تَعـالی ذِکـرُهُ فیـهِ بِنَصبِ أخی عَلِیِّ بنِ أبی طالِبٍ عَلَما لِاُمَّتی ، یَهتَدونَ بِهِ مِن بَعدی؛

روز غدیر خم، برترین عید امّت من است و آن، روزی است که خداوند متعال به من فرمان داد تا برادرم علی بن ابی طالب را نشانه ای برای امّتم قرار دهم تـا پس از من، بدان، راه یابند.

الأمالی للصدوق : ص 188 ح 197

حدیث - 65

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

حقُّ علیٍّ علی هذهِ الاُمّةِ کحَقِّ الوالِدِ علی وَلَدِهِ؛

حقّ علی بر این امّت همچون حقّ پدر است بر فرزندش.

موسوعه امام علی: ج 8 ص 93 ح 3259

حدیث - 66

امام کاظم علیه‌السلام :

لیسَ کلٌ مَن قالَ بوَلایتِنا مؤمناً ، ولکنْ جُعِلوا اُنْساً للمؤمنینَ؛

چنین نیست که هر کس قائل به ولایت ما باشد، مؤمن است، بلکه آنان همدم مؤمنان‌اند.

الکافی: ج 2، ص 242، ح 1

حدیث - 67

امام رضا علیه‌السلام :

إنّ الإمامةَ زِمامُ الدّینِ، ونِظامُ المُسلِمینَ؛

امام، زمام دین و مایه نظام یافتن مسلمانان است.

گزیده تحف العقول: ص 60

حدیث - 68

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند :

هرکه امامت علی علیه‌السلام را پس از من منکر شود چون کسی باشد که در زندگیم پیامبری مرا انکار نموده و هرکه پیامبری مرا منکر باشد چون منکر ربوبیت پروردگار است.

امالی صدوق، ص 656

حدیث - 69

حضرت زهرا علیها السلام فرمودند:

فَجَعَلَ اللهُ...اِطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلَّةِ وَ اِمامَتَنا أماناً لِلفِرقَة

خدا اطاعت و پیروی از ما اهل بیت را سبب برقراری نظم اجتماعی در امت اسلامی و امامت و رهبری ما را عامل وحدت و درامان ماندن از تفرقه ها قرار داده است.

بحار الانوار، ج 43، ص 158

حدیث - 70

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

آسایش و راحتی، کامیابی و رستگاری و پیروزی، برکت و گذشت و تندرستی و عافیت، بشارت و خرّمی و رضایتمندی، قرب و خویشاوندی، یاری و پیروزی و توانمندی، شادی و محبّت، از سوی خدای متعال، بر کسی باد که علی بن ابی طالب را دوست بدارد، ولایت او را بپذیرد، به او اقتدا کند، به برتری او اقرار نماید، و امامانِ پس از او را به ولایت بپذیرد. بر من است که آنان را در شفاعتم وارد کنم. بر پروردگار من است که خواسته مرا درباره آنان اجابت کند. آنان پیروان من هستند و هر که از من پیروی کند، از من است.

بحارالأنوار، ج 27، ص 92

حدیث - 71

امام زمان علیه السلام فرمودند:

قُلُوبنا اَوعیَةٌ لِمَشیَّةِ اللهِ فَاذا شاءَ شِئنا؛

دلهای ما ظرف اراده و مشیت خداست پس هرگاه او چیـزی را اراده کنـد،ما نیز همان چیز را اراده می کنیم.

بحارالانوار،ج52،ص51

حدیث - 72

امام صادق (علیه السلام) :

اگر بیماری از اهل ایمان حق و حرمت و ولایت حضرت امام حسین علیه السلام را بشناسد و به اندازه سر سوزنی از خاک پـاکش استشـفا نمایـد ، دوا و شـفایش خواهد شد .

بحار الانوار ، ج 98 ، ص 125

حدیث - 73

قال الصّادق علیه السلام :

تَجْلِسُونَ وَ تُحَدِّثُونَ؟ فَقالَ: نَعَمْ، قالَ: اِنّ تِلْکَ الْمَجالِسَ اُحِبُّها فـاءَحْیُوا اَمْرَنـا، فَرَحِمَ اللّهُ مَنْ اَحْیی اَمْرَنا ؛

امام صادق علیه السلام از (فضیل) پرسیدند:

آیا (دور هم) می نشینید و حدیث و سخن می گویید؟

گفت : آری

فرمودند: این گونه مجالس را دوست دارم ، پس امرِ (امامت) ما را زنده بدارید. خدای رحمت کند کسی را که امر و راه ما را احیا کند.

وسائل الشیعه ، ج 10، ص 392

حدیث - 74

قال الصادق علیه السلام

ثلاثة هن فخر المؤ من وزینة فی الدنیا و الاخرة : الصلاة فی اخر اللیل و یاءسه مما فی ایدی ، الناس ، و ولایة الامام من ال محمد -صلی الله علیه وآله - ؛

سه چیز مایه افتخار مومن و زینت اودر دنیا و آخرت است :

1 - نماز در آخر شب ؛

2 - دل کندن از آنچه دردست مردم است ؛

3 - پذیرش ولایت امام از اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

(بحارالانوار، ج 87، ص 140).

حدیث - 75

ان اول ما یسئل عنه العبد اذا وقف بین یدی الله - عز و جل - الصلوات المفروضات و عن الزکاة المفروضة و عن الصیام المفروض ، و عن الحج المفروض و عن ولایتنا اهل البیت ؛

وقتی بنده (فردای قیامت) در مقابل خدای عز و جل قرار گرفت ، اولین چیزی که از او سؤ ال می کنند، نمازهای واجب ، زکات واجب ، روزه واجب ، حج واجب و ولایت ما اهل بیت است .

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 90)

حدیث - 76

قال الباقر - علیه السلام -:

بنی الاسلام علی خمس : الصلوة و الزکوة ، و الصوم و الحج و الولایة ؛

اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه ، زکات ، حج ، ولایت .

(کافی ، ج 2، ص 17)

حدیث - 77

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

مگر نمی‌دانید که زمین، هرگز از حجت خالی نخواهد بود، آشکار یا غایب و پنهان.

(بحارالانوار/53/191)

حدیث - 78

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

همانا من ایمنی‌بخش اهل زمین هستم، همچنان‌که ستارگان ایمنی‌بخش اهـل آسمانند.

(بحارالانوار/53/181)

حدیث - 79

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

باید بدانند که حق با ما و در نزد ماست.

(بحارالانوار/53/161)

حدیث - 80

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

ما از اوضاع شما کاملاً آگاهیم و هیچ‌یک از احوال شما بر ما پوشیده نیست.

(بحارالانوار/51/52)

حدیث - 81

امام مهدی علیه‌السلام می فرمایند:

...و هنگامی که به ما اجازه‌ی سخن داده شود، حق آشکار و باطل ریشه‌کن و از شما دور خواهد شد.

(بحارالانوار/196/53)

حدیث - 82

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند:

هرآنچه در باره‌ی ما اهل‌بیت از نیکی‌ها گفته می‌شود ما سزاوار آنیم و هر آنچه بدی درباره‌ی ما گفته می‌شود ما آن‌گونه نیستیم .

(بحارالانوار/373/75)

حدیث - 83

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

أمّا وَاللّهِ، لَوْ تَرکُوا الْحَقَّ عَلی أهْلِهِ وَ اتَّبَعُوا عِتْرَةَ نَبیّه، لَمّا اخْتَلَفَ فِی اللّهِ اثْنان، وَ لَوَرِثَها سَلَفٌ عَنْ سَلَف، وَ خَلْفٌ بَعْدَ خَلَف، حَتّی یَقُومَ قائِمُنا، التّاسِعُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَیْنِ علیه السلام ؛

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام فرمودند:

به خدا سوگند، اگر حقّ یعنی خلافت و امامت را به اهلش سپرده بودند و از عترت و اهل بیت پیامبر)صلوات اللّه علیهم(پیروی و متابعت کرده بودند حتّی دو نفر هم با یکدیگر درباره خدا و دین اختلاف نمی کردند. و مقام خلافت و امامت توسط افراد شایسته یکی پس از دیگری منتقل می گردید و در نهایت تحویل قائم آل محمّد علیه السلام می گردید که او نهمین فرزند از حسین علیه السلام می باشد.

بحارالأنوار، ج 36، ص 352، ح 224

حدیث - 84

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

ما صَنَعَ أَبُو الْحَسَنِ إلاّ ما كانَ يَنْبَغى لَهُ، وَ لَقَدْ صَنَعُوا ما اللّهُ حَسيبُهُمْ وَ طالِبِهُمْ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

آنچه را امام علی عليه السلام (نسبت به دفن رسول خدا و جریان بیعت) انجام داد، وظیفه الهی او بوده است، و آنچه را دیگران انجام دادند خداوند آن ها را محاسبه و مجازات می نماید.

بحارالأنوار، ج 28، ص 355، ح 69

حدیث - 85

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

إلَيْكُمْ عَنّى، فَلا عُذْرَ بَعْدَ غَديرِكُمْ، وَ الاَمْرُ بعد تقْصيركُمْ، هَلْ تَرَكَ أبى يَوْمَ غَديرِ خُمّ لاِحَد عُذْوٌ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام خطاب به مهاجرین و انصار کرد و فرمودند:

از من دور شوید و مرا به حال خود رها کنید، با آن همه بی تفاوتی و سهل انگاری هایتان، عذری برای شما باقی نمانده است. آیا پدرم در روز غدیر خم برای کسی جای عذری باقی گذاشت؟

خصال، ج 1، ص 173

حدیث - 86

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

لا تُصَلّی عَلَیَّ اُمَّةٌ نَقَضَتْ عَهْدَ اللّهِ وَ عَهْدَ أبی رَسُولِ اللّهِ فی أمیر الْمُؤمنینَ عَلیّ، وَ ظَلَمُوا لی حَقی، وَ أخَذُوا إرْثی، وَ خَرقُوا صَحیفَتی اللّتی کَتَبها لی أبی بِمُلْکِ فَدَک ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

افرادی که عهد خدا و پیامبر خدا را درباره امیرالمؤمنین علی علیه السلام شکستند، و در حقّ من ظلم کرده و ارثیّه ام را گرفتند و نامه پدرم را نسبت به فدک پاره کردند، نباید بر جنازه من نماز بگذارند.

بیت الأحزان، ص 113

حدیث - 87

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

إنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ، حَقَّ السَّعیدِ مَنْ أحَبَّ عَلیّاً فی حَیاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

همانا حقیقت و واقعیّت تمام سعادت ها و رستگاری ها در دوستی علی علیه السلام در زمان حیات و پس از رحلتش خواهدبود.

شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج 2، ص 449

حدیث - 88

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

أَبَوا هِذِهِ الاُمَّةِ مُحَمَّدٌ وَ عَلی، يُقْيمانِ أَودَّهُمْ، وَ يُنْقِذانِ مِنَ الْعَذابِ الدّائِمِ إنْ أطاعُوهُما، وَ يُبيحانِهِمُ النَّعيمَ الدّائم إنْ واقَفُوهُما ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

حضرت محمّد صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام والِدَین این امّت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوّع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند.

بحارالأنوار، ج 23، ص 259، ح 8

حدیث - 89

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

وَهُوَ الإمامُ الرَبّانی، وَالْهَيْكَلُ النُّورانی، قُطْبُ الأَقْطابِ، وَسُلالَةُ الاَطْيابِ، النّاطِقُ بِالصَّوابِ، نُقْطَةُ دائِرَةِ الإمامَةِ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام در تعریف امام علی علیه السلام فرمودند:

او پیشوائی الهی و ربّانی است، تجسّم نور و روشنائی است، مرکز توجّه تمامی موجودات و عارفان است، فرزندی پاک از خانواده پاکان می باشد، گوینده ای حقّ گو و هدایتگر است، او مرکز و محور امامت و رهبریّت است.

ریاحین الشّریعة، ج 1، ص 93

حدیث - 90

حضرت فاطمه عليها السلام فرمودند:

فَجَعَلَ اللهُ إطاعَتَنا نِظاماً لِلمِلّةِ و إمامَتَنا أماناً لِلفُرقَةِ؛

خدا اطاعت از ما را رشته سامان ملت، و امامت ما را مایه ایمنی از تفرقه قرار داده است.

(احتجاج، ج1، ص134)

حدیث - 91

حضرت زهرا عليها السلام فرمودند:

مَثَلُ الإمام مَثل الكعبة إذ تُؤتى وَ لا تَأتى

از حضرت فاطمه زهرا عليها السلام روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: امام همچون کعبه است که باید به سویش روند، نه آنکه (منتظر باشند تا) او به سوی آنها بیاید.

(بحار الانوار ، ج 36 ، ص 353)

حدیث - 92

امام باقر عليه السلام فرمودند:

لا تَنالُ وَلايَتُنا إلاّ بالعَمَل وَ الوَرَع؛

کسی به ولایت ما نمی رسد مگر با عمل (شایسته) و دوری از گناه.

(جهاد با نفس، ح 199)

حدیث - 93

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

مَن ماتَ و لَم یعرف امام زمانِهِ ماتَ میتةً جاهِلیةً؛

هرکس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است.

(کافی،ج1،ص371)

حدیث - 94

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

لا تُنالُ وِلایَتُنا الّا بِالعَمَلِ و َ الوَرَع؛

کسی به ولایت ما نمی رسد مگر با عمل شایسته و خودداری از گناه.

(جهاد النفس،ص112)

حدیث - 95

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اثافی الاسلام ثلاثة: الصلوة و الزکوة و الولایة،لا تصح واحدة منهن الا بصاحبتیها؛

سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود.

(کافی جلد2، ص 18)

حدیث - 96

حضرت زهرا علیها السلام فرمودند:

نحن وسیلته فی خلقه و نحن خاصته و محل قدسه و نحن حجته فی غیبــه و نحن ورثه أنبیائه؛

ما اهل بیت رسول خدا صلی الله علیه و آله وسیله ارتباط خدا با مخلوقاتیم ما برگزیدگان خداییم و جایگاه پاکی ها، ما دلیل های روشن خداییم و وارث پیامران الهی.

(شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید ، ج 16 ، ص 211)

حدیث - 97

حضرت زهرا علیها السلام فرمودند:

ان السعید، کل السعید، حق السعید من أحب علیا فی حیاته و بعد موته

همانا سعادتمند(به معنای) کامل و حقیقی کسی است که امام علی علیه السلام را در دوران زندگی و پس از مرگش دوست داشته باشد.

(مجمع الزوائد علامه هیثمی ، ج 9 ، ص 132)

حدیث - 98

امام رضا علیه السلام می فرمایند:

امامت، زمام دین، رشته ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و ســرافرازی مؤمنان است.

اصول کافی، ج1، ص 200.

حدیث - 99

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اگر زمین بدون امام می ماند، به یقین درهم فرو می ریخت.

اصول کافی، ج1، ص 179.

حدیث - 100

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

امام وظیفه دارد بر اساس کتاب خدا حکومت کند و امامت را ادا نماید. چون چنین کند، مردم وظیفه دارند سخنش را بشنوند، فرمانش ببرند و هر گاه آنان را فرا خوانده، اجابت کنند.

کنزالعمال، ح 14313.

حدیث - 101

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

از کسی که خداوند ولی امر شما کرده، شنوایی و اطاعت داشته باشید که او رشته ی کار اسلام است.

میزان الحکمه، ج1، ص 208.

حدیث - 102

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

لو بقیت الارض بغیر امام لساخت؛

اگر زمین بدون امام می ماند، به یقین درهم فرو می ریخت.

اصول کافی، ج1، ص 179.

حدیث - 103

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

از کسی که خداوند ولی امر شما کرده، شنوایی و اطاعت داشته باشید که او رشته ی کار اسلام است.

میزان الحکمه، ج1، ص 208.

حدیث - 104

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم روز عید غدیر فرمودند:

علی علیه‌السلام تفسیر کتاب خدا، و دعوت کننده به سوی خداست، آگاه باشید که حلال و حرام بیش از آنست که من معرفی و به آنها امر و نهی کنم و بشمارم. پس دستور داشتم که از شما عهد و پیمان بگیرم که آنچه را در مورد علی امیرمؤمنان، و پیشوایان بعد او از طرف خداوند بزرگ آوردم، بپذیرید.

ای مردم! اندیشه کنید و آیات الهی را بفهمید، در محکمات آن دقت کنید و متشابهات آن را دنبال نکنید. به خدا قسم هرگز کسی نداهای قرآن را نمی تواند

بیان کند و تفسیر آن را روشن کند، جز آن کسی که من دست او را گرفتـه ام (و او را معرفی کردم).

وسایل الشیعه: 18، 142، ح 43.

معاد

حدیث - 1

قال الصادق علیه السلام : انَّ فی الجَهَنَم لَواديا للمتكبّرينَ يُقالُ لهُ سَقَرُ، شكی الی اللهِ عزّ و جَلّ شِدَةَ حَرِّهِ وَ سَأَلَهُ ان ياذَنَ لَهُ ان يَتَنَفَّسَ، فَتَنَفَّسَ فَاَحْرَقَ جَهَنَّمَ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: در جهنم سرزمینی است که مخصوص متکبران است و آن را سقر گویند. این وادی از شدت حرارت خود به خدا شکایت برد و تقاضا نمود که به وی اجازه دهد تا تنفسی کند پس آن وادی نفسی کشید که از آن نفس جهنم نیز شعله ور شد.

«الکافی، ج 2، ص 310»

حدیث - 2

قال ابو عبدالله علیه السلام : اِنَّ المُتكبّرينَ يَجعَلُونَ فی صُورَةِ الذّرِّ يَتَوَطَّأُهُمُ النّاس حتّی يَفرغَ اللهُ مِن الحساب.

امام صادق علیه السلام فرمودند: انسانهای متکبر در قیامت به صورت مورچگان پدیدار می گردند و زیر دست و پای مردم قرار می گیرند تا خداوند از حسابرسی فارغ گردد.

«الکافی، ج 3، ص 424»

حدیث - 3

قال رسول الله ﷺ : من بَهَّتَ مُؤمِناً أو مُؤمِنَةً أو قَالَ فِيهِ مَا لَيسَ فِيهِ أَقَامَهُ اللهُ تَعَالى يَومَ القِيَامَةِ عَلَى تَلٍّ مِن نَّارٍ حَتَّى يَخرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِيهِ.

پیامبر خدا ﷺ فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد.

«بحار الانوار، ج 75، ص 194»

حدیث - 4

عن عاصم بن حُمَید عن الامام الصادق علیه السلام : ... قلتُ: فی الجنّةِ غناءٌ؟ قال: اِنَّ فی الجنّةَ شجراً یَأمُرُ اللهُ ریاحَها فَتَهُبُّ فتضرب تلک الشجرةَ باَصواتٍ لم یَسمعِ الخلائقُ بمثلها حُسناً ... .

عاصم بن حمید از امام صادق علیه السلام سؤال کرد: آیا در بهشت غناء و ساز و آوازی وجود دارد؟ حضرت فرمودند: در بهشت درختی وجود دارد که خداوند به بادهای بهشت فرمان می دهد به آن درخت بوزند و از آن درخت آوازهایی برمی آید که خلائق به زیبایی آن هرگز نشنیده اند، سپس فرمودند: این در عوض پرهیز کسی است که در دنیا از شنیدن ساز و آواز به خاطر ترس از خدا اجتناب ورزیده است.

«بحار الانوار، ج 8، ص 126»

حدیث - 5

قال رسول الله ﷺ : یُحشَر صاحبُ الغناء مِن قبره اَعمی و اَخرس و اَبکم.

رسول خدا ﷺ فرمودند: دارنده (آلات) غناء و آوازه خوانی محشور می شود در حالی که کور و کر و لال است.

«مستدرک الوسائل، ج 13، ص 219»

حدیث - 6

قال رسول الله ﷺ : یُحشرُ صاحبُ الطَّنبور یوم القیامةِ و هو أسودُ الوجهِ و بِیَده طنبورٌ من نار و فوقَ رأسه سبعون اَلف ملکٍ، بید کُلُّ ملکٍ مِقْمعَةُ یَضربون رأسَهُ و وجهَه.

رسول خدا ﷺ فرمودند: دارنده طنبور (نوعی از آلات موسیقی) روز قیامت محشور می شود در حالی که صورتش سیاه و در دستش طنبوری از آتش است و بالای سرش هفتاد هزار فرشته قرار دارند که در دست هر کدام از آنها عمودی آهنین است که بر سر و صورتش می زنند. «مستدرک الوسائل، ج 13، ص 219»

حدیث - 7

قال رسول الله ﷺ : يَبعَثُ اللهُ المُقنِطِينَ يَومَ القِيَامَةِ مُغَلَّبَةً وُجُوهُهُم، يَعنِي غَلَبَةَ السَّوَادِ عَلَى البَيَاضِ، فَيُقَالُ لَهُم: هَؤُلاءِ المُقنِطُونَ مِن رَحمَةِ اللهِ.

پیامبر خدا ﷺ فرمودند: روز قیامت، خداوند نومید کنندگانِ (از رحمت حق) را در حالی بر می انگیزد که سیاهی چهره شان بر سفیدی آن غالب است، پس به آنها گفته می شود: آنان نومید کنندگانِ از رحمت خدا هستند.

«بحار الأنوار، ج 2، ص 55»

حدیث - 8

قال رسول الله ﷺ : تُحْشَرُ ابنتی فاطمةُ عليها السلام يومَ القيامةِ و معها ثيابٌ مصبوغةٌ ... .

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: دخترم فاطمه عليها السلام در روز قیامت در حالی محشور می شود که همراه او پیراهنی است خونین که به یکی از ساقهای عرش آویزان است، حضرت زهراء عليها السلام می گوید: ای خداوند عادل میان من و قاتل فرزندم داوری کن. پیامبر ﷺ فرمودند: قسم به پروردگار کعبه که خداوند برای دخترم داوری می کند.

«بحار الانوار، ج 43، ص 220»

حدیث - 9

عن ابی عبد الله علیه السلام قال: اذا کانَ یومُ القیامةِ جَمَعَ اللهُ الاولینَ و الآخِرینَ فی صعیدٍ واحدٍ فینادی منادٍ: غُضُّوا ابصارکم و نَکِّسُوا رُؤُسَکم حتّی تَجُوزَ فاطمةُ بنتُ محمدٍ صلی الله علیه و آله الصراطَ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: وقتی روز قیامت فرا رسد، خداوند تمامی بشر از اولین و آخرین را در یک جا جمع می کند پس منادایی ندا می دهد: چشمانتان را ببندید و سرهایتان را پایین بیندازید تا فاطمه دختر محمد صلی الله علیه و آله از صراط بگذرد.

«بحار الانوار، ج 43، ص 224»

حدیث - 10

قالَ رَسُولُ اللهِ صلی الله علیه و آله : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقِیامَةِ حَتّی یُسْأَلُ عَنْ أربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِیما أفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فِیما أبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أیْنَ اِکتَسَبَهُ وَ فِیما أنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أهْلَ الْبَیْتِ.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قدم بر نمی دارد جز آن که از چهار چیز سؤال می شود: از عمر او سؤال می شود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده است، از جوانی او می پرسند که در چه راهی آن را به فرسودگی رسانده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود.

«بحار الأنوار، ج 7، ص 258»

حديث - 11

رسول اللّه ﷺ :

سَبعَةٌ تَحتَ ظِلِّ العَرشِ يَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ . . ،رَجُلٌ خَرَجَ ضارِبا فِيالأَرضِ يَطلُبُ مِن فَضلِ اللّهِ عز و جل؛ يَكُفُّ بِهِ نَفسَهُ، ويَعودُ بِهِ عَلى عِيالِهِ؛

روزی که هیچ سایه ای جز سایه عرش نباشد ، هفت تن زیر سایه آنند . [یکی از ایشان] کسی است که در زمین گام می زند تا از فضل خدا [روزی] بجوید و از آن ، نیاز خود را برطرف کند و با آن ، به سوی خانواده اش بازگردد .

دعائم الإسلام : 2 / 15 / 8 ، عوالی اللآلی : 3 / 194 / 9 ولیس فیهما «سبعة» .

حديث - 12

پیامبر خدا ﷺ :

إنَّ القاضیَ العَدلَ لَيُجاءُبِهِ يَومَ القِيامَةِ فَيَلقَى مِن شِدَّةِ الحِسابِ ما يَتَمَنّى أن لا يكونَ قَضى بينَ اثنَينِ فى تَمرَةٍ قَطُّ .

در روز قیامت قاضی دادگر را می‌آورند و چنان حساب سختی از او کشیده می‌شود ، که آرزو می‌کند کاش هرگز حتّی درباره یک خرما میان دو نفر داوری نکرده بود .

کنزالعمّال : 14988 منتخب میزان الحکمة : 470

حدیث - 13

پیامبر خدا ﷺ :

مَن جُرِحَ فی سَبیلِ اللّه جاءَ یَومَ القِیامَـةِ رِیحُـهُ کَـرِیحِ المِسـکِ ولَونُـهُ لَـونُ الزَّعفَرانِ ، علَیهِ طابَعُ الشُّهَداءِ ، ومَن سَألَ اللّه الشهادَةَ مُخلِصـا أعطـاهُ اللّـه أجـرَ شَهیدٍ وإن ماتَ علی فِراشِهِ .

هرکـه در راه خـدا مـجروح شـود ، در روز قیامـت در حـالی مـی‌آیـد کـه بویش همچون بوی مشک باشد و رنگش مانند رنگ زعفران و نشان شهیدان بر اوست و هرکه از روی اخلاص شهادت را از خداونـد بخواهـد ، خداونـد اجـر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد .

کنز العمّال : 11144 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 14

پیامبر خدا ﷺ :

مَن رَمی بسَهمٍ فی سَبیلِ اللّه کانَ لَهُ نُورا یَومَ القِیامَةِ .

هرکه یک تیر در راه‌خدا پرتاب کند، آن تیر در روز قیامـت بـرای او نـوری باشد .

الترغیب والترهیب : 2 / 281 / 18 منتخب میزان الحکمة : 572

حدیث - 15

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

مَن بَهَتَ مؤمنا أو مؤمنةً أو قالَ فيهِ ما ليسَ فيهِ أقامَهُ اللّه تعالى يومَ القيامةِ على تَلٍّ مِن نارٍ حتّى يَخرُجَ مِمّا قالَهُ فيهِ .

هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد .

بحار الأنوار : 75 / 194 / 5 منتخب میزان الحکمة : 86

حدیث - 16

امام صادق علیه السلام :

مَن قَتَلَ نفسَه مُتَعمِّدا فهُو فی نارِ جَهنَّمَ خالِدا فيها .

هر که به عمد خودکشی کند ، در آتش دوزخ جاودانه است .

الفقيه : 4 / 95 / 5163 منتخب میزان الحکمة : 458

حدیث - 17

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

تَحْرُمُ الجنّةُ علی ثلاثةٍ : علی المَنّانِ ، وعلی المُغْتابِ ، وعلی مُدمِنِ الخَمرِ .

بهشت بر سه کس حرام است : منّت گذارنده (بر خدا) ، غیبت کننده و میگسار .

الزهد للحسین بن سعید : 9 / 17 منتخب میزان الحکمة : 108

حدیث - 18

امام صادق علیه السلام :

إنّ أهلَ الرَّیِّ فی الدُّنیا مِن المُسْکِرِ یَموتونَ عِطاشا ، ویُحْشَرونَ عِطاشا ، ویَدخُلونَ النّار عِطاشا .

آنان که در دنیا از مسکرات سیراب شوند ، تشنه کام میمیرند و تشنهکام محشور میشوند و تشنه کام به دوزخ میروند .

ثواب الأعمال : 290 / 5

حدیث - 19

امام علی علیه السلام :

مُدْمِنُ الخَمرِ یَلْقی اللّهَ عز و جل حِینَ یَلْقاهُ کعابِدِ وَثَنٍ .

دائم الخمر همچون بتپرست خداوند عز و جل را دیدار خواهد کرد .

الخصال : 632 / 10 منتخب میزان الحکمة : 186

حدیث - 20

پیامبر خدا ﷺ :

إذا كانَ يَومُ القِيامَةِ نادى مُنادٍ :أينَ الظَّلَمَةُ وأعـوانُهُم ؟ مَـن لاقَ لَهُـم دَواةً ، أو رَبَطَ لَهُم كِيسا ، أو مَدَّ لَهُم مُدَّةَ قَلَمٍ ،فَاحشُرُوهُم مَعَهُم .

چون روز قیامت شود منادیی ندا دهد :کجایند ستمگران و یـاران آنهـا ؟ آن که دواتی برای آنان لیقه کرده ، یا سرکیسه‌ای را برای آنان بسته ، یا قلمی بـرای آنان در مرکب فروبرده است . پس آنان را نیز با ستمگران محشور کنید .

بحار الأنوار : 75 / 372 / 17

حدیث - 21

امام صادق عليه السلام :

إنَّ أشَدَّ الناسِ عَذابايَومَ القِيامَةِ رَجُلٌ أقَرَّ نُطفَتَهُ فى رَحِمٍ تَحْرُمُ علَيهِ .

سخت‌ترین عذاب را در روز قیامت مردی دارد که نطفه خود را در رحمی که بر وی حرام است جای دهد .

بحار الأنوار : 79 / 26 / 28 منتخب ميزان الحكمة : 248

حدیث - 22

امام باقر عليه‌السلام :

مَن سَألَ بظَهرِ غِنیً لَقِیَ اللّهَ مَخْموشا وَجهُهُ یَومَ القِیامَةِ .

هر که با وجود بی‌نیازی ، سؤال (و گدایی) کند در روز قیامت با چهره‌ای خراشیده خدا را دیدار نماید .

بحار الأنوار : 96 / 155 / 26 منتخب میزان الحکمة : 264

حدیث - 23

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

یا أبا ذَرٍّ ، إیّاکَ والسؤالَ فإنّهُ ذُلٌّ حاضرٌ ، وفَقرٌ تَتَعَجَّلُهُ ، وفیهِ حِسابٌ طَویلٌ یَومَ القِیامَةِ .

ای‌ابوذر !زنهار از درخواست و گدایی ، که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است .

الفقیه : 4 / 375 / 5762 منتخب میزان الحکمة : 262

حدیث - 24

پیامبر خدا ﷺ :

مَن أعانَ علی قَتلِ مؤمنٍ بشَطرِکَلِمَةٍ لَقِیَ اللّهَ یَومَ القِیامَةِ مَکتوبٌ بینَ عَینَیهِ : آیِسٌ مِن رَحمَةِ اللّه .

هر کس با نیم کلمه حرف ، در کشتن مؤمنی کمک کند ، روز قیامت خدا را دیدار کند در حالی که بر پیشانیش نوشته شده‌است : نومید (و محروم) از رحمت خدا .

کنزالعمّال : 39895 منتخب میزان الحکمة : 458

حدیث - 25

پیامبر خدا ﷺ :

إنّ العَبدَ لَیَبلُغُ من سُوءِ خُلقِهِ أسْفَلَ دَرَکِ جَهَنَّم .

همانا بنده به سبب بد اخلاقیش به پایین‌ترین درجات دوزخ سقوط می‌کند .

المحجّه البیضاء : 5 / 39 منتخب میزان الحکمة : 184

حدیث - 26

پیامبر خدا ﷺ :

ذو الوَجهَینِ فی الدُّنیا یأتی یَومَ القِیامَةِ ولَهُ وَجهانِ مِن نارٍ .

آن که در دنیا دوچهره باشد، روز قیامت با دو چهره آتشین محشور می‌شود .

الترغیب والترهیب : 3 / 603 / 3 منتخب میزان الحکمة : 568

حدیث - 27

پیامبر خدا ﷺ :

یَجیءُ یَومَ القِیامَةِ ذو الوَجهَینِ دالِعا لِسانَهُ فی قَفاهُ ، وآخَرُ مِن قُدّامِهِ ، یَلتَهِبانِ نارا حتّی یُلهِبا جَسَدَهُ ، ثُمّ یُقالُ لَهُ : هذا الّذی کانَ فی الدُّنیا ذا وَجهَینِ وذا لِسانَینِ ، یُعرَفُ بذلکَ یَومَ القِیامَةِ .

روز قیامت ، انسانِ دو چهره در حالی می‌آید که یک زبان از پس گردنش آویزان است و یک زبان از جلو و در آنها آتش افروخته است که به بدنش زبانه می‌کشد . سپس به او گفته می‌شود : این کسی است که در دنیا دو رو و دو زبان بود . او بدین گونه در روز قیامت شناخته می‌شود .

الخصال : 38 / 16

حدیث - 28

امام صادق عليه السلام :

إنَّ المُتَكَبِّرينَ يُجعَلونَ فی صُوَرِ الذَّرِّ يَتَوَطَّؤهُمُ النّاسُ حَتّی يَفرُغَ اللّهُ مِنَ الحِسابِ .

(روز قیامت) افراد متکبر به شکل مورچه در آورده می‌شوند و مردم پیوسته آنها را لگدمال می‌کنند ، تا زمانی که خدا از رسیدگی به حساب بندگان فارغ شود .

الکافی : 2 / 311 / 11 منتخب میزان الحکمة : 414

حدیث - 29

امام صادق عليه السلام :

إنّ فی جَهَنَّمَ لَوادِيا لِلمُتَكَبِّرينَ يقالُ لَهُ سَقَرُ ، شَكا إلَی اللّه عز و جل شِدَّةَ حَرِّهِ وسَأَلَهُ أن يَأذَنَ لَهُ أن يَتَنَفَّسَ ، فَتَنَفَّسَ فَأحرَقَ جَهَنَّم .

در دوزخ درّه‌ای است برای متکبّران به نام «سَقَر» . این درّه از شدّت گرمای خود به خداوند عز و جل شکایت کرد و خواهش نمود که به وی اجازه دهد ، تا نفسی بکشد . پس نفس کشید و (از گرمای نفس خود) دوزخ را سوزاند .

الکافی : 2 / 310 / 10 منتخب میزان الحکمة : 482

حدیث - 30

امام صادق عليه‌السلام :

مَن بَنى فَوقَ مَسكَنِهِ كُلِّفَ حَملَةُ يَومَ القِيامَةِ .

هر كه بنايى بيش از نياز سكونتش بسازد ، در روز قيامت مكلّف به حمل آن شود .

المحاسن : 2 / 446 / 2531 منتخب ميزان الحكمة : 276

حدیث - 31

امام على عليه‌السلام :

المَوتُ بابُ الآخِرَةِ ؛

مرگ ، دروازه آخرت است .

غرر الحكم : 319 منتخب ميزان الحكمة : 516

حدیث - 32

پيامبر خدا صلى‌الله‌عليه‌وآله‌وسلم :

مَن ماتَ على شيءٍ بَعثَهُ اللّه علَيهِ ؛

هر كس با هر چيزى (از اعمال و صفات) بميرد ، خداوند او را با همان بر مى‌انگيزد.

كنزالعمّال : 42721 منتخب ميزان الحكمة : 516

حدیث - 33

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

إذا ماتَ أحَدُكُم فَقد قامَت قِيامَتُهُ ، يَرى ما لَهُ مِن خَيرٍ و شَرٍّ ؛

هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش بر پا شود. پس خدا را چنان بپرستید که گویی او را می‌بینید و هر لحظه از او آمرزش بخواهید .

کنزالعمّال : 42123 منتخب میزان الحکمة : 516

حدیث - 34

امام علی علیه السلام :

يا عِبادَ اللّه ، ما بعدَ المَوتِ لِمَن لم يُغفَرْ لَهُ أشدَّ مِن المَوتِ ؛ القَبرُ ، فاحذَرُوا ضِيقَهُ وضَنكَهُ وظُلمَتَهُ وغُربَتَهُ ... وإنّ المَعيشَةَ الضَّنْكَ الّتى حَذَّرَ اللّه مِنها عَدُوَّهُ عَذابُ القَبرِ ؛

بندگان خدا ! برای کسی که آمرزیده نشده ، از مرگ سخت‌تر ، قبر است . پس ، از تنگی و فشار و تاریکی و تنهایی قبر بترسید ... آن زندگی تنگی که خداوند به دشمن خود نسبت به آن هشدار داده ، عذاب قبر است .

أمالی الطوسیّ : 28 / 31 منتخب میزان الحکمة : 456

حديث - 35

امام صادق عليه السلام :

يُسألُ المَيِّتُ فی قَبرِهِ عن خَمسٍ : عن صَلاتِهِ ، وزَكاتِهِ ، وحَجِّهِ ، وصيامِهِ ، ووَلايَتِهِ إيّانا أهلَ البَيتِ ، فتَقولُ الوَلايةُ مِن جانِبِ القَبرِ للأربَعِ : ما دَخَلَ فِيكُنَّ مِن نَقصٍ فَعلَيَّ تَمامُهُ؛

از مرده در گورش پیرامون پنج چیز سؤال می‌شود : از نمازش ، زکاتش ، حجّش ، روزه‌اش و ولایتش نسبت به ما خاندان . پس ، ولایت از گوشه قبر به آن چهار چیز گوید : هر یک از شما کم و کاستی داشتید ، کامل کردن آن به عهده من .

الكافی : 3 / 241 / 15 منتخب ميزان الحكمة : 456

حديث - 36

امام صادق عليه السلام :

إنّ لِلقَبرِ كلاما فی كُلِّ يَوم ، يقولُ : أنا بَيتُ الغُربهِ ، أنا بَيتُ الوَحشَةِ ، أنا بَيتُ الدُّودِ ، أنا القَبرُ ، أنا رَوضَةٌ مِن رِياضِ الجَنّةِ أو حُفرَةٌ مِن حُفَرِ النارِ ؛

قبر هر روز صحبت می‌کند و می‌گوید : من خانه غربتم ، من خانه تنهایی‌ام ، من خانه کِرمها هستم ، من قبرم ، من باغی از باغهای بهشت یا گودالی از گودالهای دوزخم .

الكافی : 3 / 242 / 2 منتخب ميزان الحكمة : 456

حدیث - 37

پیامبر خدا ﷺ :

ما رَأیتُ مَنظَرا إلاّ والقَبرُ أفظَعُ مِنهُ؛

منظره‌ای ندیدم مگر این که قبر از آن ترسناک‌تر بود .

تنبیه الخواطر : 1 / 284 منتخب میزان الحکمة : 456

حدیث - 38

پیامبر خدا ﷺ :

أوّلُ عَدلِ الآخِرَةِ القُبورُ ،لا یُعرَفُ وَضیعٌ مِن شَریفٍ ؛

نخستین مرحله عدالتِ آخرت ، قبرهاست که گمنام و نامدار نمی‌شناسد .

مستدرک الوسائل : 2 / 475 / 2502 منتخب میزان الحکمة : 456

حدیث - 39

پیامبر خدا ﷺ :

إنّ أرحَمَ ما یَکونُ اللّه بالعَبدِإذا وُضِعَ فی حُفرَتِهِ ؛

بیشترین مهربانی خدا به بنده، هنگامی است که در گورش می‌نهند .

کنزالعمّال : 42386

حدیث - 40

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

إنّ القَبرَ أوَّلُ مَنازِلِ الآخِرَةِ ، فإن نَجا مِنهُ فما بَعدَهُ أيسَرُ مِنهُ ، وإنْ لم يَنجُ مِنهُ فما بَعدَهُ لَيسَ أقلَّ مِنهُ ؛

قبر ، نخستین منزل آخرت است . اگر کسی از آن به سلامت رست ، منازل بعد آن آسانتر است و اگر به سلامت نرست ، دشواری منازل بعدی کمتر از آن نیست .

بحار الأنوار : 6 / 242 / 64

حدیث - 41

امام صادق علیه السلام :

إنَّ اللّه تَبارَکَ وتَعالى ...إذا أرادَ بِعَبدٍ شَرّا حاسَبَهُ عَلى رُؤوسِ النّاسِ ، وبَكَّتَهُ ، وأعطاهُ كِتابَهُ بِشِمالِهِ ، وهُوَ قَولُ اللّهِ عز و جل : «وَ أمّا مَنْ أُوتِىَ كِتابَهُ وَراءَ ظَهْرِهِ * فَسَوْفَ يَدْعو ثُبورا * وَ يَصْلى سَعيرا * إنّهُ كانَ فى أهْلِهِ مَسرورا »؛

خداوند تبارک و تعالی هر گاه برای بندهای بد بخواهد ، در حضور مردم از او حسابرسی کند و محکومش نماید و کارنامهاش را به دست چپ او دهد . این است مراد سخن خداوند عز و جل که می‌فرماید : «و امّا کسی که نامه‌اش از پشت سر به او داده شود ، زوداست که بگوید وای بر من هلاک شدم و به آتش افروخته در آید ، که او در دنیا نزد کسانش شادمان زیسته بود» .

أی غلبه بالحجّه (کما فی هامش بحار الأنوار : 7 / 325) .الانشقاق : 10 13
.الزهد للحسین بن سعید : 92 / 246 منتخب میزان الحکمة : 416

حدیث - 42

امام صادق علیه‌السلام :

خـداوند تبارک و تـعالی چون بخواهد بـه حسـاب مـؤمن رسـیدگی کنـد ، کارنامه‌اش را به دست راست او دهد و بین خود و او ، بـه حسـابش رسـیدگی نماید . پس گوید : بنده من ! چنین و چنان کرده‌ای و فلان و بهمان کار را انجام داده‌ای ! عرض می‌کند : آری ، پروردگارا ! من این کارهـا را کـرده‌ام . خداونـد می‌فرماید : من آنها را بر تو بخشیدم و تبدیل به کارهای نیک کردم . پس ، مردم گویند : سبحان اللّه ! این بنده حتّی یک گناه هم نداشت ؟ این است معنای سخن خداوند عز و جل : «اما آن کـس کـه نامـه‌اش بـه دسـت راسـت او داده شـود زوداست که آسان حسابرسی شود و به سوی کسان خود شادمان برگردد» .

الانشقاق : 7 9 منتخب میزان الحکمة : 416

حدیث - 43

امام صادق علیه‌السلام :

إذا کانَ یَومُ القِیامَةِ دُفِعَ إلَی‌الإنسانِ کِتابُه ، ثُمَّ قیلَ لَهُ : اقـرَأهُ .[قـالَ الـرّاوی :] قُلتُ : فیَعرِفُ ما فیهِ ؟ فقالَ : إنَّهُ یَذکُرُهُ فَما مِن لَحظَةٍ ولا کَلِمَةٍ ولا نَقْلِ قَـدَمٍ ولا شَیءٍ فَعَلَهُ إلاّ ذَکَرَهُ ؛ کأنَّهُ فَعَلَهُ تِلکَ السّاعَةَ ، فلِذلکَ قالوا : «یـا وَیلَتَنـا مـا لِهـذا الکِتابِ ...» ؛

چون روز قیامت شود نامه انسان به او داده می‌شود و می‌گویند : آن را بخوان . (راوی می‌گوید :) عرض کردم : آنچه را در آن نامه هست می‌شناسد ؟ حضرت فرمود : هیچ نگاهی نکرده و هیچ کلمه‌ای نگفته و هیچ قدمی برنداشته و هیچ کاری انجام نداده باشد ، مگر این که در آن نامه ذکر شده است و او آنها را به یاد آورد به طوری که گویی همان لحظه آنها را انجام داده‌است . به همین دلیل می‌گویند : «وای بر ما ! این چه نوشته‌ای است که ...» .

تفسیر العیّاشیّ : 2 / 328 / 34 منتخب میزان الحکمة : 416

حدیث - 44

الإمامُ الصّادقُ علیه السلام

فی قولِهِ تَعالی: «اِقْرَأْ کِتابَکَ کَفی بِنَفْسِکَ الیَومَ» : یُذَکَّرُالعَبدُ جَمیعَ ما عَمِلَ وما کُتِبَ علَیهِ ؛ کأَنَّهُ فَعَلَهُ تِلکَ السّاعَةِ ، فلِذلکَ قالوا : «یا وَیْلَتَنا ما لِهذا الکِتابِ لا یُغادِرُ صَغیرَةً وَ لا کَبیرَةً إلاّ أحْصاها ؟!»

امام صادق علیه السلام درباره آیه «بخوان نامه‌ات را امروز تو برای رسیدگی به حسابت بسنده‌ای» : تمام کارهایی را که بنده انجام داده و آنچه برای او نوشته شده‌است ، به او یادآوری می‌شود به طوری که گویی در همان لحظه انجامشان داده‌است . به همین دلیل می‌گویند : «وای بر ما ! این چه نوشته‌ای است که هیچ کوچک و بزرگی را از قلم نینداخته است» .

تفسیر العیّاشیّ : 2 / 328 / 35 منتخب میزان الحکمة : 416

حديث - 45

الإمامُ الباقرُ عليه السلام

فى قَولِه تَعالى : «وَ كُلَّ إنْسانٍ أَلْزَمْناهُ طائرَهُ فى عُنُقِه»:يَقولُ : خَيرُهُ وشَرُّهُ مَعَهُ حَيثُ كانَ ، لا يَستَطيعُ فِراقَهُ حَتّى يُعطى كِتابَهُ يَومَ القِيامَةِ بِما عَمِلَ ؛

امام باقر عليه السلام درباره آيه «و كردار نيک و بد هر كس را به گردن او آويخته‌ايم»: هر جا كه باشد ، نيک و بد او نيز با اوست و نمى‌تواند از آنها جدا شود ، تا آن كه در روز قيامت نامه اعمالش به او داده مى‌شود .

تفسير القمّى : 2 / 17 منتخب ميزان الحكمة : 416

حديث - 46

امام صادق عليه السلام :

إذا كانَ يومَ القِيامَةِ نادى مُنادٍ : أينَ الصَّدودُ لِأولِيائى ؟ فيَقومُ قَومٌ لَيسَ عَلى وُجوهِهِم لَحمٌ ، فيُقالُ : هؤلاءِ الّذينَ آذَوُا المُؤمِنينَ ونَصَبوا لَهُم وعانَدوهُم وعَنَّفوهُم فى دِينِهِم ، ثُمَّ يُؤمَرُ بِهِم إلى جَهَنَّم ؛

چون روز قيامت شود ، آواز دهنده‌اى بانگ برآورد : كجايند كسانى كه از دوستان من روى گرداندند (يا آنها را از حقوقشان محروم ساختند، يا آنان را ريشخند كردند) ؟ پس ، گروهى كه در چهره‌شان گوشتى وجود ندارد ، برخيزند ؛ گفته شود : اينان كسانى هستند كه مؤمنان را آزار دادند و با آنان دشمنى و عناد ورزيدند و به خاطر دينشان ايشان را سخت سرزنش كردند ؛ آن گاه فرمان داده شود كه آنها را به دوزخ برند .

الكافى : 2 / 351 / 2

حديث - 47

رسول الله ﷺ

فى قولهِ تعالى : «يَومَ نَحشُرُ المُتَّقينَ إلَى الرَّحْمنِ وَفْدا»: إنَالوَفدَ لا يَكونونَ إلاّ رُكبانا ، أُولئکَ رِجالٌ اتَّقَوا اللّهَ فأحَبَّهُمُ اللّهُ وَاختَصَّهُم ورَضِىَ أعمالَهُم ، فسَمّاهُمُ المُتَّقينَ ؛

پیامبر خدا ﷺ

درباره آیه«روزی که پرهیزگاران را در پیشگاه خدای رحمان به صورت فرستادگان گرد آوریم» فرمودند: فرستادگان، جز سواره نیستند . آنان مردمانی هستند که تقوای خدا در پیش گرفتند . پس خداوند دوستدار آنها شد و برگزیدشان و از کارهایشان خشنود گردید و از این رو ، آنان را پرهیزگاران نامید .

الكافى : 8 / 95 / 69 منتخب ميزان الحكمة : 414

حديث - 48

پیامبر خدا ﷺ:

إنَّكُم مُلاقو اللّه حُفاةًعُراةً غُرْلاً؛

همانا شما به‌صورت پابرهنه و عریان و ختنه ناشده، خدا را دیدار می‌کنید .

الترغيب والترهيب : 4 / 384 / 11 منتخب ميزان الحكمة : 414

حدیث - 49

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

كُلُّ مَن وَرَدَ القِيامَةَ عَطشانٌ ؛

در روز قیامت، همگان تشنه وارد می‌شوند .

كنز العمّال : 38938

حدیث - 50

امام سجّاد علیه السلام :

أشَدُّ ساعاتِ ابنِ آدَمَ ثَلاثُ ساعاتٍ : السّاعَةُ الّتی يُعايِنُ فيها مَلَکَ المَوتِ، والسّاعَةُ الّتی يَقومُ فيها مِن قَبرِهِ، والسّاعَةُ الّتی يَقِفُ فيها بَينَ يَدَيِ اللّه تَبارَکَ وتَعالی؛

سخت‌ترین لحظات فرزند آدم سه لحظه است: لحظه‌ای که فرشته مرگ را می‌بیند، لحظه‌ای که از گور خود بر می‌خیزد و لحظه‌ای که در پیشگاه خداوند تبارک و تعالی می‌ایستد .

الخصال : 119 / 108 منتخب ميزان الحكمة : 414

حديث - 51

امام صادق عليه السلام :

قالَ عيسَى بنُ‌مَريَمَ عليهما السلام لِجَبرَئيلَ عليه السلام : مَتى قِيامُ السّاعَةِ ؟ فَانتَفَضَ جَبرَئيلُ انتِفاضَةً أُغمِيَ علَيهِ مِنها ، فلَمّا أفاقَ قالَ : يا روحَ اللّه، ما المَسؤولُ أعلَمُ بِها مِنَ السّائلِ ، ولَهُ مَن فى السَّماواتِ والأرضِ ، لا تَأتيكُم إلاّ بَغتَةً ؛

عيسى بن مريم عليهما السلام از جبرئيل عليه السلام پرسيد: كى قيامت بر پا مى‌شود؟ جبرئيل چنان بيتاب و مضطرب شد كه از هوش رفت و چون به هوش آمد ، گفت : اى روح اللّه ! من در اين باره بيشتر از تو نمى‌دانم. هر آن‌كه در آسمانها و زمين است از آنِ خداست، قيامت جز ناگهانى و بى‌خبر بر شما وارد نمى‌شود .

قصص الأنبياء : 271 / 346 منتخب ميزان الحكمة : 414

حديث - 52

امام سجّاد عليه السلام :

مِن مَواعِظِهِ: اِعلَمْ يَابنَ آدَمَ أنَّ مِن وَراءِ هذا أعظَمَ وأفظَعَ وأوجَعَ لِلقُلوبِ يَومَ القِيامَةِ ، ذلكَ يَومٌ مَجموعٌ لَهُ النّاسُ وذلكَ يَومٌ مَشهودٌ ، يَجمَعُ اللّهُ فيهِ الأوَّلينَ والآخِرينَ ؛

بدان اى پسر آدم ، كه در پس امروز روزى بزرگتر و ترسناكتر و درد آورتر براى دلهاست و آن روز قيامت است . در آن روز مردم گرد آورده مى‌شوند و در آن روز همگان حاضر مى‌شوند . در آن روز خداوند اولين و آخرين خلايق را جمع مى‌كند .

الكافى : 8 / 73 / 29 منتخب ميزان الحكمة : 412

حديث - 53

امام على عليه السلام :

اِسمَعْ ياذَا الغَفلَةِ والتَّصريفِ مِن ذى الوَعظِ والتَّعريفِ ، جُعِلَ يَومُ الحَشرِ يَومَ العَرضِ والسُّؤالِ والحِباءِ والنَّكالِ ، يَومَ تُقلَبُ إلَيهِ أعمالُ الأنامِ ، وتُحصى فيهِ جَميعُ الآثامِ ، يَومَ تَذوبُ مِنَ النُّفوسِ أحداقُ عُيونِها ، وتَضَعُ الحَوامِلُ ما فى بُطونِها؛

ای بی‌خبر گمراه ! بشنو از اندرزگوی راهنما ، روز رستاخیز ، روز عرضه اعمال و بازخواست و پاداش و کیفر قرار داده شده‌است ، روزی که کارهای مردم به آن جا برگردانده می‌شود و همه گناهان شماره می‌گردد ، روزی که حلقه چشمها گداخته می‌شود و آبستنها آنچه در شکم دارند ، فرو می‌نهند .

أمالى الطوسى : 653 / 1353 منتخب ميزان الحكمة : 414

حديث - 54

امام على عليه السلام :

وذلکَ يَومُ يَجمَعُ اللّهُ فيهِ الأوَّلينَ والآخِرينَ لِنِقاشِ الحِسابِ وجَزاءِ الأعمالِ ، خُضوعا قِياما ،قَد ألجَمَهُمُ العَرَقُ ، ورَجَفَت بِهِمُ الأرضُ ، فَأحسَنُهُم حالاً مَن وَجَدَ لِقَدَمَيهِ مَوضِعا ، ولِنَفسِهِ مُتَّسَعا !

روز قیامت روزی است که خداوند همگان را ، از اولین نفر تا آخرین نفر ، برای رسیدگی به حسابشان و جزای اعمالشان گرد می‌آورد ، در حالی که به سر

به زیر و خاضع ایستاده‌اند و عرق از سر و رویشان مـی‌ریـزد و زمـین آنهـا را می‌لرزاند . (در آن روز) نیکو حالترین مردم کسی است که جـای پـایی بیابـد و برای خود جایی پیدا کند !.

نهج البلاغة : الخطبة 102 منتخب میزان الحکمة : 414

حدیث - 55

پیامبر خدا ﷺ :

يُبعَثُ اُناسٌ مِن قُبورِهِم يَومَ‌القِيامَةِ تأجَّجُ أفواهُهُم نارا ، فقيلَ لَهُ: يا رسولَ اللّه، مَن هؤلاءِ؟ قالَ : الّذينَ يَأكُلونَ أموالَ اليَتامى ...؛

روز قـیامت عـدّه‌ای از گورهایشان بـیرون می‌آیند در حالی که از دهان‌های آنها آتش زبانه می‌کشد. عرض شد: ای رسول خدا ، آنان چـه کسـانی هسـتند؟ فرمودند: کسانی که اموال یتیمان را می‌خورند .

تفسیر العیاشی : 1 / 225 / 47 منتخب میزان الحکمة : 620

حدیث - 56

پیامبر خدا ﷺ

إنّ فی الجَنّةِ دارا يُقالُ لَها : دارُ الفَرَحِ ، لايَدخُلُها إلاّ مَن فَرَّحَ يَتامَى المُؤمنينَ ؛

در بهشت سرایی است که به آن «شادی سرا» گفته می‌شود و تنها کسـی وارد آن می‌شود که ایتام مؤمنان را شاد سازد .

کنزالعمّال : 6008 منتخب میزان الحکمة : 620

حديث - 57

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

ألا اُخبِرُكُم عَنِ الأجوَدِ الأجوَدِ ؟ اللّه الأجـوَدُ الأجـوَدُ ، وأنـا أجوَدُوُلـدِ آدَمَ ، وأجوَدُكُم مِن بَعدى رَجُلٌ عُلِّمَ عِلما فنَشَرَ عِلمَهُ ، يُبعَثُ يَومَ القِيامَـةِ اُمَّـةً وَحـدَهُ ، ورَجُلٌ جادَ بِنَفسِهِ للّه عز و جل حَتّى يُقتَلَ ؛

آیا شما را از بخشنده‌ترین بخشنده خبر ندهم؟ خداوند بخشنده‌ترین بخشـنده است . و من بخشنده‌ترین فرزند آدم هستم و بعد از مـن بخشـنده‌تـرین شـما ، مردی است که دانش را آموزش دهد و از این راه دانش او پخـش شـود . او در روز قیامت به تنهایی همچون یک امّت برانگیخته می‌گردد و نیز مردی که در راه خداوند عز و جل جانبازی کند تا کشته شود .

الترغيب والترهيب : 1 / 119 / 5 منتخب ميزان الحكمة : 400

حديث - 58

امام صادق علیه السلام :

أشَدُّ النّاسِ عَذاباعالِمٌ لا يُنتَفَعُ مِن عِلمِهِ بِشَيءٍ ؛

در میان مردمان (گنهکار) سخت‌ترین عذاب را عالمی دارد که از علـم خـود کمترین سودی نبرد .

بحار الأنوار : 2 / 37 / 53

حدیث - 59

پیامبر خدا ﷺ :

يَطَّلِعُ قَومٌ مِن أهلِ الجَنّةِعَلى قَومٍ مِن أهلِ النّارِ فيَقولونَ : ما أدخَلَكُمُ النَّارَ وقَد دَخَلنا الجَنَّةَ لِفَضلِ تَأديبِكُم وتَعليمِكُم ؟! فيَقولونَ : إنّا كُنّا نَأمُرُ بِالخَيرِ ولا نَفعَلُهُ ؛

گروهی از بهشتیان ، به گروهی از دوزخیان می‌نگرند و می‌گویند : ما به برکت تربیت و آموزش شما به بهشت رفتیم . چه شده است که شما خود به دوزخ افتاده‌اید ؟ گویند : ما به نیکی فرمان می‌دادیم ولی خود به آن عمل نمی‌کردیم .

مكارم الأخلاق : 2 / 364 / 2661

حدیث - 60

پیامبر خدا ﷺ:

أنا أوّلُ وافِدٍ علَى العَزيزِ الجَبّارِ يَومَ القِيامَةِ وكِتابُهُ وأهلُ بَيتي ثُمّ أُمّتي، ثُمّ أسألُهُم: ما فَعَلتُم بكِتابِ اللّهِ وبأهلِ بَيتي؟؛

من و کتاب خدا و اهل بیت من، نخستین گروهی هستیم که در روز قیامت بر خدای عزیز جبار وارد می‌شویم و سپس امت من. آنگاه من از آنها می‌پرسم که با کتاب خدا و با اهل بیتِ من چه کردید؟

الكافي: ج 2، ص 600، ح 4

حدیث - 61

رسول اکرم ﷺ فرمودند :

یا عَلیُّ اَلعَقلَ مَا اکتُسِبَت بِهِ الجَنّةُ وَطُلِبَ بِهِ رِضَی الرّحمنِ؛

ای علی! عقل چیزی است که با آن بهشت و خشنودی خداوند رحمان به دست می‌آید.

کنزالعمال، ج13، ص151، ح36472

حدیث - 62

پیامبر اکرم(ﷺ فرمودند:

ما مِن ساعَةٍ تَمُرُّ بِابن آدَمَ لَم یُذکَر اللهُ فیها إلّا حَسِرَ عَلَیها یَومَ القیامَةِ.

هر لحظه ای که بر فرزند آدم بگذرد و او به یاد خدا نباشد روز قیامت حسرتش را خواهد خورد.

کنز العمال ح1819

حدیث - 63

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اَلْخَیْرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ اِنّ الشّرّ کُلّهُ اَمامَکَ وَ لَنْ تَری الخَیْرَ وَ الشّرّ اِلاّ بَعْدَ الاْآخِرَةِ لاَنّ اللّهَ عَزّوَجَلّ جَعَلَ الْخَیْرَ کُلّهُ فِی الْجَنّةِ وَ الشّرّ کُلّهُ فِی النّارِ؛

همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است.

تحف العقول، ص 306

حدیث - 64

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

لِیَتَزَوّدِ العَبدُ مِن دُنیاهُ لآخِرَتِهِ ، وَ مِن حَیاتِهِ لِمَوتِهِ وَ مِن شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَاِنّ الدُّنیا خُلِقَت لَکُم وَ اَنتُم خُلِقتُم لِلخِرَةِ ؛

انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی، توشه برگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید .

تنبیه الخواطر، ج 1، ص 131

حدیث - 65

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لا تَـكُن مِمَّن يَرجُو الآخِرَةَ بِغَيرِ العَمَلِ... يَنهى وَ لا يَنتَهى وَ يَمُرُ بِما لا يَتى... ؛

از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارنـد، امـا خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند.

نهج البلاغه، حکمت 150

حدیث - 66

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

انما امروا بالصوم لکی یعرفوا الم الجوع و العطش فیستدلوا علی فقر الاخر؛

مردم به انجام روزه امر شده‌اند تا درد گرسـنگی و تشـنگی را بفهمنـد و بـه واسطه آن فقر و بیچارگی آخرت را بیابند.

(وسائل الشیعه، ج 4، ص 4، ح 5 _ علل الشرایع، ص 10)

حدیث - 67

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

الجَبّارونَ اَبعَدُ النّاس منَ اللهِ عزٌ و جلّ یومَ القیامَة؛

دورترین مردم ار خداوند عزّو جل در روز قیامت سرکشانِ متکبّر هستند.

(جهادالنفس، ص254)

حدیث - 68

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ مِن اَعظَمِ النّاسِ حَسرَةً یَومَ القِیامَهِ، مَن وَصفَ عَدلاً ثُمّ خالَفَهُ اِلَی غَیرِه؛

پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسی است که برای مردم از عدالت سخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد.

(وسائل الشیعه، ج15، ص 295)

حدیث - 69

امام باقر (علیه‌السلام) فرمودند:

اِنّما یُداقُّ اللهُ العِبادَ فی الحِسابِ یَومَ القِیامَةِ علی قَدرِ ما اَتاهُم مِن العُقُولِ فِی الدُّنیا؛

خدا در روز قیامت نسبت به حساب بندگانش به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است باریک بینی می کند.

(اصول کافی، ج 1، ص 12)

حدیث - 70

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

لا یأمَن یومَ القیامَةِ إلاّ مَن خافَ اللهَ فِی الدُّنیا؛

کسی در قیامت در امان نیست مگر کسی که در دنیا ترس از خدا در دل داشت.

(مناقب ابن شهر آشوب، ج4، ص 69)

حدیث - 71

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیامة؛

هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بر طرف سازد.

(اصول کافی، ج 3، ص 268)

حدیث - 72

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنّ اعظَمَ الحَسَرَاتِ یَومَ القیامَةِ حَسرَةُ رَجُل کَسَبَ مالاً فی غَیرِ طاعَةِ الله فوَرِثَهُ رَجُلٌ فانفَقَهُ فی طاعَةِ الله سُبحانَهُ فَدَخَلَ بِهِ الجَنّة وَ دَخَلَ الاوّلُ بِهِ النّارَ.

روز قیامت بزرگترین افسوس، افسوس مردی است که مالی را به ناروا گردآورده به دوزخ رود و آن مال را برای کسی به ارث گذارد که در طاعت خداوند سبحان خرجش نموده به بهشت رود.

(نهج البلاغه حکمت 429)

حدیث - 73

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

اَوّلُ ما یوضَعُ فی میزانِ العَبدِ یَومَ القیامَةِ حُسنُ خُلقِهِ؛

نخستین چیزی که روز قیامت در ترازوی اعمال بنده گذاشته می‌شود، اخلاق خوب اوست.

(قرب الإسناد، ص 46، ح 149)

حدیث - 74

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

اِذا ماتَ اَحَدُکُم فَقَد قامَت قیامَتُهُ، یَری ما لَهُ مِن خَیرٍ وَ شَرٍّ؛

هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می‌شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می‌بیند.

(کنزالعمّال، ح 42123)

حدیث - 75

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

وَ مَن شَهِدَ شَهادَةَ حَقٍّ لِيُحيِيَ بِها حَقّ امرِىءٍ مُسلِمٍ اَتى يَومَ القيامَةِ وَ لِوَجهِهِ نورٌ مَدّ البَصَرِ تَعرِفُهُ الخَلايِقُ بِاسمِهِ وَ نَسَبِهِ ؛

کسی که برای زنده کردن حق یک مسلمان، شهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می‌کند دیده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شناسند.

(کافی، ج 7، ص 381، ح 1)

حدیث - 76

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

روز قیامت فردی را می‌آورند و او را در پیشگاه خداوند نگه می‌دارند و کارنامه‌اش را به او می‌دهند، اما حسنات خود را در آن نمی‌بیند. عرض می‌کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من در آن طاعات خود را نمی‌بینم! به او گفته می‌شود: پروردگار تو نه خطا می‌کند و نه فراموش. عمل تو به سبب غیبت کردن از مردم بر باد رفت. سپس مرد دیگری را می‌آورند و کارنامه‌اش را به او می‌دهند. در آن طاعت بسیاری را مشاهده می‌کند. عرض می‌کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من این طاعات را بجا نیاورده‌ام! گفته می‌شود: فلانی از تو غیبت کرد، حسنات او به تو داده شد.

(جامع الاخبار، ص 412)

حدیث - 77

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

اَلبُکاءُ مِن خَشیةِ اللهِ نَجآةٌ مِنَ النّارِ؛

گریه از ترس خدا سبب نجات از آتش جهنّم است

(حیات امام حسین، ج 1، ص 183)

حدیث - 78

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند:

إنّما خُلِّدَ أهلُ النّارِ فِی النّارِ لأنّ نیّاتَهُم کانَت فِی الدُّنیا أن لَو خُلِّدُوا فیها أن یَعصُوا اللّهَ أبَدا وَإنّما خُلِّدَ أهلُ الجَنّةِ فِی الجَنّةِ لأنّ نیّاتَهُم کانَت فِی الدُّنیا أن لَو بَقُوا فیها أن یُطیعُوا اللّهَ أبَدا فَبِا النِّیّاتِ خُلِّدَ هؤُلاءِ وَهؤُلاءِ ثُمّ تَلاقَو لَهُ تَعالی: (قُل کُلٌّ یَعمَلُ عَلی شاکِلَتِهِ) قالَ: عَلی نِیَّتِهِ؛

جهنمیان از این رو در آتش جاویدانند که در دنیا نیّتشان این بود که چنانچه تا ابد زنده بمانند تا ابد خدا را نافرمانی کنند و بهشتیان نیز از این‌رو در بهشت جاویدانند که در دنیا بر این نیت بودند که اگر برای همیشه ماندگار باشند برای همیشه خدا را فرمان برند. پس، جاودانگی هر دو گروه به سبب نیتهایشان است. آن‌گاه حضرت این آیه را تلاوت کردند: «بگو هر کس طبق نیت خود عمل می‌کند».

(کافی، ج2، ص85، ح5)

حدیث - 79

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

لَو أنّ دَلوا صُبِّ مِن غِسلینٍ فی مَطلَعِ الشّمسِ لَغَلَت مِنهُ جَماجِمُ مَن فی مَغرِبِها؛

اگر یک سطل از چرک و خون دوزخیان در شرق عالم ریخته شود بر اثر آن جمجمه کسانی که در غرب عالمند به جوش می‌آید.

(امالی طوسی، ج1، ص533، ح1162)

حدیث - 80

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلا وَ مَن اَکَلَهُ الحَقُّ فَاِلَی الجَنّةِ وَ مَن اَکَلَهُ الباطِلُ فَاِلَی النّارِ؛

بدانید که هر کس در راه حق از دنیا برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می‌رود.

(نهج البلاغه، نامه 17)

حدیث - 81

رسول اکرم ﷺ :

فی قَولِهِ تَعالی (یا حَسرَتَنا عَلی ما فَرّطنا) اَلحَسرَةُ أن یَری أهلُ النّارِ مَنازِلَهُم مِنَ الجَنّةِ فِی الجَنّةِ فَتِلکَ الحَسرَةُ؛

درباره آیه «دریغا که کوتاهی کردیم» فرمودند: دریغ از این روست که جهنمیان جایگاه بهشتی خود را در بهشت می‌بینند. این موجب حسرت می‌شود.

(الدرالمنثور، ج3، ص9)

حدیث - 82

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

أوّلُ مَن یَدخُلُ النّارَ أمیرٌ مُتَسَلِّطٌ لَم یَعدِل، وَذو ثَروَةٍ مِنَ المالِ لَم یُعطِ المالَ حَقّهُ وَفَقیرٌ فَخورٌ؛

اولین کسی که به جهنم می‌رود فرمانروای قدرتمندی است که به عدالت رفتار نمی‌کند و ثروتمندی که حقوق مالی خود را نمی‌پردازد و نیازمند متکبر.

(عیون الاخبارالرضا، ج1، ص31، ح20)

حدیث - 83

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

أَکثَرُ ما یُدخِلُ النّاسَ النّارَ الأَجوَفانِ: الفَمُ وَالفَرجُ؛

دو چیز میان تهی بیش از همه مردم را به جهنم می‌برد: دهان و شرمگاه.

(کنزالعمال، ج16، ص103، ح44071)

حدیث - 84

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

أدنی اَهلِ النّارِ عَذابا یَنتَعِلُ بِنَعلَینِ مِن نارٍ یَغلی دِماغُهُ مِن حَرارَةِ نَعلَیهِ؛

کم عذاب‌ترین اهل جهنم دو کفش از آتش به پا دارد که از حرارت آنها مغزش به جوش می‌آید.

(کنزالعمال، ج14، ص527، ح39507)

حدیث - 85

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اَلخَیرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ اِنّ الشّرّ کُلّهُ اَمامَکَ وَ لَن تَری الخَیرَ وَ الشّرّ اِلاّ بَعدَ الآخِرَةِ لاَنّ اللّهَ عَزّوَجَلّ جَعَلَ الخَیرَ کُلّهُ فِی الجَنّةِ وَ الشّرّ کُلّهُ فِی النّارِ؛

همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است.

(تحف العقول، ص 306)

حدیث - 86

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اَلْخَیْرُ کُلُّهُ اَمامَکَ وَ اِنّ الشّرّ کُلّهُ اَمامَکَ وَ لَنْ تَری الخَیْرَ وَ الشّرّ اِلاّ بَعْدَ الآخِرَةِ لاَنّ اللّهَ عَزّوَجَلّ جَعَلَ الْخَیْرَ کُلّهُ فِی الْجَنّةِ وَ الشّرّ کُلّهُ فِی النّارِ؛

همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعی را جز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌ها را در جهنم قرار داده است.

(تحف العقول، ص 306)

حدیث - 87

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ اَدنی اَهلِ الجَنّةَ مَنزِلاً لَو نَزلَ بِه الثّقَلانِ الجِنّ وَالاِنسُ لَوَسِعَهُم طَعاما وَشَرابا وَلایَنقُصُ مِمّا عِندَهُ شَی ءٌ؛

کمترین فرد بهشت چنان است که اگر جن و انس میهمان او شوند همه را با خوردنی و آشامیدنی پذیرایی کند و از آنچه دارد چیزی کم نشود.

(بحارالأنوار، ج8، ص120، ح11)

حدیث - 88

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلا وَ مَن اَکَلَهُ الحَقُّ فَاِلَی الجَنّةِ وَ مَن اَکَلَهُ الباطِلُ فَاِلَی النّارِ؛

بدانید که هر کس در راه حق از دنیا برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می رود.

(نهج البلاغه، نامه 17)

حدیث - 89

اَلحَقُّ طَریقُ الجَنّةِ وَ الباطِلُ طَریقُ النّارِ وَ عَلی کُلِّ طَریقٍ داعٍ؛

حق، راه بهشت است و باطل، راه جهنم و بر سر هر راهی دعوت کننده ای است.

(نهج السعادة، ج 3، ص 291)

حدیث - 90

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لَذّاتُها لاتُمَلُّ وَمُجتَمِعُها لایَتَفَرّقُ وَسُکّانُها قد جاوَروا الرّحمنَ وَقامَ بَینَ اَیدیهِمُ الغِلمانُ بِصِحافٍ مِن الذّهبِ فیها الفاکِهَةُ والرّیحانُ؛

لذتها و خوشیهای بهشت دل را نمی زند، انجمن آن از هم نمی پاشد، ساکنانش در پناه خدای رحمانند و در برابر آنان غلامانی با طبق های زرین پر از میوه و گل های خوشبو ایستاده اند.

(امالی طوسی، ج1، ص29، ح31)

حدیث - 91

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنّ تَقوَى اللّه مِفتاحُ سَدادٍ ، وذَخيرَةُ مَعادٍ ، وعِتقٌ مِن كُلِّ مَلَكَةٍ ، ونَجاةٌ مِن كُلِّ هَلَكَةٍ ، بِها يَنجَحُ الطّالِبُ ، ويَنجو الهارِبُ ، وتُنال الرّغائبُ؛

تقوای خدا، کلید پاکی و درستی و اندوخته‌ای برای معـاد و باعـث آزادی از هر بندگی و رهایی از هر نابودی اسـت. بـه وسـیله تقواسـت کـه جوینـده بـه مطلوبش می‌رسد و گریـزانِ (از عـذاب و کیفـر الهـی) رهـایی مـی‌یابـد و بـه خواست‌ها رسیده می‌شود.

(نهج البلاغة، خطبه 230)

حدیث - 92

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

خَيرُ بَيتٍ فِي المُسلِمينَ بَيتٌ فيهِ يَتيمٌ يُحسَنُ اِلَيهِ وَ شَرُّ بَيتٍ فِي المُسلِمينَ بَيـتٌ فيهِ يَتيمٌ يُساءُ إلَيهِ اَنَا وَ كافِلُ اليَتيمِ فِي الجَنّةِ هكَذا؛

بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که بـا او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم.

(نهج الفصاحه، ح 1510)

حدیث - 93

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

اِذا ماتَ اَحَدُکُم فَقَد قامَت قیامَتُهُ، یَری ما لَهُ مِن خَیرٍ وَ شَرٍّ؛

هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می‌شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می‌بیند.

(کنزالعمّال، ح 42123)

حدیث - 94

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

یَروی عَن رَبِّهِ تَبارَکَ وَتَعالی ـ حُقّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَزاوِرَینِ فیَّ وَحُقّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَباذِلینَ فیَّ وَهُم عَلی مَنابِرَ مِن نورٍ یَغبِطُهُمُ النَّبیّونَ وَالصِّدّیقونَ بِمَکانِهِم؛

خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منابری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند.

(صحیح ابن حبّان، ج2، ص338)

حدیث - 95

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

مَنِ اشْتاقَ اِلَی الْجَنّةِ سارَعَ اِلَی الْخَیْراتِ وَ مَنْ اَشْفَقَ مِنَ النّارِ لَهی عَنِ الشّهَواتِ؛

هر کس مشتاق بهشت است، به سوی نیکی‌ها می‌شتابد و هر کس از جهنم بترسد، از هوا و هوس روی می‌گرداند.

(نورالثقلین، ج 3 ، ص 566، ح 166)

حدیث - 96

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

مَنْ أخَذَ لِلْمَظْلومِ مِنَ الظّالِمِ کانَ مَعیَ فِی الْجَنّةِ تَصاحُبا؛

هر کس داد مظلوم را از ظالم بگیرد، در بهشت با من یار و همنشین باشد.

(بحارالأنوار، ج 75، ص 359، ح 74)

حدیث - 97

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

اِنّ فِی الجَنّةِ دارا یُقالُ لَها دارُ الفَرَحِ لایَدخُلُها اِلاّ مَن فَرّحَ یَتامَی المُؤمِنینَ؛

در بهشت خانه ای هست که آن را شادی سرا گویند و جز آنان که یتیمان مؤمنان را شاد کرده اند وارد آن نمی شوند.

(نهج الفصاحه، ح 864)

حدیث - 98

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

اِنّ لِلجَنّةِ بابا یُدعی اَلرّیّانَ لایَدخُلُ مِنهُ اِلاّ الصّائِمونَ؛

بهشت را دری است که ریّان نامیده می شود از آن در، جـز روزه داران وارد نشوند.

(معانی الأخبار، ص 409)

حدیث - 99

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

فِی الجَنّةِ ما لا عَینٌ رَأَت وَلا اُذُنٌ سَمِعَت وَلاخَطَرَ عَلی قَلبِ بَشَرٍ؛

در بهشت چیزهایی هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه به خاطر کسی گذشته.

(نهج الفصاحه، ح 2060)

حدیث - 100

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

اَلجَنّةُ بَناؤُها لَبِنَةٌ مِن فِضّةٍ وَلَبِنَةٌ مِن ذَهَبٍ وَمِلاطُهَا المِسکُ الأَذفَرُ وَحَصباؤُهَا اللُّؤلُؤُ وَالیاقوتُ وَتُربَتُهَا الزّعفرانُ... ؛

ساختمان بهشت خشتی از نقره و خشتی از طلاست، گِـل آن مُشـک بسـیار خوشبو و سنگریزه آن لؤلؤ و یاقوت و خاک آن زغفران است... .

(نهج الفصاحه، ح 1327)

حدیث - 101

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

لا تَزولُ قَدَما عَبدٍ یَومَ القیامَةِ حَتّی یُسأَ لَ عَن اَربَعٍ عَن عُمُرِهِ فیما اَفناهُ وَ عَن شَبابِهِ فیما اَبلاهُ وَ عَن مالِهِ مِن اَینَ اَکتَسَبَهُ وَ فیما اَ نفَقَهُ وَ عَن حُبِّنا اَهلَ البَیتِ ؛

انسان، در روز قیامت، قدم از قدم برنمی‌دارد، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می‌شود: از عمرش که چگونه گذرانده است، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت.

خصال، ص 253، ح 125

حدیث - 102

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

اَلبِرُّ وَ الصَّدَقَةُ یَنفیانِ الفَقرَ وَ یَزیدانِ فِی العُمرِ وَ یَدفَعانِ عَن صاحِبِهِما سَبعینَ میتَةَ سوءٍ ؛

کار خیر و صدقه، فقر را می‌بَرند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند.

ثواب الاعمال، ص 141

حدیث - 103

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

ما أهوَنَ المَوتَ عَلی سَبیلِ نَیلِ العِزِّ وَإِحیاءِ الحَقِّ لَیسَ المَوتُ فی سَبیلِ العِزِّ إلاّحَیاةً خالِدَةً وَلَیستَ الحَیاةُ مَعَ الذُّلِّ إلاّ المَوتَ الّذی لاحَیاةَ مَعَهُ؛

چه آسان است مرگی که در راه رسیدن به عزّت و احیای حق باشد، مرگ عزتمندانه جز زندگی جاوید و زندگی ذلیلانه جز مرگ همیشگی نیست.

احقاق الحق، ج11، ص601

حدیث - 104

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مَنْ عَطَفَ عَلَیْهِ اللّیْلُ وَالنّهارُ اَدّبَاهُ وَ اَبلَیاهُ وَ اِلَی الْمَنایا اَدْنَیاهُ ؛

شب و روز بر هر کس بگذرد، او را ادب می‌کند، فرسوده‌اش می‌نماید و به مرگ نزدیکش می‌سازد.

کافی، ج 8 ، ص 17، ح 2

حدیث - 105

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلمَنِیّةُ وَلاَ الدّنِیّةُ وَالتّقَلُّلُ وَلاَ التّوَسُّلُ؛

مرگ آری امّا پستی و خواری هرگز، به اندک ساختن آری امّا دست سوی این و آن دراز کردن هرگز.

نهج البلاغه، حکمت 396

حدیث - 106

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَربَعَةُ اَشیاءَ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلاّ اَربَعَةٌ : اَلشّبابُ لا یَعرِفُ قَدرَهُ اِلاّ الشُّیوخُ وَالعافیَةُ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلاّ اَهلُ البَلاءِ وَ الصِّحَةُ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلاّ المَرضی وَ الحَیاةُ لا یَعرِفُ قَدرَها اِلاّ المَوتی؛

ارزش چهار چیز را جز چهار گروه نمی‌شناسند : جوانی را جز پیران، آسایش را جز گرفتاران، سلامتی را جز بیماران و زندگی را جز مردگان .

مواعظ العددیّه، ص 275

حدیث - 107

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

فِی الزِّنا سِتٌّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنها فِی الدُّنیا وَ ثلاثٌ فِی الآخِرَةِ، فَاَمّا الّتی فِی الدُّنیا فَیَذهَبُ بِالبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الفَناءَ وَ یَقطَعُ الرِّزقَ وَ اَمّا الّتی فِی الآخِرَةِ فَسوءُ الحِسابِ وَ سَخَطُ الرّحمنِ وَ الخُلودُ فِی النّارِ ؛

زِنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است.

خصال، ص 321، ح 3

حدیث - 108

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛

صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می‌کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد.

کافی، ج 2، ص 157، ح 33

حدیث - 109

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

یَعیشُ النّاسُ بِاِحْسانِهِمْ اَکْثَرَ مِمّا یَعیشونَ بِاَعْمارِهِمْ وَ یَموتون بِذُنوبِهِمْ اَکْثَرَ مِمّا یَموتونَ بِآجالِهِمْ؛

مردم، بیشتر از آن‌که با عمر خود زندگی کنند، با احسان و نیکوکاری خود زندگی می‌کنند و بیشتر از آن‌که با اجل خود بمیرند، بر اثر گناهان خود می‌میرند.

دعوات الراوندی، ص 291، ح 33

حدیث - 110

پیامبراکرم ﷺ فرمودند:

لِيَتَزَوَّدِ العَبدُ مِن دُنياهُ لآخِرَتِهِ ، وَ مِن حَياتِهِ لِمَوتِهِ وَ مِـن شَـبابِهِ لِهَرَمِـهِ ، فَـاِنّ الدُّنيا خُلِقَت لَكُم وَ اَ نتُم خُلِقتُم لِلخِرَةِ ؛

انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیـری‌اش از جوانی، توشه برگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شـده و شـما بـرای آخـرت آفریده شده‌اید .

تنبیه الخواطر، ج 1، ص 131

حدیث - 111

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اَلْخَيْرُ كُلُّهُ اَمامَکَ وَ اِنّ الشّرّ كُلّهُ اَمامَـکَ وَ لَـنْ تَـرى الخَيْـرَ وَ الشّـرّ اِلاّ بَعْـدَ الاْآخِرَةِ لاَنّ اللّهَ عَزّوَجَلّ جَعَلَ الْخَيْرَ كُلّهُ فِى الْجَنّةِ وَ الشّرّ كُلّهُ فِى النّارِ؛

همه خوبی‌ها و بدی‌ها در مقابل توست و هرگز خوبی و بدی واقعـی را جـز در آخرت نمی‌بینی، زیرا خداوند همه خوبی‌ها را در بهشت و همه بدی‌هـا را در جهنم قرار داده است.

تحف العقول، ص 306

حدیث - 112

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لا تَـكُن مِمَّن يَرجُو الآخِرَةَ بِغَيرِ العَمَلِ... يَنهى وَ لا يَنتَهى وَ يَمُرُ بِما لا يَتى... ؛

از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارنـد، امـا خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند.

نهج البلاغه، حکمت 150

حدیث - 113

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

أفضَلُ النّاسِ عَقلاً أحسَنُهُم تَقديرا لِمَعاشِهِ وَأشَدُّهُمُ اهتِماما بِإِصلاحِ مَعادِهِ؛

عاقل‌ترین مردم کسی است که در امور زندگیش بهتر برنامه‌ریـزی کنـد و در اصلاح آخرتش بیشتر همّت نماید.

نهج الفصاحه، ح 781

حدیث - 114

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مَنْ كانَ فيهِ ثَلاثٌ سَلِمَتْ لَهُ الدُّنْيا وَ الآخِرَةُ: يَأْمُرُ بِالْمَعْروفِ وَ يَأْتَمِرُ بِهِ وَ يَنْهى عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يَنْتَهى عَنْهُ وَ يُحافِظُ عَلى حُدودِ اللّهِ جَلّ وَ عَلا ؛

هر کس سه خصلت داشته باشد، دنیا و آخرتش سالم می‌ماند: به خوبی فرمان دهد و خود به آن عمل کند، از زشتی باز دارد و خود از آن باز ایستد و از حدود الهی پاسداری کند.

نهج الفصاحه، ح 2939

حدیث - 115

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

لِيَتَزَوَّدِ العَبدُ مِن دُنياهُ لآخِرَتِهِ ، وَ مِن حَياتِهِ لِمَوتِهِ وَ مِن شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَإِنَّ الدُّنيا خُلِقَت لَكُم وَ اَ نتُم خُلِقتُم لِلخِرَةِ ؛

انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی، توشه برگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید .

تنبیه الخواطر، ج 1، ص 131

حدیث - 116

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلدُّنیا أمَدٌ، الآخِرَةُ أبَدٌ ؛

دنیا تمام شدنی و آخرت، همیشگی است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث 4

حدیث - 117

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

مبادا کاری کنی که عذرت باید به راستی که مؤمن بدی نکند و پوزش نخواهد و منافق پیوسته بدی کند و عذر بخواهد.

تحت‌العقول

حدیث - 118

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

من لم یأت قبرالحسین علیه‌السلام و هو یزعم انه لنا شیعة حتی یموت فلیس هو لنا شیعة و ان کان من اهل الجنة فهو من ضیفان اهل الجنة؛

کسی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشد از میهمانان اهل بهشت خواهد بود.

کامل الزیارات، ص ???/ بحارالانوار، ج ??، ص ?

حدیث - 119

قال ابوعبدالله علیه‌السلام :

من لم یأت قبرالحسین علیه‌السلام حتی یموت کان منتقص الایمان منـتقص الـدین، ان ادخل الجنة کان دون المؤمنین فیها؛

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

هر کس به زیارت قبر امام حسین علیه‌السلام نرود تا بمیرد، ایمانش ناتمام و دینش ناقص خواهد بود به بهشت هم که برود پایین تر از مومنان در آنجا خواهد بود.

وسائل الشیعه، ج ??، ص ???

حدیث - 120

قال الامام الصادق علیه‌السلام :

من سره ان یکون علی موائد النور یوم القیامة فلیکن من زوارالحسین بن علی علیهماالسلام ؛

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره‌های نور بنشیند بایـد از زائـران امام حسین علیه‌السلام باشد.

وسائل الشیعه، ج ??، ص ???/ بحارالانوار، ج ??، ص ??

حدیث - 121

عن ابی جعفر و ابی عبدالله عليهما السلام يقولان:

من احب أن يكون مسكنه و مأواه الجنة، فلا يدع زيارة المظلوم؛

از امام باقر و امام صادق عليهما السلام نقل شده که فرمودند:

هر کس که می‌خواهد مسکن و مأوایش بهشت باشد، زیارت مظلوم امام حسین عليه السلام را ترک نکند.

مستدرک الوسائل، ج ??، ص ????

حدیث - 122

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلم :

مَن أكَلَ مِن كَدِّ يَدِهِ ، مَرّ على الصِّراطِ كالبَرقِ الخاطِفِ ؛

هر که از دسترنج خود بخورد ، مانند برقِ جهنده ، از صراط بگذرد .

جامع الأخبار : 390 / 1085

حدیث - 123

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

و اما يوم القيامة يجمع الله فيه الاولين و الاخرين للحساب فما من مومن مشى الى الجماعة الا خلف الله - عز و جل - عليه اهوال يوم القيامة ثم يامر به الى الجنة ؛

خداوند در روز قیامت همه انسانها را برای حساب جمع می کند، و هیچ مومنی که در نماز جماعت شرکت نموده نمی ماند، مگر آن که خداوند روز قیامت سختیها و دشواریها را برایش آسان می کند، و سپس دستور میدهد که او را وارد بهشت کنند.

(بحارالانوار، ج 88، ص 6)

حدیث - 124

قال رسول الله ﷺ

اذا کان یوم القیامة و جمع الله - عز و جل - الناس فی صعید واحد بعث الله عز و جل الی المؤ ذنین بملائکة من نور معهم الویة و اعلام من نور یقودون جنائب ارمتها زبرجد اخضر حقائبها المسک الاذفر، یرکبها المؤ ذنون فیقومون علیها قیاما تقودهم الملائکة ینادون باعلی صوتهم بالاذان ؛

هنگامی که روز قیامت شود و خداوند همه انسانها را در یک زمین محشور کند، خداوند فرشتگان نور را با پرچمها و علمهایی از نور به سوی اذان گوها بفرستد و آن فرشتگان شترها (یا اسبها) بهشتی را همراه خود به سوی اذان گوها روانه سازند که مهار آن ها از... و ترکه آنها از مشک بسیار نفیس می باشد. اذان کوها بر آن مرکبها سوار می شوند و بر پشت آنها می ایستند، فرشتگان (از روی تجلیل و احترام) مهار آن مرکبها را می کشند و اذان گوها با صدای بلند اذان می گویند.

(وسائل الشیعه ، ج 4، ص 615)

حدیث - 125

قال رسول الله ﷺ

ان لحوما محرمة علی النار و هی لحوم المؤ ذنین ؛

همانا، گوشتهایی بر آتش (جهنم) حرام است (آتش آنها را نمـی سـوزاند) و آن گوشت بدن اذان گویان است .

(مستدرک الوسایل ، ص 249)

حدیث - 126

قال علی - علیه السلام -:

یحشر المؤ منون یوم القیامة حوال الاعناق ؛

اذان گویان ، روز قیامت با سرافرازی و سربلندی محشور می شوند.

(بحارالانوار، ج 84، ص 149)

حدیث - 127

قال رسول الله ﷺ

و من ترک اوقاتها یدخل الویل . و الویل واد فی جهنم ؛

و کسی که اوقات نماز را ترک کند، داخـل در (ویـل) مـی شـود و (ویـل) بیابانی در جهنم است .

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 184)

حدیث - 128

قال رسول الله ﷺ

تارک الصلاة یسال الرجعة الی الدنیا، و ذلک قول الله تعالی : حتی اذا جاء احدهم الموت قال : ﴿رَبِّ ارْجِعُونِ﴿٩٩﴾لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُكَلَّاإِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَاوَمِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴾ ؛

بی نماز درخواست می کند به دنیا برگردد، و این است سخن خداوند متعال تا گاهی که به یکی از آنان مرگ آمد گوید: (پروردگارا مرا برگردانید تا شاید عمل شایسته انجام دهم در آن چه بازگذاردم ، نه چنین است آن سخنی است او گوینده اش هست ، و از پشت آن ها تا روزی که برانگیخته شوند برزخ است .))

(بحارالانوار، ج 77، ص 58. اصول وافی ، ج 2، ص 65)

حدیث - 129

قال رسول الله ﷺ

الصلاة عماد الدین ، فمن ترک صلاته متعمدا فقد هدم دینه و من ترک اوقاتها یدخل الویل ، و الویل واد فی جهنم کما قال الله تعالی : ﴿فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ﴿٤﴾الَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴾ ؛

نماز ستون دین است ، پس کسی که نمازش را عمدا ترک کند دینش را منهدم کرده است ، و کسی که اوقات نماز را ترک کند داخل در (ویل) می شود و ویل وادی است در جهنم چنان که خدا فرمود: ویل جای نمازگزاران است آن نمازگزارانی که در نماز خود سهو کننده و غافلند.

(بحارالانوار، ج 82، ص 202)

حدیث - 130

قال علی - عليه السلام -:

الا تسمعون الی جواب اهل النار حین سئلوا ((ما سلککم فی سقر؟ قالوا: لم نک من المصلین)) ؛

آیا به پاسخ اهل دوزخ گوش فرا نمی دهید که وقتی از آن ها می پرسند: ((چه چیز شما را گرفتار دوزخ ساخت ؟می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم)).

(بحارالانوار، ج 82، ص 224. نهج البلاغه ، خطبه 190)

حدیث - 131

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

من ترک الصلاة متعمدا کتب اسمه علی باب النار ممن یدخلها؛

هرکس عمدا نمازش را ترک کند، بر درب جهنم نامش از دوزخیان نوشته می شود.

(کنزالعمال ، ج 7، حدیث 19090)

حدیث - 132

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

حافظوا علی الصلوات ، فان الله تعالی : اذا کان یوم القیامة یاتی بالعبد، فاول شی ء یسئله عنه الصلاة ، فان جاء بها تامة ، و الا زخ فی النار ؛

بر نمازها مواظبت کنید ؛ زیرا آن گاه که روز قیامت شد، خداوند عـز و جـل بنده را می آورد و اول چیزی که از او سؤ ال می کنـد نمـاز اسـت ؛ اگـر آن را کامل ادا کرده باشد اهل نجات است ، و گرنه به آتش انداخته می شود.

(اصول کافی ، ج 2، ص 70)

حدیث - 133

قال الرضا عليه السلام

اذا کان یوم القیامة یدعی بالعبد فاول شی ء یسئل عنه الصلاة فـاذا جـاء بهـا تامة و الا زخ فی النار ؛

وقتی قیامت شود بنده را می خوانند اول چیزی که از او می پرسند نماز است ، پس اگر نمازش را تام و تمام به جا آورده باشد، نجات می یابد، و اگر نمازش را با شرایط و آداب صحت یا قبولی آن به جا نیاورده باشد، او را به آتـش مـی افکنند.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 19)

حدیث - 134

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

اول ما ینظر فی عمل العبد فی یوم القیامة فی صلوته فان قبلت نظر فی غیرها و ان لم تقبل لم ینظر فی عمله بشی ء ؛

اولین چیزی که روز قیامت ، به عمل انسان نگاه می کند، نماز است .اگر نماز قبول شد به اعمال دیگر هم نگاه می کنند، و اگر نماز مورد قبول واقع نشـد، بـه هیچ عمل دیگر آن توجه نمی کنند.

(میزان الحکمة ، ج 5، ص 374،بحارالانوار، ج 82، ص 227)

حدیث - 135

قال الصادق علیه‌السلام

اذا لقیت الله بالصلوات الخمس المفروضات لم یسالک عما سوی ذلک ؛

هنگامی که خداوند را با نماز پنجگانه واجب ملاقات کردی ، سؤ ال از شـما نمی شود ؛ مگر از نمازهای پنجگانه .

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 5)

حدیث - 136

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

الصلاة جواز علی الصراط ؛

نماز جواز عبور از صراط است .

(بحارالانوار، ج 98، ص 168)

حدیث - 137

قال رسول الله ﷺ

اذا کان یوم القیامة یدعی بالعبد فاول شی ء یسئل عنه الصلاة فاذا جاء بها تامة و الا زخ فی النار ؛

هنگامی که روز قیامت فرا می رسد، اولین چیزی که از انسان سؤ ال می کنند نماز است ، اگر انسان نماز را کامل به جا آورد (در رحمت حق قرار می گیرد) و اگر چنین نباشد، وی را به درون آتش می افکنند.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 16)

حدیث - 138

قال رسول الله ﷺ

تحترقون تحترقون فاذا صلیتم الفجر غسلتها، ثم تحترقون تحترقون فاذا صلیتم الظهر غسلتها، ثم تحترقون تحترقون فاذا صلیتم العصر غسلتها، ثم تحترقون فاذا صلیتم المغرب غسلتها، ثم تحترقون فاذا صلیتم العشاء غسلتها، ثم تنامون فلایکتب علیکم حتی تغسلوا؛

اعمالتان ، شما را به دوزخ رهنمون می سازد و گویی آتش شما را در بر گرفته است تا آن که نماز بامداد را به جای آورید و بدین گونه گناهان شما پاک می گردد، پس گناهان باز شما را به دوزخ می راند، تا آن که نماز ظهر را به جای آورید و بدین ترتیب گناهانتان را پاک کنید.باز ارتکاب گناهان شما را مستوجب آتش می کند تا آن که نماز عصر را به جای آورید و گناهانتان را

بدین صورت پاک کنید.و بدین ترتیب نماز مغرب گناهان عصر را مـی زدایـد و نماز عشاء گناهان پیش از خود را پاک می کند، سپس به خواب می روید و تـا آن گاه که از خواب برخیزید بر شما گناهی نوشته نخواهد شد.

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 183. بحارالانوار، ج 82، ص 224)

حدیث - 139

قال الصادق - علیه السلام -:

یوتی بشیخ یوم القیامة فیدفع الیه کتابه ظاهره ممـا یلـی النـاس و لایـری الا مساویا فیطول ذلک علیه ، فیقول : یا رب اءتاءمرنی الی النار؟فیقول الجبار جـل جلاله : یا شیخ انا استحیی ان اعذبک و قد کنت تصلی لی فی دار الـدنیا اذهبـوا بعبدی الی الجنة ؛

پیرمردی را در قیامت حاضر می کنند، سپس پرونده عملش را به دستش می دهند، پرونده به صورتی است که مـردم آن را مـی بیننـد و در آن پرونـده جـز بدیهای او نمی نگرند.این برنامه به طول می انجامد تا پیرمرد بـه حضـرت حـق عرض می کند: امر می کنی کـه مـرا بـه آتـش ببرنـد؟ خطـاب مـی رسـد: ای پیرمرد!من حیا می کنم تو را عذاب کنم ، در حالی که در دنیـا بـرای مـن نمـاز خواندی ، ای ملائکه !بنده مرا به بهشت ببرید.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 35، بحارالانوار، ج 82، ص 204)

حدیث - 140

قال الصادق عليه السلام

ان افضل الاعمال عند الله يوم القيامة ، الصلوة ؛

همانا بهترين عمل در روز قيامت نزد خداوند، نماز است .

(مستدرک الوسائل ، ج 3، ص 7)

حدیث - 141

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

الصلوة مفتاح الجنة ؛

نماز كليد بهشت است .

(نهج الفصاحه ، حديث 1588)

حدیث - 142

پيامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم:

يَحشُرُ اللّهُ عز و جل اُمَّتيَومَ القِيامَةِ بَينَ الاُمَمِ غُرّا مُحَجَّلِينَ مِن آثارِ الوُضوءِ ؛

خداوند عز و جل در روز قيامت امّت مرا ، بر اثر وضو ، با چهره‌هاى زيبـا و دست و پاى سپيد محشور مى‌كند .

بحار الأنوار : 11/237/80

حدیث - 143

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

أسبِغِ الوُضُوءَ ، تَمُرّ علی الصِّراطِ مَرّ السَّحابِ ؛

وضو را کامل بگیر ، تا از صراط همچون ابر بگذری .

بحار الأنوار : 76 / 4 / 8

حدیث - 144

امام صادق علیه السلام :

طَلَبتُ نُورَ القَلبِ فوَجَدتُهُ فی التَّفَكُّرِ والبُكاءِ ، وطَلَبتُ الجَوازَ علَی الصِّراطِ فوَجَدتُهُ فی الصَّدَقَةِ ، وطَلَبتُ نُورَ الوَجهِ فوَجَدتُهُ فی صَلاةِ اللَّيلِ؛

روشنایی دل را جوییدم و آن را در اندیشیدن و گریستن یافتم و گذر از صراط را جوییدم و آن را در صدقه دادن یافتم و نورانیّت چهره را جوییدم و آن را در نماز شب یافتم .

مستدرک الوسائل : 12 / 173 / 13810 منتخب میزان الحکمة : 572

حديث - 145

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

إنّ فی جَهَنّمَ رَحاءً مِن حَديدٍ تُطحَنُ بها رُؤوسُ القُرّاءِ ، والعُلَماءِ الُمجرمينَ؛

در دوزخ آسیابی آهنی است ، که با آن سرهای قاریان و عالمان گنهکار آرد می‌شود .

جامع الأخبار : 130 / 254 منتخب ميزان الحكمة : 460

حديث - 146

امام سجّاد علیه السلام :

علَيکَ بالقُرآنِ ، فإنّ اللّهَ خَلَقَ الجَنّةَ ... وجَعلَ دَرَجاتِها علی قَدْرِ آياتِ القُرآنِ ، فمَن قَرأَ القُرآنَ قالَ لَهُ : إقْرَأْ وارْقَ ، ومَن دَخلَ مِنهُمُ الجَنّةَ لَم يَكُنْ فی الجَنّةِ أعلی دَرَجةً مِنهُ ما خلا النّبيّونَ والصِّدّيقونَ ؛

با قرآن باش ؛ زیرا خداوند بهشت را آفرید ... و درجات آن را به اندازه آیات قرآن قرار داد . پس هر که قرآن بخواند ، قرآن به او گوید : بخوان و بالا رو . و هر کس از این افراد وارد بهشت شود در آن جا بلند مرتبه‌تر از او نخواهد بود مگر پیامبران و صدّیقان .

بحار الأنوار : 8 / 133 / 39

حدیث - 147

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند:

إنّ أوّلَ ما يُبدَأُ بهِ يَومَ القِيامَةِ صَدَقَةُ الماءِ؛

نخستین چیزی که در روز قیامت به آن رسیدگی می‌شود (ثواب) صدقه آب (دادن به تشنه) است .

بحار الأنوار : 96 / 173 / 13

حدیث - 148

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند:

يبعث النّاس يوم القيمه على نيّاتهم؛

روز رستاخیز مردم را به کیفیت نیت هایشان برانگیزند.

نهج الفصاحه

حدیث - 149

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند:

النّاس يعملون الخيرات و إنّما يعطون أجورهم يوم القيامه على قدر عقولهم؛

مردم کارهای نیک کنند اما روز قیامت پاداششان را به قدر عقولشان می دهند.

نهج الفصاحه

حدیث - 150

من شرب الخمر أتی عطشان یوم القیمه؛

هر که شراب نوشد روز قیامت تشنه بیارندش.

نهج الفصاحه

حدیث - 151

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أحبّ قوما حشره اللّه فی زمرتهم؛

هر که گروهی را دوست دارد خدا وی را با آنها محشور کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 152

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من إدّان دینا ینوی قضاءه أدّاه اللّه عنه یوم القیمه؛

هر که دینی به عهده دارد که نیت پرداخت آن دارد، خدا روز قیامت قرض وی را ادا کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 153

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أذنب و هو یضحک دخل النّار و هو یبکی؛

هر که گناه کند و خندان باشد وارد جهنم شود و گریان باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 154

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من قتل عصفورا بغیر حقّ سأله اللّه عنه یوم القیامه؛

هر که گنجشکی را بناحق بکشد خدا روز قیامت از وی باز خواست کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 155

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من کان له وجهان فی الدّنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛

هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 156

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من شابّ شیبه فی الإسلام کانت له نورا یوم القیمه؛

هر که مویش در اسلام سفید شود به روز قیامت نور وی خواهد بود.

نهج الفصاحه

حدیث - 157

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من قتل عصفورا عبثا جاء یوم القیمه و له صراخ عند العرش یقـول ربّ سـل هذا فیم قتلنی فی غیر منفعه؛

هر که گنجشکی را بیهوده بکشد روز قیامت بیابد و نزد عرش فریـاد زنـد و گوید پروردگارا از این بپرس برای چه مرا بی فائده کشت.

نهج الفصاحه

حدیث - 158

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما من ساعه تمرّ بابن آدم لم یذکر اللّه فیها إلّا حسر علیها یوم القیامه؛

ساعتی بی ذکر خدای بر آدمیزاد نگـذرد مگـر روز قیامـت بـر آن حسـرت خورد.

نهج الفصاحه

حدیث - 159

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما الدّنیا فی الآخره إلّا کما یجعل أحدکم إصبعه السّبّابه فی الیمّ فلینظر بم یرجع؛

دنیا نسبت به آخرت چنان است که یکی تان انگشت بزرگ خویش را به دریا نهد بنگرد از دریا چه بر می دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 160

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یستر عبد عبدا فی الدّنیا إلّا ستره اللّه یوم القیمه؛

هر بنده ای که در دنیا برای دیگری راز پوشی کند، روز قیامت خدا راز پوش وی شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 161

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا تقوم السّاعه حتّی یکون الزّهد و الورع تصنّعا؛

قیامت بپا نشود تا وقتی که زهد و تقوی ساختگی باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 162

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا تزال نفس الرّجل معلّقه بدینه حتّی یقضی عنه؛

جان مرد (پس از مرگ) پیوسته به قرض وی آویخته است تا قرض وی ادا شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 163

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو قیل لأهل النّار إنّکم ماکثون فی النّار عدد کلّ حصاه فی الدّنیا لفرحوا بها و لو قیل لأهل الجنّه إنّکم ماکثون عدد کلّ حصاه لحزنوا و لکن جعل لهم الأبد؛

اگر به جهنمیان گویند که شماره ریگهای دنیا در جهنم خواهید ماند خوش حال شوند و اگر به بهشتیان گویند که به شماره ریگها خواهید ماند غمگین شوند ولی آنها را جاودانی کرده اند.

نهج الفصاحه

حدیث - 164

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو أنّ قطره من الزّقوم قطرت فی الدّنیا لأفسدت علی أهل الدّنیا معایشهم فکیف بمن تکون طعامه؟؛

اگر قطره ای از زقوم جهنم را در دنیا بچکانند زندگی را بر مردم دنیا تباه خواهد کرد پس آن که خوراکش زقوم است چه خواهد کرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 165

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو أنّ شرره من شرر جهنّم بالمشرق لوجد حرّها من بالمغرب؛

اگر شعله ای از شعله های جهنم به مشرق باشد آن که در مغرب است گرمای آن را احساس کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 166

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو أنّ دلوا من غسّاق یهراق فی الدّنیا لأنتن أهل الدّنیا؛

اگر دلوی از آشامیدنی جهنم را در دنیا بریزند اهل دنیا را متعفن کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 167

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لمعالجه ملک الموت أشدّ من ألف ضربه بالسّیف؛

جان گرفتن فرشته مرگ از هزار ضربت شمشیر سخت تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 168

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

للرّحم لسان عند المیزان تقول: یا ربّ من قطعنی فاقطعه و من وصلنی فصله؛

خویشاوندی روز حساب زبانی دارد و گوید خدایا هر که مرا برید او را ببر و هر که مرا پیوست او را پیوند ده.

نهج الفصاحه

حدیث - 169

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لکلّ غادر لواء یوم القیامه یعرف به؛

هر خیانتکاری روز قیامت پرچمی دارد که بدان شناخته شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 170

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لکلّ شی ء مفتاح و مفتاح الجنّه حبّ المساکین و الفقراء؛

هر چیزی را کلیدی هست و کلید بهشت دوستی مستمندان و فقیران است.

نهج الفصاحه

حدیث - 171

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیردّنّ الحقوق إلی أهلها یوم القیامه حتّی یقاد للشّاه الجلحاء من الشّاه القرناء تنطحها؛

روز قیامت حقوق کسان را باز پس دهند تا آنجا که از بز شاخ دار که بز بی شاخ را شاخ زده تقاص کنند.

نهج الفصاحه

حدیث - 172

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کلّ نفس تحشر علی هواها، فمن هوی الکفره فهو مع الکفره و لا ینفعه عمله شیئا؛

هر کسی را با دلبستگیش محشور کنند، هر که به کافران دلبسته باشد با کافران است و عملش سودش ندهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 173

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کلّ موذ فی النّار؛

هر آزارگری در جهنم است.

نهج الفصاحه

حدیث - 174

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کلّ علم وبال یوم القیامه إلّا من عمل به؛

همه علم ها روز قیامت وبال است مگر علمی که بدان عمل کنند.

نهج الفصاحه

حدیث - 175

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

القبر أوّل منزل من منازل الآخره؛

قبر، نخستین منزل از منزلهای آخرت است.

نهج الفصاحه

حدیث - 176

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

فی الجنّه ما لا عین رأت و لا أذن سمعت و لا خطر علی قلب بشر؛

در بهشت چیزها هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه بـر خـاطر کسی گذشته.

نهج الفصاحه

حدیث - 177

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

شرّ النّاس منزله یوم القیامه من یخاف لسانه أو یخاف شرّه؛

روز قیامت موقعیت آن کس از همه مردم بدتر است که از زبانش ترسند یا از شرش بیم کنند.

نهج الفصاحه

حدیث - 178

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الدّنیا سبعه أیّام من أیّام الآخره؛

عمر دنیا مساوی هفت روز از روزهای آخرتست.

نهج الفصاحه

حدیث - 179

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجنّه مائه درجه ما بین کلّ درجتین مسیره خمسمائه عام؛

بهشت صد درجه است و فاصله هر دو درجه پانصد سال راه است.

نهج الفصاحه

حدیث - 180

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجنّه مائه درجه ما بین کلّ درجتین کما بین السّماء و الأرض؛

بهشت صد درجه است و فاصله هر دو درجه مانند زمین و آسمان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 181

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجنّه دار الأسخیاء؛

بهشت خانه سخاوت مندان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 182

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجنّه بناؤها لبنه من فضّه و لبنه من ذهب و ملاطها المسک الأذفر و حصباؤها اللّؤلؤ و الیاقوت و تربتها الزّعفران من یدخلها ینعم لا یبأس و یخلد لا یموت لا تبلی ثیابهم و لا یفنی شبابهم؛

ساختمان بهشت خشتی از نقره و خشتی از طلاست و گل آن مشک اذفر است و سنگریزه آن لؤلؤ و یاقوت است و خاک آن زعفران است و هر که وارد آن شود پیوسته متنعم است و از بدبختی برکنار، جاودان زنده است و نمیرد، لباسشان کهنه نمی شود و جوانیشان پایان نپذیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 183

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاثه لا یقبل اللّه منهم یوم القیامه صرفا و لا عدلا: عاقّ و منّان و مکذّب بالقدر؛

سه کسند که روز رستاخیز خداوند از آنها عوضی نمی پذیرد: عاق و منت گذار و کسی که تقدیر را تکذیب کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 184

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاثه لا یحجبون النّار: المنّان و عاقّ والدیه و مدمن الخمر؛

سه کسند که میان آنها و جهنم حجابی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار.

نهج الفصاحه

حدیث - 185

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاثه قد حرّم اللّه علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیّوث الّذی یقرّ فی أهله الخبث؛

سه کسند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 186

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

التّاجر الأمین الصّدوق المسلم مع الشّهداء یوم القیامه؛

تاجر درستکار راست گوی مسلمان روز رستاخیز با شهیدان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 187

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تأکل النّار ابن آدم إلّا أثر السّجود حرّم اللّه عزّ و جلّ علی النّار أن تأکل أثـر السّجود؛

آتش جهنم آدمیزاد را می خورد جز جای سجده را زیرا خداوند جای سجده را بر آتش حرام کرده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 188

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

بین یدی السّاعه فتن کقطع اللّیل؛

پیش از رستاخیز فتنه ها پدید آید چون قطعات شب تاریک.

نهج الفصاحه

حدیث - 189

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

بین یدی السّاعه أیّام الهرج؛

پیش از رستاخیز روزگاری آشفته است.

نهج الفصاحه

حدیث - 190

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

بین العبد و الجنّه سبع عقاب أهونها الموت و أصعبها الوقوف بین یدی اللّه تعالی إذا تعلّق المظلومون بالظّالمین؛

میان بنده و بهشت هفت عقبه است که آسان تر از همه مرگ است و سخت تر از همه توقف در پیشگاه خداست هنگامی که ستم کشان دامن ستمگران را بگیرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 191

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّها النّاس اتّقوا اللّه فو اللّه لا یظلم مؤمن مؤمنا إلّا انتقم اللّه تعالی منه یوم القیامه؛

ای مردم از خدا بترسید به خدا مؤمنی، مؤمنی را ستم نکند جـز آن کـه روز رستاخیز خدا از او انتقام گیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 192

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّما وال ولی فلان و رفق رفق اللّه تعالی به یوم القیامه؛

هر کس به زمامداری برسد و با مردم به ملایمت و مدارا رفتار کند، خداونـد روز قیامت با او مدارا کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 193

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّما مسلم شهد له أربعه بخیر أدخله اللّه تعالی الجنّه؛

هر مسلمانی که چهار تن به نیکی او شهادت دهند خدا او را ببهشت می برد.

نهج الفصاحه

حدیث - 194

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّما رجل تدیّن دینا و هو مجمع أن لا یوفیه إیّاه لقی اللّه سارقا؛

هر کس قرضی بگیرد و در خاطر داشته باشد که آن را نپـردازد ماننـد دزدان محشور شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 195

أیّما راع لم یرحم رعیّته حرّم اللّه علیه الجنّه؛

هر کس به زیر دستان خود رحم نکند، خداوند بهشت را بر او حرام کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 196

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّما امرأه ماتت و زوجها عنها راض دخلت الجنّه؛

هر زنی که بمیرد و شوهرش از او خشنود باشد، به بهشت می رود.

نهج الفصاحه

حدیث - 197

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أوّل من یدعی إلی الجنّه الحمّادون الّذین یحمدون اللّه؛

نخستین کسانی که به بهشت دعوت می شوند، ستایشگرانند که خدا را ستایش می کنند.

نهج الفصاحه

حدیث - 198

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أوّل ما یوضع فی میزان العبد نفقته علی أهله؛

نخستین چیزی که در ترازوی بنده می گذارند خرجی است که برای کسان خود کرده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 199

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أوّل ما یوزن فی المیزان الخلق الحسن؛

نخستین چیزی که در ترازو گذاشته می شود خلق نیک است.

نهج الفصاحه

حدیث - 200

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أوّل ما یقضی بین النّاس یوم القیامه فی الدّماء؛

نخستین بار روز رستاخیز میان مردم در باره خونها دادرسی می کنند.

نهج الفصاحه

حدیث - 201

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أوّل ما یحاسب به الصّلوه؛

نخستین چیزی که به حساب آن می رسند نماز است.

نهج الفصاحه

حدیث - 202

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أهون أهل النّار عذابا یوم القیامه رجل یوضع فی أخمص قدمیه جمرتان یغلی منهما دماغه؛

روز رستاخیز از مردم جهنم آن که عذابش از همه آسان تر است مردی است که دو قطعه آتش به کف پایش نهند که از حرارت آن مغز سرش به جوش می آید.

نهج الفصاحه

حدیث - 203

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أهل الجور و أعوانهم فی النّار؛

ستمگران و یارانشان در جهنمند.

نهج الفصاحه

حدیث - 204

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ فی الجنّه ما لا عین رأت و لا أذن سمعت و لا خطر علی قلب أحد؛

در بهشت چیزها هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه در خـاطر کسی گذشته است.

نهج الفصاحه

حدیث - 205

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ فی الجنّه مائه درجه لو أنّ العالمین اجتمعوا فی إحداهنّ لو سعتهم؛

در بهشت صد درجه هست که اگر جهانیان در یکی از آن ها مجتمع شوند در آن جای گیرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 206

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ فی الجنّه درجه لا ینالها إلّا أصحاب الهموم؛

در بهشت درجه ای هست که جز غم دیدگان بدان نمی رسند.

نهج الفصاحه

حدیث - 207

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ فی الجنّه دارا یقال لها دار الفرج لا یدخلها إلّا من فرّح یتامی المؤمنین؛

در بهشت خانه ای هست که آن را خانه خوشحالی نامند و جز کسانی که یتیمان مؤمنان را خوشحال کرده باشند، وارد آن نمی شوند.

نهج الفصاحه

حدیث - 208

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ فی الجنّه بیتا یقال له بیت الأسخیاء؛

در بهشت خانه ای هست که آن را خانه سخاوتمندان نامند.

نهج الفصاحه

حدیث - 209

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أهل الجنّه لیتراءون أهل الغرف فی الجنّه کما تراءون الکواکب فی السّماء؛

اهل بهشت صاحبان غرفه های بالا را چنان می بینند که شما ستارگان آسمان را می بینید.

نهج الفصاحه

حدیث - 210

إنّ المیّت یعرف من یحمله و من یغسله و من یدلّیه فی قبره؛

مرده کسی را که بلندش کند و کسی را که غسلش دهد و کسی را که در قبرش نهد می شناسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 211

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ المیّت إذا دفن سمع خفق نعالهم إذا ولّوا عنه منصرفین؛

وقتی مرده را بخاک سپارند، صدای کفش کسان را که از قبر وی باز می گردند خواهد شنید.

نهج الفصاحه

حدیث - 212

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یعذّب یوم القیامه الّذین یعذّبون النّاس فی الدّنیا؛

خداوند روز رستاخیز کسانی را که در دنیا مردم را عذاب کرده اند عذاب می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 213

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یعافی الامّیّین یوم القیامه مالا یعافی العلماء؛

خداوند روز رستاخیز بر بی سوادان چیزهائی را می بخشد که بر دانشمندان نمی بخشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 214

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یسأل العبد عن فضل علمه کما یسأله عن فضل ماله؛

خداوند از بنده می پرسد که فزونی دانش خود را کجا صرف کرده همچنان که از فزونی مال می پرسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 215

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی حرّم الجنّه علی کلّ مراء؛

خداوند بهشت را بر ریا کار حرام کرده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 216

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ العار لیلزم المرء یوم القیامه حتّی یقول یا ربّ لإرسالک بی إلی النّار أیسر علیّ ممّا ألقی و إنّه لیعلم ما فیها من شدّه العذاب؛

در قیامت آن قدر ننگ گریبان گیر انسان می شود که می گوید خدایا اگر مرا به جهنم بفرستی بهتر از این وضع است در صورتی که از سختی عذاب جهنم خبر دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 217

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ الزّناه یأتون تشتعل وجوههم نارا؛

روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است.

نهج الفصاحه

حدیث - 218

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ الرجل لترفع درجته فی الجنّه فیقول أنّی لی هذا؟ فیقال باستغفار ولدک لک؛

مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندت برای تو آمرزش طلبید.

نهج الفصاحه

حدیث - 219

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أعظم النّاس خطایا یوم القیامه أکثرهم خوضا فی الباطل؛

به روز رستاخیز گناه آن کس از همه مردم بیشتر است که بیشتر از همه گفتگوی بیهوده کرده باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 220

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أشدّ النّاس عذابا یوم القیمه عالم لم ینفعه اللّه بعلمه؛

به روز رستاخیز عذاب دانشمندی که خداوند او را از دانشش منتفع نکرده از همه مردم سخت تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 221

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أشدّ النّاس ندامه یوم القیامه رجل باع آخرته بدنیا غیره؛

پشیمان تر از همه مردم در روز قیامت، مردی است کـه آخـرت خـود را بـه دنیای دیگری فروخته است.

نهج الفصاحه

حدیث - 222

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أحبّ النّاس إلی اللّه تعالی یوم القیامه و أدناهم منه مجلسا إمـام عـادل و أبغض النّاس إلی اللّه تعالی و أبعدهم منه إمام جائر؛

محبوبترین مردم در نظر خدا روز قیامت و نزدیکتـر از همـه بـه او پیشـوای دادگستر است و منفور ترین مردم و دورتر از همه به او پیشوای ستمگر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 223

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أنا النّذیر و الموت المغیر و السّاعه الموعد؛

من بیم دهنده ام و مرگ یغماگر است و رستاخیز وعده گاه.

نهج الفصاحه

حدیث - 224

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أما إنّ العریف یدفع فی النّار دفعا؛

شخص غیب گو در جهنم رانده می شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 225

ألا إنّ عمل أهل الجنّه حزن بربوه ألا إنّ عمل أهل النّار سهل بسهوه؛

بدانید که کار اهل بهشت مانند آن است که از راه سختی بر تپه مرتفعی بالا روند و کار اهل جهنم مانند آن است که در سراشیب زمین همواری راه سپرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 226

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ألا أخبرک بأهل النّار؟ کلّ جعظریّ جوّاظ مستکبر جمّاع منوع؛

می خواهی تو را از اهل جهنم خبر دهم؟ هر کس که خود پسند و خود خواه و متکبر و حریص و بخیل باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 227

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أکثر النّاس ذنوبا یوم القیامه أکثرهم کلاما فیما لا یعنیه؛

در روز رستاخیز از همه مردم گناه آن کس بیشتر است که بیشتر از همه در چیزهائی که بدو مربوط نیست، سخن گوید.

نهج الفصاحه

حدیث - 228

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أشدّ النّاس حسره یوم القیامه رجل أمکنه طلب العلم فی الدّنیا فلم یطلبه و رجل علّم علما فانتفع به من سمعه منه دونه؛

دو کس روز رستاخیز از همه مردم بیشتر حسرت می خورند یکی مردی که در دنیا برای طلب دانش فرصت داشته ولی به جستجوی آن برنخاسته است یکی دیگر مردی که دانشی به دیگری آموخته و شاگرد وی از آن بهره مند شده ولی او بی بهره مانده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 229

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه عالم لم ینفعه علمه؛

روز رستاخیز عذاب دانشمندی که از دانش خود بهره نمی برد از همه مردم سخت تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 230

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه من یری النّاس أنّ فیه خیرا و لا خیر فیه؛

در روز رستاخیز از همه مردم عذاب آن کس سخت تر است که مردم گمان می کنند خیری در او هست ولی خیری در او نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 231

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أشدّ النّاس عذابا للنّاس فی الدّنیا أشدّ النّاس عذابا عند اللّه یوم القیامه؛

آنکه در دنیا مردم را بیشتر آزار کند در روز رستاخیز پیش خدا از همه مردم عذاب وی سخت تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 232

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه إمام جائر؛

روز رستاخیز عذاب پیشوای ستمگر از همه کس سخت تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 233

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إذا کان یوم القیامه نادی مناد من عمل عملا لغیر اللّه فلیطلب ثوابه ممّن عمله له؛

وقتی روز رستاخیز در آید بانگ زنی بانگ می زند که هر کس کاری برای غیر خدا انجام داده پاداش خود را از آن کس که برای او کار کرده بگیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 234

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إذا اجتمع العالم و العابد علی الصّراط قیل للعابد أدخل الجنّه و تنعّم بعبادتک و قیل للعالم قف هنا فاشفع لمن أحببت فإنّک لا تشفع لأحد إلّا شفّعت فقام مقام الأنبیاء؛

وقتی عالم و عابد بر صراط اجتماع کنند به عابد گویند به بهشت درآی و از عبادت خویش بهرمند شو و به عالم گویند اینجا بایست و برای هر که می خواهی شفاعت کن زیرا هر که را شفاعت کنی شفاعت تو پذیرفته خواهد شد آنگاه عالم در صف پیامبران می ایستد.

نهج الفصاحه

حدیث - 235

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

اثنان لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه قاطع الرّحم و جار السوء؛

دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 236

امام هادی علیه‌السلام می‌فرمایند:

علمای پیروان ما که به دوستداران و پیروان ناتوان ما رسیدگی کنند، روز قیامت در حالی وارد می شوند که از تاج‌های آنها نورافشانی می‌شود.

(بحارالانوار/7/2)

حدیث - 237

امام هادی علیه‌السلام می‌فرمایند:

خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است، و بلای دنیا را وسیله‌ی ثواب آخرت و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است.

(تحف‌العقول/512)

حدیث - 238

قالَ الاْمامُ الْحُسَیْن علیه‌السلام :

لا یَأمَنُ یوم الْقِیامَةِ إلاّ مَنْ قَدْ خافَ اللهَ فی الدُّنْیا ؛

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

کسی در روز قیامت از شدائد و احوال آن در امان نمی باشد، مگر آن که در دنیا از خداوند متعال ترس داشته باشد ـ و اهل گناه و معصیت نگردد ـ.

بحار الأنوار، ج 44، ص 192، ح 5

حديث - 239

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى عليه السلام :

إنّما يُجْزى الْعِبادُ يَوْمَ الْقِيامَةِ عَلى قَدْرِ عُقُولِهِمْ؛

امام حسن مجتبى عليه السلام فرمودند:

همانا در روز قيامت بندگان به مقدار عقل و درک و شعورشان مجـازات مـى شوند.

كلمة الإمام الحسن - عليه السلام -، ص 209

حديث - 240

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام : إذا حُشِرْتُ يَوْمَ الْقِيامَةِ، أشْفَعُ عُصاةَ أُمَّةِ النَّبى ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند: هنگامى كه در روز قيامت برانگيختـه و محشور شوم، خطاكاران امّت پيامبر صلى الله عليه و آله و سلم را شفاعت مى نمايم.

احقاق الحقّ، ج 19، ص 129

حديث - 241

قالَ الاْمامُ على عليه السلام :

إنّ الْيَوْمَ عَمَلٌ وَلا حِسابَ، وَغَداً حِسابٌ وَ لا عَمَل ؛

امام على عليه السلام فرمودند:

امروزه در دنيا زحمت و فعاليّت، بدون حساب است و فردای قيامت، حساب و بررسى اعمال و دريافت پاداش است.

شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج 1

حدیث - 242

قالَ الاْمامُ علی علیه‌السلام :

إنَّ الْعالِمَ الْکاتِمَ عِلْمَهُ یُبْعَثُ أنْتَنَ أهْلِ الْقِیامَةِ، تَلْعَنُهُ کُلُّ دابَّة مِـنْ دَوابِّ الاْرْضِ الصِّغارِ ؛

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

آن عالم و دانشمندی که علم خود را در بیان حقایق برای دیگران کتمان کند، روز قیامت با بدترین بوها محشـور مـی شـود و مـورد نفـرت و نفـرین تمـام موجودات قرار می گیرد.

وسائل الشّیعة، ج 16، ص 270، ح 21539

حدیث - 243

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند :

بی نماز درخواست می کند به دنیا برگردد، و این است سخن خداونـد متعـال تاگاهی که به یکی از آنان مرگ آمد گوید: پروردگارا مرا برگردانید تا شایدعمل شایسته انجام دهم در آنچه بازگزاردم ، نه چنین اسـت آن سـخنی اسـت کـه او گوینده اش هست ، واز پشت آنهاتا روزی که برانگیخته شوند برزخ است .

بحار الانوار، ج ,77 ص 58

حدیث - 244

پیامبراکرم ﷺ فرمایند :

و تکون صلاة العبد عند المحشر تاجا علی رأسه و نورا علی وجهـه و لباسـا علی بدنه و سترا بینه و بین النار؛

نماز بنده در محشرتاجی است بر سر او، و موجب نورانیت صورتش ، لبـاس برای بدن وی ، و ساتر و حایل بین او و آتش جهنم است .

(بحار الانوار، ج ,82 ص 231)

حدیث - 245

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند :

الصلاة جواز علی الصراط؛

نماز جواز عبور ازصراط است .

(بحار الانوار، ج ,98 ص 168)

حدیث - 246

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

ان افضل الاعمال عند الله یوم القیامة ، الصلوة؛

همانا بهترین عمل در روز قیامت نزد خداوند، نماز است .

(مستدرک الوسائل ، ج 3، ص 7)

حدیث - 247

قال رسول الله ﷺ :

خمس صلوات من حافظ علیهن کانت له نورا و برهانا و نجاة یوم القیامة.

رسول خدا ﷺ فرمود:

کسی که بر نمازهای پنجگانه محافظت و مراقبت نماید این نمازها برای او در قیامت، نور و وسیله نجات او خواهد بود.

کنز العمال، ج 7، حدیث 18862

حدیث - 248

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إذا مَرَّ الْمُؤمِنُ عَلَی الصِّراطِ فَیَقولُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ طَفِئَتْ لَهبُ النِّیرانِ وَ نَقولُ: جُز یا مُؤمِنُ فَإنَّ نورکَ قَد أطفَأ لَهبی؛

هنگامی که مؤمن بر صراط می‌گذرد، و می‌گوید: بسم اللّـه الـرحمن الـرحیم. ناگاه زبانه‌های آتش خاموش می‌شود و می‌گوید: ای مؤمن عبور کن زیرا نور تو آتش مرا خاموش کرد.

جامع الأخبار، ص 120 .

حدیث - 249

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

خوشا به حال کسی که به یاد معاد و رستاخیز افتاده و توشه خود را برای آن روز بسیار کرده است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 250

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که فساد و تباهی او را شاد گرداند ، معاد و روز واپسین او را بدحال کند.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 251

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که موفق به پیدا کردن راه راست خود گردد ، برای معاد خویش توشه برگیرد.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 252

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 253

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بر تو باد به آخرت (و عمل برای آنجا) زیرا دنیا زبونانه نزد تو خواهد آمد.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 254

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که سرانجام کار پیش روی شما است و به راستی که قیامت پشت سر شما است که شما را به جلو می راند.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 255

شایسته انسان عاقل و خردمند است که برای آخرت خـود چیـزی از پـیش فرستد، و سرای ماندنی خود را آباد نماید.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 256

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 257

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

تلخی دنیا ، شیرینی آخرت را به دنبال دارد.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 258

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

آخرت چنان است که هر چیزش ابدی و جاویدان است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 259

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

کسی که معاد خود را اصلاح کند به راه درست دست یافته است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 260

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

کسی که برای معاد و روز جزا کار کند به راه درست و پایدار دست یافته است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 261

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

هر چیزی از (نعمتها و عذاب های) آخرت دیدنش بزرگتر از شنیدن آن است (بر عکس دنیا)

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 262

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

در آخرت حسابرسی است و عملی در کار نیست.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 263

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

سرانجام آخرت، پایندگی است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 264

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

انسان زیرک ، عزم و تصمیم خود را در راه اصلاح معاد و تهیّه توشه بسیار برای آن روز بکار می بندد.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 265

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بر تو باد به تلاش و کوشش در راه اصلاح و رو به راه کردن معاد و روز واپسین.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 266

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

یاد آخرت دارو و درمان است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 267

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

سرای جاویدان جایگاه راستگویان و میهن نیکان و شایستگان است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 268

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

شیرینی آخرت ، درد بدبختی دنیا را از بین می برد.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 269

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بهترین آمادگی ها آن است که انسان به وسیله آن، معاد خود را اصلاح کند.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 270

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که شما به سوی آخرت خواهید رفت و در پیشگاه خداوند قرار خواهید گرفت.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 271

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که دنیا و آخرت دو دشمن متفاوت و دو راه جداگانه اند ، کسی که دنیا را دوست دارد و بدان عشق ورزد ، آخرت را دشمن می دارد و بدان عداوت می ورزد و این دو همچون مشرق و مغربند و آدمی همچون کسی که میان آن دو راه می رود که هر زمان به یکی نزدیک شود از دیگری دور گردد و از اینها گذشته این دو همچو دو هوو هستند. (که به طور معمول با یکدیگر در یک جا جمع نشوند)

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 272

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که سرانجام قیامت است و آن برای خردورزان پند دهنـده و بـرای نادانان وسیله عبرت خوبی است و پس از آن فرا رسد آنچه را که بـدان آگـاهی دارید از ترس از قیامت و دهشت های بیم آور و کر شدن گوشها و در هم فـرو رفتن استخوانها و تنگی قبرها و شدّت غم و اندوه.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 273

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که در پیش رویت گردنه‌ای است سخت و صعب العبور که سـبکبار در آنجا خوشحال‌تر است از گرانبار و کند رو در آنجا وضعش رقّت بارتر اسـت از تندرو، و به راستی که به ناچار (در پایان) بر بهشت فرود آیی یا بر دوزخ.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 274

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که امروز روز عمل و کار است و باز پرسی و حسابی نیست ولی فردای قیامت روز باز پرسی است و عملی در کار نیست.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 275

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که تباه کردن معاد نشانه بدبختی است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 276

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بندگان خدا! از روزی بترسید که عمل ها وارسی می شود و اضطراب در آن زیاد و کودکان پیر می شوند!

نهج البلاغه، خ 156

حدیث - 277

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

خائنان در روز قیامت پرچمی دارند که بدان شناخته می شوند.

نهج البلاغه، خ 191

حدیث - 278

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است.

نهج الفصاحه ، حدیث 631

حدیث - 279

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

اعزامیان به دوزخ برای همیشه در عذاب و شکنجه اند.

غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث - 280

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

کسی که به دوزخ در آید بدبختی او همیشگی است.

غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث - 281

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

دوزخ، آتشی است که صدای زبانه هـایش وحشـت زا ، و شـراره‌اش تـا دل آسمان بالا رود ، زبانه اش برافراشته و روشن ، شعله هایش فروزنده ، خروشش خشمناک ، خموشی اش بسیار دور از انتظار ، آتشگیره اش شـعله ور ، بـیم آن ترساننده است.

غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث - 282

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

دوزخ، جایگاه سختی است، اطراف و جـوانبش تاریـک و ظلمـانی ، دیـگ هایش جوشان ، اوضاع و احوالش سخت وحشتناک است.

غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث - 283

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

نادانی ، معاد انسان را تباه سازد.

غررالحکم ، باب جهل

حدیث - 284

رسول اکرم ﷺ وسلم می فرمایند :

يَأْتى آكِلُ الرِّبا يَوْمَ القيامَةِ مُخْتَبِلاً يَجُرُّ شَقَّيْهِ، ثُمَّ قَرَاَ: لا يَقومونَ اِلاّ كَما يَقومُ الَّذى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيطانُ مِنَ الْمَسِّ؛

رباخوار روز قیامت دیوانه محشور می‌شود و بر سر خود می‌زند. سپس این آیه را قرائت فرمودند: (ربا خواران) بپای نمی‌خیزند جز مانند آن کس که شیطان، بواسطه تماس او را آشفته حال می‌سازد.

الدرالمنثور، ج 1، ص 364.

حدیث - 285

يَجيءُ الرَّجُلُ يَوْمَ الْقيامَةِ وَ لَهُ مِنَ الْحَسَناتِ كَالسَّحابِ الرُّكامِ اَو كَالْجِبالِ الرَّواسى فَيَقولُ: يا رَبِّ ، اَنّى لى هذا وَ لَمْ اَعْمَلها؟ فَيَقولُ : هذا عِلْمُكَ الَّذى عَلَّمْتَهُ النّاسَ يُعْمَلُ بِهِ مِنْ بَعْدِكَ؛

انسان، در روز قیامت می‌آید و با خود کارهای نیکی چون ابرهای انبوه یا کوه‌های سر به فلک کشیده دارد، پس می‌گوید: پروردگارا ! اینها را که من انجام نداده‌ام، اینها از کجایند؟ [خداوند] می‌فرماید: این، دانش توست که به مردم آموختی و پس از تو، به آن عمل کردند.

بصائر الدرجات ، ص 25، ح 16.

حدیث - 286

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

لا تَزولُ قَدَما عَبْدٍ يَوْمَ الْقيامَةِ حَتّى يُسْاَ لَ عَنْ اَرْبَعٍ عَنْ عُمُرِهِ فيما اَفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فيما اَبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ اَيْنَ اَ كْتَسَبَهُ وَ فيما اَ نْفَقَهُ وَ عَنْ حُبِّنا اَهْلَ الْبَيْتِ ؛

انسان ، در روز قیامت ، قدم از قدم برنمی‌دارد ، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می‌شود : از عمرش که چگونه گذرانده است ، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده ، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت.

خصال ، ص 253، ح 125 .

حدیث - 287

حضرت علی علیه‌السلام می فرمایند:

اَعَزُّ العِزِّ العِلمُ ؛ لاِءَنَّ بِهِ مَعرِفَةُ المَعادِ وَ المَعاشِ، وَ اَذَلُّ الذُّلِّ الجَهلُ ؛ لاِءَنَّ صاحِبَهُ اَصَمُّ ، اَبكَمُ ، اَعمى ، حَيرانُ؛

عزیزترین عزّت، دانش است، چرا که با آن معاد شناخته می‌شود و راه کسب معاش به دست می‌آید و خوارترین خواری، نادانی است، چرا که نادان کر و لال و کور و سرگردان است.

نزهة الناظر، ص 70، ح 65

حدیث - 288

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

اَقرَبُکُم غَدا مِنّی فِی المَوقِفِ اَصدَقُکُم لِلحَدیثِ وَ اَدّاکُم لِلاَمانَةِ وَ اَوفاکُم باعَهدِ وَ اَحسَنُکُم خُلقا وَ اَقرَبُکُم مِنَ النّاس؛

نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است.

امالی طوسی، ص 229

حدیث - 289

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

شرُّ النّاس یَومَ القِیامَةِ الذَّینَ یُکرمُونَ اتِّقَاءَ شَرِّهِم ؛

بدترین مردم در روز قیامت کسانی هستند که(در این دنیا) از ترس شرّشان مورد اکرام و احترام واقع می شوند.

(جهاد با نفس، ح 673)

حدیث - 290

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

قَالَ رَسُولُ اللهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَن تَرَکَ مَعصِیَةً لله مَخَافَةَ اللهِ تَبَارَکَ وَ تَعَالَی أرضَاهُ یَومَ القِیَامَةِ

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: کسی که معصیت الهی را از خوف خدای تبارک و تعالی ترک کند خداوند او را در روز قیامت خوشنود می سازد.

(جهاد با نفس، ح 222)

حدیث - 291

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

ان من اعظم الناس حسره یوم القیامه، من وصف عدلا ثم خالفه الی غیره.

پشیمان ترین شخص در روز قیامت، کسی است که برای مردم از عدالت سخن بگوید، اما خودش به دیگران عدالت روا ندارد.

(وسائل الشیعه،ج15،ص295)

حدیث - 292

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

لا یأمن یوم القیامة إلا من خاف الله فی الدنیا.

هیچ کس روز قیامت در امان نیست ، مگر آن که در دنیا خدا ترس باشد.

(بحار الانوار،ج 4،ص 19)

حدیث - 293

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

انما یداق الله العباد فی الحساب یوم القیامة علی قدر ما اتاهم من العقول فی الدنیا؛

خدا در روز قیامت نسبت به حساب بندگانش به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است باریک بینی می کند.

(اصول کافی ج 1 /ص 12)

حدیث - 294

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

لا یأمَن یومَ الْقیامَةِ إلاّ مَنْ خافَ الله فِی الدُّنیا؛

کسی در قیامت در امان نیست مگر کسی که در دنیا ترس از خدا در دل داشت.

(مناقب ابن شهر آشوب ج/4 ص/ 69)

حدیث - 295

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

مَـن فـرّج عن مـومـن فـرّج الله عَن قَلبه یـَوم القیمة؛

هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداونـد در روز قیامـت انـدوه را از قلبش بر طرف سازد.

(اصول کافی، ج 3، ص 268)

حدیث - 296

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

من سره أن یکون علی موائد النور یوم القیامة فلیکن مـن زوار الحسـین بـن علی (سلام الله علیها)؛

هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره های نور بنشیند بایـد اززائـران امام حسین علیه‌السلام باشد.

بحارالانوار، ج101، ص 238.

حدیث - 297

پیامبر ﷺ :

فِی الزِّنا سِتٌّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنْها فِی الدُّنْیا وَ ثلاثٌ فِی الاْآخِرَةِ، فَاَمّا الّتی فِی الدُّنْیا فَیَذْهَبُ بِالْبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الْفَناءَ وَ یَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ اَمّا الّتی فِی الاْآخِرَةِ فَسوءُ الْحِسابِ وَ سَخَطُ الرَّحمنِ وَ الْخُلودُ فِی النّارِ ؛

زِنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است.

خصال ، ص 321، ح 3 .

حدیث - 298

حضرت علی علیه‌السلام می فرمایند:

کل عین یوم القیامه باکیه و کل عین یوم القیامة ماهره، الاعین من اختصه الله بکرامته و بکی علی ما ینهک من الحسین و آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم .

در روز قیامت همه چشمها گریانند و هیچ چشمی خواب ندارد، مگر آن چشمی که خداوند آن را به کرامت خود اختصاص داده و برای هتک حرمت حسین و خاندان محمد گریسته باشد.

الخصال/ ج 625.

حدیث - 299

حضرت امام رضا علیه‌السلام می فرمایند:

من زارنی علی بعد داری اتیته یوم القیامه فی ثلاث مواطن حتی اخلصه من اهوالها؛ اذا نظایرت الکتب یمینا و شمالا و عندالصراط و عندالمیزان؛

هر که مرا در دیار غربت زیارت کند، روز قیامت من در سه جا به داد او می رسم و از هراسها و سختیها آنها نجاتش می دهم؛ در وقتی که نامه های اعمال از راست و چپ پراکنده شوند و در هنگام گذشتن از صراط و در موقع سنجیدن اعمال (میزان)

عیون اخبار الرضا، ج2، ص 255.

حدیث - 300

پیامبر اکرم(صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) می‌فرمایند:

فای رجل لطم امراته لطمة، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمة فی نار جهنم؛

هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند .

مستدرک الوسائل، ج14، ص250 .

نبوت

حدیث - 1

قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : اِنَّ اللهَ تَبارَکَ و تَعالی أتّخـذَ أبـراهِیمَ عَبـداً قَبـلَ اَنَ یَتّخِذهُ نبیّاً ... .

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند تبارک و تعالی ابـراهیم علیه‌السلام را پـیش از آن که به نبوت برگزیند، به بندگی خود گرفت. و پیش از آن که به رسولی برگزینـد به نبوت برگزید. و پیش از آن که به خلیلی انتخابش کند، به رسولی برگزیـدش و پیش از آن‌که امامش انتخاب کند خلیلش خواند و بعد به او خطـاب کـرد کـه من تو را برای مردم امام قرار دادم.

«الکافی، ج 1، ص 175»

حدیث - 2

قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : اِنَّ الْخِضْرَ کانَ نبیّاً مُرسلاً ... .

امام صادق‌علیه‌السلام فرمودند: خضر علیه‌السلام پیامبر مرسل بود، خداونـد وی را به سوی قومش فرستاد و آنها را به یگانه پرستی و اقرار به پیامبران و فرسـتادن خودش فرا خواند. و معجزه‌اش این بود که روی هر چـوب خشـکی یـا زمـین بی‌علفی می‌نشست، سبز می‌شد، و از این جهت خضر نامیده شده است.

«علل الشرایع، ج 1، ص 59»

حدیث - 3

قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : إلْیاسُ النّبیُ کانَ مِنَ عُبّاد اَنْبیاء بنی اسرائیل

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: الیاس نبی از عابدترین پیامبران بنی‌اسرائیل بود.

«بحار الانوار، ج 13، ص 393»

حدیث - 4

قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : و کانَ شریعَةُ عیسی علیه‌السلام أنّهُ بُعِثَ بالتّوحید و الاخلاص و بِما اُوصِیَ بهِ نوحٌ و ابراهیمُ و موسی و ... .

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: شریعت عیسی علیه‌السلام بر پایه‌ی دعوت به توحید، اخلاص و آن چیزی بود که نوح، ابراهیم و موسی علیهم‌السلام‌دان سفارش شده‌اند. و انجیل بر او نازل شد و از او همان پیمانی گرفته شد که از سایر پیامبران گرفته شده است ... .

«بحار الانوار، ج 14، ص 234»

حدیث - 5

قالَ الامامُ صادق علیه‌السلام : کانَ بَیْنَ عیسی وَ بَیْنَ محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله خَمْسَ مِأتـهِ عـامٍ ... .

امـــام صـــادق علیه‌السلام فرمودنـــد: میـــان حضـــرت عیســـی علیه‌السلام و حضـــرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله پانصد سال فاصله بوده که در دویست و پنجاه سال آن نه پیـامبری بود و نه عالِمی آشکار، مردم در این مدت از دین حضـرت عیسـی علیه‌السلام پیـروی می‌کردند و سپس فرمود هیچ‌گاه زمین نخواهد بود مگر ایـن کـه در آن عـالمی باشد.

«کمال الدین، ص 161»

حدیث - 6

. قالَ الامامُ الصادق علیه‌السلام : إنَّ اللهَ عزّ ذکره خَتَمَ بِنَبِیِّکُمْ النَبِیِین، فَلا نبی بَعْدهُ ... .

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند سبحان، بـا پیـامبر شـما سلسـله نبـوت را خاتمه داد. بعد از او، هرگز پیامبری برانگیخته نخواهد شد و با کتاب شما به همه کتاب‌های آسمانی پایان بخشید، بعد از آن کتابی نازل نخواهد شد ... .

«الکافی، ج 1، ص 269»

حدیث - 7

قالَ الامامُ الرّضا علیه‌السلام : سَلَّمَ اللهُ عزّوجلّ علی یحیی فی الثّلاثةِ الْمواطِنِ و آمَنَ اَوْعَتُهُ ...

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: خداوند در سه جا بر یحیی علیه‌السلام سلام فرستاد، و ترس را از او ربود و می‌فرماید: سلام بر او روزی که به دنیا آمد و روزی که می‌میرد و روزی که زنده شده و برانگیخته می‌شود.

«عیون اخبار الرضا - علیه‌السلام -، ج 1، ص 257»

حدیث - 8

قالَ الامامُ الرّضا علیه‌السلام فی اوّلَ یَوُمٍ مِنَ الْمُحرَّم: ... إن هذا الیوم هُوَ الیومُ الـذّی دعا فیه ذکریا ... .

امام رضا علیه‌السلام (در اولین روز از محرم) فرمودند: همانا این روز، روزی است که ذکریاعلیه‌السلام در آن دعا کرد و فرمودند: پروردگارا از نزد خودت برایم فرزند پاک عطا کن. زیرا تو درخواست‌ها را می‌شنوی. خداوند دعای او را مستجاب کرد و به فرشتگان دستور داد که یحیی علیه‌السلام را به او بشارت دهند.

«بحار الانوار، ج 14، ص 164»

حدیث - 9

قالَ الامامُ الرّضا علیه‌السلام : إنّ الْیَسَعَ قَد صَنَعَ مَثل ما صَنَعَ عیسی علیه‌السلام ... .

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: یَسَع علیه‌السلام همان کارهایی را می‌کرد که حضرت عیسی علیه‌السلام انجام می‌داد: روی آب راه می‌رفت، مردگان را زنده می‌کرد، کورهای مادر زاد را شفا می‌داد. با این حال (بر خلاف قوم عیسی علیه‌السلام امتش او را به خدایی نگرفتند.

«الاحتجاج، ج 2، ص 204»

حدیث - 10

قالَ الامامُ الباقر علیه‌السلام : ... إنَّ لُوطاً لَبِثَ فی قُوْمِهِ ثلاثِینَ سَنَةٍ یَدعُوهُم اِلی اللهِ عزّوجلّ و یُحَذِّرُهُم عَذابَه ... .

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: ... همانا لوط علیه‌السلام سی سال در میان قومش زندگی کرد و آنها را به سوی خدای عزّوجلّ فرا خواند و از عذاب الهی بر حذر داشت اما قومش دست از اخلاق رذیله برنداشتند، لوط پسر خاله ابراهیم بود و ساره همسر ابراهیم خواهر لوط بود ... لوط مردی سخی و کریم بود و ... .

«بحار الانوار، ج 12، ص 147»

حدیث - 11

قالَ الامامُ الباقر علیه‌السلام : إنَّ صالحا بعثَ اِلی قَومِه و هو ابنُ سِتَّ عَشَر سنة ...

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: هنگامی که صالح علیه‌السلام به سوی قومش مبعوث شد، شانزده سال داشت و سپس صد و بیست سال در میان آنها زندگی کرد، آنان ایمان نیاوردند، ... تا اینکه بعد از پی کردن ناقه صالح عذاب خداوند بر آنها نازل شد.

«بحار الانوار، ج 11، ص 377»

حدیث - 12

قالَ الامامُ الباقر - علیه‌السلام - : اِنَّ نوحاً علیه‌السلام لَمّا اِنْقَضَتْ نبوَّتُهُ ... اوْحَی اللهُ عزّوجلّ اِلیه، یا نُوحُ ...

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: چون نبوت نوح علیه‌السلام به پایان رسید، خداوند به سوی او وحی نمود: که ای نوح، نبوت تو به آخر رسیده است ... علم و ایمان و اسم اعظم و آثار علم نبوت را در میان بازماندگان از نسل خود قرار ده که من نبوت را قطع نمی‌کنم چنان که تاکنون از خانه انبیائی که بین تو و آدم بودند قطع نکرده‌ام و زمین را خالی از عالِم رها نمی‌کنم عالمی که دین من و طاعت من به او شناخته شود و مایه نجات فرزندانی باشد که در فاصله مرگ یک پیامبر تا آمدن دیگری به دنیا می‌آیند. نوح علیه‌السلام بشارت هود علیه‌السلام را به سام داد. و در فاصله میان نوح تا هود علیه‌السلام انبیای دیگری نیز بوده‌اند.

«الکافی، ج 8، ص 115»

حدیث - 13

قالَ الامامُ الباقر علیه‌السلام : کانَت شریعَةُ نوح علیه‌السلام اَنْ یُعْبَدَ الله بالتَّوْحید و ... .

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: شریعت حضرت نوح علیه‌السلام این بود که خدا به توحید و اخلاص و جدا کردن او از شریک پرستیده شود که این همان فطرتی است که خدا انسان را بر آن آفرید ... .

«بحار الانوار، ج 11، ص 331»

حدیث - 14

قالَ الامامُ الباقرِ علیه‌السلام : کانَ بَیْنَ آدم و نوحٍ علیه‌السلام عشرةَ آباءٍ کُلُّهُمْ أنْبیاء الله.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: بین حضرت آدم علیه‌السلام و حضرت نوح علیه‌السلام ده پدر فاصله بود، که همه آنها پیامبر بودند.

«بحار الانوار، ج 11، ص 44»

حدیث - 15

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند به حضرت آدم علیه‌السلام وحی نمود که قابیل دشمن خدا است و (او) برادرش را کشته است و من برای ادامه راه تو فرزندی را قرار دادم که او خلیفه و وارث علم تو بوده و او عالِم ربّانی در روی زمین بعد از تو می‌باشند. و او در کتاب، شیث خوانده شده و در زبان عربی «ابا محمدِ هبَةُ الله» نام گذاری شده است.

«بحار الانوار، ج 11، ص 264»

حدیث - 16

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : فَلَقَدْ کانَ یَتوَسَّدُ الحَجَرَ وَ یَلْبَسُ الْخَشِنَ ... .

امیر المؤمنین علیه السلام (در وصف حضرت عیسی علیه السلام فرمودند: او سنگ را بالش خود می‌کرد و جامه خشن می‌پوشید. نان خشک می‌خورد، چراغش در شب ماه، و سبزیجاتش گیاهانی است که برای چارپایان می‌رویده بود.

«نهج البلاغه، خطبه 160»

حدیث - 17

قالَ امیر المؤمنین علیه السلام : ... لکان ذلک سلیمانُ بنُ داوود علیه السلام الذی سُخِّرَ له ملک الجِن و الانس مع النبوة ... .

امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند: اگر بنا باشد کسی برای بقا نردبانی بیابد، یا برای دور کردن مرگ از خود راهی پیدا کند، بی‌گمان آن کس سلیمان بن داود علیه السلام بود که علاوه بر مقام نبوت، منزلت والای سلطنت بر جن و انس نیز در اختیار او گذارده شده بود.

«نهج البلاغه، خطبه 182»

حدیث - 18

قالَ امیرُ المؤمنین علیه السلام : إنَّ شُعَیْباً النبی علیه السلام دَعا قُومهُ إلی اللهِ حتّی کَبُرَ سِنُّهُ و دق عظمه ثم غاب ... .

امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند: حضرت شعیب پیامبر علیه السلام قومش را به سوی خداوند دعوت کرد تا اینکه به سن پیری رسید و استخوان هایش نازک شد سپس از قومش غایب شد و دوباره به صورت جوانی به سوی آن‌ها بازگشت و ایشان را به سوی خدا دعوت کرد ولی آنان پاسخ دادند ما سخن تو را در زمان پیریت گوش نکردیم حال که جوانی بیش نیستی چگونه تو را تصدیق کنیم ... .

«بحار الانوار، ج 12، ص 385»

حدیث - 19

قالَ رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّما بُعِثْتُ فاتحاً و خاتِماً و أعطیت ... .

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: من به عنوان فاتح و خاتم (پیامبران) مبعوث شدم و جامع کلمات و کلید آن‌ها به من اعطا شده است ... .

«کنز العمّال، ح 31994»

حدیث - 20

قالَ رسولُ الله ﷺ : اوّلُ نبی مِنْ اَنبیاءِ بَنی إسرائیل موسی و آخرهم عیسی و ست مائة نبی.

رسول خدا ﷺ فرمودند: نخستین پیامبر از بنی‌اسرائیل، موسی و آخر ایشان عیسی است و ششصد پیامبر دیگر نیز دارند.

«بحار الانوار، ج 13، ص 7»

حدیث - 21

و إنَّ رسولَ الله ﷺ إذا ذکره (شعیب) قال: ذاک خَطیبُ الانبیاء.

رسول خدا ﷺ هر گاه به یاد شعیب می‌افتاد می‌فرمودند: او (حضرت شعیب) سخنران پیامبران است.

«بحار الانوار، ج 12، ص 387»

حدیث - 22

قالَ رَسولُ اللهَ ﷺ : اوّلُ نَبی (مِنَ الاَنْبیاءِ) اُرسِلَ نوحٌ - علیه السلام -.

رسول خدا ﷺ فرمودند: اولین نبی از میان انبیاء که فرستاده شده است، نوح علیه السلام می‌باشد.

«بحارالانوار، ج 11، ص 331»

حدیث - 23

قالَ رَسولُ اللهَ ﷺ : انزلَ اللهُ علی إدرِیسَ ثَلاثِینَ صحیفة.

رسول خدا ﷺ فرمودند: خداوند سی صحیفه بر حضرت ادریس علیه السلام نازل کرده است.

«بحار الانوار، ج 11، ص 277»

حدیث - 24

قالَ رَسولُ اللهَ ﷺ : مِائةُ وَ أربَعَةُ و عشرونَ اَلفُ نبیٍ، و منهم ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند: (تعداد پیامبران) یکصد و بیست و چهار هزاراند و از جمله آنها سیصد و سیزده نفر مرسل می‌باشند که نخستین آنان حضرت آدم علیه السلام است.

«الخصال، ج 2، ص 534»

حدیث - 25

قالَ رسول الله ﷺ : أیُّها النّاسُ اِنّهُ لا نبیَّ بعدی و لا سُنّةَ ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند: ای مردم بعد از من نه پیامبری است و نه سنتی بعد از سنت من وجود دارد، هر که ادعای نبوت کند، ادعای او و بدعتش در آتش خواهد بود. هر که چنین ادعایی کند او را بکشید و هر که از او پیروی کند در آتش خواهد بود.

«امالی شیخ مفید، ص 53»

حدیث - 26

عَنْ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ علیه‌السلام قالَ: وَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لِلْعِلْمِ أهْلاً وَ فَرَضَ عَلَی الْعِبادِ طاعَتَهُمْ بِقَوْلِهِ: «و آتُوا الْبُیُوتَ مِنْ أبْوابِها» وَ الْبُیُوتُ هِی بُیُوت العلْمِ الَّذی إسْتَوْدَعَتْهُ الأنبیاءُ وَ أبْوابها أوْصیاؤُهُمْ.

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمودند: خداوند برای «علم» جایگاهی مناسب مقرر داشته است و بر بندگانش اطاعت از آن را واجب گردانده و فرموده: از درب خانه داخل شوید و منظور از بیوت خانه های علم است که به انبیاء داده شده و أبواب آن اوصیاء آن ها هستند.

«نور الثقلین، ج 1، ص 177»

حدیث - 27

قال الامام الرّضا علیه‌السلام : اِنَّما سُمّیَ اُولُوالْعَزم، اُولِی العَزمِ لِاَنّهم کانوا اصْحاب الشّرائِع.

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: (پیامبران) اولو العزم در حقیقت بدین سبب اولو العزم نامیده شده اند که دارای شریعت و آیین بوده اند.

«عیون اخبار الرضا - علیه‌السلام -، ج 2، ص 80»

حدیث - 28

قال الامام الکاظم علیه‌السلام : ما بَعَثَ اللهُ نَبیّاً وَ لا وَصیّاً اِلا سَخیاً.

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند: خداوند هیچ نبی و وصیّ پیامبری را نفرستاد، مگر اینکه سخاوتمند بود.

«الکافی، ج 8، ص 616»

حدیث - 29

قال الامام الصادق علیه‌السلام : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ یَبْعَثْ نَبِیّاً إِلَّا بِصِدْقِ الْحَدِیثِ وَ أَدَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَی الْبَرِّ وَ الْفَاجِرِ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند پیامبری را مبعوث نکرد مگر با راستگوئی و رد امانت به فاجر و نیکوکار.

«الکافی، ج 2، ص 104»

حدیث - 30

قال الامام الصادق علیه‌السلام : إنّ اَشَدَّ النّاسِ بلاءً اَلْانْبیاءُ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: گرفتارترین و پر رنج ترین مردم، پیامبران هستند.

«امالی شیخ صدوق، ص 659»

حدیث - 31

قال الامام الصادق عليه السلام : اِنَّ اللهَ عزّوجل لَمْ يَبْعَثْ رُسُلَهُ حيث بَعَثَها و مَعَها لا ذَهَبٌ و لا فِضّةٌ ... .

امام صادق عليه السلام فرمودند: همانا خداوند، آنگاه که رسولان خود را فرستاد آنان را با زرو سیم نفرستاد، بلکه با (سرمایه) کلام و سخن فرستاده است.

«الکافی، ج 8، ص 148»

حدیث - 32

قال الامام الصادق عليه السلام : سَادَةُ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ خَمْسَةٌ وَ هُمْ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ عَلَيْهِمْ دَارَتِ الرَّحَى نُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ مُحَمَّدٌ صلى الله عليه وآله وسلم وَ عَلَى جَمِيعِ الْأَنْبِيَاء.

امام صادق عليه السلام فرمودند: سرور رسولان و پیامبران پنج نفرند که آنها را اولوالعزم گویند و آسیاب نبوت و رسالت گرد آنها می چرخد. اینان عبارتند از: نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و محمد (صلوات الله علیهم اجمعین).

«الکافی، ج 1، ص 175»

حدیث - 33

قال الامام الصادق علیه السلام : انّ الله عزّوجل مَكَّنَ انبيائَهُ مِنْ خَزائنَ لُطفِهِ وَ رَحمَتِهِ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: همانا خداوند، پیامبران خودش را از خزانة لطـف و رحمتش قدرت داد.

«بحار الانوار، ج 11، ص 37»

حدیث - 34

قال الامام الرّضا علیه السلام : فَلَو لَمْ يَجِبْ مَعْرِفَتُهُ و طاعَتُهُ لَمْ يَكُنْ لهـم فـی مَجِئُـی الرَّسولِ مَنْفَعَةٍ وَ لا سَدُّ حاجَةٍ ... .

امام رضا علیه السلام فرمودند: اگر شناخت پیامبر و اطاعت از او بـر مـردم واجـب نبود، آمدن پیامبر برای آنها حاصـلی نداشـت و مشـکلی را حـل نمـی کـرد و فرستادن رسول کار بیهوده ای بود و این کار از صانع حکیم بدور است.

«بحار الانوار، ج 11، ص 40»

حدیث - 35

قال الامام الصادق علیه السلام : اذا عَلِمَتُ الرُّسُل انَّها رُسُلٌ، كَشَفَ عنها الْغِطاءْ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: زمانی که پیامبران را بر پیامبر شدنشان آگاه کردیم، حجاب ها را از آنها برداشتیم.

«محاسن، ص 269»

حدیث - 36

قال الامام الباقر علیه‌السلام : النّبیُّ الَذّی یَری الْمَلکَ فی مَنامِهِ و یَسْمَعُ الصَّوْتُه ... .

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: نبی کسی است که مَلَک را در خواب دیده و صدایش را می شنود ولی خودش را نمی بیند، رسول کسی است که مَلَـک را در خـواب می بیند و صدایش را می شنود و با چشم نیز مشاهده می کند.

«الکافی، ج 1، ص 176»

حدیث - 37

قال الامام الکاظم علیه‌السلام : اِنّ لِلّهِ عَلَی النّاسِ حُجَّتَـینِ، حُجّـةً ظـاهرةً و حُجّـةً باطِنةً ... .

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند: همانا برای خداوند بر مردم دو حجت است، حجـت ظاهری و حجت باطنی، امـا حجـت ظـاهری همـان رسـولان و انبیـاء و ائمـه علیهم‌السلام هستند و حجت باطنی عقولشان می باشد.

«الکافی، ج 1، ص 16»

حدیث - 38

قال الامام الرّضا علیه السلام : لِاَنَّهُ لَمّا لم یَکُنْ فی خَلَقِهم وَ قواهُم ما تُکْمِلُوا لِمَصالِحِهِم ... .

امام رضا علیه السلام فرمودند: چون مردم از توانایی لازم، جهت درک کامل مصالح شان برخوردار نیستند و از طرفی دیگر، صانع هستی بالاتر و والاتر از آن است که دیده شود، پس ناچار باید میان مردم و خدا فرستاده ای معصوم باشد که اوامر و نواهی او را به آنان برساند.

«بحار الانوار، ج 11، ص 40»

حدیث - 39

قال الامام الکاظم علیه السلام : ما بَعَثَ اللهُ اَنبیائَهُ وَ رُسُلَهُ اِلی عِبادِهِ اِلاّ لِیَعقِلوا عَنِ الله.

امام کاظم علیه السلام فرمودند: خداوند مبعوث نکرد به سوی بندگانش انبیاء و پیامبران را، مگر اینکه آنها درباره خدا تفکر کنند و بیندیشند.

«الکافی، ج 1، ص 64»

حدیث - 40

قال رسول الله ﷺ : لَمْ یَبْعَثَ اللهُ نَبیّاً الاّ بِلُغةِ قومهِ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: خداوند مبعوث نکرد پیامبری را، مگر به زبان قومش.

«بحار الانوار، ج 11، ص 64»

حدیث - 41

. قال رسول الله ﷺ : اِنّا مَعاشِرَ الانْبیاءِ اُمِرنا اَنْ نُکلِّمَ الناسَ علی قَدرِ عُقُولِهم.

رسول خدا ﷺ فرمودند: به ما گروه انبیا دستور داده شده است که با مردم به فراخور فهم و خردشان سخن بگوییم.

«بحار الانوار، ج 77، ص140»

حدیث - 42

قال رسول الله ﷺ : مائةُ وَ اَربَعَةُ و عِشرونَ اَلْفَ نبیٌّ و مِنهم ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند: (تعداد پیامبران) یکصد و بیست و چهار هزار اند و از جمله آنها سیصد و سیزده نفر مرسل می باشد که اول آنان حضرت آدم علیه‌السلام است.

«الخصال، ج 2، ص 534»

حدیث - 43

قال رسول الله ﷺ : وَ لا بَعَثَ اللهُ نَبیاً و لا رَسُولا حتّی یَسْتَکْمِلَ العَقلَ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: خداوند نبی و رسولی را مبعوث نکرد، مگر اینکه عقل را کامل کند.

«الکافی، ج 1، ص 64»

حدیث - 44

قال رسول الله ﷺ : وَ لا بَعَثَ الله نَبّیاً وَ لا رسولاً، حتّی یَسْتَکْمِلُ الْعقلَ ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند: خداوند هیچ پیامبر و رسولی را مبعوث نکرد، جز این که عقل ها را کامل کرد و خرد آنها (پیامبران) بالاتر از عقول و خـرد امّـت است.

«الکافی، ج 1، ص 18»

حدیث - 45

قال رسول الله ﷺ : اِنّا معاشِرُ الاَنْبیاءِ تَنامُ عُیُوننا وَ لا تَنامُ قُلُوبُنا.

رسول خدا ﷺ فرمودند: ما گروه پیامبران، چشمانمان خوابیده و دلهایمـان بیدار است.

«بحار الانوار، ج 11، ص 55»

حدیث - 46

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : ما اَعظَمَ فَوْزَ مَنِ اقْتَفی اَثَر النّبیّین.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: چه بزرگ است رستگاری کسی که دنباله رو پیامبران باشد.

«غررالحکم، ح 9557»

حدیث - 47

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : اَقْرَبُ النّاسِ من الأنبیاءِ أعمَلهم بِما أمِروا بِه.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: نزدیک ترینِ مردم به پیامبران، کسانی هستند که به آن چه امر شده اند، عمل کنند.

«غرر الحکم، ح 3057»

حدیث - 48

. قال امیرالمؤمنین علیه السلام : وَلکِنَّ الله سُبحانهُ جَعَلَ رُسُلَهُ اُولِی قوّةٍ فی عَزائِمِهم.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: امّا خداوند سبحان فرستادگان خود را صاحب اراده های قوی قرار داده است.

«نهج البلاغه، خطبه 192»

حدیث - 49

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : قَدْ اِخْتَبرَهُمُ اللهُ باالمَخمَصَةِ وَ ابْتَلاهُم بِالمَجْهَدَةِ ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خداوند، انبیا را با گرسنگی آزمود و به سختی ها مبتلا فرمود و با ترس و هراس ها امتحانشان نمود و در بوته ناملایمات زیرو رویشان کرد.

«نهج البلاغه، خطبه 192»

حدیث - 50

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : رُؤیا الاَنْبیاء وحیٌ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند: خواب پیامبران، وحی است.

«امالی شیخ صدوق، ص 215»

حدیث - 51

قال امیرالمومنین علیه السلام : هُوَ الّذی اَسْکَنَ الدّنیاء خَلْقَهُ و بَعَثَ اِلی الجِنِّ و اِلانسِ رُسُلَهُ ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: او خدایی است که دنیا را مسکن مخلوقات برگزید و پیامبران خود را به هدایت جنّ و انس فرستاد تا دنیا را آن گونه که هست معرفی کنند.

«نهج البلاغه، خطبه 183»

حدیث - 52

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : بَعَثَ اللَّهُ رُسُلَهُ بِمَا خَصَّهُمْ بِهِ مِنْ وَحْيِهِ وَ جَعَلَهُمْ حُجَّةً لَهُ عَلَى خَلْقِهِ لِئَلَّا تَجِبَ الْحُجَّةُ لَهُمْ بِتَرْكِ الْإِعْذَارِ إِلَيْهِم.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمود: خداوند پیامبران را برانگیخت و وحی را به آنها اختصاص داد و پیامبران را حجت خود بر مردم قرار داد تا جایی که هیچ گونه عذری برای آنان نماند.

«نهج البلاغه، خطبه 144»

حدیث - 53

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : فَاسْتَوْدَعَهُمْ فِي أَفْضَلِ مُسْتَوْدَعٍ وَ أَقَرَّهُمْ فِي خَيْرِ مُسْتَقَرٍّ تَنَاسَخَتْهُمْ كَرَائِمُ الْأَصْلَابِ إِلَى مُطَهَّرَاتِ الْأَرْحَام.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمود: خداوند پیامبران را در بهترین جایگاه (رحمهای پاک) به امانت گذارد و در بهترین مکانها استقرارشان داده و از صلب کریمانه پدران به رحم پاک مادران منتقل کرد.

«نهج البلاغه، خطبه 94»

حدیث - 54

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : و لم یُخلِهِم بَعدَ اَن قَبَضَهُ مما یؤَکِدُ علیهِم ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمود: (خداوند) بعد از وفات حضرت آدم علیه‌السلام زمین را از حجت خود خالی نگذاشت، ... قرن به قرن دلیل ها و حجت های خود را پی در پی فرستاد، تا اینکه سلسله پیامبران با پیامبری حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به پایان رسید. «نهج البلاغه، خطبه91»

حدیث - 55

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : وَ لَمْ یُخْلِ اللهُ سُبحانَهُ خَلْقَهُ مِنْ نبیٍّ مُرسل ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمود: و خداوند هرگز خلقش را بدون پیامبر یا کتابی آسمانی رها نساخته است و آنها با اندک بودن یاران، هرگز در انجام وظیفه کوتاهی نکردند، بعضی از آنان بشارت بعضی پیامبران آینده را داده اند.

«نهج البلاغه، خطبه 1»

حدیث - 56

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : وَ اصْطَفی سُبحانَهُ مِنْ وُلدِهِ اَنبیاءَ ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمود: خداوند انبیاء را از فرزندان آدم علیه‌السلام اختیار کرد، از آنان پیمان گرفت تا امانت رسالت را به مردم برسانند و نعمت های فراموش شده را به یاد آورند و توانمندی های پنهان شده عقل را آشکار گردانند و نشانه های قدرت خدا را معرفی کنند.

«نهج البلاغه، خطبه 1»

حدیث - 57

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : اُنظُروا الی مَواقِعِ نِعَم اللهِ عَلَیْهِم حِینَ بَعَثَ اِلَیْهَم رسولاً ... .

امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمود: بنگرید به نعمتهایی که خداوند به هنگام فرستادن رسولی به سوی آنان عطاء فرمود که فرمانبرداری، آنها را به آئین خود پیوند داد و آنان را برگرد دعوت خویش هم دل و هم داستان ساخت.

«نهج البلاغه، خطبه 192»

حدیث - 58

قال امیرُالمؤمنین علیه‌السلام : اِعْرِفُوا اللهَ بِاللهِ و الرَّسولَ بالرِّسالةِ.

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمود: خدا را با خدائی و رسول را با رسالتشان بشناسید.

«الکافی، ج 1، ص 85»

حدیث - 59

قال امیرالمؤمنین علیه‌السلام : بَعَثَ اللهُ اِلی الجِنِّ و الانِسِ رُسُلُهُ ... .

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمود: خداوند رسولان خود را به سوی جن وانس فرستاد تا پرده این جهان را کنار زنند و آنها را از بدی هایش بر حذر دارند.

«نهج البلاغه، خطبه 183»

حدیث - 60

امام صادق علیه‌السلام :

إنّ اللّه عزّوجلّ لَم یَبْعثْ نَبیّاً إلّا بصِدقِ الحدیثِ وأداءِ الأمانةِ إلی البَرِّ والفاجرِ؛

خداوند عزّوجلّ هیچ پیامبری را برنگزید، مگر به راست‌گفتاری و امانتـداری در حق خوب و بد.

الکافی: ج 2، ص 104، ح 1

حدیث - 61

امام صادق عليه‌السلام:

إنّ اللّهَ عَزّ ذِكرُهُ خَتَمَ بِنَبِيّكُمُ النّبِيّينَ فَلا نَبِيَّ بَعدَهُ أبَدا، وخَتَمَ بِكِتابِكُمُ الكُتُبَ فَلا كِتابَ بَعدَهُ أبَدا؛

خداوند که یادش بزرگ باد با پیامبر شما، به پیامبران خاتمه داد. بنا بر این، بعد از او هرگز پیامبری بر انگیخته نخواهد شد، و [نیز] با کتاب شما به همه کتاب‌ها [ی آسمانی] پایان بخشید. پس، بعد از کتاب شما هرگز کتابی نازل نخواهد شد.

الکافی: ج 2، ص 119، ح 4

حدیث - 62

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند :

هرکه امامت علی عليه‌السلام را پس از من منکر شود چون کسی باشد که در زندگیم پیامبری مرا انکار نموده و هرکه پیامبری مرا منکر باشد چون منکر ربوبیت پروردگار است.

امالی صدوق، ص 656

حدیث - 63

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لم یبعث اللّه تعالی نبیّا إلّا بلغه قومه؛

خدا هیچ پیامبری را جز به زبان قومش نفرستاد.

نهج الفصاحه

حدیث - 64

امام جعفر صادق. علیه السلام .:

قال رسول الله . ﷺ .: إنا معاشر الانبیاء أمرنا أن نکلم النـاس علـی قـدر عقولهم؛

پیامبر خدا . ﷺ و سلم .فرموده اند:

ما گروه پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل خودشان سخن بگوئیم .

اصول کافی ، ج 1 ، ص 27

حدیث - 65

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ لَمْ یَبْعَثْ نَبیّـا اِلاّ بِصِـدْقِ الْحَـدیثِ وَ اَداءِ الْاَمانَـةِ اِلَـی الْبَـرِّ وَ الْفاجِرِ؛

خداوند عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر بـه راسـتگویی و برگردانـدن امانت به نیکوکار و بدکار .

کافی، ج 1، ص 104، ح 1 .

حدیث - 66

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

مَا كَلَّمَ رَسولُ اللّه صلی‌الله‌علیه‌وآله اَلْعِبادَ بِكُنْهِ عَقْلِهِ قَطُّ، قَالَ رَسُولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنّا مَعاشِرَ الاَنْبياءِ اُمِرْنا اَنْ نُكَلِّمَ النّاسَ عَلى قَدْرِ عُقولِهِمْ ؛

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هرگز با مردم به اندازه عقل خود سخن نگفتند و فرمودند: ما پیامبران مأموریم که با مردم به اندازه عقل و فهمشان سخن بگوییم.

کافی، ج 1 ، ص 23 .

حدیث - 67

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند :

اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبياءِ بِمُداراةِ النّاسِ، كَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛

ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم.

امالی طوسی، ص 521.

حدیث - 68

امام صادق علیه‌السلام :

لَمْ يَبْعَثِ اللّهُ نَبيّا قَطُّ اِلاّ بِالْبِرِّ وَالْعَدْلِ؛

خداوند هیچ پیامبری را جز به نیکی و عدالت بر نینگیخت.

بحارالأنوار، ج 24، ص 292.

حدیث - 69

پیامبر اعظم ﷺ فرمودند:

اِنّا اُمِرنا مَعاشِرَ الاَنبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کما اُمِرنا بِاقامَةِ الفَرائِضِ؛

ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم.

(ارشاد القلوب، ج 1، ص 115)

حدیث - 70

قالَ الامامُ الصادِق علیه‌السلام : لَمّا بَعَثَ اللهُ عزّوجلّ هوداً علیه‌السلام اَسْلَمَ لَهُ العَقِبَ مِنْ وُلدِ سامٍ ...

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: هنگامی که خداوند هود علیه‌السلام را برانگیخت، بازماندگان از فرزندان سام در برابر او تسلیم شدند. اما بقیه گفتند: از ما قوی‌تر کیست؟ پس به وسیله‌ی باد هلاک شدند و هود علیه‌السلام پیروان خود را به آمدن حضرت صالح علیه‌السلام بشارت داد.

«کمال الدین، ص 136»

قضا و قدر

حدیث - 1

قال الامام الکاظم علیه السلام :

الْمُؤْمِنُ بِعَرَضِ کُلِّ خَیرٍ لو قُطِعَ أَنمَلَةً أَنمَلَةً کانَ خَیْراً لَـهُ و لـو وُلِّـیَ شَـرقَهَا و غربَهَا کانَ خَیراً لَه.

امام کاظم علیه السلام فرمودند:

مؤمن همواره در معرض خیر است. اگر در اثر قضای الهی بند از بندش جـدا شود، خیر است و اگر حکومت شرق و غرب عالم هم به او عطا شود، باز خیـر است.

«بحار الانوار، ج 64، ص 242»

حدیث - 2

قال الامام الرّضا علیه السلام :

معنا الْقَدَره تَقدیرُ الشّیءِ مِنْ طولِهِ و عَرضِهِ ... .

امام رضا علیه السلام فرمودند:

معنای قدر، اندازه گیری چیزی از طول و عرض است و معنای قضـا، تأییـد حکم بعد از صدور حکم است.

«محاسن، ص 244»

حدیث - 3

قال الامام علی بن الحسین علیه السلام :

اَلصّبرُ وَ الرّضا عن قضاءِ الله رأس طاعةِ الله ... .

امام سجاد علیه السلام فرمودند:

صبر و خشنودی از قضای الهی، اصل و اساس اطاعت خداوند است. هر کـه صبر و رضا در برابر قضای الهی داشته باشد، جز خیر برای او نخواهد بود.

«وسائل الشیعه، ج 2، ص 899»

حدیث - 4

قال الامام الصادق علیه السلام :

اِنّ الْقضاءَ وَ الْقَدَرَ، خَلْقان مِنْ خَلْقِ الله.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

همانا قضا و قدر دو مخلوق از مخلوقات خداوند هستند.

«توحید صدوق، ص 364»

حدیث - 5

قال الامام الصادق علیه السلام :

انَّ اَعْلَمَ الناسُ بِالله، اَرضْاهُم بِقَضاءِ الله عزّوجلّ.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

عالم ترین مردم کسی است که راضی به قضای الهی باشد.

«وسائل الشیعه، ج 2، ص 899»

حدیث - 6

قال الامام الرضا علیه السلام :

لا یکون شیءٌ فی السماواتِ و لا فی الارضِ الاّ بِقدَرَ الله وَ مَشیّتِهِ.

امام رضا علیه السلام فرمودند:

چیزی در آسمان و زمین، جز به تقدیر و خواست خداوند نمی باشد.

«بحار الانوار، ج 5، ص 88»

حدیث - 7

قال الامام الباقر علیه السلام :

یَحْشُرُ المُکَذِّبونَ بِقَدَرِ اللهِ منْ قُبورِهم قَدْ مَسَخُوا قِرَدَةً و خنازِیرٍ.

امام باقر علیه السلام فرمودند:

تکذیب کنندگان تقدیر الهی، روز حشر، همانند بوزینه و خنزیرها از قبرهایشان محشور می شوند.

«ثواب الاعمال، ص 205»

حدیث - 8

قال امیر المؤمنین علیه‌السلام :

اَمْرُهُ قَضاءٌ و حکمةٌ.

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند:

امر خداوند، قضا و حکمت است.

«نهج البلاغه، خطبه 160»

حدیث - 9

قال امیر المؤمنین علیه‌السلام :

قَدّر ما خَلَق فَاَحْکَمَ تَقْدِیرهُ ... .

امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمودند:

آنچه را خداوند آفرید، با مقدرات دقیقی استوار کرده و با تدبیری لطیف نظمشان داده است.

«نهج البلاغه، خطبه 91»

حدیث - 10

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

تَذِلُّ الاُمُورِ للمقادیرِ، حتّی یکونُ الْحَتْفُ فی التّدبیر.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

کارها چنان در سیطره تقدیر است که در برابر تقدیر، هیچ گونه تدبیری کارساز نخواهد بود.

«نهج البلاغه، حکمت 16»

حدیث - 11

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

اِنّ مَعَ کُلِّ اِنْسانٍ مَلَکَیْن یَحْفِظانُه ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

با هر انسان دو فرشته ای است که او را حفظ می کنند، و چون تقدیر الهی فرا رسد، او را تنها می گذارند.

«نهج البلاغه، حکمت 201»

حدیث - 12

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

و اِنْ صُبَّتْ عَلَیهِمْ الْمَصائبُ لَجئُوا بک علماً ... .

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

اگر بر مردم مصیبتی وارد شود، به تو پناه می برند، زیرا می دانند که زمام امور کارها به دست تو است و همه کارها از قضا و خواست تو نشأت می گیرد.

«نهج البلاغه، خطبه 227»

حدیث - 13

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

اَحْمَدُ اللهِ ما قَضی مِنْ اَمرٍ وَ قدّر مِن فعلٍ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

خدا را بر آنچه که قضای اوست و هر کاری را که مُقدّر فرموده، ستایش می کنم.

«نهج البلاغه، خطبه 180»

حدیث - 14

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

رَضینا عَنِ اللهِ قَضاهُ وَ سَلَّمنا لِلّهِ اَمْرَهُ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

من در برابر قضای الهی راضی و تسلیم امر او هستم.

«بحار الانوار، ج 39، ص 351»

حدیث - 15

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

لِکلّ امةٍ مجوسٌ و مَجُوسُ هذا الاُمَّة الذّین یقولون: لا قَدَرَ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

برای هر امتی مجوسی است و مجوس این امت کسانی هستند که می گویند: قَدَر نمی باشد.

«ثواب الاعمال، ص 206»

حدیث - 16

قال امیر المؤمنین علیه السلام لرجلٍ:

... ان کنت غیر قانعٍ بِقَضائِهِ وَ قَدرِهِ، فأطْلُبُ رَباً سواهُ.

امیر مؤمنان علیه السلام به شخصی فرمودند:

اگر قانع به قضا و قدر او (خداوند) نمی باشی، پروردگاری غیر از او طلب کن.

«توحید صدوق، ص 372»

حدیث - 17

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

مَنْ اَصْبَحَ علی الدُّنیا حَزِیْناً، فقد اَصْبَحَ لِقَضاءِ اللهِ ساخِطاً.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

کسی که صبح کند، در حالی که بر دنیا اندوهناک است، به تحقیق، در حالی صبح کرده که از قضای الهی ناخشنود است.

«نهج البلاغه، حکمت 282»

حدیث - 18

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

اشدُّ النّاسِ عذاباً یَومَ القیامةِ اَلْمُسْتَخطُ لِقضاءِ الله.

امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند:

معذّب ترین مردم در روز قیامت، کسی است که از قضای خداوند ناخشنود باشد.

«غرر الحکم، ح 3235»

حدیث - 19

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

و لا یَرُدُّ اَمْرَک مَنْ سَخِطَ قضاءَک.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

کسی که از قضای تو ناخشنود باشد، امر تو را باز نمی گرداند (فرمان نمی برد).

«نهج البلاغه، خطبه 109»

حدیث - 20

قال امیر المؤمنین علیه السلام : فی صِفَةِ اولیاءِ الله: إنّ صُبَّت علیهِم المَصائِبُ، لَجَئُوا اِلی الاِستِجارَةِ بک علماً ... .

امیر مؤمنان علیه السلام در وصف اولیاء و دوستان خدا فرمودند:

اگر بر آنها مصیبتی وارد شود، به سوی تو پناه می برند، زیرا می دانند که زمام کارها به دست تو است و از قضای تو سرچشمه می گیرد.

«نهج البلاغه، خطبه 227»

حدیث - 21

قال امیر المؤمنین علیه السلام :

اِنّ الله یَجْری الأُمورَ علی ما یقتضیهِ و لا ما تَرْتَضِیه.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

امور بر اساس قضای الهی جریان دارد، نه بر اساس خواست مردم.

«غرر الحکم، ح 3238»

حدیث - 22

قال امیر المؤمنین علیه السلام و قَد سُئِلَ عَنِ القَدَرِ: طَرِیقٌ مُظلِمٌ فَلَا تَسلُکُوهُ و بَحرٌ عَمِیقٌ فَلَا تَلِجُوهُ و سِرُّ اللَّهِ فَلَا تَتَکَلَّفُوهُ.

امیر مؤمنان علیه السلام (هنگامی که از ایشان، از قدر پرسیدند)، فرمودند:

قَدَر راهی است تاریک، آن را نپیمایید، دریایی است ژرف و عمیق، در آن وارد نشوید، رازی است خدایی، در آن خود را به زحمت نیندازید.

«نهج البلاغه، حکمت 287»

حدیث - 23

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :

کُلُّ شَیءٍ بِقَضائِهِ وَ قَدَرِه و اُمور تَجرِی ما بینَهُما.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

همه چیز به حکم قضا و قدر الهی است و تمام کارها بین این دو جریان دارد.

«بحار الانوار، ج 5، ص 124»

حدیث - 24

قال رسول الله ﷺ :

لَعَنَ اللهُ المُکّذِبینَ بِقَدر الله.

رسول خدا ﷺ فرمودند:

خداوند، تکذیب کنندگان قَدَر الهی را لعنت کند.

«بحار الانوار، ج 5، ص 88»

حدیث - 25

قال رسول الله ﷺ :

لا یُؤمِنُ اَحَدُکُمْ حتّی یؤمِنُ بِالْقَدر.

رسول خدا ﷺ فرمودند:

هیچ یک از شما تا ایمان به مقدرات نداشته باشید، مؤمن نخواهید بود.

«توحید صدوق، ص 280»

حدیث - 26

قال رسول الله ﷺ :

قَدَر اللهُ مقادِرَ قَبْلَ انْ یَخلُقَ اللهَ السّماواتِ وَ الاْرض.

رسول خدا ﷺ فرمودند:

خداوند مقدرات عالم را پیش از آنکه آسمان و زمین را خلق کند، تقدیر کرده است.

«توحید صدوق، ص 368»

حدیث - 27

قال رسول الله ﷺ :

عَجَباً للمُؤمِنِ، لا یقضی اللهُ علیهِ قضاءً اِلاّ کانَ خیراً لَهُ ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند:

در شِگفتم برای مؤمن، قضای الهی بر او جاری نمی شود مگر اینکه بـرای او خیر است، چه (در ظاهر) خوشایند باشد و چه ناخوشایند. اگر مبتلا کرد، کفـاره گناهانشان باشد و اگر بخشش کرد، گرامی اش داشته است.

«تحف العقول، ص 48»

حدیث - 28

قال رسول الله ﷺ :

فی کُلِّ قضاءِ اللهِ عزّوجلَّ خِیَرَةٌ للمؤمنِ.

رسول خدا ﷺ فرمودند:

در تمام قضاهای خداوند، برای مؤمن خیر است.

«امالی شیخ صدوق، ص 439»

حدیث - 29

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنّ اللّه كَتَبَ القَتلَ عَلى قَومٍ والمَوتَ عَلى آخَرينَ وكُلٌّ آتيهِ مَنيَّتُهُ كَما كَتَبَ اللّه لَهُ فَطوبى لِلمُجاهِدينَ فى سَبيلِهِ وَالمَقتولينَ فى طاعَتِهِ؛

براستی که خداوند برای گروهی کشته شدن را مقدر فرموده و برای دیگران مردن را. هر گروهی با همان سرنوشت که خداوند مقدر کرده است می رسد. پس، خوشا به سعادت مجاهدان در راه خدا و کشته شدگان در راه طاعت او.

شرح نهج البلاغه، ج3، ص184

حدیث - 30

ألا وإنّ الرُّوحَ الأمينَ نَفَثَ فى رُوعِى أ نّهُ لَن تَمُوتَ نفسٌ حتّى تَستَكمِلَ رِزقَها، فاتّقُوا اللّهَ وأجمِلُوا فى الطّلَبِ ، ولا يَحمِلْ أحَدَكُم استِبطاءُ شَىءٍ مِنَ الرِّزقِ أن يَطلُبَهُ بغَيرِ حِلِّهِ ، فإنّهُ لا يُدرَكُ ما عِندَ اللّه إلاّ بطاعَتِهِ؛

همانا جبرئیل در دلم چنین افکند که هیچ کس نمیرد تا روزیش را به طور کامل دریافت کند ، پس از خدا پروا کنید و در طلب روزی میانه روی کنید و دیر رسیدن روزی شما را وادار نکند که آن را از راه غیر حلال بجویید ؛ زیرا آنچه نزد خداست جز با طاعت او به دست نمی‌آید .

الکافی : 2 / 74 / 2

حدیث - 31

امام علی عليه‌السلام :

اِعلَمُوا أنّ عَبدا وإن ضَعُفَتْ حِيلَتُهُ ، ووَهَنَتْ مَكِيدَتُهُ أنّهُ لَن يُنقَصَ مِمّا قَدّرَ اللّهُ لَه، وإن قَوِىَ عَبدٌ فى شِدّةِ الحِيلَةِ وقُوّةِ المَكِيدَة أ نّهُ لن يُزادَ عَلى ما قَدّرَ اللّهُ لَهُ؛

بدانید که آنچه خداوند برای بنده مقدّر کرده است ، بی کم و کاست به او برسد ، هر چند در زرنگی و چاره‌اندیشی ناتوان باشد و نیز بیش از آنچه خداوند برایش مقدّر کرده به او نرسد، هر چند بسیار زرنگ و چاره‌اندیش باشد .

أمالى المفيد : 39/207

حدیث - 32

پیامبر خدا صلى‌الله‌عليه‌وآله :

إنّ الرِّزقَ لا يَجُرُّهُ حِرصُ حَرِيصٍ ولا يَصرِفُهُ كَراهِيَةُ كارِهٍ؛

نه حرص زدن حریص روزی را به طرف او می‌کشاند و نه ناخوش داشتن کسی از روزی، آن را از او باز می‌دارد.

بحار الأنوار : 77 / 68 / 7

حدیث - 33

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است .

تحف‌العقول ، ص 302

حدیث - 34

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

من لم یرض بقضاء اللّه و لم یؤمن بقدر اللّه فلیلتمس إلها غیر اللّه؛

هر که به قضای خدا رضا نیست و به تقدیر خدا ایمان ندارد خدائی غیر خدای یکتا بجوید.

نهج الفصاحه

حدیث - 35

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

لا یردّ القضاء إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلّا البرّ؛

قضا جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر را افزون نکند.

نهج الفصاحه

حدیث - 36

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کلّ شی ء بقدر حتّی العجز و الکیس؛

هر چیزی مقرر است حتی ناتوانی و هوش.

نهج الفصاحه

حدیث - 37

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کتب اللّه تعالی مقادیر الخلائق قبل أن یخلق السّموات و الأرض بخمسین ألف سنه و عرشه علی الماء؛

خدای والا تقدیر خلایق را پنجاه هزار سال پیش از آن که آسمانها و زمین را بیافریند ثبت کرد و عرش وی بر آب بود.

نهج الفصاحه

حدیث - 38

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

فرغ اللّه لکل عبد من عمله و أجله و مضجعه و رزقه لا یتعدّاهنّ أبدا؛

خدا عمل و اجل و آرامگاه و روزی هر بنده ای را از پیش معین کرده و هرگز از آن تجاوز نخواهد کرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 39

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

فرغ إلی ابن آدم من أربع الخلق و الخلق و الرّزق و الأجل؛

چهار چیز آدمیزاد: صورت و سیرت و روزی و مرگ وی از پیش معین است.

نهج الفصاحه

حدیث - 40

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

فرغ اللّه عزّ و جلّ إلی کلّ عبد من أجله و رزقه و مضجعه و شقیّ أو سعید؛

خدای عز و جل مرگ و روزی و آرامگاه و بدبختی و نیکبختی هر بنده ای را از پیش معین کرده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 41

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

عجبا للمؤمن فو اللّه لا یقضی اللّه للمؤمن قضاء إلّا کان خیرا له؛

کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 42

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الدّعاء یردّ القضاء و إنّ البرّ یزید فی الرّزق و إنّ العبد لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه؛

دعا دفع قضا کند و نیکی روزی را بیفزاید و بنده به وسیله گناهی که مرتکب شود از روزی خود محروم ماند.

نهج الفصاحه

حدیث - 43

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الدّعاء جند من أجناد اللّه مجنّد یردّ القضاء بعد أن یبرم.

دعا سپاهی از سپاهیان مجهز خداست و قضای محتوم را دفع می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 44

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خلق اللّه الخلق فکتب آجالهم و أعمالهم و أرزاقهم؛

خداوند خلق را بیافرید و زندگی و اعمال و ارزاقشان را رقم زد.

نهج الفصاحه

حدیث - 45

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث یدرک بهنّ العبد رغائب الدّنیا و الآخره الصّبر علی البلاء و الرّضا بالقضاء و الدّعاء فی الرّخاء؛

سه چیز است که بنده به وسیله آن خواستنی های دنیا و آخرت را به دست می آورد: صبر بر بلا و رضا به قضا و دعا در حال فراخ دستی.

نهج الفصاحه

حدیث - 46

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من کنّ فیه فهو من الأبدال: الرّضا بالقضا و الصّبر عن محارم اللّه و الغضب فی ذات اللّه عزّ و جلّ؛

سه چیز است که در هر که باشد از نیکان است، رضا به قضا و صرف نظر از محرمات خدا و خشمگین شدن در راه خدا.

نهج الفصاحه

حدیث - 47

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تعوّذوا باللّه من جهد البلاء و درک الشّقاء و سوء القضاء و شماته الأعداء؛

از بلا و بدبختی و قضای بد و سرزنش دشمنان به خدا پناه ببرید.

نهج الفصاحه

حدیث - 48

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الإیمان بالقدر یذهب الهمّ و الحزن؛

اعتقاد به تقدیر غم و اندوه را می برد.

نهج الفصاحه

حدیث - 49

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ ما قدّر فی الرّحم سیکون؛

آنچه در شکم مادر مقدر شده، شدنی است.

نهج الفصاحه

حدیث - 50

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی وکّل بالرّحم ملکا یقـول أی ربّ نطفـه، أی ربّ علقـه، أی ربّ مضغه، فإذا أراد اللّه أن یقضی خلقها قال أی ربّ شقیّ أو سعید؟ ذکـر أو أنثـی؟ فما الرّزق فما الأجل؟ فیکتب کذلک فی بطن أمّه؛

خداوند به شکم مادر فرشته ای گماشته است که میگوید خدایا اکنـون نطفـه است، خدایا اکنون علقه است، خدایا اکنون مضغه است، وقتی خداونـد خواسـت

خلقت او را کامل کند گوید خدایا بدبخت یا خوشبخت؟.. نر یـا مـاده؟ روزی و عمر او چیست؟.. و به همین طریق در شکم مادر او رقم می زند.

نهج الفصاحه

حدیث - 51

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی کتب علیکم السّعی فاسعوا.

خداوند کوشش را بر شما مقرر داشته است پس بکوشید.

نهج الفصاحه

حدیث - 52

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی کتب الحسنات و السّیّئات ثمّ بین ذلـک فمـن هـمّ بحسـنه فلـم یعملها کتبها اللّه تعالی عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه عنده عشـر حسنات إلی سبعمائه ضعف إلی أضعاف کثیره، و إن همّ بسیّئه فلم یعملهـا کتبهـا اللّه عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه سیّئه واحده و لا یهلـک علـی اللّه إلّا هالک.

خداوند نیکی ها و بدیها و چیزهائی را که میان آنهاسـت رقـم زد هـر کـس انجام نیکی را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند برای او یک نیکی کامـل رقـم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند ده نیکی تا هفتصد برابر و بیشتر رقم زند و اگر بدی ای را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند آن را نیکی کامـل رقـم

زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند فقط یک بدی رقم می زنـد، بنـا بـر این هر که در پیشگاه خدا هلاک شود سزاوار هلاک است.

نهج الفصاحه

حدیث - 53

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه إذا قضی علی عبد قضاء لم یکن لقضائه مردّ؛

وقتی خداوند چیزی بر بنده خویش مقدر سازد تقدیر وی تغییر پذیر نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 54

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ الرّجل لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه و لا یردّ القدر إلّا الدّعاء و لا یزید فـی العمر إلا البرّ؛

انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم ماند و تقدیر جز به دعا برنگـردد و عمر جز به نیکوکاری دراز نشود.

نهج الفصاحه

حدیث - 55

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أحدکم یجمع خلقه فی بطن أمّه أربعین یوما نطفه ثمّ یکون علقه مثل ذلک، ثمّ یکون مضغه مثل ذلک، ثمّ یبعث اللّه إلیه ملکا و یؤمر بأربع کلمات و یقال له: اکتب عمله و رزقه و أجله و شقیّ أو سعید، ثمّ ینفخ فیه الرّوح؛

هر یک از شما در شکم مادر خود چهل روز نطفه است پس از آن چهل روز علقه است پس از آن چهل روز مضغه است پس از آن خداوند فرشته ای به سوی او می فرستد و او را به چهار کلمه مأمور می سازد و می گوید عمل و روزی و مرگ او را و این که خوشبخت است یا بدبخت رقم بزن، پس از آن روح در او دمیده می شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 56

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

اللّهمّ اجعلنی أخشاک حتّی کأنی أراک و اسعدنی بتقواک و لا تشقنی بمعصیتک و خر لی فی قضائک و بارک لی فی قدرک حتّی لا أحبّ تعجیل ما أخّرت و لا تأخیر ما عجّلت و اجعل غنای فی نفسی؛

خدایا مرا چنان از ذات خود ترسان کن که گوئی تو را می بینم و مرا به پرهیزکاری خود خوشبخت کن و به نافرمانی خود بدبخت مکن قضای خود را برای من انتخاب کن و تقدیر خود را بر من مبارک کن که نخواهم آنچه را مؤخر

کرده ای مقدم کنی یا آنچه را مقدم داشته ای مؤخر کنی و ثروت مرا در روحم مستقر کن.

نهج الفصاحه

حدیث - 57

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

اعلم أنّ القلم قد جری بما هو کائن؛

بدان که قلم تقدیر، بر همه شدنیها رفته است.

نهج الفصاحه

حدیث - 58

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

اعلم أنّ ما أصابک لم یکن لیخطأک و ما أخطأک لم یکن لیصیبک؛

بدان که آنچه بتو رسیده ناچار می رسید و آنچه از تو فوت شده به ناچار فوت می شد.

نهج الفصاحه

حدیث - 59

امام محمد باقر علیه السلام می فرمایند:

در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است .

تحف العقول ، ص 302

حدیث - 60

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند:

رضا به قضای ناپسند از بالاترین درجات یقین است.

(بحارالانوار/1611/78)

حدیث - 61

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی علیه‌السلام :

إنَّ اللّهَ لَمْ يَخْلُقْكُمْ عَبَثاً، وَلَيْسَ بِتارِكِكُمْ سُدًى، كَتَبَ آجالَكُمْ، وَقَسَّمَ بَيْنَكُمْ مَعائِشَكُمْ، لِيَعْرِفَ كُلُّ ذى لُبٍّ مَنْزِلَتَهُ، وأنَّ ماقَدَرَ لَهُ أصابَهُ، وَما صُرِفَ عَنْهُ فَلَنْ يُصيبَهُ؛

امام حسن مجتبی علیه‌السلام فرمودند:

خداوند شما انسان ها را بیهوده و بدون غرض نیافریده و شما را آزاد، رها نکرده است. لحظات آخر عمر هر یک معیّن و ثبت می باشد، نیازمندی ها و روزی هرکس سهمیّه بندی و تقسیم شده است تا آن که موقعیّت و منزلت شعور و درک اشخاص شناخته گردد.

بحار الأنوار، ج 75، ص 110، ح 5

حدیث - 62

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

بدانید که آنچه خداوند برای انسان مقدّر کرده است، بی کم و کاست به او می‌رسد، هر چند در چاره‌اندیشی و پیدا کردن راه‌های کسب روزی ناتوان باشد و نیز بیش از آنچه خداوند برایش مقدّر کرده به او نرسد، هر چند بسیار زرنگ و چاره اندیش باشد.

امالی مفید، ص 207، ح 39.

حدیث - 63

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند:

بر شما باد دعا کردن ؛ چرا که دعا برای خدا و درخواست از خدا بلا را برگرداند [حتی] در حالی که تقدیر و قضا شده باشد و جز امضای آن باقی نمانده باشد. پس هرگاه از خداوند عزوجل دعا و درخواست شد، بی درنگ بلا را برگرداند.

(الکافی : ج 2 ص 472 ح 3)

حدیث - 64

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

یا عَلیُّ شَرُّ النّاسِ مَنِ اتَّهَمَ اللّهَ فی قَضائِهِ؛

ای علی، بدترین مردم کسانی هستند که خداوند را در قضا و قدرش (به بی عدالتی) متهم کنند.

الفقیه، ج 4، ص 363، ح3.

حدیث - 65

رسول خدا ﷺ می فرمایند:

خداوند خلق را بیافرید و زندگی (اجل) و اعمال و ارزاقشان را رقم زد.

(نهج الفصاحه ، ح 1450)

حدیث - 66

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مَنْ وَثِقَ بِاَنَّ ما قَدَّرَ اللّهُ لَهُ لَنْ یَفوتَهُ اسْتَراحَ قَلْبُهُ؛

هر کس اطمینان داشته باشد که آنچه خداوند برایش تقدیر کرده است به او می‌رسد، دلش آرام می‌گیرد.

غررالحکم، ح 8763

حدیث - 67

پیامبر اکرم ﷺ و سلم می فرمایند:

اَلصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلاءَ وَ هِیَ اَنـْجَحُ دَواءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضـاءَ وَ قَـدْ اُبْـرِمَ اِبرامـا وَ لا یَذْهَبُ بِالأْدواءِ اِلاَّ الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ

صدقه بلا را برطرف می‌کند و مؤثرترینِ داروست. همچنین، قضای حتمـی را برمی‌گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد.

بحارالأنوار، ج 93، ص 137، ح 71

حدیث - 68

حضرت امام سجاد علیه السلام می فرمایند:

الدعاء یدفع البلاء النازل و ما لم ینزل.

دعا بلای نازل شده و نازل نشده را دفع می کند.

اصول کافی /ج2/ص 496.

حدیث - 69

قال الامام الرضا علیه السلام :

ثمانیّةُ أشیاءِ لا تکونُ اِلاّ بِقَضاءِ الله وَ قَدَرهُ ... .

امام رضا علیه السلام فرمودند:

هشت چیز نمی باشد، مگر به قضا و قدر الهی: خواب و بیـداری، توانـایی و ناتوانی، تندرستی و بیماری و مرگ و زندگی.

«بحار الانوار، ج 5، ص 95»

شیعه

حدیث - 1

قال الامام الصادق علیه السلام : لا تَسْتَخِفُّوا بِفُقَرا شِیعَةِ عَلِیٍّ (ع) فَاِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ یَشْفَعُ فی مِثْلِ رَبِیعَة وَ مُضْرٍ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: فقیران از شیعیان علی علیه السلام را خوار و سبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود.

«مشکاة الانوار، ص 556»

حدیث - 2

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

ای علی! شیعه ی تو، کسانی هستند که در آشکار و نهان، از خدا می ترسند.

ای علی! شیعه ی تو، کسانی هستند که [در قیامت] در طی درجات، از هم سبقت می گیرند، و خدا را ملاقات می کنند در حالی که حسابی ندارند [و چیزی بدهکار نیستند]

ای علی! اعمال شیعه ی تو، هر جمعه، به من عرضه می شود، من، از کارهای نیک آنان، خوشحال می شوم و برای کارهای ناشایست آنان، استغفار می کنم.

بحار الانوار 68: 41.

حدیث - 3

امام باقر علیه السلام فرمودند:

به یقین، شیعه ی علی، به ورع و سخت کوشی و سر نگهداری و دور بودن از کینه ها و محبت به دوستان خدا، شناخته می شود.

بحار الانوار 66: 493.

حدیث - 4

امام صادق علیه السلام فرمودند:

بر تو باد پرهیز از افراد پست! همانا، شیعه علی، کسی است که شکم را از حرام پر نسازد و از مفاسد جنسی بر حذر باشد و سخت کوش باشد، برای خدا کار کند و به پاداش او، امیدوار باشد و از عذاب او، بهراسد. زمانی که آنها، را [این چنین] دیدی، [بدان که] شیعه ی من، هستند.

کافی 9/233/2.

حدیث - 5

امام صادق علیه السلام فرمودند:

هر کس، این سه چیز را انکار کند، شیعه ما نیست:

معراج و سؤال قبر و شفاعت.

بحار الانوار 18: 34، ح 44.

حدیث - 6

امام صادق(علیه السلام) فرمودند:

ای شیعه آل محمد! همانا، کسی که هنگام غضب، مالک نفس اش نباشد، و با همنشین، خوش رفتاری نکند و با رفیق، خوش رفتار نباشد و با آشتی کنندگان مصالحه ی خوب نکند و با مخالف، مخالفت درستی نداشته باشد از ما نیست.

تحف العقول: 38.

حدیث - 7

امام صادق علیه السلام فرمودند:

شیعه ما، کسی است که اگر از گرسنگی هم بمیرد، از مخالفان ما، چیزی نخواهد خواست.

وسائل الشیعة 6: 309، ح 15.

حدیث - 8

امام صادق علیه السلام فرمودند:

کسی که به زبان، می گوید شیعه است و با اعمال و آثار ما مخالفت می کند، از پیروان ما نیست، شیعه ما، کسی است که ما را با زبان و قلب همراه باشد و آثار ما را پیروی کند و اعمال ما را انجام دهد. آنان، شیعه ما هستند.

وسائل الشیعة 11: 96 ح 19.

حدیث - 9

امام صادق علیه السلام فرمودند:

ما، شیعه ای را که عاقل و فهیم و دانـا و بردبـار و مـدارا کننـده و شـکیبا و راستگو و وفادار باشد، به یقین دوست داریم.

امالی مفید 192 ح 22.

حدیث - 10

امام صادق (علیه السلام) فرمودند:

کسی که نماز شب نخواند، از شیعیان (مخلص و ناب) نیست.

بحار الانوار 87: 162.

حدیث - 11

امام باقر(علیه السلام) فرمودند:

همانا، رسول خدا صلی الله علیه و آله حق شفاعت امت اش را دارد و مـا، حـق شـفاعت شیعیان خودمان را داریم و شیعیان ما، حق شفاعت خویشان خود را دارند.

بحار الانوار 8: 16/38.

حدیث - 12

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اهل بهشت، به جایگاه شیعیان ما، به گونه ای که انسان، به ستارگان نگاه می کند، نظر می کنند.

بحار الانوار 8: 147، ح 77.

حدیث - 13

قال الامامُ الجوادُ علیه‌السلام : انّ الله عَزوجلَّ حَرمَ علی شیعتنا المُسکرَ مِن کل شرابٍ و عَوَّضَهم عَن ذلک المتعةَ.

امام جواد علیه‌السلام فرمودند: خداوند متعال بر شیعیان ما استفاده از هر چیز مست کننده را حرام نموده و در برابر آن ازدواج موقت را حلال دانسته است.

«معانی الاخبار، ص 316»

حدیث - 14

قال الامام الباقر علیه‌السلام: لا تسألوهُم الحوائج فتَکوُنوا لَهُمُ الوَسیلةَ الی رسولِ اللهِ ـ صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ـ فی القیامَةِ.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: (شما شیعیان) از دیگران (غیر شیعه) حاجت نخواهید تا در روز قیامت وسیله عرض حاجت آنان به محضر رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نگردید.

«بحار الانوار، ج 8، ص 55»

حدیث - 15

قال الامام الصادق علیه السلام : ان قائمَنا اذا قام مدَّ اللهُ عزَّوجلَّ لشیعتنا فی اسماعهم و ابصارهم حتی لا یکون بینهم و بین القائم برید، یکلمهم فیسمعون و ینظرون الیه و هو فی مکانه.

امام صادق علیه السلام فرمودند: وقتی قائم ما قیام کند، خداوند چشمان و گوشهای شیعیان ما را تیز می کند، به گونه ای که میان قائم و شیعیانش پیکی نیست، او صحبت می کند و آنها می شنوند و او را می بینند، در حالی که او در جای خود می باشد.

«الکافی، ج 8، ص 241»

حدیث - 16

. قالَ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ علیه السلام لِقَنْبَرَ: یا قَنْبَرُ اَبْشِر و بَشِّر وَ اسْتَبْشِرْ فَوَ اللهِ لَقَدْ ماتَ رَسُولُ اللهِ صلی الله علیه و آله وَ هُوَ عَلی اُمَّتِهِ ساخِطٌ إلّا الشِّیعَةَ (و هو ساخط علی جمیع الامة الا الشیعة).

امیر المؤمنین علیه السلام به قنبر فرمودند: ای قنبر بشارت باد تو را و بشارت ده به دیگران و خوشحال باش که قسم به خدا پیامبر صلی الله علیه و آله از دنیا رفت در حالی و جز بر شیعه بر سایر امت خود خشمگین بود.

«مشکاة الانوار، ص 93»

حدیث - 17

قالَ الامام الرِّضا علیه‌السلام : مَنْ رَدَّ عَلَيْهِمْ فَقَدْ رَدَّ اللهَ، مَنْ طَعَنْ عَلَيْهِمْ فَقَدْ طَعَنَ اللهَ، لِأَنَّهُمْ عِبادُ اللهِ حقّاً و أوْلیائِهِ صِدْقاً و إن أحَدَهُمْ لَيَشْفَعَ فِی رَبِيعَةَ وَ مُضِرٍ فَيُشْفَعَهُ اللهُ فِيهِمْ لِكرامَتِهِ عَلی اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: کسی که شیعه را رد کند (قبول نداشته باشد) چنان است که خدا را رد کرده است و کسی که به آنان توهین کند به خدا توهین کرده است زیرا که آنان بنده راستین خدا هستند و دوستدار واقعی اویند. هر یک از اینان اگر به عدد قبیله ربیعه و قبیله مضر را شفاعت کنند، خداوند عز و جل شفاعت آنان را می پذیرد.

«وسائل الشیعه، ج 11، ص 441»

حدیث - 18

عَنْ الامام مُوسی بْنِ جَعْفَرٍ علیه‌السلام قالَ: مَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ أن يَصِلَنا فَلْيَصِلْ فُقَراءَ شِيعَتِنا وَ مَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ أنْ يَزورَ قُبُورُنا فَلْيَزُرْ قُبُورَ صلْحاءِ أخوانِنا.

امام کاظم علیه‌السلام فرمودند: کسی که به ما دسترسی ندارد و نمی تواند به دیدن ما نائل آید به دیدار فقراء شیعه (و به دستگیری آنان) بپردازد و کسی که استطاعت زیارت قبر ما را ندارد به زیارت قبر صالحان از شیعه ما برود.

«وسائل الشیعه، ج 6، ص 332»

حدیث - 19

قالَ أمِیر الْمُؤمِنِینَ علیه‌السلام : شِیعَتُنا الْمُتَباذِلُونَ فِی وِلایَتِنا إذا غَضِبُوا لَمْ یَظْلِمُوا.

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمودند: شیعیان ما آن هایی هستند که بذل و بخشش آنان، بر مبنای ولایت ما صورت می پذیرد (و) هنگامی که به خشم می آیند، ظلم نمی کنند.

«الکافی، ج 2، ص 236»

حدیث - 20

عنِ الامام الْباقِرِ علیه‌السلام قالَ: فَمَنْ کانَ مِنْکمْ مُطِیعاً لله یَنْفَعُهُ وَلایَتُنا وَ مَنْ کانَ مِنْکمْ عاصِیاً لله لَمْ تَنْفَعْهُ وَلایَتُنا و قالَ: ... وَ مَنْ کانَ اللهُ مُطِیعاً فَهُوَ لَنا وَلِیٌّ وَ مَنْ کانَ لله عاصِیاً فَهُوَ لَنا عَدُوٌّ وَ ما تَنالُ وَلایَتُنا إلا بالْعَمَلِ وَ الْوَرَعِ.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: از شما شیعیان، کسی که مطیع خدا باشد، دوستی ما برای او سودمند است و کسی که نافرمانی خدا را کند، حب و دوستی ما برای او سودی نخواهد داشت و نیز فرمودند: کسی که مطیع (بی چون و چرای) خدا است او دوست ما است و کسی که نسبت به دستورات خدا عاصی باشد او دشمن ماست وکسی به دوستی و ولایت ما نمی رسد جز از راه عمل و پرهیزکاری.

«روضة المتقین، ج 12، ص 80»

حدیث - 21

عَنْ أمِیرِ الْمُؤمِنِینَ علیه‌السلام قالَ: إخْتَبِرُوا شِیعَتی بِخِصْلَتَیْنِ فَاِنْ کانَتا فِیهِمْ فَهُمْ شِیعَتِی: مُحافَظَتُهُمْ عَلی أوْقاتِ الصَّلَواتِ وَ مُواساتُهُمْ مَعَ إخْوانِهِمْ الْمُؤْمِنِینَ بِالْمالِ وَ إنْ لَمْ تَکونا فِیهِمْ فَاعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ.

امیر المؤمنین علیه‌السلام فرمودند: شیعیان مرا به دو خصلت امتحان کنید که اگر دارای این دو خصلت بودند، شیعه اند: اهمّیّت به نماز در اوّل وقت و دستگیری برادران دینی خود با مال، اگر این دو در آن ها نبود، پس از ما دورند، دورند و دورند!

«جامع الاخبار، ص 35»

حدیث - 22

. قالَ الْاِمامُ الْعَسْکرِیُّ علیه‌السلام : قالَ رَجُلٌ لِرَسُولُ اللهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله : فُلانٌ یَنْظُرُ إلی حَرَمِ جارِهِ وَ إنْ أمْکنَهُ مُواقَعَةِ حَرامٍ لَمْ یَضِقْ عَنْهُ فَغَضِبَ رَسُولُ اللهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ ... .

امام حسن عسگری علیه‌السلام فرمودند: مردی به پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله گفت: فلان کس به حرم (همسر) همسایه خود چشم می دوزد و اگر امکان عمل نامشروع دست دهد، کوتاهی نمی کند، پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله غضبناک شد و فرمودند: او را حاضر کنید، مردی که در کنار پیامبر بود گفت: یا رسول الله او از پیروان شما است و به علی علیه‌السلام عشق می ورزد و از دشمنان ما بیزاری می جوید. پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: نگو که چنین کسی از شیعیان ما است، او دروغگو است

زیرا شیعیان ما آن هایی هستند که همگام با ما و پیرو ما در اعمال باشند. «لئالی الاخبار، ج 5، ص 157»

حدیث - 23

عَنِ الامام الْباقِر علیه السلام قالَ: نَحْنُ وَ شِیعَتُنا إصْحابُ الْیَمِینِ.

امام باقر علیه السلام فرمودند: ما و شیعیان ما، اصحاب یمین (اهل بهشت) می باشیم.

«بحار الأنوار، ج 24، ص 9»

حدیث - 24

عَنِ الْاِمامِ السَّجادِ علیه السلام قالَ: إنَّما شِیعَتُنا یُعْرَفُونَ بِعِبادَتِهِم ... الْمُسَبِّحُونَ إذا سَکتَ النَّاسُ وَ الْمُصَلُّونَ إذانامَ النّاسُ وَ الْمَحْزُونُونَ إذا فَرِحَ النَّاسُ یُعْرَفُونَ بِالزُّهدِ ...

امام سجاد علیه السلام فرمودند: شیعیان ما از عبادتشان شناخته می شوند، آنان اهل تسبیح و ذکرند آن گاه که دیگران ساکتند و نماز گزارانند آن گاه که دیگران در خوابند و محزونند (دلخوش به دنیا نیستند) آن گاه که دیگران (بر اثر سرگرمی به دنیا) فرحناکند، آنان با زهد شناخته می شوند، گفتارشان رحمت است و شغل و کردار آنان جنَّت است.

«نور الثقلین، ج 3، ص 94»

حدیث - 25

قال الامام الْحُسَین بْن عَلی علیه‌السلام :

ما أحَدٌ عَلی مِلَّةِ إبْراهیمَ إلّا نَحْنُ وَ شِیعَتنا و سایرُ النّاسِ مِنْها بُرَآءُ.

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

هیچ کس بر دین ابراهیم نیست مگر ما و شیعیان ما و دیگران از آن بیگانه اند.

«نور الثقلین، ج 3، ص 94»

حدیث - 26

قالَ رَجُلٌ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِیٍ علیه‌السلام : إنَّی شِیعَتُکمْ! فقالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِیٍّ علیه‌السلام : یا عَبْدَ اللهِ إنْ کنْتَ لَنا فِی أوامِرِنا وَ زَواجِرِنا مُطِیعاً فَقَدْ صَدَقْتَ وَ إنْ کنْتَ بِخِلافِ ذلِک فَلا تَزِدْ فِی ذُنُوبِک بِدَعْواک مَرْتَبَةً ... .

مردی به امام حسن علیه‌السلام گفت: من شیعه و پیرو شما هستم، امام حسن علیه‌السلام فرمودند: ای بنده خدا اگر در برابر «اوامر» و «نواهی» ما مطیع باشی در ادعایت صادق هستی و اگر این چنین نیستی با این ادعایت بر گناهان خود افزوده ای و وقتی که در این مرتبه قرار نداری ادعای آن را نیز بر زبان میاور که دروغ است و بر گناهانت می افزاید، پس نگو من شیعه شما هستم، بلکه بگو من یکی از دوستداران شمایم و با دشمنان شما دشمنم و در این صورت به خیر و نیکی خواهی بود و به سوی خیر و نیکی نیز خواهی رفت.

«لئالی الاخبار، ج 5، ص 157»

حدیث - 27

قالَتْ فاطِمَةُ عليها السلام:

إنَّ شِيعتُنا مِنْ خِيارِ أهْلِ الْجَنَّةِ.

حضرت زهرا عليها السلام فرمودند:

شیعیان ما بهترین اهل بهشت هستند.

«لئالی الاخبار، ج 5، ص 163»

حدیث - 28

عَنْ أمِيرِ الْمؤمِنِينَ عليه السلام : يا نَوْفُ، أتَدْرِى يا نَوْفٌ مَنْ شِيعَتِى؟ قالَ: لا واللهِ، قالَ: شِيعَتِى الذُّبَّلُ الشِّفاهُ،الْخُمَّضُ الْبُطُونِ، الَّذينَ تُعْرَفُ الرُّهبانِيَّةُ فِى وُجُوهِهِمْ رُهْبانُ الَّيْلِ و اُسْدٌ بِالنَّهارِ.

امیر المؤمنین عليه السلام (به نوف بکالی) فرمودند: ای نوف! آیا می دانی که شیعه من کیست؟ نوف گفت: قسم به خدا نمی دانم. امام عليه السلام فرمودند: لب های شیعه من گواه بر ذکر و یاد خدای اوست، شکم وی گواه پرهیز از شکم پرستی است و نیز عدم وابستگی به دنیا را سیمای آنان گواهی می دهد، آنان دنیا گریزان (عابدان) شب و شیر مردان روزاند.

«بحار الأنوار، ج 78، ص 95»

حدیث - 29

عَنْ أَبِی عَبْد اللهِ علیه‌السلام قال: وَ اللَّهِ مَا مِنْ عَبْدٍ مِنْ شِیعَتِنَا یَنَامُ إِلَّا أَصْعَدَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ رُوحَهُ إِلَی السَّمَاءِ فَیُبَارِکُ عَلَیْهَا فَإِنْ کَانَ قَدْ أَتَی عَلَیْهَا أَجَلُهَا جَعَلَهَا فِی کُنُوزِ رَحْمَتِهِ وَ فِی رِیَاضِ جَنَّةٍ ... .

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: به خدا سوگند هیچ بنده ای از شیعیان ما نیست که بخوابد جز آن که خدای عز و جل روحش را به آسمان بالا برد و بدان برکت دهد پس اگر عمرش به سر آمده باشد، آن را در گنجینه های رحمت خویش و گلستان های بهشتش و در سایه عرشش جای دهد و اگر عمرش به سر نیامده باشد به همراه فرشتگان امین خود باز فرستد تا آن را به پیکری که از آن بیرون آمده بازگردانند که در آن جایگیر شود. به خدا قسم که حاجیان و عمره گزارانتان خاصان درگاه خدای عز و جل هستند و به راستی که فقراء شما اهل بی نیازی و ثروتمندانتان اهل قناعت هستند و همه شما اهل دعوت و اجابت حق هستید.

«الکافی، ج 8، ص 214»

حدیث - 30

عَنْ أَبِی عَبْد اللهِ علیه‌السلام قال: أَنْتُمْ شِیعَةُ اللَّهِ وَ أَنْتُمْ أَنْصَارُ اللَّهِ وَ أَنْتُمُ السَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ وَ السَّابِقُونَالْآخِرُونَ وَ السَّابِقُونَ فِی الدُّنْیَا وَ السَّابِقُونَ فِی الْآخِرَةِ إِلَی الْجَنَّةِ قَدْ ضَمِنَّا لَکُمُ الْجَنَّةَ بِضَمَانِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ... .

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: شما (شیعیان) هستید پیروان خدا و شمایید یاران خدا و شمایید پیشی گرفتگان اولین و آخرین و پیشی گرفتگان در دنیا و آخرت به سوی بهشت و ما با ضمانت خداوند عز و جل و رسولش صلی‌الله‌علیه‌وآله برای شما ضمانت بهشت کرده ایم، به خدا که در درجات بهشت کسی بالاتر از شما نباشد، پس برای درک فضائل درجات بهشت با یکدیگر رقابت کنید، شمائید پاکان وزنانتان نیز زنانی پاک هستند، هر زن با ایمانی حوریه ای است خوش چشم و هر مرد با ایمانی یک صدیقی است.

«الکافی، ج 8، ص 213»

حدیث - 31

. عَنِ النَّبِیِّ صلی‌الله‌علیه‌وآله قال: حُبِّی وَ حُبُّ أَهْلِ بَیْتِی وَ شِیعَتِهِمْ وَ أَنْصارِهِمْ فِی قُلُوبِ الْمَلائِکةِ.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

محبّت من و اهل بیت من و شیعیان و یاران آن ها در دل های فرشتگان نهفته است.

«نور الثقلین، ج 3، ص 129»

حدیث - 32

قالَ النَّبیُّ ﷺ :

إنَّ اللهَ لَهُ الْحَمْدُ، عَرَضَ حُبَّ عَلِیٍّ وَ فاطِمَةَ، وَ ذُرِّیَّتِهما عَلی الْبَرِیَّةِ فَمَنْ بادَرَ مِنْهُمْ بِالإجابَةِ جَعَلَ اللهُ مِنْهُمْ الرُّسُلَ، وَ مَنْ أجابَ بَعْدَ ذلِک جَعَلَ مِنْهُمْ الشِّیعَةَ وَ إنَّ اللهَ جَمَعَهُمْ فِی الْجَنَّة.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

خداوند که حمد وستایش برای اوست، دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو را بر همه انسان ها عرضه داشت، اول کسانی که آن را پذیرفتند به عنوان رُسُل (رسولان) انتخاب شدند و پس از آنان کسانی که آن را پذیرفته به عنوان «شیعه» برگزیده شدند و خداوند در بهشت همه آنان را جمع خواهد کرد.

«احقاق الحق، ج 9، ص 191»

حدیث - 33

عَنِ النَّبیِّ ﷺ قالَ: یا عَلِیُّ أنْتَ وَ شِیعَتُک فِی الْجَنَّة.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: یا علی! جنّت، سرای تو و شیعیان تو است.

«حلیة الاولیاء، ج 4، ص 329»

حدیث - 34

عَنِ الامام الرِّضا علیه‌السلام قالَ: مَنْ عادی شِیعَتَنا فَقَدْ عَادانا وَ مَنْ والاهُمْ فَقَدْ والانا لِأَنَّهُمْ خُلِقُوا مِنْ طینَتِنا مَنْ أحَبَّهُمْ فَهُوَ مِنّا وَ مَنْ أبْغَضَهُمْ فَلَیْسَ مِنّا.

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: کسی که با شیعیان ما دشمنی نماید با ما دشمنی ورزیده است و کسی که با آنان دوست باشد با ما دوست است زیرا (شیعیان) از طینت ما خلق شده اند و کسی که اینان را دوست می دارد با ماست و کسی که با اینان دشمن است از ما نیست.

«وسائل الشیعه، ج 16، ص 179»

حدیث - 35

عَنِ الامام الْباقِرِ علیه‌السلام قالَ: فَوَ اللهِ ما شِیعَتُنا إلّا مَنِ اتَّقَی اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أطاعَهُ وَ ما کانُوا یُعْرَفُونَ یا جابِرُ إلّا بِالتَّواضُعِ وَ التَّخَشُّعِ وَ اَداءَ الْاَمانَةِ وَ کَثْرَةِ ذِکْرِ اللهِ، وَ الصَّومِ وَ الصَّلاةِ وَ الْبِرِّ بِالْوالِدَیْنِ وَ التَّعَهُّدِ ... .

امام باقر علیه‌السلام (به جابر) فرمودند: به خدا قسم شیعه ما نیست مگر کسی که دارای تقوی الهی است و از خدا اطاعت می کند، ای جابر آن ها را نمی شناسی مگر از راه تواضع، خشوع، امانت داری، زیادی ذکر خدا، روزه داری، نماز، نیکی به پدر و مادر، پایبندی به اخلاق حسنه، احترام به همسایه و توجه به فقراء و درماندگان و در سفر ماندگان و یتیمان، راستگویی، تلاوت قرآن، خویشتن داری و پرهیز از مردم آزاری و درستکاری در زندگی.

«روضة المتقین، ج 12، ص 78»

حدیث - 36

عَنْ الإمامِ الرِّضا علیه‌السلام قال: شِیعَتُنا الْمُسَلِّمُونَ لِأمْرِنا الْآخِذُونَ بِقَولِنا، الْمُخـالِفُونَ لِأعْدائِنا فَمَنْ لَمْ یَکنْ کذالِک فَلَیْسَ مِنّا.

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: شیعیان ما کسانی هستند که در برابر «امر» ما تسـلیم اند به «قول» ما گردن می نهند و با دشمنان ما مخالف هستند، پس کسی که این چنین نباشد، او از ما نیست.

«وسائل الشیعه، ج 18، ص 83»

حدیث - 37

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

ما مِن یَومِ نَیروزٍ إلاّ و نَحنُ نَتَوقَّعُ فِیهِ الفَرَجَ لأَنَّهُ مِن أیّامِنا و أیّامِ شِیعَتِنا؛

هیچ نوروزی‌نیست مگر آن‌که ما در آن روز منتظر فرج [ظهور قائم آل‌محمّـد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم] هستیم؛ چرا که نوروز از روزهای ما و شیعیان ما است.

مستدرک الوسائل ، ج 6 ، ص 352

حدیث - 38

امام صادق علیه‌السلام :

شِیعَتُنا مَن لا یَسألُ الناسَ ولَو ماتَ جُوعا .

شیعه ما دست نیاز به سوی مردم دراز نمی‌کند، گرچه از گرسنگی بمیرد .

وسائل الشیعه : 6 /309/ 15

حديث - 39

امام صادق عليه السلام :

عُلَماءُ شيعَتِنامُرابِطونَ فی الثَّغرِ الّذی یَلی إبلیسَ وعَفاریتَهُ ، یَمنَعونَهُم عَنِ الخُروجِ عَلی ضُعَفاءِ شیعَتِنا ، وعَن أن یَتَسَلَّطَ علَیهِم إبلیسُ وشیعَتُهُ؛

علمای شیعه ما ، نگهبانان مرزی هستند که در آن سویش ابلیس و دیوهای او قرار دارند و جلو یورش آنها به شیعیانِ ناتوان ما و تسلّط یافتن ابلیس و پیروان او بر آنان را ، می‌گیرند .

الإحتجاج : 1 / 13 / 7 منتخب میزان الحکمة : 402

حديث - 40

امام باقر عليه السلام :

مَن أطاعَ اللّهَ وأحَبَّنا فهُوَ وَلِیُّنا؛

آنکه خدا را اطاعت کند و ما را دوست داشته باشد،شیعه ماست.

میزان الحکمة: ح 3372

حديث - 41

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

أسْعَدُ العَجَمِ بِالإسلامِ أهلُ فارِسَ؛

خوش‌بخت‌ترین ملّت غیر عرب به واسطه اسلام، مردم ایرانند.

میزان الحکمة: ح 15867

حدیث - 42

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

«ان اطفال شیعتنا من المؤمنین تربیهم فاطمة علیهاالسلام؛

بی شک خردسالان شیعه ما از مؤمنان را فاطمه علیهاالسلام پرورش می دهد .»

بحارالانوار، ج 6، ص 229.

حدیث - 43

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

«... یا فاطمة ابشری فلک عندالله مقام محمود تشفعین فیه لمحبیک وشیعتک؛

ای فاطمه علیهاالسلام مژده باد! که در پیشگاه خدا مقـامی شایسـته داری کـه در آن مقام برای دوستان و شیعیانت شفاعت می کنی .»

بحارالانوار، ج 76، ص 359 .

حدیث - 44

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

راستی که خدای تعالی به خاطر یک مومن صالح و شایسته از شیعیان ما بـلا و گرفتاری را از صد خانه از همسایگانش دفع می نماید.

آثار الصادقین جلد 9 صفحه 162

حدیث - 45

عنِ الامام الصّادِقِ علیه‌السلام قالَ: شِیعَتُنا خُلِقُوا مِنْ فاضِلِ طِینَتِنا وَ عُجِنُوا بِماءِ وَلایَتِنا یَحْزَنُونَ لِحُزْنِنا ویَفْرَحُونَ لِفَرَحِنا.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: شیعیان ما از باقیمانده گل ما آفریده شده اند، ولایت ما در سرشت آنان عجین گشته است، آنان با خوشی ما خوشحال و با ناراحتی ما ناراحتند.

«شجره طوبی، ج 1، ص 3»

حدیث - 46

عنِ الامام الصَّادِقِ علیه‌السلام قالَ: إمْتَحِنُوا شِیعَتَنا عِنْدَ ثَلاثٍ: عِنْدَ مَواقِیتِ الصَّلاةِ کَیْفَ مُحافِظَتُهُمْ عَلَیْها، وَ عِنْدَ أسْرارِهِمْ کَیْفَ حِفْظِهِمْ لَها، عِنْدَ عَدُوِّنا، وَ إلی أمْوالِهِمْ کَیْفَ مُواساتِهِمْ لِإخْوانِهِمْ فِیها.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: شیعیان و پیروان ما را در سه مسئله امتحان کنید: اهمّیّت به اوقات نماز که آیا بر انجام آن در وقتش محافظت می کنند یا نه و حفظ اسرار یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر و از حیث توانمندی های مالی یعنی آیا با مال خود به یاری برادران دینی خود می پردازند یا نه.

«الخصال، ج 1، ص 103»

حدیث - 47

عَنْ أَبِی عَبْد الله علیه السلام قال: إِنَّ لِكُلِّ شَیْءٍ دِعَامَةً وَ دِعَامَةُ الْإِسْلَامِ الشِّیعَةُ أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ شَیْءٍ ذِرْوَةً وَ ذِرْوَةُ الْإِسْلَامِ الشِّیعَةُ أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ شَیْءٍ شَرَفاً وَ شَرَفُ الْإِسْلَامِ الشِّیعَةُ أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ شَیْءٍ سَیِّداً ... .

امام صادق علیه السلام فرمودند: آگاه باش که هر چیز را ستونی است و ستون اسلام شیعیان هستند، آگاه باش برای هر چیز سری است و سر اسلام شیعه است، برای هر چیز شرافتی است و شرافت اسلام شیعه است هر چیز را آقایی است و آقای مجالس و انجمن ها مجالس شیعه است. آگاه باش که هر چیز را امام و رهبری است و امام زمین، آن سرزمینی است که شیعه در آن سکوت دارد، به خدا قسم اگر شما در زمین نباشید گیاهی در زمین نروید. به خدا سوگند اگر شما در روی زمین نباشید خدا نعمتی به مخالفین شما ندهد و به خوشی ها دست نیابند، نه در دنیا و نه در آخرت بهره ای ندارند.

«الکافی، ج 8، ص 213»

حدیث - 48

قالَ أَبُو عَبْدِ الله علیه السلام : إِنَّ اللهَ تَبارَک وَ تَعالی زَیَّنَ شِیعَتَنا بِالْحِلْمِ و غَناهُمْ بِالْعِلْمِ لِعِلْمِهِ بِهِمْ قَبْلَ أَنْ یَخْلُقَ آدَمَ - علیه السلام -.

امام صادق علیه السلام فرمودند: خداوند متعال، شیعیان ما را به صفت حلم و بردباری زینت بخشید و در پوششی از علم و آگاهی آنان را مزیّن ساخت، قبل از آن که آدم علیه السلام را خلق کند.

«الکافی، ج 8، ص 315»

حدیث - 49

عَنِ الْاِمامِ الصَّادِقِ علیه‌السلام قالَ: یا مَعْشَرَ الشِّیعَةِ إِنَّکمْ قَدْ نُسِبْتُمْ إِلَینا کونُوا لَنا زَیْناً وَ لا تَکونُوا عَلَیْنا شَیْناً.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: ای شیعیان، شما به ما منسوب هستید، پس مایه زینت ما باشید نه مایه آبرو ریزی ما.

«مشکاة الأنوار، ص 67»

حدیث - 50

عَنِ الامام الصّادِقِ علیه‌السلام قالَ: کذِبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ مِنْ شِیعَتِنا وَ هُوَ مُمْتَسِّک بِعُرْوةِ غَیْرِنا.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: دروغ می گوید کسی که گمان می کند از شیعیان ماست در حالی که به ریسمان غیر ما متمسک می شود.

«وسائل الشیعه، ج 18، ص 8»

حدیث - 51

عَنِ الْاِمامِ الصّادِقِ علیه‌السلام قالَ: إنّا صُبَّرٌ وَ شِیعَتُنا أصْبَرُ مِنّا، قُلْتُ: جُعِلْتُ فِداک، کیفَ صارَ شیعَتُکمْ أصْبَرُ مِنْکمْ؟ قالَ لِأنّا نَصْبِرُ عَلی ما نَعْلَمُ و شِیعَتُنا یَصْبِرُونَ عَلی ما لا یَعْلَمُونَ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: ما صابر هستیم ولی شیعیان ما از ما صابرترند، راوی می گوید: پرسیدم فدایت شوم چگونه شیعیان شما از شما صابرترند؟ امام پاسخ داد: ما صبر می کنیم در حالی که از پاداش برتر صابران آگاهیم ولی شیعیان ما صبر می کنند در حالی که از پاداش آن آگاهی ندارند.

«بحار الأنوار، ج 71، ص80»

حدیث - 52

عَنْ أبی عَبْدِ اللهِ علیه‌السلام إنَّهُ قالَ لِأبی بَصیرٍ: یا أبا مُحَمَّدٍ لَقَدْ ذَکرَکمُ فِی کتابِه، فَقالَ: «إنَّ عِبادِی لَیْسَ لَک عَلَیْهِمْ مِن سُلْطانٍ» وَ اللهُ ما أرادَ بِهذا إلّا الْأئِمَّةِ عَلَیْهِمُ السَّلامُ وَ شِیعَتَهمْ.

امام صادق علیه‌السلام به ابی بصیر فرمودند: خداوند از شما شیعیان در کتاب خود یاد کرده است و فرموده: «همانا بر بندگان شایسته ام تو (ابلیس) را تسلطی نیست»، به خدا سوگند که اراده نکرده است خداوند (از بندگان شایسته) جز ائمه معصومین علیهم‌السلام و شیعیان آن ها را.

«نور الثقلین، ج 3، ص 16»

حدیث - 53

عَنِ الامام الصَّادِقِ علیه‌السلام قالَ: أيُّما رَجُلٍ مِنْ شِيعَتِنا أتى رَجُلاً مِنْ إخْوانِهِ فَاسْتَعانَ بِهِ فِي حاجَتِهِ فَلَمْ يَعِنْهُ وَ هُوَ يَقْدِرُ إلّا ابْتَلاهُ اللهُ بِأنْ يَقْضِيَ حَوائِجَ عِدَّةٍ مِنْ أعْدائِنا.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

هر کس از شیعیان ما در برابر یکی از برادران خود، اظهار حاجت کند و او در حالی که می تواند به دست گیری او بپردازد، کوتاهی نماید خداوند او را مبتلا می کند به بر آوردن حاجت دشمنان ما.

«وسائل الشیعه، ج 11، ص 598»

حدیث - 54

سَألَ رَجُلٌ أبا عَبْدِ اللهِ علیه‌السلام عَنْ قَوْمٍ مِنَ الشِّيعَةِ يَدْخُلُونَ فِي أعمالِ السُّلْطانِ وَ يَعْمَلُونَ لَهُمْ وَ يُحِبُّونَهُمْ و يُوالُونَهُمْ، قالَ علیه‌السلام : لَيْسَ هُمْ مِنَ الشِّيعَةِ وَ لكِنَّهُمْ مِنْ أُولئِک.

مردی به امام صادق علیه‌السلام گفت: بعضی از شیعیان به انجام اعمال و کردار (طاغوتی و) شاهانه دست می زنند و از عمّال آنان اند و درخواست های آنان را اجابت می کنند و به دوستی و اطاعت آنان می پردازند. امام علیه‌السلام فرمودند: آنان از شیعیان نیستند بلکه در زمره آنان اند (شاهان و طاغوتیان).

«تفسیر قمی، ج 1، ص 176»

حدیث - 55

عَنْ مُعاوِيَةَ بْنِ عَمّارٍ: عَنِ الْإمامِ الصّادِقِ قُلْتُ لَهُ عليه السلام : رَجُلٌ راوِيَـةٌ لِحَـدِيثِكمْ يَبُثَّ ذلِک فِی النّاسِ وَ يَشُدَّهُ فِی قُلُوبِ شِيعَتِكمْ و لَعَلَّ عابِداً مِنْ شِيعَتِكمْ لَيْسَتْ لَهُ هذِهِ الرِّوايَةُ، أيُّهُما ... .

معاوية بن عمار گفت: به امام صادق عليه السلام گفتم: شخصی احادیث و احکام شما را در میان مردم تبلیغ کرده و در دل شیعیان شما آن ها را جای می دهد و مردی هم از شیعیان شما تنها به عبادت می پردازد؛ کدام یک از این دو برترند؟ امام عليه السلام فرمودند: کسی که احادیث ما را در دل شیعیان ما جای می دهد، از هزار عابد برتر است.

«الکافی، ج 1، ص 33»

حدیث - 56

عَنْ أَبِی عَبْد اللهِ علیه‌السلام قـال: ألا وَ إنَّ لِکـلِّ شَـیْءٍ جَـوهَراً و جَـوهَرُ وُلْـدِ آدَمَ مُحَمَّدٌ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ نَحْنُ وَ شِیعَتُنا بَعدنا حبَّذا شیعَتَنا ما أقْرَبَهُمْ مِنْ عَرْشِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ ...

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: آگاه باشید که به راستی هر چیزی را گوهری اسـت و گوهر فرزندان آدم، محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله است و پس از آن حضرت، ما و بعـد از مـا، شیعیان ما هستند، خوشا بر شیعیان ما که نزدیکند به عرش خدای عـز و جـل و چه نیکو است رفتار خدای عز و جل نسبت به آنـان در روز قیامـت. بـه خـدا سوگند اگر بر مردم گران نمی آمـد و شـیعیان را خـود بینـی فـرا نمـی گرفـت فرشتگان رو در رو به آن ها سلام می کردند.

«الکافی، ج 8، ص 214»

حدیث - 57

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

به خدا سوگند هیچ بنده ای از شیعیان ما نیست که قرآن را ایسـتاده در حـال نماز بخواند جز آن که در برابر هر حرفی از آن صد حسـنه بـه او دهنـد و اگـر نشسته در نماز قرآن بخواند به هر حرفی پنجـاه حسـنه بـه او دهنـد و شـخص خموش از شیعیان ما ثواب قرآن خواندن مخالفین را دارد. بـه خـدا سـوگند در بستر خود خفته اید و مزد مجاهدان (در راه خدا) را دارید و هنگامی که در نماز هستید ثواب صف بستگان در راه خدا را دارید شـمائید کـه بـه خـدا قسـم آن

کسانی که خدای عز و جل درباره شان فرمودند: «کینه ای که در سینه شان بـود کنده ایم و برادرانه بر تخت ها رو به روی هم هستند» (سوره حجر، آیه 47) بـه راستی که شیعیان ما چهار چشم دارند. دو چشم در سر، دو چشـم در دل. آگـاه باشید که همه این گونه اند ولی خدای عز و جل چشم های شما را بینا کـرده و چشم های آنان را کور کرده است.

«الکافی، ج 8، ص 214»

حدیث - 58

عَنْ أبِی عَبْد اللهِ علیه‌السلام قال: شِیعَتُنا أهْلُ الْهُدی وَ أهْلُ التُّقی وَ أهْلُ الْخَیْرِ وَ أهْـلُ الإیمانِ وَ إهْلُ الفَتْحِ وَ الظَّفَرِ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

شیعیان ما أهل هدایت و تقوی و أهل خیر و نیکی و أهل ایمان و أهل فتح و ظفرند.

«الکافی، ج 2، ص 233»

حدیث - 59

عَنْ أبِی عَبْد اللهِ علیه‌السلام قال: خَرَجْتُ أنا و أبی حتّی إذا کنّا بَیْنَ الْقَبْرِ وَ الْمِنْبَـر إذا هُوَ بأُناس من الشیعه مِنْفَسَلَّمَ عَلَیْهِمْ ثُمَّ قالَ: إنِّی وَ اللهِ لَاُحِبَّ رِیاحَکمْ وَ أرْواحَکمْ فَأعِینُونی عَلی ذلِک ... .

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: من و پدرم از خانـه بیـرون رفتـیم تـا (در مسـجد مدینه) به میان قبر و منبر رسیدیم در آنجا به گروهی از شیعه برخـوردیم، پـدرم

به آن ها سلام کرد سپس فرمودند: به خدا قسم من شما و جان های شما را دوست دارم، پس شما کمکم کنید بر این دوستی، به پارسایی و کوشش و بدانید که به ولایت (و دوستی) ما نتوان رسید جز به پارسایی و کوشش و هرکس از شما که (بنده ای از بندگان خدا) را امام و پیشوای خود قرار دهد باید بر طبق رفتار و کردار او عمل کند.

«الکافی، ج 8، ص 212»

حدیث - 60

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

إنّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛

بی گمان شیعیان ما دل هایشان از هر خیانت، کینه و فریبکاری پاک است.

(بحارالانوار، ج68، ص156، ح11)

حدیث - 61

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

إنّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛

بی گمان شیعیان ما دل هایشان از هر خیانت، کینه،وفریبکاری پاک است.

بحارالانوار، ج68، ص156، ح11

حدیث - 62

امام حسین علیه‌السلام :

إنّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛

بی گمان شیعیان ما دل هایشان از هر خیانت، کینه،وفریبکاری پاک است.

بحارالانوار، ج68، ص156، ح11

حدیث - 63

امام علی علیه‌السلام :

شیعَتُنَا المُتَباذِلونَ فی وِلایَتِنا، اَلمُتَحابّونَ فی مَوَدَّتِنا اَلمُتَزاوِرونَ فی اِحیاءِ اَمرِنا اَلّذینَ اِن غَضِبوا لَم یَظلِموا وَ اِن رَضوا لَم یُسرِفوا، بَرَکَةٌ عَلی مَن جاوَروا سِلمٌ لِمَن خالَطوا؛

شیعیان ما کسانی‌اند که در راه ولایت ما بذل و بخشش می‌کنند، در راه دوستی ما به یکدیگر محبت می‌نمایند، در راه زنده نگه داشتن امر و مکتب ما به دیدار هم می‌روند. چون خشمیگین شوند، ظلم نمی‌کنند و چون راضی شوند، زیاده روی نمی‌کنند، برای همسایگانشان مایه برکت‌اند و نسبت به هم‌نشینان خود در صلح و آرامش‌اند.

کافی، ج 2، ص 236، ح 24

حدیث - 64

حضرت امام موسی کاظم (علیه‌السلام) فرمودند:

لا تستغنی شیعتنا عن أربع: خمرة یصلی علیها و خـاتم یتخـتم بـه و سـواک یستاک به و سبحة من طین قبر أبی عبدالله علیه‌السلام ؛

پیروان ما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند:

? ـ سجاده‌ای که بر روی آن نماز خوانده شود.

? ـ انگشتری که در انگشت باشد.

? ـ مسواکی که با آن دندانها را مسواک کنند.

? ـ تسبیحی از خاک مرقد امام حسین علیه‌السلام

تهذیب الاحکام، ج ?، ص ??

حدیث - 65

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

من لم یأت قبرالحسین علیه‌السلام و هو یزعم انه لنا شیعة حتی یموت فلیس هو لنا شیعة و ان کان من اهل الجنة فهو من ضیفان اهل الجنة؛

کسی که به زیارت قبر امام حسین نرود و خیال کند که شیعه ما است و با این حال و خیال بمیرد او شیعه ما نیست و اگر هم از اهل بهشت باشـد از میهمانـان اهل بهشت خواهد بود.

کامل الزیارات، ص ???/ بحارالانوار، ج ??، ص ?

حدیث - 66

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ اللّهَ ... اِختارَ لَنا شیعَةً یَنْصُرُونَنا وَ یَفْرَحُونَ بِفَرَحِنا وَ یَحْزَنُونَ لِحُزْنِنا ؛

خداوند برای ما، شیعیان و پیروانی برگزیده است که ما را یاری می کنند، با خوشحالی ما خوشحال می شوند ودر اندوه و غم ما، محزون می گردند.

غررالحکم ، ج 1، ص 235

حدیث - 67

امام باقر علیه‌السلام :

مُروا شیعَتَنا بِزِیارَةِ قَبرِ الحُسَینِ بنِ عَلِیٍّ علیه‌السلام ؛ فإنّ إتیانَهُ یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ویَمُدُّ فی العُمرِ ، ویَدفَعُ مَدافِعَ السُّوءِ؛

شیعیان ما را به زیارت قبر حسین بن علی علیه‌السلام فرمان دهید ؛ زیرا زیارت آن ، روزی را زیاد می‌کند ، عمر را دراز می‌گرداند و بدیها را دور می‌سازد .

بحار الأنوار : 101 / 4 / 12

حدیث - 68

قال الباقر علیه‌السلام

انما شیعة علی کثیرة صلاتهم کثیرة تلاوتهم للقرآن ؛

شیعیان و پیروان خط علی زیاد نماز می گزارند، و زیاد تلاوت قرآن می کنند.

(صفات الشيعه ، ص 436).

حديث - 69

قال علی - عليه السلام -:

شيعتنا رعاء الشمس و القمر و النجوم يعنی التحفظ من مواقيت الصلوة ؛

شيعيان ما مراعات كننده شمس و قمر و نجوم هستند، يعنی اوقات نماز را مراعات می كنند.

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 193)

حديث - 70

قال الصادق عليه السلام

امتحنوا شيعتنا عند مواقيت الصلاة كيف محاظتهم ؛

شيعيان ما را در اوقات نماز آزمايش كنيد كه چگونه بر خواندن نماز خود در موعد مقرر محافظت می كنند.

(سفينة البحار، ج 2، ص 44)

حديث - 71

قال الامام الصادق عليه السلام :

ان الله يدفع بمن يصلی من شيعتنا عمن لايصلی من شيعتنا و لو اجمعوا علی ترک الصلوة لهلكوا ؛

همانا، خداوند به وسیله شیعیان نمازگزار ما از شیعیان بی نماز ما (بلا را) دفع می کند، ولی اگر همه تارک نماز بودند هر آینه همه هلاک می شدند.

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 184)

حدیث - 72

قال الصادق علیه السلام

شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانة و اهل الزهد و العبادة و اصحاب الاحدی و خمسین رکعة فی الیوم و اللیلة ؛

شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی با وفا و امین اند و اهل زهد و عبادتند و کسانی هستند که درشبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند.

(بحارالانوار، ج 68، ص 167)

حدیث - 73

قال الباقر علیه السلام

ما من عبد من شیعتنا یقوم الی الصلوة الا اکتنفته بعدد من خالفه ملائکة یصلون خلفه و یدعون الله - عز و جل - له حتی یفرغ من صلاته ؛

هیچ بنده ای از پیروان ما نیست که به نماز بایستد، مگر آن که به اندازه مخالفینش ملائکه پشت سر او نماز می خوانند و در پیشگاه خداوند متعال برای او دعا می کنند تا از نمازش فارغ شود.

(بحارالانوار، ج 82، ص 205)

حدیث - 74

امام صادق عليه‌السلام :

امتَحِنوا شِيعَتَنا عِندَ ثَلاثٍ : عِندَ مَواقيتِ الصَّلاةِ كيفَ مُحافَظَتُهُم علَيها ، وعِندَ أسرارِهِم كيفَ حِفظُهُم لَها عِندَ عَدُوِّنا ، وإلى أموالِهِم كيفَ مُواساتُهُم لإخوانِهِم فيها ؛

شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در اوقات نمازشان ، که چگونه بر آنها مواظبت می‌کنند ؛ در اسرارشان ، که چگونه آنها را از دشمنان ما حفظ می‌کنند و در اموالشان ، که چگونه با آن به برادران خود کمک می‌کنند .

الخصال : 103 / 62 منتخب میزان الحکمة : 506

حدیث - 75

امام مهدی عليه‌السلام فرمودند:

نادانان و کم‌خردان شیعه و کسانی که پر و بال پشه، از دین‌داری آن‌ها برتر و محکم‌تر است، ما را آزار می‌دهند.

(بحارالانوار/25/267)

حدیث - 76

امام مهدی عليه‌السلام فرمودند:

شیعیان ما هنگامی به فرجام نیک و زیبای خداوند می‌رسند که از گناهانی که نهی شده‌اند، دوری نمایند.

(الاحتجاج/2/498)

حدیث - 77

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

ما را از شیعیان دور نمی‌سازد مگر اعمال ناپسندی که از آنها به ما می‌رسد.

(بحارالانوار/53/177)

حدیث - 78

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

من آخرین جانشین پیامبرم و خداوند بواسطه‌ی من، بلا را از خانواده و شیعیانم بر طرف می‌کند.

(بحارالانوار/52/30)

حدیث - 79

قالَ الاْمامُ الْحُسَیْن علیه‌السلام :

إنَّ شیعَتَنا مَنْ سَلِمَتْ قُلُوبُهُمْ مِنْ کُلِّ غِشٍّ وَ غِلّ وَ دَغَل ؛

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

شیعیان و پیروان مااهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام آن کسانی هستند که افکار و درون آن ها از هر گونه حیله و نیرنگ و عوام فریبی سلامت و تهی باشد.

تفسیرالإمام العسکری - علیه‌السلام -، ص 309، ح 154

حدیث - 80

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

إنْ كُنْتَ تَعْمَلُ بِما أمَرْناکَ وَ تَنْتَهی عَمّا زَجَرْناکَ عَنْهُ، فَأنْتَ مِنْ شـيعَتِنا، وَ إلاّ فَلا ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

اگر آنچه را که ما اهل بیت عصمت و طهارت دستور داده ایم عمل کنـی و از آنچه نهی کرده ایم خودداری نمائی، تو از شیعیان ما هستی وگرنه، خیر.

تفسیر الإمام العسکری - عليه السلام -، ص 320، ح 191

حدیث - 81

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

شيعَتُنا مِنْ خِيارِ أهْلِ الْجَنَّةِ وكُلُّ مُحِبّينا وَ مَوالی اَوْليائِنـا وَ مُعـادی أعْـدائِنا وَ الْمُسْلِمُ بِقَلْبِهِ وَ لِسانِهِ لَنا ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

شیعیان و پیروان ما، و همچنین دوستداران اولیاء ما و آنان که دشمن دشمنان ما باشند، نیز آن هائی که با قلب و زبان تسلیم ما هستند بهترین افـراد بهشـتیان خواهند بود.

بحارالأنوار، ج 68، ص 155

حدیث - 82

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

إلهی وَ سَیِّدی، أسْئَلُکَ بِالَّذینَ اصْطَفَیْتَهُمْ، وَ بِبُکاءِ وَلَدَیَّ فی مُفارِقَتی أنْ تَغْفِرَ لِعُصاةِ شیعَتی، وَشیعَةِ ذُرّیتَی ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

خداوندا، به حقّ اولیاء و مقرّبانی که آن ها را برگزیده ای، و به گریه فرزندانم پس از مرگ و جدائی من با ایشان، از تو می خواهم گناه خطاکاران شیعیان و پیروان ما را ببخشی.

کوکب الدّری، ج 1، ص 254

حدیث - 83

امام صادق عليه السلام می فرمایند:

شیعتنا اهل الورع و الاجتهاد و اهل الوفاء و الامانة و اهل الزهد و العبادة واصحاب الاحدی و خمسین رکعة فی الیوم واللیلة؛

شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی باوفاوامین اند و اهل زهد و عبادتند و کسانی هستند که در شبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند.

(بحار الانوار، ج ,68 ص 167)

حدیث - 84

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

ان الله یدفع بمن یصلی من شیعتنا عمن لا یصلی من شیعتنا و لو اجمعوا علی ترک الصلوة لهلکوا؛

همانا خداوند به وسیله شیعیانی که نماز به جا می آورند، از شیعیان بی نماز (بلا)را دفع می کند،ولی اگر همه تارک نماز بودند، هر آینه همه هلاک می شدند.

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 184)

حدیث - 85

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند:

لاتستغنی شیعتتاعن اربع: خمرة یصلی علیها، و خاتم یتختم به و سواک یستاک به و سبحة من طین قبر ابی عبدالله - علیه‌السلام -؛

پیروان ما از چهار چیز بی نیاز نیستند:1 - سجاده ای که بر روی آن نمازخوانده شود.2 - انگشتری که در انگشت باشد.3 - مسواکی که با آن دندانهارا مسواک کنند.4 - و تسبیحی از خاک مرقد امام حسین علیه‌السلام

(تهذیب الاحکام ، ج 6، ص 75)

حدیث - 86

امام جعفر صادق علیه‌السلام :

شیعتنا الرحماء بینهم ، الذین اذا خلوا ذکروا الله؛

شیعیان ما با یکدیگر مهربانند ، چون تنها باشند خدا را یاد کنند .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 268

حدیث - 87

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند :

رُبَّما تَرَکَ بَعضُ شیعَتِنا فِی افْتِتاحِ أمرِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَیَمْتَحِنَهُ اللّهُ بِمَکْروهٍ لِیُنَبِّهَهُ عَلی شُکرِ اللّهِ وَ الثَّناءَ عَلَیهِ و یَمحَقُ وَ صَمَةَ تَقصیرِهِ عِندَ تَرکِهِ قَولَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ؛

بسا که یکی از شیعیان ما در آغاز کاری، بسم اللّه الرحمن الرحیم نمی‌گوید و به همین خاطر، خداوند، او را گرفتار چیزی ناخوشایند می‌سازد تا به شکر و ثنای الهی متوجّه گردد و کوتاهی‌اش را در گفتن بسم اللّه، جبران کند.

التوحید، ص 231 .

حدیث - 88

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

إنَّ شیعَتَنا مَنْ سَلِمَتْ قُلوبُهُمْ مِنْ کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛

بی‌گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است.

بحارالأنوار، ج 68، ص 156

حدیث - 89

امام باقر علیه‌السلام :

لَیْسَ مِنّا وَ لا مِنْکُمْ مَنْ ظَلَمَ النّاسَ؛

از ما نیست و از شما (شیعیان هم) نیست کسی که به مردم ظلم کند.

شرح الأخبار، ج 3، ص 488، ح 1414.

حدیث - 90

شیعَتُنَا الْمُتَبادِلونَ فی وِلایَتِنا، اَلْمُتَحابّونَ فی مَوَدَّتِنا اَلْمُتَزاوِرونَ فی اِحیاءِ اَمْرِنا اَلَّذینَ اِنْ غَضِبوا لَمْ یَظْلِموا وَ اِنْ رَضوا لَمْ یُسْرِفوا، بَرَکَةٌ عَلی مَنْ جاوَروا سِلْمٌ لِمَنْ خالَطوا؛

شیعیان ما کسانی‌اند که در راه ولایت ما بذل و بخشش می‌کنند، در راه دوستی ما به یکدیگر محبت می‌نمایند، در راه زنده نگه داشتن امر و مکتب ما به دیدار هم می‌روند. چون خشمیگین شوند، ظلم نمی‌کنند و چون راضی شوند،

زیاده روی نمی‌کنند، برای همسایگانشان مایه برکت‌اند و نسبت بـه هـم‌نشـینان خود در صلح و آرامش‌اند.

(کافی، ج 2، ص 236، ح 24 .)

حدیث - 91

حضرت مهدی علیه‌السلام می فرمایند:

اگرطلب مغفرت و آمرزش برخی از شما برای یکـدیگر نبـود، هـرکس روی زمین بود، هلاک می شد مگر آن شیعیان خاص که گفتارشان با کردارشان یکـی است.

مستدرک الوسائل، ج5، ص 247،ح5795.

حدیث - 92

امام صادق علیه‌السلام فرمودند :

مردم به سـه دسـته شـوند : دانشـمند و دانشـجو و خاشـاک روی آب ، مـا دانشمندانیم و شیعیان ما دانشجویان و مردم دیگر خاشاک روی آب.

اصول کافی جلد 1 ص 41

حدیث - 93

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند :

مَنْ رَزَقَهُ اللّهُ حُبَّ الاَئِمَّةِ مِنْ اَهْلِ بَیْتی فَقَدْ اَصابَ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الآخِـرَةِ، فَـلا یَشُکَّنَّ اَحَدٌ اَنَّهُ فِی الْجَنَّةِ فَاِنَّ فی حُبِّ اَهْلِ بَیْتی عِشْرینَ خَصْلَةً عَشَـرَةٌ مِنْهـا فِـی الدُّنْیا وَ عَشَرَةٌ مِنْها فِی الآخِرَةِ؛

هر کس که خداوند محبت امامان از اهل بیت مرا نصیب او کرده بی‌گمـان بـه خیر دنیا و آخرت دست یافته و بدون شک در بهشت خواهد بود، پس هیچ یک (از شیعیان) نباید در این که اهل بهشت است شک کند؛ زیرا در دوستی اهل بیت من بیست ویژگی است که ده مورد آن در دنیا و ده مورد آن در آخرت است.

بحارالأنوار، ج 27، ص 78، ح 12.

حدیث - 94

امام باقر علیه السلام فرمودند:

ما شیعَتُنا إلّا مَنِ اتَّقَی اللّهَ و أطاعَهُ؛

شیعه ما تنها کسی است که تقوا پیشه و مطیع خداوند باشد.

تحف العقول، ص 295

حدیث - 95

حضرت مهدی (عج) می فرمایند:

وَالعاقَبَةُ لِجَمِيل صُنع اللهِ سُبحانَهُ تَكُونُ حَمِيدَةُ لَهُم مَا اجتَنَبُوا المَنهیَّ

شیعیان ما هنگامی به فرجام نیک و زیبای خداوند می رسند کـه از گناهـانی که نهی شده اند، احتراز نمایند.

بحارالانوار ج53، ص177

حدیث - 96

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

إنَّ شِيعَتَنا مَن سَلمَت قُلُوبُهُم مِن كُلِّ غَشٍّ وَ غِلٍّ وَ دَغَلٍ

بدرستی که شیعیان ما قلبشان از هرناخالصی و حیله و تزویر پاک است.

فرهنگ سخنان امام حسین ص/ 476

حدیث - 97

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند:

لا تَذهَب بِكُمُ المَذاهِبُ ، فوَاللّهِ ما شِيعَتُنا إلاّ مَن أطاعَ اللّهَ عَزَّوجلَّ

مذاهب گوناگون شما را از راه به در نبرد، به خدا سوگند، شیعه ما نیست مگر کسی که از خداوندعزّوجلّ اطاعت کند.

الكافی : ج 2 ، ص 73 ، ح 1

حدیث - 98

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

شیعیان ما را در سه چیـز بیازماییـد : در مواظبـت بـر اوقـات نمازهـا ، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان.

میزان الحکمه، باب صفات شّیعه

حدیث - 99

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

إنَّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛

بی گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است.

(بحارالأنوار، ج 68، ص 156)

حدیث - 100

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

إنّ شِیعَتَنا مَنْ سَلمَت قُلُوبُهُم مِن کُلِّ غَشٍّ وَ غِلٍّ وَ دَغَلٍ؛

بدرستی که شیعیان ما قلبشان از هرناخالصی و حیله و تزویر پاک است.

(فرهنگ سخنان امام حسین ص/ 476)

حدیث - 101

حضرت رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

شیعه ی ما کسی است که از ما پیروی کند و پا جای پای ما بگذارد و به کردار ما اقتدا کند.

بحارالانوار، ج68، ص 154.

حدیث - 102

حضرت امام صادق علیه السلام می فرمایند:

کسی که با زبان مدعی پیروی از ماست و درعمل و نحوه ی زندگی با ما مخالفت می کند، شیعه ی ما نیست. شیعه ی ما کسی است که با زبان و دل با ما همراه است و دنبال ما حرکت می کند در عمل از ما پیروی می نماید.

بحارالانوار، ج6، ص 164.

حدیث - 103

حضرت امام باقر علیه السلام می فرمایند:

شیعه ما نیست، جز آن کسی که از خدا پروا کند و مطیع او باشد.

اصول کافی، ج2، ص 74.

حدیث - 104

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام می فرمایند:

ان کنت تعمل بما امرناک و تنهی عما زجرناک عنه فأنت شیعتنا و الا فلا؛

اگر به آنچه به شما امر می کنیم عمل کنی و از آنچه شما را بـاز مـی داریـم دوری کنی، از شیعیان مایی و گرنه هرگز.

بحارالانوار، ج68، ص 155.

حدیث - 105

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

إن شیعتنا من شیعنا و اتبع آثارنا و اقتدی بأعمالنا؛

شیعه ی ما کسی است که از ما پیروی کند و پا جای پـای مـا بگـذارد و بـه کردار ما اقتدا کند.

بحارالانوار، ج68، ص 154.

حدیث - 106

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

کسی که با زبان مدعی پیروی از ماست و درعمل و نحوه ی زنـدگی بـا مـا مخالفت می کند، شیعه ی ما نیست. شیعه ی ما کسی است که با زبان و دل با ما همراه است و دنبال ما حرکت می کند در عمل از ما پیروی می نماید.

بحارالانوار، ج6، ص 164.

حدیث - 107

امام باقر علیه السلام می فرمایند:

شیعه ما نیست، جز آن کسی که از خدا پروا کند و مطیع او باشد.

اصول کافی، ج2، ص 74.

حدیث - 108

قال الامام الصّادق علیه السلام : نَحنُ صُبّرٌ وَ شیعتُنا أصبَرُ منّا. قُلتُ: جعِلْتُ فداکَ، کیف صار شیعتُکم أصبَرُ منکُم؟ قالَ ... .

امام صادق علیه السلام فرمودند: ما خاندانی صبور و شکیبائیم و شیعیان ما از ما شکیبا ترند. گفتم: جانم به فدایت، چگونه شیعیان شما از شما شکیبا ترند؟ فرمود: چون صبر ما بر چیزی است که می دانیم، امّا آنها بر چیزی که نمی دانند صبر می کنند.

«بحار الانوار، ج 71، ص 80»

شرک و نفاق

حدیث - 1

قال الامام الصّادق علیه السلام : الغناءُ عُشُّ النفاق.

امام صادق علیه السلام فرمودند: غناء و آوازه خوانی، لانه نفاق و دوروئی است.

«وسائل الشیعه، ج 12، ص 227»

حدیث - 2

قال الله عزّوجلّ:

من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود.

(بحارالانوار222/67)

حدیث - 3

عَنْ أبی عَبْدِ الله علیه السلام قالَ: اُمِرَ النّاسُ بِمَعْرِفَتِنا وَ الرَّدِّ إلَینا وَ التَّسْلیمِ لَنا، ثُمَّ قالَ: وَ إنْ صامُوا وَ صَلُّوا وَ شَهِدُوا أنْ لا إله إلّا اللهُ وَ جَعَلُوا فِی إنْفُسِهِمْ أنْ لا یَرُدُّوا إلَیْنا کانُوا بِذلِک مُشْرِکینَ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: مردم مأمورند تا ما را بشناسند و به سوی ما بازگردند و تسلیم ما باشند. سپس فرمودند: و در غیر این صورت اگر به سوی ما باز نگردند و از ما پیروی نکنند، هر چند که روزه بدارند و نماز بخوانند و به یگانگی خداوند اقرار نمایند، در شمار مشرکین خواهند بود.

«الکافی، ج 2، ص 398»

حدیث - 4

قال رسول الله ﷺ : مَن ماتَ وَ لا یُشرکُ بِاللهِ دَخَلَ الجنةَ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: کسی که بمیرد و حال آن که هیچ گاه شرک به خدا نورزیده باشد، وارد بهشت می شود.

«مشکات الانوار، ص 38»

حدیث - 5

قال الامام الصادق علیه السلام فی قوله تعالی (وَمَا یُؤمِنُ أَکثَرُهُم): یُطِیعُ الشَّیطَانَ مِن حَیثُ لا یَعلَمُ فَیُشرِک.

امام صادق علیه السلام درباره آیه «و بیشتر آنان به خدا ایمان نمی آورند»، فرمودند: ندانسته از شیطان پیروی می کند و بدین سان مشرک می شود.

«الکافی، ج 2، ص 397»

حدیث - 6

قال الامام الصادق علیه السلام فی قَولِ النَّبیِّ ﷺ : إنَّ الشِّرک أخفَی مِن دَبیبِ النَّملِ عَلَی صَفَاةٍسَودَاءَ فی لَیلَةٍ ظلماءَ کانَ المُؤمِنُونَ یَسُبُّونَ مَا یَعبُدُ المُشرِکونَ مِن دُونِ اللهِ ... .

امام صادق علیه السلام در مورد قول پیامبر اکرم ﷺ که فرموده اند: همانا شرک نامحسوس تر از راه رفتن مورچه در یک شب تاریک بر روی تخته سنگی سیاه

است؛ فرمودند: مؤمنان به معبودهای مشرکان ناسزا مـی گفتنـد و مشـرکان نیـز متقابلا به معبود مسلمانان دشنام می دادند ... از این رو برای آن که مشـرکان بـه معبود مؤمنان ناسزا نگوینـد خداونـد ایشـان را از ناسـزا گفـتن بـه معبودهـای مشرکان نهی فرمود. بنابراین مؤمنان ندانسته به خدا شرک آورده بودند.

«بحار الأنوار، ج 72، ص 93»

حدیث - 7

قال الامام الصادق عليه السلام لَمَّا سُئِلَ عَن كونِ الشِّرک أخفَى مِن دَبيبِ النَّمـلِ فـی اللَّيلَةِ الظَّلمَاءِ عَلَى المَسحِالأسوَدِ؟: لا يَكونُ العَبدُ مُشرِكاً حَتَّى يُصَلِّی لِغَيـرِ اللهِ، أو يَذبِحَ لِغَيرِ اللهِ، أو يَدعُوَ لِغَيرِ اللهِ عَزَوَجَلَ.

هنگامی که از امام صادق عليه السلام درباره این جمله که شـرک نامحسـوس تـر از حرکت مورچه در شب تاریک بر روی گلیمی سیاه است، سؤال شـد، فرمودنـد: بنده مشرک نباشد مگر آن گاه که برای غیر از خدا نماز خواند، یا برای غیر خدا ذبح کند و یا به غیر خدای عزوجل دعوت کند.

«الخصال، ص 136، ح 151»

حدیث - 8

قال الامام الصادق علیه السلام فی قوله تعالی «وَ مَا یُؤمِنُ أکثَرُهُم»: شِـرک طَاعَـةٍ وَ لَیسَ شِرک عِبَادَة.

امام صادق علیه السلام درباره آیه «و بیشتر آنان به خدا ایمان نمی آورند»، فرمودند: منظور شرک در فرمانبری است نه شرک در عبادت.

«الکافی، ج 2، ص 397»

حدیث - 9

قال الامام الصادق علیه السلام فی قوله تعالی «وَمَا یُؤمِنُ أکثَرُهُم»: هُوَ الرَّجُلُ یَقُـولُ: لَولا فُلانٌ لَهَلَکتُ، وَ لَولا فُلانٌ لَأَصَبتُ کذَا وکذَا، وَلَولا فُلانٌ لَضَاعَ عَیَالی، أَلا تَرَی أَنَّهُ قَد جَعَلَ لله شَرِیکاً فی مُلکهِ ... .

امام صادق علیه السلام درباره آیه «و بیشتر آنان به خدا ایمان نمی آورند»، فرمودند: مانند این که انسان بگوید: اگر فلانی نبود من از بین می رفتم و اگر فلانـی نبـود چنین و چنان می شدم و اگر فلانی نبود خانواده ام نابود می شد؛ مگر نمی بینی که او با این حرفها در ملک خدا برایش شریکی قائل شده که روزیش می دهـد و از او دفاع و دفع گرفتاری می کند؟ راوی می گوید: عرض کردم: پس بگوید: اگر خداوند به واسطه فلانی بر من منّت نمی نهاد از بـین مـی رفـتم؟ فرمودنـد: آری، (اینگونه گفتن) اشکالی ندارد.

«تفسیر عیاشی، ج 2، ص 200»

حدیث - 10

قال الامام الصادق علیه السلام :

لَو أنَّ قَوماً عَبَدُوا اللهَ وَحدَهُ لا شَرِیک لَهُ، وَأَقَامُوا الصَّلاةَ، وَآتَوُا الزَّکاةَ، وَحَجُّوا البَیتَ،وَصَامُوا شَهرَ رَمَضَانَ، ثُمَّ قَالُوا لِشَیءٍ صَنَعَهُ اللهُ أو صَنَعَهُ النَّبِیُّ صلی الله علیه و آله : ألا صَنَعَ خِلافَ الَّذِی صَنَعَ؟ ... .

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اگر مردمی خدای یگانه و بی شریک را بپرستند و نماز بخوانند و زکات بپردازند و حج بروند و ماه رمضان را روزه بگیرند ولی (از روی اعتراض) به چیزی که خداوند یا پیامبر صلی الله علیه و آله ساخته است، بگویند: چرا خلاف آن را نساخت؟ یا در دلشان چنین اعتراضی کنند (و به زبان نیاورند)، به سبب آن مشرک شوند. امام آن گاه این آیه را تلاوت کرد: «سوگند به پروردگارت که ایمان نیاورده باشند مگر آن گاه که در اختلافات میان خود تو را داور کنند و از داوری تو احساس دلتنگی نکنند و کاملاً تسلیم باشند». امام صادق علیه السلام سپس فرمودند: پس تسلیم باشید.

«الکافی، ج 2، ص 398»

حدیث - 11

قال الامام الصادق علیه السلام :

إنَّ رَجُلاً مِن خَثعَمَ جَاءَ إلى النَّبـی صلی الله علیه و آله قَـالَ: أیُّ الأعمَـالِ أبغَـضُ إلـی اللهِ عَزَوَجَلَ؟ فَقَالَ: الشِّرک باللهِ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: قَطِیعَةُ الرَّحِمِ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَـالَ: الأمرُ بِالمُنکرِ وَالنَّهیُ عَنِ المَعرُوفِ.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

مردی از خثعم نزد پیغمبر صلی الله علیه و آله آمد و سوال نمود: کدام یک از اعمال بیشـتر از همه مورد غضب خداست؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: شرک به خدا، گفت: بعـد از آن کدام عمل؟ فرمودند: قطع صله رحم، گفت: سپس چه چیزی؟ فرمودنـد: امـر به بدی و نهی از خوبی.

«الکافی، ج 2، ص 290»

حدیث - 12

قال الامام الصادق علیه السلام :

إنَّ الرَّجعَةَ لَیسَ بِعَامَّةٍ، وَهِیَ خَاصَّةٌ لا یَرجِعُ إلا مَن مَحَّضَ الإیمَانَ مَحضـاً أو مَحَّضَ الشِّرک مَحضاً.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

رجعت برای همه نیست بلکه اختصاص به عده خاصی دارد. رجعت نمی کند مگر کسی که ایمان خالص داشته باشد یا شرک خالص.

«بحار الأنوار، ج 53، ص 39»

حدیث - 13

قال الامام الصادق عليه السلام :

يَقُولُ إبلِيسُ لِجُنُودِهِ: أَلقُوا بَينَهُم الحَسَدَ وَالبَغىَ فَاِنَّهُمَا يَعدِلانِ عِندَ اللهِ الشِّرک.

امام صادق عليه السلام فرمودند:

ابلیس به سربازان خود می گوید: حسادت و ظلم را در میان انسانها منتشر کنید که اینها در نزد خدا با شرک برابرند.

«الکافی، ج 2، ص 327»

حدیث - 14

قال الامام الصادق عليه السلام :

مَن اِبتَدَعَ رَأياً فَأَحَبَّ عَلَيهِ أو أبغَضَ عَلَيهِ.

امام صادق عليه السلام درباره (کمترین حد شرک) فرمودند: کسی که رأی و عقیده ای را بدعت گذارد و به آن حبّ و بغض ورزد.

«الکافی، ج 2، ص 415»

حدیث - 15

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم :

إنَّ أخوَفَ مَا أخَافُ عَلَيكم اَلشِّرک الأصغَرُ، قَالُوا: وَمَا الشِّرک الأصغَرُ يَا رَسُولَالله؟ قَالَ: هُوَ الرِّيَاءُ.

پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله وسلم فرمودند:

آنچه بیش از هر چیز دیگری بر شما می ترسم شرک اصغر است، گفتند: ای پیغمبر خدا شرک اصغر چیست؟ حضرت فرمودند: ریا.

«بحار الأنوار، ج 72، ص 303»

حدیث - 16

قال الامام زین العابدین علیه السلام :

اِعلَمُوا عِبَادَ اللهِ اِنَّ أهلَ الشِّرک لا تُنصَبُ لَهُمُ المَوَازِینُ، وَ لا تُنشَرُ لَهُمُ الدَّوَاوِینُ، وَإنَّما یُحشَرُونَ إلی جَهَنَّمَ زُمَراً، وَإنَّمَا نَصبُ المَوَازِینِ وَ نَشرُ الدَّوَاوِینِ لأهلِ الإسلامِ.

امام سجّاد علیه السلام فرمودند:

ای بندگان خدا آگاه باشید برای اهل شرک ترازوهای اعمال قرار نخواهد گرفت و دفترهای حساب و کتاب گسترده نمی شوند بلکه دسته جمعی به سوی جهنم فرستاده می شوند و قرار دادن آن ترازوها و گستردن آن دیوان و دفترها برای اهل اسلام است.

«نور الثقلین، ج 4، ص 507»

حدیث - 17

قال رسول الله ﷺ :

يَابنَ مَسعُودٍ! إيَّاک أن تُشرِک بِاللهِ طَرفَةَ عَينٍ وَإن نُشِرتَ بِالمِنشَارِ، أو قُطِعتَ، أو صُلِبتَ، أو اُحرِقتَ بِالنَّارِ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

ای پسر مسعود! مبادا آنی به خدا شرک ورزی حتی اگر اره شوی یا تکه تکه ات کنند یا به دارت آویزند و یا به آتشت سوزانند.

«مکارم الأخلاق، ج 2، ص 357»

حدیث - 18

قال رسول الله ﷺ :

إيَّاک وَ مَا يُعتَذَرُ مِنهُ، فَإنَّ فِيهِ الشِّرک الخَفِيُّ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

از کاری که موجب عذر خواهی می شود بپرهیز؛ زیرا در آن شرک خفی است.

«بحار الأنوار، ج 78، ص 200»

حدیث - 19

قال الامام علی علیه‌السلام :

اَلظُّلمُ الَّذِی لا یُغفَرُ فَالشِّرک بِاللهِ، قَالَ اللهُ تَعَالی «إنَّ اللهَ لا یَغفِرُ أن یُشرَک بِهِ».

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

آن ستمی که بخشوده نمی شود، شرک آوردن به خداست. خدای متعال فرموده است: خداوند شرک به خود را نمی بخشد.

«نهج البلاغه، خطبه 176»

حدیث - 20

قال الامام علی علیه‌السلام :

سَبَبُ الهَلاک اَلشِّرک.

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

شرک، موجب هلاکت است.

«غرر الحکم، ح 5541»

حدیث - 21

قال الامام علی علیه‌السلام :

اعلَمُوا أنَّ یَسِیرَ الرِّیَاءِ شِرک.

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

بدانید که کمترینِ ریا، شرک به حساب می آید.

«تحف العقول، ص 151»

حديث - 22

قال الامام علی علیه‌السلام :

آفَةُ الإِيمَانِ الشِّرک.

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

آفت ایمان، شرک است.

«غرر الحکم، ح 3915»

حديث - 23

رسول اللّه صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

الاِختِلافُ إلَی المَساجِدِ رَحمَةٌ ، وَالاِجتِنابُ عَنها نِفاقٌ .

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم:

آمد و شد به مساجد ، [مایه] رحمت است ، و پرهیز از آن ، [موجب] نفاق است .

کنز العمّال: ج 7 ص 570 ح 20302 نقلاً عن الدیلمی عن ابن عبّاس .

حدیث - 24

پیامبر خدا ﷺ :

مَن ماتَ ولَم يَغْزُ ، ولَم يُحدِّثْ بهِ نَفسَهُ ، ماتَ على شُعْبَةٍ مِن نِفاقٍ .

کسی‌که‌جهاد نکرده‌یا آرزوی جهاد نداشته باشد و بمیرد به نوعی نفاق مرده‌است .

صحيح مسلم : 3 / 1517 / 1910 منتخب ميزان الحكمة : 114

حدیث - 25

امام علی علیه‌السلام :

الخِيانَةُ رأسُ النِّفاقِ .

خیانت سرآمد نفاق است .

غرر الحكم : 969

حدیث - 26

پیامبر خدا ﷺ :

إنّ الكذبَ بابٌ مِن أبوابِ النِّفاقِ .

دروغ ، دری از درهای نفاق است .

كنز العمّال : 8212

حدیث - 27

پیامبر خدا ﷺ :

مَن رَدَّتهُ الطِّیَرَةُ عَن حاجَتِهِ فَقَد أشرَکَ .

هر که فال بد زدن ، او را از کارش باز دارد ، شرک ورزیده است .

کنز العمّال : 28566

حدیث - 28

پیامبر خدا ﷺ :

ذو الوَجهَینِ فی الدُّنیا یأتی یَومَ القِیامَةِ ولَهُ وَجهانِ مِن نارٍ .

آن که در دنیا دوچهره باشد، روز قیامت با دو چهره آتشین محشور می‌شود .

الترغیب والترهیب : 3 / 603 / 3 منتخب میزان الحکمة : 568

حدیث - 29

پیامبر خدا ﷺ :

یَجیءُ یَومَ القِیامَةِ ذو الوَجهَینِ دالِعا لِسانَهُ فی قَفاهُ ، وآخَرُ مِن قُدّامِهِ ، یَلتَهِبانِ نارا حتّی یُلهِبا جَسَدَهُ ، ثُمّ یُقالُ لَهُ : هذا الّذی کانَ فی الدُّنیا ذا وَجهَینِ وذا لِسانَینِ ، یُعرَفُ بذلکَ یَومَ القِیامَةِ .

روز قیامت ، انسانِ دو چهره در حالی می‌آید که یک زبان از پس گردنش آویزان است و یک زبان از جلو و در آنها آتش افروخته است که به بدنش زبانه می‌کشد . سپس به او گفته می‌شود : این کسی است که در دنیا دو رو و دو زبان

بود . او بدین گونه در روز قیامت شناخته می‌شود .

الخصال : 38 / 16

حدیث - 30

امام علی عليه‌السلام :

أظهَرُ النّاسِ نِفاقا مَن أمَرَ بالطاعَةِ ولَم يَعمَلْ بها ، ونَهى عنِ المَعصيَةِ ولَم يَنتَهِ عنها .

آشکارترین منافق کسی‌است که به‌طاعت (خدا) فرا خواند و خودش بدان عمل نکند و از معصیت باز دارد و خودش از آن باز نایستد .

غرر الحكم : 3214 منتخب ميزان الحكمة : 56

حدیث - 31

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

المُنافِقُ يَملِكُ عَينَيهِ يَبكى كما يَشاءُ .

منافق ، چشمانش در اختیار اوست ، هر طور بخواهد گریه می‌کند .

كنز العمّال : 854 منتخب ميزان الحكمة : 566

حدیث - 32

پیامبر خدا ﷺ :

الـمُـنافِقُ مَـن إذا وَعَدَ أخـلَفَ ، وإذا فَعَلَ أفشی ، وإذا قالَ كَذَبَ ، وإذا ائتُمِنَ خانَ ، وإذا رُزِقَ طاشَ ، وإذا مُنِعَ عاشَ .

منافق کسی اسـت کـه هرگاه وعده دهد خُلف وعده کند ، و هرگاه کاری کند آن را فاش سازد (و در بوق دَمَد) ، و هرگاه سخن بگوید دروغ گوید ، و هرگـاه امانتی به او سپارند خیانت ورزد ، و هرگاه روزی داده شود ، سبکسری کنـد ، و هرگاه روزی داده نشود (وتنگدست گردد) به غلّ و غش روی آورد .

فی المصدر : أساء (کما فی هامش البحـار) .بحـار الأنـوار : 72 / 207 / 8 منتخب میزان الحکمة : 566

حدیث - 33

پیامبر خدا ﷺ :

مَـن خالَفَت سَریرَتُهُ عَلانِیَتَهُ فـهُو مُـنافِقٌ کائنا مَن کانَ .

کسی که باطنش با ظاهرش ناسازگار باشد او منافق است ، هر که می‌خواهـد باشد .

بحار الأنوار : 72 / 207 / 8 منتخب میزان الحکمة : 566

حدیث - 34

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

ما زادَ خُشوعُ الجَسَدِ علی ما فی القَلبِ فهُو عِندَنا نِفاقٌ .

چنانچه خشوعِ بدن ، بر خشوعِ دل بچربد این در نظر ما نفاق است.

الکافی : 2 / 396 / 6 منتخب میزان الحکمة : 566

حدیث - 35

امام علی علیه السلام :

المُنافِقُ إذا نَظَرَ لَها ، وإذا سَکَتَ سَها ، وإذا تَکَلَّمَ لَغا ، وإذا استَغنی طَغا ، وإذا أصابَتهُ شِدَّةٌ ضَغا ، فهُو قَریبُ السُّخطِ بَعیدُ الرِّضا ، یُسخِطُهُ علَی اللّه الیَسیرُ ، ولا یُرضیهِ الکثیرُ ، یَنوی کثیرا مِن الشَّرِّ ویَعمَلُ بطائفَةٍ مِنهُ ، ویَتَلَهَّفُ علی ما فاتَهُ مِن الشَّرِّ کیفَ لَم یَعمَلْ بهِ !

شخص منافق هرگاه نگاه می‌کند برای سرگرمی است ، هرگاه سکوت می‌کند همراه با غفلت است ، وقتی سخن می‌گوید بیهوده‌گویی می‌کند ، هرگاه بی‌نیاز شود طغیان می‌کند ، وقتی گرفتاری به او رسد داد و فریاد راه می‌اندازد ، زود ناراحت می‌شود و دیر خشنود می‌گردد ، از اندکِ خدا ناخشنود می‌شود و بسیارش هم او را خشنود نمی‌سازد ، شرّ بسیار در سر می‌پروراند و مقداری از آنها را به کار می‌بندد و افسوس می‌خورد که چرا فلان کار بد را انجام نداده‌است .

تحف العقول : 212 منتخب میزان الحکمة : 566

حدیث - 36

امام سجّاد عليه‌السلام :

منافق نهی می‌کند و خود نهی نمی‌پذیرد ، به آنچه دستور می‌دهد خودش عمل نمی‌کند ، چون به نماز ایستد به چپ و راست می‌نگرد ، چون رکوع کند خود را (مانند گوسفند) به زمین اندازد (یعنی بعد از رکوع نمی‌ایستد و به همان حال به سجده نمی‌رود) ، چون سجده کند (مانند کلاغ و سایر پرندگان که دانه می‌چینند) منقار به زمین زند و چون بنشیند نیم‌خیز نشیند ، چون شب شود ، با این که روزه نداشته است همه‌اش به فکر خوردن غذاست و در هنگام روز با آن که شب زنده داری نکرده‌است ، همّ و غمّش خفتن است . اگر سخنی (یا حدیثی) به تو گوید ، دروغ گوید و اگر به تو وعده‌ای دهد ، خُلف وعده کند و اگر به او اعتماد کنی و امانتی سپاری به تو خیانت کند و اگر با او مخالفت کنی ، پشت سرت بدگویی کند .

أمالی الصدوق : 399 / 12

حدیث - 37

امام صادق عليه السلام :

أربَعٌ مِن عَلاماتِ النِّفاقِ : قَساوَةُ القَلبِ، وجُمودُ العَينِ ، والإصرارُ علَى الذَّنبِ ، والحِرصُ علَى الدُّنيا .

چهار چیز از نشانه‌های نفاق است : سخت دلی ، خشکیدگی چشم ، مداومت بر گناه و حرص به دنیا .

الاختصاص : 228 منتخب میزان الحکمة : 566

حدیث - 38

امام علی عليه السلام :

نِفاقُ المَرءِ مِن ذُلٍّ يَجِدُهُ فی نفسِهِ .

نفاقِ انسان ، ناشی از ذلّتی است که در خود حسّ می‌کند .

غرر الحکم : 9988 منتخب میزان الحکمة : 566

حديث - 39

امام علی عليه السلام :

النِّفاقُ أخو الشِّركِ .

نفاق ، برادر شرک است .

غرر الحكم : 483

حديث - 40

رسولُ اللّه صلى الله عليه وآله وسلم :

إنّ النِّفاقَ يَبدو لُمظَةً سَوداءَ ، فكُلّما ازدادَ النِّفاقُ عِظَما ازدادَ ذلكَ السَّوادُ ، فإذا استَكمَلَ النِّفاقُ اسوَدَّ القَلبُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم :

نفاق، ابتدا به صورت نقطه‌ای سیاه ظـاهـر می‌شود و هرچه نفاق بیشتر شود ، آن نقطه بزرگتر می‌گردد و چون نفاق به مرحله کمال رسد ، دل بـه کلّـی سـیاه می‌شود .

كنز العمّال : 1734 منتخب ميزان الحكمة : 566

حديث - 41

امام صادق عليه السلام :

مَن لَقِيَ المُسلِمينَ بِوَجهَينِ ولِسانَينِ ، جاءَ يَومَ القِيامَةِ ولَهُ لِسانانِ مِن نارٍ .

هر که با مسلمانانْ دو رو و دو زبان برخورد کند ، روز قیامت آورده شود در حالی که دو زبان از آتش دارد .

ثواب الأعمال : 319/ 1 منتخب میزان الحکمة : 414

حدیث - 42

پیامبر خدا ﷺ :

ثَلاثَةٌ لا يَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلاّ مُنافِقٌ بَيِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّيبةِ فى الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَيرِ؛

سه کس‌اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است درحقّ آنان بی‌حرمتی نکند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و آموزگار خوبیها.

کنزالعمّال : 43811 منتخب میزان الحکمة : 400

حدیث - 43

پیامبر خدا ﷺ:

ارفَعوا أصواتَكُم بالصَّلاةِ علَيَّ؛ فإنّها تَذهَبُ بالنِّفاقِ؛

صداهای‌تان را هنگام درود بر من بلند کنید که نفاق را از بین می‌برد.

الکافی : ج 2، ص 493، ح 13

حدیث - 44

امام صادق علیه‌السلام :

يَقولُ إبْليسُ لجُنودِهِ: أَلْقُوا بَيْنَهُمُ الحَسدَ والبَغْىَ؛ فإنّهُما يَعْدِلانِ عندَ اللّهِ الشِّرْكَ؛

ابلیس به لشکریان خود می‌گوید: میان آنان حسادت و تجاوزگری افکنید که این دو خوی، در نزد خدا، برابر با شرک است.

الکافی: ج 2، ص 349، ح 5

حدیث - 45

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

صلوات بر من و اهل بیت من نفاق و دشمنی را از بین می برد.

عین الحیوة صفحه 414

حدیث - 46

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

يَقولُ إبليسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَينَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغىَ، فَإِنّهُما يَعدِلانِ عِندَ اللّه الشِّرکَ؛

شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است.

(کافی، ج2، ص327، ح2)

حدیث - 47

قال رسول الله ﷺ :

من اکثر ذکر الله - عزوجل - احبه الله و من ذکر الله کثیرا کتبت له براءتان براءة من النفاق؛

هرکس ذکر خدا را بسیار یاد کند خداوند او را دوست دارد و هر کس ذکرخداوند را بسیار یاد کند، برای او دو برائت (حکم آزادی) نوشته شود: یکی برائت از آتش جهنم و دیگری برائت از نفاق و دورویی .

(اصول کافی ، ج 2، ص 499، ح 3).

حدیث - 48

قال رسول الله ﷺ :

من صلی صلوة یرائی بها فقد اشرک؛

هر که نمازی برای خودنمایی ، بخواند، شرک ورزیده است .

(تفسیر قرطبی ج 10، ص 71).

حدیث - 49

امام کاظم علیه‌السلام :

اَلمُؤمِنُ قَلیلُ الکَلامِ کَثیرُ العَمَلِ، وَ المُنافِقُ کَثیرُ الکَلامِ قَلیلُ العَمَلِ؛

مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار.

تحف العقول، ص397

حدیث - 50

امام موسی کاظم علیه‌السلام :

اَداءُ الاَمانَةِ وَالصِّدقُ یَجلِبانِ الرِّزقَ، وَالخیانَةُ وَالکَذِبُ یَجلِبانِ الفَقرَ وَ النِّفاقَ؛

ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می‌کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود.

بحارالأنوار، ج 78، ص 327

حدیث - 51

امام حسن عسکری علیه‌السلام :

إنّ المُؤمِنَ نَعرِفُهُ بِسیماهُ، وَ نَعرِفُ المُنافِقَ بِمیسَمِهِ؛

مؤمن را از سیمایش می شناسیم و منافق را از نشانه هایش.

الخرائج والجرائح، ج2، ص 737، ح50

حدیث - 52

امام هادی علیه‌السلام :

[اَلمُؤمِنُ] یُحسِنُ وَیَبکی کَما أنّ المُنافِقُ یُسیی ءُ وَ یَضحَکُ؛

مؤمن خوبی می کند و می گرید، ولی منافق بدی می کند و می خندد.

مکارم الأخلاق، ص389

حدیث - 53

امام رضا علیه‌السلام :

إنّ اللّه یُؤَخِّرُ إجابَةَ المُؤمِنِ شَوقا إلی دُعائِهِ وَیَقُولُ: صَوتٌ اُحِبُّ أن أسمَعَهُ، وَیُعَجِّلُ إجابَةَ دُعاءِ المُنافِقِ وَیَقُولُ: صَوتٌ أکرَهُ سَماعَهُ؛

خداوند اجابت دعای مؤمن را به شوق (شنیدن) دعایش به تأخیر می اندازد و می گوید: «صدایی است که دوست دارم آن را بشنوم» و در اجابت دعای منافق عجله می کند و می گوید: صدایی است که از شنیدنش بدم می آید.

فقه الرضا علیه‌السلام ، ص 345

حدیث - 54

امام حسین علیه‌السلام :

إِنّ المُؤمِنَ لایُسیی ءُ و لا یَعتَذِرُ، وَ المُنافِقُ کُلّ یَومٍ یُسیی ءُ وَیَعتَذِرُ؛

مؤمن نه بدی می کند و نه معذرت می خواهد و منافق هر روز بدی می کند و معذرت می خواهد.

تحف العقول، ص 248

حدیث - 55

امام صادق علیه‌السلام :

إِنّ المُنافِقَ لا یَرغَبُ فِیما قَد سَعِدَ بِهِ المُؤمِنونَ وَ السَّعیدُ یَتَّعِظُ بِمَوعِظَةِ التَّقوی وَ إِن کانَ یُرادُ بِالمَوعِظَةِ غَیرُهُ؛

منافق به آنچه مؤمنان بواسطه آن خوشبخت می شوند، میلی ندارد، ولی خوشبخت سفارش به تقوا را می پذیرد هر چَند مخاطب موعظه، کس دیگری باشد.

الکافی، ج8 ، ص150، ح132

حدیث - 56

امام صادق علیه‌السلام :

إنّ الحِکمَةَ لَتَکُونُ فی قَلبِ المُنافِقِ فَتُجَلجِلُ فی صَدرِهِ حَتّی یُخرِجَها فَیُوعِیَهَا المُؤمِنُ وَتَکُونُ کَلِمةُ المُنافِقِ فی صَدرِ المُؤمِنِ فَتُجَلجِلُ فی صَدرِهِ حَتّی یُخرِجَهَا فَیَعِیَهَا المُنافِقُ؛

به راستی حکمتی که در قلب منافق جا می گیرد، در سینه اش بی قراری می کند تا از آن بیرون آید و مؤمن آن را بر گیرد و سخن منافقانه (لغو و بیهوده) در سینه مؤمن بی قراری می کند تا از آن بیرون برود و منافق آن را برگیرد.

بحارالأنوار، ج2، ص 94، ح28

حدیث - 57

امام صادق علیه‌السلام :

اَلمُؤمِنُ لایُخلَقُ عَلَی الکِذبِ وَلا عَلَی الخیانَةِ وَ خِصلَتانِ لا یَجتَمِعانِ فِی المُنافِقِ، سَمتٌ حَسَنٌ وَ فِقهٌ فِی السُّنّةِ؛

مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی.

تحف العقول، ص367

حدیث - 58

امام صادق علیه‌السلام :

اَلمُؤمِنُ لایُخلَقُ عَلَی الکِذبِ وَلا عَلَـی الخیانَـةِ وَ خِصـلَتانِ لا یَجتَمِعـانِ فِـی المُنافِقِ، سَمتٌ حَسَنٌ وَ فِقهٌ فِی السُّنّةِ؛

مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی.

تحف العقول، ص367

حدیث - 59

امام صادق علیه‌السلام :

الغِناءُ یورِثُ النِّفاقَ.

غِنا از خود نفاق بر جای می گذارد.

بحار الانوار ج 79 ص 24

حدیث - 60

امام علی علیه‌السلام :

اِنّ لِسانَ المُؤمِنِ مِن وَراءِ قَلبِهِ وَ اِنّ قَلبَ المُنافِقِ مِن وَراءِ لِسانِهِ، لاَنّ المُؤمِنَ اِذا اَرادَ اَن یَتَکَلّمَ بِکَلامٍ تَدَبّرَهُ فی نَفسِهِ، فَاِن کانَ خَیرا اَبداهُ وَ اِن کانَ شَرّا واراهُ وَ اِنّ المُنافِقَ یَتَکَلّمُ بِما اَتی عَلی لِسانِهِ لا یَدری ماذا لَهُ وَ ماذا عَلَیهِ؛

زبان مؤمن، در پشت دل اوست و دل منافق، در پشت زبان او، زیرا مؤمن هرگاه بخواهد سخنی بگوید، ابتدا درباره آن می‌اندیشد، اگر خوب بود اظهارش می‌کند و اگر بد بود آن را پنهان می‌دارد. اما منافق هر چه به زبانش آید می‌گوید، بی آن‌که بداند چه سخنی به سود او و چه سخنی به زیان اوست.

نهج البلاغه، خطبه 176

حدیث - 61

امام علی علیه‌السلام :

اَلمُؤمِنُ یُرضِیهِ عَلَی اللّه الیَسیرُ و لا یُسخِطُهُ الکَثیرُ... وَ المُنافِقُ یُسخِطُهُ عَلَی اللّه الیَسیرُ و لا یُرضِیهِ الکَثیرُ؛

مؤمن از اندک خدا خشنود می شود و بسیارش او را ناراحت نمی کند و منافق از اندک خدا ناخشنود می شود و بسیارش هم او را خشنود نمی سازد.

تحف العقول، ص212

حدیث - 62

امام علی علیه‌السلام :

اَلمُؤمِنُ فَهُوَ قَرِیبُ الرِّضی بَعیدُ السَّخَطِ... وَالمُنافِقُ فَهُوَ قَریبُ السَّخَطِ بَعیدُ الرِّضی؛

مؤمن زود خشنود و دیر ناراحت می شود و منافق زود ناراحت و دیر خشنود می گردد.

تحف العقول، ص212

حدیث - 63

امام علی علیه‌السلام :

لَو ضَرَبتُ خَیشُومَ المُؤمِنِ بِسَیفی هذا عَلی أن یُبغِضَنی ما أبغَضَنی ولَو صَبَبتُ الدُّنیا بِجَمّاتِها عَلَی المُنافِقِ عَلی أن یُحِبَّنی ما أحَبَّنی؛

اگر با این شمشیرم بر بینی مؤمن بزنم که مرا دشمن بدارد با من دشمنی نمی کند و اگر همه دنیا را به منافق بدهم تا مرا دوست بدارد هیچگاه دوستم نخواهد داشت.

نهج البلاغه، حکمت 45

حدیث - 64

امام علی علیه‌السلام :

عِلمُ المُنافِقِ فی لِسانِهِ وَعِلمُ المُؤمِنِ فی عَمَلِهِ؛

دانش منافق در زبان او و دانش مؤمن در کردار اوست.

غررالحکم، ح6288

حدیث - 65

امام علی علیه‌السلام :

إنّ المُؤمِنَ إذا أصابَهُ السُّقمُ ثُمّ أعفاهُ اللّه مِنهُ كانَ كَفّارَةً لِما مَضى مِن ذُنُوبِهِ و مَوعِظَةً لَهُ فِيما يَستَقبِلُ، وَ إنّ المُنافِقَ إذا مَرِضَ ثُمّ أُعفِي كانَ كَالبَعيرِ، عَقَلَهُ أهلُهُ ثُمّ أرسَلُوهُ فَلَم يَدرِ لِمَ عَقَلُوهُ و لِمَ أرسَلُوهُ؛

هرگاه مؤمن بیمار شود سپس خداوند شفایش دهد، آن بیماری کفّاره گناهان گذشته و پندی برای آینده اوست و منافق هرگاه مریض شود سپس سلامت یابد، مانند شتری است که صاحبش او را بسته است و سپس رهایش کرده اند او نمی داند برای چه او را بسته اند و برای چه رهایش کرده اند.

کنزالعمّال، ح 6686

حدیث - 66

امام علی علیه‌السلام :

إِنّ المُؤمِنَ... إذا أصابَتهُ شِدّةٌ صَبَرَ... وَالمُنافِقُ إِذا أصابَتهُ شِدّةٌ ضَغا؛

مؤمن در گرفتاری صبور است، و منافق در گرفتاری بی تاب.

تحف العقول، ص212

حدیث - 67

امام علی علیه‌السلام :

إِنّ المُؤمِنَ... إذا سَكَتَ فَكّرَ... وَالمُنافِقُ إِذا سَكَتَ سَها؛

سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است.

تحف العقول، ص212

حدیث - 68

امام علی علیه‌السلام :

إِنّ المُؤمِنَ... إذا سَكَتَ فَكّرَ... وَالمُنافِقُ إِذا سَكَتَ سَها؛

سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است.

تحف العقول، ص212

حدیث - 69

امام علی علیه‌السلام :

إنّ المُؤمِنَ إذا نَظَرَ اعتَبَرَ... وَالمُنافِقُ إذا نَظَرَ لَها؛

نگاه مؤمن عبرت آمیز و نگاه منافق سرگرمی است.

تحف العقول، ص212

حدیث - 70

امام علی علیه‌السلام :

وَرَعُ المُنافِقِ لایَظهَرُ إلاّ عَلی لِسانِهِ؛

پرهیزکاری منافق جز در زبانش ظاهر نمی شود.

غررالحکم، 10130

حدیث - 71

امام علی علیه‌السلام :

المُنافِقُ وَقِحٌ غَبیٌّ مُتَمَلِّقٌ شَقیٌّ؛

منافق، بی شرم، کودن، چاپلوس و بدبخت است.

غررالحکم، ح 1853

حدیث - 72

امام علی علیه‌السلام :

اَلمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛

منافق، نیرنگ باز، زیانبار و شکّاک است.

غررالحکم، ح 1289

حدیث - 73

امام علی علیه‌السلام :

إنّ کَثرَةَ المالِ عَدُوٌّ لِلمُؤمِنینَ و یَعسُوبُ المُنافِقینَ؛

ثروت فراوان، دشمن مؤمنان و پیشوای منافقان است.

التمحیص، ص48

حدیث - 74

امام علی علیه‌السلام :

عَلی لِسانِ المُؤمِنِ نُورٌ یَسطَعُ وَعلی لِسانِ المُنافِقِ شَیطانٌ یَنطِقُ؛

بر زبان مؤمن نوری (الهی) است و درخشان و برزبان منافق شیطانی است که سخن می گوید.

شرح نهج البلاغه، ابن أبی الحدید، ج20، ص280، ح 218

حدیث - 75

شُكرُ المُنافِقِ لا يَتَجاوَزُ لِسانَهُ؛

سپاسگزاری منافق از زبانش فراتر نمی رود.

غررالحکم، ح 5662

حدیث - 76

امام علی علیه‌السلام :

إنّ المُؤمِنَ مَن يُرى يَقينُهُ فى عَمَلِهِ، وَ المُنافِقُ مَن يُرى شَكُّهُ فى عَمَلِهِ؛

در عمل مؤمن یقین دیده می شود و در عمل منافق شک.

غررالحکم، ح3551

حدیث - 77

امام علی علیه‌السلام :

إنّ المُؤمِنَ إذا تَكَلَّمَ ذَكَّرَ... والمُنافِقُ إذا تَكَلَّمَ لَغا؛

مؤمن هرگاه سخن گوید یاد (خدا) می کند و منافق هرگاه سخن گوید بیهوده گویی می کند.

تحف العقول، ص212

حدیث - 78

امام علی عليه‌السلام :

إِنّ المُؤمِنَ إذَا استَغنی شَکَرَ... وَ المُنافِقُ إِذَا استَغنی طَغی؛

مؤمن هنگام بی نیازی شکر می گزارد و منافق هرگاه بی نیاز شود طغیان می کند.

تحف العقول، ص212

حدیث - 79

امام علی عليه‌السلام :

مَن أمَرَ بِالمَعروفِ شَدَّ ظَهرُ المُؤمِنِ وَمَن نَهی عَنِ المُنکَرِ أرغَمَ أنفَ المُنافِقِ وَأَمِنَ کَیدَهُ؛

هر کس امر به معروف کند به مؤمن نیرو می بخشد و هر کس نهی از منکر نماید بینی منافق را به خاک مالیده و از مکر او در امان می ماند.

کافی، ج2، ص50، ح1

حدیث - 80

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

آیَةُ المُنافِقِ ثَلاثٌ: اِذا حَدَثَ کَذِبَ وَ اِذا وَعَدَ اَخلَفَ وَ اِذا اؤتُمِنَ خانَ؛

نشان منافق سه چیز است: 1 - سخن به دروغ بگوید . 2 - از وعده تخلف کند .3 - در امانت خیانت نماید .

صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح 89

حدیث - 81

رسول اکرم ﷺ :

ثَلاثٌ مَن کُنّ فیهِ فَهُوَ مُنافِقٌ وَ اِن صامَ وَ صَلّی وَحَجّ وَاعتَمَرَ وَقالَ «اِنّی مُسلِمٌ» مَن اِذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ اِذا وَعَدَ اَخلَفَ وَ اِذَا ائتُمِنَ خانَ؛

سه چیز است که در هر کس باشد منافق است اگر چه روزه دارد و نماز بخواند و حج و عمره کند و بگوید من مسلمانم، کسی که هنگام سخن گفتن دروغ بگوید و وقتی که وعده دهد تخلف نماید و چون امانت بگیرد، خیانت نماید.

نهج الفصاحه، ح 1280

حدیث - 82

پیامبر ﷺ :

إنّ لِسانَ المُؤمِنِ وَراءَ قَلبِهِ فَإذا أرادَ أن یَتَکَلّمَ بِشَیءٍ یُدَبّرُهُ قَلبُهُ ثُمّ أمضاهُ بِلِسانِهِ وَ إنّ لِسانَ المُنافِقِ أمامَ قَلبِهِ فَإذا هَمّ بِشَیءٍ أمضاهُ بِلِسانِهِ وَلَم یَتَدَبّرهُ بِقَلبِهِ؛

زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهد سخن بگوید درباره آن می اندیشد و سپس آن را می گوید اما زبان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصد سخن کند آن را به زبان می آورد و درباره آن نمی اندیشد.

تنبیه الخواطر، ج1، ص 106

حدیث - 83

پیامبر ﷺ :

مَثَلُ المُؤمِنِ کَمَثَلِ خامَةِ الزّرعِ تُکفِئُهَا الرِّیاحُ کَذا و کَذا وکَذلِکَ المُؤمِنُ تُکفِئُـهُ الوجاعُ وَالمراضُ و مَثَلُ المُنافِقِ کَمَثَلِ الرزَبَّةِ المُستَقیمَةِ الّتی لایُصِیبُها شَیءٌ حَتّـی یَتیهِ المَوتُ فَیَقصِفَهُ قَصفا؛

مَثَل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادها آن را به این سو و آن سو خم می کند هم چنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می کند و مثل منافق ماننـد عصـای آهنی است که چیزی به او نمی رسد تا اینکه مرگ او فـرا رسـد و او را سـخت می شکند.

الکافی، ج2، ص 258، ح25

حدیث - 84

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

إنّ المُؤمِنَ هِمّتُهُ فِی الصّلاةِ وَالصِّیامِ وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمّتُهُ فِی الطّعامِ وَالشّرابِ کَالبَهیمَةِ؛

همّت مؤمن در نماز و روزه و عبـادت اسـت و همّـت منـافق در خـوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات.

تنبیه الخواطر،ج1، ص 94

حدیث - 85

پیامبر ﷺ :

يُبعَثُ كُلُّ عَبدٍ على ما ماتَ عَلَيهِ، اَ لمُؤمِنُ عَلى إيمانِهِ وَالمُنافِقُ عَلى نِفاقِهِ؛

هر بنده ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش.

کنزالعمّال، ح 38954

حدیث - 86

پیامبر ﷺ :

اَلمُؤمِنُ لَيِّنُ المِنكَبِ يُوَسِّعُ عَلى أخيهِ وَ المُنافِقُ يَتَجافى يُضَيِّقُ عَلى أخيهِ؛

مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می کند و منافق درشتخوست و جا را بر برادرش تنگ می کند.

کنزالعمّال، ح 778

حدیث - 87

پیامبر ﷺ :

بُكاءُ المُؤمِنِ مِن قَلبِهِ وَ بُكاءُ المُنافِقِ مِن هامَّتِهِ؛

گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش.

الجامع الصغیر، ح 3156

حدیث - 88

پیامبر ﷺ :

اَلمُؤمِنُ یَبدَأُ بِالسَّلامِ وَ المُنافِقُ یَقُولُ: حَتّی یُبدَأَ بی؛

مؤمن ابتدا به سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است.

کنزالعمّال، ح 778

حدیث - 89

امام صادق علیه‌السلام :

یَقولُ إبلیسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَینَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغیَ، فَإِنَّهُما یَعدِلانِ عِندَ اللّه الشِّرکَ؛

شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است.

کافی، ج2، ص327، ح2

حدیث - 90

قال رسول الله ﷺ :

اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنّ اللّه یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛

فال بد زدن شرک است و هیچ کس ازما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد.

سنن ابن ماجه، ج2، ص1170، ح3538

حدیث - 91

قال رسول الله ﷺ :

اَلظُّلْمُ ثَلاثَةٌ: فَظُلْمٌ لایَغْفِرُهُ اللّه وَ ظُلْمٌ یَغْفِرُهُ وَ ظُلْمٌ لایَتْرُکُهُ، فَأَمّـا الظُّلْـمَ الّـذی لایَغْفِرُ اللّه فَالشِّرْکُ قالَ اللّه : «إنّ الشِّرْکَ لَظُلْمٌ عَظیمٌ» وَ أَمّا الظُّلْـمَ الّـذی یَغْفِـرُهُ اللّه فَظُلْمُ الْعِبادِ أَنْفُسَهُمْ فیما بَیْنَهُمْ وَ بَیْنَ رَبِّهِمْ وَ أَمّا الظُّلْمَ الّذی لا یَتْرُکُهُ اللّه فَظُلْمُ الْعِبادِ بَعْضُهُمْ بَعْضا؛

ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی آمرزد، ظلمی که می آمـرزد و ظلمـی که از آن نمی گذرد، اما ظلمی که خدا نمی آمـرزد شـرک اسـت. خداونـد مـی فرماید: «حقا که شرک ظلمی بزرگ است» و اما ظلمی که خدا می آمرزد، ظلـم بندگان به خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است.

نهج الفصاحه، ح 1924

حدیث - 92

پیامبر ﷺ :

اَلمُؤمِنُ یَکُلُ فی مِعاءٍ واحِدَةٍ وَ المُنافِقُ یَکُلُ فی سَبعَةِ أمعاءٍ؛

مؤمن کم خوراک است و منافق پرخور.

وسائل الشیعه، ج 24، ص 240، ح6

حدیث - 93

پیامبر ﷺ :

عَلیٌّ یَعسوبُ المُؤمِنینَ وَ المالُ یَعسوبُ المُنافِقینَ؛

علی پیشوای مؤمنان و ثروت پیشوای منافقان است.

الأمالی طوسی، ص 355

حدیث - 94

پیامبر ﷺ :

نِیَّةُ المُؤمِنِ خَیرٌ مِن عَمَلِهِ و نِیَّةُ المُنافِقِ شَرٌّ مِن عَمَلِهِ؛

نیّت مؤمن بهتر از عمل او و نیت منافق بدتر از عمل اوست.

مستدرک الوسائل، ج 1، ص 91، ح4

حدیث - 95

پیامبر ﷺ :

أمارَةُ المُنافِقِ الّذی لاتَسوؤُهُ سَیِّئَتُهُ ولا تَسُرُّهُ حَسَنَتُهُ ؛

نشانه منافق این است که بدی اش ناراحتش نمی کند و خوبی اش او را خوشحال نمی سازد.

الدرالمنثور، ج4، ص 66

حدیث - 96

رسول اکرم ﷺ :

اَلمُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ وَالمُنافِقٌ قَطِبٌ غَضِبٌ؛

مؤمن شوخ و شنگ است و منافق اخمو و عصبانی.

تحف العقول، ص 49

حدیث - 97

رسول اکرم ﷺ :

اَلمُؤمِنُ یَأکُلُ بِشَهوَةِ أهلِهِ، اَلمُنافِقُ یَأکُلُ أهلُهُ بِشَهوَتِهِ؛

مؤمن به میل و رغبت خانواده اش غذا می خورد ولی منـافق میـل و رغبـت خود را به خانواده اش تحمیل می کند.

کافی، ج4، ص12، ح6

حدیث - 98

رسول اکرم ﷺ :

اَلغَیرَةُ مِنَ الیمانِ وَالمِذاءُ مِنَ النِّفاقِ؛

غیرت از ایمان است و بی بند و باری از نفاق.

نهج الفصاحه، ح 2045

حدیث - 99

امام صادق علیه‌السلام :

إِنّ المُؤمِنَ يَغبِطُ وَلايَحسُدُ وَالمُنافِقُ يَحسُدُ وَلايَغبِطُ؛

مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد.

کافی، ج2، ص307، ح7

حدیث - 100

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

يَسيرُ الرِّياءِ شِركٌ ؛

ریا ، اندکش نیز شرک است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث10976

حدیث - 101

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لا تَجعَل عِرضَکَ غَرَضا لِقَولِ کُلِّ قائِلٍ ؛

آبروی خود را هدف تیر گفتار هر گوینده‌ای نساز .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث10304

حدیث - 102

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إیّاکَ وَالنِّفاقَ فَإنّ ذَا الوَجهَینِ لا یَکُونُ وَجیها عِندَ اللّهِ ؛

از دورویی دور باش ، که دورو نزد خداوند آبرویی ندارد .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث2694

حدیث - 103

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلغیبَةُ آیَةُ المُنافِقِ ؛

غیبت کردن ، نشانه انسان دوروست .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث899

حدیث - 104

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

مبادا کاری کنی که عذرت باید به راستی که مؤمن بدی نکند و پوزش نخواهد و منافق پیوسته بدی کند و عذر بخواهد.

تحت‌العقول

حدیث - 105

قال رسول الله ﷺ

من سمع النداء فی المسجد فخرج منه من غیر علـة فهـو منـافق الا ان یریـد الرجوع الیه ؛

کسی که بانگ نماز را در مسجد بشنود و بدون علت از آن جا خـارج شـود، منافق است ،مگر آن که قصد بازگشت به آن جا را داشته باشد.

(بحارالانوار، ج 88، ص 9)

حدیث - 106

قال رسول الله ﷺ

من ادرک التکبیرة الاولی اربعین یوما فی خمس صلوات کتب لـه بـراءة مـن النار و برائة من النفاق ؛

کسی تکبیر اول نماز پنجگانه را در نماز جماعت چهل روز درک کند، بـرای او آزادی از آتش جهنم و آزادی از نفاق نوشته می شود.

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 488)

حدیث - 107

قال رسول الله ﷺ

الجفاء کل الجفاء و الکفر من سمع منادی الله تعالی ینـادی بالصـلاة و یـدعوه الی الفلاح فلا یجیبه ؛

نشان خشونت و کفر (نفاق) آن است که کسی منادی خدا را بشـنود کـه بـه نماز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند.

(نهج الفصاحه ، ص 279)

حدیث - 108

قال رسول الله ﷺ

من صلی صلوة یرائی بها فقد اشرک ؛

کسی که برای خودنمایی نماز بخواند مشرک است .

(بحارالانوار، ج 67، ص 222)

حدیث - 109

قال رسول الله ﷺ

من صلی صلوة یرائی بها فقد اشرک ؛

کسی که برای خودنمایی نماز بخواند، مشرک است .

(تفسیر قرطبی ، ج 10، ص 71)

حدیث - 110

امام علی علیه‌السلام :

إنّ فيهِ شِفاءً مِن أكبَرِ الداءِ ، وهُو الكُفرُ والنِّفاقُ ، والغَيُّ والضّلالُ ؛

در قرآن، درمان بزرگترین دردهاست : درد کفر و نفاق و تباهی و گمراهی .

نهج البلاغة : الخطبة 176 منتخب میزان الحکمة : 458

حدیث - 111

حضرت زهرا علیهاالسلام فرمودند:

فَجَعلَ اللهُ الايمانَ تَطهيراً لَكم مِنَ الشِّركِ ، وَ الصَّلاةَ تَنزيهاً لَكم عَن الكِبرِ؛

خدای تعالی ایمان را برای پاکیزگی از شرک قرار داد ، و نماز را برای دوری از تکبر و خودخواهی.

احتجاج طبرسی، ج1، ص258

حدیث - 112

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

اَلطِّيَرَةُ شِركٌ وَمامِنّا إلاّ وَلكِنّ اللّه يُذهِبُهُ بِالتّوَكُّلِ؛

فال بد زدن شرک است و هیچ کس ازما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد.

سنن ابن ماجه، ج2، ص1170، ح3538

حدیث - 113

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند:

شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تـار نهـان‌تـر است.

(تحف‌العقول/517)

حدیث - 114

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

من کان له وجهان فی الدّنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛

هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 115

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

مثل المنافق کمثل الشّاه العائره بین الغنمین؛

حکایت منافق چون بز حیران میان دو گله است.

نهج الفصاحه

حدیث - 116

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس بین العبد و الشّرک إلّا ترک الصّلاه فإذا ترکها فقد أشرک؛

میان بنده و شرک جز ترک نماز فاصله نیست و چون نماز را ترک کند، مشرک است.

نهج الفصاحه

حدیث - 117

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

للمنافق ثلاث علامات: إذا حدّث کذب، و إذا وعد أخلف، و إذا ائتمن خان؛

منافق سه نشان دارد وقتی سخن کند دروغ گوید و چون وعده دهد تخلف کند و چون امینش شمارند خیانت کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 118

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الغیره من الإیمان و المذاء من النّفاق؛

غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق.

نهج الفصاحه

حدیث - 119

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الشّهوه الخفیّه و الرّیاء شرک؛

جاه طلبی و ریا شرک است.

نهج الفصاحه

حدیث - 120

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ذو الوجهین فی الدّنیا یأتی یوم القیامه و له وجهان من نار؛

هر که در دنیا دورو باشد روز قیامت بیاید و دو رو از آتش داشته باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 121

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرک باللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛

پنج گناهست که محوشدنی نیست، شریک قرار دادن برای خدا و کشتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 122

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحیاء و العیّ شعبتان من الإیمان و البذاء و البیان شعبتان من النّفاق؛

حیا و کم زبانی دو شعبه ایمان است و خشونت و زبان آوری از لـوازم نفـاق است.

نهج الفصاحه

حدیث - 123

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الجفاء کلّ الجفاء و الکفر من سمع منادی اللّه تعالی ینادی بالصّـلاه و یـدعوه إلی الفلاح فلا یجیبه؛

نشان خشونت و کفر نفاق آن است که کسی منادی خدا را بشنود که به نمـاز ندا می دهد و وی را به رستگاری می خواند و دعوت او را اجابت نکند.

نهج الفصاحه

حدیث - 124

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاث من کنّ فیه فهو منافق و إن صام و صلّی و حـجّ و اعتمـر و قـال: إنّـی مسلم من إذا حدّث کذب و إذا وعد أخلف و إذا ائتمن خان؛

سه چیز است که در هر که هست منـافق اسـت اگـر چـه روزه دارد و نمـاز گزارد و حج و عمره کند و گوید من مسلمانم: آن که وقتـی سـخن گویـد دروغ گوید و وقتی وعده کند تخلف ورزد و وقتی امانت گیرد خیانت کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 125

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛

سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ.

نهج الفصاحه

حدیث - 126

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

ثلاثه لا یستخفّ بحقّهم إلّا منافق ذو الشّیبه فـی الإسـلام و ذو العلـم و إمـام مقسط؛

سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسـلام سـپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر.

نهج الفصاحه

حدیث - 127

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛

گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است.

نهج الفصاحه

حدیث - 128

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تفتح أبواب السّماء فی کلّ یوم اثنین و خمیس فیغفر فی ذلک الیوم لکلّ عبد لا یشرک باللّه شیئا إلّا من بینه و بین أخیه شحناء؛

هر روز دوشنبه و پنجشنبه درهای آسمان گشوده می شود و در آن روز گناهان هر کس را که برای خدا شریک قائل نباشد ببخشند مگر آن کس که با برادر خود دشمنی داشته باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 129

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تجدون من شرّ النّاس ذا- الوجهین الّذی یأتی هؤلاء بوجه و هؤلاء بوجه؛

بدترین مردم شخص دوروست که با گروهی روئی و با گروهی دیگر روی دیگر دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 130

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أنهاکم عن الزّور؛

از شرک و دروغ بپرهیزید.

نهج الفصاحه

حدیث - 131

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أخوف ما أخاف علی أمّتی الإشراک باللّه أما إنّی لست أقول یعبدون شمسا و لا قمرا و لا وثنا و لکنّ أعمالا لغیر اللّه و شهوه خفیّه؛

بیش از هر چیز بر امت خود از شرک به خدا بیم دارم، من نمی گویم که خورشید و ماه یا بت می پرستند ولی کارهائی برای غیر خدا انجام می دهند و دست خوش شهوت نهانی می شوند.

نهج الفصاحه

حدیث - 132

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أخوف ما أخاف علی أمّتی کلّ منافق علیم اللّسان؛

بیش از هر چیز بر امت خود از منافق چرب زبان بیم دارم.

نهج الفصاحه

حدیث - 133

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أکبر الکبائر الإشراک باللّه و قتل النّفس و عقوق الوالدین و شهاده الزور؛

بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است.

نهج الفصاحه

حدیث - 134

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أخوف ما أخاف علی أمّتی کلّ منافق علیم اللّسان؛

بیش از هر چیز از منافقان دانا بر امت خود بیم دارم.

نهج الفصاحه

حدیث - 135

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

آیَهُ المُنافِقِ ثَلاثٌ، إذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ إذا وَعَدَ أخلَفَ وَ إذا ائتَمَنَ خانَ؛

نشان منافق سه چیز است، سخن به دروغ گوید، از وعده تخلف کند و در امانت خیانت نماید.

نهج الفصاحه

حدیث - 136

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند:

شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان‌تر است.

(تحف‌العقول/517)

حدیث - 137

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند:

منافق، نهی می‌کند و خود بازنمی‌ایستد و امر می‌کند ولی خود آنچه را که امر می‌کند انجام نمی‌دهد.

(بحارالانوار/138/75)

حديث - 138

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

وَ حَرَّمَ اللّه(الشِّرْکَ إخْلاصاً لَهُ بِالرُّبُوبِيَّة، فَاتَّقُوا اللّه حَقَّ تُقاتِهِ، وَ لا تَمُوتُّنَ إلاّ وَ أنْتُمْ مُسْلِمُونَ، وَ أطيعُوا اللّه فيما أمَرَكُمْ بِهِ، وَ نَهاكُمْ عَنْهُ، فَإنّهُ، إنَّما يَخْشَى اللّهَ مِنْ عِبادِهِ الْعُلَماءِ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

خداوند سبحان شرک را (در امور مختلف) حرام گرداند تا آن که همگان تن به ربوبیّت او در دهند و به سعادت نائل آیند; پس آن طوری که شایسته است باید تقوای الهی داشته باشید و کاری کنید تا با اعتقاد به دین اسلام از دنیا بروید. بنابر این باید اطاعت و پیروی کنید از خداوند متعال در آنچه شما را به آن دستور داده یا از آن نهی کرده است، زیرا که تنها علماء و دانشمندان (اهل معرفت) از خدای سبحان خوف و وحشت خواهند داشت.

ریاحین الشّریعة، ج 1، ص 312

حديث - 139

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

جَعَلَ اللّهُ الاْيمانَ تَطْهيراً لَكُمْ مِنَ الشِّرْکِ، وَ الصَّلاةَ تَنْزيهاً لَكُمْ مِنَ الْكِبْرِ، وَ الزَّكاةَ تَزْكِيَةً لِلنَّفْسِ، وَ نِماءً فِي الرِّزقِ، وَ الصِّيامَ تَثْبيتاً لِلاْخْلاصِ، وَ الْحَجَّ تَشْييداً لِلدّينِ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

خداوند سبحان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد. و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکّبر، مقرّر نمود. و زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین نمود. و روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده، لازم دانست. و حجّ را برای استحکام أساس شریعت و بناء دین اسلام واجب نمود.

ریاحین الشّریعة، ج 1، ص 312

حدیث - 140

قالَ الاْمامُ علی علیه‌السلام :

لِلْمُرائی ثَلاثُ عَلامات: یَکْسِلُ إذا کانَ وَحْدَهُ، وَ یَنْشطُ إذاکانَ فِی النّاسِ، وَ یَزیدُ فِی الْعَمَلِ إذا أُثْنِی عَلَیْهِ، وَ یَنْقُصُ إذا ذُمَّ ؛

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

برای ریاکار سه نشانه است: در تنهائی کسل و بی حال، در بین مردم سرحال و بانشاط می باشد. هنگامی که او را تمجید و تعریف کنند خوب و زیاد کار می کند و اگر انتقاد شود سُستی و کم کاری می کند.

تنبیه الخواطر، ص 195

حدیث - 141

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

أُعبُد اللّه و لا تشرک به شیئا، و اعمَلُ للّه کأنّک تراه؛

خدا را بندگی کن و هیچ چیزی را شریک او مگردان و برای خدا چنان کـار کن که گویی او را می‌بینی.

کنز العمال

حدیث - 142

امام صادق علیه‌السلام :

إنَّ الْمُنافِقَ لا یَرغَبُ فِیما قَد سَعِدَ بِهِ الْمُؤْمِنونَ وَ السَّعیدُ یَتَّعِظُ بِمَوعِظَةِ التَّقْـوی وَ إنْ کانَ یُرادُ بِالْمَوعِظَةِ غَیْرُهُ؛

منافق به آنچه مؤمنان بواسطه آن خوشبخت مـی‌شـوند، میلـی نـدارد، ولـی خوشبخت سفارش به تقوا را می‌پذیرد هر چَند مخاطب موعظـه، کـس دیگـری باشد.

الکافی، ج8 ، ص150، ح132.

حدیث - 143

امام علی علیه‌السلام :

وَرَعُ الْمُؤْمِنِ یَظهَرُ فی عَمَلِهِ، وَرَعُ الْمُنافِقِ لایَظهَرُ إلاّ عَلی لِسانِهِ؛

پرهیزکاری مؤمن در رفتارش آشکار می‌شود و پرهیزکـاری منـافق جـز در زبانش ظاهر نمی‌شود.

غررالحکم، 10129 و 10130.

حدیث - 144

امام علی علیه‌السلام :

اَلْمُؤْمِنُ مُنیبٌ مُستَغْفِرٌ تَوّابٌ، اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛

مؤمن بازگشت کننده به خدا، آمرزش خواه و توبه کننده است و منافق نیرنگباز، زیانبار و شکّاک.

غررالحکم، ح 1288 و 1289.

حدیث - 145

امام علی علیه‌السلام :

إنَّ کَثْرَةَ الْمالِ عَدُوٌّ لِلْمُؤْمِنینَ و یَعْسُوبُ الْمُنافِقینَ؛

ثروت فراوان، دشمن مؤمنان و پیشوای منافقان است.

التمحیص، ص48.

حدیث - 146

امام علی علیه‌السلام :

عَلی لِسانِ الْمُؤْمِنِ نُورٌ یَسْطَعُ وَعلی لِسانِ الْمُنافِقِ شَیْطانٌ یَنْطِقُ؛

بر زبان مؤمن نوری (الهی) است و درخشان و برزبان منافق شیطانی است که سخن می‌گوید.

شرح نهج البلاغه،ابن‌أبی‌الحدید،ج20،ص280،ح218.

حدیث - 147

امام علی علیه‌السلام :

شُكْرُ الْمُؤْمِنِ يَظْهَرُ فی عَمَلِهِ، شُكْرُ الْمُنافِقِ لا يَتَجاوَزُ لِسانَهُ؛

سپاسگزاری مؤمن در کردارش آشکار می‌شود، [امّا] سپاسگزاری منافق از زبانش فراتر نمی‌رود.

غررالحکم، ح 5661 و 5662 .

حدیث - 148

امام علی علیه‌السلام :

إنَّ الْمُؤْمِنَ مَن يُرى يَقينُهُ فی عَمَلِهِ، وَ الْمُنافِقُ مَن يُرى شَكُّهُ فی عَمَلِهِ؛

در عمل مؤمن یقین دیده می‌شود و در عمل منافق شک.

غررالحکم، ح3551.

حدیث - 149

امام علی علیه‌السلام :

إنَّ الْمُؤْمِنَ إذَا اسْتَغْنى شَكَرَ... وَ الْمُنافِقُ إذَا اسْتَغْنى طَغى؛

مؤمن هنگام بی‌نیازی شکر می‌گزارد و منافق هرگاه بی‌نیاز شود طغیان می‌کند.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 150

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

إنَّ لِسانَ الْمُؤْمِنَ وَراءَ قَلْبِهِ فَإذا أرادَ أن يَتَكَلَّمَ بِشَیْءٍ يُدَبِّرُهُ قَلبُهُ ثُمَّ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَ إنَّ لِسانَ الْمُنافِقِ أمامَ قَلبِهِ فَإذا هَمَّ بِشَیءٍ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَلَمْ يَتَدَبَّرهُ بِقَلبِهِ؛

زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهد سخن بگوید درباره آن می‌اندیشد و سپس آن را می‌گوید اما زبان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصد سخن کند آن را به زبان می‌آورد و درباره آن نمی‌اندیشد.

تنبیه الخواطر، ج1، ص 106 .

حدیث - 151

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ خامَةِ الزَّرعِ تُكْفِئُهَا الرِّياحُ كَذا و كَذا وكَذلِکَ الْمُؤْمِنُ تُكْفِئُهُ الأَوْجاعُ وَالأَمْراضُ و مَثَلُ الْمُنافِقِ كَمَثَلِ الإرْزَبَّةِ الْمُستَقيمَةِ الَّتی لايُصِيبُها شَیءٌ حَتّی يَأتيهِ الْمَوتُ فَيَقصِفَهُ قَصْفا؛

مَثَل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادها آن را به این سو و آن سو خم می‌کند هم چنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می‌کند و مثل منافق مانند عصای آهنی است که چیزی به او نمی‌رسد تا اینکه مرگ او فرا رسد و او را سخت می‌شکند.

الکافی، ج2، ص 258، ح25.

حدیث - 152

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیامِ وَالْعِبادَةِ وَالْمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالْبَهیمَةِ؛

همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات.

تنبیه الخواطر،ج1، ص 94.

حدیث - 153

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

یُبْعَثُ کُلُّ عَبدٍ علی ما ماتَ عَلَیهِ، اَ لْمُؤمِنُ عَلی إیمانِهِ وَالْمُنافِقُ عَلی نِفاقِهِ؛

هر بنده‌ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می‌شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش.

کنزالعمّال، ح 38954 .

حدیث - 154

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

اَلْمُؤْمِنُ لَیِّنُ الْمِنکَبِ یُوَسِّعُ عَلی أخیهِ وَ الْمُنافِقُ یَتَجافی یُضَیِّقُ عَلی أخیهِ؛

مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می‌کند و منافق درشتخوست و جا را بر برادرش تنگ می‌کند.

کنزالعمّال، ح 778.

حدیث - 155

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

بُکاءُ الْمُؤمِنِ مِنْ قَلْبِهِ وَ بُکاءُ الْمُنافِقِ مِنْ هامَّتِهِ؛

گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش.

الجامع الصغیر، ح 3156 .

حدیث - 156

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

اَلْمُؤْمِنُ یَبْدَأُ بِالسَّلامِ وَ الْمُنافِقُ یَقُولُ: حَتّی یُبدَأ بی؛

مؤمن ابتدا به سلام می‌کند و منافق منتظر سلام دیگران است.

کنزالعمّال، ح 778 .

حدیث - 157

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

اَ لْمُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ، وَالْمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ؛

مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانی.

تحف العقول، ص 49.

حدیث - 158

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

مَنْ ساءَتْهُ سَيِّئَتُهُ وسَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ فَهُوَ أمارَةُ الْمُسلِمِ الْمُؤمِنِ، وَأمارَةُ الْمُنافِقِ الَّذى لاتَسوؤُهُ سَيِّئَتُهُ ولا تَسُرُّهُ حَسَنَتُهُ ؛

هر کس از بدی‌اش ناراحت و از خوبی‌اش خوشحال شود، این نشانه مسلمان مؤمن است و نشانه منافق این است که بدی‌اش ناراحتش نمی‌کند و خوبی‌اش او را خوشحال نمی‌سازد.

الدرالمنثور، ج4، ص 66 .

حدیث - 159

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

زبان مؤمن، در پشت دل اوست و دل منافق، در پشت زبان او، زیرا مؤمن هرگاه بخواهد سخنی بگوید، ابتدا درباره آن می‌اندیشد، اگر خوب بود اظهارش می‌کند و اگر بد بود آن را پنهان می‌دارد. اما منافق هر چه به زبانش آید می‌گوید، بی آن‌که بداند چه سخنی به سود او و چه سخنی به زیان اوست.

نهج البلاغه، خطبه 176.

حدیث - 160

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ فَهُوَ مُنافِقٌ وَ اِنْ صامَ وَ صَلّی وَحَجَّ وَاعْتَمَرَ وَقالَ اِنّی مُسْلِمٌ مَنْ اِذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ اِذا وَعَدَ اَخْلَفَ وَ اِذَا ائْتُمِنَ خانَ؛

سه چیز است که در هر کس باشد منافق است اگر چه روزه دارد و نماز بخواند و حج و عمره کند و بگوید من مسلمانم، کسی که هنگام سخن گفتن دروغ بگوید و وقتی که وعده دهد تخلف نماید و چون امانت بگیرد، خیانت نماید.

نهج الفصاحه، ح 1280 .

حدیث - 161

رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إِلاّ وَلکِنَّ اللّهَ یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛

فال بد زدن شرک‌استوهیچ‌کس‌ازمانیست‌مگراین‌که‌به‌نحوی‌دستخوش فال بد زدن می‌شود، اما با توکل، خداوند آن را از بین می‌برد.

سنن ابن ماجه ج2 ، ص1170

حدیث - 162

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

اَلطِّیَرَةُ شِرکُ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّهَ یُذهِبُهُ بالتَّوَکُّل

فال بد زدن شرک است و هیچ کس ازما نیست مگر اینکه به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد.

کنزالعمال، ح 5696

حدیث - 163

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اِنَّ الفُحشَ وَ البَذَاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ

همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است

(جهاد بانفس، ح667 و ص 284)

حدیث - 164

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اِنَّ الفُحشَ وَ البَذَاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ

همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است.

(جهاد بانفس، ح667 و ص 284)

حدیث - 165

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

آیة المنافق ثلاث : اذا حدث کذب و اذا وعد اخلف و اذا اؤتمن خان

نشان منافق سه چیز است : 1 - سخن به دروغ بگوید. 2 - از وعده تخلف کند. 3 - در امانت خیانت نماید.

(صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح 89)

حدیث - 166

پیامبر اعظم ﷺ فرمودند:

من صلی اربعین یوما جماعة یدرک التکبیرة الاولی ، کتب له برائتان برائة من النار و برائة من النفاق

کسی که نماز خود را با جماعت و با درک تکبیر اول نماز، چهل روز انجام دهد، خداوند دو برائت را برای او مقرر می سازد: 1 - برائت از آتش دوزخ .2 - برائت از نفاق.

(بحار الانوار، ج ,88 ج 4)

حدیث - 167

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السّلاطَةَ مِنَ النِّفاق؛

همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است.

(جهاد با نفس، ح 678)

حدیث - 168

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

آیة المنافق ثلاث : اذا حدث کذب واذا وعد اخلف واذا اؤتمن خان .

نشان منافق سه چیز است :

1 - سخن به دروغ بگوید .

2 - از وعده تخلف کند .

3 - در امانت خیانت نماید .

(صحیح مسلم،کتاب الایمان،ح 89)

حدیث - 169

قال الامام الباقر علیه السلام : الغناءُ یُنبِتُ النفاق فی القلب کما یُنبت النخلُ الطلع.

امام باقر علیه السلام فرمودند: غنـاء و آوازه خـوانی نفـاق و دروئـی را در دل مـی رویاند همان گونه که درخت نخل، خوشه خرما را رویش می دهد.

«دعائم الاسلام، ج 2، ص 208»

انتظار فرج

حدیث - 1

عن النبی ﷺ قال: افضل جهاد امتی انتظار الفرج.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: برترین جهاد امت من، انتظار فرج است.

«بحار الانوار، ج 77، ص 143»

حدیث - 2

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

ما مِن یَومِ نَیروزٍ إلاّ و نَحنُ نَتَوقَّعُ فِیهِ الفَرَجَ لأَنَّهُ مِن أیّامِنا و أیّامِ شِیعَتِنا؛

هیچ نوروزی‌نیست مگر آن‌که ما در آن روز منتظر فرج [ظهور قائم آل‌محمّد ﷺ و سلم] هستیم؛ چرا که نوروز از روزهای ما و شیعیان ما است.

مستدرک الوسائل ، ج 6 ، ص 352

حدیث - 3

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

یَومُ النَّیروزِ هُوَ الیَومُ الَّذی یَظهَرُ فیهِ قائِمُنا أهلَ البَیتِ؛

نوروز ، روزی است که قائم ما اهل بیت در آن ظهور می‌کند.

بحار الأنوار ، ج 52 ، ص 276

حدیث - 4

پیامبراکرم ﷺ فرمودند :

یَخرُجُ ناسٌ مِنَ المَشرِقِ فَیُوَطِّئونَ لِلمَهدِیِّ سُلطانَهُ؛

مردمی از مشرق قیام می‌کنند و زمینه حکومت مهدی علیه‌السلام را فراهم می‌آورند.

کنزالعمّال ، ح 38657 .

حدیث - 5

امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمودند:

أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ؛

بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است.

تحف العقول، ص403

حدیث - 6

امام موسی کاظم (علیه‌السلام) فرمودند:

أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ؛

بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است.

تحف العقول، ص403

حدیث - 7

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

أوّلُ العِبادَةِ اِنتِظارُ الفَرَجِ بِالصَّبرِ ؛

صبورانه چشم‌داشتن به گشایش ، برترین عبادت است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث1257

حدیث - 8

امام مهدی علیه‌السلام فرمودند:

برای تعجیل در ظهور، بسیار دعا نمایید که گشایش کارهای شما نیز می‌باشد.

(بحارالانوار/92/52)

حدیث - 9

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

لتملأنّ الأرض ظلما و عدوانا ثمّ لیخرجنّ رجل من أهل بیتی حتّی یملأها قسطا و عدلا کما ملئت ظلما و عدوانا؛

زمین از جور و تعدی پر می شود آنگاه مردی از خاندان من بیرون آید تا آن را از انصاف و عدل پر کند چنان که از ظلم و تعدی پر شده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 10

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

انتظار الفرج من اللّه عباده و من رضی بالقلیل من الرّزق رضی اللّه تعالی منه بالقلیل من العمل؛

انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندک راضی باشد خداوند از او به عبادت اندک راضی می شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 11

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

انتظار الفرج بالصّبر عباده؛

انتظار گشایش که با صبر قرین باشد، عبادت است.

نهج الفصاحه

حدیث - 12

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل العباده انتظار الفرج؛

بهترین اقسام عبادت انتظار گشایش است.

نهج الفصاحه

حدیث - 13

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

آن که منتظر امر (فرج) ما است ، همچون کسی است که در راه خدا در خـون خود تپیده باشد.

(الوافی ، ج 2، ص 442)

حدیث - 14

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

تَوَقُّعُ الْفَرَجِ اِحدَی الرّاحَتَیْنِ؛

انتظار گشایش، یکی از دو آسایش است.

غررالحکم، ح 4578

حدیث - 15

امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمودند:

أفضَلُ العِبادَةِ بَعدِ المَعرِفَةِ إنتِظارُ الفَرَجِ

بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است.

(تحف العقول، ص403)

حدیث - 16

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

اِصبِروا عَلی اداء الفَرائضِ، وَ صابِروعَدُوَّکُم ، وَ رابِطو امامَکُمُ المُنتَظَرِ

صبر کنید برگزاردن احکام شرع و شکیبایی ورزید در برابر دشمنتان و آماده و حاضر یراق باشید برای امامتان که در انتظار او هستید.

(غیبه النعمانی، ینابیع الموده)

حدیث - 17

قال الامام علی علیه‌السلام : أفضَلُ العبادةِ الصّبرُ والصّمتُ و انتظارُ الفَرَج.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: برترین عبادت ها، صبر، خاموشی و انتظار فرج می باشد.

«بحار الانوار، ج 74، ص420»

مومن

حدیث - 1

قال رسول الله ﷺ : بِالاِخلاصِ تَتَفاضَلُ مَراتِبُ المُومنینَ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: تفاوت و برتری درجات مؤمنان بـر یکـدیگر بـه اخلاص است.

«تنبیه الخواطر، ج 2، ص 119»

حدیث - 2

رسول الله ﷺ و سلم :

إنَّ مِن موجِباتِ المَغفِرَةِ إدخالُ السُّرورِ عَلی أخیکَ المؤمِنِ ؛

از جمله اسباب مغفرت ، شاد کردن برادر مؤمن است .

المعجم الکبیر ، ج 3 ، ص 83 .

حدیث - 3

قال الامام الصادق علیه السلام : إذَا اِتَّهَمَ المُؤمِنُ أخَاهُ اِنمَاثَ الإیمَـانُ مِـن قَلبِـهِ کَمَـا یَنمَاثُ المِلحُ فی المَاءِ.

امام صادق علیه السلام فرمود : هرگاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمـان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود.

«الکافی، ج 2، ص 361»

حدیث - 4

قال رسول الله ﷺ : من بَهَّتَ مُؤمِناً أو مُؤمِنَةً أو قَالَ فِيهِ مَا لَيسَ فِيهِ أَقَامَهُ اللهُ تَعَالى يَومَ القِيَامَةِ عَلَى تَلٍّ مِن نَّارٍ حَتَّى يَخرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِيهِ.

پیامبر خدا ﷺ فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد.

«بحار الانوار، ج 75، ص 194»

حدیث - 5

قال الامام علی علیه‌السلام : اَلمُؤمِنُ لا يَغُشُّ أَخَاهُ وَ لا يَخُونُهُ وَ لا يَخذُلُهُ وَ لا يَتَّهِمُهُ وَ لا يَقُولُ لَهُ: أَنَا مِنکَ بَرِئٌ.

امام علی علیه‌السلام فرمودند: مومن با برادر مومنش فریبکاری نمی کند و به او خیانت نمی ورزد و او را خوار نمی سازد و به او تهمت نمی زند و به او نمی گوید من از تو بیزارم.

«بحار الأنوار، ج 2، ص 143»

حدیث - 6

عَن الامام الصادق علیه‌السلام قالَ: ما مِنْ أَحَدٍ يَمُوتُ مِنَ الْمُؤْمِنينَ أَحَبّ إِلى إِبْلِيسَ مِنْ مُوْتِ فَقِيهٍ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: مرگ هیچ مؤمنی در نظر شیطان، محبوبتر از موت یک عالم فقیه نیست.

«الکافی، ج 1، ص 38»

حدیث - 7

قال الإمام الصادق علیه السلام و قد سئل عن قوله تعالی: «إنه لیس له سلطان مع الذین آمنوا»: یسلط والله من المؤمن علی بدنه ولا یسلط علی دینه.

امام صادق علیه السلام در پاسخ به سؤال از آیه «همانا او را بر کسانی که ایمان آورده اند چیرگی نیست»، فرمودند: به خدا قسم شیطان بر جسم مؤمن چیره می شود، اما بر دین او چیره نشود.

«الکافی، ج 8، ص 288»

حدیث - 8

قال الإمام الصادق علیه السلام : إن الشیاطین علی المؤمنین أکثر من الزنابیر علی اللحم.

امام صادق علیه السلام فرمودند: هجوم شیطانها به مؤمنان، بیشتر از هجوم زنبورها به گوشت است.

«بحار الأنوار، ج 64، ص 239»

حدیث - 9

قال الامام الصادق عليه السلام : اَلیَأسُ مِمَّا فی أیدِی النَّاسِ عِزٌّ لِلمُؤمِنِ فی دِینِهِ.

امام صادق عليه السلام فرمودند: قطع امید کردن از آنچه مـردم دارنـد، مایـه عـزت مؤمن در دینش است.

«وسائل الشیعه، ج 6، ص 314»

حدیث - 10

قال الامام الصادق عليه السلام : مَن قَضَی حَاجَةَ المُؤمِنِ مِن غَیرِ استِخفَافٍ مِنهُ اُسکِنَ الفِردَوسَ.

امام صادق عليه السلام فرمودند: هر کس نیاز مومنی را برآورده کند بـدون اینکـه او را خوار نماید، در بهشت اسکان داده شود.

«مشکاة الأنوار، ص 556»

حدیث - 11

قال الامام الصادق عليه السلام : مَنْ حَقَّرَ مُومِناً لِقِلَّةِ مَالِهِ حَقَّرَهُ اللهُ فَلَـم یَـزَلْ عِنْـدَ اللهِ مَحْقُوراً حَتَّی صَنَعَ یَتُوبَ مِمَّا.

امام صادق عليه السلام فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر کمی مالش تحقیر کنـد، خدا او را تحقیر خواهد نمود و پیوسته در نزد خدا تحقیر شده خواهد بود تـا از کاری که انجام داده توبه نماید.

«الکافی، ج 2، ص 351»

حدیث - 12

قال الامام الصادق علیه السلام : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُومِناً وَ حَقَّرَهُ لِقِلَّةِ ذَاتِ يَدِهِ وَ لِفَقْرِهِ شَهَّرَهُ اللهُ يَوْمَ القِيامَةِ عَلَى رُؤُوسِ الْخَلائِقِ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر تنگدستی و ناداریش خوار شمارد، خداوند او را در برابر همه خلائق رسوا خواهد ساخت.

«ثواب الأعمال، ص 570»

حدیث - 13

قال الامام علی علیه السلام : لاتُحَقِّرُوا ضُعَفَا إخْوَانِكُمْ، فَإِنَّهُ مَنْ اِحْتَقَرَ مُؤمِناً لم يَجْمَعِ اللهُ عَزَّوَجَلَّ بَيْنَهُمَا فى الْجَنَّةِ إلا أنْ يَتُوبَ.

امام علی علیه السلام فرمودند: برادران خود را که دچار ضعف (مالی) هستند خوار و حقیر نشمارید که هر کس مومنی را خوار شمارد خدا در میان آنها در بهشت جمع نخواهد کرد مگر آنکه توبه کند.

«الخصال، ص 614، ح 10»

حدیث - 14

قال رسول الله ﷺ : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُؤمِناً أَوْ مُؤمِنَةً أَوْ حَقَّرَهُ لِفَقْـرِهِ أَوْ قِلَّـةِ ذَاتِ يَدِهِ، شَهَّرَهُ اللهُ تَعَالى يَوْمَ القِيَامَةِ ثُمَّ يُفْضِحُهُ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: هر کس مرد یا زن مؤمنی را خوار و ذلیل شـمارد و یا به سبب تهیدستی یـا کـم بضـاعتی حقیـر شـمارد، خـدای تعـالی در روز رستاخیز او را انگشت‌نما و سپس رسوا و مفتضحش کند.

«بحار الانوار، ج 72، ص 44»

حدیث - 15

رسول خدا ﷺ فرمودند: برای مؤمن شایسته نیست که بخیل و ترسو باشد.

«محجة البیضاء، ج 6، ص 74»

حدیث - 16

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

كأن المؤمنين هم الفقهاء أهل فكره و عبره، لم يصمهم عن ذكر الله مـا سـمعوا باذانهم و لم يعمهم عن ذكرالله ما رأوامن الزينه؛

گویا مؤمنان همان فقیهان(فرزانگان دین فهم) و اهل اندیشیدن و پنـد گـرفتن هستند. شنیده های دنیوی، گوش آنها را از(شنیدن) یاد خدا کر نمی کنـد و زرق و برق دنیا چشم آنان را از یاد خدا کور نمی گرداند.

بحارالانوار 17/36/73

حدیث - 17

رسول اللّه ﷺ :

عَجِبتُ مِنَ المُؤمِنِ وجَزَعِهِ مِنَ السُّقمِ ، ولَو يَعلَمُ ما لَهُ فِي السُّقمِ مِـنَ الثَّـوابِ ؛ لَأَحَبَّ ألاّ يَزالَ سَقيماً حَتّى يَلقى رَبَّهُ عز و جل .

پیامبر خدا ﷺ :

از مؤمن و این که از بیماری بی‌تابی کند ، در شگفتم . اگر او می‌دانسـت کـه در بیماری چه پاداشی دارد ، دوست داشت پیوسته بیمار باشد تا آن هنگـام کـه به لقای پروردگار خویش پیوندد .

بحارالأنوار ، جلد 81 ، صفحه 206 ، حدیث 12 دانش نامه احادیث پزشکی : 1 / 150

حدیث - 18

رسول الله ﷺ :

لَو يَعلَمُ المُؤمِنُ حالَهُ فِي السُّقمِ ، ماأحَبَّ أن يُفارِقَ السُّقمَ أبَداً .

پیامبر خدا ﷺ :

اگر مؤمن از حال خویش در ناتن‌درستی آگاه بود ، هرگز دوست نداشت کـه از این ناتن‌درستی جدا شود .

إرشاد القلوب ، صفحه 42 دانش نامه احادیث پزشکی : 1 / 150

حدیث - 19

رسول الله ﷺ :

إنَّ المُؤمِنَ لا يُؤجَرُ فی مَرَضِهِ ، ولكِن يُكَفَّرُ عَنهُ .

پیامبر خدا ﷺ :

مؤمن در بیماری‌اش پاداش داده نمی‌شود ؛ امّا گناه او فرو پوشانده می‌شود .

کنز العمّال ، جلد 3 ، صفحه 312 ، حدیث 6711 ، دانش نامه احادیث پزشکی : 1 / 140

حدیث - 20

رسول الله ﷺ :

إنَّ المُؤمِنَ إذا أصابَهُ السُّقمُ ، ثُمَّ أعفاهُ اللّهُ مِنهُ ، كانَ كَفّارَةً لِما مَضى مِن ذُنوبِهِ ومَوعِظَةً لَهُ فيما يَستَقبِلُ .

پیامبر خدا ﷺ :

انسان مؤمن ، چون بیماری به وی برسد و خداوند ، او را عافیت دهد ، این بیماری ، کفّاره گناهان گذشته او و مایه اندرز برای آینده اوست .

کنز العمّال ، جلد 3 ، صفحه 307 ، حدیث 6686 دانش نامه احادیث پزشکی : 1 / 140

حدیث - 21

الإمام الصادق عليه السلام :

أيُّما مُؤمِنٍ عادَ مُؤمِنا مَريضا فی مَرَضِهِ حينَ يُصبِحُ شَيَّعَهُ سَبعونَ أَلـفَ مَلَـکٍ ، فَإِذا قَعَدَ غَمَرَتهُ الرَّحمَةُ وَاستَغفَرُوا اللّهَ عز و جل لَهُ حَتّی يُمسِيَ ، وإن عادَهُ مَساءً كانَ لَهُ مِثلُ ذلِکَ حَتّی يُصبِـحَ .

امام صادق عليه السلام :

هر مؤمنی که مؤمن بیمار دیگری را در زمـان بیمـاری‌اش بـه هنگـام صـبح عیادت کند ، هفتاد هزار فرشته ، او را همراهی کنند و چون [در نزد او] بنشیند ، رحمت ، او را در میان می‌گیـرد و فرشـتگان بـرای او از خداونـد عـز و جـل آمرزش طلبند تا زمانی که شامگاه فرا رسد ؛ و اگر هم او را شامگاهان عیـادت کند ، او را پاداشی همانند باشد تا زمانی که شب را به صبح برساند .

بحار الأنوار ، جلد 81 ، صفحه 224 ، حدیث 32 نقلاً عـن الـدعوات دانـش نامه احادیث پزشکی : 1 / 202

حديث - 22

رسول الله ﷺ :

الحِنّاءُ خِضابُ الإسلامِ ؛ يَزيدُ فِي المُؤمِنِ عَمَلَـهُ ، ويَـذهَبُ بِالصُّـداعِ ، ويُحِـدُّ البَصَرَ ، ويَزيدُ فِي الوِقاعِ ، وهُوَ سَيِّدُ الرَّياحينِ فِي الدُّنيا وَالآخِرَةِ .

پیامبر خدا ﷺ :

حنا ، خضاب اسلام است؛ بر [ثواب] عمل مـؤمن مـی‌افزایـد ، سـردرد را از میان می‌بَرَد ، چشم را تیزبین می‌کند ، قدرت آمیزش را افزون می‌سـازد و مهتـرِ گیاهان خوش‌بو در دنیا و آخرت است.

بحار الأنوار ، جلد 62 ، صفحه 299؛ ا دانش نامـه احادیـث پزشـکی : 1 / 308

حديث - 23

قال الامام الصادق عليه السلام : المؤمنُ يداری و لا يماری.

امام صادق عليه السلام فرمودند: مؤمن مدارا می کند و جدال نمی کند.

«أعلام الدين، ص 303»

حديث - 24

قال الامام الصادق عليه السلام : إنما المؤمنون إخوة بنو أب و أم و إذا ضـرب علـى رجل منهم عرق سهر له الاخرون.

امام صادق علیه السلام فرمودند: مؤمنان، با یکدیگر برادر (دینی) اند، و همگی همانند فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود «مصیبتی بر او وارد شود» دیگران در غم او خوابشان نبرد.

«الکافی، ج 2، ص 165»

حدیث - 25

قال الامام الصادق علیه السلام : لَمْ یؤمِنْ اللهُ مؤمنٌ مِنْ هزاهِزِ الدُّنیا، وَلکنَّهُ آمَنَهُ مِنْ العُمی فیها وَالشّقاءِ فِی الآخرةِ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: خداوند مؤمن را از فتنه ها و حوادث دنیا در امان قرار نداد، ولی از گمراهی در دنیا و بدبختی در آخرت نجات بخشید.

«اصول کافی، ج 5، ص 89»

حدیث - 26

قال الامام الصادق علیه السلام :

اذا اصابتکم بلیه و عناء فعلیکم بقم، فانه مأوای الفاطمیینَ و ... و ما ارادَ احدٌ بقم و اهله سوء الا اذله الله و ابعده منرحمتِه.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

هرگاه بلا و ذلتی به شما رسید، به قم بروید. چون آنجا پناهگاه فرزندان فاطمه علیها السلام و استراحت گاه مؤمنان است ... و کسی نسبت به قم و ساکنانش سوء قصد نمی کند، مگر این که خداوند او را خوار و از رحمت خویش دور می نماید.

«بحار الأنوار، ج 57، ص 214»

حدیث - 27

عَن الامامِ الباقرِ علیه‌السلام قال: لَهو المؤُمنِ فی ثَلاثةِ اشیاءٍ التَمتعُ بِالنساءِ و مُفاکهَـةِ الاِخوانِ و الصَلاةُ بِاللیلِ.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: سرگرمی انسان مؤمن در سه چیز است: کـامجویی از زنان (حلال)، خوش گویی با دوستان و خواندن نماز شب.

«الخصال، ج 1، ص 116»

حدیث - 28

قال الامام الصادق علیه‌السلام : ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فـی صـلاتِهِ وَ تَطْویلُـهُ لِجلوسِـهِ عَلـی طَعامِهِ اِذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ.

امام صادق علیه‌السلام : سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعـث طـول عمر و دوام بهره مندی او از نعمت ها می شود: طول دادن رکوع و سجده، زیـاد نشستن بر سر سفره ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتـاری اش با خانواده.

«الکافی، ج 4، ص 49، ح 15»

حدیث - 29

قال رسول الله ﷺ : یا عَلی، مِنْ کَرامَةِ الْمُؤمِنِ عَلَی اللّه اَنَّـهُ لَمْ یَجْعَلْ لاَجلِهِ وَقتا حَتّی یَهُمَّ بِبائقَةٍ فَاِذا هَمَّ بِبائقَةٍ قَبَضَهُ اِلَیْهِ.

پیامبر اکرم ﷺ : ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خـدا ایـن اسـت کـه برایش وقت مرگ، معیّن نفرموده است، تا زمانی که قصـد شـرّی کنـد. آن گـاه خداوند جانش را بستاند.

«عیون أخبار الرضا علیه السلام ، ج 2، ص 40، ح 90»

حدیث - 30

قال زین العابدین علیه السلام : مَنْ کَسا مُؤْمِناً لایَزالُ فِی ضَمانِ اللهِ مادامَ عَلَیْه سِلْکٌ.

امام زین العابدین علیه السلام فرمودند: آن کس که به مؤمنی لباسی بپوشاند همـواره در ضمان و پناه خداوند خواهد بود تا آن هنگام کـه یـک تـار آن لبـاس بـاقی باشد.

«وسائل الشیعة، ج 3، ص420»

حدیث - 31

قال الامام الصادق عليه السلام : لیس شیءٌ اَضرَّ لقلب المؤمن من کثرة الاکـل و هـی مُورِثةُ شیئین: قسوةُ القلب و هیجانُ الشهوة.

امام صادق عليه السلام فرمودند: برای دل (روح) مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخـوری نیست، زیرا پرخوری باعث سنگدلی و قساوت قلب و تحریک شهوت می گردد.

«مستدرک الوسائل، ج 3، ص 80»

حدیث - 32

قال الله عزّوجلّ:

همانا علی امام پرهیزگاران و رهبر روسفیدان پاک و پادشاه مؤمنان است.

(امالی‌الصدوق352)

حدیث - 33

قال الله عزّوجلّ:

هرکه بنده‌ی مؤمن مرا بیازارد، باید با من اعلام جنگ کند.

(کافی305/2)

حدیث - 34

قال رسول الله ﷺ : ما من مؤمنٍ ذکر او انثی حُراً او مملوکـا إلا والله علیـه حق واجب ان یتعلم القرآن.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: نیست بر مؤمن مرد یا زن، آزاد یا برده مگـر ایـن که برای خدا حقی واجب برگردن آنها است و آن حق این است که قرآن را یـاد بگیرند.

«مستدرک الوسائل، ج 1، ص 287»

حدیث - 35

قال الامام الکاظم علیه السلام :

الْمُؤْمِنُ بِعَرَضِ کُلِّ خَیرٍ لو قُطِعَ أنمَلَةً أنمَلَةً کانَ خَیْراً لَـهُ و لـو وُلِّـیَ شَـرقَهَا و غربَهَا کانَ خَیراً لَه.

امام کاظم علیه السلام فرمودند:

مؤمن همواره در معرض خیر است. اگر در اثر قضای الهی بند از بندش جـدا شود، خیر است و اگر حکومت شرق و غرب عالم هم به او عطا شود، باز خیـر است.

«بحار الانوار، ج 64، ص 242»

حدیث - 36

قال رسول الله ﷺ :

لا یُؤمِنُ اَحَدُکُمْ حتّی یؤمِنُ بِالْقَدر.

رسول خدا ﷺ فرمودند:

هیچ یک از شما تا ایمان به مقدرات نداشته باشید، مؤمن نخواهید بود.

«توحید صدوق، ص 280»

حدیث - 37

قال رسول الله ﷺ :

عَجَباً للمُؤمِنِ، لا یقضی اللهُ علیهِ قضاءً اِلاّ کانَ خیراً لَهُ ... .

رسول خدا ﷺ فرمودند:

در شِگفتم برای مؤمن، قضای الهی بر او جاری نمی شود مگر اینکه بـرای او خیر است، چه (در ظاهر) خوشایند باشد و چه ناخوشایند. اگر مبتلا کرد، کفـاره گناهانشان باشد و اگر بخشش کرد، گرامی اش داشته است.

«تحف العقول، ص 48»

حدیث - 38

قال رسول الله ﷺ :

فی کُلِّ قضاءِ اللهِ عزّوجلَّ خِیَرَةٌ للمؤمنِ.

رسول خدا ﷺ فرمودند:

در تمام قضاهای خداوند، برای مؤمن خیر است.

«امالی شیخ صدوق، ص 439»

حدیث - 39

قال الامام الصادق علیه السلام : اذا تَخلّی المومِنُ من الدّنیا سَماو وَجَدَ حلاوَةَ حبِّ اللهِ و کان عندَ اهلِ الدّنیا کانّه قد خولِطَ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: زمانی که انسان مؤمن خود را از محبت دنیا خالی می نماید آنگاه شیرینی محبت پروردگارش را احساس می کند و با این که در میان اهل دنیا به سر می برد اما گویا اختلال حواس پیدا کرده است (با آنها نیست).

«الکافی ج 2، ص 130»

حدیث - 40

عَن الامام الصادق علیه السلام قالَ: ثَلاثَةٌ هُنَّ فَخْرُ الْمُؤْمِنِ و زینه فِی الدُّنْیا و الْآخِرَةِ الصَّلاةُ فِی آخِرِ الَّیْلِ وَ یَأسُهُ مِمّا فِی أیْدِی النّاسِ وَ وَلایَةُ الإمامِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ - عَلَیْهِم السَّلامُ -.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: سه چیز مایه افتخار و برتری انسان مؤمن و نیز زینت دنیا و آخرت او است: نماز شب، مأیوس بودن از آن چه در دستان مردم است و پذیرفتن ولایت و رهبری آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله

«أمالی صدوق، ص 544»

حدیث - 41

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله :

إذا رَأَیتُمُ المَصاحِفَ حُلِّیَت ، وَالمَساجِدَ زُیِّنَت ، وَالمَنارَةَ طُوِّلَت ، وَاتُّخِذَ القُرآنُ مَزامیرَ ، وَالمَساجِدُ طُرُقا ، المُؤمِنُ فی ذلِکَ الزَّمانِ أعَزُّ مِنَ الکِبریتِ الأَحمَرِ ، أما إنَّ مَساجِدَهُم مُزَخرَفَةٌ ، وأبدانَهُم نَقِیَّةٌ ، وقُلوبَهُم أنتَنُ مِنَ الجیفَةِ .

هر گاه دیدید که قرآن‌ها، جامه‌ای زیبا بر تن کرده‌اند و مساجد ، زینت یافته‌اند و مناره‌ها ، قد برافراشته‌اند و قرآن ، با ساز و آواز خوانده می‌شود و مسجدها ، گذرگاه قرار گرفته‌اند ، مؤمن در آن روزگار ، از گوگرد سرخ ، کمیاب‌تر خواهد بود . آری . مساجدشان آذین‌بندی و جسمشان پاکیزه ؛ لیکن دل‌هایشان از مُردار ، بدبوتر است.

روضة الواعظین: ص 370 .

حديث - 42

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

إنَّ مِمّا يَلحَقُ المُؤمِنَ مِن عَمَلِهِ وحَسَناتِهِ بَعدَ مَوتِهِ ، عِلما عَلَّمَـهُ ونَشَـرَهُ ... أو مَسجِدا بَناهُ .

از جمله اعمال و کارهای نیک مؤمن که پس از مرگش بـه وی مـی‌پیونـدد ، دانشی است که آن را آموزش داده و منتشر ساخته . . .یا مسجدی که بر پا کرده است .

کنز العمّال: ج 15 ص 952 ح 43657 .

حديث - 43

امام علی علیه السلام فرمودند:

لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : فَساعَةٌ يُناجي فيها رَبَّهُ ، وساعَةٌ يَرُمُّ مَعاشَهُ ، وسـاعَةٌ يُخَلّي بَينَ نَفسِهِ وبَينَ لَذَّتِها فی ما يَحِلُّ ويَجمُلُ . ولَيسَ لِلعاقِلِ أن يَكونَ شاخِصـا إلاّ فی ثَلاثٍ : مَرَمَّةٍ لِمَعاشٍ ، أو خُطوَةٍ فی مَعادٍ ، أو لَذَّةٍ فی غَيرِ مُحَرَّمٍ ؛

مؤمن را سه وقت است: وقتی که در آن ، با پروردگارش مناجات می کند ؛ و وقتی که گذران زندگی اش را سامان می دهد ؛ و وقتی کـه از آن چـه حـلال و زیبا است ، برای خود لذّت برمی گیرد . و خردمند را سزاوار نیست کـه جـز در پی سه چیز باشد : سامان دادن معیشت ، گام نهادن برای روز قیامت ، یـا لـذّت برگرفتن از آن چه حرام نیست .

تحف العقول : 203 ، الأمالی للطوسی : 147 / 240

حديث - 44

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

لا تَسُبُّوا الدُّنيا ؛ فَنِعمَت مَطِيَّةُ المُؤمِنِ ؛ فَعَلَيها يَبلُغُ الخَيرَ ، وبِها يَنجو مِنَ الشَّرِّ . إنَّهُ إذا قالَ العَبدُ : لَعَنَ اللّه ُ الدُّنيا ، قالَتِ الدُّنيا : لَعَنَ اللّه ُ أعصانا لِرَبِّهِ ؛

دنیا را دشنام مدهید که نیکو مَرکبی است برای مؤمن ؛ سوار بر آن به خیر دست می یابد و با آن از شر رهایی می جوید . همانا هرگاه بنده ای بگوید : «خداوند دنیا را لعنت کناد!» ، دنیا هم می گوید : «خداوند از میان ما کسی را لعنت کناد که در برابر پروردگارش سرکش تر است».

بحار الأنوار : 77 / 178 / 10

حديث - 45

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله :

مَن شَفَعَ شَفاعَةً يَدفَعُ بها مَغرَما أو يُحيِي بها مَغنَما، ثَبَّتَ اللّه تعالى قَدَمَيهِ حِينَ تَدحَضُ الأقدام .

کسی که با میانجیگری خود زیانی را دفع، یا سودی را احیا کند، خداوند تعالی، در روزی که قدمها می‌لغزد ، قدمهای او را استوار بدارد .

كنز العمّال : 6496 منتخب ميزان الحكمة : 298

حدیث - 46

پیامبر خدا ﷺ :

إنّ المؤمنَ لَيَرى ذَنبَهُ كَأَنَّهُ تحتَ صَخرَةٍ يَخافُ أن تَقَعَ علَيهِ ، والكافِرَ يَرى ذَنبَهُ كأنّهُ ذُبابٌ مَرَّ على أنفِهِ .

همانا مؤمن گناه خود را چونان تخته سنگی بزرگ می‌بیند که می‌ترسد به روی او بیفتد و کافر گناه‌خویش را مانند مگسی می‌بیند که از جلوی بینی‌اش رد شود .

أمالی الطوسی : 527 / 1162

حدیث - 47

پیامبر خدا ﷺ :

مَن بَهَتَ مؤمنا أو مؤمنةً أو قالَ فيهِ ما ليسَ فيهِ أقامَهُ اللّه تعالى يومَ القيامةِ على تَلٍّ مِن نارٍ حتّى يَخرُجَ مِمّا قالَهُ فيهِ .

هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد .

بحار الأنوار : 75 / 194 / 5 منتخب میزان الحکمة : 86

حديث - 48

امام صادق عليه السلام :

إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإيمانُ مِن قلبِهِ كما يَنْماثُ المِلحُ فى الماءِ .

هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ايمان در قلب او آب شود همچنان كه نمک در آب حلّ می‌شود .

الكافى : 2 / 361 / 1

حديث - 49

امام باقر عليه السلام :

إنّ المؤمنَ يُبتَلى بكُلِّ بَليَّةٍ ويَموتُ بكُلِّ مِيتَةٍ إلاّ أنّهُ لا يَقتُلُ نفسَهُ .

مؤمن به هر بلايى گرفتار می‌شود و با هر مرگى می‌ميرد ، امّا خودكشى نمی‌كند .

الكافى : 3 / 112 / 8 منتخب ميزان الحكمة : 458

حديث - 50

الإمامُ الصّادقُ عليه السلام

وقد سَأَلَهُ الحسنُ بنُ مَحبوبٍ : يكونُ المؤمنُ بَخيلاً ؟: نَعَم ، [قالَ :]قُلتُ : فيكونُ جَبانا ؟ قالَ : نَعَم ، قلتُ : فيكونُ كَذّابا ؟ قالَ : لا ، ولا خائنا ، ثُمّ قالَ : يُجبَلُ المؤمنُ على كُلِّ طَبيعَةٍ إلاّ الخِيانَةَ والكذبَ .

حسن بن محبوب :

از امام صادق عليه السلام پرسیدم : آیا ممکن است مؤمن ، بخیل باشد ؟ فرمودند: آری . پرسیدم : آیا می‌شود ترسو باشد ؟ فرمودند: آری . پرسیدم : آیا دروغگو هست ؟ فرمودند: نه و خائن هم نیست . سپس فرمودند: مؤمن بر هر خویی سرشته می‌شود ، مگر خیانت و دروغ .

بحار الأنوار : 75 / 172 / 11 منتخب میزان الحکمة : 484

حدیث - 51

امام باقر عليه السلام :

ما مِن إنسانٍ يَطعَنُ فی عَينِ مُؤمِنٍ إلاّ ماتَ بِشَرِّ ميتَةٍ ، وكانَ قَمِناأن لا يَرجِعَ إلی خَيرٍ .

هیچ انسانی نیست که پیش روی مؤمنی از او بد گوید و طعنه زند ، مگر این که به بدترین شکل بمیرد و سزاوار است که روی خیر و سعادت را نبیند .

الكافی : 2 / 361 / 9

حدیث - 52

امام صادق عليه‌السلام :

مَن أ نَّبَ مُؤمِنا أ نَّبَهُ اللّهُ فی الدّنیا والآخِرَةِ .

هر کس مؤمنی را سرزنش کند ، خداوند او را در دنیا و آخرت سرزنش کند .

الکافی : 2 / 356 / 1 منتخب میزان الحکمة : 420

حدیث - 53

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله :

سِبابُ المؤمِنِ فُسوقٌ ، وقِتالُهُکُفرٌ ، وأکلُ لَحمِهِ مِن مَعصیَةِ اللّه .

ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست .

بحار الأنوار : 75 / 148 / 6 منتخب میزان الحکمة : 264

حدیث - 54

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله :

سابُّ المُؤمِنِ کالمُشرِفِ علی الهَلَکَةِ .

ناسزاگوی به مؤمن همچون کسی است که در آستانه هلاکت باشد .

کنز العمّال : 8093 منتخب میزان الحکمة : 264

حديث - 55

امام سجّاد عليه السلام :

المؤمنُ يَصمُتُ لِيَسلَمَ ، ويَنطِقُ لِيَغنَمَ ... إن زُكِّيَ خافَ مِمّا يَقولونَ ، ويَستَغفِرُ اللّهَ لِما لايَعلمونَ ، لايَغِرُّهُ قَولُ مَن جَهِلَهُ ، ويَخافُ إحصاءَ ما عَمِلَهُ .

مؤمن خاموش می‌ماند ، تا سالم ماند و سخن می‌گوید ، تا سود برد ... اگر به پاکی ستوده شود ، از آنچه می‌گویند هراسان می‌شود و از آنچه که نمی‌دانند ، از خداوند آمرزش می‌طلبد . سخن کسی که او را نمی‌شناسد (و می‌ستایدش) فریبش نمی‌دهد و از بر شمردن اعمالش (در آخرت) می‌ترسد .

الكافى : 2 / 231 / 3 منتخب ميزان الحكمة : 508

حديث - 56

امام باقر عليه السلام :

مَن قَتَلَ مُؤمنا مُتَعمِّدا أثبَتَ اللّه تعالى علَيهِ جَميعَ الذُّنوبِ ، وبَرِئَ المَقتولُ مِنها ، وذلکَ قولُ اللّه تعالى : (أُرِيدُ أن تَبُوأَ بِإِثْمِي و إِثْمِکَ فتَكونَ مِن أصْحابِ النّارِ) .

هر کس عمدا مؤمنی را بکشد ، خداوند متعال همه گناهان را برای او ثبت کند و مقتول از گناهان پاک شود و این سخن خداوند متعال است ، آن جا که می‌فرماید : «می‌خواهم گناه من و گناه خودت را به دوش کشی و از دوزخیان باشی» .

المائدة : 29 .ثواب الأعمال : 328 / 9 منتخب ميزان الحكمة : 458

حدیث - 57

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

مَن أعانَ علی قَتلِ مؤمنٍ بشَطرِکَلِمَةٍ لَقِیَ اللّهَ یَومَ القِیامَةِ مَکتوبٌ بینَ عَینَیهِ : آیِسٌ مِن رَحمَةِ اللّه .

هر کس با نیم کلمه حرف ، در کشتن مؤمنی کمک کند ، روز قیامت خدا را دیدار کند در حالی که بر پیشانیش نوشته شده‌است : نومید (و محروم) از رحمت خدا .

کنزالعمّال : 39895 منتخب میزان الحکمة : 458

حدیث - 58

امام علی علیه السلام :

المؤمنُ یرغَبُ فیما یَبقی ، ویَزهَدُ فیما یَفنی ... بَعیدٌ کَسَلُهُ ، دائمٌ نَشاطُهُ .

مؤمن به آنچه ماندنی است راغب است و از آنچه رفتنی است رویگردان ... از تنبلی به دور است و پیوسته سرزنده و کوشاست .

بحار الأنوار : 78 / 26 / 92 منتخب میزان الحکمة : 492

حديث - 59

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

كُلُّ لَهوِ المؤمنِ باطِلٌ إلاّ فی ثلاثٍ : فی تأديبهِ الفَرَسَ ، ورَميهِ عَن قَوسِهِ ، ومُلاعَبَتِهِ امرأتَهُ ، فإنّهُنَّ حَقٌّ .

هرگونه سرگرمی برای مؤمن نادرست است ، مگر سه کار : تربیت اسب ، تیراندازی با کمانش و بازی و شوخی با همسرش ؛ زیرا این سه کار ، حقّ است .

الكافی : 5 / 50 / 13 منتخب ميزان الحكمة : 504

حديث - 60

خَيرُ لَهوِ المؤمنِ السِّباحَةُ ، وخَيرُلَهوِ المَرأةِ المِغزَلُ .

بهترین سرگرمی مؤمن ، شناست و بهترین سرگرمی زن ، ریسندگی .

كنزالعمّال : 40611 منتخب ميزان الحكمة : 504

حديث - 61

امام حسن علیه السلام :

المؤمنُ لا يَلهو حتّى يَغفُلَ ، فإذا تَفَكّرَ حَزِنَ .

مؤمن سرگرمی نمی‌کند تا در نتیجه غافل گردد . پس هرگاه بیندیشد ، اندوهگین شود .

تنبيه الخواطر : 1 / 52 منتخب ميزان الحكمة : 504

حدیث - 62

امام صادق عليه‌السلام :

لَيْسَ شَيْءٌ أضَرَّ لِقَلْبِ المُؤْمِنِ مِنْ كَثْرَةِ الأكْلِ ، وَهِيَ مُورِثَةٌ لِشَيْئَيْنِ : قَسْوَةِ القَلْبِ ، وَهَيَجَانِ الشَّهْوَةِ .

برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست . پرخوری موجب دو چیز می‌شود : سنگدلی و تحریک شهوت .

مستدرک الوسائل : 12 / 94 / 13615 منتخب میزان الحکمة : 22

حدیث - 63

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

الرؤيا لا تُقَصُّ إلاّ على مؤمنٍ خلا مِن الحَسَدِ والبَغيِ .

رؤیا را جز برای مؤمنی که از حسادت و تجاوز مبرّاست، نباید بازگو کرد .

الکافی : 8 / 336 / 530 منتخب میزان الحکمة : 226

حدیث - 64

امام صادق عليه‌السلام :

ميراثُ اللّه مِن عَبدِهِ المؤمنِ وَلَدٌ صالِحٌ يَستَغفِرُ لَهُ ؛

میراث خدا از بنده مؤمنش ، فرزند صالحی است که برای او آمرزش بطلبد .

مکارم الأخلاق : 1 / 471 / 1610

حديث - 65

امام صادق عليه السلام :

أغلَبُ الأعداءِ للمؤمِنِ زَوجَةُ السُّوءِ ؛

چيره‌ترين دشمن مؤمن، همسر ناشايست است .

الفقيه : 3 / 390 / 4370 منتخب ميزان الحكمة : 256

حديث - 66

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم :

ما استَفادَ المؤمنُ بعدَ تَقوَى اللّه عز و جل خَيرا لَهُ مِن زَوجَةٍ صالِحَةٍ ؛

مـؤمن ، بـعد از تـقواى خداوند عز و جل ، بهره‌اى بهتر از زن شايسته نبرده است .

كنز العمال : 44410 منتخب ميزان الحكمة : 256

حديث - 67

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم :

الـمَـوتُ كـفّـارةٌ لِذُنوبِ المؤمنينَ ؛

مرگ، كفاره گناهان مؤمنان است .

أمالى المفيد : 283 / 8

حديث - 68

امام صادق عليه السلام :

سِتّةٌ يَلحَقنَ المؤمنَبعدَ وَفاتِهِ : ولدٌ يَستَغفِرُ لَهُ ، ومصحَفٌ يُخَلِّفُهُ ، وغَرسٌ يَغرِسُهُ ، وصَدَقَةُ ماءٍ يُجريهِ ، وقَليبٌ يَحفِرُهُ ، وسُنّةٌ يُؤخَذُ بها مِن بَعدِهِ ؛

شش چيز است كه (ثواب‌آنها) بعد از وفات مؤمن به او مى‌رسد : فرزندى كه برايش آمرزش طلبد ، مصحفى كه از خود بر جاى گذارد ، نهالى كه بكارد ، صدقه آبى (مانند نهر و قنات) كه جارى سازد ، چاهى كه حفر كند و سنّتى (و كردار نيكى) كه بعد از او به كار بسته شود .

الفقيه : 1 / 185 / 555 منتخب ميزان الحكمة : 522

حديث - 69

امام صادق عليه السلام :

أوّلُ ما يُتحَفُ بهِالمؤمنُ يُغفَرُ لِمَن تَبِعَ جَنازَتَهُ ؛

نخستين ارمغانى كه به مؤمن (متوفّى) داده مى‌شود ، آمرزش تشييع كنندگان جنازه اوست .

الكافى : 3 / 173 / 3 منتخب ميزان الحكمة : 522

حدیث - 70

پیامبر خدا ﷺ :

أكثِروا مِن ذِكرِ هادِمِ اللَّذّاتِ ، فقيلَ: يا رسولَ اللّه، فما هادِمُ اللَّذّاتِ؟ قالَ: المَوتُ، فإنّ أكيَسَ المؤمنينَ أكثَرُهُم ذِكرا للمَوتِ، وأشَدُّهُم لَهُ استِعدادا ؛

ویران کننده خوشی‌ها را فراوان یاد کنید. عرض شد : ای رسول خدا ، ویران کننده خوشی‌ها چیست ؟ فرمودند: مرگ؛ زیرکترین مؤمنان کسی است که مرگ را بیشتر یاد کند و برای آن آماده‌تر باشد .

بحار الأنوار : 82 / 167 / 3 منتخب میزان الحکمة : 518

حدیث - 71

پیامبر خدا ﷺ :

المَوتُ رَيحانَةُ المؤمنِ؛

مرگ دسته گل خوشبوی مؤمن است .

کنزالعمّال : 42136 منتخب میزان الحکمة : 518

حديث - 72

الإمامُ الكاظمُ عليه السلام

لَمّا دَخَلَ على رجُلٍ قـد غَرِقَ فـى سَكَراتِ المَوتِ : المَوتُ هُو المَصْفاةُ يُصَفّى المؤمنينَ مِن ذُنوبِهِم فيكونُ آخِرُ أَلَمٍ يُصيبُهُم كَفّارَةَ آخِرِ وِزرٍ بَقِيَ علَيهِم ، ويُصَـفّى الكافِرينَ مِن حَسَناتِهِم فيكونُ آخِرَ لَذّةٍ أو راحَةٍ تَلحَقُهُم ، وهُو آخِرُ ثَوابِ حسَـنَةٍ تكونُ لَهُم ...

امام كاظم عليه السلام

هـنگامى كـه نزد مردى رفتند كه در سكرات مرگ فرو رفته بـود فرمودنـد : مرگ صافى‌اى است كه مؤمنان را از گناهانشان صاف مى‌كنـد و آخـرين دردى است كه به عنوان كفّاره آخرين گناهى كه در وجودشان مى‌باشد به آنها مى‌رسـد و كافران را نيز از حسناتشان صاف مى‌سازد و آخرين خوشى يا آسايشى اسـت كه به عنوان آخرين پاداش حسنه‌اى كه دارند ، به ايشان مى‌رسد ... .

معانى الأخبار : 289 / 6 منتخب ميزان الحكمة : 518

حديث - 73

الإمامُ زينُ العابدينَ عليه السلام

لمّا سُئلَ عنِ المَوتِ: لِلمؤمنِ كنَزعِ ثِيابٍ وَسِخَةٍ قَمِلَـةٍ ، وفَـكِّ قُيـودٍ وأغـلالٍ ثَقيلَةٍ ، والاستِبدالِ بأفخَرِ الثِّيابِ وأطيَبِها رَوائحَ ، وأوطَأِ المَراكِبِ ، وآنَسِ المَنـازِلِ ؛ وللكافِرِ كخَلعِ ثِيابٍ فاخِرَةٍ ، والنَّقلِ عن مَنازِلَ أنيسَةٍ ، والاستِبدالِ بأوسَخِ الثِّيابِ وأخشَنِها ، وأوحَشِ المَنازِلِ ، وأعظَمِ العَذابِ ؛

امام سجّاد عليه السلام در پاسخ به پرسش كـــه : مرگ چيست؟ فرمودند : (مـرگ) براى مؤمن چون كندن جامه‌هايى چركينِ شپشى‌از تن‌است و از هم‌گسستن‌كُند و زنجيرهاى گرانبـار و جـايگزين كـردن فـاخرترين و خوشـبوترين جامـه‌هـا و راهوارترين مركب‌ها و امن‌ترين منزل‌ها . و براى كافر به منزله كندن جامه‌هـايى فاخر از تن و منتقل شدن از منزل‌هايى امن و جايگزين كردن آنها به كثيف‌تـرين و خشن‌ترين جامه‌ها و وحشتناكترين منزل‌ها و بزرگترين عذاب است .

معانى الأخبار : 289 / 4 منتخب ميزان الحكمة : 518

حديث - 74

امام صادق عليه السلام :

خـداوند تبارک و تـعالى چون بخواهد بـه حسـاب مـؤمن رسـيدگى كنـد ، كارنامه‌اش را به دست راست او دهد و بين خود و او ، بـه حسـابش رسـيدگى نمايد . پس گويد : بنده من ! چنين و چنان كرده‌اى و فلان و بهمان كار را انجام داده‌اى ! عرض مى‌كند : آرى ، پروردگارا ! من اين كارهـا را كـرده‌ام . خداونـد مى‌فرمايد : من آنها را بر تو بخشيدم و تبديل به كارهاى نيک كردم . پس ، مردم گويند : سبحان اللّه ! اين بنده حتّى يک گناه هم نداشت ؟ اين است معناى سخن خداوند عز و جل : «اما آن كـس كـه نامـه‌اش بـه دسـت راسـت او داده شـود زوداست كه آسان حسابرسى شود و به سوى كسان خود شادمان برگردد» .

الانشقاق : 7 9 منتخب ميزان الحكمة : 416

حديث - 75

امام صادق عليه السلام :

ما رَأيتُ شَيئا أسرَعَ إلى شيءٍ مِن الشَّيبِ إلى المؤمنِ ، وإنّهُ وَقارٌ للمؤمِنِ فى الدنيا ، ونورُ ساطِعٌ يَومَ القِيامَةِ ، بهِ وَقَّرَ اللّهُ تعالى خَليلَهُ إبراهيمَ عليه السلام ، فقالَ : ما هذا يا رَبِّ ؟ قالَ لَهُ : هذا وَقارٌ ، فقالَ : يا رَبِّ زِدنى وَقارا ؛

چيزى را نديدم كه به‌سوى چيزى شتابنده‌تر از سپيدى موى ، به سوى مؤمن باشد . موى سپيد در دنيا براى مؤمن وقار است و در روز قيامت نورى درخشان . خداوند متعال با موى سپيد ، به خليل خود إبراهيم عليه السلام وقار بخشيد . پس ابراهيم عرض كرد : پروردگارا ! اين چيست ؟ خداوند به او فرمود : اين وقار است . ابراهيم گفت : پروردگارا ! بر وقار من بيفزاى .

أمالى الطوسىّ : 699 / 1492 منتخب ميزان الحكمة : 308

حديث - 76

امام صادق عليه السلام :

أيُّما مُؤمِنٍ خَضَعَ لِصاحِبِ سلطانٍ أو مَن يُخالِطُهُ على دِينِهِ طَلَبا لِما فى يَدَيهِ مِن دُنياهُ ، أخمَلَهُ اللّهُ ومَقَتَهُ علَيهِ ووكَلَهُ إلَيهِ ، فإن هُو غَلَبَ عَلى شَىءٍ مِن دُنياهُ وصارَ فى يَدِهِ مِنهُ شَىءٌ ، نَزَعَ اللّهُ البَرَكَةَ مِنهُ ؛

هر مؤمنى در برابر صاحب قدرتى يا كسى كه مخالف دين اوست ، به قصد دست‌يافتن به چيزى از دنياى او ، فروتنى و خضوع كند ، خداوند او را بى‌نام و نشان گرداند ، و براى اين كار بر او خشم گيرد ، و او را به خودش واگذارد ؛ و

اگرهم بر چیزی از دنیای او دست یابد و اندکی از آن به دستش افتـد ، خداونـد برکت را از آن ببَرد .

بحار الأنوار : 75 / 371 / 15

حدیث - 77

امام علی علیه‌السلام :

یا مؤمنُ ، إنّ هذا العِلْمَ والأدبَ ثَمَنُنفسِکَ ، فاجتَهِدْ فی تَعلُّمِهما ، فمـا یَزیـدُ مِن عِلمِکَ وأدبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وقَدْرِکَ ؛

ای مؤمن ! این دانش و ادب جان بهـای توسـت ، پـس در فراگـرفتن آن دو کوشا باش که هر چه بر دانش و ادبت افزوده شود ، قدر و ارزشت فزونی گیرد .

مشکاة الأنوار : 135 منتخب میزان الحکمة : 14

حدیث - 78

امام علی علیه‌السلام :

العِلمُ ضالَّةُ المُؤمِنِ ؛

دانش ، گمشده مؤمن است .

عیون أخبار الرِّضا علیه‌السلام : 2 / 66 / 295 منتخب میزان الحکمة : 396

حدیث - 79

امام باقر علیه‌السلام :

قالَ اللّهُ عزّوجلّ : یا موسی، لا تُطَوِّلْ فی الدُّنْیا أملَکَ فَیَقْسُوَ قَلْبُکَ ، والقاسِی القلبِ منّی بَعِیدٌ؛

خداوند عزّوجلّ فرموده است: ای مؤمن، آرزویت را در دنیا طولانی مکن که دلت را سخت می‌کند و سخت دل، از من دور است.

الکافی: ج 2، ص 329، ح 1

حدیث - 80

امام صادق علیه‌السلام :

ما عُبِدَ اللّهُ بشیءٍ أفضَلَ مِن أداءِ حقِّ المؤمنِ؛

خداوند با چیزی برتر از ادای حق مؤمن پرستیده نشد.

الکافی: ج 2، ص 170، ح 4

حدیث - 81

امام علی علیه‌السلام :

الدُّعاءُ تُرْسُ المُؤمِنِ؛

دعا، سپر مؤمن است.

الکافی: ج 2، ص 468 ح 4

حدیث - 82

امام صادق علیه‌السلام :

يَجِبُ لِلمؤمنِ علَى المؤمن النّصيحَةُ لَهُ فى المَشهَدِ والمَغيبِ؛

بر مؤمن واجب است در حضور و غیاب مؤمن خیرخواه او باشد.

الکافی: ج 2، ص 208، ح 2

حدیث - 83

امام کاظم علیه‌السلام :

ليسَ كلُّ مَن قالَ بوَلايتِنا مؤمناً ، ولكنْ جُعِلوا اُنْساً للمؤمنينَ؛

چنین نیست که هر کس قائل به ولایت ما باشد، مؤمن است، بلکه آنان همدم مؤمنان‌اند.

الکافی: ج 2، ص 242، ح 1

حدیث - 84

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم:

سَتُدفَنُ بَضعَةٌ مِنّى بأرضِ خُراسانَ، لا يَزُورُها مُؤمِنٌ إلاّ أوجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنّةَ؛

زود باشد که پاره‌ای از تن من در خاک خراسان دفن شود. هیچ مؤمنی آن را زیارت نکند مگر آن که خداوند بهشت را بر او واجب گرداند.

حکمت نامه پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ج4 ، ص 300

حدیث - 85

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

اِتّقوا فِراسَةَ المؤمنِ، فإنّهُ یَنظُرُ بنُورِ اللّهِ؛

از هوشیاری مؤمن پروا کنید که او با نور خدا نظر می‌کند.

گزیده شهاب الأخبار: ص 21

حدیث - 86

امام کاظم علیه السلام :

لأنّ المؤمنینَ الفُقَهاءَ حُصونُ الإسلامِ کَحِصنِ سُورِ المَدینةِ لَها؛

مؤمنان فقیه، دژهای اسلام‌اند؛ همچنان که برج و باروی شهر، موجب حفظ شهر است.

الکافی: ج 1، ص 38، ح 3

حدیث - 87

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

عِزُّ الْمُؤمِنِ اسْتِغناؤُهُ عَنِ النّاسِ؛

عزّت مؤمن در بی‌نیازی‌اش از مردم است.

تنبیه الخواطر، ج 1، ص 169

حدیث - 88

امام باقر علیه‌السلام :

نِيَّةُ المُؤمنِ أفضَلُ مِن عَمَلِهِ؛

نیّت مؤمن برتر از عمل اوست.

میزان الحکمه، ح 21024

حدیث - 89

امام کاظم علیه‌السلام :

إنّ المُؤمِنينَ الفُقَهاءَ حُصونُ الإسلامِ؛

مؤمنانِ فقیه دژهای اسلامند.

علم و حکمت: ج 2 ص 516 ح 1437

حدیث - 90

عامِلِ سائِرَ النّاس بِالإنصاف، وعامِلِ الْمُؤمِنينَ بِالإيثارِ؛

با دیگر مردمان، به انصاف رفتار کن و با مؤمنان، به ایثار.

غرر الحکم و درر الکلم، ح 6342

حدیث - 91

پیامبر خدا ﷺ:

اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤمِنِ کَالْبُنیانِ یَشُدُّ بَعضُهُ بَعضاً؛

مؤمن برای مؤمن چون تکیه‌گاهی است که بخشی از آن تکیه‌گاه بخش دیگر است.

میزان الحکمة، ح 1444

حدیث - 92

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

دعا اسلحه مومن است برای دفع دشمنان و ستون دین است که با آن دین مومن برپاست و نور آسمان و زمین است.

عین الحیوه صفحه 404

حدیث - 93

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

کسی که در مالش با فقیر مواسات کند و به مردم از خود انصاف دهد او مومن حقیقی است.

اصول کافی جلد 3 صفحه 318

حدیث - 94

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

راستی که خدای تعالی به خاطر یک مومن صالح و شایسته از شیعیان ما بـلا و گرفتاری را از صد خانه از همسایگانش دفع می نماید.

آثار الصادقین جلد 9 صفحه 162

حدیث - 95

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

کسی که مومنی را بی جهت اذیت نماید، مانند آن اسـت کـه ده مرتبـه مکـه معظمه و بیت المعور را خراب کرده و هزار فرشته مقرب درگـاه الهـی را کشـته است.

مستدرک الوسائل، ج 2، ص 103

حدیث - 96

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

هرکس مومنی را بیازارد پس بی گمان مرا اذیت کرده و هرکس مرا برنجانـد گویا خدا را آزار رسانده است و هرکس خدا را اذیت کند چنان کـه در تـورات انجیل زبور و قرآن آمده از رحمت خداوند به دور است.

جامع السعادت، ج 2، ص 215

حدیث - 97

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند :

مومنی نیست که یک ساعت نزد عالمی نشیند جز آن که خدای عزوجل به سوی او ندا کند نزد حبیب من نشستی به عزت و جلالم سوگند تو را با او ساکن بهشت نمایم و باکی از این کار ندارم.

امالی صدوق صفحه 37

حدیث - 98

امام سجّاد.علیه‌السلام . فرمودند:

اَلْمُؤْمِنُ یَصمُتُ لِیَسلَمَ ویَنطِقُ لِیَغنَمَ؛

مؤمن سکوت می‌کند تا سالم ماند و سخن می‌گوید تا سود برد.

الکافی، ج 2، ص 231

حدیث - 99

امام صادق .علیه‌السلام . فرمودند:

لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الدَبَ الصّالِحَ حَتّی یُدخِلَهُمُ الجَنَّةَ جَمیعا؛

مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و ادب شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند.

مستدرک الوسایل، ج12، ص201، ح13881

حدیث - 100

امام صادق .علیه‌السلام . فرمودند:

اَلمُؤمِنُ... یَنصُرُ المَظلومَ وَیَرحَمُ المِسکینَ. نَفسُهُ مِنهُ فی عَناءٍ وَالنّاسُ مِنهُ فی راحَةٍ؛

مؤمن... مظلوم را یاری می‌کند و به مسکین و درمانده رحم می‌نماید، جانش از او در رنج است و مردم از او در آسایش.

خصال، ص69

حدیث - 101

امام علی.علیه‌السلام . فرمودند:

اَلْمُؤْمِنُ مُنیبٌ مُستَغْفِرٌ تَوّابٌ، اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛

مؤمن بازگشت کننده به خدا، آمرزش خواه و توبه کننده است و منافق نیرنگباز، زیانبار و شکّاک.

(غررالحکم، ح 1288 و 1289)

حدیث - 102

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

إنّ المُؤمِنَ هِمّتُهُ فِی الصّلاةِ وَالصِّیامِ وَالعِبادَةِ وَالمُنافِقُ هِمّتُهُ فِی الطّعامِ وَالشّرابِ کَالبَهیمَةِ؛

همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات.

تنبیه الخواطر،ج1، ص 94

حدیث - 103

امام باقر علیه السلام فرمودند:

کَأنّ المُؤمِنینَ هُمُ الفُقَهاءُ أهلُ فِکرَةٍ وَعِبرَةٍ، لَم یُصِمّهُم عَن ذِکرِ اللّه ما سَمِعوا بِآذانِهِم وَلَم یُعمِهِم عَن ذِکرِ اللّه ما رَأو امِنَ الزّینَةِ؛

گویا مؤمنان همان فقیهان (فرزانگان دین فهم) و اهل اندیشیدن وپند گرفتن هستند. شنیده های دنیوی، گوش آنها را از (شنیدن) یاد خدا کر نمی کند و زرق و برق دنیا چشم آنان را از یاد خدا کور نمی گرداند.

بحارالأنوار، ج73، ص36، ح17

حدیث - 104

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

مَـن فـرّج عن مـومـن فـرّج الله عَن قَلبه یـَوم القیامة؛

هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداونـد در روز قیامـت انـدوه را از قلبش بر طرف سازد.

(اصول کافی، ج 3، ص 268)

حدیث - 105

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ اللهَ عَلِمَ اَنّ الذّنبَ خَیرٌ لِلمُومنِ مِنَ العُجبِ وَ لَولا ذلک مَا ابتُلِیَ مُومِنٌ بِذَنبٍ اَبَداً؛

خداوند می دانست که برای شخص مومن گناه از عجب بهتر است و اگر ایـن طور نبود، شخص مومن هیچ وقت آلوده به گناه نمی شد.

کافی، ج 2 ، ص 313

حدیث - 106

امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمودند:

اَلمُومِنُ مِثلُ کفّتی المیزانِ کلّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بَلائِهِ؛

مومن همانند دو کفه ترازوست. هرگاه به ایمانش افزوده گردد، به بلایش نیز افزوده می گردد.

(تحف العقول، ص 408)

حدیث - 107

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

المَرَضُ لِلمُؤمِنِ ؛ تَطهیرٌ ورَحمَةٌ ، و لِلکافِرِ ؛ تَعذیبٌ ولَعنَةٌ ، وإنّ المَرَضَ لایَزالُ بِالمُؤمِنِ ، حَتّی لایَکونَ عَلَیهِ ذَنبٌ؛

بیماری برای مؤمن ، تطهیر و رحمت ، و برای کافر ، عذاب و لعنت است . بیماری ، همدم مؤمن می‌ماند ، تا هنگامی که هیچ گناهی بر وی نباشد .

(ثواب الأعمال، ص 229، ح1)

حدیث - 108

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

اَلمُؤمِنُ اِذا غَضِبَ لَم یُخرِجهُ غَضَبُهُ مِن حَقٍّ وَاِذا رَضِیَ لَم یُدخِلهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَالّذی اِذا قَدَرَ لَم یَأخُذ اَکثَرَ مِمّا لَهُ؛

مؤمن چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حقّ خود نگیرد.

(بحارالأنوار، ج78، ص 209، ح85)

حدیث - 109

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

سِتّةٌ لاتَکونُ فِی المُؤمِنِ: اَلعُسرُ وَالنَّکَهُ وَالحَسَدُ وَاللَّجاجَةُ وَالکَذِبُ وَالبَغیُ؛

شش (صفت) در مؤمن نیست: سخت گیری، بی خیری، حسادت، لجاجت، دروغگویی و تجاوز.

(تحف العقول، ص 377)

حدیث - 110

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنّ الْمُؤْمِنَ... إذا سَکَتَ فَکّرَ... وَالْمُنافِقُ إذا سَکَتَ سَها؛

سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است.

(تحف العقول، ص212)

حدیث - 111

پیامبر خدا ﷺ فرمودند:

سِبابُ المؤمِنِ فُسوقٌ و قِتالُهُ کُفرٌ و أکلُ لَحمِهِ مِن مَعصیَةِ اللّه؛

ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست.

(بحار الأنوار، ج 75، ص 148، ح 6 - منتخب میزان الحکمة، ص 264)

حدیث - 112

پیامبر خدا ﷺ فرمودند:

لا یَزالُ البَلاءُ فی المؤمنِ والمؤمنةِ فی جَسَدِهِ ومالِهِ وولدِهِ حَتّی یَلقَی اللّهَ وما علَیهِ مِن خطیئةٍ؛

زن و مرد مؤمن پیوسته در جان و مال و فرزندشان گرفتار بلا می‌شوند تا آن که بدون گناه ، خدا را دیدار کنند.

(بحار الأنوار، ج 67، ص 236، ح 54)

حدیث - 113

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

اِنّ هذَا اللِّسانَ مِفتاحُ کُلِّ خَیرٍ وَ شَرٍّ، فَیَنبَغی لِلمُؤمِنِ اَن یَختِمَ عَلی لِسانِهِ کَما یَختِمُ عَلی ذَهَبِهِ وَ فِضَّتِهِ؛

به راستی که این زبان کلید همه خوبی‌ها و بدی‌هاست پس شایسته است که مؤمن زبان خود را مُهر و موم کند، همان گونه که (صندوق) طلا و نقره خود را مُهر و موم می‌کند.

(تحف العقول، ص 298)

حدیث - 114

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

آدم دین‌دار چون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم است. چون خضوع می‌کند متواضع است. چون قناعت می‌کند، بی‌نیاز است. به آنچه داده شده خشنود است. چون تنهایی را برگزیده از دوستان بی‌نیاز است. چون هوا و هوس را رها کرده آزاد است. چون دنیا را فرو گذارده از بدی‌ها و گزندهای آن در امان است. چون حسادت را دور افکنده محبتش آشکار است.مردم را نمی‌ترساند پس از آنان نمی‌هراسد و به آنان تجاوز نمی‌کند پس از گزندشان در امان است. به هیچ چیز دل نمی‌بندد پس به رستگاری و کمال فضیلت دست می‌یابد و عافیت را به دیده بصیرت می‌نگرد پس کارش به پشیمانی نمی‌کِشد.

امالی مفید، ص 52، ح 14

حدیث - 115

امام صادق (علیه السلام) فرمودند:

لایَزالُ المُؤمِنُ یُورِثُ أهلَ بَیتِهِ العِلمَ وَ الـدَبَ الصّـالِحَ حَتّـی یُـدخِلَهُمُ الجَنّـةَ جَمیعا؛

مؤمن همواره خانواده خود را از دانش و تربیت شایسته بهره مند می سازد تا همه آنان را وارد بهشت کند.

(مستدرک الوسایل، ج12، ص201، ح13881)

حدیث - 116

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

نیّةُ المُؤمِنِ خَیرٌ مِن عَمَلِهِ وَ نیّةُ الکافِرِ شَرٌ مِن عَمَلِهِ وَ کُلٌ عامِـلٍ یَعمَـلُ عَلـی نیّتِهِ؛

نیت مؤمن بهتر از عمل او، و نیت کافر بدتر از عمل اوست و هر کس مطـابق نیت خود عمل می‌کند.

(کافی، ج 2، ص 84 ، ح 2)

حدیث - 117

پیامبر اکرم، ﷺ .فرمودند:

خَیرُ ما اُعطیَ الرّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرٌّ ما اُعطِیَ الرّجُلُ قَلبٌ سوءٍ فی صورَةٍ حَسَنَةٍ؛

بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست.

(کنزالعمّال، ح 5170)

حدیث - 118

امام حسن عسکری .علیه‌السلام . می فرمایند:

علاماتالمومنخمس: صلاه احدیو خمسین وزیاره الاربعین والتختم فیالیمینو تعفیر الجبین والجهر ببسم الله الرحمنالرحیم؛

علامات مومن پنج چیز است : 51 رکعت نمازگذاردن در هر شب و روز (17 رکعت نمازواجب و 34 رکعت نافله) وزیارت اربعین و انگشتر دردست راست کردن و برخاک سجده نمودن و بلند گفتن بسم الله الرحمن الرحیم .

تهذیب الاحکام، دارالکتب الاسلامیه، چاپ دوم، ج 6، ص 52

حدیث - 119

امام علی.علیه‌السلام . فرمودند:

لا يَشبَعُ المُؤمِنُ وَ أخُوهُ جائِعٌ ؛

مؤمن ، سیر سر بر بالین نمی‌نهد در حالی که برادرش گرسنه است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث10691

حدیث - 120

امام علی.علیه‌السلام . فرمودند:

لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : ساعَةٌ يُناجي فيها رَبَّهُ وَ ساعَةٌ يُحاسِبُ فِيها نَفسَهُ ، وَ ساعَةٌ يُخَلّي بَينَ نَفسِهِ وَ لَذّتِها فِيما يَحِلُّ وَ يَجمُلُ ؛

مؤمن را سه وقت است: وقتی که با پروردگارش مناجات می‌کند، وقتی که نفسش را به حساب می‌کشد، و وقتی که با خود و لذّت‌های حلال و زیبا خلوت می‌کند .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث7370

حدیث - 121

امام علی.علیه‌السلام . فرمودند:

عامِلِ سائِرَ النّاسِ بِالإنصافِ وَ عامِلِ المُؤمِنينَ بِالإيثارِ ؛

با دیگر مردمان به انصاف رفتار کن و با مؤمنان به ایثار .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث6342

حدیث - 122

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

شُكرُ المُؤمِنِ يَظهَرُ فِي عَمَلِهِ ؛

سپاسگزاری مؤمن در عملش آشکار می‌شود .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث5661

حدیث - 123

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

ثابِرُوا عَلى صَلاحِ المُؤمِنِينَ وَ المُتَّقِينَ ؛

صلاح مؤمنان و پرهیزگاران را پیوسته در نظر داشته باشید .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث4703

حدیث - 124

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنّ بِشرَ المُؤمِنِ فِي وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِي دينِهِ وَ حُزنَهُ فِي قَلبِهِ ؛

شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث3454

حدیث - 125

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلمُؤمِنُ سِیرَتُهُ القَصدُ وَ سُنَّتُهُ الرُّشدُ ؛

شیوه مؤمن، میانه‌روی و طریقه او بالندگی است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث1501

حدیث - 126

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلمُؤمِنُ هَیِّنٌ لَیِّنٌ سَهلٌ مُؤَتَمَنٌ ؛

مؤمن ، آسان‌گیر ، نرم‌خو ، سهل‌گیر و مورد اعتماد است .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث1454

حدیث - 127

رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله :

در کانون دلهای مؤمنان معرفتی ویژه نسبت به امام حسین علیه‌السلام وجود دارد .

کتاب پیام عاشورا صفحه 25

حدیث - 128

امام باقر علیه‌السلام فرمودند :

بر مؤمنان لازم است روز عاشورا را در ماتم بسر برند و به یکدیگر که رسیدند ، بگویند : عظم الله اجورنا و اجورکم بمصابنا بالحسین و جعلنا و ایاکم من الطالبین بثاره مع ولیه المهدی من آل محمد .

کتاب پیام عاشورا صفحه 75

حدیث - 129

قال ابو محمدالحسن العسکری علیه‌السلام :

علامات المؤمن خمس: صلاة الخمسین، و زیارة الاربعین، والتختم فی الیمین، و تعفیر الجبین والجهر ببسم الله الرحمن الرحیم؛

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند:

نشانه‌های مؤمن پنج چیز است:

? ـ پنجاه رکعت نماز(نماز یومیه و نمازهای نافله)

? ـ زیارت اربعین

? ـ انگشتر به دست راست کردن

? ـ بر خاک سجده کردن

? ـ بسم الله الرحمن الرحیم را در نماز بلند گفتن.

وسائل الشیعه، ج ??، ص ??? / التهذیب، ج ?، ص ?? .

حدیث - 130

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

اَنا قَتیلُ الْعَبْرَةِ لا یَذْکُرُنی مؤ مِنٌ اِلاّ بَکی؛

من کُشته اشکم . هیچ مؤ منی مرا یاد نمی کند مگر آنکه (بخاطر مصیبتهایم) گریه می کند.

بحارالانوار، ج 44، ص 279

حدیث - 131

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

اِنّ لِقَتْلِ الْحُسَیْنِ علیه‌السلام حَرارَةً فی قُلُوبِ الْمُؤ منینَ لا تَبْرَدُ اَبَداً؛

برای شهادت حسین علیه‌السلام ، حرارت و گرمایی در دلهای مؤ منان است که هرگز سرد و خاموش نمی شود.

جامع احادیث الشیعه ، ج 12، ص 556

حدیث - 132

امام صادق عليه‌السلام :

عَلَيكُم بِالرُّمّانِ الحُلوِ فَكُلوهُ ؛ فَإِنّهُ لَيسَت مِن حَبَّـةٍ تَقَـعُ فـى مَعِـدَةِ مُـؤمِنٍ إلاّ أبادَت داءً ، وأطفَأَت شَيطانَ الوَسوَسَهِ عَنهُ؛

بر شما باد انار شیرین . آن را بخورید ؛ چرا که هیچ دانـه‌ای از آن بـه معـده مؤمنی در نمی‌آید ، مگر این که بیماری‌ای از آن ریشـه‌کـن مـی‌کنـد و شـیطانِ وسوسه را از او دور می‌سازد .

الکافی ، جلد 6 ، صفحه 354 ، حدیث 10 .

حدیث - 133

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله :

الحِنّاءُ خِضابُ الإِسلامِ ؛ يَزيدُ فِى المُؤمِنِ عَمَلَهُ، ويَذهَبُ بِالصُّداعِ، ويُحِدُّ البَصَرَ ، ويَزيدُ فِى الوِقاعِ ، وهُوَ سَيِّدُ الرَّياحينِ فِى الدُّنيا وَالآخِرَةِ؛

حنا، خضاب اسلام است؛ بر [ثواب] عمل مؤمن می‌افزاید ، سردرد را از میان می‌بَرَد ، چشم را تیزبین می‌کند ، قدرت آمیزش را افزون می‌سازد و مهترِ گیاهان خوش‌بو در دنیا و آخرت است.

طبّ النبیّ صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلّم، ص10 و مکارم الأخلاق، ج1، ص189، ح558

حدیث - 134

پیامبر خدا ﷺ :

خَيرُ ما اُعْطِيَ الرّجُلُ المؤمنُ خُلقٌ حَسَنٌ ، وشَرٌّ ما اُعْطِيَ الرّجُل قلبٌ سوءٍ فی صُورةٍ حَسَنَةٍ ؛

بهترین چیزی که به مرد مؤمن داده شده خوی نیکوست و بدترین چیزی کـه به انسان داده شده دل بد در چهره زیباست .

کنز العمّال : 5170

حدیث - 135

امام علی علیه السلام :

حُسْنُ وَجْهِ المؤمنِ مِن حُسنِ عِنايَةِ اللّه بهِ؛

زیباییِ رخسار مؤمن از حسنِ عنایت خداست به او .

غرر الحکم : 4848

حدیث - 136

پیامبر خدا ﷺ :

إنّ اللّهَ يُحِبُّ إذا خَرَجَ عَبدُهُ المؤمنُ إلى أخيهِ - أن يَتَهَيّأَ لَهُ وأن يَتَجَمّلَ؛

خداوند دوست دارد هرگاه بنده مؤمنش نزد برادر خود می‌رود ، خویشـتن را برای رفتن پیش او آماده و آراسته گرداند .

بحار الأنوار : 79 / 307 / 23

حدیث - 137

پیامبر خدا ﷺ می فرمایند:

مَن أقرَضَ مُؤمنا قَرضا يَنتَظِرُ بهِ مَيسورَهُ كانَ مالُهُ فی زَكـاةٍ ، وكـانَ هـو فـی صَلاةٍ مِن المَلائكةِ حتّی يُؤَدِّيَهُ إلَيهِ ؛

هر کس به مؤمنی وامی بدهد و (برای پس گرفتن آن) صبر کند تا دستش باز شود ، مال او زکات محسوب شود و در نماز ، با فرشتگان باشد تا این که وامش به او برگردانده شود .

ثواب الأعمال : 166 / 1

حدیث - 138

پیامبر خدا ﷺ :

مَنِ استَذَلّ مؤمِنا أو مؤمِنَةً أو حَقّرَهُ لِفَقرِهِ أو قِلّةِ ذاتِ يَدِهِ ، شَـهَرَهُ اللّـهُ تعـالی يومَ القِيامَةِ ثُمّ يَفضَحُهُ؛

هر کس مرد یا زن مؤمنی را به سبب تهیدستی یا اندک بودن مال و دارایـیش خوار شمارد یا تحقیر کند، خداوند متعال در روز قیامت او را (بدین کار زشتش) شهره و سپس رسوایش سازد.

بحار الأنوار : 72 / 44 / 52

حديث - 139

امام علی عليه‌السلام :

لاتُحَقِّروا ضُعفاءَ إخوانِكُم ؛ فإنّهُ مَنِ احتَقَرَ مُؤمِنا لم يَجمَعِ اللّهُ عز و جل بينهما فی الجنّةِ إلاّ أن يتوبَ؛

برادران تهیدست خود را تحقیر نکنید؛ زیرا هر کس مؤمنی را حقیر شمارد، خداوند عز و جل میان آن دو در بهشت جمع نکند، مگر این که توبه نماید.

الخصال : 614 / 10

حديث - 140

امام صادق عليه‌السلام :

إنّ اللّهَ جلّ ثناؤهُ لَيَعتَذِرُ إلى عَبدِهِ المؤمنِ المُحوِجِ فی الدنيا كما يَعتَذِرُ الأخُ إلى أخيهِ ، فيَقولُ : وعِزّتی وجَلالی ، ما أحوَجتُكَ فی الدنيا مِن هَوانٍ كانَ بِكَ عَلَيَّ ، فارفَعْ هذا السِّجْفَ فانظُرْ إلى ما عَوَّضتُكَ مِن الدنيا . قالَ : فَيَرفَعُ فيَقولُ : ما ضَرَّنی ما مَنَعتَنی مع ما عَوَّضتَنی؟!؛

(در روز قیامت) خداوندجلّ ثناؤه، همچنان که برادری از برادرش پوزش می‌خواهد ، از بنده مؤمن نیازمند خود در دنیا، عذر می‌خواهد و می‌فرماید: به عزّت و جلالم سوگند که من تو را در دنیا از سر خواریت نزد من، محتاج نکردم. اکنون این سرپوش را بردار و ببین به جای دنیا به تو چه داده‌ام. او سرپوش را بردارد و گوید: با این عوضی که به من دادی مرا چه زیان اگر آنچه را در دنیا از من گرفتی.

الكافی : 2 / 264 / 18

حدیث - 141

امام صادق عليه‌السلام :

إنّ اللّهَ عز و جل جَعَلَ أرزاقَ المؤمنينَ مِن حيثُ لا يَحتَسِبُونَ، وذلکَ أنّ العَبدَ إذا لَم يَعرِفْ وَجهَ رِزقِهِ كَثُرَ دُعاؤهُ؛

خداوند عز و جل روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی‌کنند ؛ و این بدان علّت است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید زیاد دعا می‌کند .

نور الثقلين : 34/354/5

حدیث - 142

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله:

لَمّا سُئلَ عنِ الشُّعَراءِ: إنّ المُؤمِنَ مُجاهِدٌ بِسَيفِهِ ولِسانِهِ ، والذی نَفسی بيدِهِ لَكأنّما يَنضِحُونَهم بِالنّبلِ؛

در پاسخ به سؤال از شاعران: همانا مؤمن با شمشیر و زبان خود جهاد می‌کند ؛ سوگند به آن که جانم در دست اوست ، سخنان شاعران (مؤمن) چون تیری است که به دشمن می‌زنند .

نور الثقلين : 105/70/4

حدیث - 143

پیامبر خدا ﷺ فرمودند:

المؤمنُ إذا ماتَ وتَرَکَ وَرَقةً واحِدَةً علَیها عِلمٌ تَکونُ تِلکَ الوَرَقةُ یَومَ القِیامَةِ سِترا فیما بَینَهُ وبَینَ النارِ ، وأعطاهُ اللّهُ تبارکَ وتعالی بکُلِّ حَرفٍ مَکتوبٍ علَیها مَدینَةً أوسَعَ مِن الدنیا سَبعَ مَرّاتٍ ؛

هر گاه مؤمن بمیرد و یک برگه که روی آن علمی نوشته شده باشد از خود برجای گذارد ، روز قیامت آن برگه پرده میان او و آتش می‌شود و خداوند تبارک و تعالی به ازای هر حرفی که روی آن نوشته شده ، شهری هفت برابر پهناورتر از دنیا به او می‌دهد .

أمالی الصدوق : 40 / 3

حدیث - 144

قال الصادق علیه السلام

ثلاثة هن فخر المؤ من وزینة فی الدنیا و الاخرة : الصلاة فی اخر اللیل و یاءسه مما فی ایدی ، الناس ، و ولایة الامام من ال محمد ﷺ

سه چیز مایه افتخار مومن و زینت اودر دنیا و آخرت است :

1 - نماز در آخر شب ؛

2 - دل کندن از آنچه دردست مردم است ؛

3 - پذیرش ولایت امام از اهل بیت پیامبر ﷺ

(بحارالانوار، ج 87، ص 140).

حدیث - 145

اوصی رسول الله ﷺ علیا علیه السلام فقال له :

یا علی ! ثلاث فرحات للمؤ من فی الـدنیاء لقـاء الاخـوان ، و الافطـار مـن الصیام ، و التهجد من آخر اللیل

رسول خداصلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم‌به علی علیه السلام وصیت نمود: ای علی ! در این دنیا سه چیز برای مؤ من سرور آفرین است :

1 - دیدار برادران دینی ؛

2 - افطار روزه دار در پایان روزه ؛

3 - عبادت در ساعات آخر شب .

(اعلام الدین فی صفات دیلمی ، ص 133، بحارالانوار، ج 74، ص 352).

حدیث - 146

عن ابی عبدالله علیه السلام قال :

من قدم اربعین رجلا من اخوانه فدعا لهم ثم دعا لنفسه ، استجیب لـه فـیهم و فی نفسه؛

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که در قنوت نماز وتر بـرای چهـل مـؤ مـن وسپس برای خود دعا کند، خداوند دعاهای وی را مستجاب گرداند.

(وسائل الشیعه ، ج 4، باب 45).

حدیث - 147

قال الصادق عليه السلام

شرف المؤ من صلاته بالليل؛

شرف مومن به نماز شب او است .

(بحارالانوار، ج 87، ص 141).

حدیث - 148

قال علی - عليه السلام -:

الدعاء ترس المؤ من ؛

دعا سپر مؤ من است .

(میزان الحکمه ، ج 3 ص 247)

حدیث - 149

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

فما من مؤ من مشی الی الجماعة الا خلف الله علیه اهوال یوم القیامة ، ثم یامر به الی الجنة ؛

پس مؤ منی نیست که در راه نماز جماعت قدم بردارد مگر این کـه خداونـد تبارک و تعالی ترس و هراس روز قیامت را برای او سبک می گیرد، سپس او را امر می کندبه ورود به بهشت .

(وسائل الشیعه ، ج 5، ص 372)

حدیث - 150

قال زین العابدین علیه السلام

حق الموذن ، ان تعلم انه مذکر لک ربک - عز و جل - و داع لک الی حظک ، و عونک علی قضاء فرض الله علیک ، فاشکره علی ذلک شکرا للمحسنین الیک ؛

حق موذن بر تو آن است که بدانی همانا او یادآورنده پروردگار تو و دعوت کننده تو به بهره ات از خدا است و یار تو در ادای واجب الهی است ، پس قدردان او باش ، همچون سپاسگزاری از کسانی که به تو نیکی کرده اند.

(میزان الحکمه ، ج 1، ص 83)

حدیث - 151

قال الباقر علیه السلام

ایما مؤ من حافظ علی الصلوات المفروضة فصلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلین ؛

هر مؤ منی محافظت بر نمازش نماید، و او را در وقتش به جاآورد، از انسانهای غافل شمرده نمی شود.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 79)

حدیث - 152

قال رسول الله ﷺ

لایزال الشیطان ذعزا من المؤ من ما حافظ علی الصلوات الخمس لوقتهن فاذا ضیعهن تجرا علیه فادخله فی العظائم ؛

شیطان همیشه از مؤ من می ترسد تا زمانی که بر نمازهای پنجگانه محافظت دارد و در وقتش به جا می آورد، اما هنگامی که وقت نماز را ضایع کـرد بـر او جراءت پیدا می کند و او را در گناهان بزرگ می اندازد.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 18)

حدیث - 153

قال الصادق علیه السلام

و انی لاحب للرجل منکم المؤ من اذا قام فی صلاة فریضة ان یقبل بقلبه الـی الله .و لایشغل قلبه بامر الدنیا، فلیس من مؤ من یقبل بقلبه فی صلاته الـی الله الا اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤ منین الیه بالمحبة له بعد حب الله ایاه ؛

همانا من مؤ منی از شما را دوست دارم که وقتی به نماز فریضه می ایستد، با قلبش به سوی خدا متوجه گردد و قلب خود را در نماز به دنیا مشـغول نسـازد، پس هیچ مومنی نیست که با قلب خود در نمازش به سوی الله برود، مگر اینکـه خداوند با همه الطافش به او رو می آورد و بعد از آن قلوب همه مومنین هـم از راه راءفت و مهربانی به سوی او رو می آورد.

(بحارالانوار، ج 84، ص 240)

حدیث - 154

قال الباقر عليه السلام

اذا قام المؤ من فی الصلوة ، بعث الله الحور العین حتی یحدقن به ، فاذا انصرف و لم یسئل الله منهن شیئا انصرفن متعجبات ؛

هنگامی که (نمازگزار) مؤ من به نماز مـی ایسـتد، خداونـد حـورالعین را بـه طرفش می فرستد آن چنان که دور نمازگزار را می گیرند و به او نگاه می کنند، پس وقتی نمازگزار نمازش را تمام کرد و از خدا چیزی نخواست ، حورالعین بـا تعجب از او دور می شوند.

(جامع احادیث الشیعه ، ج 4، ص 27)

حدیث - 155

قال الصادق عليه السلام

لیس من عبد مؤ من یقبل بقلبه علی الله عز و جل فی صلوته و دعائه الا اقبل الله عز و جل علیه بقلوب المؤ منین الیه ؛

همانا بنده مؤ منی نیست که با قلبش در نماز و دعاء به خـدا رو کنـد، مگـر اینکه خداوند قلبهای مؤ منین را به طرف او متوجه کند.

(جامع احادیث الشیعه ، ج 5، ص 30)

حدیث - 156

قال الصادق عليه السلام

و انی لاحب للرجل منکم المومن اذا قام فی صلاة فریضة ان یقبل بقلبه الی الله و لایشغل قلبه بامر الدنیا، فلیس من مومن یقبل بقلبه فی صلاته الی الله اقبل الله الیه بوجهه و اقبل بقلوب المؤ منین الیه بالمحبة له بعد حب الله - عز و جل - ایاه ؛

به درستی من مؤ منی از شما را دوست دارم که وقتی به نماز واجب می ایستد با قلبش به سوی خدا متوجه گردد و قلب خود را در حال نماز به دنیا مشغول نسازد، پس هیچ مؤ منی نیست که با قلب خود در نمازش به سوی الله برود، مگر این که خداوند با همه الطافش به او رو می آورد و بعد از آن قلوب همه مومنین هم از راه راءفت و مهربانی به سوی او رو می آورند.

(بحارالانوار، ج 84، ص 240،وسائل الشیعه ، ج 4، ص 686،ثواب الاعمال ، ص 163)

حدیث - 157

قال الصادق - عليه السلام -:

ایما مؤ من سجد الله سجدة لشکر نعمة غیر صلاة ، کتب الله له بها عشر حسنات و مما عنه عشر سیئات و رفع له عشر درجات فی الجنان ؛

هر مؤ منی در غیر از حال نماز سجده شکری جهت نعمتی به جای آورد، خداوند به آن خاطر ده حسنه برای او بنویسد و ده گناه از نامه عملش پاک کند و ده درجه برای او در بهشت بالا ببرد.

(ثواب الاعمال ، ص 83)

حدیث - 158

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

علم الاسلام الصلاة فمن فرع لها قبلة و حافظ علیها بحدها و وقتها و سنتها فهو مؤ من ؛

نماز، پرچم اسلام است ، مؤ من واقعی کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب وقت آن باشد.

(کنزالعمال ، ج 7، حدیث 1887)

حدیث - 159

قال علی عليه السلام

و قد عرف حقها (الصلوة) رجال من المؤ منین الذین تشغلهم عنها زینة متاع ، و لاقرة عین من ولد و لا مال ، یقول الله سبحانه : (رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّـهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ) ؛

حق نماز را مؤ منین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی ها از فرزند و مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد زیرا که خداوند سبحان میگوید: (مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد)).

(نهج البلاغه ، خطبه ، 199)

حدیث - 160

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

اذا قام العبد المؤ من فی صلاته نظر الله - عز و جل - الیه ؛

وقتی که بنده مؤ من به نماز می ایستد، خداوند سبحان به او نظر می کند.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 21)

حدیث - 161

قال الباقر عليه السلام

فما من مؤ من يوافق تلک الساعة ان يكون ساجدا او راكعا او قائما الا حـرم الله جسده على النار ؛

هیچ مؤ منی نیست که در چنین وقت نماز در حال سجود و یا رکوع یا قیـام باشد، مگر این که خدا جسمش را بر آتش حرام کرده است.

(جامع احادیث الشیعه ، ج 4، ص 27)

حدیث - 162

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

اذا قام العبد المؤ من فی صلاته نظر الله - عز و جل - الیـه او قـال اقبـل الله علیه حتی ینصرف و اظلته الرحمة من فوق راءسه الـی افـق السـماء و الملئکـة تحفه من حوله الی افق السماء و کل الله به ملکا قائما علی راءسه یقـول لـه ایهـا المصلی لو تعلم من ینظر الیک و من تناجی ما التفت و لازلت من موضعک ابدا؛

هرگاه بنده مؤ من به نماز برخیزد، خداوند به او نظـر مـی کنـد (یـا فرمـود) خداوند به او روی می کند تا از نماز فارغ شود و رحمت از بالای سرش تا افق آسمان بر او سایه می افکند و فرشتگان اطراف او را تا آسـمان مـی پوشـانند و خداوند فرشته ای را بر سر او موکل می کند که به او می گوید ای نمازگزار! اگر بدانی چه کسی به تو نظر می کند و با چه کسی مناجـات مـی کنـی ، بـه چیـز دیگری توجه نخواهی کرد و هرگز از جایگاه خود کنار نخواهی رفت .

(جامع احادیث الشیعه ، ج 4، ص 10.وسائل الشیعه ، ج 3، ص 21)

حدیث - 163

قال رسول الله ﷺ

الصلاة سلاح علی الکافر ؛

نماز سلاح مؤ من علیه کافر است .

(بحارالانوار، ج 82، ص 56 و 231)

حدیث - 164

قال رسول الله ﷺ

الصلاة زاد للمؤ من من الدنیا الی الاخرة ؛

نماز زاد و توشه مؤ من در دنیا برای آخرت می باشد.

(بحارالانوار، ج 82، ص 232)

حدیث - 165

قال رسول الله ﷺ

ما من لیلة الا و ملک الموت ینادی یا اهل القبور لمن تغبطون الیوم ....فیقول الموتی : انما نغبط المؤ منین فی مساجدهم لانهم یصلون و لا نصلی ...؛

هر شب فرشته مرگ ندا می کند: ای اهل قبور!نسبت به چه کسی غبطه می خورید؟.. مردگان در جواب گویند: ما به مؤ منانی غبطه می خوریم که در مساجد نماز می خوانند در حالی که ما نماز نمی خوانیم .

(ارشاد القلوب ، ص 65)

حديث - 166

قال رسول الله ﷺ

الصلاة نورالمؤ من و الصلاة نور من الله ؛

نماز نور مؤ من است و نماز نورى از خداوند است .

(جامع احاديث الشيعه ، ص 4 و 15)

حديث - 167

قال رسول الله ﷺ

ان الصلوة قربان المؤ من ؛

همانا نماز خواندن وسيله نزديكى مؤ من به خداست .

(كنزالعمال ، حديث 18907)

حديث - 168

قال رسول الله ﷺ

الصلوة ، معراج المؤ من ؛

نماز، معراج مؤ من است .

(كشف الاسرار، ج 2، ص 676، سرالصلوة ، ص 7، اعتقادات مجلسى ، ص 29)

حدیث - 169

امام صادق عليه السلام :

شَرَفُ المُؤمِنِ صلاتُهُ باللیلِ ، وعِزُّ المؤمِنِ کَفُّهُ عن أعراضِ الناسِ ؛

شرافت مؤمن ، نماز شب اوست ، و عزّت مؤمن ، خودداری او از لطمه زدن به آبروی مردم .

الکافی : 3 / 488 / 9 منتخب میزان الحکمة : 330

حدیث - 170

امام باقر عليه السلام :

أیّما مُؤمِنٍ حافَظَ علَی الصّلواتِ المَفروضَةِ فَصَلاّها لِوَقتِها فَلَیسَ هذا مِن الغافِلینَ؛

هر مؤمنی که به نمازهای واجب اهمیت دهد و آنها را به وقتش بخواند ، از غافلان نیست .

الکافی : 3 / 270 / 14 منتخب میزان الحکمة : 430

حدیث - 171

امام‌صادق عليه السلام :

یَنبَغی للمؤمنِ أن لا یَموتَ حتّی یَتَعَلّمَ القرآنَ ، أو یکونَ فی تَعَلُّمِهِ؛

سزاوار است که مؤمن پیش از آن که بمیرد ، قرآن را بیاموزد یا در حال آموختن آن بمیرد .

حديث - 172

امام صادق عليه السلام فرمودند:

إِنّ المُؤمِنَ يَغبِطُ وَلايَحسُدُ وَالمُنافِقُ يَحسُدُ وَلايَغبِطُ؛

مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد.

کافی، ج2، ص307، ح7

حديث - 173

امام صادق عليه السلام فرمودند:

إِنّ اللّه فَوَّضَ إِلَى المُؤمِنِ اُمورَهُ كُلّها وَلَم يُفَوِّض إِلَيهِ أَن يَكونَ ذَليلاً أَما تَسمَعُ اللّه تَعالى يَقولُ:(وَ لِلّهِ العِزّةُ وَلِرَسولِهِ وَلِلمُؤمِنينَ)؟ فَالمُؤمِنُ يَكونُ عَزيزا وَلا يَكونُ ذَليلاً قالَ: إِنّ المُؤمِنَ أَعَزُّمِنَ الجَبَلِ لأَنّ الجَبَلَ يُستَقَلُّ مِنهُ بِالمَعاوِلِ وَالمُؤمِنُ لايُستَقَلُّ مِن دينِهِ بِشَىْ ءٍ؛

خداوند اختیار همه کارها را به مؤمن داده اما این اختیار را به او نداده است که ذلیل باشد. مگر نشنیده ای که خدای تعالی می فرماید:عزت از آن خدا و رسولش و مؤمنین است؟ پس، مؤمن عزیز است و ذلیل نیست. [در ادامه] فرمودند: مؤمن از کوه محکم تر است، زیرا از کوه با ضربات تیشه کم می شود اما با هیچ وسیله ای از دین مؤمن نمی توان کاست.

التهذیب، ج6، ص179 ح367

حدیث - 174

پیامبراکرم ﷺ فرمودند:

اِتّقُواالله وَأَصلِحواذاتَ بَینِکُمْ فَإِنَ اللّه یُصلِحُ بَینَ المُؤمِنینَ یَومَ القیامَة؛

تقوای الهی داشته باشید و اصلاح کنید میان خودتان را زیرا خداونـد در روز قیامت میان مؤمنین را اصلاح می کند.

محجة البیضاء، ج3، ص373

حدیث - 175

پیامبراکرم ﷺ فرمودند:

مَن واسَی الفَقیرَ وَأَنصَفَ النّاسَ مِن نَفسِهِ فَذلِکَ المُؤمِنُ حَقّا؛

هر کس به نیازمند کمک مالی کند و با مردم منصفانه رفتار نماید چنین کسی مؤمن حقیقی است.

خصال، ص 47

حدیث - 176

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

مَن أَمَرَ بِالمَعروفِ شَدَّ ظَهرُ المُؤمِنِ وَمَن نَهی عَنِ المُنکَرِ أَرغَمَ أَنفَ المُنافِقِ وَأَمِنَ کَیدَهُ؛

هر کس امر به معروف کند به مؤمن نیرو می بخشد و هر کس نهـی از منکـر نماید بینی منافق را به خاک مالیده و از مکر او در امان می ماند.

کافی، ج2، ص50، ح1

حدیث - 177

پیامبراکرم ﷺ فرمودند:

یا عَلیُّ، مِن کَرامَةِ المُؤمِنِ عَلَی اللّه اَنّـهُ لَم یَجعَل لاَجلِهِ وَقتا حَتّی یَهُمَّ بِبائقَـةٍ فَاِذا هَمَّ بِبائقَةٍ قَبَضَهُ اِلَیهِ ؛

ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است کـه بـرایش وقـت مـرگ، معیّن نفرموده است، تا زمانی که قصد شـرّی کنـد. آن گـاه خداونـد جـانش را بستاند.

عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج 2، ص 40، ح 90

حدیث - 178

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

مَن اَحصی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هذِهِ الآیَةِ قالَ اللّه عَزّوَجَلّ: اِنّ الّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَةُ فِی الّذینَ آمَنوا لَهُـم عَـذابٌ اَلـیمٌ فِی الدُّنیا وَ الآخِرَةِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لا تَعلَمونَ ؛

هر کس درصدد عیب جـویی بـرادر مـؤمنش برآیـد، تـا بـا آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی هـا در میـان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می داند و شما نمی دانید.

مستدرک الوسایل، ج 9، ص 110، ح 10379

حدیث - 179

امام صادق عليه‌السلام فرمودند:

اِنّ لِلمُؤمِنِ عَلی المُؤمِنِ سَبعَةَ حُقوقٍ، فَاَوجَبُها اَن یَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِن کانَ عَلی نَفسِهِ اَو عَلی والِدَیهِ، فَلا یَمیلَ لَهُم عَنِ الحَقِّ؛

مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود.

بحار الأنوار، ج 74، ص223، ح 8

حدیث - 180

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

وَالّذی نَفسی بِیَدِهِ لاتَدخُلُوا الجَنّةَ حَتّی تُؤمِنوا وَ لا تُؤمِنوا حَتّی تَحابّوا أولا أدُلُّکُم عَلی شَئٍ اِذا فَعَلتُموهُ تَحابَبتُم؟ اَفشُوا السَّلامَ بَینَکُم؛

به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی شوید، مگر این که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید.

مشکاة الانوار، ص 157

حدیث - 181

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

زبان ، کلید هر خوبی و بدی است ، پس سزاوار است که مؤمن بر زبان خود مهر زند ،چنانکه بر طلا و نقره‌اش مهر می‌زند .

تحف‌العقول ، ص 308

حدیث - 182

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

با منافق با زبانت مدارا کن ، و مؤمن را از دل دوست بدار ، و اگر با یهـودی نیزهمنشین شدی ، خوشرفتاری کن .

تحف‌العقول ، ص 301

حدیث - 183

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است .

تحف‌العقول ، ص 302

حدیث - 184

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

مؤمن برادر مؤمن است ، او را دشنام نمی‌دهد ، از او دریغ نمی‌کند ، و بـه او گمان بد نمی‌برد .

بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج 75 ، ص 176

حدیث - 185

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

چون مؤمن با مؤمنی دست دهد، پاک و بی‌گناه از یکدیگر جدا می‌شوند .

بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج 73 ، ص 20

حدیث - 186

امام محمد باقر علیه‌السلام فرمودند:

خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسـیار دعا کند، پس بر شما باد دعا در هنگام سحر تا طلوع آفتاب ، زیرا آن ، سـاعتی است که درهای آسمان در آن هنگام باز گردد و روزیها در آن تقسـیم گـردد و حاجتهای بزرگ بر آورده شود .

کافی ، ج 2 ، ص478

حدیث - 187

امام محمد باقر عليه‌السلام فرمودند:

خداوند بنده مؤمنش را با بلا مورد لطف قرار می‌دهد، چنان که سفر کـرده‌ای برای خانواده خود هدیه می‌فرستد ، و او را از دنیا پرهیز می‌دهد ، چنانکه طبیب مریض را پرهیز می‌دهد .

بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج 75 ، ص 180

حدیث - 188

امام سجّاد عليه‌السلام می فرمایند:

مَن سَقی مُؤمنا مِن ظَمَأٍ سَقاهُ اللّهُ مِنَ الرّحیقِ المَختوم؛

هرکه مؤمن تشنه‌ای را آب دهد خداوند او را از شراب سـر بـه مُهـر بهشـتی بنوشاند .

الکافی : 2 / 201 / 5

حدیث - 189

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

المُؤْمِنُ يَأْكُلُ بشَهْوَةِ أهْلِهِ، والمُنَافِقُ يَأْكُلُ أهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ .

مؤمن ، به میل خانواده‌اش خود غذا می‌خورد و منافق ، خانواده‌اش به میل او می‌خورند .

بحار الأنوار : 62 / 324

حدیث - 190

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند:

چه زشت است که مؤمن هوسی داشته باشد که او را خوار کند.

(کافی /2/320)

حدیث - 191

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

ینبغی أن یکون للمؤمن ثمانیه خصال: وقار عند الهزاهز و صبر عند البلاء و شکر عند الرّخاء و قنوع بما رزقه اللّه عزّ و جلّ، لا یظلم الأعداء و لا یتحامل علی الاصدقاء بدنه فی تعب و النّاس منه فی راحه؛

مؤمن باید هشت صفت داشته باشد وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام بلیه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزی ای که خدای والا داده است به دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود، تنش به رنج باشد و مردم از او در آسایش باشند.

نهج الفصاحه

حدیث - 192

پیامبراکرم‌صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم می فرمایند:

یطبع المؤمن علی کلّ خلق لیس الخیانه و الکذب؛

مؤمن هر خوئی تواند داشت مگر خیانت و دروغ گوئی.

نهج الفصاحه

حدیث - 193

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ویل لمن استطال علی مسلم فانتقص حقّه؛

وای بر آن که به مؤمنی تطاول کند و حق او را بکاهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 194

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

وصب المؤمن کفّاره الخطایا؛

بیماری مؤمن کفاره گناهان است.

نهج الفصاحه

حدیث - 195

و أی المؤمن حقّ واجب؛

وعده مؤمن حقی است (که ادای آن) واجب است.

نهج الفصاحه

حدیث - 196

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

نیّه المؤمن أبلغ من عمله؛

نیت مؤمن از عمل وی شایسته تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 197

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

نیّه المؤمن خیر من عمله و عمل المنافق خیر من نیّته و کلّ یعمل علی نیّته فإذا عمل المؤمن عملا نار فی قلبه نور؛

نیت مؤمن از عمل او بهتر است و عمل منافق از نیت او بهتر است و هر کدام بر نیت خود کار می کنند و چون مؤمن عملی کند در قلب وی نوری روشن شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 198

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

نعم سلاح المؤمن الصّبر و الدّعاء؛

چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن.

نهج الفصاحه

حدیث - 199

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

نعم العطیّه کلمه حقّ تسمعها ثمّ تحملها إلی أخ لک مسلم؛

چه نیکو عطائی است سخن حقی که بشنوی و به برادر مؤمن خویش برسانی.

نهج الفصاحه

حدیث - 200

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ الذی یخالط النّاسِ وَ یصبر عَلَی أَذَاهُمْ أَفْضَلُ مِنَ الْمُؤْمِنِ الذی لَا یخالط النّاسِ وَ لَا یصبر عَلَی أَذَاهُمْ ؛

مؤمنی که با مردم آمیزش کند و بر آزارشان صبر کند از مؤمنی که با مردم آمیزش نکند و بر آزارشان صبر نکند بهتر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 201

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ بخیر عَلَی کلّ حَالٍ ، ینزع نَفْسِهِ مِنْ بین جنبیه وَ هُوَ یحمد اللّهُ ؛

مؤمن همیشه خوب است جانش از تن می رود و خدا را ستایش می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 202

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ مِنْ أَهْلِ الإیمان بِمَنْزِلِهِ الرّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ یألم الْمُؤْمِنِ لِأَهْلِ الإیمان کما یألم الْجَسَدِ لِمَا فی الرّأْسِ ؛

مؤمن نسبت به اهل ایمان چون سر نسبت به تن است مؤمن از رنج مؤمنان رنجور شود چنان که تن از رنج سر رنجور گردد.

نهج الفصاحه

حدیث - 203

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ یألف وَ لَا خیر فیمن لَا یألف وَ لَا یؤلف ؛

مؤمن الفت گیرد و هر که الفت نگیرد و الفت نیارد خیری در او نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 204

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ کالبنیان الْمَرْصُوصِ یشدّ بَعْضُهُ بَعْضاً؛

مؤمن نسبت به مؤمن چون بنای محکم است که اجزای آن یکدیگر را استحکام بخشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 205

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ مرآه الْمُؤْمِنِ وَ الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ یحوطه مِنْ وَرَائِهِ ؛

مؤمن آئینه مؤمن است مؤمن برادر مؤمن است از پشت سر مراقب اوست.

نهج الفصاحه

حدیث - 206

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُونَ هیّنون لیّنون کالحمل الْأَلْفِ إِنْ قید إنقاد وَ إِذَا أنیخ عَلَی صخره إستناخ ؛

مؤمنان نرم خو و ملایمند چون شتر دست آموز که اگر بکشندش برود و اگر بر سنگی به خوابانندش بخوابد.

نهج الفصاحه

حدیث - 207

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ منفعه إِنْ ماشیته نفعک وَ إِنْ شَاوَرَتْهُ نفعک وَ إِنْ شارکته نفعک وَ کلّ شی ء مِنْ أَمْرِهِ منفعه ؛

مؤمن مایه سود است اگر همراهش شوی سودت دهد و اگر با وی مشورت کنی سودت دهد و اگر شریکش شوی سودت دهد و همه کار وی مایه سود است.

نهج الفصاحه

حدیث - 208

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الْمُؤْمِنُ هیّن لیّن حَتّی تخاله مِنْ اللین أَحْمَقُ ؛

مؤمن نرم خو و ملایم است تا آنجا که از نرم خوئی احمقش پنداری.

نهج الفصاحه

حدیث - 209

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

المؤمن أخوا المؤمن لا یدع نصیحته علی کلّ حال؛

مؤمن برادر مؤمن است و به هر حال از خیر خواهی او چشم نپوشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 210

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

المؤمن یسیر المئونه؛

مؤمن کم حاجت است.

نهج الفصاحه

حدیث - 211

پیامبراکرم‌صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم می فرمایند:

المؤمن کیّس فطن حذر؛

مؤمن هوشیار و دقیق و محتاط است.

نهج الفصاحه

حدیث - 212

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

المؤمن یوم القیمه فی ظلّ صدقته؛

مؤمن روز قیامت در سایه صدقه خویش است.

نهج الفصاحه

حدیث - 213

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

المؤمن غرّ کریم و الفاجر خبّ لئیم؛

مؤمن شریف و کریم است و فاجر فریبکار و فرومایه است.

نهج الفصاحه

حدیث - 214

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

المؤمن للمؤمن کالبنیان یشدّ بعضه بعضا؛

مؤمن نسبت به مؤمن چون بناست که قسمتی از آن قسمت دیگر را محکم کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 215

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

المؤمن من أمنه النّاس علی أنفسهم و أموالهم و دمائهم؛

مؤمن آن است که مردم او را بر جان و مال و خون خویش امین شمرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 216

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أذاع فاحشه کان کمبتدیها و من عیّر مؤمنا بشی ء لم یمت حتّی یرکبه؛

هر که عمل بدی را شایع کند چون عامل آن است و هر که مؤمنی را به کاری عیب کند نمیرد تا مرتکب آن شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 217

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أفضل العمل إدخال السّرور علی المؤمن تقضی عنه دینا، تقضی له حاجه، تنفّس له کربه؛

از بهترین عملها خوشحال کردن مؤمن است یعنی دین وی را ادا کنی، حاجتی از او بر آوری یا محنتی از او بر طرف کنی.

نهج الفصاحه

حدیث - 218

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من کرامه المؤمن علی اللّه تعالی نقاء ثوبه و رضاه بالیسیر؛

از لوازم حرمت مؤمن نزد خدا است که جامه اش پاکیزه باشد و به اندک خشنود گردد.

نهج الفصاحه

حدیث - 219

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من رمی مؤمنا بکفر فهو کقتله؛

هر که مؤمنی را به کفر نسبت دهد چنان است که او را کشته باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 220

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أخاف مؤمنا کان حقّا علی اللّه أن لا یؤمنه یوم القیمه؛

هر که مؤمنی را بترساند بر خدا واجب است روز قیامت ایمنش نکند.

نهج الفصاحه

حدیث - 221

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من أذلّ عنده مؤمن فلم ینصره و هو یقدر علی أن ینصره أذلّه اللّه علی رؤس الأشهاد یوم القیامه؛

هر که مؤمنی را پیش او خوار کنند و تواند یاری او کند و نکند روز قیامت خدا پیش همگان خوارش کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 222

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من سرّته حسنته و ساءته سیّئته فهو مؤمن؛

هر که از اعمال خویش خرسند و از اعمال بد خویش دلتنگ شود، مؤمن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 223

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

من نفّس من مسلم کربه من کرب الدّنیا نفّس اللّه عنه کربه من کرب یوم القیامه، و من یسّر علی معسر یسّر اللّه علیه فی الدّنیا و الآخره، و من ستر علی مسلم ستر اللّه علیه فی الدّنیا و الآخره؛

هر که غمی از غمهای دنیا را از مؤمنی بردارد خدا غمی از غمهای روز قیامت از او بردارد و هر که بر تنگدستی آسان گیرد خدا در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد و هر که راز پوش مسلمانی شود خدا در دنیا و آخرت راز پوش وی شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 224

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ملعون من ضارّ مؤمنا أو مکر به؛

هر که به مؤمنی زیان رساند یا با او حیله کند ملعون است.

نهج الفصاحه

حدیث - 225

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

مثل المؤمن کالبیت الخرب فی الظّاهر فإذا دخلته وجدته مونقا و مثل الفـاجر کمثل القبر المشرّف المجصّص یعجب من رآه و جوفه ممتلئ نتنا؛

حکایت مؤمن چون خانه ای است به ظاهر خراب کـه چـون وارد آن شـوی ببینی پاکیزه است و حکایت بد کار چون قبر مرتفع گچ کاری است بیننده را بـه شگفت آرد و باطن آن از عفونت پر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 226

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

مثل المؤمن مثل سبیکه الذّهب إن نفخت علیها احمرّت و إن وزنت لم تنقص؛

حکایت مؤمن چون شمس طلا است اگر بر آن بدمند تا سرخ شود و وزنش کنند کمتر نشده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 227

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

مثل المؤمن مثل النّخله، ما أخذت منها من شی ء نفعک؛

حکایت مؤمن چون نخل است هر چه از آن گیری سودت دهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 228

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

مثل المؤمن کمثل المنخله لا تأکل إلّا طیّبا و لا تضع إلّا طیّبا؛

حکایت مؤمن چون غربال است جز پاکیزه نخورد و جز پاکیزه ندهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 229

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

مثل المؤمن مثل السّنبله یحرّکها الرّیح فتقوم مرّه و تقع أخری و مثـل الکـافر کمثل الارزه لا تزال قائمه حتّی تنقعر؛

حکایت مؤمن چون خوشه است که باد آن را تکان دهد نوبتی بایستد و نوبت دیگر بیفتد و حکایت کافر چون درخت صنوبر است که پیوسته به پا باشد تـا از ریشه بر آید.

نهج الفصاحه

حدیث - 230

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما یحلّ لمؤمن أن یشتدّ إلی أخیه بنظره تؤذیه؛

روا نیست که مؤمنی به برادر خویش به تندی نظر کند که مایه آزار او شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 231

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما شبّهت خروج المؤمن من الدّنیا إلّا مثل خروج الصّبیّ من بطن أمّه من ذلک الغمّ و الظلمه إلی روح الدّنیا؛

برون شدن مؤمن را از دنیا به برون شدن کودک از شکم مادر از آن محنت و ظلمت به ر راحت دنیا تشبیه می کنم.

نهج الفصاحه

حدیث - 232

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما استفاد المؤمن بعد تقوی اللّه عزّ و جلّ خیرا له من زوجه صالحه إن أمرها أطاعته و إن نظر إلیها سرّته و إن أقسم علیها أبرّته و إن غاب عنها نصحته فی نفسها وماله؛

مؤمن پس از پرهیزکاری خدای عز و جل چیزی بهتر از زن پارسائی که فرمانش دهد اطاعت کند و اگر بدو نگرد مسرورش کند و اگر در باره او قسم خورد قسمش را رعایت کند واگر از او غایب شود مال وی و عفت خویش حفظ کند، چیزی بهتر از این نیابد.

نهج الفصاحه

حدیث - 233

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما اجتمع الرّجاء و الخوف فی قلب مؤمن إلا أعطاه اللّه عزّ و جلّ الرّجاء و آمنه الخوف؛

امید و ترس در دل مؤمن مجتمع نشود جز آن که خدا عز و جل امید بدو عطا کند و از بیم ایمنش سازد.

نهج الفصاحه

حدیث - 234

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ما یصیب المؤمن وصب و لا نصب و لا سقم و لا آذی و لا حزن إلّا کفّر اللّه به من خطایاه؛

رنج و سختی و مرض و آزاری و غمی به مؤمن نرسد مگر خدا در قبال آن از گناهان وی محو کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 235

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا ینبغی لمؤمن أن یذلّ نفسه؛

شایسته مؤمن نیست که خویشتن را خوار کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 236

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یلدغ المؤمن من جحر مرّتین؛

مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 237

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا یؤمن عبد حتّی یحبّ لنفسه من الخیر ما یحبّ لأخیه المسلم؛

بنده ای مؤمن نباشد تا هر چیزی برای خویش می خواهد برای برادر مسلمان خویش بخواهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 238

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لا تجتمع خصلتان فی مؤمن: البخل و الکذب؛

دو صفت در مؤمن فراهم نشود بخل و دروغ.

نهج الفصاحه

حدیث - 239

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیغشینّ أمّتی من بعدی فتن کقطع اللّیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛

پس از من امتم را فتنه ها خواهد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دینشان را به مال ناچیز دنیا فروشند.

نهج الفصاحه

حدیث - 240

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس من خلق المؤمن الملق؛

تملق از اخلاق مؤمن نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 241

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس من أخلاق المؤمن التّملّق و لا الحسد إلّا فی طلب العلم؛

تملق و حسد بر مؤمن روا نیست مگر در طلب علم.

نهج الفصاحه

حدیث - 242

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس شی ء أکرم علی اللّه تعالی من المؤمن؛

هیچ چیز نزد خدای والا گرامی تر از مؤمن نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 243

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس المؤمن بالطّعّان و لا اللّعان و لا الفاحش و لا البذی ء؛

مؤمن طعنه زن و لعنت گر و بد گو و بد زبان نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 244

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیس المؤمن الّذی یشبع و جاره جائع إلی جنبه؛

هر که سیر باشد و همسایه اش پهلوی وی گرسنه باشد، مؤمن نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 245

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لیبشر فقراء المؤمنین بالفراغ یوم القیامه قبل الأغنیاء بمقدار خمسمائه عام هؤلاء فی الجنّه ینعمون و هؤلاء یحاسبون؛

مؤمنان فقیر را بشارت که روز قیامت به اندازه پانصد سال زودتر از اغنیا فارغ شوند آنان در بهشت متنعمند و اینان حساب پس می دهند.

نهج الفصاحه

حدیث - 246

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لو أنّ أهل السّماء و الأرض أشرکوا فی ذمّ مؤمن لکبّهم اللّه عزّ و جلّ فی النّار؛

اگر مردم آسمان و زمین در مذمت مؤمنی شرکت کنند خدای عز و جل در آتش واژگونشان کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 247

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لن یشبع المؤمن من خیر یسمعه حتّی یکون منتهاه الجنّه؛

مؤمن از استماع خیر سیری نگیرد تا سرانجامش بهشت شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 248

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

للمؤمن أربعه أعداء: مؤمن یحسده و منافق یبغضه و شیطان یضلّه و کافر یقاتله؛

مؤمن چهار دشمن دارد، مؤمنی که بر او حسد برد و منافقی که دشمنش دارد و شیطانی که گمراهش کند و کافری که با او پیکار کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 249

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

لأن أعین أخی المؤمن علی حاجته أحبّ إلیّ من صیام شهر و اعتکاف فی المسجد الحرام؛

این که برادر مؤمن خویش را بر حاجت وی اعانت کنم پیش من از یک ماه روزه و اعتکاف در مسجد الحرام محبوب تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 250

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الکلمه الحکمه ضالّه المؤمن فحیث وجدها فهو أحقّ بها؛

سخن حکمت آمیز گمشده مؤمن است و هر کجا بیابدش بدان شایسته تر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 251

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

کلّ خلّه یطبع علیها المؤمن إلّا الخیانه و الکذب؛

مؤمن هر صفتی تواند داشت مگر خیانت و دروغ.

نهج الفصاحه

حدیث - 252

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛

علم جوئید که علم یار مؤمن است و بردباری وزیر اوست و عقل دلیل اوست و عمل سرپرست اوست و ملایمت پدر اوست و مدارا برادر اوست و صبر امیر سپاهیان اوست.

نهج الفصاحه

حدیث - 253

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

عجبا للمؤمن فو اللّه لا یقضی اللّه للمؤمن قضاء إلّا کان خیرا له؛

کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 254

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

عجبا لأمر المؤمن، إنّ أمره کلّه له خیر و لیس ذلک لأحد إلّا للمؤمن إن أصابته سرّاء شکر و کان خیرا له و إن أصابته ضرّاء صبر فکان خیرا له؛

کار مؤمن عجیب است که کار او همه برایش نیک است و هیچ کس جز مؤمن چنین نیست اگر سختی بدو رسد، شکر کند و برای او نیک باشد و اگر مرضی بدو رسد، صبر کند و برای او نیک باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 255

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الصّلاه نور المؤمن؛

نماز نور مؤمن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 256

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الدّنیا سجن المؤمن و جنّه الکافر؛

دنیا زندان مؤمن است و بهشت کافر.

نهج الفصاحه

حدیث - 257

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الدّعاء سلاح المؤمن؛

دعا سلاح مؤمن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 258

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خیار المؤمنین القانع و شرارهم الطّامع؛

بهترین مؤمنان کسی است که قانع است و بدترین آنها کسی است که طمع کار است.

نهج الفصاحه

حدیث - 259

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرک باللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛

پنج گناهست که محوشدنی نیست، شریک قرار دادن برای خدا و کشتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 260

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خلق اللّه یحیی ابن زکریّا فی بطن أمّه مؤمنا و خلق فرعون فی بطن أمّه کافرا؛

خداوند یحیی پسر زکریا را در شکم مادر مؤمن خلق کرد و فرعون را در شکم مادر کافر آفرید.

نهج الفصاحه

حدیث - 261

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

خصلتان لا یجتمعان فی مؤمن: البخل و سوء الخلق؛

دو صفت است که در مؤمن جمع نشود بخل و بدخوئی.

نهج الفصاحه

حدیث - 262

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحمّی حظّ کلّ مؤمن من النّار و حمّی لیله تکفّر خطایا سنه؛

تب قسمت مؤمن از آتش جهنم است و تب یک شب گناهان یک سال را محو می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 263

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

الحکمه ضالّه المؤمن یأخذها ممّن سمعها و لا تبالی فی أیّ وعاء خرجت؛

حکمت گمشده مؤمن است از هر که بشنود فرا گیرد و اهمیت ندهد که از کجا آمده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 264

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تری المؤمنین فی تراحمهم و توادّهم و تعاطفهم کمثل الجسد اذا اشتکی عضوا تداعی له سایر جسده بالسّهر و الحمّی؛

مؤمنان در مهربانی و دوستی یکدیگر چون اعضای یک پیگرند که وقتی عضوی بدرد آید اعضای دیگر آرام نگیرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 265

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تحفه المؤمن فی الدّنیا الفقر؛

ارمغان مؤمن در این جهان فقر است.

نهج الفصاحه

حدیث - 266

پیامبراکرم‌صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم می فرمایند:

تحفه المؤمن الموت؛

مرگ ارمغان مؤمن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 267

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

تجد المؤمن مجتهدا فیما یطیق متلهّفا علی ما لا یطیق؛

مؤمن چنان است که در کار خیر هر چه تواند کوشد و هر چه را نتواند به آرزو خواهد.

نهج الفصاحه

حدیث - 268

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

بئس القوم قوم یمشی المؤمن فیهم بالتّقیّه و الکتمان؛

چه بدند مردمی که مؤمن در میان آنها با تقیه و کتمان راه رود.

نهج الفصاحه

حدیث - 269

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أیّها النّاس اتّقوا اللّه فو اللّه لا یظلم مؤمن مؤمنا إلّا انتقم اللّه تعالی منه یوم القیامه؛

ای مردم از خدا بترسید به خدا مؤمنی، مؤمنی را ستم نکند جز آن که روز رستاخیز خدا از او انتقام گیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 270

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ من موجبات المغفره إدخال السّرور علی أخیک المؤمن؛

از جمله لوازم آمرزش این است که برادر مؤمن خود را خرسند سازی.

نهج الفصاحه

حدیث - 271

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ ممّا یلحق المؤمن من عمله و حسناته بعد موته علما نشره و ولدا صالحا ترکه و مصحفا ورّثه أو مسجدا بناه أو بیتا لابن السّبیل بناه أو نهرا أجراه أو صدقه أخرجها من ماله فی صحّته و حیاته تلحقه من بعد موته؛

از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعد از مرگ بدو می رسد دانشی است که منتشر کرده باشد و فرزند پارسائی است که به جا گذاشته باشد و قرآنی است که به ارث گذاشته باشد یا مسجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ بدو می رسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 272

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ حقّا علی المؤمنین أن یتوجّع بعضهم لبعض کما یألّم الجسد الرّأس؛

مؤمنان باید از رنج یک دیگر متألم شوند چنان که تن از رنج سر متأثر می شود.

نهج الفصاحه

حدیث - 273

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ أوّل ما یجازی به المؤمن بعد موته أن یغفر لجمیع من تبع جنازته؛

نخستین پاداشی که پس از مرگ به مؤمن می دهند این است که همه کسانی که دنبال جنازه او رفته اند آمرزیده شوند.

نهج الفصاحه

حدیث - 274

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ المؤمن یجاهد بسیفه و لسانه؛

مؤمن با شمشیر و زبان خود جهاد می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 275

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ المؤمن ینضی شیطانه کما ینضی أحدکم بعیره فی السّفر؛

مؤمن شیطان خود را لاغر می کند چنان که یکی از شما اشتر خود را در سفر لاغر می کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 276

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ المؤمن یوجر فی نفقته کلّها إلّا شیئا جعله فی التّراب أو البناء؛

مؤمن از مخارج خود ثواب می برد جز آنچه به خاک سپارد یا ساختمان کند.

نهج الفصاحه

حدیث - 277

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ المؤمن لیدرک بحسن الخلق درجه القائم الصّائم؛

مؤمن به وسیله خوش خلقی به مقام نماز شب گزار و روزه دار می رسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 278

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه یبتلی عبده المؤمن بالسّقم حتّی یکفّر عنه کلّ ذنب؛

خداوند بنده مؤمن خود را به مرض مبتلا می کند تا همه گناهان او بریزد.

نهج الفصاحه

حدیث - 279

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یغار و إنّ المؤمن یغار و غیره اللّه أن یأتی المؤمن ما حرّم اللّـه علیه؛

خداوند غیرت می برد و مؤمن غیرت می برد غیرت خدا این است که مـؤمن مرتکب کاری شود که خدا حرام کرده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 280

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یحبّ العبد المؤمن المحترف؛

خداوند بنده مؤمن پیشه ور را دوست دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 281

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی یبغض المؤمن الّذی لا زبر له؛

خداوند مؤمنی را که عقل ندارد، دشمن دارد.

نهج الفصاحه

حدیث - 282

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی لیحمی عبده المؤمن من الدّنیا و هو یحبّه کما تحمون مریضکم الطّعام و الشّراب تخافون علیه.

خداوند چون بنده مؤمن خود را دوست دارد او را از دنیا پرهیز می دهد چنان که شما مریض خود را از بیم مرض از خوردن و نوشیدن پرهیز می دهید.

نهج الفصاحه

حدیث - 283

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّه تعالی لا یظلم المؤمن حسنه یعطی علیها فی الدّنیا و یثاب علیها فی الآخره و أمّا الکافر فیطعم بحسناته فی الدّنیا حتّی إذا أفضی إلی الآخره لم تکن له حسنه یعطی بها خیرا.

خداوند هیچ یک از کارهای نیک مؤمن را از قلم نمی اندازد و در دنیا و آخرت پاداش آن را می دهد؛ ولی کافر در دنیا به وسیله کارهای نیک خود روزی می خورد و همین که به آخرت رسید کار نیکی ندارد که به وسیله آن پاداش یابد.

نهج الفصاحه

حدیث - 284

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ الصّدقه لتطفی عن أهلها حرّ القبور و إنّما یستظلّ المؤمن یوم القیامه فی ظلّ صدقته؛

صدقه گرمای قبر صدقه دهندگان را تخفیف می دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش قرار می گیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 285

إنّ افضل عمل المؤمن الجهاد فی سبیل اللّه؛

بهترین عمل مؤمن، جهاد در راه خداست.

نهج الفصاحه

حدیث - 286

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

ألا أعلّمک خصلات ینفعک اللّه تعالی بهنّ؟ علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛

می خواهی صفاتی به تو بیاموزم که خداوند تو را به آنها منتفع سازد؟ دانـش آموز که دانش دوست مؤمن است و بردباری پشتیبان او و عقل رهبر و عمل قیم و مدارا پدر و ملایمت برادر اوست و صبر امیر سپاه وی به شمار می رود.

نهج الفصاحه

حدیث - 287

پیامبراکرم ﷺ وسلم می فرمایند:

أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و خیارکم خیارکم لنسائهم؛

کامل ترین مؤمنان آن است که خلقش نیک تر است و از همه شما نیـک تـر کسانی هستند که برای زنان خود نیک ترند.

نهج الفصاحه

حدیث - 288

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل المؤمنین إیمانا الّذی إذا سئل أعطی و إذا لم یعط استغنی؛

از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 289

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أفضل الأعمال أن تدخل على أخيک المؤمن سرورا أو تقضی عنه دينا؛

بهترین کارها آن است که برادر مؤمن خویش را خوشحال سازی یا قرض او را بپردازی.

نهج الفصاحه

حدیث - 290

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

اغتنموا دعوه المؤمن المبتلی؛

دعای مؤمن مبتلا را غنیمت شمارید.

نهج الفصاحه

حدیث - 291

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أغبط النّاس عندی مؤمن خفيف الحاذّ ذو حظّ من صلاه و كان رزقه كفافا فصبر عليه حتّی يلقی اللّه و أحسن عباده ربّه و كان غامضا فی النّاس عجلت منيّته و قلّ تراثه و قلّت بواكيه؛

خوشبخت ترین مردم در نظر من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد،

خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند.

نهج الفصاحه

حدیث - 292

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أعظم النّاس همّا المؤمن یهتمّ بأمر دنیاه و أمر آخرته؛

مؤمن از همه مردم گرفتارتر است زیرا باید به کار دنیا و آخرت هر دو برسد.

نهج الفصاحه

حدیث - 293

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إذا سرّتک حسنتک و ساءتک سیّئتک فأنت مؤمن؛

اگر از کار نیک خود خوشحال و از کار بد خود دلگیر می شوی مؤمن هستی.

نهج الفصاحه

حدیث - 294

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

أحبب للنّاس ما تحبّ لنفسک تکن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تکـن مسلما؛

آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با همسـایگان نیکی کن تا مسلمان باشی.

نهج الفصاحه

حدیث - 295

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

اِتّقُوا فَراسَهَ المُؤمِنِ فَإنّهُ یَنظُرُ بِنُورِ اللّهِ عَزّ وَ جَلّ؛

از فراست مؤمن بترسید که چیزها را با نور خدا می نگرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 296

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

أَبَی اللّهُ أن یَرزُقَ عَبدِهِ المُؤمِنِ إلّا مِن حَیثُ لا یَحتَسِبُ؛

خدا روزی بنده مؤمن خویش را از جایی که انتظار ندارد می رساند.

نهج الفصاحه

حدیث - 297

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

أَبَى اللّهُ أن يَجعَلَ لِقاتِلِ المُؤمِنِ تَوبَةً؛

خداوند از گناه قاتل مؤمن نمی گذرد و توبه او را نمی پذیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 298

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند:

إِذَا قَامَ الْقَائِمُ أَذْهَبَ اللّهُ عَنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ الْعَاهَةَ وَ رَدَّ إِلَيْهِ قُوَّتَهُ؛

هنگامی که حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کند، خداوند ناراحتی‌ها و بلایا را از هر مؤمنی می‌زداید و به او قدرت و قوت عطا می‌کند.

بحارالانوار،ج52،ص346،باب37.

حدیث - 299

امام حسن عسکری. علیه السلام .فرمودند:

چه زشت است که مؤمن هوسی داشته باشد که او را خوار کند.

(کافی/320/2)

حدیث - 300

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند:

المؤمن برکة علی المؤمن و حجة علی الکافر؛

مؤمن برای مؤمن برکت است ، و بر کافر اتمام حجت .

تحف العقول ، ص 519

حدیث - 301

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند:

ما أقبح بالمؤمن أن تکون له رغبة تذله؛

چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند .

تحف العقول ، ص 520

حدیث - 302

امام کاظم .علیه السلام . می فرمایند:

نماز نافله راه نزدیک شدن هر مؤمنی به خداوند است.

تحف العقول

حدیث - 303

امام محمد باقر علیه‌السلام می فرمایند:

چون مؤمن با مؤمنی دست دهد ، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می شوند .

بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج 73 ، ص 20

حدیث - 304

امام محمد باقر علیه‌السلام می فرمایند:

در هر قضای الهی ، برای مؤمن خیری نهفته است .

تحف العقول ، ص 302

حدیث - 305

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند:

نگاه دوستانه و محبت‌آمیز مؤمن به چهره‌ی برادر مؤمنش، عبادت است.

(بحارالانوار /280/71)

حدیث - 306

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند:

هرکه مومن گرسنه‌ای را غذا دهد خداوند او را از میوه‌های بهشت اطعام نماید.

(بحارالانوار/384/71)

حدیث - 307

امام سجاد.علیه‌السلام می فرمایند:

هر که مومن تشنه‌ای را آب دهـد خداونـد او را از شـراب خـالص و صـاف بهشتی سیراب گرداند.

(بحارالانوار/384/71)

حدیث - 308

قالَ الاْمامُ الْحُسَیْن علیه‌السلام :

مَنْ نَفَّسَ کُرْبَةَ مُؤْمِن، فَرَّجَ اللهُ عَنْهُ کَرْبَ الدُّنْیا وَالاْخِرَةِ ؛

امام حسین علیه‌السلام فرمودند:

هرکس گره ای از مشکلات مؤمنی باز کنـد و مشـکلش را برطـرف نمایـد، خداوند متعال مشکلات دنیا و آخرت او را اصلاح می نماید.

مستدرک الوسائل، ج 12، ص 416، ح 13

حديث - 309

قالَ الاْمامُ الْحُسَيْن عليه السلام :

الرُّكْنُ الْيَمانى بابٌ مِنْ أبْوابِ الْجَنَّة، لَمْ يَمْنَعْهُ مُنْذُ فَتَحَهُ، وَ إنَّ ما بَيْنَ الرُّكْنَيْنِ ـ الأسْوَد وَ الْيَمانى ـ مَلَكٌ يُدْعى هُجَيْرٌ، يُؤَمِّنُ عَلى دُعاءِالْمُؤْمِنينَ ؛

امام حسين عليه السلام فرمودند: رُكن يَمانى كعبه الهى، دربى از درب هاى بهشت است و مابين ركن يمانى و حجرالأسود ملک و فرشته اى است كه براى استجابت دعاى مؤمنين آمّين مى گويد.

مستدرک الوسائل، ج 9، ص 391

حديث - 310

قالَ الاْمامُ الْحُسَيْن عليه السلام :

إنَّ الْمُؤْمِنَ لا يُسيءُ وَ لا يَعْتَذِرُ، وَ الْمُنافِقُ كُلَّ يَوْم يُسيءُ وَ يَعْتَذِرُ ؛

امام حسين عليه السلام ضمن فرمايشى فرمودند:

همانا شخص مؤمن خلاف و كار زشت انجام نمى دهد و عذرخواهى هم نمى كند. ولى فرد منافق هر روز مرتكب خلاف و كارهاى زشت مى گردد و هميشه عذرخواهى مى نمايد.

بحارالأنوار، ج 75، ص 119، ح 2

حدیث - 311

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء عليها السلام :

اَلْبُشْری فی وَجْهِ الْمُؤْمِنِ یُوجِبُ لِصاحِبِهِ الْجَنَّةَ، وَ بُشْری فی وَجْهِ الْمُعانِدِ یَقی صاحِبَهُ عَذابَ النّارِ ؛

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند:

تبسّم و شادمانی در برابر مؤمن موجب دخول در بهشت خواهد گشت، و نتیجه تبسّم در مقابل دشمنان و مخالفان سبب ایمنی از عذاب خواهد بود.

مستدرک الوسائل، ج 12، ص 262

حدیث - 312

قالَ الاْمامُ علی علیه السلام :

اَلْمُؤْمِنُ نَفْسُهُ مِنْهُ فی تَعَب، وَالنّاسُ مِنْهُ فی راحَة ؛

امام علی علیه السلام فرمودند:

مؤمن آن کسی است که خود را به جهت رفاه مردم در زحمت بیندازد و دیگران از او در أمنیّت و آسایش باشند.

بحارالأنوار، ج 75، ص 53، ح 10

حدیث - 313

قالَ الاْمامُ علی علیه السلام :

مَنْ شَرِبَ مِنْ سُؤْرِ أخيهِ تَبَرُّكاً بِهِ، خَلَقَ اللّهُ بَيْنَهُما مَلِكاً يَسْتَغْفِرُ لَهُما حَتّى تَقُومَ السّاعَةُ ؛

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

کسی که دهن خورده برادر مؤمنش را به عنوان تبـرّک میـل نمایـد، خداونـد متعال ملکی را مأمور می گرداند تا برای آن دو نفر تا روز قیامت طلب آمـرزش و مغفرت نماید.

اختصاص شیخ مفید، ص 189

حدیث - 314

قال رَسُولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله :

لا يَمْرُضُ مُؤْمِنٌ وَ لا مُؤْمِنَةٌ إلاّ حَطّ اللّهُ بِهِ خَطاياهُ ؛

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

هیچ مؤمن و مؤمنه ای مریض نمی گردد مگر آن که خطاها و لغزش هـایش پاک و بخشوده می شود.

مستدرک الوسائل، ج 2، ص 66، ح 1422

حدیث - 315

قال رَسُولُ اللّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله :

إنَّ اللّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَيُبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الضَّعيفِ الَّذى لادينَ لَهُ، فَقيـلَ: وَ مـا الْمُـؤْمِنُ الضَّعيفُ الَّذى لا دينَ لَهُ؟ قالَ: اَلذّى لا يَنْهى عَنِ الْمُنْكَرِ؛

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

همانا خداوند دشمن دارد آن مؤمنی را که ضعیف و بی دین است، سؤال شد: مؤمن ضعیف و بی دین کیست؟ پاسخ داد: کسی که نهی از منکر و جلـوگیری از کارهای زشت نمی کند.

وسائل الشّیعة، ج 16، ص 122، ح 21139

حدیث - 316

قال رَسُولُ اللّهِ ﷺ : یا أباذَر، اَلدُّنْیا سِجْنُ الْمُؤْمِن وَ جَنَّةُ الْکافِرِ، وَ ما أصْبَحَ فیها مُؤْمِنٌ إلاّ وَ هُوَ حَزینٌ، وَ کَیْفَ لایَحْزُنُ الْمُؤْمِنُ وَ قَـدْ أوَعَـدَهُ اللّـهُ أنَّـهُ وارِدٌ جَهَنَّمَ؛

رسول خدا ﷺ فرمودند:

ای ابوذر، دنیا زندان مؤمن و بهشت کافران است، مـؤمن همیشـه محـزون و غمگین می باشد، چرا چنین نباشد و حال آن که خداوند به او در مقابل گناهـان و خطاهایش وعده مجازات و دخول جهنّم را داده است.

بحارالأنوار، ج 74، ص 80، ح 3

حدیث - 317

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند :

فما من مؤمن مشی الی الجماعة الا خلف الله علیه اهوال یوم القیامة ، ثم یأمر به الی الجنة؛

پس مـؤمنی نیسـت کـه در راه نمـاز جماعـت قـدم بـردارد مگـر ایـن کـه خداوندتبارک و تعالی ترس وهراس روز قیامت را بـرای او سـبک مـی گیـرد، سپس او راامر می کند به ورود به بهشت .

(وسائل الشیعه ، ج 5، ص 372)

حدیث - 318

امام باقر علیه السلام می فرمایند:

ایما مؤمن حافظ علی الصلوات المفروضة فصـلاها لوقتهـا فلـیس هـذا مـن الغافلین؛

هـر مـؤمنی محافظـت برنمـازش نمایـد، و او را در وقـتش بـه جـا آورد، ازانسانهای غافل شمرده نمی شود.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 79)

حدیث - 319

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

لیس من مؤمن یقبل بقلبه فی صلوته الی الله الا اقبل الله الیـه بوجهـه و اقبـل بقلوب المؤمنین الیه بالمحبة له بعد حب الله - عز و جل - ایاه؛

مومنی نیست که در نمازش با حضورقلب به خداوند توجه کند، مگر این کـه خداوند به او رو می کند، و بعد از محبـت خداونـد عـز و جـل در دل ، قلـوب مومنین را به سوی او متوجه می کند.

(مستدرک الوسائل ، ج 1، ص 265)

حدیث - 320

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نـور چشـمی هـااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا کـه خداونـد سبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یـاد خـدا و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد.

(نهج البلاغه ، خطبه 199)

حدیث - 321

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

تعاهدوا امر الصلاة و حافظوا علیها، واستکثروا منه ، و تقربوا بها فانهـا کانـت علی المؤمنین کتابا موقوتا؛

امر نماز رامراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جویید، زیرا نماز فریضه ای است که بر مومنین نوشته شده ووقـت آن تعیین گردیده است .

(نهج البلاغه ، خطبه 199)

حدیث - 322

امام صادق علیه السلام می فرمایند :

و اللّه ما عبداللّه بشیء أفضل من أداء حقّ المؤمن؛

به خدا سوگند که خداوند به چیزی برتر از ادا نمودن حق مؤمن، عبادت نشده است.

الاختصاص: 28.

حدیث - 323

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند :

الصلاة سلاح علی الکافر؛

نماز سلاح مؤمن علیه کافراست .

(بحار الانوار، ج ,82 ص 56و 231)

حدیث - 324

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند :

الصلاة زاد للمؤمن من الدنیا الی الاخرة؛

نماز زاد و توشه مؤمن در دنیا برای آخرت می باشد.

(بحار الانوار، ج ,82 ص 232)

حدیث - 325

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند :

ان الصلوة قربان المؤمن؛

همانانماز خواندن وسیله نزدیکی مؤمن به خداست .

(کنز العمال ، حدیث 18907)

حدیث - 326

پیامبراکرم ﷺ :

الصلوة ، معراج المؤمن؛

نماز، معراج مؤمن است .

کشف الاسرار، ج 2، ص676

حدیث - 327

قال رسول الله ﷺ :

علم الاسلام الصلاة، فمن فرغ لها قلبه و حافظ علیها بحدها و وقتها و سننها فهو مؤمن .

رسول خدا ﷺ فرمود:

نماز، پرچم اسلام است، مؤمن واقعی، کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب و وقت آن باشد.

کنز العمال، ج 7، حدیث 18870

حدیث - 328

امام جعفر صادق علیه السلام :

شرف المؤمن قیام اللیل و عزه استغناؤه عن الناس؛

شرافت مؤمن به شب زنده داری و عزتش به بی نیازی از مردم است .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 218

حدیث - 329

امام جعفر صادق علیه السلام:

لو یعلم المؤمن ما له من الأجر فی المصائب لتمنی أنه قرض بالمقاریض؛

اگر مؤمن پاداشی را که برای مصیبتها دارد بداند ، آرزو می کند که او را با قیچی تکه تکه کنند .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 354

حدیث - 330

من أحب الاعمال الی الله عز و جل إدخال السرور علی المؤمن : اشباع جوعته أو تنفیس کربته أو قضاء دینه؛

از جمله دوست داشتنی ترین اعمال نزد خدای متعال شادی رسانیدن به مؤمن است و سیر کردن او از گرسنگی ، یا رفع گرفتاری او یا پرداخت بدهیش .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 276

حدیث - 331

امام جعفر صادق علیه‌السلام:

من ابتلی من المؤمنین ببلاء فصبر علیه ، کان له مثل أجر الف شهید؛

هر مؤمنی به بلائی گرفتار شود و صبر کند ، اجر هزار شهید برای اوست .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 146

حدیث - 332

امام جعفر صادق علیه‌السلام:

ثلاث من علامات المؤمن : علمه بالله و من یحب و من یبغض؛

سه چیز از علامات مؤمن است : شناختن خدا و شناختن دوستان و دشمنان خدا .

اصول کافی ، ج 3 ، ص 192

حدیث - 333

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

خیر المؤمنین من کان مألفة للمؤمنین و لا خیر فیمن لایألف و لایؤلف.

بهترین مؤمنان، کسی است که محور الفت مؤمنان باشد، کسی که انس نگیرد و با دیگران مأنوس نشود خیری ندارد.

بحار الانوار، جلد 71، ص 393

حدیث - 334

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

ألمؤمن للمؤمن کالبنیان المرصوص یشد بعضه بعضا.

مؤمن نسبت به مؤمن مانند بنای استواری است کـه اجـزای آن، یکـدیگر را استحکام می بخشند .

نهج الفصاحه، حدیث 3103

حدیث - 335

امام باقر علیه السلام فرمودند:

ألمؤمنون فی تبارهم و تراحمهم و تعاطفهم کمثل الجسد،إذا اشتکی تداعی لـه سائره بالسهر و الحمی؛

مؤمنان در نیکی و شفقت و مهربانی به یکدیگر مانند یک پیکرند که اگـر بـه عضوی از آن آسیبی برسد تمام اعضاء در تب و بیخوابی گرفتار آیند.

بحار الانوار، جلد 71، ص234

حدیث - 336

امام صادق عليه السلام فرمودند:

إنما المؤمنون إخوة بنو أب و أم و إذا ضرب على رجل منهم عرق سهر له الاخرون.

مؤمنان، با یکدیگر برادرند، و همگی فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود؛ مصیبتی بر او وارد شود؛ دیگران در غم او خوابشان نبرد.

الکافی، جلد 2، ص165

حدیث - 337

نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند:

ألمؤمنون إخوة تتكافؤ دماؤهم و هم يد على من سواهم؛

مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یک پارچه اند.

کافی، جلد 1، ص 404

حدیث - 338

امام رضا عليه السلام فرمودند:

إن الإمامة زمام الدين و نظام المسلمين و صلاح الدنيا و عز المؤمنين، ان الإمامة أس الإسلام النامی و فرعه السامی

امامت، زمام دین و مایه نظام و تشکیلات مسلمانان و صلاح دنیا و عزت مؤمنان است. رهبری، پایه بالنده اسلام و شاخه بلند آن است.

کافی، جلد 1، ص 200

حدیث - 339

قال الباقر علیه السلام:

.. یا معشر المؤمنین تألفوا و تعاطفوا.

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند:

هان ای گروه مؤمنان، مأنوس و متحد باشید و به هم مهربانی کنید.

الکافی، جلد 2، ص345

حدیث - 340

امام صادق علیه السلام می فرمایند :

اِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلی الْمُؤْمِنِ سَبْعَةَ حُقوقٍ، فَاَوْجَبُها اَنْ یَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِنْ کانَ عَلی نَفْسِهِ اَوْ عَلی والِدَیْهِ، فَلا یَمیلَ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛

مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب‌ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود.

بحار الأنوار ، ج 74 ، ص 223، ح 8 .

حدیث - 341

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند :

اِذَا اتَّهَمَ الْمُؤمِنُ اَخاهُ اِنْماثَ الایمانُ مِنْ قَلْبِهِ کَما یَنْماثُ الْمِلْحُ فِی الْماءِ؛

هرگاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می‌رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می‌شود.

کافی، ج 2، ص 361، ح 1 .

حدیث - 342

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند :

به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی‌شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی‌شوید، مگر این‌که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می‌خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید.

مشکاة الانوار، ص 157.

حدیث - 343

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ جعَلَ اَرزاقَ الْمُؤمِنینَ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبونَ وَ ذلِکَ اَنَّ الْعَبْدَ اِذا لَمْ یَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ کَثُرَ دُعاؤَهُ؛

خدای عزیز و ارجمند، روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی‌کنند. علّتش این است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید، زیاد دعا می‌کند.

توحید صدوق، ص 402 .

حدیث - 344

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله :

لَنْ یَشْبَعَ الْمُؤْمِنُ مِنْ خَیْرٍ یَسْمَعُهُ حَتّی یَکونَ مُنْتَهاهُ الْجَنَّةَ ؛

هرگز مؤمن از شنیدن خیر و خوبی سیر نمی‌شود، تا آن‌که سرانجامش بهشت گردد.

نهج الفصاحه، ح 2292.

حدیث - 345

در امت من زلزله ای رخ می دهد که در آن ده هزار ، بیست هزار ، سی هزار نفر نابود می شوند. (خداوند) آن را برای پرهیز کاران پند ، برای مومنان رحمت ، و برای کافران عذاب قرار می دهد.

(کنز العمال : ج 41 ص 567 ح 39615)

حدیث - 346

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند :

اَلنّاسُ رَجُلانِ: مُؤْمِنٌ وَ جاهِلٌ، فَلا تُؤْذِی الْمُؤْمِنَ وَ لا تَجْهَلُ الْجاهِلَ فَتَکونَ مِثْلَهُ؛

مردم دو گروه‌اند: مؤمن و جاهل، مؤمن را آزار ندهید و با جاهل، رفتار جاهلانه نکنید؛ زیرا همانند او خواهید بود.

خصال، ص 49.

حدیث - 347

امام حسن عسکری علیه‌السلام می فرمایند :

یکی از نشانه های مومن، بلند گفتن بسم اللّه الرحمن الرحیم است.

تهذیب الأحکام، ج 6 ، ص 52 ، ح 37.

حدیث - 348

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

إذا مَرَّ الْمُؤمِنُ عَلَى الصِّراطِ فَيَقولُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحيمِ طَفِئَتْ لَهبُ النِّيرانِ وَ نَقولُ: جُز يا مُؤمِنُ فَإنَّ نورَکَ قَد أطفَأ لَهبی؛

هنگامی که مؤمن بر صراط می‌گذرد، و می‌گوید: بسم اللّـه الـرحمن الـرحیم. ناگاه زبانه‌های آتش خاموش می‌شود و می‌گوید: ای مؤمن عبور کن زیرا نور تو آتش مرا خاموش کرد.

جامع الأخبار، ص 120 .

حدیث - 349

پیامبراکرم ﷺ می فرمایند:

هر کس کاری او را اندوهگین و به خود مشغول کند و او بـا اخـلاص بـرای خدا بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید و با قلبش به سوی او رو کند، یکـی از ایـن دو برای او خواهد بود: یا در دنیا بـه حـاجتش مـی‌رسـد و یـا حـاجتش نـزد پروردگار بوده و برای او ذخیره می‌شود و آن برای مؤمنان ماندگارتر است.

التوحید، ص 232 .

حدیث - 350

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اِنَّ الْمُؤْمِنَ وَلِیُّ اللّهِ یُعینُهُ وَ یَصْنَعُ لَهُ وَ لا یَقولُ عَلَیْهِ اِلاَّ الْحَقَّ وَ لا یَخافُ غَیْرَهُ؛

مؤمن دوست خداست، یاریش می‌رساند و برای او کار می‌کند و درباره او جز حق نمی‌گوید و از غیر او نمی‌ترسد.

کافی، ج 2، ص 171، ح 5.

حدیث - 351

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اَبَی اللّهُ اَنْ یُعَرِّفَ باطِلاً حَقّا اَبَی اللّهَ اَنْ یَجْعَلَ الْحَقَّ فی قَلْبِ الْمُؤْمِنِ باطِلاً لا شَکَّ فیهِ وَ اَبَی اللّهُ اَنْ یَجْعَلَ الْباطِلَ فی قَلْبِ الْکافِرِ الْمُخالِفِ حَقّا لا شَکَّ فیهِ وَ لَوْ لَمْ یَجْعَلْ هذا هکَذا ما عُرِفَ حَقٌّ مِنْ باطِلٍ؛

خداوند اِبا دارد از این که باطلی را حق معرفی نماید، خداوند اِبا دارد از این که حق را در دل مؤمن، باطلی تردیدناپذیر جلوه دهد، خداوند اِبا دارد از این که باطل را در دل کافر حق ستیز به صورت حقی تردیدناپذیر جلوه دهد، اگر چنین نمی‌کرد، حق از باطل شناخته نمی‌شد.

(محاسن، ج 1، ص 277.)

حدیث - 352

امام کاظم علیه‌السلام :

اَلْمُؤْمِنُ قَلیلُ الْکَلامِ کَثیرُ الْعَمَلِ، وَ الْمُنافِقُ کَثیرُ الْکَلامِ قَلیلُ الْعَمَلِ؛

مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار.

تحف العقول، ص397.

حدیث - 353

امام رضا علیه‌السلام :

إِنَّ اللّهَ یُؤَخِّرُ إِجابَةَ الْمُؤْمِنِ شَوْقا إلی دُعائِهِ وَیَقُولُ: صَوتٌ اُحِبُّ أَنْ أَسْمَعَهُ، وَیُعَجِّلُ إجابَةَ دُعاءِ الْمُنافِقِ وَیَقُولُ: صَوْتٌ أَکْرَهُ سَماعَهُ؛

خداوند اجابت دعای مؤمن را به شوق (شنیدن) دعایش به تأخیر می‌اندازد و می‌گوید: صدایی است که دوست دارم آن را بشنوم و در اجابت دعای منافق عجله می‌کند و می‌گوید: صدایی است که از شنیدنش بدم می‌آید.

فقه الرضا علیه‌السلام ، ص 345.

حدیث - 354

امام هادی علیه‌السلام :

[اَلْمُؤْمِنُ] یُحْسِنُ وَیَبْکی کَما أَنَّ الْمُنافِقُ یُسیِیءُ وَ یَضْحَکُ؛

مؤمن خوبی می‌کند و می‌گرید، ولی منافق بدی می‌کند و می‌خندد.

مکارم الأخلاق، ص389.

حدیث - 355

امام عسکری علیه‌السلام :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ نَعْرِفُهُ بِسیماهُ، وَ نَعْرِفُ الْمُنافِقَ بِمیسَمِهِ؛

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

الخرائج والجرائح، ج2، ص 737، ح50 .

حدیث - 356

امام صادق علیه‌السلام :

اَ لْمُؤْمِنُ لایُخْلَقُ عَلَی الْکِذْبِ وَلا عَلَی الْخیانَـةِ وَ خِصْـلَتانِ لا یَجْتَمِعـانِ فِـی الْمُنافِقِ، سَمْتٌ حَسَنٌ وَ فِقْهٌ فِی السُّنَّةِ؛

مؤمن در سرشتش دروغ و خیانت نیست و دو صفت است که در منافق جمع نگردد: سیرت نیکو و دین شناسی.

تحف العقول، ص367.

حدیث - 357

امام صادق علیه‌السلام :

إنَّ الْحِکْمَةَ لَتَکُونُ فی قَلْبِ الْمُنافِقِ فَتُجَلْجِلُ فی صَدْرِهِ حَتّی یُخْرِجَها فَیُوعِیَهَا الْمُؤْمِنُ وَتَکُونُ کَلِمةُ الْمُنافِقِ فی صَدْرِ الْمُؤْمِنِ فَتُجَلْجِلُ فی صَدْرِهِ حَتّی یُخْرِجَها فَیَعِیَهَا الْمُنافِقُ؛

به راستی حکمتی که در قلب منافق جا می‌گیرد، در سینه‌اش بی‌قراری می‌کند تا از آن بیرون آید و مؤمن آن را بر گیرد و سخن منافقانه (لغو و بیهوده) در سینه مؤمن بی‌قراری می‌کند تا از آن بیرون برود و منافق آن را برگیرد.

بحارالأنوار، ج2، ص 94، ح28 .

حدیث - 358

امام صادق علیه‌السلام :

إنَّ الْمُؤْمِنَ یَغْبِطُ وَ لا یَحْسُدُ وَ الْمُنافِقُ یَحْسُدُ وَ لایَغْبِطُ؛

مؤمن غبطه می‌خورد و حسد نمی‌ورزد، و منافق حسد می‌ورزد و غبطه نمی‌خورد.

الکافی، ج2، ص 307، ح7.

حدیث - 359

امام صادق علیه‌السلام :

إِنَّ الْمُنافِقَ لا يَرغَبُ فِيما قَد سَعِدَ بِهِ الْمُؤْمِنونَ وَ السَّعيدُ يَتَّعِظُ بِمَوعِظَةِ التَّقْوى وَ إِنْ كانَ يُرادُ بِالْمَوعِظَةِ غَيْرُهُ؛

منافق به آنچه مؤمنان بواسطه آن خوشبخت می‌شوند، میلی ندارد، ولی خوشبخت سفارش به تقوا را می‌پذیرد هر چَند مخاطب موعظه، کس دیگری باشد.

الکافی، ج8 ، ص150، ح132.

حدیث - 360

امام حسین علیه‌السلام :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ لايُسيِيءُ و لا يَعتَذِرُ، وَ الْمُنافِقُ كُلَّ يَومٍ يُسيِيءُ وَيَعْتَذِرُ؛

مؤمن نه بدی می‌کند و نه معذرت می‌خواهد و منافق هر روز بدی می‌کند و معذرت می‌خواهد.

تحف العقول، ص 248 .

حدیث - 361

امام علی علیه‌السلام :

اَلْمُؤْمِنُ یُرضِیهِ عَلَی اللّهِ الْیَسیرُ و لا یُسْخِطُهُ الْکَثیرُ... وَ الْمُنافِقُ یُسْخِطُهُ عَلَی اللّهِ الْیَسیرُ و لا یُرضِیهِ الْکَثیرُ؛

مؤمن از اندک خدا خشنود می‌شود و بسیارش او را ناراحت نمی‌کند و منافق از اندک خدا ناخشنود می‌شود و بسیارش هم او را خشنود نمی‌سازد.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 362

امام علی علیه‌السلام :

اَ لْمُؤْمِنُ فَهُوَ قَرِیبُ الرِّضی بَعیدُ السَّخَطِ... وَالْمُنافِقُ فَهُوَ قَریبُ السَّخَطِ بَعیدُ الرِّضی؛

مؤمن زود خشنود و دیر ناراحت می‌شود و منافق زود ناراحت و دیر خشنود می‌گردد.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 363

امام علی علیه‌السلام :

لَو ضَرَبْتُ خَيْشُومَ الْمُؤْمِنِ بِسَيْفِی هذا عَلی أنْ يُبْغِضَنی ما أبْغَضَنی ولَو صَبَبْتُ الدُّنيا بِجَمّاتِها عَلَی الْمُنافِقِ عَلی أنْ يُحِبَّنی ما أحَبَّنی؛

اگر با این شمشیرم بر بینی مؤمن بزنم که مرا دشمن بدارد با من دشمنی نمی‌کند و اگر همه دنیا را به منافق بدهم تا مرا دوست بدارد هیچگاه دوستم نخواهد داشت.

نهج البلاغه، حکمت 45.

حدیث - 364

امام علی علیه‌السلام می فرمایند :

هرگاه مؤمن بیمار شود سپس خداوند شفایش دهد، آن بیماری کفّاره گناهان گذشته و پندی برای آینده اوست و منافق هرگاه مریض شود سپس سلامت یابد، مانند شتری است که صاحبش او را بسته است و سپس رهایش کرده‌اند او نمی‌داند برای چه او را بسته‌اند و برای چه رهایش کرده‌اند.

کنزالعمّال، ح 6686 .

حدیث - 365

امام علی علیه‌السلام :

عِلمُ الْمُنافِقِ فی لِسانِهِ وَعِلْمُ الْمُؤْمِنِ فی عَمَلِهِ؛

دانش منافق در زبان او و دانش مؤمن در کردار اوست.

غررالحکم، ح6288.

حدیث - 366

امام علی علیه‌السلام :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ... إذا أَصابَتْهُ شِدَّةٌ صَبَرَ... وَالْمُنافِقُ إِذا أَصابَتْهُ شِدَّةٌ ضَغا؛

مؤمن در گرفتاری صبور است، و منافق در گرفتاری بی‌تاب.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 367

امام علی علیه‌السلام :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ... إذا سَكَتَ فَكَّرَ... وَالْمُنافِقُ إِذا سَكَتَ سَهَا؛

سکوت مؤمن تفکر و سکوت منافق غفلت است.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 368

امام علی علیه‌السلام :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذا نَظَرَ اعْتَبَرَ... وَالْمُنافِقُ إِذا نَظَرَ لَها؛

نگاه مؤمن عبرت‌آمیز و نگاه منافق سرگرمی است.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 369

امام علی علیه‌السلام :

وَرَعُ الْمُؤْمِنِ يَظْهَرُ فی عَمَلِهِ، وَرَعُ الْمُنافِقِ لايَظْهَرُ إلاّ عَلی لِسانِهِ؛

پرهیزکاری مؤمن در رفتارش آشکار می‌شود و پرهیزکاری منافق جز در زبانش ظاهر نمی‌شود.

غررالحکم، 10129 و 10130.

حدیث - 370

امام علی علیه‌السلام :

اَلْمُؤْمِنُ حَيِیٌّ غَنیٌّ مُوقِرٌ تَقیٌّ، وَالْمُنافِقُ وَقِحٌ غَبیٌّ مُتَمَلِّقٌ شَقیٌّ؛

مؤمن، با حیا، بی‌نیاز، باوقار و پرهیزگار است و منافق، بی‌شرم، کودن، چاپلوس و بدبخت .

غررالحکم، ح 1852 و 1853.

حدیث - 371

امام علی علیه‌السلام :

اَلْمُؤْمِنُ مُنیبٌ مُستَغْفِرٌ تَوّابٌ، اَلْمُنافِقُ مَکُورٌ مُضِرٌّ مُرتابٌ؛

مؤمن بازگشت کننده به خدا، آمرزش خواه و توبه کننده است و منافق نیرنگ باز، زیانبار و شکّاک.

غررالحکم، ح 1288 و 1289.

حدیث - 372

امام علی علیه‌السلام :

إنَّ کَثْرَةَ الْمالِ عَدُوٌّ لِلْمُؤْمِنینَ و یَعْسُوبُ الْمُنافِقینَ؛

ثروت فراوان، دشمن مؤمنان و پیشوای منافقان است.

التمحیص، ص48.

حدیث - 373

امام علی علیه‌السلام :

عَلی لِسانِ الْمُؤْمِنِ نُورٌ یَسْطَعُ وَعلی لِسانِ الْمُنافِقِ شَیْطانٌ یَنْطِقُ؛

بر زبان مؤمن نوری (الهی) است و درخشان و برزبان منافق شیطانی است که سخن می‌گوید.

شرح نهج البلاغه،ابن‌أبی‌الحدید،ج20،ص280،ح218.

حدیث - 374

امام علی علیه‌السلام :

شُكْرُ الْمُؤْمِنِ يَظْهَرُ فی عَمَلِهِ، شُكْرُ الْمُنافِقِ لا يَتَجاوَزُ لِسانَهُ؛

سپاسگزاری مؤمن در کردارش آشکار می‌شود، [امّا] سپاسگزاری منافق از زبانش فراتر نمی‌رود.

غررالحکم، ح 5661 و 5662 .

حدیث - 375

امام علی علیه‌السلام :

إنَّ الْمُؤْمِنَ مَن يُرى يَقينُهُ فی عَمَلِهِ، وَ الْمُنافِقُ مَن يُرى شَكُّهُ فی عَمَلِهِ؛

در عمل مؤمن یقین دیده می‌شود و در عمل منافق شک.

غررالحکم، ح3551.

حدیث - 376

امام علی علیه‌السلام :

إنَّ الْمُؤْمِنَ إذَا اسْتَغْنى شَكَرَ... وَ الْمُنافِقُ إذَا اسْتَغْنى طَغى؛

مؤمن هنگام بی‌نیازی شکر می‌گزارد و منافق هرگاه بی‌نیاز شود طغیان می‌کند.

تحف العقول، ص212.

حدیث - 377

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

إنَّ لِسانَ الْمُؤْمِنَ وَراءَ قَلْبِهِ فَإذا أرادَ أن يَتَكَلَّمَ بِشَیْءٍ يُدَبِّرُهُ قَلبُهُ ثُمَّ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَ إنَّ لِسانَ الْمُنافِقِ أمامَ قَلبِهِ فَإذا هَمَّ بِشَیءٍ أمْضاهُ بِلِسانِهِ وَلَمْ يَتَدَبَّرهُ بِقَلبِهِ؛

زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهد سخن بگوید درباره آن می‌اندیشد و سپس آن را می‌گوید اما زبان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصد سخن کند آن را به زبان می‌آورد و درباره آن نمی‌اندیشد.

تنبیه الخواطر، ج1، ص 106 .

حدیث - 378

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ خامَةِ الزَّرعِ تُكْفِئُهَا الرِّياحُ كَذا و كَذا وكَذلِکَ الْمُؤْمِنُ تُكْفِئُهُ الأَوْجاعُ وَالأَمْراضُ و مَثَلُ الْمُنافِقِ كَمَثَلِ الإرْزَبَّةِ الْمُستَقيمَةِ الَّتی لايُصِيبُها شَیءٌ حَتّی يَأتيهِ الْمَوتُ فَيَقصِفَهُ قَصْفا؛

مَثَل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادها آن را به این سو و آن سو خم می‌کند هم چنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می‌کند و مثل منافق مانند عصای آهنی است که چیزی به او نمی‌رسد تا اینکه مرگ او فرا رسد و او را سخت می‌شکند.

الکافی، ج2، ص 258، ح25.

حدیث - 379

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ هِمَّتُهُ فِی الصَّلاةِ وَالصِّیامِ وَالْعِبادَةِ وَالْمُنافِقُ هِمَّتُهُ فِی الطَّعامِ وَالشَّرابِ کَالْبَهیمَةِ؛

همّت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همّت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات.

تنبیه الخواطر،ج1، ص 94.

حدیث - 380

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

یُبْعَثُ کُلُّ عَبدٍ علی ما ماتَ عَلَیهِ، اَ لْمُؤمِنُ عَلی إیمانِهِ وَالْمُنافِقُ عَلی نِفاقِهِ؛

هر بنده‌ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می‌شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش.

کنزالعمّال، ح 38954 .

حدیث - 381

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

اَلْمُؤْمِنُ لَیِّنُ الْمِنکَبِ یُوَسِّعُ عَلی أخیهِ وَ الْمُنافِقُ یَتَجافی یُضَیِّقُ عَلی أخیهِ؛

مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می‌کند و منافق درشتخوست و جا را بر برادرش تنگ می‌کند.

کنزالعمّال، ح 778.

حدیث - 382

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

بُکاءُ الْمُؤمِنِ مِنْ قَلْبِهِ وَ بُکاءُ الْمُنافِقِ مِنْ هامَّتِهِ؛

گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش.

الجامع الصغیر، ح 3156 .

حدیث - 383

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

اَلْمُؤْمِنُ یَبْدَأُ بِالسَّلامِ وَ الْمُنافِقُ یَقُولُ: حَتّی یُبدَأ بی؛

مؤمن ابتدا به سلام می‌کند و منافق منتظر سلام دیگران است.

کنزالعمّال، ح 778 .

حدیث - 384

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

اَ لْمُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ، وَالْمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ؛

مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانی.

تحف العقول، ص 49.

حدیث - 385

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

مَنْ ساءَتْهُ سَيِّئَتُهُ وسَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ فَهُوَ أمارَةُ الْمُسلِمِ الْمُؤمِنِ، وَأمارَةُ الْمُنافِقِ الَّذی لاتَسوؤُهُ سَيِّئَتُهُ ولا تَسُرُّهُ حَسَنَتُهُ ؛

هر کس از بدی‌اش ناراحت و از خوبی‌اش خوشحال شود، این نشانه مسلمان مؤمن است و نشانه منافق این است که بدی‌اش ناراحتش نمی‌کند و خوبی‌اش او را خوشحال نمی‌سازد.

الدرالمنثور، ج4، ص 66 .

حدیث - 386

امام صادق علیه‌السلام :

اَلمُؤمِنُ اِذا غَضِبَ لَم يُخرِجْهُ غَضَبُهُ مِنْ حَقٍّ وَاِذا رَضِیَ لَم يُدخِلْهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَالَّذی اِذا قَدَرَ لَم يَأخُذ اَكْثَرَ مِمّا لَهُ؛

مؤمن چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حقّ خود نگیرد.

بحارالأنوار، ج 78، ص 209، ح85.

حدیث - 387

امام علی علیه‌السلام :

وَ عَنْ ذلِکَ ما حَرَسَ اللّهُ عِبادَهُ الْمُؤمِنینَ بِالصَّلَوات وَ الزَّکَوات وَ مُجاهَدَةِ الصِّیامِ فِی الاْیّامِ الْمَفْروضاتِ تَسْکینا لاَطْرافِهِمْ وَ تَخْشیعا لاَبْصارِهِمْ وَتَذْلیلاً لِنُفُوسِهِمْ وَ تَخْفیضا (تَخْضیعا) لِقُلُوبِهِمْ؛(

خداوند، بندگان مؤمن خود را به وسیله نمازها و زکات‌ها و جدّیت در روزه‌داری روزهای واجب حفظ می‌کند، تا اعضا و جوارحشان آرام، دیدگانشان خاشع، جان‌هایشان فروتن و دل‌هایشان خاشع گردد.

نهج البلاغه، خطبه 192.

حدیث - 388

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن بازگردنده (به سوی خدا) و آمرزش خواه و پر توبه است.

(غررالحکم ، باب توبه)

حدیث - 389

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

(آثار) یقین مؤمن (به خدا و قیامت) در عملش دیده می شود و (آثار) شک منافق در کردارش پدیدار می گردد.

(غررالحکم ، ج 1، ص 234)

حدیث - 390

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند :

از همه مومنان اسلام آن کس بهتر است که مسلمانان از دست وزبانش درامان باشند وازهمه مومنان ایمان آن کس بهتر است که اخلاق وی نیکتر است.

(نهج الفصاحه ، ح 415)

حدیث - 391

رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

چه نیکو عطایست سخن حقی که بشنوی و به برادر مومن خویش برسانی.

(نهج الفصاحه ، حدیث 3127)

حدیث - 392

رسول خدا ﷺ می فرمایند:

مومن آینه مومن است ، مومن برادر مومن است از پشت سر مراقب اوست.

(نهج الفصاحه ، حدیث 3102)

حدیث - 393

رسول خدا ﷺ می فرمایند :

مومن باید هشت صفت داشته باشد : وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام بلیّه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزای که خدای والا داده است , بـه دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود , تنش به رنج باشـد و مـردم از او در آسایش باشند.

(نهج الفصاحه ، حدیث 3220)

حدیث - 394

رسول خدا ﷺ می فرمایند :

هر که غمی از غم های دنیا را از مومنی بردارد , خدا غمی از غـم هـای روز قیامت را از او بردارد و هر که بر تنگدستی آسان گیرد خدا در دنیا و آخرت بـر او آسان گیرد , و هر که راز پوش مسلمانی شـود , خـدا در دنیـا و آخـرت راز پوش وی شود.

(نهج الفصاحه ، حدیث 2756)

حدیث - 395

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

مؤمن کسی است که آزار مردم را تحمّل کند، ولی هیچ کس از او آزاری نبیند.

غررالحکم ، باب آزار

حدیث - 396

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است.

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 397

امام علی(علیه السلام) می فرمایند:

مؤمن نیست کسی که در باره اصلاح معاد خود اهتمام نورزد. (و تلاش ننماید)

غررالحکم ، باب آخرت

حدیث - 398

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن ، حسود نیست.

غرر الحکم ، باب حسد

حدیث - 399

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان.

غررالحکم ، باب حلم

حدیث - 400

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

برای مؤمن شایسته است که از خدا شرم کند هر گـاه اندیشـه ای مسـتمرّ در غیر فرمانبرداری خدا او را فرا گیرد.

غررالحکم ، باب حیا

حدیث - 401

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن کسی است که دوستی اش برای خدا، و خشمش برای خدا، و گرفتنش برای خدا، و واگذاردنش برای خدا باشد.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 402

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن سه نشانه دارد : راستی، یقین، آرزوی کوتاه.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 403

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن غذای سیر نمی خورد در صورتی که برادرش گرسنه باشد.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 404

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمنان نفس های خویش را متّهم سازند، و از گذشته لغزشهای خویش ترسانند، و دنیا را ناخوش دارند، و به آخرت مشتاق اند و به سوی فرمانبرداری پروردگار شتابان هستند.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 405

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن پیوسته از گناهان خویش بیمناک است، از بلا و گرفتاری می ترسد، و به رحمت پروردگار خویش امیدوار است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 406

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

برترین مؤمنان در ایمان کسی است که گرفتن و دادن، و خشم و رضای او، همه برای خدا باشد.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 407

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

به راستی که شکفتگی (و خوشرویی) مؤمن در چهره او است، و نیرو و توانش در دین، و اندوهش در دل او است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 408

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن چنان است که روش او زهد او است، و تمام همّتش دینداری او است، و عزّتش در قناعت او است، و همه کوشش او برای آخرت است، حسنات و کارهای نیکش بسیار، درجاتش عالی و والاست و بر رهایی و رستگاری خود (از این جهان) اشراف پیدا کرده است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 409

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

عقل و خرد، دوست صمیمی مؤمن، و علم و دانش، وزیر و کمک کـارش، و صبر و شکیبایی، فرمانده لشکریانش، و عمل، زمامدار او است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 410

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن بر خود امین است (و از کردار خود اطمینان دارد) بـر هـوا و هـوس و احساس خود چیره و غالب است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 411

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن چون موعظه شود اندرز پذیرد، و چون بـیمش دهنـد بترسـد، و چـون پندش دهند پند گیرد، و چون (مبدأ و معاد و معارف دیگر را) به یادش آرند یاد آور شود، و چون ستمی به او رسد در گذرد.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 412

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن چون به چیزی بنگرد پند گیرد و چون خموش باشد تفکّر و اندیشه کند، و چون لب بگشاید به یاد خدا باشد، و چون چیزی به او عطا شود شکر گزارد، و چون گرفتار بلا شود صبر کند.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 413

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن کارش نزدیک، اندوهش دور، خموشی اش بسیار و عملش خالص و پاک است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 414

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

یافت نشود مؤمن، که حسود یا کینه توز یا بخیل باشد.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 415

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن همچون ترنج است که مزه و بویش پاکیزه است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 416

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

چون روح مؤمن به آسمان بالا رود فرشتگان متعجّب شوند و گویند: شگفتا چگونه نجات یافت از خانه ای که بهترین ما در آن خانه تباه شد.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 417

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

دنیا زندان مؤمن است، و مرگ هدیه و پیشکش او و بهشت منزلگاه است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 418

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن شرمناک، بی نیاز از خلق، یقین دارنده و پرهیزکار است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 419

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن در فراخی زندگی سپاسگزار و در بلا و گرفتاری شکیبا، و در خوشی و فراخی زندگی ترسان است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 420

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن در توانگری پاکدامن، و خویشتن دار از (زخارف) دنیاست.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 421

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن پاکدامن و قانع و خویشتن دار و پارسا است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 422

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن سیره اش میانه روی و شیوه اش رشد و هدایت است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 423

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن زبانش سخت راستگو و در احسان پر بخشش است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 424

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن بیدار است و چشم به راه یکی از دو حسنه(نیکی دنیا و نیکی آخـرت) است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 425

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن کم لغزش و پر عمل است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 426

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن آسان گیر، نرمخو، افتاده و مورد اعتماد مردم است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 427

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمنان چنانند که (مردمان) به نیکی هاشان امیدوار، و از شرّ و بدی آنها در امان هستند.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 428

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن از انحراف و دشمنی پاک و پاکیزه است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 429

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن زیرک و خردمند است.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 430

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمنان در عقل از دیگران بزرگترند.

غررالحکم و دررالکلم ، باب مؤمن

حدیث - 431

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

زبان مؤمن، در پشت دل اوست و دل منافق، در پشت زبان او، زیرا مؤمن هرگاه بخواهد سخنی بگوید، ابتدا درباره آن می‌اندیشد، اگر خوب بود اظهارش می‌کند و اگر بد بود آن را پنهان می‌دارد. اما منافق هر چه به زبانش آید می‌گوید، بی آن‌که بداند چه سخنی به سود او و چه سخنی به زیان اوست.

نهج البلاغه، خطبه 176.

حدیث - 432

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

يَنْبَغی لِلْمُؤْمِنِ اَنْ يَكونَ فيهِ ثَمانی خِصالٍ: وَقورا عِنْدَ الهَزاهِزِ، صَبورا عِندَ البَلاءِ، شَكُورا عِنْدَ الرَّخاءِ، قانِعا بِما رَزَقَهُ اللّهُ، لايَظْلِمُ الاَعْداءِ، وَلا يَتَحامَلُ لِلْاَصْدِقاءِ، بَدَنُهُ مِنْهُ فی تَعَبٍ وَ النّاسُ مِنْهُ فی راحَةٍ؛

سزاوار است مؤمن هشت خصلت داشته باشد: در سختی‌ها باوقار، در گرفتاری صبور، در آسایش شاکر و به روزی خداوند قانع باشد، به دشمنان ستم نکند، از دوستان کینه و دشمنی به دل نگیرد، بدنش از او در رنج و مردم از او در آسایش باشند.

کافی، ج2، ص 47، ح1 .

حدیث - 433

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند :

وَ الَّذی لا اِلهَ اِلاّ هُوَ ما اُعْطِیَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآْخِرَةِ اِلاّ بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلُقِهِ وَ الْکَفِّ عَنِ اغْتیابِ المُؤْمِنینَ؛

به آن‌که جز او خدایی نیست سوگند، خیر دنیا و آخرت به مؤمنی داده نشد، مگر به سبب خوش‌گمانی و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی و خودداری از غیبت مؤمنان.

کافی، ج 2، ص 72 .

حدیث - 434

امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

اَلْمؤْمِنُ صَدوقُ اللِّسانِ بَذولُ الإِحْسانِ؛

مؤمن بسیار راستگو و بسیار نیکوکار است.

غررالحکم، ج2، ص 9، ح 1596 .

حدیث - 435

ما مِنْ مُؤْمِنٍ اِلاّ وَ قَدْ جَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْ ایمانِهِ اُنْسا یَسْکُنُ اِلَیْه، حَتّی لو کانَ عَلی قُلَّةِ جَبَلٍ لَمْ یَسْتَوحِشْ؛

هیچ مؤمنی نیست مگر آن که خداوند ایمان را همدم و آرامش‌بخش او قرار می‌دهد، چنانچه حتی اگر در قله کوهی هم باشد، احساس تنهایی نمی‌کند.

عدة الداعی، ص 218 .

حدیث - 436

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

اِنَّ الْمُؤمِنَ لَیَسْکُنُ اِلَی الْمُؤْمِنِ کَما یَسْکُنُ الظَّمْآنِ اِلَی الْماءِ الْبارِدِ؛

به راستی که مؤمن با برادر مؤمنش آرامش پیدا می‌کند، چنان که تشنه، با آب خنک آرامش می‌یابد.

کافی، ج 2، ص 247.

حدیث - 437

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اِذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛

سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده.

کافی، ج 4، ص 49، ح 15.

حدیث - 438

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند:

هرکس به مؤمنی گشایشی دهد، خدا روز قیامت دلش را گشایش دهد .

(اصول کافی ، ج 3 ، ص 286)

حدیث - 439

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند:

بعد از انجام واجبات، کاری بهتر از ایجاد خوشحالی برای مؤمن ، نزدخداوند بزرگ نیست.

(بحار الانوار ، ج 78 ، ص 347)

حدیث - 440

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

أَنَا قَتیلُ العَبَرَةِ لایَذکُرُنی مُؤمِنٌ إلّا استَعبَرَ؛

من کشته اشکم ؛ هر مؤمنی مرا یاد کند ، اشکش روان شود.

کامل الزیارات ، ص 215

حدیث - 441

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

إنّ اللّهَ لَيَتعَهّدُ عبدَهُ المؤمنَ بأنواعِ البلاءِ

خداوند بنده مؤمنش را به انواع بلا می‌نوازد.

الکافی : ج 2 ، ص 260 ، ح 2

حدیث - 442

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

إنَّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ

شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش است.

(میزان الحکمه، ح 1721)

حدیث - 443

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلبَرَکَةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛

برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید.

(تحف العقول، ص 172)

حدیث - 444

پیامبر اعظم ﷺ فرمودند:

اَلمُؤمِنُ یأکلُ فی مِعاءٍ واحِدَةٍ وَ المُنافِقُ یأکلُ فی سَبعَةِ أمعاءٍ؛

مؤمن کم خوراک است و منافق پرخور.

(وسائل الشیعه، ج 24 ، ص 240)

حدیث - 445

حضرت علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلبَرَکَةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛

برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید.

(تحف العقول، ص 172)

حدیث - 446

امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند:

اللهُ فی عَونِ المُومِنِ، مادامَ المُومِنِ فی عَونِ اَخیهِ؛

خداوند در پی یاری مومن است، تا وقتی که مومن در پی یاری برادر خویش است.

(بحار الانوار، ج74 ،ص322)

حدیث - 447

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم فرمودند:

اِنَّ البَلاءَ لِلظّالِمِ اَدَبٌ وَ لِلمُؤمِنِ اِمتحانٌ وَ لِلانبیاءِ دَرَجَة وَ لِلاولیاءِ کرامَة؛

بلا برای ظالم مایه ادب، برای مؤمن آزمایش و برای پیامبران مایه ترفیع درجه و برای اولیا بزرگواری است.

(بحار الأنوار، ج 75، ص 127، ح 9)

حدیث - 448

پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند:

اَلمُؤمِنُ یبدَأُ بِالسَّلامِ وَ المُنافِقُ یقُولُ:حَتّی یبدَا بی؛

مؤمن ابتدا سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است

(کنزالعمّال، ح 778)

حدیث - 449

امام جواد علیه‌السلام فرمودند:

اَلمُؤمِنُ یحتاجُ إلی ثَلاثِ خِصالٍ: تَوفیقٍ مِنَ اللّهِ وَواعِظٍ مِن نَفسِهِ وَقَبُولٍ مِمَّن ینصَحُهُ؛

مؤمن نیازمند سه چیز است: توفیقی از پروردگار، پند دهنده‌ای از درون خویش و پذیرش از نصیحت کنندگان.

(بحارالأنوار، ج 78، ص 358، ح 1)

حدیث - 450

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اِنَّ المُؤمِنَ لَیسکنُ اِلَی المُؤمِنِ کما یسکنُ الظَّمانِ اِلَی الماءِ البارِدِ.

به راستی که مؤمن با برادر مؤمنش آرامش پیدا می کند، چنان که تشنه، با آب خنک آرامش می یابد.

(کافی، ج 2، ص 247)

حدیث - 451

امام کاظم علیه السلام فرمودند:

وَاللّهِ ما اُعطِیَ مُومِنُ قَطَّ خَیرَ الدُّنیا وَالآخِرَةِ، اِلاّ بِحُسنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسنِ خُلقِهِ وَالکفِّ عَنِ اغتیاب المُؤمِنینَ

به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان.

(بحارالأنوار، ج 6، ص 28، ح29)

حدیث - 452

امام صادق علیه السلام فرمودند:

المُومِنُ حَلِیمٌ لا یَجهَلُ، وَ اِن جُهِلَ عَلَیهِ یَحلُمُ، وَ لا یَظلِمُ وَ اِن ظُلِمَ غَفَرَ وَ لا یَبخَلُ وَ اِن بُخِلَ عَلَیهِ صَبَر

مومن بردباری است که بردباری اش از روی نادانی نیست و اگر با او از روی نادانی و حماقت رفتار شود او بردباری به خرج می دهد و به کسی ستم نمی کند و اگر به او ستمی شد می بخشاید و بخل نمی ورزد و اگر به او بخل ورزیده شد صبر پیشه می کند.

(جهاد با نفس، ح 36)

حدیث - 453

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

نیةُ المُؤمِنِ خَیرٌ مِن عَمَلِهِ وَ نیةُ الکافِرِ شَرٌّ مِن عَمَلِهِ وَ کلٌّ عامِلٍ یعمَلُ عَلی نیتِهِ

نیت مؤمن بهتر از عمل او، و نیت کافر بدتر از عمل اوست و هر کس مطابق نیت خود عمل می کند.

(کافی، ج 2، ص 84 ، ح 2)

حدیث - 454

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

المُؤمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ، وَالمُنافِقُ قَطِبٌ غَضِبٌ

مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانی.

(تحف العقول، ص 49)

حدیث - 455

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

خَیرُ ما اُعطیَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ ما اُعطِیَ الرَّجُلُ قَلبٌ سوءٍ فی صورَةٍ حَسَنَةٍ

بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست.

(کنزالعمّال، ح 5170)

حدیث - 456

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

خَیرُ ما اُعطیَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ ما اُعطِیَ الرَّجُلُ قَلبٌ سوءٍ فی صورَةٍ حَسَنَةٍ؛

بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست.

(کنزالعمّال، ح 5170)

حدیث - 457

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

ایما مؤمن حافظ علی الصلوات المفروضة فصلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلی؛ن

هر مـؤمنی محافظـت برنمـازش نمایـد، و او را در وقـتش بـه جـا آورد، از انسانهای غافل شمرده نمی شود.

(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 79)

حدیث - 458

امام صادق .علیه السلام . فرمودند:

العَقلُ دَلیلُ المُؤمِن

عقل راهنمای مؤمن است.

(جهاد با نفس، ح 86)

حدیث - 459

امام حسن عسکری .علیه السلام . فرمودند:

ما أقبَحَ بِالمؤمِن أن تَکوُن لَه رَغبَة تَذِلَهی

چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند.

(تحف العقول ، ص 520)

حدیث - 460

امام جواد .علیه السلام . فرمودند:

المؤمن یحتاج الی توفیق من الله ، و واعظ من نفسه ، و قبول ممن ینصحه

مؤمن نیاز دارد به توفیقی از طرف خدا ، و به پندگویی از طرف خـودش ، و به پذیرش از کسی که او را نصیحت کند.

(تحف العقول ، ص 480)

حدیث - 461

امام صادق .علیه السلام . فرمودند:

مَا أقبَحَ بالمُؤمِن أن تَکونَ لَهُ رَغبَةٌ تُذِلُّهُی

برای مؤمن چقدر زشت است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلّت و خواری بکشاند.

(جهاد با نفس، ح 648)

حدیث - 462

امام صادق .علیه‌السلام . فرمودند:

كانَ اَبی يَقولُ : اَنّه لَيسَ مَن عَبدَ مُومِن اِلّا وَ فِی قَلبِه نورانی نُورُ خيفَـة و نُـورُ رَجاءی لَو وُزِنَ هذا لَم يَزِد عَلی هذا وَ لَو وُزِنَ هذا لَو يَزِد عَلی هذای

پدرم می فرمودند: هیچ بنده ی مومنی نیست جز اینکـه در قلـب او دو نـور وجود دارد: نور بیم و نور امیدی به گونه ای کـه اگـر ایـن بـا آن و آن بـا ایـن سنجیده شود هیچ یک بر دیگری زیادتی ندارد.

(جهاد با نفس، ح 106)

حدیث - 463

امام صادق .علیه‌السلام . فرمودند:

لا ينْبَغی لِلْمُؤْمِنِ أنْ يجْلِسَ مَجْلِساً يعْصَی اللهُ فيهِ وَ لا يقْدِرُ عَلیَ تَغْييرِهِ؛

سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که در آن معصیت خدا مـی‌شـود و او نمی‌تواند آن وضع را تغییر دهد.

(بحارالأنوار، ج71، ص199)

حدیث - 464

امام حسین .علیه‌السلام . فرمودند:

ياک و ما تعتذر منه ، فإن المؤمن لا يسیء و لا يعتـذر، و المنـافق كـل يـوم يسیء و يعتذر

حذر کن از مواردی که باید عذرخواهی کنی ، زیرا مؤمن نه کار زشتی انجـام می دهد و نه به عذرخواهی می پردازد، اما منافق همه روزه بدی می کند، و بـه عذرخواهی می پردازد.

(بحار الانوار، ج 78، ص120)

حدیث - 465

من أصعد إلی الله خالص عبادته، أهبط الله عزوجل إلیه أفضل مصلحته؛

پاداش خوشرویی در برابر مؤمن بهشت است و خوشرویی با دشـمن سـتیزه جو، انسان را از عذاب آتش باز می دارد.

(بحار الانوار ، ج 75 ، ص 401)

حدیث - 466

امام صادق .علیه السلام . فرمودند:

عبدٍ مُومن الّا وَ فی قَلبهِ نُورانِ نورُ خیفَةٍ و نُورُ رَجاء؛

هیچ بنده مومنی نیست جز این که در قلب او دو نور وجود دارد: نـور بـیم و نور امید.

(جهادالنفس،ح104)

حدیث - 467

امام جواد .علیه‌السلام . فرمودند:

عِزُّ الْمُؤمِنِ غِناهُ عَنِ النّاسِ؛

عزّت مؤمن در بی‌نیازی او از مردم است.

(بحارالأنوار،ج75،ص 109،ح12)

حدیث - 468

امام جعفر صادق .علیه‌السلام . فرمودند:

مَن سَرّتهُ حَسَنَتُهُ وَ سَاءَتهُ سَيِّئَتُهُ فَهُوَ مُؤمِنٌ؛

کسی که نیکو کاری اش او را شادمان کند و بدی اش وی را بد حال گرداند چنین کسی مومن است.

(جهادالنفس،ح765)

حدیث - 469

امام علی .علیه‌السلام . فرمودند:

خُذِ الحِکمَه اَنّی کانَت؛ فَاِنّ الحِکمَه ضالّه کُلِّ مُومِن

حکمت را هر کجا که یافتی فراگیر، زیرا حکمت گمشده هر مومن است.

(غررالحکم،ح3440)

حدیث - 470

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

ما اَقبَحَ بِالمُومنِ اَن تَکونَ لَهُ رَغبَةٌ تُذِلهُ

برای مومن چقدر زشت است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلت و خواری بکشاند.

(جهاد النفس،ص277)

حدیث - 471

امام موسی کاظم علیه‌السلام فرمودند:

اَلْمُومِنُ مِثْلُ کَفّتی الْمیزانِ کُلّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بَلائِهِ.

مومن همانند دو کفه ترازوست. هرگاه به ایمانش افزوده گردد، به بلایش نیز افزوده می گردد

(تحف العقول ص 408)

حدیث - 472

امام حسن عسکری علیه‌السلام فرمودند:

المومن برکة علی المومن و حجة و علی الکافر

مومن برای مومن برکت و برای کافر، اتمام حجت است.

(تحف العقول، ص489)

حدیث - 473

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

اَلمُؤمِنُ بَشرُهُ فی وَجهِهِ وَحُزنُهُ فی قَلبِهِ

شادی مومن در رخسار او و اندوهش در دل است.

(نهج البلاغه، کلمات قصار، شماره325)

حدیث - 474

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

مَن رَدَّ عَن عِرضِ اَخیهِ المُسلِمِ وَجَبَت لَهُ الجَنَّةُ اَلبَتَّةَ

هرکس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب شود.

(ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث - 475

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیمة؛

هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بر طرف سازد.

(اصول کافی، ج 3، ص 268)

حدیث - 476

حضرت امام صادق.علیه‌السلام . می فرمایند:

برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، پرخوری موجب دو چیز می شود:

1 - سنگدلی

2 - تحریک شهوت

مستدرک الوسایل، ج12، ص 94.

حدیث - 477

حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

هر که مؤمنی را بیازارد، بی گمان مرا آزرده است.

بحارالانوار، ج67، ص 72.

حدیث - 478

حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

هر که مؤمنی را اندوهناک سازد و سپس دنیا را به او بدهد، گناهش بخشوده نشود و در برابر آن پاداشی نبیند.

بحارالانوار، ج75، ص 150.

حدیث - 479

حضرت رسول اکرم ﷺ می فرمایند:

مؤمن کسی است که نفسش از او در رنج و مردم از او درآسایش هستند.

کنزالعمال، ح 752.

حدیث - 480

مؤمن همیشه به یاد خداست، زیاد می اندیشد، بر نعمتها سپاسگذار و در بلا و مصیبت شکیباست.

غررالحکم، ح 1933.

حدیث - 481

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند:

خداوند سه خصلت به مؤمن عطا فرموده است: عزت در دنیا و دینش، رستگاری در آخرت و ابهت در دلهای همه ی مردم.

بحارالانوار، ج67، ص 71.

حدیث - 482

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن کسی است که در آمدش پاک و حلال باشد، اخلاقش نیکو، باطنش سالم و درست؛ زیادی مالش را انفاق کند و از زیاده گویی بپرهیزد.

بحارالانوار، ج2، ص 235.

حدیث - 483

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگدستی را رفع کند، خداوند حوائج او را در دنیا و آخرت آسان و برآورده می سازد.

اصول کافی، ج2، ص200

حدیث - 484

حضرت امام صادق . علیه‌السلام . می فرمایند:

سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که درآن معصیت خداوند می شود و او نمی تواند آن وضع راتغییر دهد.

اصول کافی، ج2، ص 374.

حدیث - 485

امام صادق .علیه‌السلام . می فرمایند:

مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نـزد خـدای تعالی نمی آورد.

اصول کافی، ج2، ص 100.

حدیث - 486

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

آن مؤمن ایمانش کاملتر است، که اخلاقش نیکوتر باشد.

امالی شیخ طوسی، ص 140.

حدیث - 487

امام صادق.علیه‌السلام می فرمایند:

مؤمن کسی است که در آمدش پاک و حلال باشد، اخلاقـش نیکـو، بـاطنش سالم و درست؛ زیادی مالش را انفاق کند و از زیاده گویی بپرهیزد.

بحارالانوار، ج2، ص 235.

حدیث - 488

حضرت امام علی علیه‌السلام می فرمایند:

نفس مؤمن از او در رنج است اما مردمان از وی آسوده اند.

الحضان، ص 620.

حدیث - 489

حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

هر که مؤمنی را اندوهناک سازد و سپس دنیا را به او بدهد، گناهش بخشوده نشود و در برابر آن پاداشی نبیند.

بحارالانوار، ج75، ص 150.

حدیث - 490

حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

هر که مؤمنی را بیازارد، بی گمان مرا آزرده است.

بحارالانوار، ج67، ص 72.

حدیث - 491

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند :

هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگدستی را رفع کند، خداوند حوائج او را در دنیا و آخرت برآورده می سازد.

اصول کافی، ج2، ص200.

حدیث - 492

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم :

من سرمؤمنا فقد سرنی و من سرنی فقد سرالله؛

کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شاد کرده و کسی که مرا شاد کند خدا را شاد نموده است.

اصول کافی، ج2، ص188.

حدیث - 493

حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

مؤمن آیینه ی برادر مؤمن خویش است. در غیابش خیرخواهی او می کند و در حضورش، امور ناخوشایند را از او دور می کند.

بحارالانوار، ج74، ص 233.

حدیث - 494

قال الامام الصادق عليه السلام :

المؤمن أخوا المؤمن عينه و دليله و لا يخونه لا يظلمه و لا يغشه، و لا يعده عدة فيخلفه؛

مؤمن برادر مؤمن است، چشم او را راهنمای اوست. به او خیانت و ستم نمی کند، فریبش نمی دهد و وعده ای به او نمی دهد که به آن عمل نکند.

اصول کافی، ج2، ص 166.

حدیث - 495

مؤمن برادر تنی مؤمن است.

اصول کافی، ج2، ص 166.

حدیث - 496

امام علی عليه السلام :

يا مُؤمِنُ اِنّ هذَا الْعِلْمَ وَالاْدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما يَزيدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ يَزيدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛

ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی.

روضة الواعظین، ص 11.

حدیث - 497

امام صادق علیه‌السلام :

ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اِذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛

سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده.

کافی، ج 4، ص 49، ح 15.

حدیث - 498

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند:

ان الإمامة زمام الدین، و نظام المسلمین و صلاح الدنیا، و عزالمؤمنین؛

امامت، زمام دین، رشته ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و سرافرازی مؤمنان است.

اصول کافی، ج1، ص 200.

حدیث - 499

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند:

بر هیچ چشم مؤمن به خدا روا نیست که ببیند خدا نافرمانی می شود و (چشم) خود را فرو ببندد مگر آن وضع را تغییر دهد.

تنبیه الخواطر/ج2/ص179.

حدیث - 500

حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:

به راستی خداوند عزوجل دشمن می دارد مؤمن ناتوانی که دین ندارد. به آن حضرت عرض کردند: مؤمن ناتوانی که دین ندارد، کیست؟ فرمودند: کسی که نهی از منکر نکند.

وسایل الشیعه، ج11، ص397.

حدیث - 501

حضرت امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

المؤمن لایمضی علیه اربعین لیلة الا عرض له امر یحزنه یذکر به.

مؤمن چهل شب را سپری نمی کند جز آن که پیشامدی برایش شود که غمگینش سازد تا بدان وسیله متنبه گردد.

بحارالانوار/ج67/ص 211.

حدیث - 502

حضرت امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند:

مثل المؤمن مثل کفتی المیزان: کلما زید فی ایمانه زید فی بلائه، لیلقی الله عزوجل و لا خطیئة له.

مثل مؤمن مانند دو کفه ی ترازو است که هرچه برایمانش افزوده شود، بلایش فزونی گیرد تا با دامنی پاک از گناه خدای عزوجل را دیدار کند.

بحارالانوار/ج67/ص 243.

حدیث - 503

حضرت امام باقر علیه‌السلام می فرمایند:

انما یبتلی المؤمن فی الدنیا علی قدر دینه.

بدرستی که مؤمن در دنیا به اندازه ی دینداریش، مبتلا می شود.

اصول کافی/ج2/ص 253.

حدیث - 504

حضرت علی علیه‌السلام می فرمایند:

ان ابلاء للظالم ادب و للمؤمن امتحان و للانبیاء درجة.

بلاء برای ستمگر تأدیب، برای مؤمن امتحان و برای پیامبران مقام و درجه است.

بحارالانوار/ج67/ص 235.

حدیث - 505

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند:

ایها مؤمن دمعت عیناه بقتل الحسین علیه‌السلام حتی یسیل علی خده، لـواه الله بهـا فی الجنه عرفا یسکنها احقابا.

هر مؤمنی که چشمانش برای کشته شدن حسین علیه‌السلام گریان شود، به طـوری که اشک بر گونه هایش سرازیر گردد، خداوند به سبب آن او را درغرفـه هـای بهشتی جای دهد که روزگاران دراز در آن به سر برند.

ثواب الاعمال / ج108.

حدیث - 506

حضرت رسول اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می فرمایند:

المؤمن الذی نفسه فی عناء، والناس فی راحة.

مؤمن کسی است که نفسش از او در رنج و مردم از او درآسایش هستند.

کنزالاعمال، ح 752.

حدیث - 507

حضرت امام محمد باقر علیه‌السلام می فرمایند:

ان الله اعطی المؤمن ثلاث خصال: العز فی الدنیا و فی دینه و الفلح فی الاخرة و المهابة فی صدور العالمین؛

خداوند سه خصلت به مؤمن عطا فرموده است: عزت در دنیا و دینش، رستگاری در آخرت و ابهت در دلهای همه ی مردم.

بحارالانوار، ج67، ص 71.

حدیث - 508

حضرت امام رضا علیه‌السلام می فرمایند:

مَنْ فَرّجَ عَنْمُؤمِنٍ فَرّجَ اللهُ وَعَنْ قَلْبِهِ یَوْمَ الْقِیَامَةِ.

کسی که گره ازکارمؤمنی بگشاید وشادش کند، خداوند هم درروزقیامت ، کاربسته‌ی او را می‌گشاید.

اصول کافی ، ج2، ص200

حدیث - 509

قال رسول اللهصلی‌اللهعلیه‌وآله‌وسلم : علیکَ بالعلمِ فانّ العِلْم خلیلُ المؤمِنِ و الحلمَ وزیرُهُ والعقلَ دلیلُهُ و ... و الصّبر امیرُ جنودِهِ.

رسول خدا ﷺ فرمودند: برتو باد به فراگیری علم، همانا کـه علـم دوسـت مؤمن است و بردباری وزیر او و عقل راهنمایش و عمل سرپرست او و رفـق و مدارا پدر او و ملایمت با دیگران برادر او و صبر، امیر سپاهیان او است.

«نهج الفصاحه، ح 1961»

توسل و شفاعت

حدیث - 1

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

همانا، رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله حق شفاعت امت اش را دارد و ما، حق شفاعت شیعیان خودمان را داریم و شیعیان ما، حق شفاعت خویشان خود را دارند.

بحار الانوار 8: 16/38.

حدیث - 2

قال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله : یشفع الشّهید فی سبعین من اهله.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند: شهید هفتاد نفر از بستگان خود را شفاعت می کند.

«کنز العمال، ح 11119»

حدیث - 3

قال الامام الباقر ـ علیه‌السلام ـ : آلُ محمّدٍ ـ صلی‌الله‌علیه‌وآله ـ هُم حَبلُ اللهِ الذّی أمرَ بالاعتِصامِ به فَقالَ: و اعتَصِمُوا بحبلِ الله جمیعاً و لاتَفرَّقُوا.

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: اهل بیت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم همان ریسمان الهی هستند که خداوند امر فرمود به آن چنگ زده و پناه ببرید، پس خداوند فرموده است: همگی به ریسمان خداوند چنگ زده و پراکنده نشوید.

«بحارالانوار، ج 24، ص 84»

حدیث - 4

قال الامام الصّادق عليه السلام: نَحنُ السَّبَبُ بَینکمُ و بینَ اللهِ عزّوجلّ .

امام صادق عليه السلام فرمودند: ما (اهل بیت) سبب و وسیله خدا بین شما و پروردگار عزّوجلّ هستیم.

«بحار الانوار، ج 23، ص 10»

حدیث - 5

قال الامام علی عليه السلام: فی ذیلِ هذهِ الایة «وابْتَغوا الیهِ الوَسیلةَ» أنا وسیلَتُه.

امام علی عليه السلام در تفسیر این آیه شریفه که خداوند می فرماید: «و برای تقّرب به پروردگارتان وسیله بجوئید» فرمودند: من وسیله تقرب به خدا هستم.

«تفسیر المیزان، ج 5، ص 362»

حدیث - 6

قال الامام الصّادق عليه السلام: ما أحدٌ من الأوّلین و الآخرینَ الاّ و هُوَ یحتاجُ اِلی شَفاعَةِ محمّدٍ ـ صلی الله علیه و آله و سلم ـ یومَ القیامَة.

امام صادق عليه السلام فرمودند: هیچ کس از اولین و آخرین (مخلوقات) نیست مگر اینکه به شفاعت محمّد صلی الله علیه و آله و سلم در روز قیامت نیاز دارد.

«المحاسن، ج 1، ص 293»

حدیث - 7

قالَت فاطمة عليها السلام : أحمَدوا اللهَ الذّی لعظَمَتِهِ و نورِهِ یَبْتَغی مَن فی السَّمواتِ و الأرض إلیهِ الوسیلةُ و نَحنُ وسیلَتُه فی خَلقِهِ.

حضرت فاطمه زهراء عليها السلام فرمودند: حمد کنید پروردگار را که عظمت و نورش ایجاب می کند که اهل آسمان ها و زمین (برای قرب به او) وسیله بجویند و ما (اهل بیت) وسیله او در میان آفریدگانش هستیم.

«شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج 86، ص 211»

حدیث - 8

قال الامام علی ـ عليه السلام ـ : أیّها النّاس، انّ اللهَ تعالی وَعَدَ نبیَّهُ محمّداً ـ صلى الله عليه وآله وسلم الوسیلَةَ و ... وَ انَّ الوَسیلَةَ أعلی دَرَجِ الجنَّةِ .

امام علی عليه السلام فرمودند: ای مردم خداوند تعالی به پیامبر خود حضرت محمّد صلى الله عليه وآله وسلم وعده درجه وسیله بودن را داده است، وعده خداوند راست است و او خلف وعده نمی کند بدانید که مقام وسیله بودن بالاترین درجات در بهشت است.

«الکافی، ج 8، ص 24»

حدیث - 9

قال الامام علی ـ علیه السلام ـ : اِنَّ أفضَلَ ما توسَّلَ بِهِ المُتَوَسِّلونَ إلی اللهِ سبحانَهُ: الایمانُ بِهِ و برسولهِ و الجهادُ فی سبیلهِ ... .

امام علی ـ علیه السلام ـ فرمودند: برترین چیزی که متوسلان به خداوند سبحان می توانند به وسیله آن توسّل بجویند و (به خداوند نزدیک شوند) عبارت است از: ایمان به خدا و رسول او و جهاد در راه خدا ... .

«شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج 7، ص 21»

حدیث - 10

قال الامام الصّادق ـ علیه السلام ـ : نَحنُ حَبْلُ اللهِ الذّی قال اللهُ تعالی: و اعتَصِموا بحبلِ اللهِ جمیعاً و لا تَفرَّقوا.

امام صادق علیه السلام فرمودند: ما (اهل بیت) همان ریسمان الهی هستیم که خداوند تبارک و تعالی فرمودند: همگی به ریسمان الهی چنگ زنید و پراکنده نشوید.

«بحارالانوار، ج 24، ص 84»

حدیث - 11

قال الامام الهادی علیه السلام : ... و فازَ مَن تمسَّکَ بِکُم و أمِنَ مَن لَجأ إلیکُم وَ سَلِمَ من صَدَّقَکُم و هُدِیَ مَن اعتصَم بکم ... .

امام هادی علیه‌السلام فرمودند: ... کسی که به شما (ائمه معصومین علیهم‌السلام) تمسّک نمود رستگار شد و آن کس که به شما پناه آورد، ایمنی یافت و کسی که شما را تصدیق نمود، به سلامت به سر منزل مقصود رسید و هر کس که به ریسمان شما چنگ زد، هدایت شد و کسی که از شما پیروی کرد، جایگاهش بهشت خواهد بود.

«مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره»

حدیث - 12

قال الامام السجاد علیه‌السلام فی مناجاةِ المتَوسّلین: الهی لیسَ لی وسیلَةٌ اِلیکَ الاّ عواطِفُ رأفتکَ و لا لی ذریعَةٌ الیکَ الاّ عواطفُ رحمتِکَ و شَفاعَةُ نبیِّکَ نبیّ الرحّمةِ ... .

امام سجاد علیه‌السلام در مناجات متوسلین می فرماید: خداوندا، من وسیله ای در درگاهت ندارم مگر عواطف محبت آمیز تو و دست آویزی جهت رسیدن به تو ندارم مگر عطاهای رحمتِ تو و شفاعت پیغمبرت، که نبیّ رحمت و نجات دهنده امّت از گمراهی است، پس این دو را سبب رسیدن من به مغفرت و آمرزش خود قرار ده و وسیله ای جهت دست یافتن به خشنودی و رضای خود بگردان.

«بحار الانوار، ج 91، ص 149»

حدیث - 13

قال رسول اللّه ـ صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم ـ : الوسیلَةُ دَرجَةٌ عندَاللهِ لیسَ فَوقَها دَرجَةٌ.

رسول اکرم ﷺ فرمودند: وسیله درجه ای است نزد خداوند که بالاتر از آن درجه ای نیست.

«کنز العّمال، ح 3907»

حدیث - 14

قال رسول الله ﷺ : شَفاعتی لأمّتی مَن أحبَّ أهل بیتی.

رسول اکرم ﷺ فرمودند: شفاعت من شامل آن کسی از امتم می شود که اهل بیت مرا دوست داشته باشد.

«کنز العمّال، ح 57»

حدیث - 15

قال رسول الله ﷺ : إنّ الله أعطانی مسألَةً، فَأخَّرتُ مَسْألتی لشَفاعَةِ المؤمنینَ مِنْ اُمَّتی یوم القیامَةِ، فَفعل ذلک.

رسول اکرم ﷺ فرمودند: خداوند به من فرمود از او خواهش و درخواستی داشته باشم، اما من درخواست خود را برای شفاعت مؤمنان از امتم در روز قیامت به تأخیر انداختم و خداوند پذیرفت.

«بحار الانوار، ج 8، ص 36»

حدیث - 16

قال رسول الله ـ ﷺ ـ : الشّفُعاءُ خَمسَةٌ: القُرآنُ و الّرحِمُ و الأمانَةُ و نَبُـيّكُم و اهلُ بيتِهِ.

رسول اکرم ﷺ فرمودند: شفاعت کننـدگان (روز قیامـت) پـنج گروهنـد: قرآن، خویشاوند، امانت، پیغمبر شما و خاندان و اهل بیت او.

«بحار الانوار، ج 8، ص 43»

حدیث - 17

قال رسول الله ـ ﷺ ـ یقول: انّ الله عزّوجلّ یقول: ... ألا فاعلَمُوا اِنّ اَکـرَمَ الخَلقِ علی و أفضلُهُم لَدیَّ محمّدٌ و أخُوهُ علیٌ و من بعـدِهُمِ الأئمـةُ الـذّینَ هـم الوسائل الیَّ ... .

رسول اکرم ﷺ فرمودند: خداوند عزّوجلّ می فرماید: ای بندگان مـن آیـا چنین نیست کسی که حاجات بزرگی از شما می خواهد و شما حـوائج او را بـر نمی آورید مگر این که در نزد شما کسی را که محبوب ترین مردم پیش شماست شفیع قرار دهد، آن گاه حاجات او را به خاطر آن شفیع بر مـی آوریـد؟ اکنـون آگاه باشید و بدانید که محبوب ترین خلق و افضل آنان نزد من، محمّـد و بـرادر او علی و امامان پس از وی هستند. اینان وسیله های مردم به سوی من هسـتند. بدانید هر کس حاجتی دارد و نفعی را طالب است و یا آن که دچـار حادثـه ای بس صعب و زیان بار گردیده و رفع آنرا می خواهد، بایـد مـرا بـه محمّـد و آل طاهرینش بخواند تا به بهترین وجه، حاجات او را برآورم.

«بحارالانوار، ج 94، ص 22»

حدیث - 18

قال رسول الله ﷺ : الأئمةُ مِن وُلدِ الحسَینِ مَن أطاعَهُم فَقَد أطاعَ اللهَ ... وَ هُمُ العروَة الوُثقی و هُمُ الوسیلَةُ الی اللهِ عزّوجّل .

رسول اکرم ﷺ فرمودند: امامان از نسل حسین هستند، هر که آنان را اطاعت کند پس به تحقیق اطاعت خدا را نموده است و هر کس از آنان نافرمانی نماید، نافرمانی خدا را نموده است. آنان دستگیره محکم و وسیله تقّرب به خداوند عزّوجلّ می باشند.

«سفینة البحار، ج10، ص 295»

حدیث - 19

قال رسول الله ﷺ : اِنَّ فاطمةَ لتشفع یومَ القیامةِ فیمن اَحَبَّها و تَولّاها و احبَّ ذُرِّیتها و تولّاهم و یَشْفَعُها الله فیهم و یدْخلُهم الجنةَ بِشفاعَتها.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: همانا فاطمه در روز قیامت برای کسی که محب و دوست دار او و فرزندانش باشد، شفاعت می کند و خداوند شفاعت او را در مورد این افراد می پذیرد و آنها را با شفاعت او وارد بهشت می کند.

«القطره من بحار مناقب النبی و العترة، ج 2، ص 189»

حدیث - 20

پیامبر خدا ﷺ :

صِنفانِ لا تَنالُهُما شَفاعَتی : سُلطانٌ غَشومٌ عَسُوفٌ ، وغالٍ فی الدِّینِ مارِقٌ مِنهُ غیرُ تائبٍ ولانازعٍ .

دو دسته‌اند که شفاعت من به آنها نمی‌رسد : فرمانروای سرکش و ستمگر و کسی که در دین غلوّ ورزد و از دین بیرون رود و از این عمل خود توبه نکند و دست نکشد .

قرب الإسناد : 64 / 204 منتخب میزان الحکمة : 432

حدیث - 21

امام رضا علیه‌السلام :

ما زارَنی أحَدٌ مِن أولیائی عارِفاً بِحَقّی إلّا شُفِّعتُ فِیهِ یَومَ الْقیامَةِ؛

هر یک از دوستانم مرا با شناخت حقّم زیارت نمی‌کند مگر این که در روز قیامت، شفاعتم از او پذیرفته می‌شود.

وسائل الشیعة، ج 13، ص 552

حدیث - 22

امام صادق علیه‌السلام :

وتَدخُلُ بِشَفاعَتِها شِیعَتی الْجَنّةَ بِأجمَعِهِم؛

همه شیعیان من با شفاعت او حضرت معصومه علیهاالسلام وارد بهشت خواهند شد.

بحارالأنوار، ج 60، ص 216

حدیث - 23

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند:

«... یا فاطمة ابشری فلک عندالله مقام محمود تشفعین فیه لمحبیک وشیعتک؛

ای فاطمه علیهاالسلام مژده باد! که در پیشگاه خدا مقـامی شایسـته داری کـه در آن مقام برای دوستان و شیعیانت شفاعت می کنی .»

بحارالانوار، ج 76، ص 359 .

حدیث - 24

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

لا یَنالُ شَفاعَتَنا مَن استَخَفَّ بِالصَّلاةِ؛

هرکس نماز را سبک بشمارد ، بشفاعت ما دست نخواهد یافت.

فروع کافی، ج3، ص270

حدیث - 25

رسول خدا ﷺ فرمودند:

لا یَنالُ شَفاعَتی مَن اَخّرَ الصّلوةَ بَعدَ وَقتِها؛

کسی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید.

بحارالانوار، ج،83، ص20

حدیث - 26

رسول خدا ﷺ فرمودند:

آسایش و راحتی، کامیابی و رستگاری و پیروزی، برکت و گذشت و تندرستی و عافیت، بشارت و خرّمی و رضایتمندی، قرب و خویشاوندی، یاری و پیروزی و توانمندی، شادی و محبّت، از سوی خدای متعال، بر کسی باد که علی بن ابی طالب را دوست بدارد، ولایت او را بپذیرد، به او اقتدا کند، به برتری او اقرار نماید، و امامانِ پس از او را به ولایت بپذیرد. بر من است که آنان را در شفاعتم وارد کنم. بر پروردگار من است که خواسته مرا درباره آنان اجابت کند. آنان پیروان من هستند و هر که از من پیروی کند، از من است.

بحارالأنوار، ج 27، ص 92

حدیث - 27

قال الصادق عليه السلام :

من زارالحسين عليه السلام يوم عاشورا وجبت له الجنة؛

امام صادق عليه السلام فرمودند:

هر کس که امام حسین عليه السلام را در روز عاشورا زیارت کند بهشت بر او واجب می‌شود.

اقبال الاعمال، ص ???

حدیث - 28

قال الصادق عليه السلام:

يابنى ! انه لاينال شفاعتنا من استخف بالصلوة ؛

ای فرزندم هرکس نماز را سبک بشمارد به شفاعت ما دست نخواهد یافت.

(وسائل الشیعه ج 3، ص 16).

حدیث - 29

قال رسول الله ﷺ

المؤ ذنون امناء المؤ منین علـی صـلاتهم و صـومهم و لحـومهم و دمـائهم لا یساءلون الله عز و جل شیئا الا اعطاهم و لایشفعون فی شی ء الا شفعوا؛

اذان گویان امانتداران مؤ منان بـر نمـاز و روزه شـان و خـون و گوشتشـان چیزی از خداوند درخواست نمی کنند، مگر اینکه خداوند به آنها عطا می کند و در مورد چیزی هم شفاعت نمی کنند، مگـر اینکـه شفاعتشـان را خداونـد مـی پذیرد.

(بحارالانوار، ج 84، ص 124)

حدیث - 30

قال رسول الله ﷺ

من اذن محتسبا یرید بذلک وجه الله - عز و جل - اعطـاه الله ثـواب اربعـین الف شهید و اربعین الف صدیق و یدخل فی شفاعته اربعین الف مسی ء من امتـی الی الجنة ؛

کسی که اذان بگوید، و به خداوند توجه داشته باشد، خداوند به او ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار راستگو را عطا می کند و چهل هزار از امـت گنهکـاران شامل شفاعتش گردیده و داخل بهشت می شوند.

(بحارالانوار، ج 84، ص 130)

حدیث - 31

قال رسول الله ﷺ

فی مرضه الذی توفی فیه و اغمی علیه ثم افاق فقال : لاینال شفاعتی من اخر الصلاة بعد وقتها ؛

پیامبر ﷺ در بیماری که به علت آن رحلت فرمودند بیهوش شدند، و در چند لحظه ای از بیهوشی به هوش آمدند و فرمودند: شفاعت من به کسی نمی رسد که نماز را از (اول) وقت خودش به تاخیر اندازد.

(بحارالانوار، ج 83، ص 20)

حدیث - 32

قال رسول الله ﷺ :

لا ینال شفاعتی من اخر الصلاة المفروضة بعد وقتها ؛

(فردای قیامت) شفاعت من به کسی که نماز واجب را تا پس از وقت آن به تاءخیراندازد، نخواهد رسید.

(امالی صدوق ، ص 326)

حدیث - 33

قال الصادق عليه السلام

ان شفاعتنا لاتنال مستخفا بالصلاة ؛

همانا شفاعت ما به کسی که نمازش را سبک بشمارد، نمی رسد.

(بحارالانوار، ج 82، ص 227)

حدیث - 34

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

الصلاة شفيع بينه و بين ملک الموت ؛

نماز شفیع نمازگزار در نزد ملک الموت است .

(بحارالانوار، ج 82، ص 232)

حدیث - 35

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم :

إذا التَبَسَت علَيكُمُ الاُمورُ كَقِطَعِ اللّيلِ المُظلِمِ فعلَيكُم بالقرآنِ ؛ فإنّهُ شافِعٌ مُشَفّعٌ وماحِلٌ مُصَدّقٌ ، مَن جَعَلَهُ أمامَهُ قادَهُ إلَى الجَنّةِ ، ومَن جَعَلَهُ خَلفَهُ ساقَهُ إلَى النارِ ؛

هر گاه کارها همچون پاره‌های شب تار بر شما تاریک و شبهه‌ناک شد ، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شفیعی است که شفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود . هر که قرآن را فرا رویِ خود قرار دهد

، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خـویش نهـد ، بـه سـوی دوزخش براند .

نوادر الراوندیّ : 21 ، 22

حدیث - 36

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

نعم الشّفیع القرآن لصاحبه یوم القیمه؛

چه نیکو شفیعی است قرآن در روز قیامت برای کسی که قرآن خوانده باشد.

نهج الفصاحه

حدیث - 37

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

من کذب بالشّفاعه لم ینلها یوم القیمه؛

هر که شفاعت را دروغ شمارد روز قیامت از آن بی نصیب ماند.

نهج الفصاحه

حدیث - 38

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء علیها السلام : إذا حُشِرْتُ یَوْمَ الْقِیامَةِ، أشْفَعُ عُصاةَ أُمَّةِ النَّبی ؛

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام فرمودند: هنگامی که در روز قیامت برانگیختـه و محشور شوم، خطاکاران امّت پیامبر - صلی الله علیه وآله وسـلم -، را شـفاعت می نمایم.

احقاق الحقّ، ج 19، ص 129

حدیث - 39

پیامبراکرم .ﷺ .می فرمایند :

لا ینال شفاعتی من اخر الصلوة بعد وقتها؛

کسی که نماز را از وقتش تأخیر بیندازد، (فردای قیامت) به شفاعت من نخواهدرسید.

(بحار الانوار، ج ,83 ص 20)

حدیث - 40

پیامبراکرم .ﷺ . می فرمایند :

الصلاة شفیع بینه و بین ملک الموت؛

نمازشفیع نمازگزار در نزد ملک الموت است .

(بحار الانوار، ج ,82 ص 232)

حدیث - 41

رسول خدا ﷺ می فرمایند:

حقت شفاعتی لمن اعان ذریتی بیده ولسانه و ماله؛

حق کسی که ذریه مرا به دست وزبان ومالش یاری کرد، آن است که من اورا شفاعت کنم.

مستدرک الوسائل، ج12،ص 376

حدیث - 42

مام علی (علیه السلام) فرمودند:

لَا شَفیعَ اَنجَحُ مِنَ التّوبَه

هیچ شفاعت کننده ای پیروزمندتر از توبه نیست.

(جهاد النفس، ح 460)

حدیث - 43

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند:

اذ کان یوم القیامه بعث الله عزوجل العالم و العابد، فاذا وقف بین یدی الله عزوجل قیل للعابد: انطلق الی الجنه، و قیل للعالم: فق، تشفع للناس بحسن تا دیبک لهم.

چون روز قیامت شود، خدای عزوجل عالم و عابد را برانگیزد. چون آن دو در پیشگاه خدای عزوجل بایستند، به عابد گفته شود: به بهشت برو و به عالم گفته شود: بایست و بسبب آن که مردم را نیکو تربیت کردی، شفاعتشان کن.

علل الشرایع/ 394.

حدیث - 44

حضرت امام صادق علیه‌السلام می فرمایند:

من زارنا مما تا فکانما زارنا فی حیاتنا.

هر کس پس از مردن مان ما را زیارت کند، چنان است که ما را در زمان حیاتمان زیارت کرده باشد.

بحارالانوار، ج100، ص 124.

حدیث - 45

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: چ

من اتانی زائرا کنت شفیعه یوم القیامه.

هر که به زیارت من بیاید در روز قیامت شفیع او باشم.

بحارالانوار، ج100، ص 142.

حدیث - 46

قال الامام الصادق علیه‌السلام : لا تَسْتَخِفُّوا بِفُقَرا شِیعَةِ عَلِیٍّ (ع) فَاِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ یَشْفَعُ فی مِثْلِ رَبِیعَة وَ مُضْرٍ.

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: فقیران از شیعیان علی علیه‌السلام را خوار و سبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود.

«مشکاة الانوار، ص 556»

غدیر

حدیث - 1

امام صادق علیه السلام فرمودند:

العجب یا حفص لما لقی علی بن ابی طالب!! انه کان له عشرة الاف شاهد لم یقدر علی اخذ حقه و الرجل یاخذ حقه بشاهدین.

ای حفص! شگفتا از آنچه علی بن ابی طالب علیه السلام با آن مواجه شد! او با ده هزار شاهد و گواه (در روز غدیر) نتوانست حق خود را بگیرد، در حالی که شخص با دو شاهد حق خود را می گیرد.

بحار الانوار: 37، 140.

حدیث - 2

عن جعفر، عن ابیه صلی الله علیه و آله و سلم قال: ان ابلیس عدوالله رن اربع رنات: یوم لعن، و یوم اهبط الی الارض،و یوم بعث النبی صلی الله علیه و آله و سلم و یوم الغدیر.

امام باقر علیه السلام از پدر بزرگوارشان، امام صادق علیه السلام نقل کردند که فرمودند:

شیطان دشمن خدا چهار بار ناله کرد: روزی که مورد لعن خدا واقع شد و روزی که به زمین هبوط کرد و روزی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم مبعوث شد و روز عید غدیر.

قرب الاسناد: 10.

حدیث - 3

امام باقر علیه‌السلام فرمودند:

بنی الاسلام علی خمس: الصلوة و الزکوة و الصوم و الحج و الولایة و لم یناد بشی ء ما نودی بالولایة یوم الغدیر.

اسلام بر پنج پایه استوار شده است: نماز، زکات، روزه، حج و ولایت و به هیچ چیز به اندازه آنچه در روز غدیر به ولایت تاکید شده، ندا نشده است.

کافی 2، 21، ح 8.

حدیث - 4

عن ابی سعید قال: لما کان یوم غدیر خم امر رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله منادیا فنادی: الصلوة جامعة، فاخذ بید علی علیه‌السلام و قال: اللهم من کنت مولاه فعلی مولاه،اللهم وال من والاه، و عاد من عاداه.

ابو سعید گوید: در روز غدیر خم رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله دستور داد: منادی ندا دهد که: برای نماز جمع شوید. بعد دست علی علیه‌السلام را گرفتند و بلند کردند و فرمودند:

خدایا کسی که من مولای اویم پس علی هم مولای اوست، خدایا دوست بدار کسی را که علی را دوست بدارد و دشمن بدار کسی را که با علی دشمنی کند.

بحارالانوار 37: 112، ح 4.

حدیث - 5

امام رضا علیه‌السلام فرمودند:

... و هو یوم التهنئة یهنئ بعضکم بعضا،فاذا لقی المؤمن اخاه یقول: «الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة امیر المؤمنین و الائمة علیهم‌السلام » و هو یوم التبسم فی وجوه الناس من اهل الایمان...

عید غدیر روز تبریک و تهنیت است. هر یک به دیگری تبریک بگوید، هر وقت مؤمنی برادرش را ملاقات کرد، چنین بگوید: «حمد و ستایش خدایی را که به ما توفیق چنگ زدن به ولایت امیرمؤمنان و پیشوایان عطا کرد» آری عید غدیر روز لبخند زدن به چهره مردم با ایمان است...

اقبال: 464.

حدیث - 6

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

صیام یوم غدیر خم یعدل صیام عمر الدنیا لو عاش انسان ثم صام ما عمرت الدنیا لکان له ثواب ذلک.

روزه روز غدیر خم با روزه تمام عمر جهان برابر است. یعنی اگر انسانی همیشه زنده باشد و همه عمر را روزه بگیرد، ثواب او به اندازه ثواب روزه عید غدیر است.

وسائل الشیعه 7: 324، ح 4.

حدیث - 7

امام صادق علیه السلام فرمودند:

و من صلی فیه رکعتین ای وقت شاء و افضله قرب الزوال و هی الساعة التی اقیم فیها امیرالمؤمنین علیه السلام بغدیر خم علما للناس و... کان کمن حضر ذلک الیوم...

کسی که در روز عید غدیر هر ساعتی که خواست، دو رکعت نماز بخواند و بهتر اینست که نزدیک ظهر باشد که آن ساعتی است که امیرالمؤمنین علیه السلام در آن ساعت در غدیر خم به امامت منصوب شد، (هر که چنین کند) همانند کسی است که در آن روز حضور پیدا کرده است...

وسائل الشیعه 5: 225، ح 2.

حدیث - 8

امام صادق علیه السلام فرمودند:

انه تستحب الصلوة فی مسجد الغدیرلان النبی صلی الله علیه و آله و سلم اقام فیه امیر المؤمنین علیه السلام و هو موضع اظهرالله عزوجل فیه الحق.

نماز خواندن در مسجد غدیر مستحب است، چون پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در آنجا امیرمؤمنان علیه السلام را معرفی و منصوب کرد. و آنجایی است که خدای بزرگ، حق را آشکار کرد.

وسائل الشیعه 3: 549.

حدیث - 9

امام رضا علیه السلام فرمودند:

من زار فیه مؤمنا ادخل الله قبره سبعین نورا و وسع فی قبره و یزور قبره کل یوم سبعون الف ملک ویبشرونه بالجنة.

کسی که در روز (غدیر) مؤمنی را دیدار کند، خداوند هفتاد نور بر قبر او وارد می کند و قبرش را توسعه می دهد و هر روز هفتاد هزار فرشته قبر او را زیارت می کنند و او را به بهشت بشارت می دهند.

اقبال الاعمال: 778.

حدیث - 10

عن مولانا ابی الحسن علی بن محمد(علیه السلام) قال لابی اسحاق: و یوم الغدیر فیه اقام النبی صلی الله علیه و آله و سلم اخاه علیا علما للناس و اماما من بعده،[قال] قلت: صدقت جعلت فداک، لذلک قصدت، اشهد انک حجة الله علی خلقه.

امام هادی علیه السلام به ابواسحاق فرمودند:

در روز غدیر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم برادرش علی علیه السلام را بلند کرد و به عنوان پرچمدار (و فرمانده) مردم و پیشوای بعد از خودش معرفی کرد.

ابواسحاق گفت: عرض کردم، فدایت شوم راست فرمودی. به خاطر همین به زیارت و دیدار شما آمدم، گواهی می دهم که تو حجت خدا بر مردم هستی.

وسائل الشیعه 7: 324، ح 3.

حدیث - 11

امام صادق علیه‌السلام فرمودند:

والعمل فیه یعدل ثمانین شهرا، و ینبغی ان یکثر فیه ذکر الله عزوجل، والصلوة علی النبی صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم ، ویوسع الرجل فیه علی عیاله.

ارزش عمل در آن روز (عید غدیر) برابر با هشتاد ماه است، و شایسته است آن روز ذکر خدا و درود بر پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله زیاد شود، و مرد، بر خانواده خود توسعه دهد.

وسائل الشیعه 7: 325، ح 6.

حدیث - 12

امام علی علیه‌السلام فرمودند:

عودوا رحمکم الله بعد انقضاء مجمعکم بالتوسعة علی عیالکم، والبر باخوانکم والشکر لله عزوجل علی ما منحکم، واجتمعوا یجمع الله شملکم، و تباروا یصل الله الفتکم، و تهانؤا نعمة الله کما هنا کم الله بالثواب فیه علی اضعاف الاعیاد قبله و بعده الا فی مثله...

بعد از پایان گردهم آیی خود (در روز غدیر) به خانه برگردید، خدا بر شما رحمت فرستد. به خانواده خود گشایش و توسعه دهید، به برادران خود نیکی کنید، خداوند را بر این نعمت که شما را بخشیده است، سپاس گزارید، متحد شوید تا خدا به شما وحدت بخشد، نیکویی کنید تا خدا دوستیتان را پایدار کند، به همدیگر نعمت خدا را تبریک بگوئید، همانطور که خداوند در این روز با

چندین برابر عیدهای دیگر پاداش دادن به شما تبریک گفته، این گونـه پاداشـها جز در روز عید غدیر نخواهد بود.

بحارالانوار 97: 117.

حدیث - 13

امام صادق علیه السلام فرمودند:

انه یوم عید و فرح و سرورو یوم صوم شکرا لله تعالی.

عید غدیر، روز عید و خوشی و شـادی اسـت و روز روزه داری بـه عنـوان سپاس نعمت الهی است.

وسائل الشیعه 7: 326، ح 10.

حدیث - 14

امام صادق علیه السلام فرمودند:

... و لدرهم فیه بالف درهم لاخوانک العارفین،فافضل علی اخوانک فـی هـذا الیوم و سر فیه کل مؤمن و مؤمنة.

یک درهم به برادران با ایمان و معرفت، دادن در روز عید غدیر برابـر هـزار درهم است، بنابراین در این روز به برادرانت انفاق کن و هر مرد و زن مـؤمن را شاد گردان.

مصباح المتهجد: 737.

حدیث - 15

امام صادق علیه السلام فرمودند:

... هو یوم عبادة و صلوة و شکر لله و حمد له،و سرور لما من الله بـه علـیکم من ولایتنا،و انی احب لکم ان تصوموه.

عید غدیر، روز عبادت و نماز و سپاس و ستایش خداسـت و روز سـرور و شادی است به خاطر ولایت ما خاندان که خدا بر شما منت گذارد و من دوست دارم که شما آن روز را روزه بگیرید.

وسائل الشیعه 7: 328، ح 13.

حدیث - 16

امام صادق علیه السلام فرمودند:

... تذکرون الله عز ذکره فیه بالصیام والعبادة والذکر لمحمد و آل محمـد، فـان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم اوصی امیرالمؤمنین ان یتخذ ذلک الیوم عیـدا، و کـذلک کانـت الانبیاء تفعل، کانوا یوصون اوصیائهم بذلک فیتخذونه عیدا.

در روز عید غـدیر، خـدا را بـا روزه و عبـادت و یـاد پیـامبر و خانـدان او یادآوری کنید، زیرا رسول خدا به امیرالمؤمنین سفارش کرد کـه آن روز را عیـد بگیرد، همین طور پیامبران هم به جانشینان خود سفارش می کردند کـه آن روز را عید بگیرند، آنان هم چنین می کردند.

وسائل الشیعه 7: 327، ح 1.

حدیث - 17

روی الحسن بن راشد عن ابی عبد الله(علیه السلام) قال: قلت: جعلت فداک، للمسلمین عید غیرالعیدین؟ قال: نعم، یا حسن! اعظمهما و اشرفهما، قال: قلت له: و ای یوم هو؟ قال: یوم نصب امیرالمؤمنین(علیه السلام) فیه علما للناس. قلت له: جعلت فداک وما ینبغی لنا ان نصنع فیه؟ قال: تصومه یا حسن و تکثر الصلوة علی محمد و آله فیه و تتبرا الی الله، ممن ظلمهم،فان الانبیاء کانت تامر الاوصیاء بالیوم الذی کان یقام فیه الوصی ان یتخذ عیدا.

حسن بن راشد گوید: به امام صادق علیه السلام گفتم: آیا مسلمانان بجز آن دو عید، عید دیگری هم دارند؟ فرمودند: بله، بزرگترین و بهترین عید. گفتم: کدام روز است؟ فرمودند: روزی که امیرمؤمنان بعنوان پرچمدار مردم منصوب شد.

گفتم: فدایت شوم در آن روز سزاوار است، چه کنیم؟ فرمودند: روزه بگیر و درود برمحمد و آل او بفرست و از ستمگران به آنان برائت بجوی، زیرا پیامبران به جانشینان دستور می دادند که روزی را که جانشین انتخاب می شود، عید بگیرند.

مصباح المتهجد: 680.

حدیث - 18

عن امیر المؤمنین علیه السلام قال:

... فکیف بمن تکفل عددا من المؤمنین والمؤمنات وانا ضمینه علی الله تعالی الامان من الکفر والفقر؛

امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

... چگونه خواهد بود حال کسی که عهده دار هزینه زندگی تعدادی از مردان و زنان مؤمن (در روز غدیر) باشد، در صورتی که من پیش خدا ضامنم که از کفر و تنگدستی در امان باشد.

وسائل الشیعه 7: 327.

حدیث - 19

عن امیر المؤمنین علیه السلام قال:

... اذا تلاقیتم فتصافحوا بالتسلیم و تهابوا النعمة فی هذا الیوم، و لیبلغ الحاضر الغائب، والشاهد الباین، ولیعد الغنی الفقیر والقوی علی الضعیف امرنی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم بذلک.

امیر المؤمنین علیه السلام (در خطبه روز عید غدیر) فرمودند:

وقتی که به همدیگر رسیدید همراه سلام، مصافحه کنید، و در این روز به یکدیگر هدیه بدهید، این سخنان را هر که بود و شنید، به آن که نبود برساند، توانگر به سراغ مستمند برود، و قدرتمند به یاری ضعیف، پیامبر مرا به این چیزها امر کرده است.

وسائل الشیعه 7: 327.

حدیث - 20

امام صادق علیه السلام فرمودند:

... و انه الیوم الذی اقام رسول الله صلی الله علیه و آله علیا علیه السلام للناس علما و ابان فیه فضله و وصیه فصام شکرا لله عزوجل ذلک الیوم و انه لیوم صیام و اطعام و صلة الاخوان و فیه مرضاة الرحمن، و مرغمة الشیطان.

عید غدیر، روزی است که رسول خدا صلی الله علیه و آله علی علیه السلام را بعنوان پرچمدار برای مردم برافراشت و فضیلت او را در این روز آشکار کرد و جانشین خود را معرفی کرد، بعد بعنوان سپاسگزاری از خدای بزرگ آن روز را روزه گرفت و آن روز، روز روزه داری و عبادت و طعام دادن و به دیدار برادران دینی رفتن است. آنروز روز کسب خشنودی خدای مهربان و به خاک مالیدن بینی شیطان است.

وسائل الشیعه 7: 328، ضمن حدیث 12.

حدیث - 21

قال رسول الله صلی الله علیه و آله :

یا معشر المسلمین لیبلغ الشاهد الغائب، اوصی من آمن بی و صدقنی بولایة علی، الا ان ولایة علی ولایتی و ولایتی ولایة ربی، عهدا عهده الی ربی و امرنی ان ابلغکموه.

رسول خدا صلی الله علیه و آله (در روز غدیر) فرمودند:

ای مسلمانان! حاضران به غایبان برسانند: کسی را که به مـن ایمـان آورده و مرا تصدیق کرده است، به ولایت علی سفارش می کنم، آگاه باشید ولایت علی، ولایت من است و ولایت من، ولایت خدای من است. این عهد و پیمانی بـود از طرف پروردگارم که فرمانم داد تا به شما برسانم.

بحارالانوار 37: 141، ح 35.

حدیث - 22

امام صادق علیه السلام فرمودند:

اذا کان یوم القیامة زفت اربعة ایام الی الله عز و جل کما تـزف العـروس الـی خدرها: یوم الفطر و یوم الاضحی و یوم الجمعة و یوم غدیر خم.

هنگامی که روز قیامت برپا شود چهار روز بسرعت به سوی خدا می شـتابند همان طور که عروس به حجله اش بسرعت می رود.

آن روزها عبارتند از: روز عید فطر و قربان و جمعه و روز غدیر خم.

اقبال سید بن طاووس: 466.

حدیث - 23

امام صادق علیه السلام فرمودند:

... و یوم غدیر بین الفطر والاضحی و یوم الجمعة کالقمر بین الکواکب.

... روز غدیر خم در میان روزهای عید فطر و قربان و جمعه هماننـد مـاه در میان ستارگان است.

اقبال سید بن طاووس: 466.

حدیث - 24

امام صادق علیه السلام فرمودند:

والله لو عرف الناس فضل هذا الیوم بحقیقته لصافحتهم الملائکة فی کل یوم عشر مرات... وما اعطی الله لمن عرفه ما لایحصی بعدد.

به خدا قسم اگر مردم فضیلت واقعی «روز غدیر» را می شناختند، فرشتگان روزی ده بار با آنان مصافحه می کردند و بخششهای خدا به کسی که آن روز را شناخته، قابل شمارش نیست.

مصباح المتهجد: 738.

حدیث - 25

امام علی علیه السلام فرمودند:

ان هذا یوم عظیم الشان،فیه وقع الفرج، ورفعت الدرج و وضحت الحجج وهو یوم الایضاح والافصاح من المقام الصراح،ویوم کمال الدین و یوم العهد المعهود...

امروز (عید غدیر) روز بس بزرگی است. در این روز گشایش رسیده و منزلت (کسانی که شایسته آن بودند) بلندی گرفت و برهان های خدا روشن شد و از مقام پاک با صراحت سخن گفته شد و امروز روز کامل شدن دین و روز عهد و پیمان است.

بحارالانوار، 97: 116.

حدیث - 26

امام رضا علیه السلام فرمودند:

حدثنی ابی، عن ابیه علیه السلام قال: ان یوم الغدیر فی السماءاشهر منه فی الارض.

پدرم به نقل از پدرش امام صادق علیه السلام نقل کرد که فرمودند: روز غدیر در آسمان مشهورتر از زمین است.

مصباح المتهجد: 737.

حدیث - 27

عن عمار بن حریز قال دخلت علی ابی عبد الله(علیه السلام) فی یوم الثامن عشر من ذی الحجة فوجدته صائما فقال لی:

هذا یوم عظیم عظم الله حرمته علی المؤمنین و اکمل لهم فیه الدین و تمم علیهم النعمة و جدد لهم ما اخذ علیهم من العهد والمیثاق.

عمار بن حریز گوید: روز هجدهم ماه ذیحجه خدمت امام صادق علیه السلام رسیدم و آن حضرت را روزه یافتم. امام به من فرمودند:

امروز، روز بزرگی است، خداوند به آن عظمت داده و آن روز دین مؤمنان را کامل ساخت و نعمت را بر آنان تمام نمود و عهد و پیمان قبلی را تجدید کرد.

مصباح المتهجد: 737.

حدیث - 28

قیل لابی عبد الله علیه السلام: للمؤمنین من الاعیاد غیر العیدین و الجمعة؟ قال: نعم لهم ما هو اعظم من هذا، یوم اقیم امیرالمؤمنین علیه السلام فعقد له رسول الله الولایة فی اعناق الرجال والنساء بغدیر خم.

به امام صادق علیه السلام گفته شد: آیا مؤمنان غیر از عید فطر و قربان و جمعه عید دیگری دارند؟ فرمودند:

آری، آنان عید بزرگتر از اینها هم دارند و آن روزی است که امیرالمؤمنین علیه السلام در غدیر خم بالا برده شد و رسول خدا مساله ولایت را بر گردن زنان و مردان قرار داد.

وسائل الشیعه، 7: 325، ح 5.

حدیث - 29

عن الصادق علیه السلام قال:

هو عید الله الاکبر،و ما بعث الله نبیا الا و تعید فی هذا الیوم و عرف حرمته و اسمه فی السماء یوم العهد المعهود و فی الارض یوم المیثاق الماخوذ و الجمع المشهود.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

روز غدیر خم عید بزرگ خداست، خدا پیامبری مبعوث نکرده، مگر اینکه این روز را عید گرفته و عظمت آن را شناخته و نام این روز در آسمان، روز عهد و پیمان و در زمین، روز پیمان محکم و حضور همگانی است.

وسائل الشیعه، 5: 224، ح 1.

حدیث - 30

یوم غدیر خم افضل اعیاد امتی و هو الیوم الذی امرنی الله تعالی ذکره فیه بنصب اخی علی بن ابی طالب علما لامتی، یهتدون به من بعدی و هو الیوم الذی اکمل الله فیه الدین و اتم علی امتی فیه النعمة و رضی لهم الاسلام دینا.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

روز غدیر خم برترین عیدهای امت من است و آن روزی است که خداوند بزرگ دستور داد: آن روز برادرم علی بن ابی طالب را به عنوان پرچمدار (و فرمانده) امتم منصوب کنم، تا بعد از من مردم توسط او هدایت شوند، و آن روزی است که خداوند در آن روز دین را تکمیل و نعمت را بر امت من تمام کرد و اسلام را به عنوان دین برای آنان پسندید.

امالی صدوق: 125، ح 8.

حدیث - 31

روی زیاد بن محمد قال: دخلت علی ابی عبد الله علیه السلام فقلت: للمسلمین عید غیر یوم الجمعة والفطر والاضحی؟ قال: نعم، الیوم الذی نصب فیه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم امیرالمؤمنین علیه السلام

زیاد بن محمد گوید: بر امام صادق علیه السلام وارد شدم و گفتم: آیا مسلمانان عیدی غیر از عید قربان و عید فطر و جمعه دارند؟ امام علیه السلام فرمودند: آری،

روزی که رسول خدا ﷺ امیرمؤمنان علیه السلام را (به خلافت و ولایت) منصوب کرد.

مصباح المتهجد: 736.

حدیث - 32

پیامبر اکرم ﷺ روز عید غدیر فرمودند:

علی علیه السلام تفسیر کتاب خدا، و دعوت کننده به سوی خداست، آگاه باشید که حلال و حرام بیش از آنست که من معرفی و به آنها امر و نهی کنم و بشمارم. پس دستور داشتم که از شما عهد و پیمان بگیرم که آنچه را در مورد علی امیرمؤمنان، و پیشوایان بعد او از طرف خداوند بزرگ آوردم، بپذیرید.

ای مردم! اندیشه کنید و آیات الهی را بفهمید، در محکمات آن دقت کنید و متشابهات آن را دنبال نکنید. به خدا قسم هرگز کسی نداهای قرآن را نمی تواند بیان کند و تفسیر آن را روشن کند، جز آن کسی که من دست او را گرفته ام (و او را معرفی کردم).

وسایل الشیعه: 18، 142، ح 43.

فهرست مطالب

دین 3

حدیث - 2 3

حدیث - 3 4

حدیث - 4 4

حدیث - 5 4

حدیث - 6 5

حدیث - 7 5

حدیث - 8 5

حدیث - 10 6

حدیث - 11 7

حدیث - 12 7

حدیث - 14 8

حدیث - 15 8

حدیث - 16 9

حدیث - 17 9

حدیث - 18 10

حدیث - 19 10

حدیث - 20 10

حدیث - 22 11

حدیث - 23 11

حدیث - 24 12

حديث - 25 12
حديث - 26 13
حديث - 27 13
حديث - 28 13
حديث - 29 14
حديث - 30 14
حديث - 31 14
حديث - 32 15
حديث - 34 16
حديث - 35 16
حديث - 36 17
حديث - 37 17
حديث - 38 18
حديث - 39 18
حديث - 40 19
حديث - 41 19
حديث - 42 20
حديث - 43 20
حديث - 44 20
حديث - 45 21
حديث - 46 21
حديث - 47 21
حديث - 48 22
حديث - 49 22

حديث - 50 22
حديث - 51 23
حديث - 52 23
حديث - 53 23
حديث - 54 24
حديث - 55 24
حديث - 57 25
حديث - 58 25
حديث - 59 26
حديث - 60 26
حديث - 61 26
حديث - 62 27
حديث - 63 27
حديث - 64 28
حديث - 65 28
حديث - 66 28
حديث - 67 29
حديث - 68 29
حديث - 69 29
حديث - 70 30
حديث - 71 30
حديث - 72 30
حديث - 73 31
حديث - 74 31

حديث - 75 31
حديث - 76 32
حديث - 77 32
حديث - 78 32
حديث - 79 33
حديث - 80 33
حديث - 81 33
حديث - 82 34
حديث - 83 34
حديث - 84 34
حديث - 85 35
حديث - 86 35
حديث - 87 35
حديث - 88 36
حديث - 89 36
حديث - 90 36
حديث - 91 37
حديث - 92 37
حديث - 93 37
حديث - 94 38
حديث - 95 38
حديث - 96 38
حديث - 97 39
حديث - 98 39

حديث - 99 39
حديث - 100 40
حديث - 101 40
حديث - 102 41
حديث - 103 41
حديث - 104 41
حديث - 105 42
حديث - 106 42
حديث - 107 42
حديث - 108 43
حديث - 109 43
حديث - 110 43
حديث - 111 44
حديث - 112 44
حديث - 113 45
حديث - 114 45
حديث - 115 46
حديث - 116 46
حديث - 117 47
حديث - 118 47
حديث - 119 47
حديث - 120 48
حديث - 121 48
حديث - 122 48

حديث - 123 49
حديث - 124 49
حديث - 125 49
حديث - 126 50
حديث - 127 50
حديث - 128 50
حديث - 129 51
حديث - 130 51
حديث - 132 52
حديث - 133 52
حديث - 134 52
حديث - 135 53
حديث - 136 53
حديث - 137 53
حديث - 138 54
حديث - 139 54
حديث - 140 54
حديث - 141 55
حديث - 142 55
حديث - 143 55
حديث - 144 56
حديث - 145 56
حديث - 146 56
حديث - 147 57

حدیث - 148 57
حدیث - 149 57
حدیث - 150 58
حدیث - 151 58
حدیث - 152 58
حدیث - 153 59
حدیث - 154 59
حدیث - 155 59
حدیث - 156 60
حدیث - 157 60
حدیث - 158 61
حدیث - 159 61
حدیث - 160 62
کفر 63
حدیث - 1 63
حدیث - 2 63
حدیث - 3 64
حدیث - 4 64
حدیث - 5 64
حدیث - 6 65
حدیث - 7 65
حدیث - 8 66
حدیث - 9 66
حدیث - 10 67

حدیث - 11 67
حدیث - 12 67
حدیث - 13 68
حدیث - 14 68
حدیث - 15 69
حدیث - 16 69
حدیث - 17 69
حدیث - 18 70
حدیث - 19 70
حدیث - 20 70
حدیث - 21 71
حدیث - 22 71
حدیث - 23 72
حدیث - 24 72
حدیث - 25 72
حدیث - 26 73
حدیث - 27 73
حدیث - 28 73
حدیث - 29 74
ایمان 75
حدیث - 2 75
حدیث - 3 75
حدیث - 4 76
حدیث - 5 76

حديث - 6 76
حديث - 7 77
حديث - 8 77
حديث - 9 78
حديث - 10 78
حديث - 11 79
حديث - 12 79
حديث - 13 80
حديث - 14 80
حديث - 15 80
حديث - 16 81
حديث - 17 81
حديث - 18 81
حديث - 19 82
حديث - 20 82
حديث - 21 83
حديث - 22 83
حديث - 23 84
حديث - 24 84
حديث - 25 85
حديث - 26 85
حديث - 27 85
حديث - 28 86
حديث - 29 86

حديث - 30 87
حديث - 31 87
حديث - 33 88
حديث - 34 88
حديث - 35 88
حديث - 36 89
حديث - 37 89
حديث - 38 89
حديث - 39 90
حديث - 40 90
حديث - 41 91
حديث - 42 91
حديث - 43 91
حديث - 44 92
حديث - 45 92
حديث - 46 92
حديث - 47 93
حديث - 48 93
حديث - 49 93
حديث - 50 94
حديث - 51 94
حديث - 52 95
حديث - 53 95
حديث - 54 95

حديث - 55 96
حديث - 56 96
حديث - 57 96
حديث - 58 97
حديث - 59 97
حديث - 60 97
حديث - 61 98
حديث - 62 98
حديث - 63 98
حديث - 64 99
حديث - 65 99
حديث - 66 99
حديث - 67 100
حديث - 68 100
حديث - 69 100
حديث - 70 101
حديث - 71 101
حديث - 72 102
حديث - 73 102
حديث - 74 102
حديث - 75 103
حديث - 76 103
حديث - 77 103
حديث - 78 104

حديث - 79 104
حديث - 80 105
حديث - 81 105
حديث - 82 106
حديث - 83 106
حديث - 84 106
حديث - 85 107
حديث - 86 107
حديث - 87 107
حديث - 88 108
حديث - 89 108
حديث - 90 108
حديث - 91 109
حديث - 92 109
حديث - 93 110
حديث - 94 110
حديث - 95 111
حديث - 96 111
حديث - 97 112
حديث - 98 112
حديث - 99 113
حديث - 100 113
حديث - 101 114
حديث - 102 114

حديث - 103 114
حديث - 104 115
حديث - 105 115
حديث - 106 115
حديث - 107 116
حديث - 108 116
حديث - 109 116
حديث - 110 117
حديث - 111 117
حديث - 112 117
حديث - 113 118
حديث - 114 118
حديث - 115 119
حديث - 116 119
حديث - 117 119
حديث - 118 120
حديث - 119 120
حديث - 120 120
حديث - 121 121
حديث - 122 121
حديث - 123 121
حديث - 124 122
حديث - 125 122
حديث - 126 122

حديث - 127 123
حديث - 128 123
حديث - 129 123
حديث - 130 124
حديث - 131 124
حديث - 132 124
حديث - 133 125
حديث - 134 125
حديث - 135 125
حديث - 136 126
حديث - 137 126
حديث - 138 127
حديث - 139 127
حديث - 140 127
حديث - 141 128
حديث - 142 128
حديث - 143 128
حديث - 144 129
حديث - 145 129
حديث - 146 129
حديث - 147 130
حديث - 148 130
حديث - 149 130
حديث - 150 131

حديث - 151 131
حديث - 152 132
حديث - 153 132
حديث - 154 132
حديث - 155 133
حديث - 156 133
حديث - 157 134
حديث - 158 134
حديث - 159 134
حديث - 160 135
حديث - 161 135
حديث - 162 135
حديث - 163 136
حديث - 164 136
حديث - 165 137
حديث - 166 137
حديث - 167 137
حديث - 168 138
حديث - 169 138
حديث - 170 138
حديث - 171 139
حديث - 172 139
حديث - 173 140
حديث - 174 140

حديث - 175 140
حديث - 176 141
حديث - 177 141
حديث - 178 141
حديث - 179 142
حديث - 180 142
حديث - 181 143
حديث - 182 143
حديث - 183 144
حديث - 184 144
حديث - 185 144
حديث - 186 145
حديث - 187 145
حديث - 188 146
حديث - 189 146
حديث - 190 146
حديث - 191 147
حديث - 192 147
حديث - 193 148
حديث - 194 148
حديث - 195 149
حديث - 196 149
حديث - 197 149
حديث - 198 150

حديث - 199 150
حديث - 200 150
حديث - 201 151
حديث - 202 151
حديث - 203 151
حديث - 204 151
حديث - 205 152
حديث - 206 152
حديث - 207 152
حديث - 208 153
حديث - 209 153
حديث - 210 153
حديث - 211 154
حديث - 212 154
حديث - 213 154
حديث - 214 155
حديث - 215 155
حديث - 216 155
حديث - 217 156
حديث - 218 156
حديث - 219 156
حديث - 220 157
حديث - 221 157
حديث - 222 157

حديث - 223 158
حديث - 224 158
حديث - 225 159
حديث - 226 159
حديث - 227 160
حديث - 228 160
حديث - 229 161
حديث - 230 161
حديث - 231 161
حديث - 232 162
حديث - 233 162
حديث - 234 162
حديث - 235 163
حديث - 236 163
حديث - 237 163
حديث - 238 164
حديث - 239 164
حديث - 240 164
حديث - 241 165
حديث - 242 165
حديث - 243 165
حديث - 244 166
حديث - 245 166
حديث - 246 166

حديث - 247 167
حديث - 248 167
حديث - 249 167
حديث - 250 168
حديث - 251 168
حديث - 252 168
حديث - 253 169
يقين 170
حديث - 1 170
حديث - 2 170
حديث - 3 170
حديث - 4 171
حديث - 5 171
حديث - 6 172
حديث - 7 172
حديث - 8 172
حديث - 9 173
حديث - 10 173
حديث - 11 174
حديث - 12 174
حديث - 13 174
حديث - 14 175
حديث - 15 175
حديث - 16 175

حديث - 17 176
حديث - 18 176
حديث - 19 176
حديث - 20 177
حديث - 21 177
حديث - 22 177
حديث - 23 178
حديث - 24 178
حديث - 25 178
حديث - 26 179
حديث - 27 179
حديث - 28 179
حديث - 29 180
حديث - 30 180
حديث - 31 180
حديث - 32 181
حديث - 33 181
حديث - 34 181
حديث - 35 182
حديث - 36 182
حديث - 37 182
حديث - 38 183
حديث - 39 183
حديث - 40 183

حدیث - 41 184
حدیث - 42 184
حدیث - 43 184
حدیث - 44 185
حدیث - 45 185
حدیث - 46 185
حدیث - 47 186
حدیث - 48 186
حدیث - 49 186
حدیث - 50 187
حدیث - 51 187
حدیث - 52 187
حدیث - 53 188
حدیث - 54 188
حدیث - 55 188
حدیث - 56 189
توحید - خداشناسی 190
حدیث - 1 190
حدیث - 2 190
حدیث - 3 191
حدیث - 4 191
حدیث - 5 192
حدیث - 6 193
حدیث - 7 194

حديث - 8 194
حديث - 9 195
حديث - 10 195
حديث - 11 196
حديث - 12 196
حديث - 13 196
حديث - 14 197
حديث - 15 197
حديث - 16 197
حديث - 17 198
حديث - 18 198
حديث - 19 198
حديث - 20 199
حديث - 21 199
حديث - 22 199
حديث - 23 200
حديث - 24 200
حديث - 25 201
حديث - 26 201
حديث - 27 202
حديث - 28 202
حديث - 29 203
حديث - 30 203
حديث - 31 203

حديث - 32 204
حديث - 33 204
حديث - 34 205
حديث - 35 205
حديث - 36 206
حديث - 37 206
حديث - 38 206
حديث - 39 207
حديث - 40 207
حديث - 41 208
حديث - 42 208
حديث - 43 208
حديث - 44 209
حديث - 45 209
حديث - 46 209
حديث - 47 210
حديث - 48 210
حديث - 49 210
حديث - 50 211
حديث - 51 211
حديث - 52 212
حديث - 53 212
حديث - 54 213
حديث - 55 213

حديث - 56 213
حديث - 57 214
حديث - 58 214
حديث - 59 214
حديث - 60 215
حديث - 61 215
حديث - 62 216
حديث - 63 216
حديث - 64 217
حديث - 65 217
حديث - 66 217
حديث - 67 218
حديث - 68 218
حديث - 69 218
حديث - 70 219
حديث - 71 219
حديث - 72 220
حديث - 73 220
حديث - 74 221
حديث - 75 221
حديث - 76 222
حديث - 77 222
حديث - 78 223
حديث - 79 223

حديث - 80 223
حديث - 81 224
حديث - 82 224
حديث - 83 224
حديث - 84 225
حديث - 85 225
حديث - 86 226
حديث - 87 226
حديث - 88 227
حديث - 89 228
حديث - 90 228
حديث - 91 228
حديث - 92 229
حديث - 93 229
حديث - 94 230
حديث - 95 230
حديث - 96 230
حديث - 97 231
حديث - 98 231
حديث - 99 231
حديث - 100 232
حديث - 101 232
حديث - 102 232
حديث - 103 233

حديث - 104 233
حديث - 105 233
حديث - 106 234
حديث - 107 234
حديث - 108 234
حديث - 109 235
حديث - 110 235
حديث - 111 236
حديث - 112 236
حديث - 113 237
حديث - 114 237
حديث - 115 237
حديث - 116 238
حديث - 117 238
حديث - 118 239
حديث - 119 239
حديث - 120 239
حديث - 121 240
حديث - 122 240
حديث - 123 241
حديث - 124 241
حديث - 125 242
حديث - 126 242
حديث - 127 243

حديث - 128 243
حديث - 129 244
حديث - 130 244
حديث - 131 245
حديث - 132 245
حديث - 133 245
حديث - 134 246
حديث - 135 246
حديث - 136 246
حديث - 137 247
حديث - 138 247
حديث - 139 247
حديث - 140 248
حديث - 141 248
حديث - 142 248
حديث - 143 249
حديث - 144 249
حديث - 145 250
حديث - 146 250
حديث - 147 250
حديث - 148 251
حديث - 149 251
حديث - 150 252
حديث - 151 252

حدیث - 152 252
حدیث - 153 253
حدیث - 154 253
حدیث - 155 253
حدیث - 156 254
حدیث - 157 254
حدیث - 158 255
حدیث - 159 255
حدیث - 160 255
حدیث - 161 256
حدیث - 162 256
حدیث - 163 256
حدیث - 164 257
حدیث - 165 257
حدیث - 166 257
حدیث - 167 258
حدیث - 168 258
حدیث - 169 258
حدیث - 170 259
حدیث - 171 259
حدیث - 172 259
حدیث - 173 260
امامت و ولایت 261
حدیث - 1 261

حديث - 2 261
حديث - 3 262
حديث - 4 262
حديث - 5 263
حديث - 6 263
حديث - 7 264
حديث - 8 264
حديث - 9 264
حديث - 10 265
حديث - 11 265
حديث - 12 266
حديث - 13 266
حديث - 14 266
حديث - 15 267
حديث - 16 267
حديث - 17 267
حديث - 18 268
حديث - 19 268
حديث - 20 268
حديث - 21 269
حديث - 22 269
حديث - 23 269
حديث - 24 270
حديث - 25 270

حديث - 26 271
حديث - 27 271
حديث - 28 272
حديث - 29 272
حديث - 30 273
حديث - 31 273
حديث - 32 274
حديث - 33 274
حديث - 34 274
حديث - 35 275
حديث - 36 275
حديث - 37 276
حديث - 38 276
حديث - 39 277
حديث - 40 277
حديث - 41 278
حديث - 42 278
حديث - 43 279
حديث - 44 279
حديث - 45 280
حديث - 46 280
حديث - 47 281
حديث - 48 281
حديث - 49 281

حديث - 50 282
حديث - 51 282
حديث - 52 283
حديث - 53 283
حديث - 54 283
حديث - 55 284
حديث - 56 284
حديث - 57 285
حديث - 58 285
حديث - 59 286
حديث - 60 286
حديث - 61 286
حديث - 62 287
حديث - 63 287
حديث - 64 288
حديث - 65 288
حديث - 66 289
حديث - 67 289
حديث - 68 289
حديث - 70 290
حديث - 71 291
حديث - 72 291
حديث - 73 291
حديث - 74 292

حدیث - 75 293
حدیث - 76 293
حدیث - 77 294
حدیث - 78 294
حدیث - 79 294
حدیث - 80 295
حدیث - 81 295
حدیث - 82 295
حدیث - 83 296
حدیث - 84 297
حدیث - 85 297
حدیث - 86 298
حدیث - 87 298
حدیث - 88 299
حدیث - 89 299
حدیث - 90 300
حدیث - 91 300
حدیث - 92 300
حدیث - 93 301
حدیث - 94 301
حدیث - 95 301
حدیث - 96 302
حدیث - 97 302
حدیث - 98 302

حديث - 99 303
حديث - 100 303
حديث - 101 303
حديث - 102 304
حديث - 103 304
حديث - 104 304
معاد 306
حديث - 1 306
حديث - 2 306
حديث - 3 307
حديث - 4 307
حديث - 5 308
حديث - 6 308
حديث - 7 309
حديث - 8 309
حديث - 9 310
حديث - 10 310
حديث - 11 311
حديث - 12 311
حديث - 13 312
حديث - 14 312
حديث - 15 313
حديث - 16 313
حديث - 17 314

حديث - 18 314
حديث - 19 314
حديث - 20 315
حديث - 21 315
حديث - 22 316
حديث - 23 316
حديث - 24 317
حديث - 25 317
حديث - 26 318
حديث - 27 318
حديث - 28 319
حديث - 29 319
حديث - 30 320
حديث - 31 320
حديث - 32 320
حديث - 33 321
حديث - 34 321
حديث - 35 322
حديث - 36 322
حديث - 37 323
حديث - 38 323
حديث - 39 323
حديث - 40 324
حديث - 41 324

حديث - 42 325
حديث - 43 325
حديث - 44 326
حديث - 45 327
حديث - 46 327
حديث - 47 328
حديث - 48 328
حديث - 49 329
حديث - 50 329
حديث - 51 330
حديث - 52 330
حديث - 53 331
حديث - 54 331
حديث - 55 332
حديث - 56 332
حديث - 57 333
حديث - 58 333
حديث - 59 334
حديث - 60 334
حديث - 61 335
حديث - 62 335
حديث - 63 336
حديث - 64 336
حديث - 65 337

حديث - 66 337
حديث - 67 337
حديث - 68 338
حديث - 69 338
حديث - 70 338
حديث - 71 339
حديث - 72 339
حديث - 73 340
حديث - 74 340
حديث - 75 341
حديث - 76 341
حديث - 77 342
حديث - 78 342
حديث - 79 343
حديث - 80 343
حديث - 81 344
حديث - 82 344
حديث - 83 345
حديث - 84 345
حديث - 85 345
حديث - 86 346
حديث - 87 346
حديث - 88 347
حديث - 89 347

حديث - 90 347
حديث - 91 348
حديث - 92 348
حديث - 93 349
حديث - 94 349
حديث - 95 350
حديث - 96 350
حديث - 97 350
حديث - 98 351
حديث - 99 351
حديث - 100 351
حديث - 101 352
حديث - 102 352
حديث - 103 353
حديث - 104 353
حديث - 105 353
حديث - 106 354
حديث - 107 354
حديث - 108 355
حديث - 109 355
حديث - 110 356
حديث - 111 356
حديث - 112 357
حديث - 113 357

حديث - 114 358
حديث - 115 358
حديث - 116 359
حديث - 117 359
حديث - 118 359
حديث - 119 360
حديث - 120 360
حديث - 121 361
حديث - 122 361
حديث - 123 361
حديث - 124 362
حديث - 125 363
حديث - 126 363
حديث - 127 363
حديث - 128 364
حديث - 129 364
حديث - 130 365
حديث - 131 365
حديث - 132 365
حديث - 133 366
حديث - 134 366
حديث - 135 367
حديث - 136 367
حديث - 137 368

حديث - 138 368
حديث - 139 369
حديث - 140 370
حديث - 141 370
حديث - 142 370
حديث - 143 371
حديث - 144 371
حديث - 145 372
حديث - 146 372
حديث - 147 373
حديث - 148 373
حديث - 149 373
حديث - 150 374
حديث - 151 374
حديث - 152 374
حديث - 153 375
حديث - 154 375
حديث - 155 375
حديث - 156 376
حديث - 157 376
حديث - 158 376
حديث - 159 377
حديث - 160 377
حديث - 161 377

حديث - 163 378
حديث - 164 379
حديث - 165 379
حديث - 166 379
حديث - 167 380
حديث - 168 380
حديث - 169 380
حديث - 170 381
حديث - 171 381
حديث - 172 381
حديث - 173 382
حديث - 174 382
حديث - 175 382
حديث - 176 383
حديث - 177 383
حديث - 178 383
حديث - 179 384
حديث - 180 384
حديث - 181 384
حديث - 182 385
حديث - 183 385
حديث - 184 386
حديث - 185 386
حديث - 186 387

حديث - 188 387
حديث - 189 388
حديث - 190 388
حديث - 191 388
حديث - 192 389
حديث - 193 389
حديث - 194 390
حديث - 195 390
حديث - 196 390
حديث - 197 391
حديث - 198 391
حديث - 199 391
حديث - 200 392
حديث - 201 392
حديث - 202 392
حديث - 203 393
حديث - 204 393
حديث - 205 393
حديث - 206 394
حديث - 207 394
حديث - 208 394
حديث - 209 395
حديث - 210 395
حديث - 211 395

حديث - 212 396
حديث - 213 396
حديث - 214 396
حديث - 215 397
حديث - 216 397
حديث - 217 397
حديث - 218 398
حديث - 219 398
حديث - 220 398
حديث - 221 399
حديث - 222 399
حديث - 223 399
حديث - 224 400
حديث - 225 400
حديث - 226 400
حديث - 227 401
حديث - 228 401
حديث - 229 402
حديث - 230 402
حديث - 231 402
حديث - 232 403
حديث - 233 403
حديث - 234 404
حديث - 235 404

حديث - 236 405
حديث - 237 405
حديث - 238 405
حديث - 239 406
حديث - 241 406
حديث - 242 407
حديث - 243 407
حديث - 244 408
حديث - 245 408
حديث - 246 408
حديث - 247 409
حديث - 248 409
حديث - 249 410
حديث - 250 410
حديث - 251 410
حديث - 252 411
حديث - 253 411
حديث - 254 411
حديث - 255 412
حديث - 256 412
حديث - 257 412
حديث - 258 413
حديث - 259 413
حديث - 260 413

حديث - 261 414
حديث - 262 414
حديث - 263 414
حديث - 264 415
حديث - 265 415
حديث - 266 415
حديث - 267 416
حديث - 268 416
حديث - 269 416
حديث - 270 417
حديث - 271 417
حديث - 272 418
حديث - 273 418
حديث - 274 419
حديث - 275 419
حديث - 276 419
حديث - 277 420
حديث - 278 420
حديث - 279 420
حديث - 280 420
حديث - 281 421
حديث - 282 421
حديث - 283 421
حديث - 285 422

حدیث - 286 423
حدیث - 287 423
حدیث - 288 424
حدیث - 289 424
حدیث - 290 425
حدیث - 291 425
حدیث - 292 426
حدیث - 293 426
حدیث - 294 426
حدیث - 295 427
حدیث - 296 427
حدیث - 297 428
حدیث - 298 428
حدیث - 299 429
حدیث - 300 429
نبوت 430
حدیث - 1 430
حدیث - 2 430
حدیث - 3 431
حدیث - 4 431
حدیث - 5 432
حدیث - 6 432
حدیث - 7 433
حدیث - 8 433

حديث - 9 434
حديث - 10 434
حديث - 11 435
حديث - 12 435
حديث - 13 436
حديث - 14 436
حديث - 15 436
حديث - 16 437
حديث - 17 437
حديث - 18 438
حديث - 19 438
حديث - 20 439
حديث - 21 439
حديث - 22 439
حديث - 23 440
حديث - 24 440
حديث - 25 440
حديث - 26 441
حديث - 27 441
حديث - 28 442
حديث - 29 442
حديث - 30 442
حديث - 31 443
حديث - 32 443

حديث - 34 444
حديث - 35 444
حديث - 36 445
حديث - 37 445
حديث - 38 446
حديث - 39 446
حديث - 40 447
حديث - 41 447
حديث - 42 447
حديث - 43 448
حديث - 44 448
حديث - 45 448
حديث - 46 449
حديث - 47 449
حديث - 48 449
حديث - 49 450
حديث - 50 450
حديث - 51 450
حديث - 52 451
حديث - 53 451
حديث - 54 452
حديث - 55 452
حديث - 56 453
حديث - 57 453

حدیث - 58 454
حدیث - 59 454
حدیث - 60 454
حدیث - 61 455
حدیث - 62 455
حدیث - 63 456
حدیث - 64 456
حدیث - 65 456
حدیث - 66 457
حدیث - 67 457
حدیث - 68 457
حدیث - 69 458
حدیث - 70 458
قضا و قدر 459
حدیث - 1 459
حدیث - 2 459
حدیث - 3 460
حدیث - 4 460
حدیث - 5 460
حدیث - 6 461
حدیث - 7 461
حدیث - 8 462
حدیث - 9 462
حدیث - 10 463

حديث - 11 463
حديث - 12 463
حديث - 13 464
حديث - 14 464
حديث - 15 465
حديث - 16 465
حديث - 17 465
حديث - 18 466
حديث - 19 466
حديث - 20 467
حديث - 21 467
حديث - 22 468
حديث - 23 468
حديث - 24 469
حديث - 25 469
حديث - 26 469
حديث - 27 470
حديث - 28 470
حديث - 29 471
حديث - 30 471
حديث - 31 472
حديث - 32 472
حديث - 33 473
حديث - 34 473

حديث - 35 473
حديث - 36 474
حديث - 37 474
حديث - 38 474
حديث - 39 475
حديث - 40 475
حديث - 41 475
حديث - 42 476
حديث - 43 476
حديث - 44 476
حديث - 45 477
حديث - 46 477
حديث - 47 477
حديث - 48 478
حديث - 49 478
حديث - 50 478
حديث - 51 479
حديث - 52 479
حديث - 53 480
حديث - 54 480
حديث - 55 481
حديث - 56 481
حديث - 57 482
حديث - 58 482

حدیث - 59 482
حدیث - 60 483
حدیث - 61 483
حدیث - 62 484
حدیث - 63 484
حدیث - 64 485
حدیث - 65 485
حدیث - 66 485
حدیث - 67 486
حدیث - 68 486
حدیث - 69 486
شیعه 487
حدیث - 1 487
حدیث - 2 487
حدیث - 3 488
حدیث - 4 488
حدیث - 5 488
حدیث - 6 489
حدیث - 7 489
حدیث - 8 489
حدیث - 9 490
حدیث - 10 490
حدیث - 11 490
حدیث - 12 491

حديث - 13 491
حديث - 14 491
حديث - 15 492
حديث - 16 492
حديث - 17 493
حديث - 18 493
حديث - 19 494
حديث - 20 494
حديث - 21 495
حديث - 22 495
حديث - 23 496
حديث - 24 496
حديث - 25 497
حديث - 26 497
حديث - 27 498
حديث - 28 498
حديث - 29 499
حديث - 30 500
حديث - 31 500
حديث - 32 501
حديث - 33 501
حديث - 34 502
حديث - 35 502
حديث - 36 503

حديث - 37 503
حديث - 38 503
حديث - 39 504
حديث - 40 504
حديث - 41 504
حديث - 42 505
حديث - 43 505
حديث - 44 505
حديث - 45 506
حديث - 46 506
حديث - 47 507
حديث - 48 507
حديث - 49 508
حديث - 50 508
حديث - 51 509
حديث - 52 509
حديث - 53 510
حديث - 54 510
حديث - 55 511
حديث - 56 512
حديث - 57 512
حديث - 58 513
حديث - 59 513
حديث - 60 514

حديث - 61 514
حديث - 62 515
حديث - 63 515
حديث - 64 516
حديث - 65 516
حديث - 66 517
حديث - 67 517
حديث - 68 517
حديث - 69 518
حديث - 70 518
حديث - 71 518
حديث - 72 519
حديث - 73 519
حديث - 74 520
حديث - 76 520
حديث - 77 521
حديث - 78 521
حديث - 79 521
حديث - 80 522
حديث - 81 522
حديث - 82 523
حديث - 83 523
حديث - 84 524
حديث - 85 524

حدیث - 86 525
حدیث - 87 525
حدیث - 88 526
حدیث - 89 526
حدیث - 90 526
حدیث - 91 527
حدیث - 92 527
حدیث - 93 528
حدیث - 94 528
حدیث - 95 529
حدیث - 96 529
حدیث - 97 529
حدیث - 98 530
حدیث - 99 530
حدیث - 100 530
حدیث - 101 531
حدیث - 102 531
حدیث - 103 531
حدیث - 104 532
حدیث - 105 532
حدیث - 106 532
حدیث - 107 533
حدیث - 108 533
شرک و نفاق 534

حديث - 2 534
حديث - 3 534
حديث - 4 535
حديث - 5 535
حديث - 6 535
حديث - 7 536
حديث - 8 537
حديث - 9 537
حديث - 10 538
حديث - 11 539
حديث - 12 539
حديث - 13 540
حديث - 14 540
حديث - 15 540
حديث - 16 541
حديث - 17 542
حديث - 18 542
حديث - 19 543
حديث - 20 543
حديث - 21 543
حديث - 22 544
حديث - 23 544
حديث - 24 545
حديث - 25 545

حديث - 26 545
حديث - 27 546
حديث - 28 546
حديث - 29 546
حديث - 30 547
حديث - 31 547
حديث - 32 548
حديث - 33 548
حديث - 34 549
حديث - 35 549
حديث - 36 550
حديث - 37 551
حديث - 38 551
حديث - 39 552
حديث - 40 552
حديث - 41 552
حديث - 42 553
حديث - 43 553
حديث - 44 554
حديث - 45 554
حديث - 46 554
حديث - 47 555
حديث - 48 555
حديث - 49 556

حديث - 50 556
حديث - 51 556
حديث - 52 557
حديث - 53 557
حديث - 54 558
حديث - 55 558
حديث - 56 559
حديث - 57 559
حديث - 58 560
حديث - 59 560
حديث - 60 561
حديث - 61 561
حديث - 62 562
حديث - 63 562
حديث - 64 563
حديث - 65 563
حديث - 66 564
حديث - 67 564
حديث - 68 564
حديث - 69 565
حديث - 70 565
حديث - 71 565
حديث - 72 566
حديث - 73 566

حديث - 74 566
حديث - 75 567
حديث - 76 567
حديث - 77 567
حديث - 78 568
حديث - 79 568
حديث - 80 568
حديث - 81 569
حديث - 82 569
حديث - 83 570
حديث - 84 570
حديث - 85 571
حديث - 86 571
حديث - 87 571
حديث - 88 572
حديث - 89 572
حديث - 90 572
حديث - 91 573
حديث - 92 573
حديث - 93 574
حديث - 94 574
حديث - 95 574
حديث - 96 575
حديث - 97 575

حديث - 98 575
حديث - 99 576
حديث - 100 576
حديث - 101 576
حديث - 102 577
حديث - 103 577
حديث - 104 577
حديث - 105 578
حديث - 106 578
حديث - 107 579
حديث - 108 579
حديث - 109 579
حديث - 110 580
حديث - 111 580
حديث - 112 580
حديث - 113 581
حديث - 114 581
حديث - 115 581
حديث - 116 582
حديث - 117 582
حديث - 118 582
حديث - 119 583
حديث - 120 583
حديث - 121 583

حديث - 122 584
حديث - 123 584
حديث - 124 584
حديث - 125 585
حديث - 126 585
حديث - 127 586
حديث - 128 586
حديث - 129 587
حديث - 130 587
حديث - 131 587
حديث - 132 588
حديث - 133 588
حديث - 134 588
حديث - 135 589
حديث - 136 589
حديث - 137 589
حديث - 138 590
حديث - 139 590
حديث - 140 591
حديث - 141 591
حديث - 142 592
حديث - 143 592
حديث - 144 593
حديث - 145 593

حديث - 146 593
حديث - 147 594
حديث - 148 594
حديث - 149 594
حديث - 150 595
حديث - 151 595
حديث - 152 596
حديث - 153 596
حديث - 154 596
حديث - 155 597
حديث - 156 597
حديث - 157 597
حديث - 158 598
حديث - 159 598
حديث - 160 599
حديث - 161 599
حديث - 162 600
حديث - 163 600
حديث - 164 600
حديث - 165 601
حديث - 166 601
حديث - 167 602
حديث - 168 602
حديث - 169 603

انتظار فرج 604
حدیث - 1 604
حدیث - 2 604
حدیث - 3 604
حدیث - 4 605
حدیث - 5 605
حدیث - 6 605
حدیث - 7 606
حدیث - 8 606
حدیث - 9 606
حدیث - 10 607
حدیث - 11 607
حدیث - 12 607
حدیث - 13 608
حدیث - 14 608
حدیث - 15 608
حدیث - 16 609
حدیث - 17 609
مومن 610
حدیث - 1 610
حدیث - 2 610
حدیث - 3 610
حدیث - 4 611
حدیث - 5 611

حديث - 6 611
حديث - 7 612
حديث - 8 612
حديث - 9 613
حديث - 10 613
حديث - 11 613
حديث - 12 614
حديث - 13 614
حديث - 14 615
حديث - 15 615
حديث - 16 615
حديث - 17 616
حديث - 18 616
حديث - 19 617
حديث - 20 617
حديث - 21 618
حديث - 22 619
حديث - 23 619
حديث - 24 619
حديث - 25 620
حديث - 26 620
حديث - 27 621
حديث - 28 621
حديث - 29 622

حديث - 30 622
حديث - 31 623
حديث - 32 623
حديث - 33 623
حديث - 34 624
حديث - 35 624
حديث - 36 625
حديث - 37 625
حديث - 38 626
حديث - 39 626
حديث - 40 626
حديث - 41 627
حديث - 42 628
حديث - 43 628
حديث - 44 629
حديث - 45 629
حديث - 46 630
حديث - 47 630
حديث - 48 631
حديث - 49 631
حديث - 50 631
حديث - 51 632
حديث - 52 633
حديث - 53 633

حديث - 54 633
حديث - 55 634
حديث - 56 634
حديث - 57 635
حديث - 58 635
حديث - 59 636
حديث - 60 636
حديث - 61 636
حديث - 62 637
حديث - 63 637
حديث - 64 637
حديث - 65 638
حديث - 66 638
حديث - 67 638
حديث - 68 639
حديث - 69 639
حديث - 70 640
حديث - 71 640
حديث - 72 641
حديث - 73 641
حديث - 74 642
حديث - 75 643
حديث - 76 643
حديث - 77 644

حديث - 78 644
حديث - 79 645
حديث - 80 645
حديث - 81 645
حديث - 82 646
حديث - 83 646
حديث - 84 646
حديث - 85 647
حديث - 86 647
حديث - 87 647
حديث - 88 648
حديث - 89 648
حديث - 90 648
حديث - 91 649
حديث - 92 649
حديث - 93 649
حديث - 94 650
حديث - 95 650
حديث - 96 650
حديث - 97 651
حديث - 98 651
حديث - 99 651
حديث - 100 652
حديث - 101 652

حديث - 102 653
حديث - 103 653
حديث - 104 654
حديث - 105 654
حديث - 106 655
حديث - 107 655
حديث - 108 656
حديث - 109 656
حديث - 110 656
حديث - 111 657
حديث - 112 657
حديث - 113 658
حديث - 114 658
حديث - 116 659
حديث - 117 660
حديث - 118 660
حديث - 119 661
حديث - 120 661
حديث - 121 661
حديث - 122 662
حديث - 123 662
حديث - 124 662
حديث - 125 663
حديث - 126 663

حديث - 127 663
حديث - 128 664
حديث - 129 664
حديث - 130 665
حديث - 131 665
حديث - 132 666
حديث - 133 666
حديث - 134 667
حديث - 135 667
حديث - 136 667
حديث - 137 668
حديث - 138 668
حديث - 139 669
حديث - 140 669
حديث - 141 670
حديث - 142 670
حديث - 143 671
حديث - 144 671
حديث - 145 672
حديث - 146 672
حديث - 147 673
حديث - 148 673
حديث - 149 673
حديث - 150 674

حديث - 151 674
حديث - 152 675
حديث - 153 675
حديث - 154 676
حديث - 155 676
حديث - 156 677
حديث - 157 678
حديث - 158 678
حديث - 159 679
حديث - 160 679
حديث - 161 680
حديث - 162 680
حديث - 163 681
حديث - 164 681
حديث - 165 681
حديث - 166 682
حديث - 167 682
حديث - 168 682
حديث - 169 683
حديث - 170 683
حديث - 171 683
حديث - 172 684
حديث - 173 684
حديث - 174 685

حديث - 175 685
حديث - 176 685
حديث - 177 686
حديث - 178 686
حديث - 179 687
حديث - 180 687
حديث - 181 688
حديث - 182 688
حديث - 183 688
حديث - 184 689
حديث - 185 689
حديث - 186 689
حديث - 187 690
حديث - 188 690
حديث - 189 690
حديث - 190 691
حديث - 191 691
حديث - 192 692
حديث - 193 692
حديث - 194 692
حديث - 195 693
حديث - 196 693
حديث - 197 693
حديث - 198 694

حديث - 199 694
حديث - 200 694
حديث - 201 695
حديث - 202 695
حديث - 203 695
حديث - 204 696
حديث - 205 696
حديث - 206 696
حديث - 207 697
حديث - 208 697
حديث - 209 697
حديث - 210 698
حديث - 211 698
حديث - 212 698
حديث - 213 699
حديث - 214 699
حديث - 215 699
حديث - 216 700
حديث - 217 700
حديث - 218 700
حديث - 219 701
حديث - 220 701
حديث - 221 701
حديث - 222 702

حديث - 223 702
حديث - 224 703
حديث - 225 703
حديث - 226 704
حديث - 227 704
حديث - 228 704
حديث - 229 705
حديث - 230 705
حديث - 231 706
حديث - 232 706
حديث - 233 707
حديث - 234 707
حديث - 235 707
حديث - 236 708
حديث - 237 708
حديث - 238 709
حديث - 239 709
حديث - 240 709
حديث - 241 710
حديث - 242 710
حديث - 244 711
حديث - 245 711
حديث - 247 712
حديث - 248 712

حديث - 249 713
حديث - 250 713
حديث - 251 713
حديث - 252 714
حديث - 253 714
حديث - 254 714
حديث - 255 715
حديث - 257 715
حديث - 258 716
حديث - 259 716
حديث - 260 717
حديث - 261 717
حديث - 262 717
حديث - 263 718
حديث - 264 718
حديث - 265 718
حديث - 266 719
حديث - 267 719
حديث - 268 719
حديث - 269 720
حديث - 270 720
حديث - 271 721
حديث - 272 721
حديث - 273 722

حديث - 274 722
حديث - 275 722
حديث - 276 723
حديث - 277 723
حديث - 278 723
حديث - 279 724
حديث - 280 724
حديث - 281 724
حديث - 282 725
حديث - 283 725
حديث - 284 726
حديث - 285 726
حديث - 286 726
حديث - 287 727
حديث - 288 727
حديث - 289 728
حديث - 290 728
حديث - 291 728
حديث - 292 729
حديث - 293 729
حديث - 294 730
حديث - 295 730
حديث - 296 730
حديث - 297 731

حديث - 298 731
حديث - 299 731
حديث - 300 732
حديث - 301 732
حديث - 302 732
حديث - 303 733
حديث - 304 733
حديث - 305 733
حديث - 306 733
حديث - 307 734
حديث - 308 734
حديث - 309 735
حديث - 310 735
حديث - 311 736
حديث - 312 736
حديث - 313 736
حديث - 314 737
حديث - 315 737
حديث - 316 738
حديث - 317 738
حديث - 318 739
حديث - 319 739
حديث - 320 740
حديث - 321 740

حديث - 322 741
حديث - 323 741
حديث - 324 741
حديث - 325 742
حديث - 326 742
حديث - 327 742
حديث - 328 743
حديث - 329 743
حديث - 330 743
حديث - 331 744
حديث - 332 744
حديث - 333 744
حديث - 334 745
حديث - 335 745
حديث - 336 746
حديث - 337 746
حديث - 338 746
حديث - 339 747
حديث - 340 747
حديث - 341 748
حديث - 342 748
حديث - 343 749
حديث - 344 749
حديث - 345 750

حديث - 346 750
حديث - 347 750
حديث - 348 751
حديث - 349 751
حديث - 350 752
حديث - 351 752
حديث - 352 753
حديث - 353 753
حديث - 354 753
حديث - 355 754
حديث - 356 754
حديث - 357 755
حديث - 358 755
حديث - 359 756
حديث - 360 756
حديث - 361 757
حديث - 362 757
حديث - 363 758
حديث - 364 758
حديث - 365 759
حديث - 366 759
حديث - 367 759
حديث - 368 760
حديث - 369 760

حديث - 370 760
حديث - 371 761
حديث - 372 761
حديث - 373 761
حديث - 374 762
حديث - 375 762
حديث - 376 762
حديث - 377 763
حديث - 378 763
حديث - 379 764
حديث - 380 764
حديث - 381 764
حديث - 382 765
حديث - 383 765
حديث - 384 765
حديث - 385 766
حديث - 386 766
حديث - 387 767
حديث - 388 767
حديث - 389 768
حديث - 390 768
حديث - 391 768
حديث - 392 769
حديث - 393 769

حديث - 394 769
حديث - 395 770
حديث - 396 770
حديث - 397 770
حديث - 398 771
حديث - 399 771
حديث - 400 771
حديث - 401 772
حديث - 402 772
حديث - 403 773
حديث - 404 773
حديث - 405 773
حديث - 406 774
حديث - 407 774
حديث - 408 774
حديث - 409 775
حديث - 410 775
حديث - 411 775
حديث - 412 776
حديث - 413 777
حديث - 414 777
حديث - 415 777
حديث - 416 778
حديث - 417 778

حديث - 418 778
حديث - 419 779
حديث - 420 779
حديث - 421 779
حديث - 422 780
حديث - 423 780
حديث - 424 780
حديث - 425 781
حديث - 426 781
حديث - 427 781
حديث - 428 782
حديث - 429 782
حديث - 430 782
حديث - 431 783
حديث - 432 783
حديث - 433 784
حديث - 434 784
حديث - 435 784
حديث - 436 785
حديث - 437 785
حديث - 438 786
حديث - 439 786
حديث - 440 786
حديث - 441 787

حديث - 442 787
حديث - 443 787
حديث - 444 788
حديث - 445 788
حديث - 446 788
حديث - 447 789
حديث - 448 789
حديث - 449 789
حديث - 450 790
حديث - 451 790
حديث - 452 790
حديث - 453 791
حديث - 454 791
حديث - 455 792
حديث - 456 792
حديث - 457 792
حديث - 458 793
حديث - 459 793
حديث - 460 794
حديث - 461 794
حديث - 462 795
حديث - 463 795
حديث - 464 795
حديث - 465 796

حديث - 466 796
حديث - 467 797
حديث - 468 797
حديث - 469 797
حديث - 470 798
حديث - 471 798
حديث - 472 798
حديث - 473 799
حديث - 474 799
حديث - 475 799
حديث - 476 800
حديث - 477 800
حديث - 478 800
حديث - 479 801
حديث - 480 801
حديث - 481 801
حديث - 482 802
حديث - 483 802
حديث - 484 802
حديث - 485 803
حديث - 486 803
حديث - 487 803
حديث - 488 804
حديث - 489 804

حدیث - 490 804
حدیث - 491 805
حدیث - 492 805
حدیث - 493 805
حدیث - 494 806
حدیث - 495 806
حدیث - 496 806
حدیث - 497 807
حدیث - 498 807
حدیث - 499 808
حدیث - 500 808
حدیث - 501 808
حدیث - 502 809
حدیث - 503 809
حدیث - 504 809
حدیث - 505 810
حدیث - 506 810
حدیث - 507 811
حدیث - 508 811
حدیث - 509 812
توسل و شفاعت 813
حدیث - 1 813
حدیث - 2 813
حدیث - 3 813

حديث - 4 814
حديث - 5 814
حديث - 6 814
حديث - 7 815
حديث - 8 815
حديث - 9 816
حديث - 11 816
حديث - 12 817
حديث - 13 818
حديث - 14 818
حديث - 15 818
حديث - 16 819
حديث - 17 819
حديث - 18 820
حديث - 19 820
حديث - 20 821
حديث - 21 821
حديث - 22 822
حديث - 23 822
حديث - 24 822
حديث - 25 823
حديث - 26 823
حديث - 27 824
حديث - 28 824

حدیث - 29 825
حدیث - 30 825
حدیث - 31 826
حدیث - 32 826
حدیث - 33 827
حدیث - 34 827
حدیث - 35 827
حدیث - 36 828
حدیث - 37 828
حدیث - 38 828
حدیث - 39 829
حدیث - 40 829
حدیث - 41 829
حدیث - 42 830
حدیث - 43 830
حدیث - 45 831
حدیث - 46 831
غدیر 832
حدیث - 1 832
حدیث - 2 832
حدیث - 3 833
حدیث - 4 833
حدیث - 5 834
حدیث - 6 834

حديث - 7 835
حديث - 8 835
حديث - 9 836
حديث - 10 836
حديث - 11 837
حديث - 12 837
حديث - 13 838
حديث - 14 838
حديث - 15 839
حديث - 16 839
حديث - 17 840
حديث - 18 841
حديث - 19 841
حديث - 20 842
حديث - 21 842
حديث - 22 843
حديث - 23 843
حديث - 24 844
حديث - 25 844
حديث - 26 845
حديث - 27 845
حديث - 28 846
حديث - 29 846
حديث - 30 847

حدیث - 31 847
حدیث - 32 848
فهرست مطالب 849